

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W1KG26109	ImageGroup:	I1KG26337
LCCN:	n/a	ISBN:	9789384244408

Title:	ཤེར་ཕྱིན་ལུང་གི་སྟེ་མ། sher phyin lung gi snye ma/
Author:	རིན་ཆེན་གྲུབ་ rin chen grub
Descriptor:	n/a
Original Publication:	khams sgar deb phreng /;8
Place:	[bir, h.p.]
Publisher:	khams sgar gsung rab nyams gso rgyun spel khang /
Date:	2015
Volume:	1
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 3/2017

[illegible]

ཕྱི་ལོ་

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ।

(1290-1364)

འཕྲུལ་ལྷོ། གཞུང་ལྷོ། འཕྲུལ་ལྷོ། གཞུང་ལྷོ། འཕྲུལ་ལྷོ། གཞུང་ལྷོ།

॥ ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥

ད་ལམ་འདྲིར་ཁམས་སྒར་མཐོ་སྒོ་བ་རྣམས་ཀ་རའི་མཁན་ལས་ལྷན་ཀྱས་
ནས་ཐུགས་བསྐྱེད་མདུ་བྱུང་བས་གསུང་རབ་ཉམས་གསལ་ཆེད་(དབལ་
འབྲུག་པའི་གདམས་ཟབ་གཅེས་སྦྱོང་ཁང་) ཞེས་གསར་དུ་བཙུགས་གནང་
བ་ལ། སྤྱིར་ཆོས་ཆེགས་ཀྱི་ཡུལ་དབྱུག་གདམས་ཅན་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་བསྐྱེད་
རིན་པོ་ཆེ་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་མདོ་ཐུགས་ཡོངས་རྒྱུགས་བཞུགས་པ་བོད་
ལྷ་བྱ་ནི་གང་དུ་ཡང་མེད་པ་ཞིག་ནའང་། བར་ལམ་ནག་ཕྱོགས་ཁ་དར་
བའི་འཛེར་རྒྱུད་ཕྱག་བོས་རྒྱལ་བསྐྱེད་ཅ་མེད་དུ་བཏང་ཡང་། དེར་སྐབས་
ཆོས་རྒྱན་འཛིན་པ་སོ་སོའི་ཁུངས་ལ་གལ་ཆེའི་དཔེ་ཆ་གང་ཐོབ་དཔར་
འབྲེམ་གནང་བཞིན་པ་ལ་ཁོ་བོས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་དང་། རང་ཕྱོགས་
ལྷན་ཀྱས་ནས་ཀྱང་གལ་ཆེའི་དཔེ་ཆ་ཉེར་མཁོ་ལྷག་ལུས་རིགས་དཔར་
འབྲེམ་གནང་ན། རྒྱལ་བསྐྱེད་རིན་པོ་ཆེ་དར་རྒྱས་ལུན་གནས་ཀྱི་བཅས་
སུ་འབྱུང་ངེས་ལ་དེ་བཞིན་མཁྱེན་འཚལ། ༡ དབལ་མདོ་ཁམས་པའི་
མཚན་ཅམ་ཐོད་དུ་འཆིང་བའི་འདུ་གསུམ་པ་ངེས་དོན་བཤད་སྐབས་ཉི་མས་
བོད་ཤིང་རྟ་པོའི་ཆུ་ ༩ ཆེས་ ༡༣ ལ།

ཤེར་བྱེན་ལུང་གི་སྟེ་མ།

སྟོན་ཆ།

མཛད་པ་པོ། འུ་སྟོན་ཅིན་ཆེན་གྲུབ།

(1290-1364)

བཟོད་བྲ། དངོས་པོ་བརྒྱད་དང་དོན་བདུན་ཙུ།

ཁམས་སྐར་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་རྒྱན་སྟེ་ལ་ཁང་ནས་སྐར་ཏུ་བསྐྱུན།

དཔལ་འབྱུག་པའི་གདམས་ཐབ་གཅེས་སྐྱོང་ཁང་ནས་གཙུག་ལྷན་གྱིས་བསྐྱུ་
ཁམས་སྒྲར་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་རྒྱན་སྒྲེལ་ཁང་ནས་སྤེལ་བྱས་སྟེ་བསྐྱུ་

པར་ཐེངས་དང་ལོ། དེབ་གཏངས་ལྔ་བརྒྱ།

བོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༩༩ ཟླ་ལོ། 2015

འབྲེལ་གཞུག་གྲེང་སྤྱོད་

Khamgar Druk College Tashi jong

P.O. Jhikli Bheth

Distt. Kangra H.P. 176081

INDIA

E-MAIL: pemakarpo2014@gmail.com

Phone: +91 9625761011

ISBN: 978-93-84244-40-8

Printed at New Delhi by Norbu Graphics

དཔེ་སྟུང་གསལ་བཤད།

ད་ལྟ་ཁམས་སྐད་ཁྱིམ་གྱི་བཤད་ཀྱི་ནང་ཆོན་དཔལ་འབྱུག་པའི་གནས་མཆོད་གཅེས་སྤྱོད་ཁང་
ནས། བཅས་ཅད་མཆོན་པ་ལུ་རྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་པར་ཕྱིན་འབྲེལ་པ་ལྟར་གྱི་སྟེ་མ་དེ་བ་རྟོན་སྐད་གཉིས་
ལུ་པགོས་དེ་པར་སྐྱབ་ཞུས་པ་ཡིན། 1979 ཅམ་ལ་ལྷན་པག་པ་འབྱུང་ནས་སྤྱོད་ཆོག་པས་ཐེངས་
དང་པོ་དཔེ་གཞུགས་ལུ་དཔེ་ཞིང་པའི་ཕྱོད་ཆུབ་པར་གྲུ་མ་དཔལ་པ་འབྱུང་པ་མ་དེ་པའི་འབྱུང་པས་གནད་
བ་དང་། དེ་རྟོན་ཡང་པའི་ཐེངས་གཅིག་པར་སྐྱབ་གནད་འབྱུག་དང་། ད་སྐབས་དཔེ་རྟོན་དཔོན་
པོ་ཆགས་འབྱུག་པ་དང་། པེ་མ་བཤད་ཀྱི་ནས་ལྟར་པར་ཕྱིན་པའི་སྟེ་མ་ཞིག་ལྟོད་ཆོད་ཆོད་ལྟོད་
གནད་པའི་ཐེངས་ལྟར་པ་དང་། དེ་རྟོན་ལྟར་དཔོན་ཡང་དཔོན་པའི་འབྱུང་དཔལ་ལྟར་པའི་ཐེངས་པ་ཆེན་པོ།
ཀུན་མཆོན་པར་དཀར་ཞབས་དང་། མཁས་བྱུང་དག་དཔེ་ལྟར་ཆོག་པའི་ཐོས་པར་ཕྱིན་ལི་འབྲེལ་པ་
གཉིས་ཆར་ལུ་རྟོན་པར་ཕྱིན་པར་པ་པའི་པའི་ནས་ཁྱིམ་ཡོད་པ་དང་། བཅས་ཅད་མཆོན་པ་ལུ་རྟོན་
རིན་པོ་ཆེ་ནི་བྱུང་མཐའ་གང་ལུ་གདོགས་མིན་པའད་པ་མི་མཐུན་ཡང་། ཀུན་ཁྱིམ་གཙོག་ལུ་འགྱུར་པའི་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཡོངས་ལུ་བྱུགས་པ་དང་། ལྷག་པར་འབྱུག་པ་ཀུན་མཆོན་ནས་ལྟར་།
བཅས་ཅད་མཆོན་པ་ལུ་རྟོན་རིན་པོ་ཆེན་ལུ། །ཅེས་ཆད་མཆོད་ཀྱིས་པག་པ་ཞུ་ཡུལ་མཁས་ལུ་བ་གཉིས་
ལུ་ལྱི་སྟེ་མ་ལུ་ཞིག་ལུ་པོས་འཛིན་གནད་འབྱུག་པ་བཅས། བཤད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་པོས་ཐད་ལུ་བ་
མཐའ་གང་ལྷག་སྟེ་པ་བཅས་པ་མཐུ་དེ་པས་པེ་ནས་པར་སྐྱབ་ཞུས་པ་ཡིན། མ་དཔེ་དང་གཉིས་
པའི་ཡང་ཡང་པའི་པའི་ལྟ་དག་ལྟར་དོ་དམ་པའི་ལུ་ལྟར་ལྟར་། དུས་ཆོད་དང་པོས་ཡོན་ཅམས་
སྤྱོད་བཅས་ཀྱིས་མ་འདུངས་སྐབས་ནོར་འབྱུག་གང་མང་ཞིག་ཡོད་པེས་པས། ལྷོག་པ་པོ་ཡོངས་པ་
དཔོན་པོ་པེལ་བཅས།

དཀར་ཆག

དཔེ་ལྷན་གསལ་བཤད།	v
མཆོད་པོ།	1
ལུས་དངོས་བརྒྱད་མདོར་བསྟན་པ།	81
དངོས་བརྒྱད་སྐུ་ལོ་དོན།	82
དོན་བརྒྱད་བཅུ་བཤད་པ།	120
ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ།	140
དངོས་པོ་དང་པོ། རྒྱུ་མཁྱེན་བརྒྱན་པ།	140
དང་པོ། ལྷ་མཁྱེན་མཁས་པ་མཁྱེན་པ།	141
གཉིས་པ། གདམས་པ།	179
དང་པོ། ལྷ་པ་རང་གི་དོན་ལ་མདོ་མས་པའི་གདམས་པ།	180
གཉིས་པ། དམིགས་ལུས་པདེན་པ་པའི།	181
དང་པོ། ལྷ་པ་མཁས་པ་དེན་པ།	182
གཉིས་པ། ལྷ་པ་མཁས་པ་དེན་པ།	183
གསུམ་པ། ལོག་པའི་པདེན་པ།	191
པའི་པ། ལམ་ལྷ་པདེན་པ།	192
གསུམ་པ། རྒྱ་དཀོན་མཆོག་གསུམ།	209
པའི་པ། མ་ཞེན་པའི་པཅོན་པ་ལྷ་པ།	223

ལྷ་པ། ཡོངས་སྤྱི་མི་ངལ་བའི་བརྟོན་འགྲུམ།	224
རྒྱལ་པ། ལ་མ་ཡོངས་སྤྱི་གཞུང་བའི་བརྟོན་འགྲུམ།	224
བདུན་པ། སྤྱན་ལྷ་ལ་གདམས་པ།	225
བརྒྱད་པ། མཛོན་ཤེས་རྒྱལ་ལ་གདམས་པ།	227
དགུ་པ། མཛོང་ལམ་ལ་གདམས་པ།	233
བརྒྱ་པ། རྫོམ་ལ་གདམས་པ།	234
དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གྱེ་བཀ་ཏུ་བཤད་པ།	236
གསུམ་པ། དེས་ལྷེད་ཡན་ལག་.....	253
གཞུང་རྟོག་མདོར་བསྟན།	280
འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ།	281
གཞུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད།	282
འཛིན་རྟོག་རྒྱས་བཤད།	284
པཌི་པ། རྟེན་རང་བཞིན་གནས་ཤིགས།	288
ལྷ་པ། སྤྱན་པའི་དམིགས་པ།	302
རྒྱལ་པ། སྤྱན་པའི་ཆེད་ཏུ་བྱ་པ།	305
བདུན་པ། ཡོ་ཆའི་སྤྱན་པ།	309
བརྒྱད་པ། འཇུག་པའི་སྤྱན་པ།	323
དགུ་པ། རྟོགས་ཀྱི་སྤྱན་པ།	334
བརྒྱ་པ། དེས་བར་འཇུང་བ་སྤྱན་པ།	372

༡༣། །ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་
རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བའི་འབྲེལ་པའི་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་
ལུང་གི་སྟེ་མ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད།

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་འངས་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆོལ་སོ། །

མཁྱེན་གསུམ་ནམ་མཁའ་དག་པ་ལ། །སྟོར་བཞི་རྒྱུད་གི་བཞོན་པ་ཅན། །

སྟུ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་པ། །འཕྲིན་ལས་འོད་སྟོར་ལྷན་པའི་ཡུམ། །

སྟོ་གསལ་བྱུང་བ་འདྲུ་བའི་གཞི། །ལེགས་བཤད་སྦྱར་ཅི་འཕྲུང་བའི་རྒྱ། །

བདག་སྟོའི་བརྗོད་ཁ་ཕྱེ་ལ། །རྣམ་དཔྱད་གི་སར་གསལ་བར་མཛོད། །

མིང་པའི་གདུང་སྟོབ་ཉོན་མོངས་སྟན་སེལ་ཉེར་ཞི་ཀྱན་དའི་ཆོལ་རབ་རྒྱས་བྱེད་ཀྱན་ཤེས་ཆགས་ཅན། །

སྟོང་གཉིས་སྟན་ཆོགས་རྒྱ་འོད་བཅས་འཛོམས་གཞན་དོན་བསྟོའི་གསལ་ཆོལ་རྒྱས་བྱེད་ལམ་ཤེས་འདབ་བརྒྱའི་གཉེན། །

མཐའ་གཉིས་བསྟོད་བ་གཉིས་བྲལ་མིང་ཞི་ཉི་རྒྱའི་གཞི་འཕྲོག་རྣམ་མཁྱེན་སྟུ་གཅན་དོན་གཉིས་བསྟོས་གཉིས་ལྷན། །

མོས་སྟོག་རྒྱུན་རྟོགས་རྒྱལ་བའི་སྟུ་གྱའི་ཆོགས་དང་བཅས་པ་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆོལ། །

གང་གི་གསུང་ཟེར་ཆ་ཅམ་ལྷུང་བས་ཀྱང་། །མེད་གི་འཕྲོག་བྱེད་དབྱིག་གི་སྟོང་པོ་དང་། །

ལྷུང་པོའི་གདོང་མོགས་གཞུང་ལྷགས་ཀྱན་དའི་ཆོལ། །རྩམ་བྱེད་སྟབ་དབང་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །

སྟེ་དང་འཆི་བའི་འཆིང་བ་སྤངས་ཀྱང་གདུལ་བུའི་དོན་དུ་སྟེ་བ་སྟོ་ཆོགས་སྟོན་པའི་སྟེ། །
ཆོས་རྣམས་བརྟོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་ཆངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྟོ་ཆོགས་བརྟོད་པ་སྟོན་པའི་གསུང་། །
སེམས་ཅན་འགའ་ཡང་གཟིགས་པ་མེད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་མ་ལྟར་བཅེ་བའི་བྱགས་མངའ་བ། །
འཇིགས་པ་ཀྱན་གྱི་སྦྱེའམ་སྦྱུང་གྱི་བདག་སྦྱོ་མཐའ་དག་སྦྱག་མཛད་མི་པམ་རྒྱལ་གྱར་ཅིག །
གང་གི་སྟོ་ཆོས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས། །
མདོ་དང་རྒྱན་གྱི་དགོངས་པ་གསལ་བྱེད་ཅིང་། །
དངོས་པོར་སྦྱོ་བ་མཁས་པའི་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི། །
སྟོ་བས་པ་འཕྲོག་བྱེད་བཟང་པོའི་ཞབས་ལ་འདུད། །
དེ་དག་གསུང་རབ་བྱི་མ་མེད་པའི་དོན། །
སྟོ་མིག་རྣམ་དག་འཕགས་པའི་སྟོད་ལུལ་འདི། །
མཁས་ཆོགས་སྟོ་མའི་ལེགས་བཤད་ཐོས་པའི་མཐུས། །
སྟོ་རྩེ་བདག་ཀྱང་རྣམ་བཤད་བྱེད་པར་སྟོ། །
འདོད་ཆགས་སྟོ་གཅན་གདུག་པས་འཆེ་བྱེད་ཅིང་། །
ཞེ་སྤང་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འགྲིབ་འགྱུར་ལ། །
གཉི་སྟག་ནག་པོར་འཇུག་ཁེབས་པ་ལ། །
ཁོ་པོའི་སྟོ་ཆོས་སྟོན་པ་སྟོ་འོད་ཀྱིས། །

གསུང་རབ་རྩ་གཉེར་གཉིང་མི་རྟེན་པ་ལས། །

འཁྲུངས་པའི་མཆོ་སྤྲེས་རྒྱན་འགྲེལ་དེ་མེད་ཀྱི། །

ངེས་དོན་ཟེ་འབྲུ་དེ་སྟེང་དེ་སྟེང་དོན། །

གེ་སར་གསལ་བར་བྱེད་པར་ག་ལ་རུས། །

དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་གངས་རིའི་ཁོད་འདི་ན། །

འབགས་དང་མཁས་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྩ་ལྟར་འདོར། །

ཀན་རབས་མོངས་པའི་རྗེས་སྒྲོས་གཙོར་འཛིན་པའི། །

ངན་རྟོག་སྒྲག་རུམ་སྟན་པར་འདི་ཆུད་གྱུར། །

བདག་གིས་མདོ་འགྲེལ་འགྲེལ་བཤད་མ་ལུས་དང་། །

ཐ་སྙད་གཙུག་ལག་རྟོག་གའི་རྩལ་གེས་ནས། །

ལྟ་བ་ངན་པའི་སྟན་བ་ཀྱན་བཙོམ་སྟེ། །

ལུང་རིགས་ཉི་མས་གཞུང་དོན་གེ་སར་དབྱེ། །

གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལག་པའི་བརྒྱ་བུམ་བྱེད་འོད་ཟེར་ཅན། །

དན་བ་ཙམ་གྱིས་བ་སྒྲ་གཡོ་བ་སྤིང་པའི་སྟན་བ་སྟན་ནག་མཐར་བྱེད་པ། །

ལྟ་ཡི་ལྟར་གྱུར་ཞི་བདེའི་དེགས་བས་ཚྱོས་པའི་བདེ་འབྲུང་གཙུག་གི་རྒྱན་གྱུར་པའི། །

གཞུང་ལུགས་རྣམ་དག་འདི་དོན་འབྱེད་ལ་སྒྲོ་ལྟན་གང་ཞིག་འབད་བ་འདོར་རམ་ཅི། །

4

བ་དང་། བརྒྱད་མྱོང་འབྲེལ་ཆེན་དང་། ལྷན་འབྲེལ་རྟོགས་པར་སྦྲེལ་བ་དང་། རྟོན་གསལ་འབྲེལ་བ་འདི་
དང་བཞི་མཛད། འདི་ལ་རྒྱ་གར་ནས་འབྱུར་བའི་འབྲེལ་བ་ཀྱུ་ལ་རྣམས་རྟོགས་དཀའ་བ། རྣམ་མི་འདི་
ཆོག་གསལ། ལུ་ཤི་སྒྲོ་སྒྲེགས་བ་དང་ཁ་ཆེ་གཞོན་ལུ་དཔལ་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཞེསོ། རོད་
ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་རྒྱ་བ་ཆེན་པོ་ནས་དེར་སང་གི་བར་དུ་མང་དུ་མཛད་སྤང་མོད་ཀྱི། འགའ་ཞིག་ཉུང་ནས་
རྟོགས་དཀའ་ལ། འགའ་ཞིག་མང་ཞིང་པལ་ཆེར་རྒྱ་འབྲེལ་དང་མི་མཐུན་པར་ལྷན་སྦྲེལ་གྱི་ཆོག་མང་པོ་
མིས་ནས། འབྲེལ་སྦྲེལ་སྦྲེལ་གྱིས་དོར་བའི་བཤད་བ་ལ་སྤྱིང་པོ་མེད་པར་མཛོང་སྟེ། རྒྱ་འབྲེལ་མང་པོ་
དང་། ཆོས་མཛོན་བ་དང་། རྟོག་གེ་དང་བརྒྱུད་བའི་རིག་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བདེ་བ་དང་དུམ་མོབ་བ་
དང་མྱོང་བའི་རྒྱ། ལུ་མ་འདྲེའི་ཆོག་དང་དོན་མ་ལུས་བ་བདེ་སྒྲུག་ལུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་གསལ་བར་དབྱེ་
བར་བྱའོ། །

འདི་བཤད་བ་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ ཡན་ལག་ཅན་
ཀྱི་བསྟན་བཅོས། བསྟན་བཅོས་རི་ལྗར་འབྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བ་སྤྱད་རྟོགས་
པའི་ཡན་ལག་ལུ་མཆོན་ཀྱི་དོན། གཞུང་ཆད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ལུ་བས་པའི་གངས། གུས་
བས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ལུ་བྱག་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་གྱི་དོན། འདོགས་པའི་
རྒྱ། བཏགས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོན་བསྐྱར་བ་དང་། བཤད་བ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནི། འཕགས་པའི་ལུ་ལ་ཏེ། འདོད་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད། རྒྱ་དུ་ནི། ལུ་ལ་དེ་བ་རྣམས་
ཀྱི་རྒྱད་ལ་ཞེས་བ་དེ། སྒྲོ་ལས། དུ་ལ་སོགས་པ་ལ་དང་མཐུན། ཞེས་སོ། །པོད་ནི། ཁ་བ་ཅན་ཏེ། པོད་
དང་པོད་ཆེན་གཉིས་སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་སྤྱིར་བ་ནི། བརྒྱུད་པར་མི་ཏེ། ཤེར་ཕྱིན། ལུ་ལ་དེ་ལ་
ནི། མན་དག་ལྷན་ནི། བསྟན་བཅོས། ལ་ཕྱི་ས་མ་ལ་ནི། མཛོན་བར་རྟོགས་པ། ལ་ལི་ཀྱར་ནི། རྒྱ་ན། ལ་
མ་ནི། ཞེས་བྱ་བ། མི་ཉི་ནི། འབྲེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ཤེར་ཕྱིན་ནི། འགན་པ་འཆད་བ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མན་དག་
ནི། ཤེས་བར་བྱ་བའི་ལུ་ལ་སྤྱིར་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། མཛོད་རྒྱ་ཆེན་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ཉུང་འདུས་སམ་སྦྲས་པའི་དོན་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་

ཤེར་ཕྱིན་ལུང་གི་སྟེ་མ།

ནི། རྩོམ་པ་པོ་རྣམས་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའ་དོན་བཤད་པ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་
སུ་མ་ཐུན་པ། བསྟན་བཅོས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་མཆོད་ཉིད་དེ། ལྷག་པའི་བསམ་བ་བསྟུལ་བར་བཤད་པའི་དོན། ལྟོད་
ལྟར།

གང་ཞིག་རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི།

དབང་བྱས་རྣམས་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །

ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མ་ཐུན་པ། །

དེ་ཡང་བྱང་སྤོང་བཀའ་བཞེན་སྤྱི་པོས་ལྟར། །ཞེས་སོ། །

མཆོད་བྱ་ནི། བུ་སྤྲེལ་པ་ལྷ་ས་ན་ནི། འཆོས་པ་སྟེ། རྩེ་སྤོང་གསུམ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་ལས་བསྐབ་པ་གསུམ་ལྟན་དུ་འཆོས་ཤིང་། ཉར་ཏ་སྤྱོལ་བའམ། ལྷ་ཡ་ནི། ལྟོབ་པ་སྟེ།
ཉོན་མོངས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དན་འགྲོ་དང་སྤྱིད་པའི་རྩུཁ་ལས་སྟོབ་པ་སྟེ། སྤྱོད་པའི་བཀའ་ལའང་འཇུག་
ལ། སྤྱིར་བཀའ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ་བདུ་སྤྱར་བའང་ཡོད་དོ། །དབྱིག་གཉེན་གྱིས། རྣམས་བཤད་འཇགས་
པར།

ཉོན་མོངས་དག་རྣམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །

དན་འགྲོ་སྤྱིད་ལས་སྟོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །

འཆོས་སྟོབ་ཡོན་ཉན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཉེ། །

གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་སོ། །

མཆོད་གཞི་ནི། རོ་པོ་མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་གྱིས་བསྟུས་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། དབྱེ་ན།

དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྟན། །དན་གཡོ་སྤྱིར་བྱལ་རྩུཁ་སྤོང་། །

མོས་ཚད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་པ། །བསྟན་བཅོས་དྲུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། །

ཅེས་ཆན་པོ་རྣམས་འདོན་པ་ལྟར་དགྲུ་ལས། ཆོག་གི་ཐ་མ་གསུམ་པོ་འདིར་གཟུང་དོ། །བཞི་པ་
མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། ཨ་རྟེ་དོན་བཅུ་གཉིས་ལ་འབྲུག་གྲང་འདིར་མཛོན་དུ་སྒྲུགས་པ། སྟེ་ནི། དོན་བཅུ་
གསུམ་ལ་འབྲུག་གྲང་འདིར་ཡང་དག་པར་ངེས་པ། ཨ་ཡ་རྟོགས་པ་སྟེ། མཛོན་དུ་སྒྲུགས་པས་ཡང་དག་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ནི། མཛོན་རྟོགས་ཏེ། ཤེས་པ་འཇམ་ཁོང་དུ་རྟུང་པ་ཞེས་བྲུ་བའི་
དོན་ཏོ། །ལྔ་པ་རྒྱན་ནི། རྒྱན་དང་འབྲས་བུ་དག་འབ་སྟེད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་རྒྱན་གཟུགས་
བཟང་པོ་ལ་མཛེས་བྱེད་གཏུ་བྲུ་ལ་སོགས་པས་སྒྲུས་པ། གསལ་བྱེད་མེ་མོང་དུ་ཤར་བ་མཐོང་ན་དག་འ་
བ་སྟེ་བར་འཕྱར་བ་ལྟར། དུམ་གྱི་མདོའི་གཟུགས་སྐབས་བརྒྱད་དོན་བདུན་ཅུས་སྒྲུས་པ། གསལ་བྱེད་
བསྟན་བཅོས་ཀྱི་མེ་མོང་གི་ནང་དུ་སྒྲང་བས་མཁམས་པ་རྣམས་དག་འབ་སྟེ་བར་འཕྱར་ཏེ།

གཟུགས་རྒྱན་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་མེ་མོང་ནང་སོང་བ། །

མཐོང་བའི་དབང་གིས་མི་རྣམས་རབ་དུ་དག་འབའི་མཆོག་བསྟེད་པ། །

དེ་བཞིན་ལེགས་གསུངས་རྟག་དུ་རང་བཞིན་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་ཡི། །

ཆོས་ཀྱང་དོན་རྣམས་བྱེ་བས་མཁམས་རྣམས་འདི་ན་དག་འབ་མཆོག་བསྟེད། །ཅེས་སོ། །

དྲུག་པ་ཞེས་བྲུ་བའི། མིང་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅེས་བྲུ་འོ། །ཞེས་པ་འོ། །བདུན་པ་འབྲེལ་པ་ནི། རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་སྟེ། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་ཞིབ་མོར་འབྱེད་པ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ཆོག་རེ་རེ་ནས་འབྱེད་པ་ཆོག་
གི་འབྲེལ་པ། རྟོགས་དག་འབའི་དོན་ཅམ་འབྱེད་པ་དག་འབྲེལ། ཅ་བའི་དོན་སྒྲུངས་ཏེ་འབྱེད་པ་དོན་
ཅམ་གྱི་འབྲེལ་པ། བལ་པོ་ཞི་གནས་ལྷས་མཛད་པའི་མཛོད་འབྲེལ་ལྟ་བུ། ཅ་བའི་དོན་བསྒྲུས་ཏེ་འབྱེད་
པ་བསྒྲུས་དོན་གྱི་འབྲེལ་པ། ཅ་བའི་དོན་མདོ་དང་སྦྱོར་པ་མདོ་སྦྱོར་གྱི་འབྲེལ་པ། གཞན་གྱིས་གོ་སྒྲར་
བཞག་པ་འབྱེད་པ་གོ་སྒྲའི་འབྲེལ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ཆོས་བཤེས་གིས་དོན་ཅམ་གྱི་
འབྲེལ་པར་འདོད་ལ། གསེར་གླིང་པས་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པར་བཤད་དོ། །བརྒྱད་པ་ཚོད་སྦྱོང་ནི། དུམ་གྱི་
མན་དག་དང་། མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ལ་ཁྱད་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་པར་མི་འཐད་དེ། དུམ་དང་མཛོན་

ཤིང་ཕྱིན་ལུང་གི་སྒྲེ་མ།

རྟོགས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ལ། མན་ངག་ཉིད་རྒྱན་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །མེད་ན་རྫོས་སོ་ཞེན། ལྷ་
ཡོད་དེ། དུམ་གྱི་མན་ངག་ནི། རོན་ཡིན་ལ། མཛོན་རྟོགས་རྒྱན་ནི། མིང་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷ་པར་
གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། བད་སྟོར་པའི་རྒྱ། མིང་དངོས་ཀྱི་རྒྱེན། གང་ལས་མཚན་དུ་གསོལ་བཤོ། །

དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་བད་སྟོར་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། སོ་སྟེས་བད་སྟོར་པའི་རྒྱ་སྟོན་
སྟངས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། ཅ་བ་ཞེས་བད་སྟོར་པའི་རྒྱ་ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ། འབྲེལ་བ་ཞེས་བད་སྟོར་
པའི་རྒྱ་ཀུན་སྟོང་སྟོན་སྟངས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་རོ། །གང་དག་རྟོག་པ་དེ་དག་མིང་གི་ཉིང་ལེན་དུ་འདོད་
པ་ནི། མི་རིགས་ཉི། རྣམ་འབྲེལ་ལས།

གང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི། །མི་ཤེས་པ་ཡི་ཉིང་ལེན་རྒྱ། །ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུའི་གནས་ཁོག་པ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་དང་། བྱེད་པ་སྟད་པ་ལ་སོགས་པ་བཞི་
དང་། རྒྱུད་དང་བརྟེན་འདོད་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་འདྲའི་ལེན་ནི། འབྱུང་བ་བཞི་འཕམ་སྒྲུའི་རྩལ། རྒྱེན་
བརྟེན་འདོད་ལ་སོགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཞན་མིང་གིས་འདོགས་རྩལ་ལ། བརྟེན་བྱ་དང་། གཞུང་ཚད་དང་། གནས་དང་། ལྷ་
བ་པོ་དང་། རྒྱ་དང་། འབྲས་བྱ་དང་། དཔེ་དང་། ཅོམ་པ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདིར་
དུམ་དང་མཛོན་རྟོགས་བརྟེན་བྱའི་མིང་། རྒྱན་དཔེའི་མིང་། མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་དང་འབྲེལ་པ་རང་
མིང་རོ། །འབྲེལ་པའི་རྒྱར་བྱས་ན། རམས་ཅད་རང་མིང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་སྟངས་དང་། བོད་སྟངས་དང་། གཉིས་ཀ་སྟངས་ལྟོས་པའི་དགོས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྤྲི་ཉིད་སྟངས་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་ཅིང་། གཞུང་འདི་ལ་རྒྱ་སྟངས་དུ་མིང་འདི་སྟངས་
ཟེར་ཞེས་བད་ཤེས་པར་འགྱུར་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདི་ལ་རྒྱན་འབྲེལ་ཞེས་བད་སྟངས་པས་བད་དུས་སུ་མིང་དོན་འབྲེལ་པ་ཤེས་
ཤིང་། བསྟན་ཀྱི་དུས་སུ་མིང་ལས་དོན་རྟོགས་པ་དགོས་པའི་གཙོ་བོ། དོན་མཐོང་བ་ལས་མིང་དན་པའང་

དགོས་པ་ཅམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་མིང་གྲང་དུ་སྒྲོས་པས་བཅའ་སྤྲོ་ཞིང་། སྐད་གཉིས་ཀྱིས་དོན་གཅིག་བརྗོད་པར་
མཐོང་བས་སྐད་གཉིས་པོ་རྣམས་གངས་སུ་ཤེས་ལ། རྒྱ་སྐད་གོ་བ་མེད་པ་བོད་སྐད་གོ་བ་ཅན་དུ་སྒྲུབ་ཕྱེད་
ལ་བྱས་ཤེས་དེན་གཞོན་སྒྲུ་སྟེ། །

གཉིས་པ་ནི། བམ་པོ་ཆེ་བ་ནི། ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་གི་གསུམ་ཆ་ལ་བྱས་པ་དང་། རྒྱང་བ་ཤོ་ལོ་ཀ་སུམ་
བརྒྱ་ལ་བྱས་པ་གཉིས་ལས། འདིར་ཐ་མ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ཞེས་འབྲུང་བས་སོ། །ཤོ་
ལོ་ཀ་ནི། ཆོག་ས་བཅད་ཡིན་ན། ཆོག་ས་བཅད་ཀྱི་རྒྱང་བ་བཞི་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། ལྷག་པ་ལ་ཆོག་
བར་སུམ་རུ་སོ་གཉིས་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་གཅིག་གོ། དགོས་པ་གཞུང་ཆད་མང་ཉུང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ལོ་རྒྱ་
བས་བྱས་ཀྱི། རྒྱ་དཔེ་ལ་བམ་པོ་མེ་བགྲང་སྟོ་ཀ་བགྲང་དོ། །དང་པོ་ཞེས་པ། ལྔ་ཡོད་པའི་ཆོག་མ་འདི་
ཡིན་ཞེས་འཆད་འགྲུར་ལ་སྟོག་པ་སྟེ། འོག་མ་ཀྱན་ལ་འད་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལྷག་འཆའ་ལོ། ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། མ་རིག་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་
སྤྱི་བ་པ་སངས་ལ། ཤེས་བྱ་ལ་མཐུན་པའི་ཡི་ཤེས་རྒྱས་པས་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་སྐད་དུ།

མ་རིག་གཉིད་ལས་སངས་བྱིར་དང་། ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོ་རྒྱས་བྱིར། །

སངས་རྒྱས་པད་མ་ལྟར་སངས་རྒྱས། །དེ་བྱིར་སངས་རྒྱས་མཆན་གསོལ་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

དང་ནི། བསྟར་བའོ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་། རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་དང་། ཀྱན་བྱང་གི་དོན་ཀྱན་
དང་། ལྷང་འདས་ཐོབ་པས་མི་ཟད་པའི་རྟག་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འདུལ་པའི་ཐབས་རྟོགས་པས་ན། བྱང་
སེམས་ཏེ།

དེ་ཉིད་བཟང་རྟོགས་དོན་ཆེན་ལེགས་རྟོགས་དང་། །

དོན་ཀྱན་རྟོགས་དང་རྟག་རྟོགས་པ་དང་། །

ཐབས་ནམས་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱད་པར་སྒྱ། །

དེས་ན་བྱད་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལའོ། །གང་གིས་ན། ལོ་རྒྱ་བས་སོ། །གང་གི་ཚེ་ན། བསྟན་བཅོས་འདི་བསྟར་
བའི་ཚོག་མར་རོ། །རི་ལྟར་ན། རྫོང་གསུམ་གྱུས་པར་རོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་བར་ཆད་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་
དུ་གཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡང་ཡིན་ཏེ། མཛོན་པ་འདུལ་བ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་ཚོག་མར་འཇམ་དཔལ་
དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་དང་བྱད་རྒྱལ་སེམས་དབའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུག་འཆའ་
བར་བཀའ་བཅད་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གྲགས་ཀྱང་། བཀའ་བཅད་དག་ན་མི་སྣང་ཞིང་ངེས་པའང་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱན་གྱི་བཤད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། བཤད་པ་ཉི་པར་དགོད་
པ་དང་། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་བའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩྭ་པར་
དམ་བཅའ་བ་དང་། རྒྱ་མ་བརྒྱད་པས་རི་ལྟར་བྲེ་རྩེ་ལ་དང་། དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་
ཁེངས་བསྐྱུངས་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་བསྟུས་ཆོག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། རང་དོན། གཞན་དོན། གཉིས་དོན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། དམ་བའི་སྟོད་པ་བྱས་པས་རང་ཉིད་སྟེས་བྱ་དམ་པར་རྟོགས་ཏེ། ལོ་ཀ་ན་དམ་པ་ནམས་
རང་གི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་བའི་ཚོག་མར་ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་ལ་བྱུག་འཆའ་བ་ཡིན་ལ། འདིར་ཡང་དེ་ལྟར་
བྱས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུམ་དེ་དམ་བའི་བྱུག་གི་ཡུལ་ཡིན་པས་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གཞན་དད་པས་
བསོད་ནམས་གསོག་ལ། དེ་སྟོན་བའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གཤེས་ནས་དེའི་བཀའ་འཇམ་
དེ་ལ་བརྟེན་བའི་བསྟན་བཅོས་ལ་བྱད་པར་མེད་པར་འཇུག་ཅིང་། དེ་སྟོན་བའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་
པ་འདི་ཉིད་ལ་ངེས་པར་ལེགས་པའི་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གཤེས་ནས་བསྟན་བཅོས་

འདི་ལ་འཇུག་པའོ།

གསུམ་པ་ལ། འཇུག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བན་བདེ་སྤྱད་དུ་ཐོབ་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི།
 ཚེས་བསྐྱར་འཆད་ཉན་བྱེད་པ་ནམས་རང་རང་གི་དོན་འབྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡུམ་ལ་བསྟོན་བྲག་བྱས་
 པས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་ཚེས་བསྐྱར་འཆད་
 ཉན་བྱེད་པའི་བར་ཆད་ལྷོག་སྟེ། ཆད་དུ་བཅོམ་པའི་ཚེས་བསྐྱར་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆད་དུ་བཅོམ་པར་མཐར་པ་དག་
 བཅོམ་པ་ཚེས་སྟོབ་བསྐྱས། ལས།

བསོད་ནམས་བསགས་པའི་མི་དག་ལ། །གཞན་ལས་བྱང་བའི་གོད་པའམ། །

ལྷ་དང་བདུད་ཀྱི་རིགས་ནམས་ཀྱིས། །བར་ཆད་བྱ་བར་མི་ལུས་སོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལོག་ན་བསམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་འབྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བར། བསོད་ནམས་ལྷན་པའི་མི་ཡི་
 བསམ་པ་ནམས་ཀྱང་འབྲུབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གཞན་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྟོན་བྲག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅིང་བསོད་ནམས་
 མིན་པ་ལྷོག་པའི་ཕྱིར་དུལ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱང་རྒྱུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པོ། །སྤྱི་ལས་ཅེ་སྤྱད་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་
 དང་མོ་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ལ་བྲག་འཆལ་པོ། །ཞེས་བཅོམ་ན། དེ་དག་ཐམས་ཅད་རིས་གྱིས་
 དུལ་མཐར་ཕྱིན་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྲག་གི་ཡུལ་དགོད་པ་དང་། དེ་ལ་བྲག་འཆལ་བས་མཚན་བཅོམ་དང་བཞད་བྱའི་
 དོན་དང་། དེ་བཞད་པར་ཁས་སྤངས་པས་བཞད་པར་དམ་བཅའ་སྟོན་ཅིང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་བཅོམ་བྱ།
 དགོས་པ། ཉིང་དགོས། འབྲེལ་བ་བཞེ་སྟེ། དགོས་འབྲེལ་བསྐྱར་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་བཅོམ་དང་། དམ་བཅའ་དང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་གི་དོན་བཞད་པ་གསུམ་
 མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། བྲག་གི་ཡུལ་ནི། ཡུམ་གཞུང་ལས་འབྲས་བྱ་གསུམ་ཡིན་ནོ། །ལ་ནི།
 ཆད་ཀྱི་བཞེ་བའམ། བཞེ་པའི་དོན་གྱི་བདུན་པའོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ། གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་དགག་གཞུང་གི་དགོངས་པ་བསྟན་
དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྔ་མཚན་གཞི། དུམ་མཚན་ཉིད་པར་མཚོན།
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་མཚན་ཉིད་དོ། ཞེན། ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུམ་
མཚན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་ཡུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཚད་
ལ། འདོད་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྔ་ཐམས་ཅད་དུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། རྟུབ་པ་མེད་
ན། སྤུང་འབྲེལ་ལས། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅམ་གྱི་ཡུམ་ཅན་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི། དུམ་ལྟར་
བཅོས་པའི་ངོ་ལོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། རང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་
མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། འཛིན་པ་མི་སྤྱོད་ཕྱིར་དང་ནི། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། རྟོགས་སྤྱོད་ཆོས་ཅན། སྟེབ་པ་ཐམས་
ཅད་དག་པའི་ཆོས་སྤྱར་ཐལ། དུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟུབ་པ་མེད་ན། བི་མ་ལ་མི་ཏུས། དོན་
དམ་པའི་ཤེས་ཀྱི་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་གྱི་སྤྱུ་ཡིན་ནོ། དེ་ལས་
གཞན་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་གོ་ཆ་དང་འཇུག་པ་དང་ཆོགས་དང་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་སྒྲུབ་པའི་
མཚན་ཉིད་རྒྱུའི་བདག་ཉིད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། དུམ་མཚན་ཉིད་
པ་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དམ་པ་ཐོབ་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟུབ་པ་མེད་ན།
མདོ་ལས། དུམ་འདི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་དམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དུམ་
ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། ཡང་ཁྱོད་སྒྲོབ་ལམ་ན་དུམ་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ན། དས་མེད་ཅེས་
བྱའོ། འོ་ན། པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པར་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་ཀྱི་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་བདགས་པ་ལ་དགོངས་སོ། ཡོད་པ་ལ་ཕྱོགས་སྤང་གིས།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གཉིས་མེད། ཡི་ཤེས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །

བསྒྲུབ་བྱའི་དོན་དེ་དང་ལྡན་པས། གཞུང་ལམ་དག་ལ་དེ་སྤྱུ་ཡིན། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ།

ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་སྤོ་ཐབས་དང་ཅ་བ་རི་སྤྲེད་པ། །

དེ་ཀུན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་པའི་མཆོག་ལས་བྱུང་། །

ཞེས་སྤྱད་པར་ལམ་ལུ་ཡུམ་ལས་བྱུང་བར་བཤད་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཡུམ་ལས་བྱུང་བ་ལ་
ཡུམ་གྱིས་མ་ཁུབ་སྟེ། དཔེར་ན། མི་སྦྱོབ་ལམ་དེ། སྦྱོབ་ལམ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཡང་སྦྱོབ་ལམ་མ་ཡིན་པ་
བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་བྱའི་སྤྱོད་ན། མཚན་བཏགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུམ་སོ། ། དང་པོ་
ནི། ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་འབྲེད་སྤྲེད་ཞིའི་པ་རོལ་རྒྱ་སོང་བའོ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། དེ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་བ་
ཆོས་རབ་རྒྱ་རྒྱུ་པར་འབྲེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་རྒྱ་བྱིན་པ་ནི། ཤེས་བྱིན་ཏེ། ཞེས་པ་
དང་། མདོ་ལས། རིང་དུ་སོང་ཞིང་ཀུན་དགའ་བས་འཕགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱིན་ཞེས་བྱའོ། །སྤྱིན་
པ་ནས་ཤེས་བྱིན་གྱི་བར་དུ་རིང་དུ་སོང་ཞིང་ཀུན་དགའ་བས་འཕགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། སྤྱི་རིེ་བྱ། བྱུང་པོ་རྒྱུ་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན། དེའི་ཕྱིར་རིང་དུ་སོང་བ་ཞེས་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་རྒྱུ་ལ་བརྒྱ་ཞེས་པའི་བྱ་ནི། བྱལ་ཏེ་བར་མཐུ་ཞེས་བསྐྱར་བས་དོན་དམ་པ།
རྒྱ་ནི། རྒྱ་ཤེས་རབ། དོན་དམ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་ལོ། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བཤད་དོ། །ཞེས་
སོ། །གཞན་ཡང་། རི་སྤྲེད་དུ།

གཞན་སྤྱི་ཤེས་དང་སོ་སོར་ནི། །རང་རིག་རབ་རྒྱ་ཤེས་ཕྱིར་དང་། །

རབ་ཞི་ཐོབ་ཤེས་རབ་ཕྱལ་བྱུང་། །ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཤེས་ཕྱིར་ཤེས་རབ། །

ཅེས་པས། གཞན་གྱི་སྤྱི་ལས་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་སྟེ། ཆོགས་སྤྱོད་། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ་ཤེས་
པས་ཤེས་རབ་སྟེ། མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་མཉམ་གཞག་དང་འབྲས་བྱའི་ཡུམ། ཤེས་བྱ་རི་སྤྲེད་པ་རབ་རྒྱ་ཤེས་
པས་ཤེས་རབ་སྟེ། རྒྱུ་ཐོབ། སྤྱི་ལས་རབ་རྒྱ་ཞི་བ་ཐོབ་ཅིང་རྒྱ་གསལ་པ་ཕྱལ་དུ་བྱུང་བར་འགྲོ་བས་ཤེས་
རབ་སྟེ། སྤྱི་ལས། ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་ཐོབ་པ་ཤེས་པས་ཤེས་རབ་སྟེ། བར་ཆད་མེད་ལམ་སོ། །ཀྱི་

ནི། འབྲེལ་པའི་སྤྱི་སྡེ། རྒྱ་གར་སྤྲད་ལ་ཤེས་རབ་དང་པ་རོལ་གཞི་མཐུན་ཡིན་པས་དེ་མེད་དོ། །སྤྱི་སྡེ་
ཤེས་རབ་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། པ་རོལ་ཡང་དེ་ཡིན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །པ་རོལ་ནི།
སྤྲད་ཞིའི་པ་རོལ་ལས། སྤྲོན་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་དགའི་པ་རོལ་ལོ། །ཕྱིན་པ་ནི། རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་
པར་སོན་པའམ། རིང་དུ་སོང་པའོ། །སྤྲད་པ་ལས།

འདུ་ཤེས་ཚུ་རོལ་ཡིན་ཞེས་འདྲིན་པས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། །

འདུ་ཤེས་རྣམས་པར་བཤེག་ནས་སྤྲོང་བ་པ་རོལ་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་ཀྱི་ཏུ། སྤྲོན་ལམ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་དང་། ཉན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་།
དུཤྲ་དང་། འཁོར་བ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་རྣམས་པ་འདི་དགའི་
པ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སོ། །མདོ་ལས། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་ཡུམ་འདིས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བརྩོན་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་
པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་ལྷུང་། པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་འལྷུང་
བས་དེའི་ཕྱིར་ཡུམ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དངོས་ཡིན་ལ། ལམ་དང་གཞུང་ནི། བརྟགས་པ་བ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི། ལམ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་གིས་བརྟགས་ལ། གཞུང་ལ་བརྫོང་བུའམ།
འབྲས་བུའམ། རྒྱའི་མིང་གིས་བརྟགས་ཏེ། དེ་བརྫོང་བུར་སྤོན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་བསྟན་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བརྟགས་པའི་དགོས་པ་ནི། དངོས་ཐོབ་
པར་འདོད་པས་རྒྱ་དེ་གཉིས་ལ་བསྐྱབ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཤེས་པའི་དོན་དུའོ། །དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་
ནི། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོས་ཉིད་ནི། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་མཆོན་ཉིད་པར་བཤད་ཀྱང་། འདིར་
ཡུལ་ལ་ཡུལ་ཅན་ཀྱི་མིང་གིས་བརྟགས་པར་རིག་པར་བྱ་ལ། འོན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པ་ན་མཆོན་ཉིད་པ་
དང་ཐ་དད་མེད་པར་འལྷུང་རོ། །ཉན་རང་གི་ལམ་གཉིས་ཀྱང་གཙོ་བོའི་མིང་གིས་སམ་རྒྱའི་མིང་གིས་
བརྟགས་སོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས། སངས་རྒྱས་བརྩོན་ལྷན་འདས་ཀྱི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱི་མ་
ལྷ་བྱ་ནི། དངོས་ཡིན་ལ། དེ་ཐོབ་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ན། ཆོག་དང་དག་གི་ཆོགས་ཀྱི་

གཞུང་དང་མཚན་བ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལམ་ལ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཏགས་
བ་བའི་ཞེས་བ་དང་། གཙོ་མོ་ལས་དབང་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ། རིགས་བ་དང་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་རང་གི་ལམ་
ཆོས་ཅན། ཐར་ལམ་མིན་བར་ཐལ། ལུས་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་བ་ཡོད་དེ། ལྷན་བར།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་སྤང་འདི་ནི་ཐར་བ་ལགས། ། ཞེས་པས་སོ། །

ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བཏགས་བ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །འབྲུམ་རྟེན་ཏུ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དག་བཙུག་པའི་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྩ་མཐུན་བ་
ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མིང་ཐོབ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཆོས་ཅན། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ལམ་མིན་བར་ཐལ། ལུས་དངོས་མིན་པའི་ཕྱིར། རྩབ་བ་ཡོད་དེ། ལྷན་བར།

རྒྱལ་བ་འདས་དང་མ་ཕྱིན་ད་ལྟར་གང་བཞུགས་པ། །

ཀུན་ལམ་པ་རོལ་ཕྱིན་བ་འདི་ཡིན་གཞན་མ་ཡིན། །

ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། པ་རོལ་རུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་པ། དངོས་བཏགས་སྤྱིའི་མིང་ཡིན་པས་
དེས་དངོས་སུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། སྤྱི་སྤྱུ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྟོབ་ལམ་ནི། ལུས་བཏགས་
བ་བར་ཕྱོགས་སྤང་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས་བཏགས་བ་བ་ཡིན་རོ། །སྟོབ་ལམ་ལུས་བཏགས་བ་
བར་བཤད་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ལུགས་ཡིན་པས་འགོག་གོ། །ཞེ་ན། ཁོ་མོས་ཐོག་ལ་སྤྱི་ཡོ་རྫོད་ཅིག
འོ་ན། ཕྱོགས་སྤང་སེམས་ཅན་པས་བཏགས་བ་བར་བཤད་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། བྱེད་ལའང་ཤུའི་
བ་སེམས་ཅན་པས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲི་མཇུག་དང་དང་བཅས་པ་ལ་ཅིའི་ཕྱིར་ལུས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་འབྲས་བུ་
ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་མཚན་སྟོན་ལུས་མཚན་ཉིད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལུས་བཏགས་བ་བར་
བཤད་བ་དང་འགལ་ལོ། །བཤད་སྦྱར་ལས།

བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ལ་ནི། །པ་རོལ་ཕྱིན་བྱུག་མིང་ཡང་མེད། །

བཅོམ་ལྷན་ཉག་གཅིག་པ་རོལ་བྱིན། ། འབྲུག་གི་སྤྱི་ལ་བཞུགས་པ་ལགས། །

ཞེས་ཉན་རང་ལ་ལམ་མཆན་ཉིད་པ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་། དབུ་མ་བ་སྟོབ་དཔོན་དང་ཆོས་བཤེས་ལ་
སོགས་པས་ལམ་དང་གཞུང་བཏགས་པ་བར་བཤད་པ་དང་ལགལ་ལོ། ། གཞན་ཡང་སེམས་ཅམ་གྱི་ཡིན་
པས་འགོག་ན། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཐོང་སྟོན་ལུས་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་འགོག་
པར་ཐལ། སེམས་ཅམ་གྱི་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཉགས་སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཆན་ཉིད་པར་ཕྱོགས་སྒྲང་
གིས་བཤད། བཏགས་པ་བར་ཤུག་པས་བཤད། མཐོང་སྟོན་མཆན་ཉིད་པར་ཤུག་པས་བཤད། བཏགས་
པ་བར་དབྱིག་གཉིན་དང་། ཕྱོགས་སྒྲང་གིས་བཤད་པས་སོ། ། དེ་དག་གིས་བཤད་ཀྱང་སེམས་ཅམ་
གྱི་མི་འགྱུར་ན། དེར་ཁྱེད་ལ་འང་མཚུངས་སོ། ། ཡང་སྟོབ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྱི་བ་པའི་གཉིན་པོ་མིན་པར་
ཐལ། ལུས་དངོས་མིན་པའི་བྱིར་ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། ལྷུང་སྒྲ་མར།

འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། ། དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པར་འདོད། །

སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། ། དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྤྱི་བ་པར་འདོད། །

ཤེས་རབ་ལས་གཞན་འདི་དག་ནི། ། སྟོང་རྒྱ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་བྱིར། ། ཞེས་པས་སོ། །

ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཤེས་རབ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པས་སོ། ། མདོ་ལས། བདག་ནི་ཤེས་རབ་
བསྟོན་སོ། ། ཤེས་རབ་ནི་འདི་ལོ། ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་འོ་སྦྲུམ་ན། ཤེས་རབ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། ཤེར་
ཕྱིན་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་ནི། མ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྟོབ་ལམ་ན་ལུས་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། འབྲུམ་རྒྱུ་ལས། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་
པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་རྗེ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་བསྐྱས་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་
པ་དང་ལགལ་ལོ། ། ཞེ་ན། དེ་ནི། ཁྱེད་ལ་འང་གཞོད་ཅིང་། སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ན་མེད་པར་མ་བཤད་དེ། རྗེ་
རྩེ་ལྷ་བུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སར་བཞེད་པའི་བྱིར་རོ། ། འབྲུམ་རྒྱུ་ཏུ། སངས་རྒྱུ་གྱི་སས་བསྐྱས་པའི་ཤེས་
རབ་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་ཤེར་ཕྱིན་ཞེས་བྱའོ། ། ཞེས་པས་སོ། ། དེས་
ན་བསྐྱར་བཅོས་རྣམས་ནི། ཡན་རྩལ་ནང་ལགལ་བ་མང་པོ་དང་ལྷན་ལ། ལུང་རྣམས་ནི། དགོངས་པ་ཅན་

མང་བས་གང་འཆད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་བཞིན་ཁས་སྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཡང་སྒྲུབ་སྟེང་པོས་ཁྱེས་པ་
ལས། མོས་པ་སྟེང་པའི་སའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་
སྟོང་པར་བྱེད་པ་ནི། ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ཤར་བྱེད་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤར་
བྱེད་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན། བྱེད་ཆོས་
སྟེ་མཚན་ཉིད་པ་སྟོབ་ལམ་ན་མེད་པར་འདོད་པ་ལ། སྟེ་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྟེ་ཐོབ་དང་། ཞེས་ཆོས་
སྟེ་ཡོད་པར་བཞད་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ནི་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེན། འདིར་ཡང་མཚན་
སོ། །དེས་ན་སྟོབ་ལམ་ན་ཡུམ་ཡོད་པར་བཞད་པའི་བཀའ་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ལ་དགོངས་
སོ། །སྤྱིར་ཟེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལྔ་ཐམས་ཅད་ཡུམ་མཚན་ཉིད་པའོ། །ཞེས་གསལ་བར་བཞད་པའི་
བཀའི་བསྟན་བཅོས་ངེ་མ་མེད་པ་གཅིག་གྱུར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡུལ་ཡུམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གཙོ་བོར་བྱས་པ་ལ། དགོས་པ་བསྟན་
བཅོས་དབྱེ་བའི་བྱིར། ཚུལ་གྱས་པར་ཏེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སམ། ཡིད་རབ་ཏུ་དང་བས་བྱག་
འཆལ་བ་ནི། མཚོག་ཏུ་འདུད་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་ངང་དོ། །གང་ན། ཡུམ་དེའི་རྒྱན་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
ཆོག་ལེུར་བྱས་པ་སྟེ། ཆོགས་སུ་བཅད་པའི་ཆོག་དང་དོན་དག་གོ། །བཞད་བྱའི་དོན་བཟོད་པའོ། །ཅིའི་
བྱིར་ཞེན། ཡུམ་རྒྱས་བསྟུས་ཀྱན་གྱི་དོན་བྱེ་བས་དགའ་བ་སྦྱེད་པའི་རྒྱན་དུ་འགྱུར་པར་ནི་བྱ་བའི་བྱིར་
རྣམ་པར་དབྱེ་ཞེས་བཞད་པར་ཁས་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱན་དུ་གྱུར་ཟེན་བས་སོ། །ཞེན།
སྟོན་མེད་དེ། སྟེས་པའམ་བྱང་མེད་ཀྱི་རྒྱན་ངེ་མ་ཅན་དུ་གྱུར་ན་དགའ་བར་བྱེད་མི་རུས་པ་ལྟར། འགལ་
བྱེད་གཞན་གྱིས་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་དབང་གིས་ཡུམ་གྱི་དོན་ལེགས་པར་སྟོན་རུས་པ་མ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་སྒྲུན་ཀའི་ངེ་མ་སྟེ་མིད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་གྱི་འགལ་བས་དོན་གསལ་བར་བསྟན་བས་དེ་དག་གིས་
མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་གི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲུན་ཀའི་ངེ་མ་སེལ་བས་རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱན་གྱི་ངེ་
མ་སེལ་བ་རྒྱན་གྱི་འང་རྒྱན་ཡིན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀ་མ་ལ་ཤི་ལས། སྒྲུན་ཀ་ངན་པའི་ངེ་མ་སེལ་བས་ན།
འདི་ནི། དབྱ་མའི་རྒྱན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཞད་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྟར་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་དག་སྟོས་
བས་དམ་པ་རྣམས་དམ་བཅས་པའི་ཁྱར་མི་འདོར་བས་ཁ་ལོག་ཏུ་ཡུས་རྒྱུད་བས་ཚོམ་པ་མཐར་བྱིན་པའི་

དགོས་པ་ཡོད་དེ། རི་སྐད་བྱ།

གཞན་དོན་བཅེ་བ་ཅན་རྣམས་སྟོག་གིས་ཡང་། །རང་གི་རྒྱལ་པ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་དོ། །

སྤྲེལ་བྱ་དམ་པ་ཁྱར་སྤྲེལ་བ་དག། །ཉམ་ངའི་ལམ་དུ་ནམ་ཡང་འདོར་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུས་དེའི་རྒྱན་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ནི་སྤྲེལ་བ་ཆོད་བྱ། དེའི་བཞེད་བྱ་
ལུས་ཐམས་ཅད་ནི། དོན་གྱི་བཞེད་བྱའོ། །རྒྱན་དེ་ལ་ལྷན་ཀའི་བྱི་མ་སྤངས་ཏེ་རྒྱལ་འཁྱིལ་བསྟེན་གསུམ་
ཀྱང་གྱི་རྒྱན་དུ་བྱལ་བ་ནི། དགོས་པ་འདོ། །ཆོས་བསམ་སྟོན་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤེར་བྱེད་
ནི། དགོས་པའི་དགོས་པ་འདོ། །ཆོད་བྱེད་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་དང་དགོས་པ་གཉིས་འབྲས་བྱར་འབྲེལ་བ་ནི།
འབྲེལ་བ་སྟེ། རྒྱལ་པ་བསྟན་ནོ། །འདི་ནི། ཤེར་འབྱུང་རྫོང་གོས་ཀྱི་ལུགས་སོ། །ཆོས་བཤེས་དེ་ལས་
གཞན་དུ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལེགས་པར་བསྟན་པ་དགོས་པ། རྒྱན་དུ་བྱལ་བ་ཉིང་དགོས་སུ་འདོད་དོ། །
གཉིས་པ་ལ་བཞེ་སྟེ། ཐོགས་མེད་དང་། དབྱིག་གཉེན་དང་། གོལ་སྤེ་དང་། བརྩན་པ་སྟོལ་
སྤེས་བྱེ་ཆུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། རྣམ་བཤད་མཛད་ཅེས་བྱང་དོ། །གང་གི་ན། ལུས་ཀྱི་དོན་མ་ལུས་པ་
སྟེད་པར་བྱེད་པས་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་སྟེ། མངོན་རྟོགས་རྒྱུ་གྱི་ལོ། །གང་གིས་ན། འཕགས་པ་སྟེ།
སྟོག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་རིང་དུ་སོང་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་ལོ། །དེའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷ་བྱ་ཞེས། གསེར་
སྤྱིང་བས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྲེལ་གནས་སོ་སོར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱིང་རྗེས་ཆགས་པས་ཀྱན་རུ་
སྟེ། ལྷག་པར་ཆགས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་དེས་སོ། །ཆགས་པ་ནི། སྤྱིང་རྗེ་ལ་བཏགས་པ་
སྟེ། འདོགས་པའི་རྒྱ། སེམས་ཅན་མི་འདོར་བར་འདྲ་བས་སོ། །

རི་རྒྱར་ལུག་རོན་རང་གི་བྱ་མཆོག་བྱམས། །རང་གི་བྱ་དེ་ནི་བར་འབྱུང་ནས་འདུག །

དེ་འདྲ་བ་ལ་ཁོང་ཁོ་འགལ་བ་ལྟར། །བཅེར་བཅས་ལུས་ཅན་བྱ་ལའང་དེ་དང་འདྲ། །ཞེས་སོ། །

དགོས་པ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབས་སེམས་ཅན་མི་འདོར་བར་ཤེས་པའི་བྱར་དོ། །གཞོད་བྱེད།
འཕགས་པར་གསུངས་པས་གཞོད་དོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། འགྲོ་བའི་ཆགས་པ་ཆགས་མེད་མཛད་ཟེར་
ཏེ། ཀྱན་རུ་འཁྱུ་རིང་སོ་ཡིན་པས་མཆམས་སྦྱར་བ་མེད་པའི་བྱར། ཀྱན་རུ་ཞེས་འདོད་པ་ནི། མཆམས་

སྒྲོ་མ་ཤེས་པར་ཟད་དོ། །དེས་ན་དགག་པའི་ཨ་མུང་ཡིན་པས་འགྲོ་བ་ལ་ཆགས་པས་རང་དོན་ལ་
ཆགས་པ་མེད་པར་བྱི་མོ་ལ་ལུས་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་མཛད་པའོ། །སྒྲོ་བ་ནི། རང་གིས་གཟིགས་པའི་
ལམ་སྟོན་པ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་དུལ་ལས་སྒྲོ་བ་ཅིང་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་སྒྲོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་
འགྲེལ་ལས།

སྒྲོ་བ་ཉིད་གཟིགས་ལས་གསུང་བ། །ཞེས་སོ། །

སྒྲོ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པས་མི་ཐུབ་པས་མི་པམ། སེམས་ཅན་གྱི་མགོན་
སྒྲུབས་སུ་གྱུར་པའི་བྱམས་པ་ལ། བརྒྱད་པ་སོགས་མིན་པར་ཐོགས་མེད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་དུ་
ལུས་གྱི་བཟོད་བྱ་གཞི་ཁོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་བསལ་བ་དང་། རྫོས་པ་སྒྲོང་བ་དང་། ལུས་གྱི་བསྟན་པ་
སྟེལ་བ་དང་། རང་ལ་ལུས་གྱི་ཉོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུས་གྱི་མདོ་དང་ཆོས་ལུ་ལྟའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་
ལ་སོགས་པས་གསན་ནས་ལེགས་པར་བསམ་ཞིང་བསྒྲོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །གཞུང་ནི། དེ་ཉིད་
རྣམ་ངེས་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་བརྒྱད་དུ་མ་བྱེ་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་ལྟ་བར་བཀོལ་དེ། ཐོགས་མེད་ས་འོད་
བྱེད་པ་བརྟེན་ཁྱད། དབྱིག་གཉེན་འདུལ་བའི་དོན་དུ་སེམས་ཅན་དུ་བསྟན་ནོ། །དགོན་བཅེགས་ལས།

སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་གྱི་ཕྱིར། །

བྱི་མཐའི་བར་དུ་གནས་པར་བགྱི། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་པར་བཀོལ་ཅེས་ཟུང་ངོ། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན། སྒྲེ་
བ་ལྔ་བརྒྱུད་བརྟེན་ཏར་གྱུར་ཅིང་འབྲམ་སྟེ་དགུ་བརྒྱ་ཅུ་དགུ་བྱུགས་ལ་མངའ་ཞིང་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་
ཁ་ཉོན་བྱེད་པ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་དོན་མངོན་མཐོངས་ལེགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་དབྱིག་

གང་དག་བསྟན་པར་མི་འོས་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གསང་བྱེད་ཅིང་། །

བསྐྱབ་ལས་ཉམས་ལ་སྤྱད་པ་དང་། །ཕྱན་སྙམ་ཆོགས་པ་བསྟན་པ་ཉིད། །

གདམས་ངག་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། །བདུད་རྣམས་སྐྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །

ལས་ལྷ་དག་གིས་རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས། །སེམས་ཅན་རྩ་ལག་འབྲེལ་ཡིན། །

ཞེས་པ་ལྷར་ཐན་བདེའི་རྩ་ལག་ཏུ་སྦྱར་བའི་གཉིན་གྱིས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། རང་གི་ལྷ་པ་
སེམས་ཅན་ལ་མོས་ཤིང་ཞེན་པ་གཙོར་བྱས་པས་སོ། །དེ་ལྷར་ན། ཤེས་བྱ་དོན་དུ་སྦྱང་བ་ནང་སེམས་
གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱུང་མཐའ་ལ་ཡང་དག་པར་བརྟེན་ནས་སོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། གཞུགས་ཡོད་
དོ། །མེད་དོ། །ཡོད་པའང་མ་ཡིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་འགལ་བས་སོ། །ཞེན། སྐྱོན་
མེད་དེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་དགོངས་ཏེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི། གུན་བརྟགས། གཞན་དབང་། ཡོངས་
བྱུང་སོ། །དེ་ལ་གཞན་དབང་ནི། གུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གྱི་ས་པོན་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་སེམས་
བྱུང་གིས་བསྐྱེད་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་གུན་ཏུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རིག་པ། ལུས་དང་ལུས་ཅན་གྱི་
རྣམ་པར་རིག་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེ་སྐད་དུ།

ཡང་དག་མ་ཡིན་གུན་རྟོག་ནི། །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་པ། །ཞེས་སོ། །

གུན་བརྟགས་ནི། དེ་ལ་གཞུང་འཛིན་གཉིས་སམ། བདག་གཉིས་སུ་བརྟགས་པ་ནི། གུན་བརྟགས་
སོ། །ཡང་ན་དོན་མེད་ཀྱང་དེ་ཉིད་དོན་དུ་སྦྱང་བ་ནི། གུན་བརྟགས་སོ། །གཞན་དབང་དེ་ལ་གཞུང་འཛིན་
གཉིས་སམ་དོན་གྱིས་མཚན་ཉིད་གུན་བརྟགས་དེ་གཞན་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཡོངས་བྱུང་སོ། །དེས་ན་རྟག་
ཏུ་གཉིས་དང་བྱུང་པ་ཞིན་དུ་གཉིས་སུ་སྦྱང་བའི་གུན་བརྟགས་ནི། ཤེས་བྱ་འབྲུལ་པའི་རྟེན། གཞན་དབང་
ནི། སྤང་བྱ་དང་ཤེས་བྱ་བརྟེན་དུ་མེད་ཅིང་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད། ཡོངས་བྱུང་ནི། རི་བཅས་རི་
མེད་དུ་སྦྱང་བྱ་སྟེ།

རྟག་ཏུ་གཉིས་བྲལ་འབྲུལ་པའི་རྟེན་གང་ཡིན་དང་གང་ཞིག་རྣམ་གུན་ཏུ། །

བརྟེན་པར་རུ་མ་ཡིན་ཞིང་སྐྱོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ཁོ་ན། །

ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རང་བཞིན་དེ་མེད་འདོད་གང་རྣམ་པར་སྤང་བྱ་སྟེ། །

དེ་ནི་ནམ་མཁའ་གསེར་དང་རྩ་ལྗང་ཉོན་མོངས་པ་ལས་རྣམ་དག་འདོད། །ཅེས་སོ། །

དེ་ལ་གཞན་དབང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ནི། ཡོད་དོ། །གཞུང་འཛིན་གཉིས་སམ་དོན་ནི། མེད་དོ། །གཞན་
དབང་ལ་ཀུན་བཏགས་ཡོད་པའང་མིན། ལྷོང་ཉིད་མེད་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཡོད་དོ། །མེད་དོ། །ཡོད་
པའང་མིན་མེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཉིས་སྤང་དེ་ལ་ཡོད། །དེ་ཡི་དངོས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །

དེ་ལྟར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །ཡོད་དང་མེད་པ་ཉིད་དུ་བཅོམ། །

དེ་ལ་ཡོད་པ་མེད་མ་ཡིན། །མེད་པ་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། །

གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ནི། །ཡོད་མེད་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཅོམ། །ཅེས་སོ། །

གཞུགས་སོགས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི། གཞན་དབང་ནི། ཤིང་དང་མོང་བ་དང་སྤགས་ལྟ་བུ། ཀུན་
བཏགས་ནི། རྟ་སྤང་སོགས་སྤྱང་བ་ལྟ་བུ། ཡོངས་བྱུ་བ་ནི། ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལ་རྟ་སྤང་ལ་སོགས་
མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་སྐྱུ་མ་དེ་བཞིན་དུ། །ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་བཅོམ། །

སྐྱུ་མ་བྱས་པ་དེ་ལྟ་བུར། །དེ་བཞིན་གཉིས་སྤྱང་ལྷུལ་པར་བཅོམ། །

དེ་ལྟར་དེ་ལ་དེ་མེད་པས། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་དོན་དམ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གཞུགས་ནི། གཞུགས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཞེས་བཤད་པ་ནི། བྱམས་པས་ཁྱེས་པ་ལས། ཀུན་བཏགས་
པའི་གཞུགས། རྣམ་པར་བཏགས་པའི་གཞུགས། ཚོས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་དང་གསུམ་གསུངས་པ་ལས།
ཀྱིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞུགས་སྤྱང་བ་སོགས་སྤྱོད་དུ་བཟུང་བ་ཀུན་བཏགས་པའི་གཞུགས། དོན་

དུ་སྒྲུང་བའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་སྒྲུར་བ་ནི། རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས་གཞན་དབང་། གཞུགས་
དེ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོངས་གྲུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ནི། ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སོ། །དེ་ལ་ཚེས་
ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ནི། ཀུན་བརྟགས་པ་དང་རྣམ་པར་བརྟགས་པའི་གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་བས་ན། གཞུགས་
ནི། གཞུགས་ཀྱིས་སྟོང་ཞེས་སོ། །ཚེས་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་ལ་གཞུགས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མེད་པས་གཞུགས་
ཀྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེའང་གཞུགས་མ་ལགས། སྟོང་ཉིད་ཚེས་ཉིད་ཡིན་ལ་གཞུགས་ཚེས་
ཅན་ཡིན་པས་དེ་གཉིས་ཐ་དང་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་བ་ཉིད་ལས་གྲུད་ནའང་གཞུགས་མ་མཆིས་སོ། །དེ་
གཉིས་ཐ་དང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚེས་ཉིད་ཀྱིས་ཚེས་བརྗོད་བ་ན། གཞུགས་ཉིད་ཀྱང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་དང་།
ཚེས་ཀྱིས་ཚེས་ཉིད་བརྗོད་བ་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱང་གཞུགས་སོ་ཞེས་རྣམ་རིག་པའི་ཚུལ་དུ་བརྟོལ་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་པར་བྱེ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན། ལོ་
ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲེས་བས་འཕགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ། མཐོང་སྒྲུང་ལས་རྣམ་པར་
བྱོལ་བས་ན། དོན་ལྡན་ཀྱི་མིང་རྣམ་པར་བྱོལ་བའི་སྒྲེ་ཞེས་བྲུ་བས་ཀྱང་ངོ་། །རི་ལྟར་ན། ཡོད་མེད་ཀྱི་
མཐའ་མ་བྲས་པ་སྒྲུངས་པའི་དབྱ་མར་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ཀྱི་དོན་གནས་པར་རྟོགས་པའི་ཚོས་
དབྱ་མར་རོ། །སྒྲུང་བྲས་ཐེན་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། དབྱིག་གཉིན་དེས་བྲས་པའི་འབྲེལ་བ་དོན་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་བྲས་པ་མིན་པར་མཐོང་ནས་ཕྱི་ནང་གི་སྒྲེ་གས་པ་མཐའ་དག་གི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་པའི་ཕྱིར་
བྲས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། རྣམ་པའདད་བྲས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོའོ། །གང་གིས་ན།
བཅུན་པ་རྣམ་བྱོལ་སྒྲེས་ཏེ། དེའི་ཡོན་ཏན་ནི། དད་པའི་ས་ནི། ཚོགས་ལས་སྒྲེ། དེ་ལ་གནས་པ་དེའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིས་སོ། །དུས་ནི། འཕགས་པས་འབྲེལ་བ་བྲས་པ་དེའི་ལོག་
ཏུའོ། །རི་ལྟར་ན། བྲུ་བ་མཐའ་རབ་འབྲུམས་ལ་མ་འདྲིས་པའམ། མངོན་པའི་སྒྲེ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་
བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་མ་རྟེན་པར་རང་དང་རྗེས་མཐུན་ཏེ། མངོན་པའི་རྒྱལ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་
པར་རང་གི་ཤེས་རབ་སྒྲེལ་བའི་དོན་དུའོ། །ཁ་ཅིག་ནི། དགོས་འབྱེད་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་གཉིས།
མིད་ཅེའི་མཐར་ཐུག་འགོ། དག་བཅོས་འབྲས་ཀྱིས། རྗེས་འདྲིན་རྟོག་པ་རྣམས་མ་རྟེན་པར་ཉི་མེ་
མང་དང་མཐུན་པར་བྲས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གསུམ། བདག་ཉིད་གཟེངས་བསྟོན་པ། དབྱེ་བར་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་། ཁེངས་
བསྟུངས་ཏེ་འཇུག་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ནས་ཡུམ་གྱི་ཆོག་དང་དོན་མཐའ་དག་འདིའོ། །གང་ལས་ན། སྒར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཐོགས་མེད་ཤོལ་
སྡེ་ལ་སོགས་པ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་ཞིང་གསལ་བར་བྱས་ཤིང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
དང་རང་གི་སྟོང་མུལ་ལས་ཀྱང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་ན། བྱམས་པའི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་དེ་ལྟར་རོ། །རྟེན་པ་
ངོ་མཚར་བར་བསྟན་པ་ནི། འགའ་ཞིག་ཁོ་ནས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཐོགས་མེད་དང་བཅས་པ།
དབྱིག་གཉེན་དང་བཅུན་པས་ཡུམ་གྱི་དོན་མཁོགས་ཤིང་མ་རྟེན་པའི་དོན། བདག་གིས་ཆང་བར་ཤེས་
ཤིང་རྟེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ། འཕགས་པ་དང་། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཤེས་པ་ཤེས་པའི་སྟོན་ལོང་
པས་ཤིན་ཏུ་ལ་མཚན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བར་རིགས་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། དེ་ལྟར་བསྐྱལ་བ་མང་པོར་བསོད་ནམས་
མ་བསགས་ན། མཚན་ཅམ་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་བར་དཀའ་བ་ཟབ་མོའི་ལམ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་འདི། ཡུན་རིང་པོར་འབད་བས་བསྐྱབས་པས་ཅི་ཞིག་ལྟར་སངས་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་
ཀྱི་དབང་གིས་རྟེན་པ་ནིའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་ཐོབ་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན། ཡུམ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མུམ་རྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་བྱས་པ་ཤེས་པའི་མཆོད་པ་བྱ་
བར་རིགས་ལ། མཆོད་པའི་མཆོག་ཀྱང་འདིའི་དོན་འབྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིན། ཤེས་བྱིན་དཔལ་མཆོག་
དང་པོ་ལས། ཤེས་བྱིན་འདི་བ་དང་། སྟོག་པ་དང་། ཉན་པ་དང་། འཇིན་པ་དང་། ཁཏྲ་བྱེད་པ་དང་།
འཆད་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། སྟོམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་
པའོ། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མུམ་རྟེན་ན། སངས་རྒྱུས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྟན་པས་
དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པས་རྟེན་བར་ཅིའི་བྱིན་མི་མཛད་ཅེ་ན། རང་གི་འབད་པའི་ཆོགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱལས་འབྱང་སྟེ། རྒྱའི་རྒྱ་བཤམ་ལྟས་ཆར་བབ་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ད་རྒྱལ་ལམ་ཐུག་དོག་གི་དབང་གིས་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པ། ཡུམ་འདིའི་དོན་རྣམས་པ་
ཀུན་ཏུ་སྟེ། མ་ལུས་པ་ཆོས་ཅན། སེང་བཟང་བདག་གི་ནི་སྟོང་སྟོང་ཡུལ་མིན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཁོ་ནའི་
སྟོང་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱིན། དེ་ལྟར་ནའང་རང་གཞན་ལ་མངོན་མཐོངས་ལེགས་ཀྱི་པན་གདགས་པར་

འདོད་པས། དེ་སྐབ་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་སོགས་ཀྱི་བསོད་ནམས་དག་སྐབ་པ་དང་། བསྟན་
བཅོས་འབྱེད་པ་དོན་མཐུན་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་འབྱེད་པར་སྒྲོ་བ་སྐྱེས་སོ་ཞེས་བསྟན་པས། གདུལ་
བྱ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁེངས་པ་མེད་ཅིང་གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པ་དང་ལྟན་པས་བསྟན་བཅོས་འབྱེད་
པར་སྒྲོ་བ་སྐྱེད་ཅིག ཅེས་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་ཡན་ལག་གི་དོན་གཉིས་ལས། སྤྱི་དོན་ནི། དུམས་པ་ཉིད་ཀྱི་མན་
དག་བརྒྱད་པ་དབྱིག་གཉེན་སངས་རྒྱས་གཉིས་པས།

མདོ་དོན་སྐྱེ་བ་དག་གིས་ནི། །དམོས་པ་བསྐྱས་པའི་དོན་བཅས་དང་། །

ཆོག་དོན་བཅས་དང་མཚམས་སྦྱར་བཅས། །བཀལ་ཡན་བཅས་པས་བསྟན་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་དང་། དམོས་པ་བརྗོད་པས་འབྲས་བྱ་བྱུན་སྤྲུམ་ཆོགས་པ་ཤེས་ནས་ཉན་པ་དང་འཛིན་པ་ལ་
འབད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་བས་དམོས་འབྲེལ་གྱིས་དམོས་དོན་བསྟན་ནོ། །དམོས་དོན་དེ་ཡང་བསྐྱས་
དོན་ལས་རྟོགས་པས་བསྐྱས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་བསྟན་ནོ། །དེ་ཡང་ཆོག་དོན་ལས་རྟོགས་པས་
མིང་གི་རྣམ་གྲངས་དང་དོན་དང་ལྟན་པའི་མིང་དང་དོན་གྱི་ཤུགས་གྱིས་བཤད་པའི་ཆོག་དོན་ཡན་ལག་
རྒྱས་བཤད་བསྟན་ནོ། །ཆོག་གི་གོ་རིམ་མི་གསལ་བ་ནི། མཚམས་སྦྱར་བ་ལས་ཤེས་པས་ཤུགས་
བསྟན་ཏེ། དེ་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་བསྟན་པ། མཚམས་སྦྱར་གྱི་ཆོག སྐབས་དང་པོ་
ལ་སོ་བྱུག་གཉིས་པ་ལ་ཉི་ཤུ། གསུམ་པ་ལ་བཅུ་བཞི། བཞི་པ་ལ་སོ་ལྔ། ལྔ་པ་ལ་ཉེར་བདུན། དྲུག་པ་
ལ་གཅིག་བདུན་པ་ལ་ལྔ། བརྒྱད་པ་ལ་བཅུ་གསུམ། བར་པ་ལ་གཅིག་བསྐྱས་པ་ལ་གཅིག་སྟེ། བརྒྱ་ལྔ་
བཅུ་རྩ་གསུམ་སྟོས་སོ། །ཞེས་ཆོས་པ་ཤེས་བཞེད་ལ། དེ་ཡང་མཚམས་སྦྱོར་ཐོབ་པ་དེ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་
པ་ལ་དགོངས་སོ། །རིགས་པ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། སྤྱི་མི་འགལ་བ་ནི། བཀལ་ཡན་ལས་ཤེས་པས།
གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་ལ། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། ཞེས་
སོགས་འགའ་ཞིག་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། འགའ་ཞིག་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་གསལ་བར་
བསྟན་པ་དག་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བྱེད་པའི་སྤྱི་དུ་རང་ཉིད་དམ་བར་ཤེས་པ་དང་། དམ་བར་
ཤེས་པའི་ཆོག་ལ་གཞན་གཞུག་ཅིང་ལེགས་པའི་མཆོག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཐོག་མར་མཆོད་བརྗོད་

སྒྲིལ་སྟེ། །དབྱིག་གཉིན་གྱིས།

མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ནས། །ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། །

ཉན་པ་མོ་ནི་གྲུས་བྱེད་པས། །ཐོག་མར་དགོས་པ་བཟླ་བ་དང་། །

དེ་འབྲུག་དེ་ནི་བསྐྱེད་དོན་ལས། །བསྐྱེད་པའི་དོན་ནི་ཆོག་དོན་ལས། །

གོ་རིམ་རིགས་པ་སྒྲིལ་བ། །མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སྟེ། །ཞེས་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་ཉིད་ཚོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཆོད་བཟླ་བ་ལྟར།
བརྒྱུད་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་གཞན་འཇུག་པའི་རྒྱ་དགོས་འབྲེལ་བ་ལྟར། འཇུག་བྱ་བསྐྱེད་
བཅོས་ཀྱི་རང་བཞིན་མདོན་རྟོགས་བཞད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲིལ་བའི་གྱི་
མཆོས་སྒྲིལ་ནི། བྱུག་འཆལ་ཞེས་པ་གཞིའོ། །གང་ལ་ན། འཕགས་བཞིའི་ཡུལ་ཤར་བྱིན་པའོ། །དེ་
ལྟར་ན། སྒྲིལ་རྟོགས་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་བཞིན་དུ་བཟླ་བ་བཟླ་བ་སྒྲིལ་བ་
ཅན་གྱི་སྒྲིལ་སྟེ། །དུས་ནི། དེ་ཞིག་སྟེ། དེ་སྒྲིལ་དུ་བསྐྱེད་བཅོས་ཚོས་པའི་དང་པོར་རོ། །གང་གིས་
ན། སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲིལ་སྟེ། སྒྲིལ་སྟེ།
པར་ཅན་བསྐྱེད་པའི་བྱུལ་པའི་ཉིད་དེ་འཛིན་ཐོབ་པ། ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་བྱ་བྱུལ་པ་དང་ལྟར་
པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱ་གཅིག་པ་ལྟར་བཅེ་བའི་བྱུལ་པས་སྟེ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། རང་
དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། རང་ཉིད་དམ་པའི་སྒྲིལ་བ་དང་མཐུན་པར་རབ་དུ་སྒྲིལ་བས་དམ་པར་གཞན་གྱིས་
ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། དམ་པས་བྱུལ་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་ལ་གདུག་བྱ་རྣམས་འཇུག་
པ་ཡིན་ནོ། །གཞན་དོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། དང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དང་ཞེས་བྱ་བ་དོ། །གང་
ན། གདུག་བྱ་གཞན་དག་གོ། གང་ལ་ན། བདུད་བཞི་བཅོས་པ་དང་ལྟར་པས་བཅོས་ལྟར་འདས། ཉན་
མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྒྲིལ་བའི་ཉན་མོངས་གསུམ་མཐ། སྒྲིལ་བ་གཉིས་བཅོས་པ་དང་ལྟར་པས་བཅོས་
ལྟར་ཏེ། རྒྱུད་ལས།

ཉོན་མོངས་ལས་དང་དེ་བཞིན་སྒྲེ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་དེ་རྣམས། །

གང་ཡང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཆོས་བཅོམ། །དེ་འདིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སུ་བཤད། །ཅེས་སོ། །

ཡང་ན། རྟ་གཞི། སྐལ་བ་སྟེ། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་པའི་སྐལ་བ་དུག་དང་ལྡན་པས་བཅོམ་ལྡན་
ཏེ། རྒྱུད་ལས།

དབང་ལྷག་དང་ནི་གཞུགས་བཟང་དང་། །དབལ་དང་གྲགས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །

བཅོན་འགྲུལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ་སྟེ། །དུག་པོ་རྣམས་ལ་སྐལ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

འདས་པ་ནི། འདིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་སྟེ། བཀས་བཅད་གྱིས་བསྐྱུན་པའོ། །ཡུམ་ནི། མོ་རྟགས་
ཏེ། སྐས་འབགས་བཞིའི་ཡུམ་གྱི་དཔེ་ཕྱིར་འོ། །སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་མཐར་
ཐུག་པས་ཕུལ་དུ་དབྱེད་དུ་མེད་ཅིང་། གངས་དང་ཆོད་གྱིས་དབག་དུ་མེད་པའི་འབྱུང་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་
བུ་ལའོ། །གང་གི་ཆེད་དུ་ན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱི་དོན་གྱི་དབང་གིས་ཡུམ་ལ་ཐོས་སོགས་
གྱིས་འཇུག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འོ། །རི་ལྟར་ན། རབ་དུ་སྟེ། རྟེན་གྱིས་མི་འཕྲོག་པའི་ཆེན་པོའོ། །དང་བ་
བསྐྱེད་པའི་ཆེད་དུ་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་བཅེ་ཞེ་ན། ངེས་པར་གཟུང་ཞེས་དྲུང་འོ། །གང་ན། ཤེར་བྱིན་དང་
བའི་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་རབ་དུ་དང་བའི་འོ། །རི་ལྟར་ན། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་པར་ལེགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་སྟེ། ཐོག་མའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སོ། །གང་གིས་ན། བྱམས་པ་
རང་གི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་གཞན་ལ་བསྐྱུན་ནི་རུས་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་
མཉམ་གཞག་གིས་དྲངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་གྱིས་སོ། །ནས་ནི། རྒྱ་མཚོར་དེའི་ཕྱིར་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་ཅེས་
པའོ། །

ཅུ་བས་མངོར་བསྐྱུན་པ་ལ། བརྗོད་པ་དང་། བྱག་འཆལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། གང་ཐག་
གསུམ་གྱི་བཞེད་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྟོ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། དོན་བསྐྱུས་ཏེ་འབགས་བཞིའི་ཡུམ་དུ་བསྐྱུན་
པས་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ལ། བཞིའེས་གྱིས་ཉན་རང་གི་བཞེད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྟོ་ནས་དང་། ལམ་ཤེས་
གྱིས་བྱང་རྒྱལ་ཐེམས་དབའི་བཞེད་པ་སྒྲུབ་པའི་སྟོ་ནས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞེད་

པ་སྐྱབ་པའི་མོ་ནས་བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་ལ། ཁྱིད་པར་མཛད་པའི་དོན། དེའི་འཐད་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་
པོ་ལ། གང་ཟག་གང་། ཐབས་གང་གིས། འབྲས་བུ་གང་དུ་ཁྱིད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཟག་
ཉན་ཐོས། བསམ་པ་ཞི་བ་ཚེལ་བ། རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་དབྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་དབང་རྒྱལ། སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཆེའང་
སྤྱ་བཅས་སྤྱུ་ཚོས་ཉན་ཅིང་ཐོས་པ་གཞན་ལ་སྒྲོག་པས་ཐོས་སྒྲོག་སྟེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡེ་སྟོད་ལས།

ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་རྣམ་ཕྱོད་སྤྱུ་ཕྱིར་འཕྱོ། །ཞེས་སོ། །

དེ་དང་ཐེག་པ་ལ་བྱུང་པར་རྩད་ཐང་ལས་མེད་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ལུས་ཀྱིས་ཚོས་སྒྲོག་པའི་རང་
རྒྱལ་ཡང་བསྟོལ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆེ་ཕྱི་མའི་བྱང་པོ་སྟེད་པའི་རྒྱ་ཉན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་ཀྱང་། སྤྱ་མའི་ལས་
ཉན་གྱི་འབྲས་བུ་ཆེ་འདིའི་བྱང་པོ་མ་སྤངས་པ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་སྤྱང་འདས་ཏེ། ལོ་ཀ་ནའང་ཟད་
དུ་ཉེ་བའི་དངོས་པོ་ཐ་མ་ལ་ལྷག་མ་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །

ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་ཚེམས་ལས།

མ་འགག་པ་ཡི་ལུས་ཀྱིས་སྤྱ། །ཆོར་བ་དང་དུ་ལེན་པ་ན། །

དེ་ཡི་སེམས་ནི་རྣམ་པར་རྒྱལ། །མར་མེམི་བར་རྒྱུར་བ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཆེད་དུས་བྱས་པ་ན། སྤྱ་མའི་འབྲས་བུ་དུལ་འདང་སྤངས་པས་བྱང་པོ་ལྷ་མ་ལུས་པར་ཟད་
པ་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤྱང་འདས་ཏེ། སྤྱ་མ་ལས།

གང་ན་ལུས་ཞིག་ཆོར་བ་འགག། །འདུ་བྱེད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། །

འདུ་ཤེས་ཐམས་ཅད་བྱལ་རྒྱུར་ཅིང་། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་རུབ་རྒྱུར་པ། །ཞེས་སོ། །

ཞི་བ་དེ་གཉིས་རང་དོན་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ནི། ཚེ་ལ་བཅོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམས་ནི། མང་ཆོག་ཡིན་པས་དབྱེ་བ་བསྟན་ཏེ། འདི་ལ་བཞི་སྟེ། ལྷ་བ་ཁས་ལེན་
གི་དང་། སྒྲུལ་པའི་དང་། རིགས་མ་ངེས་པའི་དང་། རེས་པའི་ཉན་ཐོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང་ལྷན་ལ་ཉན་ཐོས་དང་ལྷ་བ་མཐུན་པར་གཞུང་འཛིན་བདེན་པར་འདོད་པ་ཅོ། །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་
བྱའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་སུ་སྒྲུལ་པའི་ཤུ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ཉན་
ཐོས་བདགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། འདོགས་པའི་རྒྱ། ཚོས་སྒྲིག་པར་འདྲ་བས་ཏེ། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས།
འོད་སྤང་གིས།

མགོན་པོ་དེ་རིང་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་གྲུར། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཡང་དག་བསྐྱབ་པར་བགྱི། །

བྱང་རྒྱལ་བ་ཡི་སྒྲ་ཡང་རབ་ཏུ་བརྒྱེད། །དེ་བས་བདག་ཅག་ཉན་ཐོས་མི་བཟད་འདྲ། །ཞེས་སོ། །
དཔོས་པ། རྒྱུ་དམན་བྱང་པའི་དོན་ཏེ། སྤྱིང་པོ་འཁོར་ལོ་བཅུ་པའི་མདོ་ལས།

ཐེག་པ་རྒྱབས་པོ་ཆེས་ནི་སྒྲིག་འགྲུར་ཞིང་། །འདི་ན་སེམས་ཅན་དམན་ལ་མོས་རིག་ནས། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འདི་དག་ཉན་ཐོས་གྲུར། །རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་པར་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན། །

ཞེས་སོ། །

གཞན་དུ་སངས་རྒྱུ་སུ་ལུང་བསྟན་ཞིང་བྱང་སེམས་སུ་བཤད་པ་ནི། གཞོད་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་
ནི།

ཉན་ཐོས་མ་ངེས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཐེག་དོན་མཐོང་དང་མ་མཐོང་བཅོ། །

དོན་མཐོང་འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་དང་། །འདོད་ཆགས་བྲལ་མིན་འདིར་དམན་བཅོ། །

དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པ། །སྤྱིད་པ་དག་ཏུ་བསྐྱར་པའི་བྱིར། །

བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བསྐྱར་བ་ཡི། །སྟེ་བ་དང་ནི་ཡང་དག་ལྟ། །

གཅིག་ནི་སྟོན་ལམ་དབང་གིས་ན། །སྟེ་བ་རབ་ཏུ་སྐྱར་བར་བྱེད། །

གཅིག་མོས་ཕྱིར་མི་འོང་བ་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་སྐྱལ་བས་རབ་ཏུ་སྐྱབ། །

དེ་གཉིས་ཡང་དག་ཡང་དུ་ནི། །རང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་འབྱུང་ལྡན་པས། །

ལྷ་རན་འདས་ལ་མཛོན་དགའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་ལུ་ལ་བ་ཡིན་པར་འདོད། །

དོན་བྱས་མ་ཡིན་དེ་སངས་རྒྱལ། །མེད་པར་སྐྱེས་ནས་སྐྱལ་དོན་གཉེར། །

བསམ་གཏན་དོན་བཅོན་དེར་བརྟེན་ནས། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འབྱུར། །

ཞེས་བ་ལྟར། ད་ལྟར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་ཀྱང་ཕྱིས་ལམ་དེ་ཐོར་ནས་སངས་རྒྱལ་སམ་རང་
རྒྱལ་ཏུ་འབྱུར་བ་ལ་སྟེ་སྟེ་དང་། འཕགས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྟོན་ཅེ་ལ་གནས་པ་སངས་རྒྱལ་
སྟེ་དང་། བཅོད་འབྲིང་ལ་གནས་པ་རང་རྒྱལ་ཏུ་འབྱུར་བ་གཉིས་སོ། །

མཛོད་དུ།

གཉིས་སྟོབ་རིགས་ལས་ལྟོག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱལ་སྟེ་འབྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་སོ། །

ཕྱིར་ནི། ཉན་ཐོས་སྟེ་སངས་རྒྱལ་སམ་རང་རྒྱལ་ཏུ་དེས་པར་འབྱུར་བའོ། །གཉིས་པ་ལ། འདོད་
པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྱལ་བ་དང་། བྱལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱན་ཞུགས་དང་། ཕྱིར་འོང་སྟེ།
སྟོན་ལམ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འདོད་པར་སྟེ་བ་འཛིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་སྟེ། འདོད་པར་སྟེ་བའི་
རྒྱ་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་དགུ་སྐྱངས་ཀྱང་སྐྱལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྟེ་བ་འཛིན་ནོ། །དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་
ལམ་ཐོབ་པ་དེ་འཁོར་བའི་སྟེ་བར་བསྐྱར་བས་ན། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྟེ་བ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་
བྱའོ། །དེའང་ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་བས་བསྐྱལ་བ་མང་པོས་འཆང་རྒྱ་བ་བྱལ་ཏེ། ཡིད་འབྱུང་དང་། རང་
དོན་ལྷུང་འདས་འདོད་པ་མང་དུ་གོམས་པས་སོ། །བདེན་པ་མཛོང་བར་འདོད་པས་འདོད་ཆགས་དང་མ་

བུལ་བ་ལམ་གྱི་དོན་མ་བྱས་པ་ནི། ཞིང་སྟོང་དུ་སྐྱེས་ནས་སྐྱལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བས་བསམ་གཏན་ལ་
བརྩོན་ཞིང་སྐྱལ་བ་དེ་ལ་བརྩོན་ནས་རང་རྒྱལ་ལམ། སངས་རྒྱལ་སྤྱེད་ལྟར་རོ། །དཔལ་སྤེང་གི་མདོར།
ཉན་ཐོས་སྤྱུར་ནས་རང་སངས་རྒྱལ་སྤྱེད་ལྟར་རོ། །ཕྱིས་ནི་སངས་རྒྱལ་སྤྱེད་ལྟར་རོ། །ཞེས་
སོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་མཐར་དབྱ་བཅོམ་མཛོན་དུ་བྱེད་
པར་ངེས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་རིགས་ངེས་པ་ལ་དགོངས་ཀྱི། མཐར་ཐུག་ཉན་རང་དུ་རིགས་
ངེས་པ་མི་སྟོན་དོ། །མདོར་ན་ཉན་རང་ཞི་བ་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཁྱིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་ཆོས་ཀྱན་བདག་མེད་པར་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཤེས་པ་ཐབས་དང་བཅས་པ་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཀྱན་ཤེས་པའི་དངོས་པོ་ནི། ཀྱན་ཤེས་ཉིད་དེ། མཐུན་གསུམ་ལ་འདི་སྦྱར་བའི་ཉིད་རྣམས་
དངོས་པོའི་སྟེན་ཡིན་གྱི། ངེས་གཟུང་མེད་ནོ། །འོག་མ་ལའང་ངེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་མོངས་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྷག་བཅས་དང་། ཐུག་བསྐྱལ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལྷག་མེད་དུ་
ཁྱིད་དེ། ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་རང་ཉེར་ཞིར་ཁྱིད་པ་ཆོས་ཅན། ཐབས་ཀྱན་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཐ་སྙད་བྱར་
བྱང་སྟེ། དོན་གཞན་ཀྱན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སྤྱེད་ལྟོགས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། བདག་
མེད་མཛོན་སྤྱོད་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ཡོད་ན། རང་ལ་བདག་དང་ཕྱི་རོལ་ལ་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལྟོག་དེ་
ལོག་ན། ཆགས་སྤང་སྟོངས་གསུམ་དང་ངེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་ལྟོག་
དེ་ལོག་ན། འབྲས་བུ་དུམ་འབྲེལ་ལོ། ཉོག་ལས།

རྟག་དུ་ཁམས་གསུམ་བདག་མེད་རྣམས་མེད་ཅིང་། །

བྱེད་པོ་རང་དབང་མེད་པར་རྣམ་བཟྭས་ནས། །

རྗེས་སྤྱེད་མཐུན་པའི་བཟོད་པ་གང་སྟོན་པ། །

དེ་དག་འཛོལ་ཀྱན་ལས་ཐར་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

རྫོག་པ་ནི། བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་ན། ཉང་ལ་བདག་དང་ཕྱི་ལ་བདག་གིར་ཆགས་པ་སྐྱེ་ལ།
དེ་ལས་ཆགས་སྤང་མོངས་གསུམ་སྐྱེ་ཤི།

ནུམ་འབྲེལ་ལས།

བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་འདུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྤང་། །

འདི་དག་དང་ནི་ཡོངས་འབྲེལ་ལས། །ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལས་འཁོར་བར་འཕེན་པའི་ལས་གསོག་ཅིང་། དེ་ལས་སྤྱག་བསྐྱེད་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་ཤི།
རྟོག་ལས།

གང་དང་གཟུགས་ཀྱི་ནུམ་རྟོག་གསོག་པ་ཆགས། །

ཐེར་བྱག་རྟག་པ་བདག་བརྟན་དངོས་པོར་སྟུ། །

དེ་དག་གི་ནི་སྐྱེ་བ་རྒྱན་མི་ཆད། །

དེ་དག་དན་སོང་ས་ལ་ཤིན་ཏུ་འབབ། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དག་བཅོམ་པ་ལྷག་བཅས་ལ་སྤྱག་བསྐྱེད་ཡོད་ན། རྒྱ་མེད་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་ཀྱན་
འབྱུང་དང་བྲལ་བས་སོ། །མེད་ན། ལྷག་བཅས་དང་འགལ་སོ། །ཞེ་ན། སྤྱི་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་
དུལ་ཡོད་པས་ལྷག་བཅས་སུ་འཐད་ལ། ལས་ཀྱི་ཀྱན་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་པས་རྒྱ་མེད་ཏུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཡང་
ལྷག་མེད་ལ་རྟོག་པ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་འཇུག་པ་མ་ཞི་བས་ལྷག་མེད་ཏུ་འགལ་
སོ། །མེད་ན། ཤེས་སྤྱི་བ་སྤངས་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་པས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྒྱ་སྤངས།
སྤྱི་མཐོང་གི་འབྲས་བུ་ཐད་པས་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་བར་འདོད་ལ། དེ་དང་འགལ་ཞིག་གཉེན་པོས་བཅོམ་
ཞིང་། འགལ་ཞིག་རྒྱ་མ་ཆང་བས་འགག་བར་འདོད་དེ། རི་སྐད་དུ།

ལུས་ཞིག་ཚོར་བ་བསེལ་བར་འགྱུར། །འདྲ་ཤེས་འགག་ཅིང་འདྲ་བྱེད་ཞི། །

རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྒྱབ་སྒྱུར་བ། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་དུམ་མཐའ། །ཞེས་སོ། །

ཐོག་ཆེན་ལྟར་ན་རྟོག་པ་ཡོད་ཅིང་ལྷག་མེད་མ་ཐོབ་པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་
བ་སྦངས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར་དུ་སྦང་འདས་མཆན་ཉིད་པ་མེད་དེ། ལྷན་ཁྲུང་།

དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །ལྷ་འན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །

འོད་དང་འོད་ཟེར་སྦངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བུ་མི་རུས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

དཔལ་སྤྱོད་མེད་པའི་སྒྲིབ། དག་བཅོམ་པ་རྣམས་ལ་འདྲ་འཛིགས་པ་མཆིས་ཏེ། གང་གིས་འཛིགས་
པའི་དག་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱང་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཉིད་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆིའོ། །དེ་
རྣམས་ཀྱི་སྒྲེ་བ་ཟད་པ་མ་མཆིས་ཤིང་དེ་རྣམས་ལ་སྦང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་མང་པོ་མཆིས་ལ། གང་མ་
སྦངས་ན། ལྷ་འན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་དང་རིང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་ལ་ཟད་པ་དང་མི་
སྒྲེ་བ་ཤེས་པར་བཞད་པ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། དགོངས་གཞི། རྣམ་པར་ཆད་པའི་འཆི་འཕོ་མེད་པ་ལ་
དགོངས། དགོས་པ། རྫོང་མན་རྒྱང་པའི་དོན་ཡིན། གཞོད་བྱེད། རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པ་མེད་ཅིང་ཤེས་སྒྲིབ་
ཀྱི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་དོན། དེའི་འཆད་པ། དེ་ལ་ཚད་པ་སྦང་བའོ། །དང་
པོ་ལ། གང་ཟག་གང་གིས། ཐབས་གང་ལས། དོན་གང་སྒྲུབ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་སེམས་
ཅན་ལ་ཐན་པར་བྱེད་པ་ནི། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། ཐབས་མཁས་པས་དུས་རྟག་དུ་ཐན་པའི་དངོས་
པོ་པར་བྱིན་དུག་གས། བསྐྱ་བ་བཞིའི་སྟོ་ནས་མ་འོངས་པའི་མཛོན་མཐོངས་ལེགས་སྒྲུབ་པས་ན། ལོ་
ཀྱི་པ་མ་སོགས་དང་རང་ལ་རང་ཐབས་མི་མཁས་ཤིང་བསམ་པ་དཔན་ལ། ཆེ་འདིར་ཐན་པ་རྒྱང་དུ་
སྦྱོར་བ་ཞན་པའི་སྟོ་ནས་བྱམས་ཤིང་ཐན་པ་བས་ཆེར་ཐན་པར་བྱེད་པ་སྟེ།

དེ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་པའི་བསམ་པས་འདིར། །

འགྲོ་ཀུན་རྣམ་པར་སྤྲིན་བྱེད་གནས་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉིན་བཤེས་རྣམས། །

བྱ་དང་གཉིན་བ་རྣམས་ལ་ལེགས་མི་གནས། །ཞེས་དང་།

རི་ལྷར་བརྟེ་བདག་བདེ་དང་ལན་བྱིར་སྦྱོར། །

སེམས་ཅན་གཞན་ལ་བྱམས་འདོད་དེ་ལྟར་ནི། །

སྤྱི་ལོ་བདག་ལའང་བྱམས་པར་མི་འདོད་ན། །

རབ་སྤྱག་སྤྱི་ལོ་གཞན་བརྟེན་སྦྱོར་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །

རྣམས་ནི། མང་ཆོག་སྟེ། ཆོགས་སྦྱར་བ་མོས་བ་དང་ལྡན་པ། ས་དང་ལོ་བ་ལྷག་བསམ་དག་ལ།
ས་གཉིས་བ་ནས་བྱུག་པའི་བར་མཆན་མ་ལ་སྦྱོད་པ། ས་བརྟན་བ་བ་མཆན་མ་མེད་པ་ལ་སྦྱོད་པ། དེ་
ཡན་ཆད་མཛོན་བར་འདུ་བྱེད་མེད་བར་སྦྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཏེ། ལྷ་ལོ་རྣམས་གྱིས་སོ། །

གཅིག་ནི་མོས་དང་ལྡན་བ་དང་། །ལྷག་པའི་བསམ་བ་དག་བ་གཞན། །

མཆན་མ་དང་ནི་མཆན་མེད་དང་། །མཛོན་བར་འདུ་བྱེད་མེད་སྦྱོད་པ། །

ལྷ་ལོ་འདི་དག་ས་ཀུན་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་གསུམ་གྱི་ལམ་རང་བཞིན་མེད་བར་མཛོན་སུམ་གྱིས་ཤེས་བ་སྤྱིང་རྗེ་ལ་
སོགས་པའི་ཐབས་དང་བཅས་བ་ཉིད་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཇིག་པ་ལ་བརྟེན་པའམ། འཇིག་ཅིང་རབ་ཏུ་འཇིག་པས་ལོ་ཀ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་
ལན་པའི་དོན་མཛོན་མཐོང་བྱང་ཆུབ་གསུམ་རི་ལྟར་འོས་བ་བཞིན་དུ་དོས་དང་བརྟེན་པའི་སྒོ་ནས་
སྤྱི་ལོ་འདི་ལོགས་པར་མཛོད་བ་གང་ཡིན་པ་ལ་བསྦྱོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལོ་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། དོན་གཞན་ལམ་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཇེས་སུ་འགྲོ་ཞོག་གྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱལ་སྟེ། ལམ་ཤེས་ན། བསྟན་ཅུས་ལ། སྟོང་ཇེ་སོགས་ཡོད་ན་བསྟན་འདོད་པས། ལམ་བསྟན་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་ཕྱིར་ཇེས་འགྲོ་ཡོད་དེ། བྱ་སྒྲུབ་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ལས།

རང་ལ་ངེས་པ་གཞན་དག་ལ། །ངེས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །

རྟག་ཏུ་འབྲུལ་བ་མེད་པར་ནི། །མཁས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

ཞོག་པའང་ཡོད་དེ། རང་གིས་ལམ་མ་ཤེས་ན། བསྟན་མི་ཅུས་ལ། སྟོང་ཇེ་སོགས་མེད་ན། བསྟན་པར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ། སྟེང་འབྲེལ་དུ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བྱང་དངས་པ་ཟེར་བ་བྱུག་དཔེ་ལ་འདུག

རང་གིས་རྟོགས་པའི་ཇེས་འབྲངས་ནས། །དེ་ཅུ་ཞིག་ནི་དཔག་པར་ཅུས། །

ཐབས་བྱང་དེ་རྒྱ་ཞོག་གྱུར་པས། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་ཁོ་ནས་ལོ་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་ཏེ། གཞི་ཤེས་རྣམ་མཆོན་གྱིས་བྱང་སྒྲུབ་པས་སོ། །ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་གྱེད་མཆོན་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ལམ་ཤེས་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱི། ལོ་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་ལམ་ཤེས་ཁོ་ནར་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གསུང་ཞིང་སྟོན་པའི་དོན། དེའི་འཐད་པ། དེ་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་སོ་ལ། ཐབས་གང་ལས། གང་ཟག་གང་གིས། འབྲས་བུ་གང་གསུངས་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། རྣམ་མཆོན་གང་དང་ཡང་དག་པར་བླན་པས་སོ། །གང་སྒྲུས་རྣམ་མཆོན་བརྗོད་པར་མི་རིགས་ཏེ། མཆོན་གསུམ་གྱི་སྤྱི་སྒྲུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མཆོན་པ་གཉིས་ལ་བསྟོད་ཟེན་པའི་སྒྲག་མར་གྱུར་པས་རྣམ་མཆོན་ལ་གོ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲུས་དགེ་འདུན་ལ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་གྱི་བྱུགས་ཀྱིས་བྱང་རྣམ་མཆོན་ལ་གོ་སྟེ། འོངས་སོ་ཞེས་པས་སྟེས་བུ་ལ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །འཁྱིས་ལྷག་མར་གྱུར་པ་དང་། དོན་གྱིས་རྣམ་མཆོན་གྱི་དབྱེ་པས་ཞེས་སོ། །ཁྱད་པར་སྒྲུབ་པའི་

ཆིག་དང་འབྲེལ་བས་གོ་སྟེ། ལག་ལྡན་ལས་སྤང་པོ་གོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདུད་བཞི་བྱུང་ཅིང་སྤང་བྱ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་མངའ་
བ་རྣམས་གྱིས་སོ། །གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བར།

ལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་ལ། །དཔེ་འགོད་རི་སྟེང་བྱེད་པ་ནི། །

དེ་དག་སངས་རྒྱས་མི་འཆལ་དེ། །དེ་དག་རྒྱལ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས། །

འདི་ལ་དཔེ་གཅིག་ཡང་དག་སྟེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་བསྐྱར་བ་ལགས། །

དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་མཐུན། །གང་ནའང་དེ་ཡི་ཆད་མ་མཆིས། །

ནམ་མཁའ་འདིར་ནི་རི་ཅོམ་བ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་རྩལ་ཁྲིམས་དང་། །

ཉིང་རེ་འཛིན་དང་རྣམ་གྲོལ་དང་། །རྣམ་གྲོལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་དེ་ཅམ། །

ནམ་མཁའི་ཆད་ནི་རི་ཅོམ་བར། །སངས་རྒྱས་གཞུགས་ཀྱང་དེ་ཅོམ་སྟེ། །

མོ་ཀ་མགོན་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཀྱང་། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཚུངས་པ་ལགས། །

ནམ་མཁས་རི་སྟེང་བྱུང་བྱུང་བ། །སྐྱུར་ཀྱང་དེ་སྟེང་བྱུང་བ་ལགས། །

དེ་བཞིན་དུ་སྐྱུ་དང་། འོད་དང་། གསུང་དང་། རྒྱགས་དང་། བྱམས་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། རྒྱ་
རྣམས་སྐྱར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་དམ། སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཡུམ་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྱི་ཆོགས་པ་འདི་གདུལ་བྱ་དང་འཆོམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་གསུང་བ་ལ་བསྟོད་
དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུང་བ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ཏེ། རྟོན་གཞན་
རྣམ་མཁུན་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཆེས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རོ། ། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། མ་ལུས་པ་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་
སྤྲུགས་ཆེ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་ཡོད་ན། བསྐྱར་རུས་ཏེ། མདོ་ལས། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་ཞེས་སོ། ། དེ་མེད་ན། འདབ་གཤོག་མེད་པའི་བྱ་འཕྲུར་མི་རུས་པ་ལྟར་བསྐྱར་མི་
རུས་སོ། ། མདོ་ལས། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་པར་མ་བགྱིས་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བར་མི་རུས་
སོ། ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་མཁུན་ཉིད་རྒྱུར་མི་རིགས་ཏེ། ལྷགས་ལ་སོགས་དང་། གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་
ཀྱང་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། ། ཞེ་ན། རྣམ་མཁུན་ངེས་པའི་རྒྱ་ཡིན་གྱི། གཞན་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་འགོག་པས་
སྦྱོར་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་དོན་དང་། དེའི་འཐད་པ། དེ་ལ་ཚད་པ་སྤང་བའོ། ། དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་
དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ། དགེ་འདུན་ནི། ལོ་ཀའི་སྒྲ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི། སྒྲ་མ་དམ་མ་ཡིན་
ནོ། ། དེ་དག་གི་འདུ་མཇུག་ལྟར་པའི་ཡུམ། སྒྲ་མའི་སྒྲ་མཇུག་པ་དེ་ལ་བསྟོད་དོ། ། ཡུམ་ཤེར་བྱིན་ཡིན་
ལ། བཅས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པའི་དོན་ཏེ། དེས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འདུ་བ་བསྟོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེད་བྱེད་དང་། གསོ་བྱེད་དང་། བན་འདོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་དུ་སྦྱབ་པའོ། ། དང་པོ་
ནི། མཁུན་གསུམ་གྱིས་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་མ་བསྐྱེད་ན། བཞེད་དོན་གསུམ་ཐོབ་པ་མི་སྤྱིད་པས་མཁུན་
གསུམ་འབགས་བཞིའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། ། དེ་འང་ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ཀྱི་གཞི་
ཤེས་ལམ་ཤེས་ཆེས་མཐུན་པ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་སེམས་འབགས་པའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་ཡུམ་ཡིན་
ལ། དེའི་ཆེས་ནས་མཁུན་པ་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་མ་འབགས་པ་སྐྱད་ཅིག་གི་མའི་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་ནོ། ། རྣམ་
མཁུན་སྐྱད་ཅིག་སྒྲ་མ་སངས་རྒྱས་སྐྱད་ཅིག་གི་མའི་ཡུམ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་གསུང་དུ་སྐྱེད་པའི་ཡུམ་
ནི། རྣམ་མཁུན་ཆེས་མཐུན་པ་རྩོམ་ལྟར་བྱུང་བའི་འདྲིན་ནོ། ། སྐྱེད་པར།

གང་དག་འདས་དང་ཕྱོགས་བརྒའི་འཛིག་ཉེན་མགོན་གང་དང་། །

མཛོངས་དུས་ན་འབྱུང་འབྱུང་དེ་དག་འདི་ལས་འབྱུང་། །

མོ་ཀ་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱང་བྱེད་ཡུམ། །ཞེས་སོ། །

འབྲམ་སྟེ་ཀ་ཏུ། རྗོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཡུམ་མཆོན་ཉིད་པར་བཤད་བཤད་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡུམ་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་
བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་དག་གི་ཡུམ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་མོས་པའི་ས་བོན། སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་
མ་སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེར་བྱིན་གྱི་བསམ་གཏན་བདེ་བའི་མངལ་དུ་གནས་ནས། སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་མ་མ་
སྦྱང་རྗེས་བསྐྱངས་པས་བྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གདུང་འཛིན་པའི་སྤུངས་འབྱུང་སྟེ། ལྷུང་ཆྱང་།

ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །

སངས་རྒྱས་ཆོས་སྦྱང་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །

བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྦྱང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །

གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྦྱས་སྤྲས། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ན་སེམས་བསྐྱེད་ནི། ས་བོན། ཡུམ་ནི། སྦྱང་བྱེད་ཀྱིས་ཆོགས་གཉིས་མངལ། སྦྱང་རྗེ་ནི།
རྒྱན་དུ་སྦྱོང་བའི་མ་མ་སྟེ།

སངས་རྒྱས་སྤྲས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ལེགས་པར་གང་སྦྱས་པ། །

སེམས་དང་ཤེས་རབ་དང་ནི་ཆོགས་ལྡན་སྦྱང་རྗེ་འདི་ནི། །

ས་བོན་མ་དང་མངལ་གནས་མ་མ་མཆོངས་པ་མེད། །

རྫོ་ལྡན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དེའི་ལྷགས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་ལ་མོས་པའམ་དེར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ས་བོན། གཞི་ཤེས་ཤེར་
བྱིན་ནི། སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་མ། ཆོགས་གཉིས་སམ་ཉིང་དེ་འཛིན་དམན་པ་ནི། མངལ། སྦྱང་རྗེ་དམན་པ་ནི།

གསུམ་པ་ནི། མཁའ་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་བཞི་ལ་ཉེར་ཁྲིད་ཁྲིད་པ་ལ་མོགས་པ་ཀུ་ཆེན་པོ་
འདོགས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷོ་ཆེས་ རི་རྒྱད་དུ་བཤད་པའི་དོན་ཆེན་པོ་གསུམ་རྩེ་པའི་བྱིར་ དེ་ཡང་སྟེ།
པོ་རྒྱལ་པ་ལ་པ་ཀུ་ཆེན་པོ་འདོགས་པ་དེ་ནི། རོ་ག་ར་ས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

མ་ནི་ཤེས་རབ་མ་ནི་ཐབས། །དག་བ་རྣམས་ནི་གཡོག་མིན་ནོ། །

ཉེ་དུ་བྱང་ཆུབ་སྤྱུགས་རྣམས་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

སྒྱེས། དེའི་མིར་དོན་གྱིས་ན། མེད་པ་དང་གསོ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེའི་མིར་ཡང་
ལྷན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཞིས་པ་མི། ཡུལ་ཡུམ་དེ་ལ། བཀའ་ཟག་ཡུམ་ས་པ་ས། མེད་དུ་བྱེད་པ་བསྟན་བཅོས་པ་རྩམ་པ་ལི་ཕྱིར་
ཡུམ་པ་ས་པ་དུད་པ་ལོ། ཡུལ་དང་མཚན་པ་ས་དང་དུ་མཚན་པ་མི། ཁོར་པ་ལོ། །

འགྲེལ་བས་རྒྱས་བར་བཤད་བ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱེད་དོན། ཆོག་དོན། མཚན་སྐྱེད་ བཞུགས་
ལན་གྱིས་གཏན་ལ་དབབ་བ་དང་ལྟོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་བ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་དང་། ལྷན་
མོང་གི་མཛུགས་བསྐྱེད་པོ། །དང་པོ་ལ་བཞེསྟེ། མོས་བ་ལས་དང་བ་དང་། དང་བ་ལས་གྲུས་བ་དང་། གྲུས་
བ་ལས་འཛུགས་བ་དང་། རྒྱགས་བ་ལས་ལེགས་པའི་མཚོགས་ཐོབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་བའི་
ཆུན། དང་བའི་རང་བཞིན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་མང་པོ་ལ་འཛུགས་ཀྱང་། འདིར་དཔེ་ལྟར་བསྐྱེད་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེས་
བས་སོ། །གསུངས་བ་ནི། བཤད་བ་སྟེ། རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་དོ། །འོག་མ་གྱུན་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་
བྱའོ། །སྐབས་དོན་བཟླ་ཅེས་བྱ་དང་། །གང་གིས་ན། མཚན་བཟླ་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་བ་འདིས་
ནིའོ། །གང་ན། ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་བདག་ཉིད་གཞན་ལས་ལྷུང་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྷན་པའོ། །གང་གི་ཡོན་
ཏན་ན། ལུས་འདིའོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དང་བའི་རྗེས་འབྲང་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་དང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དང་
བ་སྐྱེད་ཞེས་བྱ་དང་། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཆོགས་བཅད་དེ་མོས་བས་རྒྱུན་བྱས་ནས་སོ། །གང་ཟག་གང་ན།
རེ་ཞིག་ཆོག་ཅམ་ཐོས་ནས་དང་བ་སྐྱེད་བ་དང་བའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ནིའོ། །ལྷུང་ནི། ལུས་འདི་ལའོ། །དོ་
པོ་ནི་ལྟར་ན། ཡོན་ཏན་ཡོད་དམ་མེད་སྤྱོད་པའི་ཐེ་ཆོས་མེད་པར་ཐོས་མ་ཐག་སྐྱེད་བས་སྐྱེད་དུ། ཆེན་པོར་
སྐྱེད་བས་རབ་ཏུའོ། །

གཉིས་བ་ལ། དང་བ་སྐྱེད་པར་བྱེད་བ་ཉིད་དོ་ཞེས་བྱ་དང་། །བྱེད་ཆོས་ལྟ་ལས་རྒྱ་ནི། ཆོགས་བཅད་
དེ་མོས་ནས་སོ། །གང་ཟག་ནི། ཆོས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་ལྷང་རིགས་ཀྱིས་བརྟག་དབྱེད་བྱས་ནས་འཛུགས་
བ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་སོ། །ཀྱང་ནི། སྤྱི་མར་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །ལྷུང་ནི། ལུས་དེ་ལའོ། །དོ་པོ་
ནི། ལག་ལ་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོག་བས་རབ་ཏུའོ། །

དེའི་རྒྱ་མཚན་ལ། གཞོད་བྱེད་མ་མཐོང་བ་དང་། ལྷན་བྱེད་གཟུང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ།
གཞོད་བ་མ་མཐོང་ནས་ཞེས་བྱ་དང་། །གང་ལ་ན། མཚན་བཟླ་ཀྱི་ཆོགས་སྤྱི་བཅད་པའི་བཟླ་བའི་
དོན་སྤྱོད་འཕགས་བཞེསྟེད་ཀྱིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ལུས་ལའོ། །གང་གིས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་

གིས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ན། རྒྱེ་བ་ཡོད་དོ་ཞེས། སྤམ་གསུམ་རྒྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་མི་ལྟན་ནོ་ཞེས་པའི་
 རིགས་པའི་གཞོད་པ་མ་མཐོང་སྟེ། ཡུམ་འདིའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡུམ་དེ་གང་ཞེ་
 ན། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན། གཞི་བྱེན་ནང་གི་ཆོས་དང་། བྲང་རྒྱུ་གསུམ་གྱི་ལམ་དང་།
 རྣམ་པ་ཆོས་ཉིད་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་རྒྱེ་བ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །གཞི་
 ལམ་རྣམ་གསུམ་རྒྱེ་མེད་དུ་གང་གིས་བྱུང་ཅེ་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་རྒྱེ་བ་
 མེད་དེ། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མའི་རོམ་ཉིད་དང་བྲལ་པའི་བྱེད་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པ་རྫོ་ཇེ་
 གཟེགས་མ་དང་། ཡོད་མེད་རྒྱེ་འགོག་དང་། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རིགས་པ་ལ་སོགས་པ་གཞོད་མ་རྣམས་
 རྒྱེས་པར་ཡིད་ཆེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོད་མས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་བཞི་ལས། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ། རྟགས་དགོད། རོན་གསུམ་
 གཏན་ལ་དབབ་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་བདེན་པའི་རང་བཞིན་
 མེད་དེ། ཡང་དག་པར་བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་པའི་བྱེད། གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། ཞེས་བྱ་
 བ་ནི། ལྷག་བྱེད་མ་དམིགས་པའོ། །དབྱེད་མ་རྒྱན་ལས།

བདག་དང་གཞན་སྤྲུལ་དངོས་འདི་དག །ཡང་དག་ཏུ་ན་གཅིག་པ་དང་། །

དུ་མའི་རང་བཞིན་བྲལ་པའི་བྱེད། །རང་བཞིན་མེད་དེ་གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་གྱི་དོན། བསྐྱུ་བ་བྱའི་དོན། རྟགས་ཀྱི་དོན་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི།
 དངོས་པོར་སྤང་ཅོམ་ཆོས་ཅན་དུ་རིགས་ཏེ། མ་དབྱེད་པའི་ཆོད་མས་བྱུང་ཅིང་དེ་ལ་བདེན་དངོས་སུ་
 དོགས་པ་དགག་དགོས་ཤིང་རྩས་པའི་བྱེད་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་བྱའི་ཆོས། བསྐྱུ་བ་བྱའི་ཆོས། བསྐྱུ་བ་བྱ་དངོས་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ།
 དགག་གཞན་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤང་བ་ལས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་དགག་བྱའི་ཆོས་
 ཡིན་ཞེས་པ་དང་། སྤང་བ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ལོག་ཤེས་དགག་ཆོས་སུ་དབྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སྤྲོད། །དེ་
 དགག་པ་ནི། སྤང་བ་དང་ལོག་ཤེས་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་

པའི་གཅིག་དང་དུ་བལ་གྱི་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། །ཁས་སྒྲུངས་དང་རིགས་པས་
བསལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྤང་བ་དང་ལོག་ཤེས་ལ་རྟགས་ཞུགས་སམ་མ་ཞུགས། ཞུགས་ན། རྟགས་
ཆོས་ཅན། བྱལ་བ་མེད་པར་ཐལ། དགག་ཆོས་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། མ་ཞུགས་ན། རྟགས་ཆོས་ཅན།
ཕྱོགས་ཆོས་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཅན་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བདེན་གཉིས་ལས།

སྤང་བའི་ངོ་མོ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

རྟམས་སུ་སྤྱོད་བ་གང་ཡང་ནི། །དགག་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་བ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཞན་གྱིས་བདེན་པར་བརྟགས་པ་དགག་བྱའི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་རོལ་པས་བདག་
དང་གཅི་མོ་སོགས་དོན་དམ་དུ་བརྟགས། ཉན་པས་གཞུང་འཛིན་ནས་དངོས་པོ་དོན་དམ་དུ་བརྟགས་པ་
དེ་འགོག་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས།

ཡང་དག་པར་ཞེས་བྱ་སོགས་པར། །གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག །ཅེས་དང་།

རྟམ་པར་རྟོག་ལ་སྤྱང་བ་ཡི། །གཅི་མོ་ལ་སོགས་ཡང་དག་པར། །

དངོས་པོ་རྟམས་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པར། །གཞན་གྱིས་བརྟགས་གང་དེ་འགོག་གོ། ཞེས་པས།
དགག་ཆོས་དེ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་ཕྱིད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགག་ཆོས་བདེན་དངོས་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཀག་པའི་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྤྱོད་བའང་མ་
བྱལ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འདོད་ན། བདེན་དངོས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དོན་དམ་པར་ཟེར་ན་འདོད་པ་
ཡིན། ལྷ་ལྷ་བ་གྱིས།

མི་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་ཡོང་མིན་ན། །སྤྱོད་པ་ཡོང་པར་གཤམ་བཤད། །ཅེས་དང་།

དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་འགོག་གོ། ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟར་འདེན་དངོས་སུ་མི་འགྱུར་རྟེ། གཞི་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་དེ།
སྤང་བ་ལ་བདེན་པ་བཀག་པ་ཉིད་བདེན་མེད་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བདེན་དངོས་བཀག་པ་དེའོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདེན་གཉིས་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱུར་
འདོད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་ཆ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དགག་པའོ། ། དང་པོ་ལ། ལྷ་པ་ན་རེ། སྤང་བ་ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ། བདེན་པས་སྤྱོད་པ་ཉིད་དོན་དམ། དེ་གཉིས་ཚོགས་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་རོ། ། རྗེས་དཔག་
གིས་ཚོགས་དོན་འཇལ། རིགས་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཉིད་འཇལ་བས་ཡུལ་བདེན་གཉིས་དང་། རྫོ་རྗེས་དཔག་
དང་རིགས་ཤེས་གཉིས་ཀ་ངོ་པོ་གཅིག་གོ། ཞེ་ན།

དེ་དགག་པ་ལ། སྤྱོད་ཉིད་དོན་དམ་ཡིན་པ་དགག་བདེན་གཉིས་ངོ་པོ་གཅིག་པ་དགག་པའོ། ། དང་
པོ་ལ། བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་མིན་པར་ཐལ། རྫོའི་ཡུལ་དུ་ཡོངས་གཙོད་
དུ་གྲུབ་པའི་བྱིར། ཉགས་མ་གྲུབ་ན། སྤང་བ་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྤྱོད་པར་རྗེས་དཔག་གིས་འཇལ་མི་སྲིད་
པར་ཐལ། ཡོངས་གཙོད་ལ་རྫོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས་སྤངས་སོ། ། རྩལ་པ་ཆད་མ།
སྤང་མའི་བྱུང་བ་མེད་ན། སྤྱོད་འཇལ་ཏུ།

དོན་དམ་རྫོ་ཡི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། རྫོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་འདོད། །

ཅེས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་བསྐྱན་པར། དོན་དམ་པ་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཀྱི་
ཡུལ་དུ་གྱུར་ན་ནི། དོན་དམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གངས་སུ་མི་འགྲོ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་
རོ། ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པའི་དངོས་པོ་སྲིད་པར་ཐལ། དོན་དམ་དང་ངོ་པོ་
གཅིག་པའི་དངོས་པོ་སྲིད་པའི་བྱིར། རྩལ་པ་མེད་ན། མི་ཉག་པའི་དངོས་པོ་མི་སྲིད་པར་རིགས་པ་
མ་སྤྱངས་སོ། ། འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། ། དགོངས་པ་ངེས་འབྱེལ་ལས།

འདུ་བྱེད་ཁམས་དང་དོན་དམ་མཚན་ཉིད་ནི། གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། །

གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་གང་རྟོག་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མ་ཡིན་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཅིག་ན་རེ། ལྷང་བ་ལ་སྟོས་བྲལ་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། བདེན་སྟོང་ཀུན་རྫོབ་
བདེན་པ་གཉིས་སྟབས་ལོ། །ཞེ་ན། ལྷང་བ་ལ་ཚུགས་ཆོས་སྟུ་བྲལ་པའི་རྟགས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ཆོས་
ཅན། ལྷང་བ་ཉིད་དགག་ཀྱས་པར་ཐལ། སྟོས་པ་མ་ལུས་པ་དགག་ཀྱས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་མ་བྲལ་ན།
སྟོས་བྲལ་སྟབས་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་པ་བྱད། བྲལ་པ་ཡོད་དེ། ལྷང་བ་དང་མི་ལྷང་བ་འདྲ་སྟོས་པ་
ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན། ཆོས་ཅན་འཛོག་པའི་འགལ་བར་འཇུར་རོ། །དོན་དམ་ཆོས་ཅན། སྟོས་བྲལ་
མིན་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། མདོ་ལས།

རང་བཞིན་མེད་ཅིང་སྟོས་མེད་པ། །དེ་ཉིད་དོན་དམ་སྟོད་ལུལ་ལོ། །ཞེས་པ་དང་།

རྟུན་ཆར།

བསམ་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་ཕྱིར་ཉེ། །བརྗོད་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །

དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་ཕྱིར་ཉེ། །བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་ཕྱིར། །

ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་དང་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོགས་དོན་བསྟུབ་བྱ་ཡིན་གྱི། དོན་དམ་བསྟུབ་
བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཀུན་རྫོབ་པ་བདེན་པ་ཁེགས་པ་ན། དོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་ཁེགས་སམ་མ་
ཁེགས། ཁེགས་ན། དོན་དམ་བསྟུབ་བྱ་མིན་པ་ཉམས། མ་ཁེགས་ན། དགག་བྱའི་བྱེད་མ་ཁེགས་པར་
འཇུར་རོ། །ཞེ་ན། དངོས་པོ་གང་ཡིན་པ་བདེན་དངོས་བཀག་པས་དོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་ཁེགས་ལ།
བསྟུབ་བྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འགལ་ཉེ། དོན་དམ་གྱི་བདེན་དངོས་བཀག་པ་དོན་དམ་མིན་པས་སོ། །རྗེས་
དཔག་གིས་སྟོས་བྲལ་འཇལ་ན། བསྟུབ་བྱ་མིན་པ་ཉམས་ལ། མི་འཇལ་ན། དབྱ་མའི་ལུས་བྱེད་མ་རྟོགས་

པར་འགྱུར་རྒྱུ། །ཞེན། འདི་ལ། སྐྱབ་དཔོན་ལ་སོགས་དབུ་མ་སྐྱབ་ལ་བྱ་བ་ཞུས་ཤིང་སྐྱབ་དཔག་གིས་སྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་འཇལ་བར་བཞེད་རྒྱུ། །ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ན། རྩིས་དཔག་གིས་སྐྱོས་པ་མ་ལུས་པ་དང་བལ་བ་མི་འཇལ་ལ། དེས་ལུས་བྱེད་མ་རྟོགས་པ་འདོད་པ་ཡིན་རྒྱུ། །དེས་ན། སྐྱོས་བལ་དུ་རྩིས་དཔག་གིས་འཇལ་བ་མི་སྲིད་དེ། རྩིས་དཔག་གྱང་སྐྱོས་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེའི་བྱིར་རྣམ་བཅད་ལ་སྐྱོས་པ་ཐམས་ཅད་ཐལ་འགྱུར་གྱིས་འགོག་ལ། སྐྱོས་གྱང་ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བ་ཡིན་རྒྱུ། །དེས་ན། དོན་དམ་ནི། ཡོངས་གཙོ་དུ་ཤེས་པ་རྒྱུ་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་བཅད་དུ་གང་ཡང་མཐོང་མེད་གྱིས་མཐོང་བས་ཤེས་བྱ་ཡིན་རྒྱུ། །

གསུམ་པ་ལ། བྱོགས་ཆོས་དང་། ཁུབ་པ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། གསོག་བྱེད་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག་ དེ་བསགས་དུ་མར་བདེན་པ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ། རྟག་པ་དང་། མི་རྟག་པ་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བྱི་པོ་ལ་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་དངོས་པོར་ཡོད་རྒྱུ། །ཞེན། བདག་དེ་ཕྱང་པོ་ལ་པོ་པོ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དམ། དོན་གཞན་དུ་ཡོད། དང་པོ་ལྟར་ན། བདག་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་པར་ཐལ། ཕྱང་པོ་མི་རྟག་པ་དང་པོ་པོ་གཅིག་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བདག་ཆོས་ཅན། དངོས་མེད་དུ་ཐལ། ཕྱང་པོ་ལ་ལས་གཞན་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁུབ་པ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཕྱང་པོ་ལྟར་འདུས་པས་སོ། །དེ་གཉིས་འདོད་ན། དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །བདག་མེད་ན། བདག་གི་བའི་དངོས་པོ་བའང་མེད་པས་ཁུབ་སྒྲེ། དེ་ནི། བདག་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །ཅེས་པ།

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་བདག་ཡིན་ན། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། །

གལ་ཏེ་ཕྱང་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། །ཕྱང་པོ་འཇིག་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར། །

བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །བདག་གི་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱི་གཟུང་བ་དང་། རང་འཇིག་པ་དང་། རྒྱན་དང་སྐྱད་ཅིག་གི་དངོས་པོ་བདེན་མེད་དུ་བསྟན་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། རགས་པ་དང་། རྟལ་སྐྱབ་གཅིག་བདེན་མེད་པར་བསྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ། བྱེ་བྲག་པ། སྤྱིས་བྱུང་ལུས་དུ་མ་ཡིན་ཡང་ཡན་ལག་ཅན་རྣམས་པ་ཆ་མེད་གཅིག་ཏུ་
བདེན་ལ། དེ་གཉིས་རྩས་གཅིག་གོ། ཞེ་ན། ལག་པ་གཡོ་ལ་གཞན་མི་གཡོ་བའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཆོས་
ཅན། གཡོ་བར་ཐལ། གཡོ་བའི་ལག་པ་དང་རྩས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལུབ་པ་མེད་དེ། གཡོ་མི་གཡོ་ཡན་
ལག་ལ་ཡོད། །ཡན་ལག་ཅན་མི་གཡོ་བ་ཁོ་ནའོ། ཞེ་ན། ཡན་ལག་དང་ཡན་ལག་ཅན་ཆོས་ཅན། རྩས་
ཆ་མེད་གཅིག་མིན་པར་ཐལ། གཡོ་མི་གཡོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་བྱད་དོ། །ལུས་
གཞན་བསྐྱབས་ལ་གདོང་མ་བསྐྱེད་པར་ན། གདོང་ཆོས་ཅན། བསྐྱེད་པར་ཐལ། བསྐྱེད་པའི་ལུས་
དང་རྩས་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ལུབ་པ་སྤར་བཞིན་ནོ། །གདོང་ཆོན་གྱི་བསྐྱར་གཞན་མ་བསྐྱར་བ་ན། གདོང་
ཆོས་ཅན། ཆོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བར་ཐལ། ཆོན་གྱིས་མ་བསྐྱར་བའི་ལུས་དང་རྩས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཐམས་ཅད་གྱི་རྟགས་ཁས་བླངས་བསལ་བ་ཆད་མའོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྤེལ་རྩལ་སྤྱན་ཆ་མེད་འབྱར་ལ་མ་རེག་པར་འདོད། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྱོད་པ་བར་
བཅས་སུ་འདོད། ཁ་ཅིག་བསྐྱོར་བ་བར་མེད་དུ་འདོད་དོ། །

དེ་དགག་པ་ལ། དང་པོ་ནི། རྟོགས་དུག་གི་དབུས་སུ་རྩལ་གཅིག་བཞག་པ་ན། དབུས་རྩལ་གྱིས་
ཤར་རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ངོས་དེ། གཞན་ལྟ་ལ་འབྱར་རལ། ངོས་སོ་སོ་རྟོགས་སོ་སོ་ལ་འབྱར། དང་པོ་
ལྟར་ན། རྟོགས་གཞན་ལྟའི་རྩལ་ཆོས་ཅན། ཤར་རྩལ་གྱི་གོ་ས་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཤར་རྩལ་ལ་འབྱར་
བའི་ངོས་གྱིས་འབྱར་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩལ་གཅིག་གི་གོ་སར་རྩལ་དུག་ཐེམ་པས་རྣམས་པ་
ཆོས་མི་སྤྱིད་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དབུས་རྩལ་ཆ་མེད་དུ་འདོད་པ་ཉམས་ཏེ། ངོས་དུག་གི་
རྩལ་ལ་འབྱར་བའི་ངོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉི་ཤུ་པར།

དུག་གིས་གཅིག་ཆར་སྤྱར་བ་ན། །སྤར་བ་རྩལ་ཆ་དུག་ཏུ་འགྱུར། །

དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། །གོང་བྱའང་རྩལ་སྤྱན་ཅམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་འང་རྩལ་བརྩའི་དབུས་སུ་རྩལ་གཅིག་བཞག་པ་ན། དེས་རྩལ་སོ་སོ་ལ་ངོས་སོ་སོས་
ལྟར། ཤར་རྩལ་ལ་ལྟ་བའི་ངོས་དེས་ལྟ། དང་པོ་ལྟར་ན། རྟོགས་བརྩའི་རྩལ་ལ་ལྟ་བའི་ངོས་བརྩའོད་
ན། ཆ་མེད་གཅིག་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྟོགས་གཞན་དབྱའི་རྩལ་ཆོས་ཅན། ཤར་

ཕྱོགས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པར་ཐལ། ཤར་ཕྱོགས་ལ་ལྟ་བའི་ངོས་ཀྱིས་བལྟ་ས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཤར་རྒྱལ་
བཞིན། འདོད་ན། རགས་པ་མི་སྲིད་བར་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་རྒྱན་ལས།

དབུ་མ་གནས་རྒྱལ་སྒྲུབ་རྒྱལ་གཅིག་ལ། །ལྟ་བའི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་ལ། །

རྒྱལ་སྒྲུབ་གཞན་ལ་ལྟ་བའི་ངོས། །གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ན། །

རི་རྩེ་ས་རྩ་མེ་རྩེ་སོགས། །རི་སྒྲེ་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་ནམ། །

གལ་ཏེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་པ་ཆོད་ན། །རབ་རྒྱ་སྒྲུབ་རི་རྩ་བྱུར། །

གཅིག་རྒྱ་ཆ་ཤས་མེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་འདུས་པ་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཤེས་པ་རྣམས་བཅས་དགག་རྣམས་མེད་དགག་པ་དོ། །དང་པོ་ལ། སེམས་
ཅམ་པ་ཁ་ཅིག་རྣམས་པ་སྒྲ་ཆོགས་སྒྲ་ཡང་ཤེས་པ་གཅིག་རྒྱ་བདེན་ཞེས་པ་དང་། རྣམས་པ་དང་ཤེས་
པ་གྲངས་མཉམ་དུ་བདེན་ནོ། །ཞེ་ན། རྣམས་པ་ཆོས་ཅན། གཅིག་རྒྱ་ཐལ། ཤེས་པ་གཅིག་དང་རྣམས་པ་གཅིག་
པའི་ཕྱིར། ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། དུ་མར་ཐལ། རྣམས་པ་དུ་མ་དང་རྣམས་པ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་ཀའི་རྣམས་
ཁས་སྒྲངས་བྱུང་བས་ལ་ཆོད་པ་དོ། །གཞན་ཡང་། རྒྱལ་སྒྲུབ་འགོག་པའི་རིགས་པས་ཀྱང་གཞོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་རང་གསལ་དོན་དམ་དུ་ཡོད་དོ། །ཞེ་
ན། ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། གསལ་ལོ་ཞེས་ཐ་སྙད་མ་ནོར་བར་བྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གསལ་བར་ཤེས་
པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམས་པ་ལྟར་ན། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་པ་བྱུང་དོ། །སྒྲིན་མེད་དེ། རང་གིས་
ཤེས་སོ་ཞེ་ན། རང་གཅིག་ཉིད་ཤེས་བྱེད་དང་ཤེས་བྱ་གཉིས་སྒྲ་འགལ་བས་རང་གིས་རང་རིག་པ་མེད་
དོ། །དཔེར་ན། རལ་གྱི་འཕྲོ་སྟེ་རང་གིས་རང་མི་གཅོད་པ་བཞིན་ནོ། །སྒྲིན་མེད་དེ། མར་མེ་རང་གིས་རང་
གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེ་ན། དཔེ་མ་གྱུབ་སྟེ། མར་མེ་ལ་སྒྲན་བས་བསྒྲིབས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
བསལ་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིད་འཇུག་རྒྱ།

ལོ་ཀ་ཡི་ནི་མགོན་པོས་ཀྱང་། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཛོང་ཞེས་གསུངས། །

རལ་གྱིའི་སོ་ནི་རང་ལ་རང་། །རི་ལྷར་མི་གཙོད་དེ་བཞིན་ཡིད། །ཅེས་སོ། །

ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། །གཞན་དབང་དུ་ཐལ། །རྒྱ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །བྲལ་པ་ཡོད་དེ། །གཟུང་
འཛིན་གཞན་དབང་དུ་དེས་བཞག་པར་ཁས་སྒྲངས་པས་སོ། །འདོད་ན། །འཁྱལ་བར་འགྱུར་རོ། །རྟགས་
མ་གྲུབ་ན། །ཤེས་པ་དེ་ཆོས་ཅན། །མི་རྟག་པ་མིན་པར་ཐལ། །རྒྱ་རྒྱུ་ལས་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན།
མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་རྒྱུ་ལ། །དག་པ་ན་བདེན་པར་འདོད་པ་ཉམས་སོ། །སྐྱོན་མེད་དེ། །གཉིས་
ཀའི་གནས་སྐབས་སུ་བདེན་རོ། །ཞེ་ན། །འོ་ན་སྐྱོ་བྱུང་གི་འཕྲུལ་མ་དག་པར་བདེན་ན། །དག་པར་བསྐྱར་
དུ་མི་བྱུང་ཞེ། །ལྷ་སྐྱུབ་ཀྱིས།

རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། །རྒྱ་དང་སྐད་ཅིག་དགག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། །ཞག་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གཅིག་
དུ་བདེན་རོ། །ཞེ་ན། །ཞག་ཆོས་ཅན། །དངོས་པོ་གཅིག་དུ་བདེན་པ་མེད་པར་ཐལ། །ཉན་མཚན་ལ་སོགས་
དོན་བྱེད་ཀྱས་པ་དུ་མའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། །དམ་བཅའ་བུད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། །སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དོན་དམ་ཡིན་རོ། །ཞེ་ན། །སྐད་ཅིག་མ་དེ་ཆོས་ཅན། །སྔ་ལོགས་
ན་རྒྱ་ཡོད། །ཁྱི་ལོགས་ན་འབྲས་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། །སྔ་ཁྱིའི་ཆ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། །དོན་
བྱེད་ཀྱས་པས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། །སྐད་ཅིག་དེ་རྒྱ་ལས་སྐྱེས་དུས་ན་དེ་འགག་གམ་མི་
འགག། །འགག་ན། །སྐྱེས་འགག་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་རོ། །འདོད་ན། །སྐད་ཅིག་དེ་སྐྱེས་པ་དང་དེའི་
དངོས་འབྲས་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པར་འགྱུར་ཏེ། །སྐད་ཅིག་དེ་སྐྱེས་དུས་ན་དེ་འགག་ལ། །དེ་འགག་པ་
དང་དེའི་དངོས་འབྲས་སྐྱེས་པ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར་རོ། །མི་འགག་ན། །སྐྱེས་དུས་འགག་དུས་གཉིས་
འབྱུང་བམ་ཆ་མེད་ཉམས་སོ། །ལྷ་སྐྱུབ་ཀྱིས།

རི་ལྷར་སྐད་ཅིག་མཐའ་ཡོད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སོག་མཐའ་དབྱུས་བརྟག་གི།

དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་གསུམ་བདག་བྱིར་། །ལོ་ཀ་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་སོ། །

ཟླ་གསལ་གྱིས། སྐད་ཅིག་དང་དོན་ཡིན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡང་མེད་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། བདེན་པའི་དུ་མར་བྱལ་བ་མེད་དེ། བདེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་
པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དུ་མ། གཅིག་བསལ་གསལ་གྲ་ལས་བྱུང་བས་སོ། ། རྒྱན་ལས།

དངོས་པོ་གང་གང་རྣམ་དབྱུང་བས། །དེ་དང་དེ་ལ་གཅིག་ཉིད་མེད། །

གང་ལ་འད་གཅིག་ཉིད་ཡོད་མིན་པ། །དེ་ལ་དུ་མ་ཉིད་ཀྱང་མེད། །ཅེས་སོ། །

གལ་ཏེ་གཅིག་དང་དུ་མ་འགལ་ལས་འབྲེལ། འགལ་ན། གཅིག་བཀག་པས་དུ་མ་མི་ཞེགས། འབྲེལ་
ན། དུ་མ་བསྐྱབས་པས་གཅིག་མི་ཞེགས་སོ། །ཞེ་ན། དུ་མར་ཡོད་པ་དེ། གཅིག་ཡོད་ལ་འབྲེལ་བས་དེ་
བཀག་ནས་དུ་མ་འགོག། དུ་མ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འགལ་བས་དུ་མ་ཡིན་པས་གཅིག་ཡིན་འགོག་
གོ། གཉིས་པ་ནི། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྡོང་བས་ཁྱབ་སྟེ། བདེན་དངོས་
ཡོད་ན། བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་གཉིས་སྟེ་དེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱན་ལས།

གཅིག་དང་དུ་མ་མ་གཏོགས་པ། །རྣམ་པ་གཞན་དང་ལྗན་པ་ཡི། །

དངོས་པོ་མི་རུང་འདི་གཉིས་ནི། །པན་རྩྭ་སྤངས་ཏེ་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་རྫོ་རྩེ་གཟེགས་མ་ནི། དངོས་པོར་སྤང་བ་ཆོས་ཅན་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་བདེན་པ་མེད་
དེ། རང་དང་གཞན་དང་གཉིས་ཀ་དང་རྒྱ་མེད་པར་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། རྟགས། རང་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རང་
གཅིག་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཉིས་སྟེ་འགལ་ལོ། །དོན་དམ་པར་གཞན་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་སྔ་
ཕྱི་གཉིས་ནི། གཅིག་དངོས་པོར་ཡོད་དུས་ན་གཅིག་དངོས་པོར་མེད་པས་རྒྱ་ལྟས་མི་རུང་རོ། །དུས་
མཉམ་པ་ལ་རྒྱ་ལྟས་མི་སྲིད་རོ། །གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ལ་གྲལ་རང་བྱལ་ནས་བསྐྱེད་མི་
དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྟག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བས་སོ། །ཅེམེད།

བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། །གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱ་མེད་མིན། །

དངོས་པོ་གང་དང་གང་ལ་ཡང་། །སྐྱེ་བ་ནས་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡོད་མེད་སྒྲེ་འགོག་ནི། དངོས་སྡོམ་ཆོས་ཅན། སྒྲེ་བར་བདེན་པ་མེད་དེ། ཡོད་
པ་འདྲ་མི་སྒྲེ། མེད་པ་འདྲ་མི་སྒྲེ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྒྲེ། ཡོད་པ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲེ་ལོ། མེད་པ་
རྒྱུས་བསྐྱེད་བྱ་མེན་པའི་ཕྱིར་མི་སྒྲེ་ལོ། །སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཡོད་པ་སྒྲེ་བ་མི་རིགས་ཏེ། མེད་པ་རྣམས་ཁའི་བརྗོད་བཞིན། ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཉགས་ནི། སྒྲུབ་དགོངས་སྤྱ། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དེ་ནི། རྟོན་དམ་
པར་རང་བཞིན་སྟོང་པ་སྒྲེ། སྒྲུབ་བཞིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའོ། ཞེས་
སོ། །ཚོ་གོས་རྒྱ་མཆོའི་མདོ་ལས།

གང་རྣམས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་། དེ་རྣམས་རང་བཞིན་ཅུང་ཟད་མེད། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཉགས་དགོང་། རྟོན་གསུམ་གཏན་ལ་དབབ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྟོང་ཉིང་སྟོན་པའི་ཚོ་ཆོས་ཅན། གོམས་པ་རྫོགས་པ་ན་བརྗོད་བྱ་གསལ་བར་སྒྲུང་བ་
འབྱུང་སྟེ། རྟེན་བརྟན་གོམས་པ་རང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འབྱུང་བ་བརྗོད་པ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆགས་གོམས་
པ་བཞིན་ལོ། །དེས་སྟོང་ཉིང་གསལ་བར་སྒྲུང་བའི་མདོན་སྤྱུལ་འབྱུང་བར་དངོས་སྤྱུབ་པས། རྟོང་ཉིང་
མདོན་སྤྱུལ་དུ་རྟོགས་པའི་འཕགས་པ་འབྱུང་བར་ལུགས་ལ་གྲུབ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཆོས་ཅན་རང་ལ་རང་རིག་མདོན་སྤྱུལ་གྱིས་གྲུབ་ལ། གཞན་ལ་ལུས་
དག་གི་རྣམ་འབྱུང་ཁྱད་པར་ཅན་ལས་གྲུབ་ལོ། །བསྐྱབ་ཀྱི་ཆོས་ནི། གོམས་རྟེན་དང་མ་གྲུབ་ཞིང་
གོགས་མེད་ན་གསལ་སྒྲུང་འབྱུང་དེས་པ་སྤྱུབ་ལོ། །ཉགས་ལ། རྟོགས་ཆོས་དང་ཁྱབ་པ་སྤྱུབ་པ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། རྟེན་བརྟན་བ་ནི། རིག་པ་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཐུག་མེད་དུ་སྤྱུབ་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྱིས་མ་ཐག་པའི་སེམས་ཆོས་ཅན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་སེམས་སྤྱི་སྟོན་དུ་སོང་སྟེ། རིག་པ་
ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ད་ལྟར་གྱི་རིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་འདྲ་སེམས་ལ་ཉེར་ལེན་སེམས་སྤྱི་མ་དགོས། དེ་
ལ་འདྲ་སེམས་སྤྱི་མ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འབྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་མེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི། ཉེར་ལེན་

མིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་འགྲུབ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཆི་ཁའི་སེམས་སྒྲིམ་ཅན། སེམས་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་
བར་དེས་ཏེ། སེམས་ཕྱི་མ་སྐྱེད་པ་ལ་རྒྱ་ཆད་ཞིང་གཤགས་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཤགས་མེད་ཅིང་ཆོགས་
པ་ཆད་པའི་ས་པོན་བཞིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་། གཉིད་ལོག་ཁའི་མིག་ཤེས་སོགས་རིག་པ་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་པས་
བསལ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། མིག་ཤེས་ཕྱི་མ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་སྦྱར་རིག་པ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་དེ། ཆོགས་བདུན་
ཐམས་ཅད་ཀྱན་གཞིའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །སངས་རྒྱལ་པ་ན་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་པའང་མི་འཐད་དེ།
ནཱ་ཤེས་ཆོགས་བརྒྱད་གནས་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞུགས་སྐྱ་བེམ་པོ་འབའ་
ཞིག་བར་ཐལ་བས་སོ། །གོམས་པ་དང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་བར་བསྐྱོམས་པར་རང་རིག་གིས་གྲུབ་
པོ། །གཉིས་པ་དཔེ་འདོད་ཆགས་གོམས་པའི་སྒྲིང་དུ་གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ན་གོམས་བྱ་གསལ་
སྤང་འབྱུང་བར་མཐོང་བས་གྲུབ་སྟེ། རྣམ་ངེས་ལས།

དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། །གང་གང་མིན་ཏུ་བསྐྱོམས་གྱུར་པས། །

སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དེ་གསལ་མི་རྟོག་སྒོ་འབྲས་བུ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་སྤྱི་གསུམ་གྱི་ཡུམ་ཕྱེད་པས་རྩེ་པ་
གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ངོ་པོ་ཤེས་ཕྱིན་ཆོས་ཅན། འབགས་བཞིའི་ཡུམ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དང་། སོགས་
པ་ཉན་རང་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཐག་མེད་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སྐྱེད་ཅིང་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་སྦྱར་བར་མཛད་པ་ནི།
གདོན་མི་ཐ་བར་སྤིང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དོ། །ཞེས་ངེས་པར་བརྒྱུད་སྟེ། །

གཉིས་པ་ལ། གསུམ་པར་ཕྱེད་དོ་ཞེས་བྱུང་དོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ཡུམ་དེ་ལ་རབ་ཏུ་དང་པའི་རྒྱ་
ལས་སོ། །ཀྱང་ནི། དང་བར་མ་ཟད་གསུམ་པའོ། །གང་ན། ཡུམ་དེའི་ཡོན་ཏན་ཉེར་ཞི་སོགས་མངོན་པར་
ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་ཐག་དབང་པོ་རྟོག་ཏུ་ལ་གཉིས་ཀ་ཡང་དོ། །གང་ལ་ན། བརྫོད་བྱ་མཆེན་གསུམ་
དེ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གསུང་རབ་རྫོད་ཕྱེད་པའོ། །དགོས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོག་གཞུང་
བ་དང་། སོགས་པ་དོན་ཀྱན་རྩལ་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་འོ། །ངོ་པོ་རྩེ་ལྷར་ན། མིན་ཏུ་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། གསུམ་པར་བྱས་པའི་རྗེས་དེ་ནས་མིང་ལ་དཔེགས་པ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ། སོགས་

པ་མིང་དོན་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་བསམ་བ། དོན་ལ་དམིགས་པ་བསྐྱོམས་པའི་ཤེས་བ་སྐྱེ་བས་ངེས་
གིས་འབྲུག་གོ།

བཞི་བ་ནི། ཞུགས་པས་ལེགས་པའི་མཚོག་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།

གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་མ་ལ་རབ་ཏུ་དང་བའི་དད་པ་ནི་ཚོས་ཅན། ལེགས་པ་ཐམས་ཅད་
ཐོབ་པའི་ཐོག་མའི་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དང་བ་ལས་གྲས། གྲས་བ་ལས་འབྲུག་ ཞུགས་པས་ལེགས་
པའི་མཚོག་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱོད་དོ་ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ལ་ན། ཤེར་ཕྱིན་ལའོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། ཐམས་
ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་ཅོད་སྤང་ནི། ཅི། ཡུམ་མཐའ་དག་
ལ་བསྐྱོད་དམ། རྟོགས་གཅིག་ལ་བསྐྱོད། དང་པོ་ལྟར་ན། སྦྱོར་བཞི་དང་ཚོས་སྐྱེ་ལ་མ་བསྐྱོད་པས་ཉུང་
ངོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཆེན་པ་གང་རུང་གཅིག་ལ་བསྐྱོད་པས་ཚོག་པས་མང་ངོ། །ཞེ་ན། མཐའ་དག་
ལ་བསྐྱོད་པས་མང་སྦྱོར་མེད་དེ། དོན་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཤེར་ཕྱིན་མཐའ་དག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལ་བསྐྱོད་
པའི་ཕྱིར་མ་གྲུབ་པ་མིན་ཏེ། མཚོད་བརྗོད་དེས། མཆེན་གསུམ་ལ་བསྐྱོད་ཅིང་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཉིད་
གསུམ་གྱིས་དོན་མངོན་ཏོགས་བརྒྱད་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ངེ་ལྟར་བསྐྱུས་ན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་
པོ་བཅུ་དྲུག་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན། མཚན་ཉིད་ཉིད་གསུམ། སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་ཤུགས་བསྐྱར་གྱི་སྦྱོར་
ལམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤུགས་བསྐྱར་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་
ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ། །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལྟག་མ་བཅུ་གཅིག་དང་། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ་རྣམས་ནི། རང་རྒྱལ་ཀྱི་གཞི་ཤེས་སོ། །ཡང་རྣམ་མཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱོད་དང་
པོ་གསུམ། གདམས་ངག་ གོ་སྐབས། རྣམ་ཀུན་གྱི་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ངེས་པ་སོགས་
ནི། ཚོགས་ལམ། རྣམ་མཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ། འབྲུག་པ། ཚོགས་སྐབས་བཅུ་བཞི། རྣམ་ཀུན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་
གཉིས། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་ལམ་རྣམས་ནི། སྦྱོར་ལམ་སོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་
ལམ་དངོས་བསྐྱར། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམས་མཐོང་ལམ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྦྱོར་
ལམ། ཚོགས་དང་། དེས་འབྱུང་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྦྱོར་རྣམས་སྦྱོར་ལམ། མཐོང་སྦྱོར་གཉིས་

ཀྱི་རྣམ་པ། མཆོད་ཉིད། རྟགས། སྤང་བུ་སྤོང་བ་རྣམས་དེ་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་དང་།
གདམས་པ་དང་། དེགས་དང་། དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། ཡོན་ཏན། སྦྱོན། མཐར་ཁྱིམ་པ་རྣམས།
ལས་དེ་དག་ཅི་དགས་སུ་འདུས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ཤེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་ནི། རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པས་
ཆོས་སྦྱོན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་བསྐྱེད་ཐ་མ་གསུམ་མཐར་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ། གཞན་དུག་སྒྲགས་
རྣམས་སྤང་བུ་དང་བཅས་པས་བསྐྱེད་སོ། །ཁ་ཅིག་དེ་དག་བསྐྱེད་པའི་ཡུལ་མིན་ཞེས་པ་ནི། བབ་ཅོལ་
ཏེ། དེ་དག་པོར་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གང་དུ་བཅུལ། ཡང་། འོན། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་
པས་དེ་གཅིག་ལྟ་ལ་བསྐྱེད་པར་དེགས་སོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། མཁྱེན་པ་གསུམ་པོ་དེས་ཀྱང་འོག་
ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱུ་གྱིས་འཕགས་པ་བཞིའི་བཞེད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ལུན་སྒྲུལ་ཆོགས་
པར་སྦྱབ་ཀྱས་པས་གསུམ་གྱིས་ཆོག་ལ། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་རང་དོན་ཉེ་ཞི་མི་སྦྱབ་པས་གསུམ་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་བྱམས་པས་བྱགས་ལ་བཞག་ནས་བསྐྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གང་ཟག་གསུམ་གྱི་བཞེད་དོན་སྦྱབ་པ་དང་། དོན་བསྐྱེད་ཏེ་སངས་རྒྱུ་འཁོར་
བཅས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྐྱབས་པས་བྱག་འཆལ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྩ་བ་བཞིན་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། ཐོབ་པར་མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། ཉན་ཐོས་དང་། ཉན་ཐོས་དེའི་
ཚུགས་སུ་བསྐྱེད་པ་གཟུང་རྟོག་སྤངས་ཤིང་གཟུང་མེད་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་
ཟད་ཅོམ་གྱིས་སྒྲགས། གང་ཟག་ཐེག་དམན། བསམ་པ་རང་དོན་རྟོགས་པ་གཞི་ཤེས་སུ་གཅིག་པས་
རིམ་པ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་པ་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་སྒྲེ། རང་དོན་སྒྲུ་བྲན་ལས་འདའ་བར་འདོད་པ་རྣམས་
སོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། དམིགས་ཡུལ་གཞི་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་གང་ཟག་དང་གཟུང་བ་སྦྱི་བ་མེད་པར་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། ཉན་ཐོས་པའི་ཀྱན་འབྲུང་སྤངས་ཀྱང་དུམ་པའི་བྱང་
པོ་དང་བཅས་པ་དང་། དུམ་པའི་བྱང་པོ་མེད་པའི་མཆོད་ཉིད་ཀྱི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུའི་མེ་ཞི་བའི་སྤང་
འདས་ཐོབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བསྐྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱབ་པར་མཛད་ཅེས་བྲང་ངོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། བྱང་སེམས་གདུལ་བྱའི་འཁོར་
བ་ཇི་སྤྱིད་པར་འབྱེ་བའི་དོན་བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །ཐབས་ནི། དམིགས་ཡུལ་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད།

རྣམ་པ་སྦྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རོལ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། གཏུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་
མཐའ་དག་གི་དོན་དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ནས་སྦྱུང་བ་མཚོད་པ་གང་ཡིན་པ་ལ་བསྟོན་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྐྱོར་བར་མཚོད་ཅེས་བྲང་རོ། །ཐམས་གང་ལས་ན། དམིགས་ལུལ་རྣམ་པ་རྗེས་
རིགས་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ་སྦྱེ་བ་མེད་པར་བྱགས་སུ་རྒྱུད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་
དང་ཐུན་ཅི་སྟེ། ཐུན་པས་སོ། །གང་ཟག་གང་གིས་ན། སངས་རྒྱུ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་
པ་ཡང་དག་པར་བསྐྱམས་པ་སྟེ། སྤངས་པའི་སྦྱ་ཅན། དབང་སྦྱག་ལ་སོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་ཆེས་
ལྷག་པས་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་དབང་སྦྱག་སྟེ། ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གཙུག་གི་ཚོར་བུ་ལྟ་
བུའི་སངས་རྒྱུ་རྣམས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ན། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྤང་། གཉི་སྦྱག་ དེ་གསུམ་ཆ་
མཉམ་པ་སྟེ། ཅུ་བ་བཞི་རེ་རེ་ལ་ཉི་ཁྲི་ཆེག་སྟོང་སྟེ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོར་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི། བཤད་པས་གཏུལ་བུའི་རྒྱུད་ལ་འཕོ་བར་སྤང་བའམ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཅོད་པ་སྟེ།
མཚོང་ལས་ལ་སོགས་པ་འདོ། །མ་ལུས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པོ་བརྒྱུད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཐམས་ཅད་དོ། །ཆོས་
ཀྱི་བྱང་པོའི་ཆད་ནི། སྒྲིག་སྟོང་ཐག་གཅིག་གསུམ་ རྩལ་གསུམ་ བྱང་པོ་ལ་སོགས་ཆོས་ཅན་དེ་སྟོན་པའི་
གཏམ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཞེད་པ་ཡོད་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་ཀྱིས། བྱང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀྱར་
བར་པོས་པའི་སྦྱག་ཆས་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པོ་གཅིག་འབྲི་བར་རྩས་སོ། །ཞེས་པས་ཆེན་ནས་གསུངས་པ་
ལྟར་རོ། །མཚོད་དུ།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མཚོང་པའི་ལམ། །

ཞེས་བཞེད་ལ། ཆོས་བཤེས་ཆོགས་སྦྱོར་སོགས་ཅི་རིགས་པར་འདོད་དེ། དང་པོར་བདེན་པ་བཞིའི་
འཁོར་ལོ། བར་དུ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་འཁོར་ལོ། ར་མར་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཚོད་དོ། །ཆོས་བཤེས་ནི། དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་མ་ཡིན་གྱི། རྒྱད་ཅིག་
ཁོ་ན་ལ་བསྐྱོར་ཀྱང་གཏུལ་བུའི་དབང་གིས་དུས་ཐ་དད་དུ་སྤང་བར་འདོད་དོ། །མདོ་སྟེ་དགོངས་འབྲེལ་
ཀྱི་རྗེས་འབྲང་། ཁ་ཅིག་ འཁོར་ལོ་བར་བཞི། དྲང་དོན། ར་མ་ནི། དེས་དོན་དུ་སྦྱ་བཞི། རྣམ་པར་
འཇུགས་པ་སྟེ། རིགས་པས་གཅོད་པ་འབབ་པའི་དོན་དེས་དོན་དང་། བྱང་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་དོན་
དང་དོན་དུ་ཅི་ལ་འབྱུང་། མཚོད་དུ།

ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱིམ་དག། གང་དག་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག།

མིང་ངམ་ཆོག་ཡིན་དེ་དག་གྲང་། །གཞུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདུས།

ཁ་ཅིག་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཅེས་ཟེར། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་གཏམ་རེ་ཡིན།

སྤྱད་བ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ནི། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ།

གཉིས་བ་ནི། གཅི་པོ་སངས་རྒྱས་དང་། འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་། སོགས་བ་བྱང་སེམས་དང་བཅས་
བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བ་དེ་སྤྱབ་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་དེ་ལ་བྱག་འཆལ་སོ།

བཞི་བ་ནི། བསྟན་བཅོས་བརྒྱུད་པའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བྱག་འཆལ་
སོ། །འཆལ་ནས་ཅེ་བྱེད་ཅེན། བསྟན་བཅོས་ཚུལ་ཞེས་བྱགས་ལ་བསྟན་ནོ། །དེ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེ་
ན། ཡོད་པར་དགོས་འབྲེལ་གྱིས་སྟོན་ནོ། །དགོས་པ་དེ་ལྟར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞེ་ན། དེ་མན་ཆད་
གྱིས་སྟོན་ནོ། །དེ་ལྟར་འདམ་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རིམ་འཆལ་བར་འགྱུར་རྟེ། དང་
པོར་གཞི་ཤེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ན། པོད་རྣམས་སྤྱིར་གཞིའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་ཟེར་བ་
ནི། འབྲེལ་རྟེ། རྒྱ་འབྲེལ་རིམ་མེད་པ་རྣམས་སུ་སྤྱིར་གཞིའི་འབྲེལ་བར་བཤད་པ་གཅིག་གྲང་མེད་ཅིང་།
ཆོས་བཤེས་གྱིས་སྤྱིར་གཞི་དང་བྱམས་རྟག་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱིས་མ་བསྐྱུས་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
བས་སོ། །རིན་ཆེན་སྟོན་མ་ནི། པོད་གྱིས་བྱས་པར་རིགས་རལ་སྟེ། མཐར་གྱིས་བ་དངོས་པོ་བྱག་ཏུ་
འདོད་པ་སོགས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་དང་འགལ་བ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ལེགས་པ་ཉིད་དོ། །དེས་ན་འདི་ནི།
དམན་བ་དང་མཆོག་གི་རིམ་བ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་དང་། སངས་
རྒྱུ་ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །གཞན་ནི། མཆོག་དང་དམན་པའི་རིམ་བ་སྟེ། ལྟ་དང་། མི་དང་། ལྟ་མ་ཡིན་དང་
ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །དེས་ན། འདིར་ཐོག་བ་གསུམ་ལ་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་ཕྱིར་དང་པོར་གཞི་ཤེས་བསྟན་
ལ། འོག་ཏུ་འབྲས་བུ་ལ་སྟོར་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁྱེན་དང་པོར་བསྟན་རྟེ། གཉིས་ཀའང་སྟོན་མེད་
པ་ཉིད་དོ།

ལྔ་བ་ལ། བཀལ་བ་དང་། ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་ལ་

ཕྱག་བསྟོད་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྟོན་མཁའ་གསུམ་སྟོན་པའི་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚུལ་ན། གཞི་དང་གཉེན་
པོ་དང་རྣམ་པ་རྣམས་ལས་གང་ཡང་རྩེད་བཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་མཛད་ན། རྟོགས་དང་པོ་གཞི་ཙམ་
བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་ལྟར་ན་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚུལ་ཙམ། དེ་ཙམ་པ་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་
བར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་བརྗོད་བྱ་མངོན་པས་བསྟན་ཟེན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། ཤེད་ཕྱིན་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་འདི་ལས་ནི། ཚས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་མངོན་པའི་བསྟན་བཅས་དག་
ལས་མ་སྟོས་པའི་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་བྱར་འབྱུང་ཞིང་བསྟན་པ་ནི་མེད་དོ། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། དེ་
ལྟར་ན་མངོན་པ་དང་སྟོས་པས་སོ། །གཉིས་པ་གཉེན་པོ་ཙམ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་ཚུལ་ཙམ། ཀྱམ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྗོད་བྱར་མ་བསྟུས་པར་ཐལ།
གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལས་གསུམ་གྱི་དངོས་པོ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
བསྟན་བཅས་ཚུལ་ཙམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་གསུམ་པོ་འདི་སྤང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤང་བྱ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཚས་པ་དོན་མེད་དོ། །གསུམ་པ་རྣམ་
པ་ཙམ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པ་ལྟར་ན་ཡང་། རྣམ་པ་གཞི་ལས་ཐ་དད་མེད་པ་ཞིག་བསྟུས་སམ། ཐ་དད་པ་
ཞིག་བསྟུས། དང་པོ་ལྟར་ན། གཞི་ལ་བཀོད་པའི་ཉེས་པས་རེག་གོ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅས་
ཚུལ་ཙམ། སྤྱིས་བྱ་ལ་མཁོ་བའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསྟན་པར་ཐལ། རྣམ་པ་གཞི་དང་འབྲེལ་པ་མེད་པ་
རྟོགས་པ་སྟུལ་པ་ཙམ་ཞིག་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་སྤངས། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། བསྟོམས་
ཀྱང་གཞིའི་དོན་ཅུང་ཟད་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །འདོད་ན། བསྟན་བཅས་བརྟམས་པ་ལ་
དོན་ནམ་དགོས་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྟམ་དུ་སྟོང་མན་པ་གཞན་དག་སེམས་ཤིང་དོགས་པར་འགྱུར་བ་
མ་ཡིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དགོད། ཁྱབ་པ་སྟུབ། དོན་བསྟུ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་
དེ་ནི་ཚུལ་ཙམ། གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་གང་རྩེད་རེ་རེ་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
གི་ཕྱིར་ན། གཞི་གཉེན་རྣམ་པའི་རྟོགས་གསུམ་ཆར་བརྗོད་བྱར་བསྟུས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རྟགས་བྱུང་སྟེ།
གཞི་གཞུགས་སོགས་དང་། སྤང་བྱ་རྟོག་པ་དང་། གཉེན་པོ་ལས་དང་། རྣམ་པ་སྟོང་ཉིད་སོགས་བསྟན་
པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁྲབ་པ་བྱུང་ཆུང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་དང་། དངས་པའི་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བཤད་པ་གསུམ་
མོ། །དང་པོ་ནི། དུལ་ཕྱོགས་གསུམ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་དུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་
གྱིས་འཕགས་པ་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྐྱུས་མོ། །དེ་དག་གོ་རིམ་རྗེ་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ན།
ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
གཞི་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས། བྱང་སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་ལམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས། ལྷན་མེད་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་མཐའ་དག་རྣམས་མཁྱེན་གྱིས་བསྐྱུས་པས་ནསོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བར་མ་དང་། བསྐྱུས་པ་དང་། རྒྱས་པའི་ལུང་དྲང་བཤོ། །དང་པོ་ལ།
མངོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱིས་འཕགས་པ་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་
བསྐྱུས་ཆུང་འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་དུལ་བར་མ་ཉི་ཁྱི་ལྟོང་པ་ལས། ཉན་ཐོས་ཉོན་ཐོངས་པ་མེད་པ་རྣམས་
ཀྱི་ནང་ན་མཛེས་ཤིང་མཆོག་ཏུ་སྤྱར་བས་རབ། འཕྱོར་པ་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡོད་
པས་འཕྱོར། ཞེས་ཐོས་ནས། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། གང་ཟག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་
ནི། གང་ཟག་ཆོས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྟོན་པས་གཞན་དོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པས་རང་དོན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་དབྱ་བཅོམ་
པ། ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་གཉིས་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཐུགས་སུ་རྒྱུད་པས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གཞི་ཤེས་
གྱིས་ཉན་རང་དང་། ལམ་ཤེས་གྱིས་བྱང་སེམས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
བསྐྱུས་ཆུང་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཇི་ལན་གཉིས་ལས། ཇི་བཞི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི། འཕོད་བཤོ། །གཞི་
ཐམས་ཅད་འཆོལ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་ཉིད། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྱད་དུ་གང་ཟག་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་
ལ་སོགས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འཕྱོར། ཐམས་ཅད་ནི། གཞུགས་སོགས་ཕྱི་དང་། མིག་སོགས་ནང་
གི་སྤྱི་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྗེས་སྤྱོད་པ་འདི་ཅམ་ཡིན་ལ། དམིགས་ལུལ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཟག་ཉན་རང་
རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་གཞུང་བས་སྤྱོད་བར་ཤེས་པ་བཞི་ཤེས་ཡིན་གྱི། བྱང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་
ཅད་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་ཀྱང་མིན། རྣམ་པ་ཐུས་རིགས་མ་ལུས་

བ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཐུན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པས་རྣམ་མཐུན་མིན་ནོ། །ཀྱང་ཡང་གཉིས་ནི། བན་
ཅན་བསྟུ་བཤས། ཆོག་གི་རྒྱན་ནོ། །ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་
ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །མཐུན་པ་ཡིན་ལ་ལམ་ཤེས་དང་རྣམ་མཐུན་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྩེ་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་སྤྱད་དུ་དམིགས་ཡུལ་ལམ་
གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་འཆལ་བ་སྟེ། ཤེས་པ་ཉིད། གང་ཟག་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་
རྟོགས་ལགས་ཞེས་ཞུས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར། གང་ཟག་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ནི་དམིགས་ཡུལ་གང་
ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དང་། གཞུང་མེད་རྟོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པའི་ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་
སྤྱོད་ལམ་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་། ལམ་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྟོན་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་
སུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉན་
རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ས་དང་པོར་རྟོགས་ཏེ། འཕགས་པས། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
བར་གྱི་ཤེས་པ་དང་སྤངས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་བཟོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བཟོད་པ་གང་ཡིན་ཞེན། དུཤྩལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་
བཟོད་པ་ཤོ། །ཞེས་སོ། །ཆེ་ཉགས་ནི། རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་རྫོན་པོ་ཀན་པོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལྟར་རིགས་
དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷག་བསམ་གྱི་མཐུས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། ས་བདུན་པ་མ་ཐོབ་བར་དུ་རྟོགས་པས་
ཟེལ་གྱིས་གཞོན་མི་རུས་ལ། ས་བདུན་པ་ནས་རྟོགས་པའི་མཐུས་ཀྱང་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནོ། །དེས།

རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཐུབ་དབང་དབྱངས་སྟེས་བཅས། །

རྟོགས་པའི་བྱང་སེམས་དང་པོ་ལ་གནས་པས། །

བསོད་ནམས་དབང་གིས་ཐུལ་ཞིང་རྣམ་པར་འཕེལ། །

རིང་དུ་སོང་བར་དེ་ནི་རྫོས་ཀྱང་ལྷག །ཅེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ངོ་པོ་ས་དང་པོར་རྟོགས་ལ། སྤངས་རྟོགས་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་པ་རྒྱན་མཐར་རྟོགས་པ་

ཡིན་ནོ། །ཞིང་ནི། བསྐྱུ་བའོ། །ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ལམ་གྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་སྤང་བྱ་
སྤོང་བ་གཉིས་པོ་ཡང་བྱ་ལ། ལམ་གསུམ་པོ་དེ་དག་གི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཆོས་ཉིད་ནི་བྲལ་གྱི་འགོག་
བ་མངོན་དུ་མི་བྱའོ། །བྱས་ན། གཞན་དོན་རྒྱུ་ཆད་བས་སྤང་འདས་ཀྱི་མཐར་ལྷུང་བས་སོ། །གཏན་
ནས་མི་བྱའམ་ཞེ་ན། དམིགས་བསལ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞན་དོན་རྒྱབས་པོ་ཆེ་སྐྱབ་ཁུས་པའི་སྒྲོན་
ལམ་སོགས་དང་།

ཇི་ལྟར་སྤང་བས་ལ་དེ་དག་གི། ཟག་དང་སྤྱད་དུ་བྱང་བ་སྒྲིན་འདོད་ལྟར། །

བཞིན་རྟེན་འདིར་ཕྱོགས་གཉིས་ཞི་བ་དང་། །ཡོངས་སུ་སྤྱད་བ་སྒྲིན་བ་ཉིད་དུ་བཟུག་། །

ཞེས་བ་ལྟར་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲིབ་བ་སྤང་བྱང་དང་། གཉེན་པོ་སྤྱེ་བྱང་དུ་ཡོངས་
སུ་སྒྲིན་བར་མ་བྱས་བ་དང་། བདག་ཉིད་མ་འོངས་བ་ན་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་སྤོང་བ་བྱང་གྱི་ཞིང་
ཡོངས་སུ་མ་སྤྱངས་བར་མི་བྱའི། དེ་དག་བྱས་ནས་མངོན་དུ་བྱེད་ཀྱང་སྒྲིན་མེད་དོ། །དེ་དག་བསྐྱུ་ན།
བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་
མེད་པར་ཤེས་བ་ལམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་རྟོགས་སྒྲིན་མ་སྤྱངས་བར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་
དུ་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཇི་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱ་མཆན་ཅིའི་སྤང་དུ་རྣམ་མཁུན་ཉིད།
གང་ཟག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་བ། མཆོད་པར་འོས་བས་དབྱ་བཅོམ་བ། ཆོགས་
གཉིས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་ལགས་ཞེས་སོ། །ལན་ནི། རབ་འབྱོར།
རྣམ་པ་སྟེ། མེ་ལྗེའི་དམར་བ་དང་རྒྱམ་པ་ལྟ་བུ་དོ་པོ་གང་དག་གིས། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁུན་གྱི་བར་
གྱི་ཆོས་རྣམས་བརྟེན་པ་སྟེ། མཆོན་པའམ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་པ་དེ་དག་དང་། མཆོན་པར་
བྱེད་པའི་རྟོགས་ཉི། འབྲས་བྱ་དུ་བ་ལྟ་བུ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་བརྟེན་པའི་རྟོགས་དང་དེ་
དག་དང་། མཆོན་པ་སྟེ། རྒྱ་བྱང་ཡིར་ལྟ་བུ་གང་དག་གིས་ཆོས་རྣམས་བརྟེན་པའི་མཆོན་པ་སྟེ། ཆོས་
རེ་ཡེའི་རྣམ་རྟོགས་མཆོན་པ་དེ་དག་མ་ལུས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་བས་མངོན་སུམ་གྱིས་ཐུགས་སུ་
རྟུང་དེའོ། །དེ་ནི། གཞན་འདེན་བའོ། །བསྐྱུ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་

རྟོགས་ནི་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་རྟོགས་མཆོན་མ་མ་ལུས་པ་
མཛོད་སྤུམ་གྱིས་མཁུན་བ་དེའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གསུངས་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ལས་ན། ལུས་ཀྱི་ཆེག་མདོར་བསྐྱུས་པ་བརྒྱད་སྟོང་
པ་ལས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། བར་མ་ལས་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཁུན་གསུམ་གྱིས་འབགས་བཞིའི་
མཛོད་རྟོགས་བསྐྱུས་པའོ། །རི་ལྷར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པར་
བྱའོ། །སྟོགས་པ་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སློབ་པར་འདོད་
པས་ཀྱང་ལུས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་ནི། མཁུན་གསུམ་དུ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཤད་
དོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱས་པ་འབྲུམ་ལས་ཀྱང་ཞིབ་དུ་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཁུན་པ་
གསུམ་བསྟན་པ་དེ་ལ། གཞི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ནི། དམིགས་པ། གཞུགས་དང་ཆོར་བ་སྟོགས་
ལུང་སོ་ལ། སྤྱི་མཆོད་བརྒྱ་གཉིས། ཁམས་བཙུ་བརྒྱད་ལ་སྟོགས་པའི་ཆོས་པའོ། །འོག་ཏུ་འང་དམིགས་
བསལ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱི་འདི་ལྷར་བཤད་དོ། །རྣམ་པ། མི་རྟག་པ་དང་། སྟོགས་པ་དུལ་
ལ་སྟོགས་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་དྲུག་གི་རྟེན་ཅན་ཏེ། ལུལ་ཅན། དུལ་བའི་འབྲས་བྱ། གང་ཟག་གི་བདག་གས་
བདག་བྱེད་དང་གཉིས་སུ་མོངས་པ་སྤངས་པའི་འབྲས་བྱ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། དམིགས་པ།
རྒྱའི་ཐེག་པ་ལས་གསུམ་སོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་རང་གི་སྤང་བྱ་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་
དང་། རྣམ་པ། དེ་དག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ཤིང་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྤང་འདས་མཛོད་དུ་
མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན། བདག་སྟོང་འབྲས་བྱ། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱུས་པ་འཁོར་དུ་སྤྱད་ཅིང་ཆོགས་ལམ་
བསྐྱེད། སྟོགས་པ་སྤྱིར་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་དང་། མཛོང་སྟོམ་གྱིས་ཁྲོལ་པར་བྱེད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །རྣམ་
མཁུན་ཉིད་ནི། དམིགས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད། རྣམ་པ། གདོད་མ་ནས་སྤྱི་བམེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། དེ་
དག་མཛོད་སྤུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལུལ་ཅན། འབྲས་བྱ་གཉིས་ལས། གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེ་བ། རྣམ་མཁའི་
ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཞུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྟག་དུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་། རང་དོན་
ལ། རྟོགས་པའི་བྱང་པར། ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་མཐའ་ཆོས་ཉིད་རྗེ་མ་མ་ལུས་པས་དག་པ་རྟོགས་པ་དང་།
སྤངས་པའི་བྱང་པར། ཉན་ཐོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་ཡང་སྤྱིད་པ་ཉིད་མཆོམས་སྤྱིར་བཞིན་སྤངས་པ་

ཅན་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་རང་བཞིན་ཡིན་པས་འབྲས་བུར་མི་འཐད་དོ། །ཞེན། རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བྱི་མ་
བྱི་མ་སྒྲ་སྒྲ་མའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པས་སྒྲིན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཆོས་ཅན། འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་འཕྲི་རྟོགས་པར་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་གཞི་གཉེན་རྣམ་པ་མཐའ་དག་བརྟེན་བྱུང་བསྐྱུས་ནས་
བསྟན་པའི་བྱིར། ལྷག་པ་ཡོད་དེ། ཡུལ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་ལ། མཁྱེན་གསུམ་
གྱིས་འཕགས་བཞིའི་མངོན་རྟོགས་བསྐྱུས་པར་བསྟན་པ་དེ་ལྟ་བུ་བསམ་ན་པོ། །རྟོན་ལན་འདི། འཕགས་པ་
དང་འབྲེལ་ཆེན་གྱིས་དགོས་འབྲེལ་གྱི་འོག་ཏུ་བསྟན་ལ། འདིར་མཆོད་བརྟེན་ལས་འབྲེལ་པའི་རྟོན་པར་
གསེར་གྲིང་བ་དང་། ཆོས་བཤེས་དང་། ཤར་འབྱུང་སྒྲོ་བྱས་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། གསུངས་ཏེ་ཞེས་བྱ་དང་། །གང་གསུངས་པ་བརྟེན་བྱ་
དང་། གང་གི་དོན་ཏུ་གསུངས་པ་དགོས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱམས་པ་རང་གི་བསྟན་བཅོས་རྒྱལ་
བའི་ཡུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་སྟོན་པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡུམ་གསུམ་
གྱིས་དོན་དང་། འདི་ལ་བཞེན་ནས་ཡུམ་དེ་དག་གི་དོན་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་དང་། རྟོགས་
པ་ལྟར་བསྐྱུབས་པས་ས་དང་པོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཐོབ་པའི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་དང་། རྟོན་
བྱེད་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་དང་། བརྟེན་བྱ་ཡུམ་གྱི་དོན་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་དགོས་པ་གཉིས་འབྲས་བུར་
འབྲེལ་བ། དངོས་སྒྲུ་མ་བསྟན་པ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྣམ་བཅད་དང་། ཡོངས་
གཅོད་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་གཤམས་དོགས་པ་བསམ་པའི་
བྱིར་གསུངས་སོ། །དྲིགས་ཞེས་བྱ་དང་། །གང་ན། སྒྲི་བོ་སྒྲོ་བྱས་དམན་བཤེས་རབ་རྒྱུད་བ་དག་གོ།
གང་ལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཕགས་པ་མ་རྒྱལ་བ་སྟེ། རྒྱལ་དཀའ་བའི་སྤང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བ་བྱམས་
བས། སངས་རྒྱས་གྱིས་གསུངས་བཞིན་ཏུ་ཡང་ཡུམ་གྱི་དོན་དེ་བསྟན་པ་ལོ། །ཇི་ལྟར་ན། དེ་ལ་དོན་
དམ་དགོས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད་དེ། མེད་དོ། །སྐྱུ་ལྟེན། །དེའི་རྒྱ་མཚན། གསལ་བར་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནས་
སྟེ། གསལ་བར་མཛད་ཟིན་པའི་བྱིར་ཞེས་བྱ་དང་། །གང་གིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་

དབང་རྒྱལ་དང་། འབྲིང་ལ་དང་བ་དབང་འབྲིང་དང་། མདོར་བསྐྱུས་པ་ལ་དང་བའི་སེམས་ཅན་དབང་རྫོན་ལ་ཆོས་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱུས་གསུམ་གྱིས་བན་འདོགས་པར་བཞེད་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །གང་ལས་ན། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་པ་དེ་དང་། འབྲིང་དང་། བསྐྱུས་པ་དེ་ལས་སོ། །གང་ན། མདོར་རྫོགས་བརྒྱད་ཀྱི་རིམ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་བའི་ཡུམ་གྱི་དོན་མཐའ་དག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱུས་བཙུན་གྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་ལ་དགོས་པ་ལ་སོགས་པས་ཆེར་ཡོད་སྐྱུམ་བའི་དོན་འགྲུར་ཐེ་ཆོས་བསྐྱེད་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དུལ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་འགྲུར་ཐེ་ཆོས་སྐྱེས་པས་རྟོག་ལྡན་རྣམས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པ་ནི། ཉིད་དགོས་ཡིན་པས་དེའི་ཡན་ལག་དུལ། །

ཅ་པ་ལ་དགོས་བསྐྱུས་ཆོག་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་དགོས་འབྲེལ་དག་གི་དགོས་འབྲེལ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུས་བཙུན་གྱི་དགོས་པ་ཆད་མས་ཤེས་པ་འཇུག་པ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྲེལ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱུས་བཙུན་ལ་དགོས་པ་པལ་ཆེར་ཡོད་སྐྱུམ་བའི་ཐེ་ཆོས་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་དགོས་པ་ཡིན་མི་སྲིད་པར་ཐལ། བསྐྱུས་བཙུན་གྱི་དགོས་པ་ཆད་མས་ཤེས་པ་འཇུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག་ འདོད་དེ། ཐེ་ཆོས་ངང་གིས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དོན་འགྲུར་ཐེ་ཆོས་དེ་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་འབྲེལ་དག་གུང་མ་ཡིན་ལ། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱེད་ཁས་སྤངས། བྱེད་ཆད་མས་བྱུག་ཁལ་པ་ཆད་མ། འདོད་ན། དཔྱིག་གཉེན་གྱིས།

གང་ཕྱིར་དོན་གཉེར་ལོ་ཀ་ན། ཐེ་ཆོས་ལས་ཀྱང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དུལ་སྐྱོན་རེ། བསྐྱུས་བཙུན་འདི་བརྩམས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བསྐྱུས་བཙུན་ཆོས་པའི་སྐྱབས་འགོག་པའི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་པ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། དེ་དང་དགོས་པར་འདོད་ན་སྟོན་མེད་ལ། དེ་ཁོ་ན་དགོས་པར་འདོད་ན། བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ་པ་དང་ཉིད་དགོས་མེད་པར་འདོན་པའི་ལོག་རྟོག་བརྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་དགོས་པ་

མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགོས་མེད་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ལོ་རྒྱུ་ན་རེ། གཞུང་མཛེས་པ་བསྐྱེད་
བཞིན་ཏེ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྱེད་ཀྱི་དག་ཆོས་ཅན། དེས་བསྐྱར་བཅོས་ལ་དགོས་མེད་ལོག་རྟོག་བཀག་
བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་མཛེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཞིན་དེའི་དགོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། དོན་ཅི་
ཞིག་ཡོད་སྟུང་དུ་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགོས་པ་དང་། ཉིང་དགོས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ། དགོས་
འབྱེད་དག་ལས་རྒྱུན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། རྟོགས་རྒྱུ་དབང་བརྒྱལ་གྱིས་རྒྱ་ཡིན་
ངས་སྟུང་པའི་སྒྲོ་ནས་རྟོགས་ལ། དབང་རྟོན་གྱིས་ཡིན་ལས་ཆེ་ཞེས་དོན་འཁྱར་ཐེ་ཆོས་གྱིས་རྟོགས་
སོ། །རྣམ་བཙད་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། དག་གིས་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་གཞུང་དགོས་པ་
གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་མ་རྟོགས་ལོག་རྟོག་ཐེ་ཆོས་རྣམས་བཙད་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པ་ལས་དགོས་པ་གཉིས་དོན་གཉེར་ཀྱི་རྟོག་
ལྟར་གྲུས་པས་རྒྱན་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། མདོ་སྡེའི་ཐོག་མར་དགོས་པ་བརྟེན་པ་ནི།
མདོ་ལ་གཞན་གཞུག་པའི་དོན་དུ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་བཙད་དང་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་ཅོད་པ་སྐྱང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ།
ལོག་རྟོག་བཙད་པ་དགོས་པ་ཡིན་ན། ཅི་རྒྱུན་པོའམ། རྟོག་ལྟར་གྱིས་ལོག་རྟོག་བཙད་པ་དགོས་པ་ཡིན།
དང་པོ་ལྟར་ན། ལོག་རྟོག་བཙད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ཆོད་ཀྱང་གཞུང་ལ་གཞུག་མི་རུས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་རིགས་ཏེ། རྟོག་ལྟར་ལ་ལོག་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དགོས་
འབྱེད་ཀྱི་དག་བརྟེན་ན། རྒྱུན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུར་ཤེས་ནས་འཇུག་གི་ བརྟེན་ན། མི་འཇུག་པས་
དགོས་འབྱེད་དག་གི་གདུལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་གཙོད་བས་སྒྲོན་མེད་དོ། །འོ་ན། དག་གིས་ལོག་རྟོག་གཙོད་
རུས་སམ། མི་རུས། རུས་ན། བྱང་པོ་བདག་མེད་དོ་ཞེས་བརྟེན་བས་ཀྱང་བདག་འཛིན་བརྒྱུག་པར་འགྱུར་
རོ། །མི་རུས་ན། དག་དང་ལོག་རྟོག་བཙད་པ་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། དག་དེའི་བརྟེན་བྱ་
རྟོགས་ན། ལོག་རྟོག་གཙོད་རུས་ལ། བརྟེན་བྱ་མ་རྟོགས་ན། དག་དེའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྒྲོན་མེད་
དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པའི་ཚད་སྤང་དོ། །དང་
པོ་ལ། དག་ཚེས་ཅན། རྟོན་ལ་དེས་པ་བསྐྱེད་མི་རུས་པར་ཐལ། རྟོན་ལ་འབྲེལ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། དེས་པ་བསྐྱེད་པ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ཉམས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ཅི། དབང་རྩལ་ལ་དངོས་སྤྱེད་དེས་པ་བསྐྱེད་
མི་རུས་པར་ཐལ་པ་འདོད། དབང་རྩལ་ལ་རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། འདི་ལྷང་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཁྱབ་པ་འདར་མེད་དེ། དེག་ལྷེད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་། འཆད་པ་
པོས་རྒྱན་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱར་བཤད་པས་ཉན་པ་པོ་ལ་དེས་པ་སྤྱེད་མི་སྤྱེ། སྤྱེ་ན། ཚུམ་པ་པོས་
བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་པོ། །མི་སྤྱེ་ན། ཚུམ་པ་པོ་ལས་ཀྱང་དེས་པ་མི་སྤྱེ་བར་མ་རྩུངས་སོ། །ཞེ་
ན། དབང་རྩལ་ལ་དངོས་སྤྱེད་མི་སྤྱེ་ཞིང་དབང་རྩལ་ལ་སྤྱེའང་། བརྩམས་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ་བས་
མ་བྱུབ་སྟེ། བརྩམས་པའི་དོན་བཤད་པས་ཉན་པ་པོ་ལ་དེས་པ་སྤྱེས་པ་དེ་བརྩམས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་
པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དག་མི་དགོས་པར་ཐལ། དག་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་རང་གིས་སྤྱེ་
བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དབང་རྩལ་ལ་འདོད། དབང་རྩལ་ལ་དོན་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དག་མི་དགོས་
པར་ཐལ་ཟེར་རམ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསྐྱེད་པ་ལ་དག་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར། གཉིས་པ་
ལ་འདོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་དོན་འགྱུར་ཐེ་ཚོམ་རང་གིས་སྤྱེ་བའི་རྟགས་མ་བྱུབ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཐེ་
ཚོམ་རང་གིས་སྤྱེ་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་དེས་སོ། །ཡང་། ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་གི་དགོས་པ་མིན་ཏེ། དག་གི་
དོན་རྟགས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཅི། དེས་པའི་སྟོན་སམ། གཏན་ནས་མ་རྟོགས་གང་ཟེར། དང་པོ་
མ་དེས། གཉིས་པ་རྟགས་མ་བྱུབ་སོ། །དག་མེད་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་སྤྱེ་བར་རང་རིག་གིས་བྱུབ་སོ། །ཞེ་ན། དེ་
ནི། དག་དེའི་གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པས་སྟོན་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསྟན་བྱ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་དོས་གཞུང་། དེ་དག་གིས་བསྟན་རྩལ། བསྟན་
པ་བཞིར་གྲངས་དེས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་དགོས་འབྲེལ་དང་། རྒྱན་གྱི་
དགོས་འབྲེལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་བཞེ་ལས། དག་འདིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་རྒྱན་གྱི་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ནི། བཟླ་བ་ལོ། །དག་

དེ་ལས་བརྗོད་བྱ་ངེས་པ་ལས་དོན་འཁྱུར་ཐེ་ཆོས་གྱིས་རྟོགས་པ་ནི། དགོས་པ་ལོ། །དེ་ལས་དགོས་པ་
གཉིས་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཁྱུག་པ་ནི། ཉིང་དགོས་སོ། །དགོས་པ་གཉིས་པོ་དག་གི་
འབྲས་བུར་འབྲེལ་པ་ནི། འབྲེལ་པ་སྟེ། རྒྱལ་པོ་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། བརྗོད་བྱ་ནི། རྒྱུན་གྱིས་བསྟན་པར་བྱ་བ་ལུལ་གཞི་གཉེན་རྣམས་པ་གསུམ་
གྱིས་བསྟུས་པ། ལུལ་ཅན་མཐུན་གསུམ། དེ་ལས་བྱེ་བ་མངོན་རྟོགས་བརྒྱུད་ངོས་འཛིན་གྱི་ཐབས་དོན་
བདུན་ཅུ་བྱེད་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན། མདོ་གསུམ་གྱི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་ནི། རྒྱུན་ལས་
གདུལ་བྱ་རྣམས་གྱིས་བརྗོད་བྱ་བདེ་ཆེགས་ཏུ་རྟོགས་པ་ལོ། །གསུམ་པ་ཉིང་དགོས་ནི། རྟོགས་པ་ལས་ཉན་
ཐོས་སོགས་གྱིས་མ་སྤྲུང་བ་པའི་ཐབས་ལྟར་མཐུན་གྱི་ཡི་ཤེས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ལས་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་ལོ། །བཞི་པ་འབྲེལ་པ་ནི། དགོས་པ་གཉིས་ཐབས་ཀྱི་བསྟུབ་བྱ། བསྟན་བཅོས་སྟབས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་
སུ་འབྲེལ་པ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅི་དགོས་འབྲེལ་དག་གིས་བརྗོད་བྱ་དེ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་
ཞེན། འདི་ལ་ལུགས་གཉིས་ལས། སྤྲུལ་ཟེན་མ་ཟེན་ལ་དངོས་བསྟན་དང་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་
ན། དགོས་པ་གཉིས་དང་བརྗོད་བྱ་དངོས་སུ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་པ་རམས་ཅད་མཐུན་ཉིང་ལས། །ཞེས་
བརྗོད་བྱ་བསྟན། བདེ་ཆེགས་ཏུ་ཤི་རྟོགས་པ་ཞེས། །ཞེས་དགོས་པ་བསྟན། རྫོང་དང་ལྗན་པས་མཐོང་འཁྱུར་
ཕྱིར། །ཞེས་ཉིང་དགོས་བསྟན། འབྲེལ་པ་སྤྲུལ་མ་ཟེན་བས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན། སྟབས་དག་དངོས་
སུ་བརྗོད་པས་ཕྱོགས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཀ་མ་ལ་སྤྱི་ལས།

འབྲེལ་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་སྟེ། །དངོས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། །

ཐོན་ཀྱང་དེ་ནི་རྣམས་འབྱེད་ལས། །དོན་གྱིས་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་མོར་བསྟན་པ་ལ་དངོས་བསྟན། ཐབས་བར་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་
བསྟན་དུ་བྱེད་པ་ལྟར་ན། དགོས་པ་གཉིས་དངོས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དུ་གཉེར་བྱའི་གཙོ་མོར་
བསྟན་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་བྱ་ནི། གང་རྟོགས་ན། མདོ་དོན་རྟོགས་ཞེས། དགོས་པ་དངོས་འཛིན་གྱི་ཐབས་
སུ་བསྟན་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་བསྟན་ནོ། །འབྲེལ་པ་ནི། དེ་གསུམ་གྱི་ཁར་ལ་གོ་བཤོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་རྒྱུན་འདི་ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་
 རྟེ། དགོས་པ་མེད། ཡོད་ཀྱང་སྤྱབ་མི་རུས། རུས་ཀྱང་འདི་ལ་མ་འབྲེལ། འབྲེལ་ཀྱང་འདིས་བསྐྱབ་པའི་
 དགོས་པ་བདག་གི་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་ལ། དགོས་པ་བསྐྱན་པས་དགོས་མེད་
 ལོག་རྟོག་ཞེགས། བཞེད་བྱ་བསྐྱན་པས་སྤྱབ་མི་རུས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཞེགས་ལོ། །བསྐྱན་བཅས་བཞེད་
 བྱ་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མཚན་གཞན་གྱི་སྟོན་པ་བདག་གི་དགོས་པ་སྤྱབ་
 མི་རུས་ཞེས་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་མི་སྤིང་པར་ཐལ། བཞེད་བྱ་བདེན་པ་བསྐྱན་པས་དགོས་པ་སྤྱབ་མི་
 རུས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་ཞེགས་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཆད་མས་བསལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྒྱན་ལ་
 དགོས་པ་མེད་དེ། དགོས་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ།

གལ་ཏེ་རྒྱ་ལ་འབྲས་གནས་ན། ཟན་ཟ་མི་གཙང་ཟ་བར་འགྱུར། །ཞེས་པས་སོ། །

དག་གིས་ཀྱང་རྒྱན་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྐྱན་ནོ། །ཞེ་ན། གཞི་བརྟན་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་རྒྱ་
 ཡོད་མི་སྤིང་པར་ཐལ། རྒྱའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་མ་གྲུབ་ན། རྟམ་ངེས་ལས།

རྒྱ་ཡི་བདག་ཉིད་དེ་འདྲ་བ། །གཞི་ལས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་བྱིར། །

དེ་ཡི་འབྲས་ཡིན་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། ཉི་མ་དང་སྟོན་མེ་ལ་འོད་མེད་པར་ཐལ་
 པ་དང་། སྟོན་པ་དང་རྒྱལ་ཁྱིམ་ལ་ལོངས་སྟོང་དང་། བདེ་འབྲེལ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་ཐལ་པ་སོགས་
 རྒྱ་ཆེར་སྤྱར་རོ། །ཡང་། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་དོན་གཉེར་གྱི་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་
 འཇུག་པའི་ཐབས་སྟོན་མེད་མེན་པར་ཐལ། གཞུང་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་བསྐྱན་པའི་བྱིར། ཁྱབ་པ་ཡོད་
 དེ། རྒྱ་དོན་གཉེར་གྱི་རྟོག་ལྡན་རྒྱ་མེད་པར་མི་འཇུག་པ་བཞིན་ནོ། །འདོད་ན། འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ལུང་དེ་ནི། རྒྱ་འབྲས་རོ་མོ་གཅིག་པ་འགོག་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཡོད་ཅམ་འགོག་པ་
 མིན་ནོ། །ཡོད་པ་ལ་རོ་མོ་གཅིག་པས་ཁྱབ་པ་ཡིན་ན། ལུང་མ་གྱི་གོང་བྱ་ཆོས་ཅན། དེ་མིག་གིས་མཐོང་
 པ་ན་རོ་མཐོང་པར་ཐལ། རོ་ཡོད་པའི་བྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། རོ་གཞུགས་ཆོགས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་པས་
 སོ། །ཁྱབ་པ་ཁས་སྤྲངས། འདོད་ན། རོ་མིག་གིས་མཐོང་པར་འགལ་ལོ། །སྟོ་པ་ན་རེ། དག་གསུམ་ཏུ་
 ངེས་ཀྱི། འབྲེལ་པ་སྟོན་པའི་དག་མེད་དོ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་འདི་ཆོས་ཅན། དགོས་འབྲེལ་

བཞི་ཚད་བར་མ་གསུངས་པ་ཐལ། འབྲེལ་བ་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་བ་ཁོང་ན་ཡོད་པ་
ནམས་གསུངས་ཏེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་སློབ་ཞེས་བྱ་བ་སྤེལ་
པས། སེལ་བྱེད་དགོས་འབྲེལ་གྱི་དག་བཞེར་དེས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། དང་པོ་རྟོག་ལྷན། དཔལ་རྒྱུ་འདི་
ལ་འཇུག་པར་མི་བྱ་སྟེ། བརྟེན་བྱ་བ་དང་མི་ལྷན་པའི་ཕྱིར། བྱ་རྟོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་བཅོས་
བཞིན། ཞེས་བརྟེན་བྱ་མ་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་སློབ་དེ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལས། ཞེས་བརྟེན་བྱ་
བསྟན་པས་སེལ། ཡང་བརྟེན་བྱ་དང་ལྷན་ཡང་འདི་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་མི་སྤྲིད་པའི་ཕྱིར།
ཁོར་བྱ་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། ཞེས་དགོས་པ་མ་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་སློབ་དེ། བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་
པ་ཞེས། །དགོས་པ་བསྟན་པས་སེལ། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཟབ་མོ་མཛོད་སྤུམ་དུ་མཛོང་བའི་ཉིང་དགོས་
མེད་པའི་ཕྱིར། སོག་པོ་བར་སིག་པའི་མ་བག་མར་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་བཞིན། ཞེས་ཉིང་དགོས་མ་
རྟོགས་སོགས་ཀྱི་སློབ་དེ། སློབ་དང་ལྷན་པས་མཛོང་འབྱུང་ཕྱིར། ཞེས་ཉིང་དགོས་བསྟན་པས་སེལ། དེ་
དག་དང་ལྷན་ཡང་དགོས་པ་གཉིས་པོ་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་མ་འབྲེལ་པའི་ཕྱིར། མཐོང་རིས་ཀྱི་དོན་དུ་
སྟོག་གཅོད་པ་བཞིན། ཞེས་འབྲེལ་བ་མ་རྟོགས་སོགས་ཀྱི་སློབ་དེ་དག་སྤེལ་བ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་
འགྲུགས་ལ་དགོས་པ་གཉིས་པོ་རྒྱན་ལ་འབྲེལ་བར་བསྟན་པས་སེལ་ལོ། །སེལ་རྩལ་ཡང་། དེ་དག་ལས་
རང་གི་བརྟེན་བྱ་ལ་དབང་རྩལ་ལ་དེས་པ་སྟེ་ཞིང་དབང་རྩལ་ལ་དོན་འབྱུང་མེ་ཚོམ་སྟེ་བས། དེ་ལྟར་མ་
རྟོགས་སོགས་སྟོག་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ལྷན་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བསལ་བྱ་སློབ་དང་། བསལ་བའི་གཞི་དང་། སེལ་བའི་རྩལ་ལ་རྩོད་སྤང་
ངོ། །དང་པོ་ནི། བསལ་བྱ་སློབ་དབང་གིས་སེལ་བྱེད་དག་གི་ཁངས་དེས་འཛོགས་ན། སློབ་སྟེ་དེས་པས་སམ།
སྟེ་སྤྲིད་པས་འཛོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། དག་བཞི་མི་དགོས་པར་འབྱུང་ཏེ། སློབ་ཞེས་བྱ་བར་དེས་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། དག་བཞི་བསལ་བ་དགོས་པར་འབྱུང་ཏེ། སློབ་ཞེས་བསལ་བ་སྟེ་སྤྲིད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱན་ལ་རྒྱགས་ན། དུས་ལྷན་རིང་པོ་འགོར་བ་དང་། གནས་སྤྱབས་བདེ་བའི་གོགས་དང་།
མཐར་ཐུག་པན་པའི་རྒྱ་མིན་པ་དང་། དབང་པོ་མ་ཚད་བ་དང་། ཚང་ཡང་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་སློ་
ནས་དགོས་པ་གཉིས་མི་སྤྲིད་པར་དོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དགོས་འབྲེལ་དག་གི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྟན་

བཙུག་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་སྒོ་སྒྲེ་མེད་པས་འཛིན་པས་སྒྲོན་དང་པོ་མེད་ལ། གཉིས་བཤང་མེད་དེ།
དུས་ཅུང་ཟད་འདའ་བ་དང་གནས་སྐབས་བདེ་བའི་གོགས་སུ་དོགས་པ། རྟོག་ལྡན་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་
གོགས་མིན། དུས་ཉ་ཅང་རིང་བ་དང་མཐར་ཐུག་མི་ཐན་པར་འཛིན་པ། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་མེད་
པར་འཛིན་པར་འདུས་སོ། །ཞེ་ན། ལ་ལ་གཉིས་གདུལ་བྱ་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་གོགས་ཀྱི་སྒོ་མིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོགས་པ་དེ་དག་གིས་བྱ་ལ་སེལ་ལམ། བསྐྱར་བཙུག་ལ་སེལ། དང་པོ་བསལ་མི་
ཁུས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ལ་དགོས་མེད་དུ་སྤོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། བསལ་མི་དགོས་ཏེ། བསྐྱར་
བཙུག་ལ་འབྲེལ་མེད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། དོགས་པ་དེ་དག་བསྐྱར་བཙུག་གཞིར་བྱས་
ལ་སེལ་ཏེ། དངོས་སུ་བཟོད་བྱ་དང་དགོས་པ། བརྒྱད་ནས་ཉིང་དགོས་དོན་དུ་གཉིས་བསལ་བསྐྱར་བཙུག་
ལ་འཇུག་དགོས་སོ་ཞེས་བསྐྱར་བསལ་སོ། །ཤེས་བྱ་ཅམ་ལ་སེལ་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཅམ་ལ་དགོས་
པ་ཡོད་པར་རྟོགས་ཀྱང་གཞུང་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མི་འགྱུར་ཞིང་། བསྐྱར་བཙུག་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པར་
བྱུང་ན། ཤེས་བྱ་ལ་འདྲེས་པ་བྱུང་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེས་པ་སྒྲེས་པས་སྒོ་གསུམ་སེལ་བ་བདེན་ཡང་ཐེ་ཆོས་ཀྱིས་སེལ་བ་མི་འཐད་
དོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། བསལ་བྱ་ཆ་མཉམ་མམ། དོན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཐེ་ཆོས་ཡིན་ལ། སེལ་བྱེད་
དོན་འགྱུར་ཐེ་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། བཟོད་བྱ། དགོས་པ། ཉིང་དགོས་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ནི། བཤད་ཅེས་པར་རོ། །གང་
ན། མཛོན་རྟོགས་བདུན་ནང་དུ་འདུས་པའི་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ཉིད་ལམ་སྟེ། འབྲས་
བུ་ནི། འདི་བཅའ་བར་བྱ་བས་ལམ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ནི། འདིས་ཆོས་བསལ་ལམ་སྟེ། དེའོ། །གང་གིས་ན།
སྒྲོན་པ་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་སོ། །གང་ལས་ན། མཛོད་རྒྱུས་འཁྲིང་བསྐྱས་པ་འདི་ལས་སྟེ། སྒྲུའི་བཟོད་བྱ་ནི།
མཛོད་དང་། དོན་གྱི་བཟོད་བྱ་ནི། དེ་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་རྒྱ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་
པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་ཞེས་པར་རོ། །གང་ན། སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྡན་པའི་སར་ཕྱིན་བརྩེའི་སྒྲུབ་
པའི་ཆོས་སྤྱད་བརྩམས། དོན་དུ་གཞུང་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཆོས་སྤྱད་རྣམ་མཁུན་གྱི་ཆོས་བརྩེའི་བདག་ཉིང་
ཀྱི་མདོ་དོན། འདིར་ཆོས་སྤྱད་བརྩམས་པ་ལྟེན་པ།

ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྒྲིན་པ་དང་། །

ཞེས་སོགས་ལ་འདོད། ཁ་ཅིག་ནི། དགེ་བ་བརྒྱ་ལ་འདོད་དེ། བརྟག་གོ། གང་གིས་ན། བདག་མེད་
གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཆོ་དང་ལྡན་པ། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཏེ།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབང་སེམས་དབང་ཆེ། །ཆོ་ལྡན་ཉིད་དང་གསལ་བའི་མཆོག་།

རྒྱལ་སྤུས་རྒྱལ་བའི་གཞི་དང་ནི། །རྒྱལ་བྱེད་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གུ་དང་། །

ཅལ་ལྡན་དང་ནི་འཕགས་མཆོག་དང་། །དེད་དཔོན་དང་ནི་གྲགས་མཆོག་དང་། །

སྤྱིང་རྩེ་ཅན་དང་བསོད་ནམས་ཅན། །དབང་ལྷག་དེ་བཞིན་ཆོས་དང་ལྡན། །

ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གངས་སུ་གསུངས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆེག་ཉུང་དུས་འབད་བ་མེད་
པར་རྟོགས་པས་ན། བདེ་ཆེག་ཏུ་རྟོགས་པ་སྟེ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་བར་འགྱུར་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། སྤྱི་གསལ་ཉན་རང་ལ་སོགས་པ་བྱང་
སེམས་ལས་གཞན་གྱིས་སྤོང་བ་སྟེ། རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་དོན་ཟབ་མོ་དེའོ། །གང་གིས་ན། ཆོ་དང་
ལྡན་པས་སོ། །ཐབས་གང་ལས་ན། ཆོས་སྤྱིད་བརྒྱའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མདོ་དོན་ཐོས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་རྟོགས་པ་བཞིན་དུ་བྱང་པ་ལ་བཞག་སྟེ། བསམ་པ་དང་སྒྲོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྲུབས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །ཐུང་ཞེས་པ་དང་། རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ཞེས་དངོས་སུ་བསྟན་པས། འབྲེལ་བ་
ཤུགས་ལ་རྟོགས་སོ། །རི་སྐད་བྱ།

བསྟན་བཅོས་དང་ནི་དགོས་པའི་དོན། །འབྲེལ་བའི་གཞི་ནི་གཉིས་ལ་གནས། །

དེ་བསྟན་འདུས་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དགོས་ལས་སོགས་ཤིག་མ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། བརྟེན་བྱ། འབྲེལ་བ། ཉིང་དགོས། དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྟན་ཞེས་
བྱང་ངོ་། །གང་ན། སྐབས་དང་པོའི་བརྟེན་བྱ་རྣམས་མཁྱེན་ཉིད་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ལམ་སྟེ། འབྲས་བྱ་དང་

བཅས་པ་མྱེ། མངོན་པར་རྟོགས་པ་གཞན་བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་དེས་ཉེ་བར་མཚོན་ཅིང་ནང་དུ་འདུས་པ་
ལྟར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །གང་གིས་ན། རི་སྐད་དུ།

བདུད་བཅོམ་འཛིགས་མེད་སྐལ་བ་བཟང་པོ་དང་། །

སྲིད་པར་འགྲོ་ལས་འདས་དང་ཤེས་རབ་དང་། །

འབྲུལ་དང་བྲལ་ཞིང་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་སྟོད། །

ཡོན་ཏན་འདི་དག་རབ་རྒྱས་བཅོམ་ལྟན་འདས། །

ཞེས་པའི་ངེས་པའི་ཆོག་གི་ཚུལ་གྱིས་བཅོམ་ལྟན་འདས་སོ། །སྐུ་རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་ནམ་མཁའ་
ལ་འགྲོ་བ་སོགས་སྐྱ་ཆོགས་པས་དད་པར་མཛད། རྒྱགས་ཀྱན་བཞེད་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་
བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་མཁེན་ནས་སློན་པར་མཛད། གསུང་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འབྲུལ་གྱིས་ཐེག་
པ་གསུམ་གྱིས་གདུལ་པའི་སེམས་ཅན་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་བསྟན་པས་གྲོལ་བར་མཛད་པས་ན།
ཆོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གདམས་ངག་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་མཛད་པ་དེ་ཉིད་གྱིས་
སོ། །གང་ལས་ན། བདུད་བཞི་ལས་རྒྱལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་། རི་
ལྟར་ན། བཞེད་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདིར་བཞེད་བྱའི་གཙུག་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲེལ་པར་མཛད་ཅེས་རྒྱུ་རྟོག་པོ། །གང་ན། རྗེད་པར་བྱེད་པ་རྒྱན་དང་བཞེད་པར་བྱ་བ་རྣམ་
མཁེན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དག་གོ། རི་ལྟར་ན། རྒྱན་དེ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཐབས་དང་། བཞེད་བྱ་
ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་འབྲས་བྱའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་མི་འཐད་དེ། དགོས་པ་གཉིས་དང་འབྲེལ་བ་
མ་བསྟན་པས་སོ། །ཞེ་ན། མ་བྱལ་མྱེ། བཞེད་བྱ་རྣམ་མཁེན་རྒྱ་དང་བཅས་པ་སྐྱབ་ཁུས་པར་བསྟན་པས་
དགོས་པ་གཉིས་ཀྱང་དེའི་ནང་དུ་འདུས་པའི་ཕྱིར་སྐྱབ་ཁུས་པར་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞེས་རྒྱུ་རྟོག་པོ། །གང་ན། མ་བྱལ་ཞེས་རྒྱུ་རྟོག་པོ། །གང་
གིས་ན། མེད་གོ་དང་འགྲོག་བྱེད་ལ་སོགས་པ་བྱི་རོལ་པ་དང་། དེ་ལས་གཅིག་ཤིས་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་

ཤིང་ཕྱིན་ལུང་གི་སྒྲེ་མ།

ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉན་རང་དག་བཅོམ། སོགས་པ་ཉན་རང་སྒྲོབ་བ་སྟེ། ལོ་ཀའི་སྤྱི་ལོར་གླུ་
བ་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་ལ་གོམས་པར་མ་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རི་ལྷར་ན།
ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། སོགས་པ་བསམ་པ་དང་བསྒྲོམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་བའི་སྟེ་དབང་
གིས་རིམ་གྱིས་མ་སྤངས་པ་ཡང་དག་པའི་བདུད་ཅི་ཡུམ་དེའོ། །རི་སྐད་དུ།

ཁྱབ་དང་དབང་ལ་སོགས་མ་སྤོང་། །དཔག་ཏུ་མེད་པར་གནས་པའི་རྒྱ། །

ལོ་ཀའི་སྤྱི་ལོར་གླུ་བས་ཀྱང་། །སྤོང་པར་གླུ་བ་མ་ཡིན་པ། །

ཡང་དག་བདུད་ཅི་དག་པ་འདི། །ཞེས་སོ། །

གང་གིས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇགས་ལ་གནས་པ། རང་དང་གཞན་གྱི་མངོན་མཐོ་ངེས་
ལེགས་ཀྱི་དོན་ལུག་སྤུམ་ཆོགས་པར་སྒྲུབ་པ། གཞན་ཅི་ལ་ཡང་མ་རག་པར་ཏེ། རག་མ་ལས་པར་ཆས་
བ་སྟེ། ཕྱིར་མི་རྒྱལ་པར་གོ་ཆ་བརྟན་པར་བྱས་པ་དག་ཁོ་ནས་སོ། །ཐབས་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ན་བཞག་
ཅེས་བྱང་ཐོ། །གང་ལ་ན། སྤར་གྱི་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་མིང་དོན་ཉམས་སུ་སྤོང་བ་སེམས་ལ་ཤིན་
ཏུ་གསལ་པར་བྱས་པས་ཀུན་གཞི་ལ་བག་ཆགས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་སྤར་གྱི་དོན་མ་
བརྟེན་པའི་བྱན་པའི་ཤེས་པ་ལའོ། །ཡང་ན། བག་ཆགས་ནི། ཡང་ཡང་གོམས་པས་སེམས་དེའི་རྣམ་པར་
འབྱུང་བའོ། །གང་ན། ཤིང་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པའི་གཙོ་བོ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་
ཉིད། འཇུག་པའི་སྤྱད་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེ་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིན་སོགས་པར་སྤྱིན་བཅུ་སྟུབ་པའི་
སྤྱད་པ་རྣམས་སོ། །རི་ལྷར་ན། ཆེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་རྗེས་སུ་འབྲང་ཁིང་མི་བརྟེན་པར་ལེགས་པར་
བཞག་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །རི་ལྷར་ན། མཚན་ཉིད་འདོན་པའི་ཆོས་གཞུགས་སོགས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་སྤོང་བ་ཉིད། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད།
ས་དང་ལོར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སོགས་པ་འདི་མ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པའི་རིམ་བས་
རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱེད་པའོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་
བུ་ནི། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པའོ། །

བཞི་བ་ནི། རྟོགས་པར་འགྱུར་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། སྤར་བལྟན་པའི་ཉིང་དགོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་
རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་མངོན་པར་འདོད་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་སྟོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ། འདུག་པའི་
སྟོང་པ་པར་ཕྱིན་བཅུ་སྟུབ་པའི་སྟོང་པ། སོགས་པ་ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྐུབ་པའི་སྟོང་པ་
ལ་སོགས་པའི་མཆོན་ཉིང་དོ། །གང་གིས་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། བདེ་ཐུག་ཏུ་སྟེ།
གོ་སྐྱ་བར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ནི། བལྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་གྱི་ཆོག་གིས་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་བསྐྱུས་
སམ་མ་བསྐྱུས་ཞེ་ན། མ་བསྐྱུས་ཏེ། སྤང་གཞི་ནི། ལུས་འདི་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆུལ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་
བས་གོ་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །རྟག་ཏུ་དུ་དང་ཆོས་འཕགས་ཀྱི་ལུ་ནི། ཆོས་ཆོལ་ཆུལ་དང་བཤེས་གཉེན་
བསྟེན་པའི་ཆུལ་ཏེ། གོ་སྐྱ་དོ། །ཡོངས་སུ་གཏད་པ་ནི། གཞུང་ཉེ་བར་བསྐྱུ་བའམ་བགའ་བསྐྱུ་བར་བསྐྱོས་
པ་སྟེ། གོ་སྐྱ་བའི་ཕྱིར་མ་བསྐྱུས་སོ། །བར་བར་དུ་གང་ཟག་ལུང་བལྟན་པ་དང་། སྟོན་རབས་ལ་སོགས་
པ་འགའ་ཞིག་མ་བསྐྱུས་སོ། །རྒྱུན་ན་ཡོད་པའི་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་མདོན་ན་མང་བ་ནི། མདོའི་ཡི་
གེ་ཉམས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འོ་ན། འཕགས་པས། འདི་སྐད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྐྱབས་འབྱེད་
པ་ནས་བཅས་པ་ཏེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་བར་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིང་
ལ་སོགས་པ་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པའི་མཐར་ཐུག་པ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འགྱུར་དོ། །ཞེས་པ་དང་
འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། བཟླ་བའི་གཙོ་བོ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་འདུས་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། སྤང་གཞིར་སངས་
རྒྱུས་མང་པོས་སྐྱེས་བསྐྱར་བ་དང་། བྱང་སེམས་མང་པོ་འཁོར་དུ་འདུས་པ་ལ་སོགས་པ་ནི། ལུས་བཤད་
པ་རྟོགས་ཀྱི་བར་དུ་མོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་དེ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་མང་པོར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་
པར་འཕགས་པས་བཞེད་དོ། །

འདིར་སྤང་གཞི་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱད་པ་པོས་སྤང་བསྐྱར་བ་དང་། སྤང་
གཞི་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱིག་གཉེན་གྱིས། དུག་ན་རྟོ་རྟེས་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལ་འདི་
སྐད་བདག་གིས་ཐོས་ཞེས་བཟླ་བར་བཞེད་དེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པས། སྟོན་པ་ཞི་བར་གཤེགས་
ནས་སྐྱ་མ་ཡིན་གྱི་དུག་ཏུ་བལྟན་པ་སྟོ་སྐྱར་མེད་ཅིང་ལུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དམ་བཅོམ་པ་

བཞི་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་གོ་དགུ་འི་སྒྲ་གོས་གདན་དུ་བྱས་པ་ལ་ཀུན་དགའ་པོ་བཞུགས་ཏེ། འོད་སྤང་ཆེན་པོས།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མདོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གད་དུ་གསུངས། །

ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོས། །

བདེ་གཤེགས་སྤྲས་པོ་ཁྱོད་སྒྲོས་ཤིག །

ཅེས་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་རྗེས་སུ་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་བླ་པས་བཞིན་མཆི་མ་ཅན་དུ་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་སྤྲ་དབྱངས་ཀྱིས། འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བསམ། མདོ་དེ་ནི། འདི་ལྟར་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསྟན་ནོ། །བདག་གིས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་དངོས་སུ་ཐོས་པར་བསྟན་ནོ། །དེ་མི་འབྲང་དེ། ལུལ་གཞན་དུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ལས་ཐོས་པ་འདར་ཡོད་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས་གཞན་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་པ་ལྟར། དེའི་ཐུས་གཞན་ལས་ཐོས་པ་འདར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཐོས་པ་ནི། རྒྱ་བའི་རྒྱལ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་ཀྱི། རོན་རྟོགས་པ་མེད་ཅེས་པ་ལོ། །གཞན་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོན་པ་མི་འབྲང་པས་བཤད་པའི་ཆེ་ཞེས་མི་བརྟུན། ཐོས་པ་ཞེས་སྤྲར་རོ་ཐེར་རོ། །འོ་ན། བཀའ་ལ་བཀའ་འཕྲིན་བསྐྱེས་པའི་སྟོན་ཡོད་དེ། འདི་སྐད་དང་གསོལ་བ་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མ་གསུངས་པ་རྣམས་བརྒྱུག་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས། དག་སྟོང་དག་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་ཀྱིས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། འབྲེལ་པ་དང་གོ་རིམ་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་མདོ་བྱུང་མོང་གི་དང་། ཁྱད་པར་ལུས་ཀྱི་སྒྲིང་གཞིའོ། །དང་པོ་ནི། གང་གི་ཆེ། གང་ལས། གང་དུ། སྤྱད་པ་ལྷན་ཅིག་ཏུ། མདོ་འདི་ཐོས་ཏེས་པ་ན། རང་ཉིད་ཆོད་མའི་སྤྱེས་བྱུར་བསྟན་པའི་བྱིར་དུས་དང་། སྟོན་པ་དང་། ལུལ་དང་། འཁོར་བྱུང་སྤྲས་ཆོགས་པ་གསུངས་ཏེ། བྱོགས་སྤང་གིས།

ཉོན་པ་དབང་པོ་འཁོར་དང་ནི། །ཡུལ་དང་དུས་ཀྱང་ངེས་བསྟན་པ། །

དང་ལྷན་འབྲུག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། །སྤྱད་པོ་རང་ཉིད་ཆད་མར་ནི། །

རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར་ཡིན་འཛིག་རྟེན་ན། །ཡུལ་དང་དུས་སོགས་ཀྱིས་མཆོད་ཞིང་། །

དབང་པོར་བཅས་ཆོག་སྒྲ་བ་ཡིས། །སྒྲ་པོ་ཆད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན། དུས་དང་། ཉོན་པ་དང་། གནས་དང་། འཁོར་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། དུས་གཅིག་ན་ཞེས་
པ་སྟེ། ཆོག་སྒྲ་མ་དང་སྒྲར་ན། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ན་མདོ་འདི་ཐོས་ཞེས། ཆོས་ལ་སྒྲར་བས་ཡུམ་འདི་རྟེན་
དཀའ་བར་བསྟན་ནོ། །དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ན་བདག་གིས་འདི་ཐོས་ཀྱི། གཞན་དུ་གཞན་ཐོས་ཞེས། ཟུར་
ཀྱིས་སྒྲོས་བས་སྤྱད་པ་པོ་ཐོས་པ་མང་བར་བསྟན་ནོ། །ཡང་། འདི་དུས་སྤྱད་ཅིག་ལ་ཐོས་གིང་བཟླ་བ་
མེད་དོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཆད་མའི་སྒྲུབ་ཀྱང་བསྟན་ནོ། །ཆོག་ཕྱི་མ་དང་སྒྲར་ན། དུས་གཅིག་གི་ཆེ་ན་བྱ་
ཆོད་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་བཞུགས་ཞེས་བས་གཞན་ན་གཞན་དུ་གཤེགས་པར་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བཅོམ་
ལྷན་འདས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱོགས་གཉིས་བསྐྱ་བ་དང་། སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་
པན་གདགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་བྱ་ཆོད་ཕྱང་པོའི་རི་ལ་ཞེས་གནས་གཉིས་སྒྲོས། མ་ག་རྟའི་ཐོང་
ཁྱིར་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོའི་ཁབ་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་པོ། །དག་པའི་ཞིང་རྣམ་འཛིགས་པ་མེད་པ་སངས་
རྒྱས་མང་པོའི་བཞུགས་གནས། འདོད་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཡོད་པས་བྱ་ཆོད་ཕྱང་པོ། ལྷ་
ལ་སོགས་པ་བསྟོད་ནས་འདོད་པ་རྣམས་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་དུས་ཆོགས་སུ་འདུ་བ་རྒྱ་ཆེར་
བྱེད་བས། རི་པོ་འོ། །བཞུགས་པ་ནི། སྐྱས་སྦྱོད་ལམ་དང་། གསུང་གིས་ཆོས་འཆད་པ་དང་། སེམས་
ཅན་དང་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཐུགས་ཀྱིས་སྒྲོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། བྱང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛིག་པ་
སྟེ། བཞིས་བཞུགས་པ་འོ། །

བཞི་པ་ལ། ཐེག་དམན་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་འཁོར་རོ། །དང་པོ་ལ། དགེ་སྦྱོང་བཞི། རོ་བོ་གསེས་
བཞིའམ་རྩྭ་ཤོག་སོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་ཇོགས་པ། ཉོན་མོངས་པ་བཅོམ་པའི་དགེ་སྦྱོང་རོ། །སྐུམས་
གནས་དང་དབྱེ་བར་མི་རུས་བས་དགེ་འདུན་ནོ། །རྒྱ་གགས་ཀྱིས།

མངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་རྣམས། །བདུད་རྣམས་ཕྱེ་བ་བརྒྱ་ཡིས་ཀྱང་། །

གང་ཕྱིར་དཔེ་བར་མི་ཁུས་པ། །དེ་ཕྱིར་དགེ་འདུན་ཞེས་བརྗོད་པོ། །ཞེས་སོ། །

ཆེན་པོ་ནི། གངས་དང་ཡོན་ཏན་ཆེ་བས་སོ། །གངས་ཆེ་བ་ནི། སྤྱིར་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྩ་ལ་སོགས་
བཤོ། །ཡོན་ཏན་ཆེ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཀྱང་དག་སྒྲིབ་པ་དང་གཞོན་པ་བཅོམ་པ། འདོད་པ་དང་སྲིད་པ་
དང་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ། ཉན་མོངས་པ་དང་ལས་དང་སྤྱེ་བའི་ཉན་མོངས་པ་མེད་པ། འཆིང་བ་
དང་བྲལ་ཞིང་རང་དབང་ཐོབ་པའམ། རྩལ་བྱལ་དང་དབང་པོ་དང་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་ལ་དབང་
བས་དབང་དུ་གྱུར་པ། མེད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉན་མོངས་པ་སྤངས་པས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྦྱོམས་པར་འཇུག་
བས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཐོལ་བ། མ་རིག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཉན་མོངས་སྤངས་པས་དག་བཅོམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་ཐོལ་བ། དུལ་དང་འཇིགས་པ་དང་པོ་ཀའི་ཆོས་དང་མི་ཤེས་པའི་འཇིགས་པ་
མེད་པས་ཅད་ཤེས་པ། རིག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པས་སྤང་པོ་ཆེན་པོ། དེས་བར་བྱ་དགོས་པ་
དུལ་ལས་ཐར་པ་ལ་སོགས་བྱས་པས་བྱ་བ་བྱས་པ། ཞོར་བྱ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་བྱས་པས་
བྱེད་པ་བྱས་པ། ཕྱང་པོ་དང་ཉན་མོངས་པ་དང་དམ་བཅའ་དང་བཅོམ་པའི་ཁྱར་བོར་བ། ཐོབ་བྱ་དང་སྤང་
བྱ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ཐོབ་ཅིང་སྤངས་པས་རང་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། ཁོང་ཁོ་
སོགས་དགུས་སྤྱེས་བྱ་འཁོར་བར་སྦྱོར་ལ། དེ་མེད་པས་སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ། དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ཤེས་པས་འཆིང་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཡང་དག་པར་ཀུན་ཤེས་པས་སེམས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་
པར་ཐོལ་བ། མཐར་གཏས་སྦྱོམས་འཇུག་དགུས་སེམས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བ་མཐར་གཟུགས་ཐོབ་པས་
སེམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དམ་པའི་བརྡོལ་ཏུ་བྱེད་པའོ། །དམིགས་པས་ལ་ནི། ཀུན་དག་འཕོལ་ཡོན་
ཏན་དེ་དག་མེད་ཅེས་པ། གང་ཟག་གཅིག་མ་གཏོགས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོད་དང་ལྷན་པ་ཀུན་དག་འཕོལ་ཞེས་
སོ། །དགེ་སྦྱོང་མ་ནི། ཟགས་འཛིན་མ་ལ་སོགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་ཅམ་སོ། །དགེ་བསྟེན་གསུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་
ལ་སོགས་པ་དང་། དགེ་བསྟེན་མ་ས་ག་མ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། ཀུན་ཀྱང་ཆོས་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པ་
ལ་སྟུག་པོ། གཉིས་པ་ནི། རོ་བོ་སྤྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་བཟང་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ་བྱངས་
ཕྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྦོང་། ཡོན་ཏན། ཐམས་ཅད་ཀྱང་གསུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཐབས་
ཅིག་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ། ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། གདན་དང་བཞུགས་པ་བཤམ། བཞུགས་ནས་ཚོ་འབྲུལ་མཛད། མཛད་ནས་ཚོས་
གསུང་བའི་དུས་གཟིགས་པ་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གདན་བཤམ་པ་ནི། ཚས་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་མཚོན་པོས་ཆེན་པོར་བསྟན་པ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱི་རབས་ཀྱི་སྤྱི་མཐོང་ཞུས་པ་བསལ་
བ་དང་། འཁོར་གདུལ་བའི་སྤྱི་དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བཙམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདན་སེར་གཏེ་ཁྱི་བཤམས་
ནས་ཞེས་སོ། །བཞུགས་པ་བཤམ་པ་ནི། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་མཛོད་འདི་རྟོགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་བསྟན་པའི་སྤྱིར་སྤྱོད་པོར་བསྐྱར་སྟེ། དགོངས་པ་སྟོན་དུ་བཞག་ནས་སྤྱི་ལ་མོ་གྲུང་མཛད་
ནས་བཞུགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལྷ་འབྲུལ་དང་། ཚས་སྤང་བའི་ཚོ་འབྲུལ་སོ། །དང་པོ་ལ། ཉིང་དེ་
འཛིན་རྒྱལ་པོ་དང་། སེང་གེ་རྣམ་པོལ་གྱི་ཚོ་འབྲུལ་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་གཟིགས་
བ་དང་། འབྲས་བྱ་འོད་ཟེར་དགྲེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེར་བཞུགས་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་
ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་འདུ་བ་དང་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་འགྱུར་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་གོ། དེ་ནས་བཙམ་ལྡན་འདས་དགོངས་ཤིང་ཡང་དག་པར་མཐུན་ནས་
ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། ལྷའི་སྤྱན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་
སོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ནས་དང་། བ་སྤྱི་བྱ་ག་ནས་དང་། རང་བཞིན་གྱི་དང་། ལྷགས་
ལས་འོད་ཟེར་དགྲེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་གཟིགས་ནས་སྤྱི་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་རབ་ཏུ་བགྲེ་སྟེ། དེའི་
ཞབས་ཀྱི་མཛེལ་གཉིས་འཁོར་ལོའི་ཅེས་སྟོང་དང་ལྡན་པ་ལས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གྱི་བ་ཁག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་
བྱག་ཅུ་བྱག་ཅུ་བྱང་རོ། །ཞེས་སོ། །འོད་ཟེར་ནི། རང་གི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འོད་
ནི། སྤྱིའི་བགས་བཤམ། ཁ་དོག་རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་ལས་བྱུང་བའོ། །འོད་ཟེར་དང་གདུལ་བྱ་དང་དགོས་པ་
མང་བས་བྱེ་བ་ཐག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་རོ། །སྟོ་སེར་དམར་དཀར་ལེབ་ཆུན་དང་འོད་གསལ་བ་སྟེ། བྱག་པོ་
ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་བྱག་ཅུ་རོ། །སྟེ་བ། ལྷགས་ཀ་མགུལ། ཞལ། མཛོད་སྤྱ། གཙུག་ཉིང་མ་བཞོགས་
པ་རྣམས་ལ་གནས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས་བྱག་ཅུ་གཉིས་སྟོས་སོ། །འོད་ཟེར་དེས་ལས་གཉིས་བྱེད་
དེ། ལོ་ཀ་སྤང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་བྱང་རྒྱལ་ལས་བྱིར་

མི་ལྷན་པར་བྱེད་དོ།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བསྐྱེད་མྱོན་པའི་དཔེ་མེད་རབ་རྒྱ་དཔེ་པར་མཛད་
དེ་སོགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་རང་བཞིན་
ཀྱི་འོད་གང་ཡིན་པ་ལ་སོགས་སོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་མྱོན་པས་
ལྷགས་ཀྱི་དབང་པོ་བཟུང་སྟེ་ཞེས་སོགས་ཏེ། ལྷོང་གསུམ་ཁྲལ་པའི་ལྷགས་ལས་བྱུང་བའི་འོད་མེད་ཀྱི་
ཅེ་ལ་བརྒྱ་ལ་གནས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྐུ་མང་ཕྱིན་དུག་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་པསྟན་པས་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་ཁྲེད་དོ། །དེའང་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷས་སུ་ལྷགས་ལས་འོད་མེད་བཟུང་། ལྷ་སེམས་ནམས་སྟོན་
མེད་པར་བརྟུག་པའི་ལྷས་སུ་བརྒྱ་བཟུང་། དེ་དག་སངས་རྒྱུས་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷས་སུ་སངས་རྒྱུས་
ཀྱི་ཆོས་སྟོན་པ་བཟུང་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷ་མཚན་པར་བཞག་པ་དང་། རྟམ་བྱ་ཞིང་ལྷང་པོ། །དང་པོ་ནི། ཉིང་འཛིན་
མཐུ་ལྷན་པའི་གས་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་བཅོས་ལྷན་པ་དང་སྤྱིས་གདན་མེད་གཤེ་ཁྱི་དེ་ཉིང་པ་བཞག་གས་
བཞིན་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཉིང་འཛིན་མེད་གེ་ནས་པར་རོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ་ཞེས་
སྟེ། །གཉིས་པ་ལ། ལྷོད་དང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ལྷང་པོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྷ་བྱའི་གཞུགས་ཀྱིས་རྩ་བུལ་
མཛོན་པར་འདུ་མཛད་དོ། །དེ་ལྷ་བྱའི་རྩ་བུལ་མཛོན་པར་འདུ་མཛད་པས་རྩྭ་དང་གསུམ་ཀྱི་རྩྭ་དང་ཆེན་པོའི་
མོ་གཤེ་ལམས་འདི་ནས་པར་འལྱར་བ་དུག་དུ་གཤེས་སོ། །ཞེས་སྟེ་གས་ཉེ། དེ་ལ་ཕྱོགས་གཅིག་ལྟེ་ག་
ལ། གཤེ་ལ། སིང་རྩྭ་དང་ལྷ་རྩ་མཚས་ཅད་འགྲུལ་བ། མགལ་མེ་རྩྭ་འཕོར་པས་ལྟེ་ག་ལ། ལྷ་རྩྭ་དེར་
དུ་འལྱར་བ་ཆེས་ཆེས། རྩ་པར་འལྱགས་པས་འལྱགས་འལྱགས། ལྷ་མེར་མེར་པོ་ནི། ལུང་ལུང་པོ། དེ་
དེ་ལ་ཆེ་འཁྱིར་གསུམ་ཀྱིས་ལྷས་བཅོམ་བཅུད་དུ་འལྱར་རོ། །ཡང་ན། ས་ནི། གཤེས། སིང་འགྲུལ། དེ་
ལྟེ་ག་ལྟེ་དེ་པོ་ཆེ་ཆེས་ཆེས། ལྷ་མཚོ་འལྱགས། འལྱག་ལུང་ལུང་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་པ་དང་། མཐོང་པ་ཉིས་པ་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་པ་དག་པ་དང་། བསམ་པ་
 སྤྱོད་པར་ཅན་དང་། བདེ་ལྡན་དང་། བཤམ་ལྡན་ལ་དགོང་པ་རྣམས་ལོ། དང་པོ་ནི། དེ་ནས་དེའི་ཆེ་སྐྱད་
 ཅིག་ལུང་ཅམ་ཐང་གཅིག་དེ་ལ་སྤྱོད་པ་སྤུས་ལྷི་སྤྱོད་ཅེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་ནི་ཁོས་པ་ཐམས་

ཅད་ཟད་བར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉིས་པ་ནི། དཔུས་ལོང་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་དག་
 ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་མིག་གིས་གཟུགས་མཛོང་བར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུས་དང་དག་
 དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཛོེ་བ་མི་དགེ་བ་མ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་དག་སྤངས་པར་གྱུར་
 རྟོ། །བཞི་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེར་ན་པ་མ་དང་། ལུ་ལྷ་དང་།
 སྤང་མོ་དང་། མཛའ་མོ་དང་། གཉེན་དང་། རྟོགས་པོ་དང་མཚུངས་པའི་སེམས་ཀྱིས་པན་ཚུན་སེམས་
 མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་རྟོ། །ལྔ་པ་ནི། དཔེར་ན། དགེ་སྦྱོང་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
 པའི་བདེ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་བདེ་བ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་གྱུར་རྟེ། དུག་པ་ནི། སངས་རྒྱུས་བཙུག་ལྔ་
 འདས་རྣམས་ཀྱིས། དུལ་བ་ནི། ལེགས་སོ། །ཞི་བ་ནི་ལེགས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོམ་པ་ནི། ལེགས་
 སོ། །ཡུན་རིང་དུ་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ནི། ལེགས་སོ། །སྟོག་ཆགས་སུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་མི་
 འཛོེ་བ་ནི་ལེགས་སོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པར་གྱུར་རྟོ། །ཞེས་སོ། །དེ་འདྲུབ་པས་
 རྟོན་དུལ་བ་ལ་སྟོགས་པ་ལ་བསྐྱབ་པའི་དབང་གིས་ད་ལྟར་གསུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཁོས་པ་ལ་སྟོགས་པ་
 སྤངས་ནས་ལུས་ལ་སྦྱོད་པའི་སྐལ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་བ་ངོ་མཆར་ཞེས་བརྗོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། སྐལ་བ་དང་། ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། སྐལ་
 སྐུས་གཞན་ཟེལ་གྱིས་མནན། རང་བཞིན་གྱི་སྐུས་ཞུས་པ་བསལ། དེ་ལྟ་དང་མིས་མཆོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། བཙུག་ལྔ་འདས་གདན་སེང་གའི་ཁྱི་དེ་ཉིད་ལ་བཞུགས་པས། གཙང་མའི་གནས་དང་
 བཙས་པ་འདི་ཟེལ་གྱིས་མནན་རྟེ་བཞུགས་ནས་འོད་དང་སྐུ་མདོག་དང་གཟི་བརྗིད་དང་དབལ་གྱིས་མཛེས་
 བྱང་ལྟམ་མེ་ལྟན་ནི་ལྟན་ངེས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ཡང་བཙུག་ལྔ་འདས་ཀྱིས་སྦྱོང་གསུམ་
 ཀྱི་སྦྱང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་བཙུག་ལྔ་འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་སྐུ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་
 དུ་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་སྦྱང་གསུམ་ཀྱི་སྦྱང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་
 བ་ལྟ་གང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནས་མཆོད་པ་བྱེད་པར་གྱུར་རྟེའི་བར་རྟེ། ལྟ་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་རྣམས་
 ཀྱི་བ་དན་དང་མེ་རྟོག་རྣམས་མདུན་དུ་གཏོར། རྟོགས་བཞིར་མདོན་པར་གཏོར། རྟོགས་བཅུར་རྒྱ་ཆེར་
 མདོན་པར་གཏོར་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་སྐྱེ་མཉམ་དུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བ་དན་དེ་དག་
ཀྱང་དེ་མ་ཐག་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་སྤྱོད་གི་ནས་
མཁའ་ལ་མེ་ཉྑལ་ལ་སོགས་པའི་ཁང་བ་བརྟེན་པ། རྟོང་གསུམ་གྱི་རྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཅས་
དུ་རེད་དེ་གནས་པ་གྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྟོང་གསུམ་གྱི་རྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱི་མི་
ཐམས་ཅད་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་བལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དེ་མཐོང་ནས་
འདི་སྐུམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་ཅག་གི་མདུན་ན་བཞུགས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་
རྟོ་སྐུམ་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལོ་ཀའི་ཁམས་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་བསྐྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱུས་དང་ཆོས་
ལ་བརྟམ་པ་སྤང་བ་དང་། ཞིང་གཞན་ན་གནས་པ་འཁོར་དུ་བསྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དུ་ཞིང་འདི་དང་
ཞིང་གཞན་པན་ཚུན་སྤང་བར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་མཐོང་བར་
གྱུར་རྟེན་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷས་ཀྱི་རྒྱ་ཞུས་པ་བསྟན་པ་དང་། ཞུས་པ་གནང་བ་དང་། གསུང་བསྐྱབས་ནས་
འཁོང་བའོ། །དང་པོ་ལ། ཞུས་པ་དང་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། ཞུས་པ་ནི། འདི་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་
སུ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུན་ཅི་ལགས་ཞེས་པའི་བར་རེ། སངས་རྒྱུས་བཞུགས་པ་ནི། སོག་དབང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་
བཞུགས་སོ། །སྐྱེ་ལས་བྱུང་བའི་སྐུན་མེད་པས་འཆོའོ། །ཁྲོ་བྱར་གྱི་སྐུན་མེད་པས་སྦྱོང་བའོ། །ཡང་ན་
སྐྱེ་གསུམ་དང་སྤྱར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། འདི་ནས་ཁུབ་ཕྱོགས་ཞེས་པ་ནས་འདི་འབྲ་བ་དེ་
ནི། དེའི་མཐུ་ཡིན་ནོའི་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། འཁྲོ་བར་ཞུ་བ་དང་། གནང་བ་སྤྱིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་པ་
ནས་བདག་ཀྱང་བལྟ་བའི་སྤྱད་དུ་མཆོའོ་ཞེས་པའི་བར་དུ་སྟེ། ལྷ་མ་ལ་མ་ཞུས་པར་འཁྲོ་བ་མི་རིགས་
ལས་ཞུས་པའོ། །གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ནི། ཆངས་སྦྱོང་གིས་སྤྱེ་བ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཡན་ཆད་དང་།
སས་སྤྱེ་བ་ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དེ།

གཉིས་པ་ལ་བཞེ་ལས། འཁྲོ་བར་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། ཁྲོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དེའི་དུས་ལ་བབ་

པར་ཤེས་ན་སོང་ཞིག་ཅེས་བཤོ། །སྤྲེལ་གནང་བ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ནས་འདབ་མ་སྟོང་
དང་ལྗན་པ་སྟོང་བསྐྱར་ཉིད་བར་ཉ། ད་ཀྱང་དང་ལྷན་དོག་མེད་པ་དང་། ཆོས་ལ་གྲུས་པ་དང་། སངས་
རྒྱུ་མང་པོར་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །འཕྲིན་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲིད་ཀྱིས་ནས་སྟོས་
ཤིག་གི་བར་རོ། །གདམས་རག་གནང་བ་ནི། རིགས་ཀྱི་བྱ། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་དེར་བག་ཡོད་པར་
སྟོང་ཅིག་ནས་དེར་ཉམས་པར་གྱུར་ཏེ་མེད་པར་ཉ། ཞིང་དེ་ན་ཚོན་མོངས་དང་དུས་དང་ཆེ་དང་ལྟ་བ་དང་
སེམས་ཅན་གྱི་སྤྲེགས་མ་སྟེ། ལྟ་ཡོད་པས་མ་ཉམས་པར་གྱིས་ཤིག་གོ། བསྟན་པར་དགའ་བ་ནི། ཞིང་
ལ་སྦྱང་གི། བྱང་སེམས་ལ་སྦྱང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས་བྱང་སེམས་ཞེས་པ་ནས་བྱང་རྒྱལ་ཏེ་མེས་པར་གྱུར་ཏིང་བར་རོ། །བྱང་
སེམས་འཁོར་མང་པོ་དང་བཅས་པས་བར་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་ནས་རང་རང་གི་
གནས་སུ་འཁོད་དེ་སྦྱན་གསོལ་ཞིང་བསྐྱུལ་པ་དང་། ལུབ་པས་ཞིང་མ་དག་པར་འཁྱུངས་ཀྱང་དེའི་
ཉེས་པས་མ་གོས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་པ་ལྟ་བུ་གཏོར་བས་བསྐྱུལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་བཞུགས་ནས་ཆོས་སྟོན་པར་བྱུང་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཛོད་དག་ཅིང་འཁོར་འདུས་པར་གཟིགས་པ་སྟེ། དེ་ནས་སྐྱང་ཅིག་ནས་བྱང་སེམས་
ཆེན་པོ་གཞོན་ཏུར་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱང་འདུས་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ཏིང་བར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད། བར་པ་ལ་དད་པ་ལ་བྱུག་བསྐྱུས་
པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་བྲེ་བཤོ། །དང་པོ་ལ། བསྐྱུས་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་ཆོག་དོན་
ཡན་ལག་རྒྱུས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། དགོས་པ་བསྟན་པས་མཆོམས་སྐྱར།
དགོས་ལྡན་ལུས་བཤད། བཤད་པའི་བསྐྱུས་དོན་བསྟན། མ་བཀོལ་བའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །

དང་པོ་ལ། གསུངས་ཉེ་ཞེས་ཀྱང་ངོ། །དུས་ནམ་གྱི་ཆོན། སྐར་བཤད་པ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
སོགས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པ་སྟེ། བཤད་ཟིན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཤོ། །གང་ན། ཤིང་ཕྱིན་གྱི་
ལུས་རྣམ་གཞག་གོ། ལུས་ནི། བརྗོད་བྱ་མངོན་ཆོགས་བརྒྱད་དང་རྗོད་བྲེད་སྐབས་བརྒྱད་དོ། །ལུས་ནི།
རྗོད་བྲེད་ཆོག་གི་ལུས་དང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ལུས་སོ། །དེའང་ཆོག་དོན་གྱི་ཡན་ལག་དུ་མ་འདུས་པའམ།

ཆམས་དུ་མ་བསགས་བཤམ། ཡན་ལག་ལ་བྱབ་པར་བྱེད། རྟེན་བྱེད་པས་ལུས་སོ། །གང་གིས་ན། ཆེ་བ་
ལེན་བྱས་པ་བཅོ་ལྔ་སོ། །རི་ལྟར་ན། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་མདོར་བསྟན་དང་། ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་
ཀྱིས་རྒྱས་བར་བསྟན་པས་སོ། །དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། དལུས་ས་བསྟན་པའི་རྟ་ཐོགས་མེད་དུ་རྒྱག་
ཅུས་པ་ལྟར། གདུལ་བྱ་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་རྣམས་མ་འབྲུགས་པར་བདེ་བླག་དུ་
རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། དལུས་ས་མཐོང་བའི་ཁ་ལོ་བ་སེམས་སྟོབས་ཆེ་ཞིང་རྟ་ཆར་གཅོད་ཅུས་
པ་ལྟར། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱིས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་མདོ་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་
བ་བྱས་པ་ཡང་འཆད་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པར་བྱ་སྟེ་བའི་དོན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོ། བསྟན་བཅོས་མ་
འཛིངས་ཤིང་མ་འབྲུགས་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །དགོས་པ་དེ་གཉིས་གཟིགས་ནས་
གསུངས་སོ། །

ཡུམ་དངོས་བརྒྱད་མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ། ཡུམ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཉེ། ཡུམ་དངོས་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད་པར་བསྟན། འཆད་བྱེད་དངོས་བརྒྱད་གཏན་ལ་དབབ་
པའོ། །

དང་པོ་ལ། བཤད་ཅེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་མེར་བྱིན་ནིའོ། །གང་གིས་ན།
དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །འོ་ན། དངོས་པོ་དང་མདོན་རྟོགས་དང་སྐབས་བརྒྱད་ལ་བྱུང་ཡོད་དམ་མེད་
ཅེ་ན། འབྲས། མཁུན་གསུམ་མདོན་རྟོགས་མིན་ཞེས་པ་དང་། ལྷནྱེས། ཆོས་སྒྲུ་མདོན་རྟོགས་བཏགས་
པ་བའོ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། འཕགས་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་དང་རྣམ་
མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་མདོན་རྟོགས་མཐའ་དག་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། མེར་བྱིན་
ཀྱི་དོན་བསྟུས་པ་མདོན་པར་རྟོགས་པ་བརྒྱད་མདོར་བསྟུས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

དེས་ན་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི། ཆོག་གི་དོན་མདོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཡིན་ལ། སྐབས་བརྒྱད་ནི། ལེའུ་
བརྒྱད་དེ། དེའི་རྫོང་བྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རི་རྩར་ན། ཡང་དག་པར་ཉེ། དོན་མ་ལུས་པར་བཤད་ངོ། །མདོ་
ནི། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་ལ་བཀའ་ལྷལ་པ། ལྷ་རིའི་བྱ། འདི་ལ་ཞེས་
པ་ནས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་དག་གིས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྩལ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏིའི་བར་རབ་
འབྱོར་གྱི་ལེའུས་རྣམ་མཁུན་བཤད། དེའི་ཆེ་ཡང་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་འདི་ན་
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་རི་སྟེང་ཡོད་པ་ཞེས་པ་ནས་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རབ་འབྱོར་འདི་ནི། བྱང་
སེམས་གྱི་ཡུམ་མའི་བར་མཐའ་གཉིས་རྣམ་དག་གི་ལེའུས་ལམ་ཤེས་པ་བཤད། རབ་འབྱོར་གྱིས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་སེམས་གྱི་ཡུམ་ནི། ཚུ་རོལ་གྱི་མཐར་མ་ལགས་ཞེས་པ་ནས་སྤྱ་ཡང་སྟེན་
པའི་གནས་སྤྱ་གྱུར་པ་མ་མཆིས་པའི་བར་སྟོང་པ་བྱུང་པར་གྱི་ལེའུས་གཞི་ཤེས་བཤད། དེ་ནས་ཆེ་དང་

ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། འདི་ལྷ་སྒྲེ།
 དུམ་ཞི། མ་མཆིས་པའི་པར་བྱིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས་ལྷ་དང་མི་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ཀས་མི་
 འཕྲོག་པ་ཡིན་ནིའི་བར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ལེའུས་རྣམ་ཀུན་བཤད། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆེ་དང་
 ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྒྲུལ་པ། རབ་འབྱོར། གལ་ཏེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མི་ལམ་ན་ཡང་ཞེས་པ་ནས་
 སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་བྱང་པོ་གསུམ་དུ་བྱང་བསྟན་ཏིའི་བར་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལེའུས་ཅེ་
 སྟུང་བཤད། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་
 སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། དེ་ལྷ་དེ་ལྷར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མ་
 མཆིས་པའི་ངོ་མོ་ཉིད་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྡས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་མངས་
 རྒྱས་ན་ཞེས་པ་ནས་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནིའི་བར་རིམ་གྱིས་འབྲུག་པ་ལ་
 བསྐབ་པའི་ལེའུས་མཐར་གྱིས་པ་བཤད། དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྒྲུལ་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྷན་པ་རབ་འབྱོར་
 ཀྱིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་
 སྟུང་པའི་ཆེ་རྒྱ་ལྷར་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་པར་བྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་ཞེས་པ་
 རས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྩལ་གྱིས་ཡུམ་ལ་བསྐབ་པར་བྱའིའི་བར་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལེའུས་
 སྐད་ཅིག་མ་བསྟན། རབ་འབྱོར། གཞན་ཡང་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལྷ་བྱ་ཞེས་པ་ནས་སྟུང་པ་
 ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ལྷ་ཡོད་པར་འགྱུར་རེ་སྐན་གྱི་བར་བསྐབ་པའི་འབྲས་བུའི་ལེའུས་ཆོས་སྐྱབ་པཤད་དོ། །

དངོས་བརྒྱད་སོ་སའི་དོན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དངོས་བརྒྱད་སོ་སའི་དོན་དང་། དེས་པ་བསམ་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་བརྒྱད་ལས། རྣམ་མཐུན་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། འདུལ་དགར་
 བོ། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའམ། དགར་རྒྱུད་རིང་མོ་དང་ཞང་སྟོན་ཞེ་བ། སྐྱེ་མེད་རྟོགས་
 ཅམ་མོ། །ཞེ་ན། སྒོ་བ་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཐུན་མཆོན་ཉིད་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའམ་སྐྱེ་མེད་རྟོགས་ཅམ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞོ་ན་རེ། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་གང་

ཐག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་མཐེན་པ་གསུམ་ག་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། སློབ་ལམ་ན་ཆོས་
ཅན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཤིང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བ་སྦྲངས་པ་ཡོད་པར་
ཐལ། རྣམ་མཐེན་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩབ་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། རྣམ་མཐེན་ཉིད་ནི། རྣམ་
མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱན་མི་ཆད་པ་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་
པ་དང་བག་ཆགས་ཀྱི་མཆོམས་སྦྱར་བ་སྦྲངས་པའི་འབྲས་བུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན།
སློབ་ལམ་པར་འགལ་ཡོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད། མཆོན་བྱ། མཆན་གཞི། རོ་སོ། ས་མཆོམས་སོ། །དང་སོ་
ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་པའོ། །དེ་ལ་གཞན་དོན། རྣམ་མཁའ་
དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། རང་དོན། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྲངས་
པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པའོ། །

སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱི་དེ་མེད་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་ཉིད་ཐོབ། །

རིན་ཆེན་སྦྱང་ནི་བྱེ་པ་ལྟར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་རྟོགས་དང་མཆན་མ་མ་ལུས་པ་གུན་རི་ལྟ་རི་སྟེད་
པར་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐེན་པ་ཉིད་དོ། །མདོ་ལས། རབ་འབྱོར། རྣམ་པ་གང་དག་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་རི་ལྟ་པ་མཐེན་པའི་མཉམ་གཞག་དང་། ཆོས་ཅན་རི་སྟེད་པ་མཐེན་པའི་
རྗེས་ཐོབ་གཉིས་ཡིན་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས།

གང་ཆེ་ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །

དེ་ཆེ་མཆན་མ་མི་འབྱུང་བྱིར། །གནས་པ་བརྟན་བྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་པ་དང་།

བརྟགས་པའི་དོན་གྱིས་དཔེན་པ་ཡི། །རི་ལྟར་སྦྱང་བ་འདི་ཁོ་ན། །

བརྟན་ཏེ་སྤྱིས་པ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐམས་ཅད་མཐེན་པས་མངོན་སུམ་གཟིགས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ལ། སངས་རྒྱལ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་མེད་དང་། སྤང་བཅས་ཡོད་མེད་དང་། སྐབས་
 རྟོན་རོ་བོ་གཏན་ལ་དབབ་བ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གསལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ། རྣམ་པ་ཐམས་
 ཅད་དུ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་འགྲོག་པ་ལ་དེའི་ཡུལ་རྣམས་འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར།
 ལུས་ཁོན་ས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་བ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྣམ་པར་བཞག་ལ། ལུས་གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་དེ་ཁོན་ཉིད་
 མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ཡང་ཞི་བའི་རང་བཞིན་དུ་འདོད་དེ། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་དང་བྲལ་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་རྒྱན་མཐའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དག་
 པར་གྱུར་ནས་རང་སྤང་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་དོ། །སྤྱད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གཞན་སྤང་ལ་
 ཡིན་ནོ་ཞེས་ངོ་ལ་ལྟ་རྟོག་ལ་སོགས་བ་སྒྲུའོ། །དེ་ལ་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་དགག་པ་བརྗོད་པ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཆོས་
 ཅན། ཆོས་ཅན་ལ་གཏན་མ་བརྟེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ། བེམ་རིག་གང་ཡང་མ་བརྟེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་ན། དགོངས་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་གཞན་ཡིན་
 བ། དེའི་ཆོ་དོན་དམ་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་དུ་མི་འཇུག་ཞིང་། དོན་དམ་པ་དེ་མཐོང་བས་རྣམ་
 འབྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་འབྱུང་དོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱི་ཐུགས་
 བསམ། ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ན། ཆོས་ཉིད་ཆ་གས་གཉིས་སུ་འབྱུར་ལ།
 མེད་ན། སངས་རྒྱལ་དང་སེམས་ཅན་ཁྱད་མེད་པར་འབྱུར་རོ། །སྤྱོད་ཀྱི་རི་མོ་མས་དག་པའི་ཁྱད་ཡོད་
 ཅེ་ན། ཡེ་ཤེས་མེད་ན། རི་མས་དག་པར་གང་གིས་བཞག་དེས་ན། དོན་དམ་པར་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ་ཀུན་
 རྫོབ་ཏུ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་པ་ལྟ་ཡོད་ཅེས་པ་ནི། སྤྱོད་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་སྤང་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མངའ་འཇུག་ མི་མངའ་ཞེ་ན། ཁ་
 ཅིག་ན་དེ། ཞི་ལྟ། ཀུན་རྫོབ་སྤང་བ་ལ་འབྲེལ་བས་ཁྱབ་པས་སྤང་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མེད་ལ། དོན་དམ་
 པ་ཅིར་ཡང་མ་ཁྱབ་པ་ལ་ཅིར་ཡང་མི་མཐོང་བ་ཉིད་དོན་དམ་པ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡོད་
 དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོར་བྱའམ་ནམ་མཁའ་ཤིང་གི་མཆོད་སྦྱོར་ལྟར་སྤྱོན་
 གྱི་སྤྱོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་བྱུང་བར་སྒྲུའོ། །དེ་ལེགས་ནའང་སྤྱོད་དཔོན་འདིའི་དགོངས་
 པ་དང་མི་མཐུན་ཏེ། ལྷ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་དུ་སྤང་བའི་སྤྱོད་ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན། ཆོས་ཅན་རི་སྟེང་
 པ་སྤྱོད་བཏགས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུ་ལྟ་མཐེལ་དུ་སྤྱོད་པར་བཞག་པ་སྤང་གསལ་བར་མཁྱེན་ཏེ།

དེ་བཞིན་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ། །སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་གཅིག་ཅར་སྤང་། །ཞེས་པས་སོ། །
དེ་ལྟ་ནས་འབྲུལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱལ་བ་མང་པོར་གཉིན་པོ་བསྒྲོམས་པས་སྤྱིབ་གཉིས་ཀྱི་ས་བོན་
སྤངས་ཤིང་བྱིན་ཅི་ལོག་དུ་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྤྱོད་འབྲུག་ཏུ།

ཇི་ལྟར་མཛོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག །འདིར་ནི་དགག་པར་བྱ་མིན་ཏེ། །འདིར་ནི་སྤྲུག་བསྐྱལ་རྒྱུར་དཔལ་སྤྲས།
དུལ་སྒྲ། ཇོག་ལོ་ལ་སོགས་སངས་རྒྱས་འབྲུལ་བཅས་སུ་འདོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ཀྱིས། ཆད་ནད་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་མངོན་
ཤེས་ཅན་གྱིས་བཏུས་པ་བཞེན། གྱུར་པ། །བདེན་བར་རྟོག་པ་བརྒྱུག་བྱ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །གལ་ཏེ་ཇི་སྟོང་པ་
མ་མཐེན་ན། རྣམ་མཐེན་དུ་མི་འགྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཉན་ཐོས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བྲག་ཤེས་པ་ལ་འདོད་ཀྱང་། འདིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པ། བདག་སོ་རྣམ་མཐེན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་མང་དུ་བསྒྲོམས་པའི་འཛུལ་པ་ལ་བརྟེན་པ། རྣམ་པ་དངོས་སོ་འགག་པའི་ཞི་བ་མིན་བར་རང་བཞིན་
ཀྱིས་ཞི་བའི་ལེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་སྟེ། མདོ་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་འདིའི་དམིགས་པ་
ནི། དངོས་སོ་མེད་པའོ། །བདག་སོ་ནི། འཛུལ་པ་ཞི་བ་སྟེ། མཆོན་ཉིད་མེད་པའོ། །ཞེས་
སོ། །སྤྱིབ་པ་སྤངས་པའི་གཞི་ལ་འདོད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གནས་བརྒྱ་མཐེན་པ་ལ་འདོད་པའང་འདིར་
འདུས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི། རྣམ་མཐེན་མཆོན་ཉིད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། རྣམ་མཐེན་
ཉིད་ནི། དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
པ་དང་།

ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཐེན་པ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

རྗེས་མཐུན་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་བཞི་དང་། ཉན་རང་ལའང་ཡོད་དེ།

ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པ། །སྤྲུལ་ཅུ་བདུན་དང་སྤྲུལ་ཅུ་བཞི། །ཞེས་སོ། །

མཆོན་ཉིད་པ་མེད་དེ། མདོ་ལས། ཇི་སྟོང་དུ་རྟོ་རྟེན་སྤྱིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐོབ་བར་མ་གྱུར་གྱི་བར་དུ་

རྣམ་མཁུན་ཉིད་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རོ་བོ། ས་མཚམས་ལ་རྩོད་སྤང་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི།
ཆོས་སྐྱ་ཆོས་ཅན། རྣམ་མཁུན་དུ་བཤམ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་དོན་གཉིས་མཐར་ཐུག་
བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། བྱེད་འཇིག་པ་མི་རྟག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ལ། བྱས་པ་ཆོས་ཅན། མི་རྟག་
པར་བཤམ་ཞེས་མགོ་མཚུངས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ལ་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་ན། ཐུགས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མི་མངའ་ཞེས་
པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མཉམ་གཞག་དང་རོ་བོ་བ་དང་པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཏེ།
སངས་རྒྱུ་སའི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའི་ཡེ་ཤེས།
དེ་གཉིས་ཀའི་རྟོན་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་ཐོབ་པའི་དབྱིངས་དང་གསུམ་པོ་རོ་བོ་བ་དང་མེད་
པར་ཡོད་དེ།

རྒྱད་ཁྲོད།

ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཐོབ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །

ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འདྲ་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་དུ་མེད་ན། མདོ་ལས། གཅིག་ཁོ་ན་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་ཚོངས་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཐུ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། མདོ་དེ་ནི། གཞུག་པ་ལ་ལྷེས་དགོངས་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་མིན་ནོ། །མདོ་ལས།
ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱང་སྐྱ་མ་ལྟ་བུ། མི་ལས་ལྟ་བུ། ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྐྱ་མ་
ལྟ་བུ་མི་ལས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཅི་སྟེ། ཐུ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་ཆོས་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འདྲ་
སྐྱ་མ་ལྟ་བུ་མི་ལས་ལྟ་བུ་འོ་ཞེས་ད་སྐྱོལ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །གལ་ཏེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་
དམ་དུ་མེད་ན། ཆད་ལྷར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་རྟོན་འབྲེལ་རི་ལྷར་སྤང་བ་ཅས་
ཞིག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོད་མེད་གང་ཡང་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཡོད་

བ་བཀག་ན། མེད་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། མེད་བ་བཀག་བས་ཡོད་བར་ཡང་ཅིའི་ཕྱིར་མི་འགྱུར།

བཞི་བ་ནི། སློབ་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་བར་ཐལ། རྣམ་མཁུན་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། རྣམ་པ་སྐྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་རྣམ་མཁུན་གྱི་སྐྱེ་བཤད་དུ་རུང་གི་མཆན་ཉིད་
དུ་མི་རུང་བས་སོ། །

རྣམ་པ་ཀུན་མཁུན་ཚུལ་ལ་ནི། །

ཞེས་སོགས་སློབ་ལམ་ན་རྣམ་མཁུན་ཡོད་བར་བཤད་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། རྗེས་
མ་ཐུན་བ་ཡོད་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། སློབས་སོགས་ཡོད་བར་བཤད་བ་བཞིན་ནོ། །ཐུབ་དགོངས་སུ། རྣམ་
མཁུན་ཉིད་ནི། དངོས་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་ནི། སྐྱེས་བུའི་དོན་གྱི་མཆོག་གོ། དེ་ཁོ་ན་བརྒྱད་བ་ཆོས་
སྐྱའི་མངོན་རྟོགས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་མངོན་རྟོགས་བདུན་རྣམས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་བར་རྟོགས་བར་བྱ་ཞིང་
ཐོབ་བར་བྱ་བས་སོ། །དེའི་དོན་ཉིད་གྱི་ཕྱིར་དེའི་ལམ་ནི། རྣམ་མཁུན་ཉིད་བཏགས་བ་བ་སྟེ། མངོན་
རྟོགས་བདུན་གྱི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ལམ་ཤེས་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལམ་
ཤེས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ལམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་བར་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ལ། དབྱེ་
ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཉིས་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པའི་
མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མ་བྱས་བར་ཐལ། ལམ་ཤེས་མཆན་ཉིད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་
པས། ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ནི། ཐེག་བ་རྩེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེས་སང་འབྱུང་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་མི་བྱེད་པའི་རྟེན་ཅན་ཞེས་སོ། །འདོད་ན། ཡང་དག་པའི་མཐའ་རྟོགས་བ་དང་ཞེས་བ་དང་འགལ་
ལོ། །ལམ་ཤེས་མཆན་ཉིད་བ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཁོ་ནའི་མངོན་རྟོགས་མིན་བར་ཐལ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་འད་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འབྲེལ་ཆེན་ལས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཁོ་ནའི་
ཆོས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་བ་དང་ཐུན་སོང་མིན་བ་ལམ་ཤེས་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་དོ་ཞེས་བ་དང་འགལ་
ལོ། །

གཉིས་བ་ལ། མཆན་ཉིད། མཆོན་བྱ། མཆན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལམ་གསུམ་རང་

བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་ཤིང་། སྒྲིན་རྫོགས་མ་སྤངས་པར་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་
མི་བྱེད་པར་གཞན་དོན་བྱེད་པའོ། །འབགས་པས། ལམ་ཤེས་བཞིན་ནི། གཉེན་པོ་མ་ལུས་པ་ཡང་དག་
པར་འབྲུག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལམ་ཤེས་བཞིན་གྱིས་ནི། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་དང་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ། ལམ་
ཐམས་ཅད་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་བཞིན་དོ། །ཉན་ཐོས་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་དང་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བའི་ས་མཆམས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་
ལམ་ཤེས་ཅམ་སོ། །དབྱེ་རྫོང་མཆོད་ཉིད་པ་དང་། བཏགས་པ་བ་གཉིས་སོ། །མཆོད་ཉིད་པ་ལ་ཡང་རྩེ་
ལྷ་བ་མཆེན་པ་མཉམ་གཞག་དང་། རྩེ་སྤྲེད་པ་མཆེན་པ་རྩེ་སོ་གཉིས་སོ། །མཉམ་གཞག་ལ། སྤྲིང་
ལོ་ཀ་པའི་མཉམ་གཞག་བསམ་གཏན་སོགས་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །རྩེ་སོ་ཐོབ་ལ། བསམ་གཏན་ལས་འདས་པའི་འདྲོད་སེམས་སོགས་ལོ་ཀ་པའི་
རྩེ་སོ་ཐོབ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་རྣམ་པ་བརྟེན་པར་བྱེད་པས་བྱིན་པ་མཉམ་
གཞག་གིས་བྱིན་པའི་རྩེ་སོ་ཐོབ། མཉམ་གཞག་གི་དམིགས་རྣམ་པ་བརྟེན་པའི་དུས་ཀྱི་རྩེ་སོ་ཐོབ་ཀྱི་ཡན་པ།
སངས་རྒྱས་པའི་རྩེ་སྤྲེད་པ་མཆེན་པ་སོགས་མཉམ་གཞག་དང་རྫོང་པོ་གཅིག་པའི་རྩེ་སོ་ཐོབ། ཐ་མལ་གྱི་
དབང་ཤེས་སོགས་མཉམ་གཞག་དང་རྩེ་སོ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་མིན་པའོ། །ལོ་ཀ་པའི་མཉམ་གཞག་ཁ་ཅིག་
དང་། འགོག་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གུང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་རྩེ་སོ་ཐོབ་སྟེ། མངོན་འབྱེལ་ལས། འགོག་
པའི་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པ་ནི། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་སྟེ། འབགས་པའི་ལམ་གྱི་རྩེ་སོ་ཐོབ་པའི་བྱིང་
རོ། །ཞེས་སོ། །མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་བྱིན་པའི་རྩེ་སོ་ཐོབ་དག་པ་ལོ་ཀ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ལམ་ཤེས་
མཆོད་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་དད་ནི། མཆོད་བཏགས་གཉིས་རོ་པོ་མི་གཅིག་ལ་མཉམ་རྩེ་སྤྲེད་པ་མཆོད་
ཐ་དད་དེ། ཐེག་བསྐྱས་སུ།

རྣམ་རྟོག་མེད་པའི་ཤེས་དེ་ནི། །རྣམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

དེ་ལ་གཟུགས་ནི་སྤང་བ་ལྟར། །དེ་རྩེ་སོ་ཐོབ་པའི་ཤེས་དེ་འདྲ། །ཞེས་སོ། །

གངས་ངེས་ནི། ལམ་ཤེས་སུ་བརྗོད་ཅམ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་གཉིས་ཡོད་པས། མཚན་
བཏགས་གཉིས་སུ་ངེས་ལ། མཚན་ཉིད་པ་ལ་ཡང་། སངས་རྒྱས་སའི་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་སྤྱོད་བྱེད་
མཉམ་ཇེས་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །རྒྱད་ཟླ་།

རྒྱ་མཚོ་སོགས་བཞེན་འདོད་ཆགས་སོགས། །སློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་ནི། །

མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་བྱ་བརྗོད། །

རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཚོག་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་སྤྱོད་ཀྱི་ངེས་ཐོབ་པ། །

དེ་ནི་ཇེས་ལ་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མཐོང་ལམ་ནས་རྒྱུ་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དེ།

ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །

ཞེས་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་མདོར། ལམ་གྱི་ཤེས་པ་ཉིད་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོངས་
སུ་རྟོགས་པ་ཐོབ་ནས་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཇེས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་མེད་དེ།
ཡང་དག་པའི་མཐའ་མདོན་སུམ་དུ་བྱས་པས་སོ། །ཆོགས་སྦྱོར་ན་མེད་དེ། ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཏགས་པ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོགས་སྦྱོར་དང་། ཉན་རང་ལའང་ཡོད་དེ།
ལམ་སྤྱོད་མེད་དུ་རྟོགས་ཅམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྦྱོར་བཞི་དང་གཉེན་པོ་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་སུ་ཐལ་ཞེ་ན། ཁྱེད་ལའང་རྣམ་མཐུན་
ཆོས་སྐར་ཐལ་ཞེས་བསྟེན། །མཐར་གནས་ཀྱི་སྦྱོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་མིན་
པར་ཐལ། ལམ་གསུམ་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་
ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོན་པའི་སྦྱོམས་
འཇུག་ལ་ཐེར་ན། རྟགས་མ་གྲུབ། མ་ཐོན་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་ལ་ཐེར་ན། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷུང་དང་མི་
འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མོ་ག་ལས་འདས་པའི་མདོན་རྟོགས་རྣམས་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པས་བསྐྱེད།

བྱང་སེམས་ཀྱི་ལོ་ཀ་པའི་མངོན་རྟོགས་རྣམས་ལམ་ཤེས་རྗེས་མཐུན་བས་བསྐྱུས་བར་བཤད་བ་ཡིན་
ནོ། །ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ན་ཆོས་ཅན། རྗེས་ཐོབ་ཡོད་བར་ཐལ། ཆོས་སྤྱིའི་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན།
རྒྱུད་ཆེད།

བྱ་བ་སྐྱབ་ལ་རྟག་ཏུ་མོ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །

ཞི་བའི་བསམ་གཏན་སྦྱོམས་འབྲུག་ལ། །རྟག་ཏུ་སྦྱོམས་བར་ཞུགས་བ་ཡིན། །

ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །

ཞེ་ན། འདོད་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།

ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་རྫོས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ། །མཐོང་བྱིང་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་ཉིད། །

ཅས་ཇི་སྟེད་པ་མཁྱེན་བར་བཤད་པས་སོ། །ལུང་སྒྲ་མ་ནི། མཉམ་གཞག་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མ་ཟེན་
པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཆོགས་སྦྱོར་ན་ལམ་མེད་ན། ལྷང་འདས་སུ་བྱིན་བྱེད་མེད་བར་
ཐལ་ཞིང་། ས་ཡང་མེད་བར་མཚུངས་སོ། །ཞེ་ན། ལྷང་འདས་སུ་བྱིན་བྱེད་ཅམ་གྱིས་ལམ་བདེན་མཚན་
ཉིད་བར་སྐྱབ་མི་ཁུས་ཏེ། ཆོགས་སྦྱོར་ན། དེས་འབྱིན་དང་རིགས་བ་མཚན་ཉིད་བ་མེད་པའི་བྱིར། གལ་
ཏེ་ལམ་བདེན་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོད་ན། ཐར་ལ་དང་དེས་འབྱེད་མཚན་ཉིད་ལ་ཡོད་བར་མཚུངས་སོ། །འོ་ན།
ཐར་བ་དང་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དུ་བཤད་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། བྱིས་བ་སོ་སའི་སྐྱེ་ལོ་རྣམས་ལ་ལམ་ཡང་
མེད། ལམ་རྣམ་བར་འགོད་པ་ཡང་མེད་ན། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ལྟ་སྦྱོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་ཞེས་པའི་མདོ་དང་
འགལ་ལོ། །སྦྱོན་མེད་དེ། འཕགས་པའི་ལམ་མེད་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེ་ན། འདིར་ཡང་འཕགས་པའི་ཐར་
་ཀ་དང་དེས་འབྱེད་མེད་བ་ལ་དགོངས་ཞེས་མཚུངས་སོ། །ས་ཡང་མཚན་ཉིད་བ་མེད་བ་འདོད་བ་ཡིན་ཏེ།

དད་སོགས་ས་ལ་འབྲུག་པ་སྟེ། ཞེས་བ་དང་། རྫོ་ལྟན་མ་ཞུགས་ཞུགས་བ་དང་། ཞེས་སོ། །

རྗེས་མཐུན་བ་མེད་ན།

ས་ཐོབ་པ་ནི་མོས་པ་དང་། རྩོད་པ་དག་ལ་འཇུག་པ་དང་། །

རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་ས་རྣམས་ནི། །འབྲུག་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉན་
རང་ལ་ཚོས་གྱི་བདག་མེད་ཤེས་པ་ཡོད་མེད་དབྱེད། སྐབས་དོན་གཞི་ཤེས་ལ་ལོག་བར་
རྟོག་པ་དགག་པའོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་སྤྱབ་དང་། ལྷ་ལགས་ལ་སོགས་པས་ཉན་རང་ལ་ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
པར་ཤེས་པ་ཡོད་དེ། ས་བརྒྱུ་པ་ལས།

ཚོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་མི་རྟོག་རྟག་ཏུ་འདུག །

ས་འདི་རྒྱལ་པ་ཉན་མོས་རང་རྒྱལ་ཀུན་གྱི་སྟེ། །

དེས་ནི་འཛིག་རྟོག་ཏུ་སྟོབས་བརྒྱར་མི་བརྟེན་དེ། །ཞེས་པས་སོ། །

ཚོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་ན། ལྷ་པོ་དོན་དམ་ཏུ་བརྒྱར་ནས་དེ་མི་རྟོག་
ལ་སོགས་པར་བསྟོམས་པས་བདག་ལྟ་ལྟོས་སྤང་མི་ལྷས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོན་གྱུར་སྤངས་ཀྱང་
པོ་ཀ་པའི་ཆགས་ལྷ་ལྷར་སྤྱང་ལྟོག་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྤྱུ་སྤྱུ་ལྱིས།

ཇི་སྟེན་ལྷ་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྟེན་དེ་ལ་རང་འཛིན་ཡོད། །

རང་འཛིན་ཡོད་ན་ཡང་ལས་ཏེ། །དེ་ལས་ཡང་ནི་སྟེ་བར་འབྱུར། །

ཞེས་པ་དང་།

མཚན་མ་མེད་པ་མ་རྟོགས་པར། །ཁྱོད་གྱིས་ཐར་པ་མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

རྩོད་འཇུག་ཏུ།

བསྟན་ཅ་དགེ་སྦྱོང་ཉིད་ཡིན་ན། །དགེ་སྦྱོང་ཉིད་ཀྱང་དགའ་བར་གནས། །

སེམས་ནི་དམིགས་པ་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །སྤང་ན་འདས་པ་དཀའ་བར་གནས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལྟ་མེན་ན། ས་དང་པོ་བས་སྒྲིའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་ཅོན་པར་འགྱུར་རྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་
རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། ས་བཅུ་པར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཅམ་གྱིས་ཉན་ཐོས་
དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་གྱི། རང་
བཞིན་གྱི་སྒྲིའི་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་ནི་མ་ཡིན་པོ། །ཞེས་པས་བསམ་པ་ལོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་
ཀྱི་བདག་མེད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མེད་པས་ཤེས་སྤྱི་བ་མི་སྤོང་ལ། ཐབས་མཁས་མེད་པས་
ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་སུ་མི་འགྱུར་རྟེ། ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

ཉན་ཐོས་ཐེག་པ་དེ་ལས་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་ལམ་དང་། །

སྤྱོད་པ་ཡོངས་བསྐྱོ་མ་བཤད་དེས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅམ་བསྐྱོམས་པས་ཉན་ཐོངས་པ་སྤོང་བར་བཤད་པ་ནི། དྲ་དོན་ཡིན་རྟེ།
དགེ་སྤོང་དག་ཁྱར་ཡང་ཡོད། ཁྱར་འབྱེད་བའང་ཡོད་དེ་ཞེས་པའི་མདོ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །འདིར་
བྱམས་པས་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་པར་བཤད་དེ། ལྷུང་ཆུར།

རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །

ནི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །

ཅེས་པའི་འགྲེལ་པར། གང་ཟག་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་མཐོང་བ་ལ་
མིག་དང་མི་ལྡན་པར་རྣམ་པར་གཞག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། མོ་མའི་སྤྱི་པོ་དང་། ཉན་ཐོས་
དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། ཐེག་པ་ལ་གསར་དུ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྟེ། ཞེས་སོ། །འདིར་ཡང་།
དེ་ནི་མཆོན་མར་དམིགས་སྒྲོ་ནས། ཞེས་སོགས་མང་དུ་གསལ་བར་གསུངས་ལ། སེམས་བསྐྱེད་མེད་
པ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་མེད་དེ།

ཆེད་འོས་སེམས་བསྐྱེད་སྤངས་པའི་སྤྱི་པོ་དག །

གཞན་དོན་སེམས་དང་དེ་ཡི་ཐབས་རྟེན་དང་། །

དགོངས་ཆེན་དོན་དང་དེ་ཉིད་མཆོག་མཐོང་བའི། །

བདེ་བ་དེ་སྤངས་ཞི་བར་འགྲོ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

སྤྱད་པར།

ཐབས་མེད་ཤེས་རབ་བྲལ་བ་ཉན་ཐོས་ཉིད་དུ་ལྟུང་། །

ཞེས་སོགས་ལུས་ཀྱི་མདོ་དུ་མ་ནས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར་བློགས་སྒྲ་མ་བཏང་སྟོམས་སུ་
བཞག་ལ་སྒྱིར་བཏང་དུ་འདི་ཁས་བླང་ངོ་། །དམིགས་བསལ་བྱང་སེམས་འཕགས་བ་ཉན་རང་དུ་ལྟུང་བ་
ལ་དེ་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཞི་རང་བཞིན་མེད་པར་མདོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་
མཆོན་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། ཉན་རང་གི་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དང་གསུམ་མོ། །ཞེ་
ན། མཆོན་འཛིན་གཞི་ཤེས་ཆོས་ཅན། གཞི་ཤེས་མིན་པར་ཐལ། གཞི་རང་བཞིན་མེད་རྟོགས་མིན་པའི་
བྱིར་བཏོད་པ་ཡིན་ཏེ། གཞི་ཤེས་སུ་བཤད་པ་བྱང་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་ལ་ཉན་རང་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པར་ཐལ། ཆོས་ཀྱི་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མི་སྒྲོབ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་བྱེད་པ་ཡོད་དེ། མདོ་ལས། རྟོགས་རྒྱ་མཚོ། ཉན་
མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་
བྱའི་སྒྲིབ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པ་མཐོང་བས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། ཞེས་བས་སོ། །སངས་
རྒྱས་ཆོས་ཅན། སྤང་བྱ་དང་བཅས་པར་ཐལ། སྤངས་གསུམ་པའི་བརྟུང་བྱའི་གཙོ་བོ་གཞི་ཤེས་མཆོན་
ཉིད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་བྱེད་པ་མེད་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། འདི་མན་ཆད་ནི། བྱང་རྩབ་གཞན་
ཤེས་པར་བྱས་ནས་སྤང་བར་བྱ་དགོས་པས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་མདོན་རྟོགས་ཆོས་ཅན། ལམ་ཤེས་ཀྱིས་བསྐྱས་པས་མ་ཁྲབ་པར་ཐལ། ལམ་ཤེས་
སུ་མ་འདུས་པའི་གཞི་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར་བཏོད་ན། འཕགས་པས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་

དག་དང་། བྱང་སེམས་དང་། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞེན་ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་དང་
ལམ་ཤེས་ཉིད་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱིས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་མཐའ་དག་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
དང་འགལ་ལོ། །དེ་བཞེན་དུ་སངས་རྒྱལ་ལའང་བརྟེན་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། མཚོན་བྱ་དང་། མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཞི་བདག་
མེད་མཛོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་གང་ཞིག སྤངས་རྟོགས་ཉི་ཆེ་བར་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་སྤངས་པ་ནི་
ཆེ་བ་ནི། ཉོན་སྤྱིབ་ཅམ་མམ་གཟུང་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་སྟེ། འཕགས་པས། ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་ཀྱིས་
ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་ཅམ་སེལ་བར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདག་ཏུ་མོངས་པ་
སྤངས་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྟོགས་པ་ནི་ཆེ་བ་ནི། ཐབས་མཁས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །བྱབ་པའི་
སྟོང་ཉིད་མ་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་ཡུང་པོ་ཁམས་དང་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་སོགས་སྤྲུའམ། བདག་བྱེད་
དང་གཉིས་ཀྱི་སྟོང་བར་ཤེས་བཞིན་དོ། །མདོ་ལས། རབ་འབྱོར། ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ས་མཚན་ལ། སྟོབ་
དཔོན་གྱི་སྤྱད་འབྲེལ་དུ་ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གཞི་ཤེས་ལམ་ཤེས་མཚན་ཉིད་པར་བཞག་པ་
དང་། ཨ་བླུས། སེམས་བསྐྱེད་དང་པོ་ལྟ་གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པར་བཞག་པ་ནི། འཐད་བར་མ་མཐོང་
སྟེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་
བས་བསྐྱེད་ནས་འདའ་བ་མིན་པར་ཐམ། གཞི་ཤེས་མཚན་ཉིད་པ་ས་བདུན་པའི་བར་ན་ཡོད་པའི་བྱིར་
འདོད་ན། མདོ་ལས། ཐམས་ཅད་ཤེས་བཞིན་ལ་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་བསྐྱེད་ནས་འདའ་བར་འདོད་
བས་ཡུམ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པས། མཐོང་བས་འདའ་བ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་
རང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་དག་ལ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པའི་ལམ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་
འགལ་ལོ། །ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ན་ལམ་ཤེས་མེད་ན། སྤར་གྱི་ཡུང་རྣམས་དང་འགལ་ཞིང་། ཐོགས་མེད་
ཀྱིས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟོན་མེད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རང་གི་ངང་
གེས་འཕྲུག་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པ་དང་འགལ་ཏེ། ཞར་ལ་བྱུང་བས་ཆོག་གོ།

གཉིས་པ་ལ་འད་དཀོན་མཆོག་གྲིན་ལས། མོས་བ་སྦྱོད་བའི་སར་བྱང་སེམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན། གཞི་མེས་
མཆོན་ཉིད་པ་ཉན་རང་འཕགས་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་དེ།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལས། །དེ་འདྲ་ཀུན་མེས་ཉིད་ཏུ་འདོད། །

ཅེས་བ་དང་། ཐམས་ཅད་མེས་བ་ཉིད་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །བདགས་བ་བ་ནི། ཐེག་ཆེན་ལམ་ལྔ་དང་ཉན་རང་ཆོགས་སྦྱོར་ནའང་ཡོད་དེ། གཞི་སྦྱེ་མེད་ཏུ་རྟོགས་
བ་ཡོད་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་གཞི་མེས་གཞི་མེས་མཆོན་ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ་ཞེ་ན།
འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤང་བྱའི་མིང་གིས་བདགས་པ་སྟེ། འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལམ་བཟུང་བཞིན་ནོ། །ཉན་ཐོས་
ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མེས་བ་མེད་ན། སྤང་གི་ལུང་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་ནི། ལུགས་
གཞན་ཡིན་པའས། ཡང་ན་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། སྤང་དགོངས་སུ། ས་བརྩུ་པར་བཤད་བ་ནི། གཞན་ཏུ་
ཡང་འཐད་དེ། སྤང་ཅིག་ཅན་བདག་མེད་པར་མེས་བ་ཡང་ལོ་ཀའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། བྱི་
རོལ་བ་རྣམས་ལས་ཀྱང་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱིར་དང་། བག་ལ་ཉལ་སྦྱོང་བ་ནི། བདག་གི་བདག་
མེད་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་འགྱུར་རོ། །རིན་ཆེན་ཐོང་བར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་སྤང་ཅིག་
མའི་བདག་མེད་དང་། ཁ་ཅིག་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་
སེམས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་མོང་ཏུ་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་པར་སངས་པས་
སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་ཀུན་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོང་དགོན་གྱི་སྤང་འབྲེལ་
ཏུ་རྣམ་ཀུན་ས་བརྒྱད་བ་ན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། རྣམ་ཀུན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ཉན་རང་ཏུ་
སྤང་མི་སྤྱད་པར་ཐལ། ས་བརྒྱད་བ་ཐོབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། དུམ་ལ་རྩེས་སུ་མེས་པའི་
བཟོད་པའི་སྤང་ཅིག་ལ་ནི་རྩེས་སུ་མེས་པ་དང་འབྲེལ་བས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སར་སྤྱང་བ་སྤྱད་དེ།
དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་པའི་གཉེན་པོར་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱིར་རོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།

འགལ་བ་མང་པོ་ཡོད་མོད་ཀྱི། མང་བས་འཛིགས་པས་མི་བྲིའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། ལྷན་མཐའན་རྣམ་ཀུན་
མེད་དོ། །ཞེ་ན། ལྷན་མཐའན་ཆོས་ཅན། ཞིང་དག་སྦྱོར་མེད་པར་ཐལ། རྣམ་ཀུན་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་
ན། ཁ་ཆེ་གཞོན་ཏུ་དཔལ་གྱིས། ཞིང་དག་པ་ནི། བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་སྦྱོར་བཤོ། །ཞེས་
བ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་འདིར་སྦྱོར་སྦྱོར་བ་ནི།
མཐེན་གསུམ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་བསྟུས་ཏེ་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། བྱེ་བྲག་རྣམ་ཀུན་ནི། མཐེན་
གསུམ་བསྟུས་སྦྱོར་གང་ཞིག་དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་སྦྱོར་བ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཐེན་པ་ཉིད་གསུམ་ཡོངས་
སྟེ་ཤེས་པ་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་ཞེས་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟེ། བྱེ་བྲག་ ཀུན་ཏེ། མཐེན་
གསུམ་མ་ལུས་པའི་རྣམ་པ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་བས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འཇམ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པ་སྟེ།
བསྟོམས་བས་ཤེས་པའོ། །དབྱེ་བ་ནི། ལམ་བཞིའམ། ཉི་ཤུའོ། །དེའི་ས་མཚམས་ནི། ཆོགས་ལམ་ནས་
ས་བརྩུ་ལྷན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དེ། ཐར་བ་ཆ་མཐུན་དང་། ཆོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྫོགས་དཀའི་སྦྱོར་བ་
ཆོགས་ལམ་ན་ཡོད་ལ། ཞིང་དག་ལ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་དག་ལ། མཐར་ཐུག་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལྷན་
མཐའན་འང་ཡོད་དོ། །འདིར་ཨ་བྱས། རྣམ་ཀུན་མཚན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་བ་གཉིས་ལས། ཆོས་
སྦྱ་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་མཚན་ཉིད་ལ། དེའི་ལམ་ནི། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་
སྟེ། བཏགས་པ་བར་བཞེད་དོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་བཏགས་པ་བ་ནི། སྦྱོར་
བ་སྟེ། མཚན་ཉིད་པ་ནི། རྣམ་མཐེན་ཉིད་ཆོས་སྦྱའི་ནང་དུ་འདུས་པ་སྤིང་བ་དང་ཞི་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་
བདག་ཉིད་འབྲས་བྱ་ཁོ་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། མདོ་གཞན་དང་མཐུན་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས།
ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྦྱོབ་པ་བྲམ་མོ་སྦྱངས་པ་ལས་ཤེས་བྱ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ཉིད་པར་བཟུང་ན་ས་བརྩུ་གཅིག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བརྟེན་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤིང་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱོབ་ལམ་ན་ཡོད་ན། འཕགས་པ་དང་འབྲེལ་ཆེན་ནས། མི་
སྦྱོབ་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པར་བྱ་བའི་བྱིར་འཁོར་བ་དང་སྤྱ་དན་ལས་འདས་པ་མཉམ་

པ་ཉིད་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེན་སྦྱོན་མེད་དེ། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་མཚན་ཉིད་པ་
སངས་རྒྱལ་ལ་ཡོད། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་སྦྱོབ་ལམ་ན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཉིད་
ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་ཆོས་ཅན། འབད་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། དབང་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྒྱད་ལྔར།

སྦྱོར་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །

དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྦྱིན་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞེན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ས་བརྒྱའི་ས་བརྒྱད་པར།

འདིར་ནི་བདེ་གཤེགས་དབང་བསྐྱར་བཅོད་པ་དམ་པ་སྟེ། །

དེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྟོབས་ཡངས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམས། །

དེ་དག་ཁྱེད་ལ་མེད་ཀྱི་དེ་ལ་བརྟོན་འགྲུས་ཚུམས། །

ཞེས་པ་དང་། མི་ལམ་བསྟན་པ་ལས། ས་བརྒྱད་པ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་གར་
རིག་པ་ལ་རྩལ་བ་དང་བཅས་སོ། །དགྲ་པ་ལ་སྦྱོད་པ་ལ་རྩལ་བ་དང་བཅས་སོ། །བརྩ་བ་ལ་ཆད་མེད་
པ་ལ་རྩལ་བ་དང་བཅས་སོ། །ཞེས་སོ། །ལུང་དེ་ནི། ས་བརྩ་པར་གཞན་དོན་འབད་མེད་དུ་འབྱུང་བར་
བཤད་པ་ཡིན་ལ། ས་བརྒྱད་པར་རྩལ་བྲལ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་མཚན་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྩལ་བྲལ་
ལས། རྩལ་བ་རྒྱུད་བ་ལ་དཔོངས་སོ། །ཆོགས་སྦྱོར་ན་ཆོས་ཅན། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱས་སྦྱོམ་མེད་པར་
ཐལ། བསྐྱ་བྱ་མཁྱེན་གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་རྒྱ་
འབྲས་ལྷང་དོར་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་ལེགས་པར་ཤེས་ནས་ཐོས་བསམ་མི་བརྟན་ཞིང་དབང་དུ་མ་གྱུར་
པས་དབང་ཐོབ་པའི་བསྦྱོམས་བྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལུལ་གཞི་ལས་རྣམ་པ་དང་། ལུལ་ཅན་མཁྱེན་གསུམ་
ཐོས་བསམ་གྱིས་ཤེས་པའི་དོན་བསྐྱས་ནས་སྦྱོམ་པ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱས་སྦྱོམ་དུ་བརྗོད་ཀྱི། མཁྱེན་
གསུམ་མཚན་ཉིད་པ་བསྐྱས་པའི་ཞེས་མི་སྦྱེའོ། །རྣམ་ཀུན་ཆོས་ཅན། ཅེ་སྦྱོར་གྱི་ཆེད་དུ་སྦྱོམ་པས་མ་
ཁྱབ་པར་ཐལ། རྒྱན་མཐའ་ནའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་རབ་ཅེས་པ་དང་འགལ་ཞེན། འདོད་པ་

ཡིན་ཡང་ལུང་དང་མི་འགལ་དེ། གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། བར་ཆད་མེད་པའི་ཅེ་སྒྲིང་གི་རྒྱུ་ལ་འབར་མཐར་གྱིས་པ་སྦྱེ་བར་མཆུངས་དེ། དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་ཞེས་བས་སོ། །

ལྷ་པ་ཅེ་སྒྲིང་ལ། དགག་པ་ཞག་སྒྲིང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་བཤེས་དང་སྤྱད་འབྲེལ་གྱིས། ཅེ་སྒྲིང་ས་དགྲུ་པ་དང་བརྩ་བས་བསྐྱས་སོ། །ཞེ་ན། བརྩན་བ་ལ་གནས་པ་ཆོས་ཅན། ལྷང་འདས་སྤྱུང་བ་སྒྲིང་མི་དགོས་པར་ཐལ། ས་དགྲུ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། དེ་ལྟ་པའི་རྟོགས་པ་དང་ལྷན་པའི་གནས་སྐབས་སྤྱུ་རྒྱ་དན་ལས་འདས་པར་ལྷང་བ་སྒྲིང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་འགལ་སོ། །མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲིང་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅེ་སྒྲིང་བའི་གཉེན་པོ་མིན་པར་ཐལ། ས་དགྲུ་པ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་པ་བརྒྱ་ཅའི་གཉེན་པོར་ཐལ་སོ། །འདོད་ན། དེ་སྒྲིང་བ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲིང་དོན་མེད་པར་ཐལ་སོ། །ཨ་ལྷ་དང་། འཇམ་གསར་ན་རེ། ཆོགས་ལམ་ན་ཅེ་སྒྲིང་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཆོགས་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། འཇུག་སྒྲུབ་ཡོད་པར་ཐལ། ཅེ་སྒྲིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་པ་མེད་ན། ཁ་ཆེ་གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས། འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པའི་བདག་ཉིད་ཅེ་མོའི་མངོན་རྟོགས་ཞེས་བྱ་རབ་གྱི་སྒྲིང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལ། སངས་རྒྱས་དང་། རྗེ་བཙུན་དང་། འཕགས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་སྤྱི་ཞིག་དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་འགྱུར།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཆོན་གསུམ་བསྐྱས་སྒྲོམ་རབ་ཏུ་གྱུར་བའོ། །དེ་རབ་ཅེས་པ་དང་། འཕགས་པས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི། རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ལྷན་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཆོན་གསུམ་བསྐྱས་སྒྲོམ་གྱི་རྟོགས་པ། རྣམ་ཀུན་ལས་ཅེ་མོ་སྟེ། རབ་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། བདུན་ཡོད་ལ། ས་མཚམས་ཤིང་ནས་རྒྱན་མཐའི་བར་ན་ཡོད་དེ། རྟོགས་ནི། ཤིང་ཡིན་ལ། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ནི། རྒྱན་མཐའ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོགས་ལམ་ན་མེད་དེ། དེ་ན་ཐོས་བསམ་གཙོ་ཆེ་བས་བསྒྲོམས་བྱུང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤིང་ནས་ཡོད་དེ། མི་ལམ་དུ་བར་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་དེ།

མི་ལམ་ནང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། མི་ལམ་ལྟ་བུར་ལ་སོགས། ཞེས་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རབ་རྩ་ལྷུང་བ་དེ་བརྟན་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནམ་མེན། ཡིན་ན། དེ་བརྟན་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་མཐར་གྱིས་བ་མི་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། མིན་ན།

བརྟན་བ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྟོན། །

ཅེས་བ་དང་འགལ་ལོ། ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ལ་བརྟན་བ་མ་ཐོབ་པའང་
ཡོད་པས། བརྟན་བྱེད་མཐར་གྱིས་བ་དགོས་པའང་ཡོད། བར་ཆད་མེད་ཅེ་ལྟ་བུ་མི་དགོས་པའང་ཡོད་
དོ། །ལུང་དེ་ནི། རྣམ་འབེལ་རབ་རྩ་ལྷུང་བས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བརྟོས་ཤིང་
གཞན་དོན་གྱི་བསམ་བ་བརྟན་བ་ལ་དགོངས་སོ། །

བྱུག་པ་མཐར་གྱིས་བ་ལ་དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱད་འབྲེལ་བྱ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་བྱ་ཐོབ་ཅེས་ཟེར་ལ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ན་གནས་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་བདུད་བརྩལ་
བའི་བར་ན་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འབགས་པས། སངས་རྒྱུ་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་རྣམས་བ་ལྟོ། །དང་
པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་བཞིའོ། ཞེས་
བ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཅེ་སྟོར་ཐོབ་པས་མཁྱེན་གསུམ་
བསྐྱེད་སྒྲོམ་གྱི་རིམ་བྱ་སྒྲོམ་པའོ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་བ་ཐོབ་པ་ནི། སོ་སོ་བ་
དང་བསྐྱེད་བ་ཉིད་བྱ་རྟོགས་པའི་དོན་རྣམས་རིམ་བར་བཞོད་ནས་བརྟན་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲོམ་ཞེས་བ་
དང་། དེ་ཡི་གོ་རིམ་དང་ཞེས་བས་སོ། །འབགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་ཅེ་སྟོར་ཐོབ་པས་ཞེས་བ་དོར་
བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་སྒྲོམ་མཐར་གྱིས་ཏེ། སྤྱ་མའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པ་འབྲེལ་བར་རིམ་གྱིས་བསྒྲོམ་བ་
དང་ལྡན་པས་མཐར་གྱིས་བའི་མངོན་རྟོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱ་བ་བསྐྱེད་བ་སྤྱབ་པ་གསུམ་པོ། །ས་མཆོངས་ནི། རྫོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྤྱ་ལོགས་

བར་ན་ཡོད་དོ། །རྒྱན་མཐའ་ན་མེད་དེ། དེར་བརྟན་བ་ཐོབ་པས་གཅིག་ཅར་སྒྲོམ་པའི་བྱིར་རིམ་སྒྲོམ་མེད་
ཅེས་གསུངས་སོ། །ཚོགས་ལམ་ན་ཅེ་མོ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་མེད་དོ། །འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་
ཚོགས་ལམ་ཡན་ཆད་ན་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། བགྱི་བ་སྒྲོམ་པས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་བ་གཟུང་པའི་
དོན་དུའོ། །བསྐྱབ་བ་སྒྲོམ་པས་ནི། དེས་བར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་བ་ཤེས་པའི་དོན་དུའོ། །སྤྱབ་
བ་སྒྲོམ་པས་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཤེས་པའི་དོན་དུའོ། །ཞེས་བས་སོ། །འདི་ཡིན་ཏུ་
ལེགས་ཏེ། མདོ་ལས། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་བ་ནས་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་ཞེས་བས་སོ། །རྒྱན་མཐའ་ན་མེད་
ཡོད་པར་བཞེད་པར་མདོར་ཏེ། འཕགས་པས། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བར་གྱིས་ནི་སྒྲོམ་
པའི་ལམ་ཡིན་ཞེས་བས་སོ། །

གསུམ་བ་ལ། ཚོགས་ལམ་ན་ཚོས་ཅན། མཐར་གྱིས་བ་མེད་པར་ཐལ། ཅེ་སྒྲོར་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་
ཞེ་ན། རྫོགས་དང་པོ་ལྟར་ན། འདོད་བ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས། སྒྲོར་བའི་གནས་སྐབས་
ནས་བཟུང་སྟེ་དོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཐུག་གི་བར་མི་དམིགས་བ་དང་ལྟན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་རང་
དང་གཞན་ལ་པན་པའི་ལུས་སྤྱབ་པའི་བྱིར་དོ། །ཞེས་བས་སོ། །ལུང་དེ་ཉིད་གྱིས་རྒྱན་མཐའ་ན་མེད་བ་
ལ་གཞོད་དོ། །ཞེ་ན། མི་གཞོད་དེ། མཐར་ཐུག་གི་བར་ཞེས་བ། རྩ་ལོགས་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་དོན་ཡིན་པས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་ཞེས་བ་བཞེན་ནོ། །རྫོགས་གཉིས་བ་ལྟར་ན། རྩབ་བ་མེད་དོ། །

བདུན་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལོ་རྒྱ་ན་ལེ། སྐད་
ཅིག་མ་བཞེསོ། ས་བདུན་བ། བརྒྱད་བ། དག་བ། བརྩ་བར་རིམ་བ་བཞེན་ཐོབ་ཅེ་ན། ལྷོས་ཀྱང་གནས་
སྐབས་དེ་ནི་ས་བརྒྱད་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པས་ས་བརྒྱད་བ་ན་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །སྐད་
ཅིག་སྒྲོར་ཚོས་ཅན། བསྐྱབ་སྒྲོམ་མཐར་ཐུག་བ་མིན་པར་ཐལ། ས་དག་བ་མན་ཆད་ན་འང་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱབ་བ་ནི། མཐར་
ཐུག་པའོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་ཡོ། །སྐད་ཅིག་མ་གསུམ་བར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱས།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱས་ནས་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྟན་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་
མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་བས་ཀྱང་བསལ་ཡོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་སྒྲིམ་
ཐམས་ཅད་ལ། རྟེན་མཐའ་ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཐམས་ཅད་ལའི་གནས་
སྐབས་ཡིན་ནོ། ཞེས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་བྱང་ཆུབ་ལ་མངོན་དུ་ཚྭ་གས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་པ་སྟེ། མ་ལུས་པའམ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའམ། བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བ་བཞི་ཡོད་ཅིང་། ས་མཚམས་རྒྱན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་
དེ། འགྲེལ་ཆེན་ནས། རྟོག་པའི་དབྱེ་བས་ནམ་པ་བཞིར་ཅི་ཞིག་ལྟར་བསྟན་ཞེས་པ་དང་། སྐྱད་ཅིག་མ་
ནི། སེམས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ་ཁོ་ནས་ནམ་པ་བཞིར་མངོན་དུ་བྱེད་ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐྱད་ཅིག་མ་གང་། དུས་མཐའི་སྐྱད་ཅིག་རྣམས་ཐུན་གནས་འཕྲོས་པའི་ལུན་ཅམ་ལ་
བྱེད་དམ། ལུབ་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་མེ་གོལ་གཏོགས་པ་ལ་སྤུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ཅ་བརྒྱད་དུ་བགོས་པའི་ཆ་
ལ་བྱེད་དམ། འཇོགས་ཀྱི་སྐྱད་ཅིག་མ། སྤྱིས་བྱའི་འདོད་པའི་དོན་ལུབ་པའི་དུས་སྐྱད་ཅིག་དེ་ལ་བདག་
གི་བྱ་བ་རྫོགས་སོ། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན། ཏ་ཅང་ཡང་ལུན་ཐུང་བས་སྒྲོམ་ངེས་
པ་དང་སྤྱུལ་བརྩོད་པར་མི་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་ན། དུས་ངེས་པ་མེད་དེ། འཇོགས་པའི་དུས་མི་
ཤེས་པས་སོ། ཞེ་ན། རྟོགས་དང་པོ་གཉིས་ལྟར་ན་འདྲེས་པ་མེད་དེ། དུས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བདེན་
པ་མེད་ཅིང་རང་གི་བསམ་པའི་དབང་ལ་རག་པའི་ཕྱིར་དང་། དབང་ཐོབ་པ་ནས་ཀྱིས་སྐྱད་ཅིག་གྱུར་
བསྐྱལ་བར་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་རྟོགས་གསུམ་པ་གཟུང་སྟེ། བདུད་བདུལ་ནས་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་གྱི་བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་སྐྱད་ཅིག་སྒྲོར་ཡིན་ལ། དེའི་དུས་ལ་གདུལ་
བྱའི་དབང་གིས་ངེས་པ་མེད་དོ། །ཁོ་པོ་ཅག་གི་སྟོན་པས་སྟོད་ལ་བདུད་བདུལ་པའི་ཐོར་ངས་སངས་
རྒྱས་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་བདུད་བཅོམ་ནས་བར་བསྐྱལ་
བཅུ་ནས་སངས་རྒྱས་པས་སོ། །འོ་ན། སྐྱད་ཅིག་མ་བཞི་པོ་གཅིག་ཅར་རྫོགས་མམ། དེམ་གྱིས་རྫོགས།
དང་པོ་ལྟར་ན། དང་པོ་དང་གཉིས་པ་སོགས་སུ་མི་རུང་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱད་ཅིག་མ་གཅིག་པར་

མི་བྱང་བཞི་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། གཅིག་ཅར་རྟོགས་ཏེ། སངས་རྒྱུ་ལེ་ཤེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་རིམ་གྱིས་
པར་བྱིན་དག་ལ་གོམས་པ་ལས་གཅིག་ཅར་པར་བྱིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཚན་
ཉིད་སྒྲིད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་དང་པོ་དང་གཉིས་
པ་སོགས་ནི། བཤད་པའི་གངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱི་སྒྲེ་རིམ་མིན་པས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ཡིན་
དུ་རྒྱག་ན་འདྲེས་པ་མེད་དེ། དྲིས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིད་ཅིག་དེ། དབང་ཐོབ་པའི་མང་པོར་འགྱུར་པའི་བྱིར་
རོ། །

བརྒྱད་པ་ཆོས་སྐུ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། མཁེན་
གསུམ་བསུས་སྒྲོམ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐུ་བྱན་སུམ་ཆོགས་པའི་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པ་ཆོས་སྐུའི་མཚན་ཉིད་
རོ། །ཞེས་པ་མི་འཐད་དེ། རང་ལྟོག་མཚོན་བྱས་ཁྱད་པར་བྱས་པའི་བྱིར། བ་ལང་གི་མཚན་ཉིད་དུ་བ་
ལང་གི་ནག་པོ་སོགས་བཞེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་
བུ་མཐར་ཐུག་ཟག་མེད་གྱི་ཆོས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་ཡི་རྣམ་སྟིན་ནི་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་
འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། ཞེས་པས་སོ། །རྒྱུད་ཆུང་།

ཆ་མེད་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི།

པ་རོལ་བྱིན་པས་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མ་ལུས་པའི་ཡན་ལག་བསམས་པའི་ལུས་ཡིན་པས་སྐུ། ཡོན་
ཏན་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པའི་རྟེན་བྱེད་པས་སྐུ། དེགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་ཐོབ་བྱའམ། རྟོགས་བྱའི་
ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྐུ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་དེའི་ངོ་བོ་ལས་མ་འདས་པས་སྐུ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས།

ཆོས་རྣམས་ཀྱན་གྱི་ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་བྱན་ཆོགས་བསམ་ལས་ཕྱིར། །

དེགས་པའི་རྗེས་འབྲང་ངོ་བོའི་བྱིར། །སྐྱོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐུར་འདོད། ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཚན་ཉིད་པ་དང་། རྗེས་མཐུན་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྱིན་ལས་ལྔའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱ་གཉིས་དང་།
གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དཔྱེ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱུད་ཁྲུང་།

ཆོས་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་འཕྱེད་དང་། །

དེ་ཡི་རྒྱ་མཐུན་ཟབ་བ་དང་། །སྤྲ་ཆོགས་རྩལ་ནི་སྟོན་བའོ། །

ཞེས་བས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་མོའི་དེ་ཀྱི་སྐྱ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཐུན་བ་
གཟུགས་སྟེའོ། །དེ་ལ་འད་ཟབ་མོ་བྱུང་ལེམས་ཀྱི་སྤྲ་སྟོན་སྟོན་བ་ལོངས་སྐྱ་དང་། ཆོས་སྤྲ་ཆོགས་སྟོན་
བ་སྐྱལ་སྟེའོ། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་གནས་ལྟར་བས་དང་པོ། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ལས་
ཕྱི་མ་འབྱུང་སྟེ། རྒྱུད་ཁྲུང་།

རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐྱ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་བ་ཡིན། །

དང་པོས་སྐྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་བ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །

ཡང་། ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ལས་སྐྱ་གཉིས་ཐོབ་སྟེ། ལྷ་སྐྱལ་གྱིས།

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བའི། །དམ་བ་གཉིས་ནི་ཐོབ་པར་ཤོག། །ཅེས་བའམ།

ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དེ་མདོར་བསྐུས་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་ནི། དོན་དམ་པའི་སྐྱ་སྟེ། །རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ། །གཉིས་བ་ནི། །གཞན་དོན་
ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ་སྟེ། །ཀྱན་རྩོམ་ཀྱི་སྟེའོ། །རྒྱུད་ཁྲུང་།

རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐྱ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་བ་ཀྱན་རྩོམ་སྐྱ་ཉིད་དེ། །

བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུའོ། །ཞེས་སོ། །

དེས་ན། ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་དག་པ་མཐོང་ན། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་བརྟེན་གྱི། །མཚན་དཔེས་

བརྒྱན་པའི་གཟུགས་མཐོང་བས་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱུ་མཐོང་བ་མིན་ཏེ། རྗེ་ཤེ་གཙོད་པར།

གང་དག་ང་ལ་གཟུགས་སུ་མཐོང་། །གང་དག་ང་ལ་སྤྱད་རྟོགས་པ། །

མོག་པས་བཙོམ་པར་སྤྱེས་པ་ཡི། །སྤྱེ་བོ་དེས་ནི་ང་མི་མཐོང་། །

འབྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱུ། །ཆོས་ཉིད་སངས་རྒྱུས་བཟུང་བར་བྱ། །

ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འདྲ་མིན། །དེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་མི་ལུས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱ་གསུམ་ཡི་རོ་བོ། རྒྱ། རྣམ་གཞག་དབྱེད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གསུམ་ལས།
རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱ་ནི། མཚན་ཉིད་ལྡ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། སྤྱེ་འཛིག་གནས་གསུམ་དང་ལྡ་
བས་འདུས་མ་བྱས་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་དབྱེར་མེད་པས་ཐ་མི་དད་པ། མཐའ་གཉིས་སྤངས་པས་
ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་སྦྱོམས་འཇུག་དང་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་དང་ལྡ་པ། རང་བཞིན་གྱི་
སྤྱི་བ་པ་དང་ལྡ་པ། རྟོག་པས་དམིགས་བྱ་མ་ཡིན་པ། མཉམ་གཞག་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡུལ་
ཡིན་པ་གསུམ། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །ཡོན་ཏན་ལྡ་ནི། རྒྱ་ཆེ་བ། གངས་
མང་བ། རྟོག་གའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པ། ལུན་མོང་མིན་པ། སྤྱི་བ་པས་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུད་མྱར།

ཐོག་མ་དདུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །

གཉིས་མེད་གསུམ་ལྡ་ནི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །

ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །

མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །

གཞལ་མེད་གཏྲའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །

བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། །

བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལོངས་སྤྱོད། གསུང་བཟོད་པ་དང་། སྤྱི་སྤང་བ་དང་མཛད་པ་སྤྱོད་པ་རྒྱན་མི་ཆད་པ་
གསུམ་དང་། དེ་རྣམས་སྤྱོད་ཀྱིས་བྱལ་བར་འབྲུག་པ་དང་། སྤྱི་དང་གསུང་དང་མཛད་པ་དུ་མར་སྟོན་
ཡང་དེའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ལྷོ། །རྒྱད་ཁྲམ།

སྤྱི་ཆོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྤྱ། །

འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྤྱོད་ལ་བཅོན་པ། །

མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །

སྤྱི་ཆོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་སྤྱོད། འབྲས་བུ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་སྟེ། སྲིད་པ་ལ་སྟོོ་བ་བསྐྱེད་ནས་སྤང་འདས་ལ་
འདུན་པར་མཛད་པ། ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་བརྒྱུག་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱིས་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ། བྱང་རྒྱལ་
མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་པས་རྣམ་གྲོལ་ཐོབ་པར་བཟོད་པ་སྟེ། གསུམ་གྱི་རྒྱའི་གཞུགས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པ་
མཁའ་ལ་གཞུགས་གནས་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྱོད་ཏུ་གནས་པ་སྟེ། རྒྱད་ཁྲམ།

ལོ་ཀ་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འབྲུག་པ་དང་། །

རབ་ཏུ་སྦྱིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱ་ཡི་གཞུགས། །

གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདྲིར་ནི་རྟག་གནས་ཏེ། །

རྣམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བལ་ཆེར་བཤད་ཟེན་ལ། གནས་སྤྱར་པའི་རྒྱ་ནི། ཀུན་གཞི། ཉོན་ཡིད། འབྲུག་ཤེས་
གསུམ་སྟེ། གསེར་འོད་ལས། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱང་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད། །ཀུན་

ཁེར་ཕྱིན་ལུང་གི་སྟེ་མ།

གཞི་ལ་གནས་པའི་ཡིད་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད། །དངོས་པོ་ལ་འདུག་པའི་
ནུམ་བར་གེས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ནི། སྤྱལ་པའི་སྤྱོད། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། མཉམ་པ་དང་། མི་མཉམ་པ་དང་། རྟག་པའི་བྱུང་བར་དང་གསུམ་མོ། །དང་མོ་ནི།

དེ་དག་རྟེན་དང་དགོངས་པ་དང་། །འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །

ཅེས་བསམ། ཆོས་སྤྱི་ནི། རྟེན་ཆོས་དབྱིངས་ཐ་དད་མེད་པ་དང་། དགོངས་པ་ཐ་དད་མེད་པ་དང་།
འཕྲིན་ལས་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱལ་སྤྱོད་གཉིས་ནི། དགོངས་པ་དང་འཕྲིན་
ལས་ཀྱིས་མཉམ་པ་སྟེ། སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་འཕྲིན་ལས། ཐོགས་མེད། བྱུང་མོང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །ཡང་ན། དཔྱེག་གཉེན། གོ་རིམ་བཞེན་སྤྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སྤྱོད་ནི། ཡོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་དང་། ཞིང་དང་། མཚན་དང་། སྤྱོད་
མདོག་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། མཛད་པ་དུག་གིས་ཐ་དད་དེ།

ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་ཁམས་ཀྱུན་ཏུ། །འཁོར་ཡོངས་བསྐྱུད་དང་ཞིང་དང་མཚན། །

སྤྱོད་དང་ཆོས་རྫོགས་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། །མཛད་པ་དག་གིས་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དོ་མོ་ཉིད་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པ། རྟེན་གསལ་དཀའ་བས་སྤྱལ་། ཡོངས་སྤྱོད་འབྲེལ་བས་ཡོངས་
སྤྱོད་རྫོགས་པའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།

རང་བཞེན་སྤྱི་ནི་མཉམ་པ་དང་། །བྲ་ཞིང་དེ་དང་འབྲེལ་པ་དང་། །

དགེ་རྒྱར་ཡོངས་སྤྱོད་བསྐྱེད་པ་དང་། །ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་འཕྱོར་རྒྱར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །
སྤྱལ་སྤྱོད་ནི། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་སྟེ། །

བཟོ་དང་སྟེ་དང་བྱང་རྒྱབ་ཆེ། །མྱ་ངན་འདས་པ་རྟག་སྟོན་བས། །

སངས་རྒྱལ་སྤྱལ་པའི་སྤྱོད་འདི་ནི། །ནུམ་བར་གྲོལ་པའི་ཐབས་ཆེན་པོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱུ་མི་ཆད། རྒྱུ་གིས་དེ་དག་རྟག་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཏེ། རྒྱ་གསུམ་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་རྟག་པར་བརྟུན་དེ།

རྒྱ་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། །

འཕྱེ་དང་འབྱུལ་དང་མཁྱེན་དང་ཕུན་ཚོགས་དང་། །

ཆོས་ཀྱི་དབང་སྤྲུག་འཆི་པའི་བདུད་བཙོམ་དང་། །

ངོ་མོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག་ །ཅེས་སོ། །

ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་ནི། མི་འཇིག་པའི་ཕྱིར་རྟག་གོ། ཁོངས་སྐྱེ་ནི། མོག་མ་ཡོད་ཀྱང་ཐ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་
མི་འཆད་པའི་ཕྱིར་རྟག་གོ། སྐྱལ་སྐྱེ་ནི། མི་སྤང་བར་བྱས་ནས་ཡང་དང་ཡང་སྐྱལ་བ་སྟོན་པས་རྟག་གོ།

གསུམ་པ་ནི། སྤང་གི་ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་གཉིས་སུ་བྱེ་སྟེ། དབྱིངས་རང་བཞིན་གིས་ནམ་པར་དག་
པ། རྫོ་བྱར་གི་བྱི་མ་ལ་ལུས་གིས་ཀྱང་དག་པ་ནི། ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ། དེ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རྟགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་སྐྱེ་མ་ལྷ་བ་ནི། ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་སྟོབ་དཔོན་འདི་བཞེད་དོ། །ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བར་མི་
རིགས་ཤེས། སྟོན་ཡོད་དེ། གསེར་འོད་ལས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིད་ཅམ་དུ་
གནས་པ་དེ་ནི། ཆོས་སྐྱེ་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་སོ། །སྐྱེ་སྤང་གཉིས་ནི། བདགས་པ་ཅམ་སོ། །ཆོས་སྐྱེ་ནི།
ཡང་དག་པ་སྟེ། སྐྱེ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་དོ། ཞེས་པ་དང་། དབྱིག་གཉེན་གིས། སངས་རྒྱུས་བཙོམ་
ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐྱེ་ནམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཆོས་དང་། ཁོངས་སྐྱེ་དུ་རྟགས་པ་དང་། སྐྱལ་པའོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཀྱི་
སྐྱེ་ནམ་པ་གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་སོ། ཞེས་ཆོས་སྐྱེ་ཉིད་ལ་ཆ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་
ན། འདིར་ཡང་ལྟོག་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུས་པར་འོག་དུ་གོ། །

བཞི་པ་ནི། མཚན་བརྟུན་ལས། སངས་རྒྱུས་སྐྱེ་ལྷའི་བདག་ཉིད་ཅན། །

ཞེས་པ་ལ། འཇམ་དབལ་གྲགས་པས། སྤར་གྱི་སྟེང་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱ་དང་ལྷ་ཟེར་བའང་བརྟག་བཟོད་
པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ལས་གཞན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །གསེར་གྲིང་པས། བཞི་པོའི་དཔྲེ་གཞི་
ཆོས་སྐྱ་དང་ལྷ་ཞེས་པ་མི་འཛད་དེ། དཔྲེ་གཞི་དཔྲེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་འགལ་བའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན། ལོངས་
སྐུ་ལ། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་པ་ལ་གནས་པ་ཁོ་ན་ལ་སྤར་བའི་ལོངས་སྐྱ་དང་རྟགས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ས་དང་
པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་སྤར་བ་སྐུ་ལ་ལོངས་སྐྱ་དང་རྟགས་པ་དང་། སྐུ་ལ་སྐུ་པལ་པ་སྟེ།
ལྷ་འཇམ། སྐུ་ལ་སྐུ་ལ། རྣམ་པར་སྦྱོར་པ་ཡིན་མིན་གྱིས་དཔྲེ་བས་ལུང་། །ལང་གཤེགས་ལས།

ཆོས་ལྟན་རྒྱ་དང་འབྲ་བ་དང་། །རྒྱ་དང་འབྲ་བས་གང་སྐུ་ལ་བ། །

དེ་དག་ངོ་མོ་སངས་རྒྱས་ཡིན། །ལྷག་མ་སྐུ་ལ་བའི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ངོ་པོ་དཔྲེ་བ་གསུམ་ལས། རྒྱ་ནི། ཉན་རང་དབྱ་བཅོམ་མན་ཆད་ནས་སེམས་
ཅན་ས་ལུས་པའི་བསོད་ནམས་བརྩར་བསྐྱེས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བ་སྤྱིའི་བྱ་གཅིག་བ་སྤྱིའི་བྱ་ག་
ཐམས་ཅད་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་གཅིག དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་འགྲུབ་
པའི་བསོད་ནམས་བརྒྱས་མཚན་སུམ་ཅུའི་གཅིག་གོ། མཚན་སུམ་ཅུ་འགྲུབ་པའི་བསོད་ནམས་སྟོང་གིས་
མཛོད་སྤྱ། དེ་འབྲུམ་གྱིས་དབྱའི་གཙུག་ཏོར། དེ་ཕྱེ་བ་གངས་མེད་བརྩས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་འགྲུབ་
པར་རིན་ཆེན་གླེང་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། གྲགས་སྟོང་གཉིས་མེད་དེ། ལྷའི་རྩ་མོ་ཆེ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱད་བྱངས་དང་རྣམ་པ་བཞིས་
མཚུངས་ཏེ། རྟེན། བག་མེད་པའི་ལྷའི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བསྐུལ་བ་དང་དེའི་དུས་ལས་མི་འདའ་བ་ལྟར།
གང་ཟག་དང་དུས་ལ་བྱུང་བས་ཉི་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པའི་འཛིགས་པ་ལས་སྦྱོབ་
ཅིང་བག་ཡོད་པའི་གནས་ལ་སྦྱར་བ་ལྟར། འདི་དང་བྱི་མ་ལ་མི་ཐན་བ་སྟོང་བས་ཐན་བ་དང་། དམ་བ་
མིན་པའི་དགའ་བ་སེལ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཀྱན་དགའི་དགའ་བ་དེ་ཉི་པར་སྐུ་བ་པ་ལྟར། ལྷན་ཅི་ལོག་གི་བདེ་བ་
སེལ་ལ་ཡང་དག་པའི་བདེ་བ་སྐུ་བ་པས་བདེ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྦྱོར་བཞི་སྦྱོག་ཅིང་འཆེ་བ་ཞི་བར་བྱེད་བ་
ལྟར་བྱེན་ཅི་ལོག་གི་སྦྱིབ་པ་དང་གཞོད་པའི་དུས་སེལ་བས་འཁོར་བ་ལས་ངེས་པར་འབྱེན་པའོ། །རྒྱད་
ཟླ།

དེ་བཞིན་བྲལ་བ་དག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །

སངས་རྒྱལ་གསུང་གིས་བྲལ་མཛད་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་ན་ཡོད་པའི་དོན། རི་ལྷ་རྩ་རྩ་རྩ་རྩ་སྤྱི། །

ལྷན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་གཙམ་དང་ཡིད་གཞུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་བ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་དུག་བདག་མེད་དང་། །

ཞེ་བའི་སྤྱི་ཡིས་བག་མེད་པའི། །རྩ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་རྣམ་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ནི་རྒྱ་གཞུང་ལྟར། །དེ། །

སྐལ་ལྷན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ནོ། །

ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་འང་ས་འོག་གི་སོ་སྤྱིའི་རྣ་བར་འགྲོ་བ། །འདོད་པའི་མེ་ཞི་བར་བྱེད་པ།
ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་གཏོད་པར་བྱེད་པ། །ཐན་བདེ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་བྱེད་བ་དང་བཞིས་ལྷའི་ར་ལས་
བྲལ་པར་འཕགས་ཏེ། རྒྱུད་ཁྲར།

གང་ཕྱིར་སྤྱེ་ཀྱན་པ་ཉིད་དང་། །ཐན་བདེ་ཆོ་འབྲལ་གསུམ་ལྷན་པ། །

དེ་ཕྱིར་ཐུབ་དབངས་སྤྱ་ཐུས་ཀྱི། །སེམས་སྟོན་རྣམས་ལས་བྲལ་པར་འཕགས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། མདོ་ལྷེ་རྒྱན།

བདེ་གཤེགས་གསུང་ནི་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཡན་ལག་དྲུག་རྩ་བསམ་མི་བྲལ། །ཅེས་བས།
ཡན་ལག་དྲུག་རྩ་པོ་མདོར་བསྟུན།

མཉེན་དང་འཇམ་དང་ཡིད་བྱ་འོང་། །ཡིད་བྱ་འཐད་དང་དག་བ་དང་། །

དེ་མེད་གསལ་དང་སྟན་ཅིང་འཇེབས། །མཉེན་འོས་མི་རྩྭགས་སྟན་པ་དང་། །

དུལ་དང་མི་རྩལ་མི་བརྒྱུད་པ། །རབ་དུལ་རྣར་སྟན་ལུས་སེམས་བྱེད། །

སེམས་སེམས་སྤྱིང་དགའ་དགའ་བདེ་སྤྱིད། །གཏུང་མེད་ཀྱན་གཤེས་རྣམ་རིག་བྱ། །

རྣམ་གསལ་དགའ་བྱེད་མངོན་དགའ་བྱེད། །ཀྱན་ཤེས་རྣམ་རིག་བྱེད་རིགས་པ། །

འབྲེལ་དང་མི་རྣོས་སེང་གའི་ཤུགས། །ཐུང་ཆེན་འབྲུག་དང་སྐྱ་དབང་དང་། །

འི་ཟ་ཀ་ལ་མི་རྣ་ཆངས། །ཤང་ཤང་སྐྱ་དབྱངས་གྲགས་པ་བདུན། །

ལྷ་དབྱངས་རྩ་སྐྱ་མ་ཁེངས་པ། །མི་དཔའ་སྐྱ་ཀྱན་རྩེས་སུ་ཞུགས། །

ཆེག་བྱར་མ་ཆགས་མ་ཆང་མེད། །མ་ཞུས་མི་ཞན་རབ་ཏུ་དགའ། །

ཐུབ་དང་ཐ་བ་མེད་རྒྱན་ཆགས། །འབྲེལ་དང་སྐྱ་ཀྱན་རྩོགས་པར་བྱེད། །

དབང་པོ་སིམ་བྱེད་མ་སྦྱང་པ། །མི་འགྱུར་མ་རྟལས་འཁོར་ཀྱན་གྲགས། །

རྣམ་པ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ལྷན་པ། །ཡན་ལག་རྒྱག་ཅུའི་གསུང་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱ་བའི་ཆེགས་བཅད་དོ། །

གསུམ་བཞི། ཡེ་ཤེས་བཞི་སྟེ། འདི་ལ། རྒྱ་རོ་མོ་བྱེད་ལས་སོ། །དང་པོ་ལ། གནས་སྐྱར་པའི་རྒྱ་
ནི། ཀྱན་གཞི་ཉོན་ཡིད། ཡིད་ཤེས། དབང་ཤེས་བཞི་གནས་སྐྱར་པ་ལས་ཡེ་ཤེས་བཞི་འབྱུང་སྟེ། ཅན་
གོ་མིས།

གྱན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གང་ཡིན་པའང་། །མེ་མོང་ཡེ་ཤེས་ཉིད་སྐྱར་པ། །

དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ནི། །རོ་མོ་ཉིད་དུ་འགའ་ཞིག་འདོད། །

ཅས་པ་དང་།

ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིད་གནས་སྐྱར་པ། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་བརྟུན་པར་བྱ། །

སོ་སོར་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཉིད་དེའོ། །

དེ་དག་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲིཉི། །

ཅེས་པ་དང་།

དབང་པོ་ལྷ་ཡི་རྣམ་ཤེས་གང་། །དེ་ནི་དོན་ཀྱན་ཡོངས་འཛིན་ཕྱིར། །

སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་དོན་དུ་ནི། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ཅམ་ཉིད་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །

བདག་པོའི་རྒྱ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱིས་སྡེ་སྤྱོད་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་
གཞན་མཉམ་པ། གཞན་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་དང་དགོན་མཆོག་གི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་
སྟེ། བཞིའོ། །

འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་སེམས་མཉམ་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཆོས་རབ་སྟོན་ཕྱིར་དང་། །

བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་སྟེ། །ཡེ་ཤེས་བཞི་པོ་ཡང་དག་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་ནི། རྟག་ཏུ་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ། བཅ་རིག་གི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐག་ཉེ་རིང་གི་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་
ཅད་ལ་འཇུག་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འབྱུང་བས་རྟག་ཏུ་ལྡན་པ། སྤྱི་བ་བཀའ་དང་བྱལ་བས་ཤེས་བྱ་
ཐམས་ཅད་ལ་མ་སྐྱོངས་པ། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མེད་པས་མངོན་དུ་མ་ཕྱོགས་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་གི་གཞུགས་
བརྟན་བཞིན་དུ་གསལ་བར་སྒྲུང་བའོ། །

མེ་ལོང་ཡེ་ཤེས་ང་ཡི་མེད། །ཡོངས་སུ་མ་ཆད་རྟག་ཏུ་ལྡན། །

ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་མ་སྐྱོངས་པ། །རྟག་ཏུ་དེ་ལ་མངོན་ཕྱོགས་མིན། །ཞེས་སོ། །

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ནི། བྱང་སེམས་གྱི་དུས་སུ་བདག་གཞན་མཉམ་པར་བསྒྲོམས་བས་གཞུགས་
བརྟན་ལྷ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ཐག་དང་ཆོས་ལ་བདག་མེད་པར་མཉམ་པར་རྟོགས་ནས་མི་གནས་
པའི་ཕྱང་འདས་ལ་ཞུགས་པའི་བྱམས་སྤྱིང་རྗེ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །

མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ལ། །སྒྲོམ་པ་དག་པ་ལས་འདོད་དེ། །

མི་གནས་ཞི་བར་ཞུགས་པ་ནི། །མཉམ་ཉིད་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པར་འདོད། །

དུས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་བྱམས་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དག་དང་ལྡན། །ཞེས་སོ། །

སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོགས་པ་མེད་པར་སོ་སོར་རྟོག་
པར་མཛད་པ། །གཞུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་ནམས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་སུ་སྤྱར་བ་སྟེ།

སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཤེས་བྱ་ཀྱན་ལ་རྟོག་མི་ཐོགས། །

ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཞུངས་ནམས་ཀྱི། །གཉེར་དང་འབྲེལ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །
ཡེ་ཤེས་དེ་གཉིས་འོངས་སྒྲེ་ཉེ། །ཅུ་གོ་མིས།

དེ་དག་འོངས་སྟོང་རྟོགས་སྒྲེ་ཉིད། །ཆོས་ལ་རྟོགས་འོངས་སྟོང་ཕྱོད་ཕྱིར། །

བྱང་ལྷུབ་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ནམས། །ཆོས་ལ་རྟོགས་འོངས་སྟོང་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་སོ། །
བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ལོ་ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲ་རྟོགས་སུ་སྒྲུབ་པས། །སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་
བ་སྒྲུབ་པ་སྟེ།

བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཁམས་ནམས་ཀྱན་ཏུ་སྒྲ་རྟོགས་ཤིང་། །

དབག་མེད་བསམ་ཡས་སྒྲུབ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་དོན་ཀྱན་སྒྲུབ་པའོ། །ཞེས་སོ། །
དེ་ཉིད་སྒྲུབ་སྒྲེ་ཉེ། །ཅུ་གོ་མིས།

དེ་ཡང་རྟོག་པར་ཐམས་ཅད་དུ། །དུས་རི་བཞིན་དང་བསམ་རི་བཞིན། །

སངས་རྒྱས་ནམས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲེ་ཉེ། །སྒྲུབ་པ་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

ཡང་སངས་རྒྱས་སའི་མདོ་ལས། །ཤིན་ཏུ་འདུས། །ཆོས་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བསྐྱས་ཏེ། །ལྷ་གང་ཞེན།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམས་པར་དག་པ་དང་། །མེ་ལོང་ལྷ་བྱའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་།
སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །བྱ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་བས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི།

བཀྲ་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྤྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་ཁྲོལ་བ། ཤེས་རབ་དང་སྤྲིང་ཆེ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་
སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལུན་སྤུམ་ཆོགས་པའི་རང་བཞིན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་
སོ། །དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་ལྷར་འདོད་པ་ནི། སྤྲིབ་པའི་འདོད་པ་དང་མཐུན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ནི། རོ་
བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིབ། མེ་མོང་ལྷ་བྱ་ནི། རྟོགས་པ་ཆོས་སྤྲོད། །ཡེ་ཤེས་བཞིར་འདོད་ན། སྤྲིབ་གསུམ་དང་མཐུན་
ཏེ། མེ་མོང་ལྷ་བྱས་ཆོས་དབྱིངས་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་ལ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མེད་
པས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་ཏེ། ལ་ཅིག་ཏུ་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྲིབ། ལ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་སྤྲིབ་སྤྲིབ་བཞིན་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཡེ་ཤེས་བཞིའི་དང་པོས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་དེ།

ཡེ་ཤེས་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་མཆན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་ཆེན་པོ་འདྲ། །

མོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་གཞུགས་བརྟན་འབྱུང་ཕྱིར་དོ། །

དེའང་མོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡིན་པས་མོངས་སྤྱོད་བཞིན་དོ། །ཅུ་ལོ་མེས།

ལ་ཅིག་མེ་མོང་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་། །མོངས་སྤྱོད་རྟོགས་པའི་སྤྲིབ་ཏུ་རྟོག།

དེ་ཡང་དེ་ལ་རྒྱ་ཉིད་ཕྱིར། །ཉེ་བར་བཏགས་ལས་དེ་བཞིན་གཞན། །ཞེས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞུགས་བརྟན་འབྱུང་པས་མེ་མོང་ལྷ་བྱའོ། །

གཉིས་པས་ནི། བྱམས་སྤྲིང་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་མོས་པ་དང་འཆོམ་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་ཉི།

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མོས་པ་བཞིན། །སངས་རྒྱས་སྤྲིབ་ཀྱི་དེས་པར་སྤྲོན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པས་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་དགའ་བདེའི་འཕྲོར་བ་སྤྲོན་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་
ཆར་འབེབས་ཏེ།

འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་སུ་ནི། །འཕྲོར་བ་ཐམས་ཅད་སྤྲོན་མཛད་བ། །

ཐེ་ཆོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་ཡི། །ཆོས་ཆེན་ཆར་ནི་རབ་ཏུ་འབེབས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བས་ནི། སྐལ་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བ་སྟེ།

སངས་རྒྱལ་སྐལ་པ་དེ་ཉག་ཏུ། མཛད་པ་སྐལ་པའི་བྱེ་བྲག་དང་། །

གངས་དང་ཁིང་གི་རྣམ་ཀྱན་ཏུ། བསམ་མི་ཁྱབ་པར་ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། སྟོབས་བཅུ། མི་འཛིགས་པ་བཞི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙུང་ནི།
བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་སོ། མཚན་སོ་གཉིས་ནི། ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ཏེ། རྒྱད་ཁྲར།

བདག་ཉིད་གྱི་ནི་འབྱོར་པའི་གནས། དཔལ་པའི་དོན་གྱི་སྐྱེ་ཡིན་ཏེ། །

ཤར་མོང་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱ་ཡི་སྐྱ། བ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གནས། །

དང་པོའི་སྐྱ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྷན། །

གཉིས་བ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན། རྣམ་སྟོན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྷན། ཞེས་སོ། །

ཡང་ན། ཆད་མེད་པ་བཞི་ནས་ཕྱིན་དུག་གི་བར་ཡོན་ཏན་མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས་འབྱུང་བ་བཞིན་བལྟའོ། །

ལྷ་པ་ནི། བསྐྱ་ན། ལྷན་གྱིས་བྲལ་བ་དང་། རྒྱན་མི་ཆད་པ་གཉིས་སོ། དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱ་སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱད་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཁམས་དང་། ཞི་དག་ལ་སོགས་པའི་འདུལ་བྱེད་གྱི་ཐབས་དང་། གདུལ་
བྱ་ལ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བྱ་བ་མདོན་མཛོ་ངེས་ལེགས་དང་། དེའི་གདུལ་བའི་ལྷལ་དུས་ཏེ། ལྷ་ལ་ཅིར་
ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བཞིན་དུ་སྐྱབ་པ་ལྷན་བྲལ་སྟེ། རྒྱད་ཁྲར།

གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །

གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་འདུལ་བའི་བྱ་བ་དང་། །

དེ་ཡི་ལྷལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། །

ཁྱབ་བདག་ཉག་ཏུ་སྐྱན་གྱིས་བྲལ་པར་འཇུག། ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྩ་རྒྱས་པའི་མཆོ་ངེས་པར་འབྱིན་ཁྱེད་
ས་བཅུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཆོ་བའི་ཉི་མ་ཉེ་བར་སྟོན་པ། ཚོགས་གཉིས་དང་གཉིས་
ཀྱིས་ཐེག་པ་ལ་བསྐྱབས་པས་ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ནམ་མཁའ་འབྲས་བུ་བྱང་རྩལ་ཐོབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་འི་མ་མེད་པ། དེ་བདག་ཉིད་དང་འབྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཏེར་བཞིན་ཁྱད་མེད་
དུ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས། སྟོ་བྱར་དུ་འབྱུང་ཞིང་སྤྱི་བ་ཅིང་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ། རང་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་
མ་གྲུབ་པའི་སྤྱི་བ་སྤྱི་བ་གཉིས་ཀྱིས་བྱང་རྩལ་གྱི་ནམ་མཁའ་བསྐྱབས་པ་དེ། འཛོམས་པའི་རྒྱུ་ཐུགས་
རྩེ་ཆེན་པོས་འཛོར་བར་བྱེད་པས་རྒྱུང་རྩ་བུ་སྟེ། རྒྱུད་ཁྲར།

ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཚོགས་དང་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྩ་མཆོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤོད་ཅན། །

ཐེག་པ་མ་ལུས་ངེས་པར་བསྐྱབས་ཉེ་མཐའ་དང་དབྱུས་མེད་རྒྱ་ཆེ་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་པ། །

སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་འི་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀྱང་ལ་ཁྱད་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་ཀྱི་དྲ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྩེའི་རྒྱང་གིས་རྣམ་པར་གཏོར་། །

ཞེས་སོ། །

དེ་ལ། དང་པོ་ས་དང་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་གྱི་དབང་གིས་འབྱུང་བར་བརྟན་ལ། བྱང་རྩལ་
དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རིག་ནས་ཞི་བའི་མཐར་མི་གནས་ཤིང་། སྤྱི་བ་པ་
དང་ཐུགས་རྩེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱི་བ་པ་མ་ཐད་བར་དུ་ཐུགས་རྩེའི་མཐོང་བ་མི་རྟོགས་པས་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་
མི་ཆད་པ་ཡིན་ཉེ། རྒྱུད་ཁྲ་མར།

གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཆོངས་གཟིགས་དང་། །

མཐོང་བ་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྤྱི་དུ་མཐོང་མི་འཆད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་ལམ་ན་སྤྱི་མེད་ཅིང་། སྤྱིར་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་གསལ་པར་རྟོགས་
པས་སྤྱི་དང་བཅས་སོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་དུ་སྤྱི་བ་གཉིས་ས་པོན་འགའ་ཞིག་སྤངས་ལ་

ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ས་སྤྱོད་ཐོབ་པོ། །ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དུ་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱན་ཆད་
མེད་པ་ས་སྤྱོད་གས་པ་སྟེ།

སྤྱོད་མེད་པ་དང་བཅས་དང་སྤྱོད་ཐོབ་དང་། །སྤྱོད་ཡོངས་རྟོགས་དང་རྒྱལ་མང་བ་དང་། །

དར་རྒྱལ་བྱ་དང་དར་རྒྱལ་མེད་པར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཅམ་ཞིག་སྟོབ་ལམ་ན་
ཡོད་ཀྱི། མཆོན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་འབྲས་བུ་མིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།
སྤྱོད་མེད་དེ། བསྐྱེད་འབྲས་མིན་ཡང་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་སོ། །རོ་བོ་ཉིད་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ན།
སྤྱོད་པ་བཅས་སུ་འགྱུར་རོ། །མ་བྱས་ན། མ་མཐུན་པ་འཕྲས་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། ཡོངས་
གཙོད་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་བྱས་ལ། རྣམ་བཅད་ལ་འགའ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་
བས་མ་མཐུན་པའི་སྤྱོད་མེད་དོ། །གཟུགས་སྤྱོད་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ན། རྒྱད་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། གཟུགས་སྤྱོད་
དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མེད་ན། མདོ་ལས། བདག་གིས་དངོས་པོའི་སྤྱོད་འདྲེས་པ་ཡང་ཡུལ་དང་ཐབས་
མཁས་པ་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། རྣམ་མཐུན་ཀྱི་རྟོན་དུ་གྱུར་བའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་
ཡོད་ཀྱང་རྒྱད་དུ་མར་མི་འགྱུར་ཏེ། རི་ཐ་དད་པའི་དབང་གིས་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་
ཡོད་ཚུལ་ལ་འགའ་ཞིག ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་འདོད། ཆོས་བཤེས་ལ་
སོགས་པ། ཡེ་ཤེས་ཉིད་གདལ་བྱའི་དབང་གིས་ཡོངས་སྤྱོད་སྤྱོད་པར་སྤྱོད་ཀྱིས་དང་འབྲེལ་བ་དུ་སྤྱང་གི
གཞུག་གི་ལུས་མིན་ཏེ། གསེར་འོད་ལས།

ཡང་མོང་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །སྤྱོད་ལ་རུས་པ་ཞག་མེད་ན། །ཞེས་པས་སོ། །

ཡང་། གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་རྣམས་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱེ་བར་མི་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྤྱོད་མེད་
དེ། སྤྱོད་མར་བྱེ་བའི་ཡ་གྲལ་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཡིན་པས་མ་བྲལ་བྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྤྱོད་
ཞེས་གཅིག་དུ་བསྟུས་པའི་ཆོས་སྤྱིའི་དབྱེ་བར་འདོད་པས་སོ། །གསུང་ལ་སོགས་པ་སྤྱོད་དུ་མི་རིགས་

རྣམ་མཁུན་དོ་མོ་གཅིག་ཅིང་གཞན་དང་དངོས་པོ་ཐ་དད་དོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྟོག་པ་ཐ་དད་ཁོ་ན་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁུན་གསུམ་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ལ། སྦྱར་བ་ནི། འཇུག་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོས་སྦྱར་ནི།
 ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དོན་གྱི་རིམ་པ་ཡིན་ནོ། །མཁུན་གསུམ་ལ། འབྲས་བུ་ལ་བྲོད་པ་བསྐྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཁུན་དང་པོར་བསྟན། དེ་ཉིད་ལམ་གོམས་པ་ལས་བྱུང་བས་དེ་ནས་ལམ་ཤེས་བསྟན།
 དེ་ཉིད་སྤང་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པས་སྤང་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་ནས་གཞི་ཤེས་བསྟན་ཏེ། བཤད་
 པའི་རིམ་པ་ལོ། །མཁུན་གསུམ་ཐོས་པས་མ་གྲིས་ཤེས་པ་དེ་དབང་དུ་བྱ་དགོས་པས་དའི་ཐབས་རྣམ་ཀུན་
 བསྟན། དེ་ལས་དབང་ཐོབ་པ་འབྱུང་བས་ཅེ་སྦྱར་བསྟན། དེ་བརྟན་པར་བྱེད་ཅིང་ཉམས་ན་གསོ་བའི་ཕྱིར་
 མཐར་གྲིས་པ་བསྟན། དེ་མཐར་བྱག་པ་ན་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་སྤང་ཅིག་ལ་བསྟན་ཏེ། བལ་ཆེར་དོན་གྱི་
 རིམ་པ་ལོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་བྱག་གི་འབྲས་བུར་ཆོས་སྦྱར་བསྟན་ཏེ། དོན་གྱི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ནས་ཀྱི་
 སྦྱར་བསྟན་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ལ། འཇུག་ཡུལ། འཇུག་པ། ཞུགས་འབྲས་གསུམ་དུ་ངེས་ལ། འཇུག་ཡུལ་ཡང་རྒྱ་འབྲས་
 རྒྱང་དོར་གསུམ་དུ་ངེས་པས་མཁུན་གསུམ་དུ་མཐའ་ཆོད་ལ། འཇུག་པ་སྦྱར་བའང་དབང་ཐོབ་པའི་དོན་
 དུ་སྒོམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་དང་། བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྒོམ་པ་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་ངེས་པས་རྣམ་
 ཅེ་གཉིས། མཐར་སྤང་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། ཆོས་སྦྱར་རྒྱའི་རྣལ་འབྱོར་ཐམས་ཅད་དེ་ཅམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྦྱར་ངེས་ཏེ། དེ་ཅམ་གྱིས་འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །དེས་ན། མངོན་རྟགས་ཡུལ་དེ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ངེས་སོ། །དང་ནི། རྟོགས་ཆེག་གོ། ཡང་ན། དེ་
 ལས་ཆོས་སྦྱ་དང་ཞེས་སོགས་དབྱེ་བ་ལོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཁུན་གསུམ་དང་རྣམ་ཀུན་ལ་དང་། རྣམ་མཁུན་དང་ལམ་ཤེས་ལ་དང་། ལམ་
 ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ལ་དང་། རྣམ་མཁུན་དང་ཆོས་སྦྱ་ལ་རྒྱོམ་པ་སྤང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཁུན་གསུམ་
 དང་རྣམ་ཀུན་སྟོན་པའི་གཞུང་རྒྱོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་ཀུན་ཏུ་མཁུན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་མཚན་ཉིད་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། མཁུན་གསུམ་ནི། རྣམ་པ་ཐ་དད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན། རྣམ་ཀུན་ནི།
 རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཁྱད་དམ། མཁུན་གསུམ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟན་ལ། རྣམ་ཀུན་

ཉམས་མེན་སྤྱིར་བའི་སློན་ས་བསྟན་ནོ། །ཡང་ན། རྣམ་ཀུན་སྤང་བུ་ཞི་བའི་དོན་དུ་སློམ་པ། ཞི་བ་མཐུན་
བ་ཡིན་པས་མི་སྒྲིམ་ཏེ། འཕགས་པས། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་ནི། རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ཏེ། རྣམ་པ་སོ་སོར་ངེས་པ་ཇི་སྐད་བཤད་པས་སོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
རྫོགས་པ་ནི། རྣམ་པ་མ་ལུས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲ་བ་འདི་ནི། རྟེན་པར་རྫོ། །ཡང་ན། ཐམས་
ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི། མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་
པར་རྫོགས་པར་རྫོགས་པ་ནི། སྤྱིར་བ་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་
རྫོགས་པ་ནི། མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་སོར་རྣམ་པར་གནས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བ་ཡིན་པ། རྣམ་མཐུན་ཉིད་
ནི། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་མཐུན་དང་ལམ་ཤེས་སྟོན་པའི་གཞུང་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་
མཐུན་གྱི་རྒྱ་སྟོན་པའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པ་ཤེས་པ་རྣམ་མཐུན་དུ་རྫོགས་
པའི་དོན་དུ་སྐབས་དང་སོར་དེའི་རྒྱ་བསྟན། དེ་རྣམ་མཐུན་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་མེན་ནོ་ཞེས་དོགས་པ་
བསལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཛོན་རྫོགས་ཐུན་མོང་མེན་པ་བསྟན་པའི་བྱིར་ལམ་ཤེས་བསྟན་ཏེ།
འགྲེལ་ཆེན་ནས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་པར་ཐུགས་སུ་རྟེན་པ་ལ་སྟོས་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་མཐུན་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་བ་ཡིན་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་ས་སོ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་ནི། དེ་ལས་གསུངས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་དེ་ཉིད་ལས་རྒྱ་ཅམ་ཞིག་དངས་ནས། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་
མཛོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་སྟོན་པའི་གཞུང་སྒྲོམ་ཏེ། ལམ་ཤེས་སུ་ཡང་ཉན་རང་གི་
ལམ་བསྟན་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མི་སྒྲིམ་ཏེ། ལམ་ཤེས་སུ་ཉན་རང་གི་ལམ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་
ཡར་ལྡན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་བསྟན་པ། གཞི་ཤེས་ནི། གཞི་མ་ཤེས་ན་ལམ་མི་ཤེས་པས་གཞི་མ་
ལུས་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་རས། སྤང་བུ་མ་ཤེས་ན། གཉེན་སོ་མི་ཤེས་པས་སྤང་བུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་
བསྟན་ནོ། །འགྲེལ་ཆེན་ནས། དེ་བས་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་འཕངས་པ་རྣམས་ཀྱི་
གཞི་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་དོན་དུ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བཤད་པར་གཞུང་

ངོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་དང་ཆོས་སྐྱོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཏེ། གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུ་གྱིས་སྐྱོན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མི་རྣམས་ཏེ། རྣམ་མཁུན་འདུག་ལུལ་གྱི་ཆ་ནས་བསྟན། ཆོས་སྐྱོན་ལྟགས་འབྲས་གྱི་
ཆ་ནས་བསྟན་པའོ། །སངས་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས། ཡང་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ནི། ལུལ་
གྱི་སྐྱོན་སོ། །དེའི་འོག་མ་བཞི་ནི། རྒྱུའི་སྐྱོན་སོ། །ཆོས་སྐྱོན་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་ནི། འབྲས་བུའི་
སྐྱོན་སོ། །དེ་ལྟར་བར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

དོན་བདུན་བཅུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ། དོན་བདུན་བཅུ་བཤད་པ་དང་། རྣམས་པ་སྤང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་
བརྒྱད་ལས། རྣམ་མཁུན་གྱི་དངོས་པོ་བཅུ་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས།

ལས་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་ནི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་རིག་པ་གང་ཞིག་གཞན་
གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་མཆོངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་
པའོ། །དེ་ལ། ངོ་བོ་རིག་པ་སེམས་བྱུང་དང་རིག་པ་མིན་པ་སེལ་ཏེ། དབྱིག་གཉེན་གྱིས། དོན་ཅམ་
འཛིན་པ་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །དོན་གྱི་ཁྱད་པར་འཛིན་པ་ནི། སེམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །བར་
པ་གཉིས་ཀྱིས་གཞན་དོན་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་སུ་མཆོན་ཏེ། སྐྱེས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་
ཆེད་དུ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཆོན་ཉིད་
ངོ། །ཞེས་སོ། །འབྱུང་བས་བསྐྱེད་པར་མཆོན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས་འབྱུང་བ་དང་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་
ནི། དོན་ཐ་དང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དབྱེ་ན། ལས་དང་པོ་པ་ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་སའི་བར་ལ་ཉེར་
གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་སྤྱིན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་པའི་གདམས་ངག་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་ངག་རྟེན་པའི་རྒྱལ།
རྟེན་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས། དུས་ནས་གྱི་ཆེ། རྒྱ་གང་ལས། རྟོན་

པ་གང་ལ། དགོས་པ་ཅིའི་དོན་དུ། དོན་གང་རྟེན་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར་གདམས་ངག་མལ་པ་ནི། ཉན་
རང་དང་ཐ་མལ་པ་ལའང་ཡོད་པས། སྟོན་པ་པོ་མལ་པས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན་ནོ། །གདམས་ངག་བྱུང་བར་
ཅན་ནི། དེ་དག་ལ་མེད་ཅིང་ཆོག་པ་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཉན་པ་ཡིན་ནོ། །

བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་ངེས་འབྱུང་ཞིང་། །མོས་པ་ནམ་བར་འཕེལ་བྱེད་པ། །

རི་ལྗར་རྩ་ཡིས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །དགོ་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་ཇོགས། །

དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཆོག་པ་བསགས་པའི། །རྒྱལ་སྤྱི་གདོད་ནས་དག་པ་ལོ། །

ལེགས་བར་ཤེས་ཤིང་སེམས་དགེ་བ། །སྒོམ་པ་ལ་ནི་རབ་ཏུ་སྦྱར། །

ཞེས་པས། བསྐྱལ་པ་གངས་མེད་དང་པོར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོང་པ་སྦྱང་བ། མོས་པ་ཆེན་པོའི་གནས་
སྐབས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་པ་ཇོགས་པ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོམ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་རྩ་བ་དག་པ། མང་དུ་ཐོས་ཤིང་སྤྱི་བ་དང་བལ་བ། རྩ་བསྐྱལ་གྱི་རྒྱུ་བ་བཞི་བསྒོམ་པ་ལ་གནས་པ་
དེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོག་པ་ལམ་ཆེན་པོ་ཡན་ཆད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་རྒྱུན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱ་
ལས་སོ། །འདི་ལ། མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བརྟགས་པའི་དངོས་པོ་ལ་སེམས་
ཅེ་གཅིག་པ། ཆོས་འཛིན་པའི་དན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། གསུང་རབ་དང་མུ་དན་ལས་
འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་དང་དོན་འཛིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་སེམས་མཉམ་བར་གནས་པས་ཉིང་ངེ་
འཛིན་ནོ། །འབྲེལ་ཆེན་ནས། གང་ཞིག་ཐོབ་པས་ཆོག་དང་དོན་འཛིན་པར་ཁུས་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུན་ཅས་
བྱ་བའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པས་ཆོས་མཚན་ག་ཟེར་ཡང་། འདིར་
ཆོག་པ་ལམ་ཆེན་པོ་ནས་གཟུང་སྟེ། འབྲེལ་ཆེན་ནས། ཆོག་པ་ཀྱི་ས་ཉིད་དུ་སེམས་ལས་སུ་བྱང་བར་
ལྗར་བ་ན་ཞེས་པས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ལ་ཉན་ཏོ། །ལྔ་པ་ནི། ཞི་གནས་དང་རྟག་མཐོང་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུཤོ། །དུག་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་གདམས་ངག་པ་ཡིན་པའི་ཐེག་ཆེན་
ཀྱི་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་པོའོ། །འདིའི་མཚན་ཉིད་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་དོན་རྟོགས་
ཤིང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་དངོས་སུ་འདོམས་པ་ལོ། །དེ་ལ་གཉིས་ལས། གདམས་

པ་ནི། གང་ཞིག་ཐོབ་ཐིན་པའི་ཡོན་ཏན་མི་ཉམས་པར་སྐྱོད་པའི་དོན་དུ་འདོམས་པའོ། ། རྗེས་སུ་བསྟན་
པ་ནི། གང་ཞིག་ཡོན་ཏན་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདོམས་པའོ། ། འཕགས་པས། དོན་དུ་གཉེར་
པའི་དོན་ཐོབ་པའི་བྱ་བ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ནི། གང་མས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། ། ལུང་གིས།
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྟེན་པ་ནི། གང་མས་ངག་སྟེ་ཞེས་སོ། ། དབྱེ་ན། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ཡུལ་གྱིས་
བྱེ་བས་བཅུའོ། །

དེ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ནི། ། སངས་རྒྱུ་རྣམས་ལ་ཞི་གནས་དང་། །

ཡེ་ཤེས་ཡངས་པ་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། ། གང་མས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྟེན་པར་འགྱུར། ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དམིགས་པ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ། སེམས་གནས་པའི་ཐབས། དེ་དག་
ལས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ནི། སེམས་དུག་སྟེ། ཅ་བའི་སེམས། རྗེས་སུ་
དཔྱེད་པའི་སེམས། རྣམ་པར་དཔྱེད་པའི་སེམས། དེས་པར་འཛིན་པའི་སེམས། སྟོན་པའི་སེམས། སྟོན་
པའི་སེམས་སོ། ། དང་པོ་ནི། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་འབྱེད་པའི་མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྟན་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མིང་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མི་འཕེལ་བའི་མདོ་ལས།

དེ་ནས་དང་པོར་སྟོན་བཅུན་དེ། ། མདོ་ཡི་སྟེ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས། །

གཉིས་མེད་དོན་ནི་རྣམ་འབྱེད་པ། ། མདོ་སོགས་མིང་ལ་སེམས་འཛིག་གོ། ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོག་རབ་དུ་འབྱེད་པ་ལ་དཔྱེད་པ་སྟེ། དེ་ནས་དེ་ནི་རིམ་བཞིན་
དུ། ཆོག་རབ་དཔྱེད་ལ་དཔྱེད་བྱེད་ཅིང་། ། ཞེས་སོ། ། གསུམ་པ་ལ། དོན་དང་ཡི་གེ་དཔྱེད་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ལ། བགྲང་བ། འཇལ་བ། རྟོག་པ། སོ་སོར་རྟོག་པ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། གཟུགས་ནི། གཉིས་
སམ་ཉེ་བུ་ཞེས་སོགས་གྲངས་འཛིན་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། གྲངས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ལ་སྟོ་
སྟུར་མེད་པར་འཛིན་པ། གསུམ་པ་ནི། དེ་ཆོད་མས་གཏན་ལ་འཕེབས་པ། བཞི་པ་ནི། བགྲངས་གཞལ་
བརྟགས་པའི་དོན་ལ་སྟོ་པའོ། ། གཉིས་པ་ནི། ཡི་གེ་ཆོགས་པ་དོན་དང་བཅས་པ་དང་། སེལ་བུ་རྣམས་
དོན་མེད་པར་དཔྱེད་པ་སྟེ།

སོ་སོའི་ནང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ། དེ་ཡི་དོན་ཡང་རྣམ་པར་དཔྱད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། རིས་སུ་དཔྱད་པ་དང་། རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་རྒྱ་མཚན་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །དོན་དེ་
དག་ནི་ངེས་བཟུང་ནས། །ཞེས་སོ། །ལྔ་བ་ནི། རི་ལྟར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་དོན་རྣམས་རྩ་བའི་སེམས་
ལ་བསྟུས་ཏེ་འཛིན་པ་སྟེ།

ཆོས་ལ་ཀུན་ནས་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

དུག་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་དོན་ནས། དེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་ནས། དག་སྟོང་གི་འབྲས་བུའི་
དོན་ནས། ས་ལ་འབྲུག་པའི་དོན་ནས། བྱང་པར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་ཡང་རུང་སྟེ། གང་གི་དོན་དུ་བཙོན་པ་
དེ་ལ་འདུན་པ་དང་བཅས་པར་འབྲུང་བ་སྟེ།

དེ་ཡིས་དོན་ནི་ཚོབ་བྱའི་ཕྱིར། དེ་ནས་དེ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་སེམས་དངོས་གཞི་ཅན་སེམས་རྒྱ།
འདོད་ཁམས་རགས་སོ། །དང་སོ་ཞིའོ། །ཞེས་ཡིད་གིས་བརྟུན་ཅིང་བསམ་ནས་རྒྱ་ཆགས་སུ་ངོ་སོ་
ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་ནི། རྟོག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་དཔྱད་པས་བྱུང་བས་ན། རྟོག་པ་དང་བཅས། དཔྱད་པ་དང་
བཅས་པའོ། །དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ། འདོད་པ་ནི། ཆེ་བྱུང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེ་བས་
རགས་ལ། བོང་མ་དེ་ལས་སྟོག་པས་ཞིའོ། །ཞེས་བྱང་པར་ཞིབ་མོ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི། རྟོག་པ་མེད་ལ་
དཔྱད་པ་ཅན་སོ། །གཉིས་པ་ཡན་ཆད་གྱི་རྒྱ། ཡིད་གྱི་བརྟུན་པ་རྟོག་དཔྱད་མེད་པར་ཞི་གནས་རོ་གཅིག་
ཏུ་དཔྱད་པ། རྟོག་པ་འདྲ་མེད། དཔྱད་པ་འདྲ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་མིང་སྟོན་པ་ལ་སེམས་གཏོད་པ། ཞི་
གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །མིང་དེའི་དོན་བཟང་བ་དང་འཇལ་བ་སོགས་ཀྱིས་མ་ཞོར་བར་དཔྱད་པ་ནི།
ལྷག་མཐོང་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཆོ་གཅིག་གིས་མིང་ཆེག་སྟོན་པ་དང་དོན་སོ་སོར་དཔྱད་པ་སྟོན་ནས་
བྱེད་པ། བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །ཞུས་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་
ཀྱིས་བྱིང་བ་བསལ་ཏེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་རབ་ཏུ་གཏོད་པ་ནི། རབ་ཏུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་
བྱེད་པའོ། །རྟོན་ན། མི་རྟོག་པ་སོགས་ཡིད་ལ་བྱས་ནས་སྟོང་བ་ནི། ཞི་གནས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའོ། །བྱིང་རྟོན་ཞི་བ་ན། གཉེན་པོ་རྩོལ་བ་རྣམས་གཡེང་ཡིན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་བཏང་སྟོན་སྟོན་པ་

ནི། བཏང་སྟོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ། །ཡིད་བྱེད་དེ་དག་བར་མ་ཆད་བར་སྟོན་པ་ནི། ཉག་
 ཏུ་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ། །དེ་དག་ལེ་ལོ་དང་ཡིད་མི་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་བར་སྟོ་བ་དང་བཅས་
 ཉེ་སྟོན་པ། གྲུས་བར་བྱ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་བའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་གསུམ། ལམ་གྱི་རྒྱ། དེ་ལོག་གསུམ། ལམ་
 གྱི་རོ་པོ། དེ་ལོག་གསུམ། ལམ་མི་ཉམས་བར་བྱེད་པ། ཐ་མ་གཉིས། སྤྱིའི་ཆོས་སུ་སྦྱར་རོ། །

ཡིད་གྱི་བརྗོད་པ་རྒྱན་ཆགས་སུ། །བཅའ་བྱ་སོ་སོར་བཏག་པར་བྱ། །

ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྗོད་མེད་པ། །རོ་གཅིག་པས་ཀྱང་དབྱེད་པར་བྱ། །

ཆོས་གྱི་མིང་ནི་སྟོན་པ་འདྲ་འདྲིར། །ཞི་གནས་ལམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །

ལྷག་མཐོང་ལམ་ནི་དེ་དོན་རྣམས། །རྣམ་པར་དབྱེད་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་ནི་དེ། །སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞུག་བའི་སེམས་ནི་རབ་བབྱང་སྟེ། །ཁྲོད་པ་ཡང་ནི་ཞི་བར་བྱ། །

དེ་ནས་དམིགས་པ་དེ་ལ་ནི། །མཉམ་པར་གྱུར་ན་བཏང་སྟོན་མས་གཞག །

དེ་ལ་རྟག་ཏུ་བྱ་བ་དང་། །གྲུས་བར་བྱས་ཉེ་སྦྱར་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དག་སྟེ། དང་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་དམིགས་པ་ལས་སེམས་
 བཀྲུག་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པ་ནི། འཛོག་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཉིད་ལ་རྒྱན་བསྐྱེད་པ་ཉེ། བྱ་
 མོར་བྱེད་པས་སེམས་སྦྱང་པ་ནི། གྲུ་ཏུ་འཛོག་པའོ། །བརྗོད་ནས་ཕྱི་རོལ་དུ་ཡེངས་ན་སྦྱར་ནང་དུ་བཀྲུག་
 པ་ནི། དེས་པར་འཛོག་པའོ། །སེམས་ཕྱིར་མི་འཕྲོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོ་ནས་འབྲེལ་བས་བབྱང་སྟེ་སྟོན་
 པ་ནི། ཉེ་བར་འཛོག་པའོ། །ཉིང་དེ་འཛོན་ལ་ཡོན་ཏན་མཐོང་ཞིང་གཡེང་བའི་རྒྱ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
 དམིགས་ཤེས་པས་སེམས་ཕྱིར་འཕྲོར་མི་སྟེར་བ་ནི། འདུལ་བར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་གཡེངས་རྟོག་པའི་ཉེས་
 པ་ཤེས་པས་ཕྱིར་འཕྲོར་མི་སྟེར་བ་ནི། ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །བརྗོད་ནས་བརྟན་སེམས་ལ་སོགས་ལངས་

ན། དང་དུ་མི་མེན་པ་ནི། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་རྒྱན་ཆད་
མེད་པར་རང་ལུགས་ཀྱིས་ནང་དུ་གནས་པ་ནི། རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ལོ། །དེ་མིན་ཏུ་གོམས་པ་ན། འདུ་
བྱེད་པ་མེད་པར་ལྷན་བྱུང་ཏེ་དེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གཡེང་བ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ནི། མཉམ་པར་འཛོག་
པ་སྟེ།

དམིགས་པ་ལ་ནི་སེམས་གཏད་ནས། །དེ་རྒྱན་རྣམ་པར་གཡེང་མི་བྱེད། །

རྣམ་གཡེང་སྤྱར་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །དེ་ལ་སྦྲར་ནི་སྦྲན་པར་བྱ། །

མོ་ལྷན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡང་། །སེམས་ནི་ནང་དུ་བསྟུ་བར་བྱ། །

དེ་ནས་ཡོན་ཏན་མཐོང་བའི་བྱིར། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སེམས་འདུལ་ལོ། །

རྣམ་གཡེང་ཉེས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། །དེ་ལ་མི་དགའ་ཞི་བར་བྱ། །

བརྟན་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས། །ལངས་པ་དེ་བཞིན་ཞི་བར་བྱ། །

དེ་ནས་སྒྲོམ་བཙོན་ཅན་གྱིས་ནི། །སེམས་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་བཅས། །

རང་གི་ངང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ། །དེ་གོམས་པ་ལས་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དེ་ནས་ལུས་སེམས་མིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་
བྱ་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བརྒྱ་གཅིག་པོ་འཕེལ་བས་ཉེར་བསྟོགས་ལས་རིང་དུ་སོང་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞི་ཐོབ། དེ་སྦྱངས་པས་དེ་ལས་སྤྱ་རུང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ལས་མངོན་ཤིང་བསྒྲུབས་ནས་སངས་
རྒྱས་མང་པོ་ལ་མཆོད་པ་དང་ཆོས་ཉན་པའི་བྱིར་ཞིང་གཞན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་བཀྲར་
བྱས་པས་སེམས་ལས་སྤྱ་རུང་བའི་མཆོག་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ནས་དེ་ཡིས་ལུས་དང་སེམས། །མིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དེ་ཐོབ་ནས། །

ཡིད་ལ་བྱེད་དང་བཅས་ཞེས་བྱ། །དེ་ཡིས་དེ་ནི་འཕེལ་བྱས་ནས། །

འཕེལ་བ་རིང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིས། །དངོས་གཞི་གནས་པ་དེ་ཐོབ་པོ། །

མངོན་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བས་དེ། །སྤངས་ནས་ལས་སུ་རུང་བའི་མཆོག་ །

བསམས་གཏན་ལ་ཐོབ་མངོན་པར་ཤེས། །མངོན་པར་བསྐྱབས་པའི་སྒོ་ནས་ཉེ། །

སངས་རྒྱས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཆོད་པའི་བྱིར་དང་མཉན་པའི་བྱིར། །

ལོ་ཀ་ཁམས་ནི་རྣམས་སུ་འགྲོ། །འདིས་ནི་སངས་རྒྱས་དཔག་མེད་ལ། །

བསྐྱལ་བ་དཔག་མེད་བསྟེན་བཀྲར་བྱས། །དེ་ལ་བསྟེན་བཀྲར་བྱས་པའི་བྱིར། །

སེམས་ནི་ལས་རུང་མཆོག་ཏུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

འདི་ནི། འཕེལ་ཆེན་དུ་གདམས་དག་གི་རྒྱར་གསུངས་ཀྱང་རྒྱན་དུ་གདམས་དག་གི་རྗེས་ལ་བབ་དེ། །

གསུམ་པ་གདམས་དག་གི་དོན་བསྟོམས་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་བས་མཐོང་སྤང་ལས་
དེས་པར་འབྱེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྟེ། རྒྱར་རྒྱར་པ་ནི། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་རྗེས་གྱི་ལོ་ཀ་བའི་
བསྟོམས་བྱུང་གི་རྟོགས་པ། བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་སྟེ། དཔྱེན། ཁྱད་
པར་ལྡ་ལྡ་དང་ལྡན་པའི་འོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་རྣམ་པ་བཞི་པོ། །

བཞི་པ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་དུ་དམ་བཅས་ཤིང་གདམས་དག་ནོད་པའི་དོན་རྒྱལ་པ་ལ་བཞི་ལས།
དང་པོ་རྒྱལ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་ནས་རྒྱར་བྱུང་བའི་རིགས་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན། རྒྱལ་པའི་ཉེ་
བར་རྟེན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། དཔྱེན། ཆོས་ཉིད་རྩོམ་གཅིག་ལ། བརྟེན་པ་ཐ་དང་པས་བྱེ་བ་བརྟེན་གསུམ་
སོ། །གཉིས་པ་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་པའི་དམིགས་པ་དག་ནི། རང་བཞིན་དང་ཐ་མི་དང་པའི་རྣམ་
འགྱུར། རྒྱལ་པ་པོའི་ཤེས་བྱར་གྱུར་པ་སྟེ། དཔྱེན། བརྟེན་གཅིག་གོ། གསུམ་པ་དེ་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱལ་
པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དག་ནི། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱལ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་

ཉེ། དེའི་ན། གཞན་དོན་སྤངས་རྟོགས་གསུམ་སོ། །

པའི་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྐྱབ་པའི་ངོ་མོ་ལ། སྐྱབ་པའི་ངོ་མོ་དང་། བྱད་པར་གྱི་དེའི་པ་གཉིས་སོ། །དང་
པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་གནས་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཚོས་པ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱར་སྐྱར་པ་ནི། སྐྱབ་
པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་པ། དུམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ལེན་པ། སེམས་ཅན་མང་པོའི་
དོན་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་སྟེ།

གནས་ཚོས་འབྲས་བུ་འབྲུང་བ་ཆེ་བདག་ཉིད། །རྒྱལ་པས་ནམས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །

རྒྱལ་དུ་ལེན་པ་ཆེ་དང་བཟོད་པ་ཆེ། །དོན་ཆེན་ཡང་དག་བསྐྱབ་པའི་བྱ་བ་བྱེད། །ཅེས་སོ། །
དེ་ཉིད་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་དང་། སྤང་འདས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་
ཆེ་བ་པའི་སྒྲན་ཏེ།

སྐྱབ་པ་འདིས་ནི་སྤྱིད་དང་ཞི་བ་ཀུན། །

ཟེལ་གྱིས་མཁན་འགྲོ་ཞི་བ་མཆོག་དང་ལྟན། །

ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོ་གས་ཚོ་གས་ཀྱིས་རྣམ་པར་འཕེལ། །

བུམས་པའི་བསམ་པས་འགྲོ་བ་རྒྱལ་དུ་སྤྱད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་བ་ཚོད་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་འདིར་སྒྲོས་སྐྱབ་པ་
ཅམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། གདམས་དག་ཐོབ་པས་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་པ་རིམ་གྱིས་རྟོགས་ཏེ་
ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་བརྟེན་པའི་བྱ་བ་པོ། །སྐྱབ་པའི་གདམས་དག་སྐྱབ་པའི་རྟེན། སྐྱབ་པའི་
དམིགས་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཞེས་ཟེར་བའི་བྱིར་དང་། སྐྱབ་པའི་ངོ་མོ་བརྟེན་འབྲས་ཡིན་པའི་བྱིར་
རོ། །འབྲེལ་གཏུ་མི་མཐུན་སྟེགས་ཀྱི་མཆོན་གྱིས་མི་རྟོགས་པའི་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་ནི། གད་ཞིག་བསམ་
པའི་བརྟེན་འབྲས་ཀྱི་བྱ་བ་སྟེ། དེའི་གཞན་གྱིས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཏོས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སེམས་
དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་པར་བསྟེན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་ལ་གོ་ཆ་ནི། སྒྲོན་

པའོ། །ཞེས་སོ། །དཔེ་ན། དུག་གས། མོ་དུག་གོ། གོ་བཤོས་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་
སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཞིག་སྐྱོར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བྱ་བའོ། །དཔེ་ན། དཔུལ། །ཞུགས་ཏེ་དབྱང་གི་ཆོགས་
གསོག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་སྟེ། དཔེ་ན། བརྩ་བདུན་
པོ། །དབྱང་གི་ཆོགས་བསགས་པས་རྒྱལ་དཀའ་བའི་དགུ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པའི་ངེས་བར་འབྱུང་པའི་
སྐྱབ་པ་ནི། གང་ཞིག་ངེས་བར་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་གདོན་མི་བ་བར་འཕྱིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། དཔེ་
ན། བརྒྱད་དོ། །འབགས་པས། གོ་བཤོས་པས་ནི། འཇུག་གོ། །ཞུགས་པས་ནི། དབྱང་གི་ཆོགས་གསོག་
གོ། དབྱང་གི་ཆོགས་བསགས་པ་ནི། མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བ་ཐོབ་པས་ངེས་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དཔེ་གཞི་ནི། སྐྱབ་པ་ཅམ་སོ། །དཔེ་དོ་ལ་བཞི་པོ། །ཐ་དང་ནི།
དང་པོར་ཐོབ་པ་ན་རིམ་ཅན་དུ་ཐོབ་པས་སྐྱ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱི་མ་རྣམས་དོ་མོ་གཅིག་པས་མ་ཁྲབ་ལ། ཕྱི་མ་
ལ་སྐྱ་མ་དོ་མོ་གཅིག་གོ། བྱངས་ངེས་ནི། སྐྱབ་པ་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སྐྱ་ཡོད་པས། གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་གོ་
སྐྱབ། སྐྱོར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་འཇུག་སྐྱབ། མ་རྒྱལ་བ་དང་མི་འཇུགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་གཉིས་ཆོགས་
སྐྱབ། ཆོག་མི་ཤེས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ངེས་འབྱུང་སྐྱབ་པར་ངེས་སོ། །

ཐོག་མར་གོ་ཆའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་ནས་ནི། །

རྒྱལ་བཞིན་རབ་ཞུགས་སྐྱོར་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། །

མ་རྒྱལ་མི་འཇུགས་ཆོག་མི་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་སྐྱབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཡིན་ན། རྒྱགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཅེས་
བ་དང་འགལ་ལ། མཐར་ཐུག་གི་ཡིན་ན། ཆོས་མཆོག་ན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། འགའ་ཞིག་གནས་
སྐབས་ཀྱི། འགའ་ཞིག་མཐར་ཐུག་གི་ཡིན་པས་སྐྱོན་མེད་དོ། །ངེས་བར་འབྱུང་བ་དེ། དངོས་སུ་ཡིན་
ན། བྱམས་པ་ལ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། བརྒྱད་ནས་ཡིན་ན། ཆོགས་ལམ་ནའང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་
ན། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཕྱིར་མི་རྒྱག་པར་ངེས་བར་འབྱུང་བས་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྐྱབ་པ་དང་སྐྱོར་པ་
བཞིའི་ཁྲད་པར་ནི། ལོ་རྒྱ་ན་དེ། རྣམ་འཁྱོར་གྱི་རང་བཞིན་སྐྱོར་བ། སྐྱོད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་སྐྱབ་པ་
ཞེས་སོ། །དེས་ན་སྐྱབ་པ་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཏེ། སྐྱབ་པའི་སྐབས་སུ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དོ་ཤོན་ཅེས་བ་

དང་། རྟེན་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཞེས་པས་སོ། །སྤྱིར་བཞི་ནི། བསམ་གཏན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོམ་བ་ཞེས་སྤྱར་
བས་སོ། །འོན་ཀྱང་ངོ་བོ་གཅིག་གོ། དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་བརྒྱ་པོ་རྣམས་ཀྱིས། ལུས་ངག་ཡིད་
གསུམ་ཐུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་རྣམ་ཀུན་མཆོད་པ་ཉིད་བསྟན་ནོ། །དེ་མི་རིགས་ཏེ། བྱང་
སེམས་ཀྱི་མངོན་རྟོགས་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་ལ། སྤྱིན་མེད་དེ། རྒྱུའམ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་
ནས་མཆོད་ཏེ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷན་རྒྱས་མཆོད། སྤྱོད་པ་ལྟར་ཡུལ་གྱིས་མཆོད།

གཉིས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་དངོས་པོ་བརྒྱ་གཅིག་ལ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་།
ཡན་ལག་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་ཀྱིས་རྣ་རྣམས་ཀྱི་འོད་སྟོན་སྟོན་
པོར་ཏེ། གཟི་མེད་པར་བྱེད་པ་ནི། ང་རྒྱལ་བཙུང་ནས་ལམ་ཤེས་སྤྱེ་རུང་གི་རྟེན་ཏུ་བྱས་པའོ། །སོགས་
བ་སྤྱེ་པའི་ཡུལ་སེམས་བསྐྱེད་དང་ལྟན་པ། རྒྱ་རྒྱེན་རིགས་ཀྱིས་བྱུང་བ། འཁོར་བ་མི་འདོར་བའི་རང་
བཞིན་ཅན། གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ལས་ཅན་རྣམས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་དེས་པར་སྒྲོབ་དཔོན་ལ་
ལྟོས་པས་ན། སྒྲོབ་མ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དེའི་ལམ་ཡར་ལྡན་ཏུ་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་རྒྱ་འབྲས་
གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་གཅིག་བྱང་གནས་པ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་མཆོད་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་ནི། རང་
རྒྱལ་གྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་ཏུ་མི་དམིགས་པར་མངོན་སུམ་ཏུ་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་
པར་ངོ་བོ་རྒྱ་གསུམ་སོ། །གསུམ་པ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ལ་གཉིས་ལས། ཆེ་འདིའི་ཡོན་ཏན་ནད་
མེད་པ་སོགས་དང་། སྤྱེ་བ་གཞན་པའི་ཡོན་ཏན་སྤྱིར་མི་ལྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་བན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་
བཅས་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ནི། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་མ་སྤྱེས་གོང་གི་ལོ་ཁ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས།
རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བཞོད་པའི་གོ་སྐབས་ལྟེ་བཤུལ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྤྲད་ཅིག་བརྒྱ་
ཏུག་ཡོད་ལ། སྤྱིར་ལམ་སྐབས་དང་པོར་བསྟན་པས། འདིར་མི་སྟོན་ནོ། །གཉིས་པ་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་
ལས། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་ནི། སྒྲོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུའི་བྱང་པར་ཏེ། དེ་ལ་ཏུག་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་སྟེ།
ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་འཆད་དོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྒྲོམ་ལམ་ལ། ཤེས་སྤྱིབ་ཀྱི་ཟག་པ་ཡོད་མེད་
གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དགེ་བ་གསོག་བྱེད་ཐོས་པ་ཡིད་ལ་འབྱེད་པ་ནི། ཟག་བཅས་ཀྱི་
སྒྲོམ་ལས། ལུས་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཏུ་དེས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉེར་བདུན་ནོ། །དེའི་འབྲས་

བྱ་རང་དོན་མོས་པ་ལ་བསྟོད་པ་དང་། གཉིས་དོན་ལ་བཀྱར་བ་དང་། གཞན་དོན་ལ་བསྐྱབས་པ་རྣམས་
 བློ། མོས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་རི་ལྗོངས་པ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་སྟེ། དག་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་འདར་ཉེར་
 བརྟན་ནོ། །དགེ་བ་མི་ཟད་པར་བྱེད་པ་བསྟོད་པ་ཡིད་བྱེད་ནི། ཟག་བཅས་སྒྲོམ་ལམ། དགེ་བ་གཞན་དོན་
 དུ་རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཡན་ལག་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟུ་གཉིས་སོ། །དགེ་བ་འཕེལ་བྱེད་རྩེས་སུ་
 ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྒྲ་མེད་ནི། ཟག་བཅས་གྱི་སྒྲོམ་ལམ། གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ་ཡང་དག་
 པར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདེན་གཉིས་གྱི་ཡི་རང་གཉིས་སོ། །ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ་ལ་གཉིས་ལམ། སྐྱབ་
 པ་སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཟག་མེད་སྒྲོམ་ལམ། རྟོགས་པ་ལུན་ཆོགས་ཏེ། དེ་ལ་ལྗོངས། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་
 ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲོམ་ལམ་འདི་ནི། ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་ལམ། སྤངས་པ་ལུན་ཆོགས་ཏེ། དེ་ལ་དགའོ། །བྱང་
 སེམས་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་ལམ་ལ་མཁས་པ་རྣམས་གྱི་མངོན་རྟོགས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ནི། ལམ་གསུམ་
 ཤེས་པ་དེ་འབྱར་ཡུལ་ལམ། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་གཞི་ཤེས་གྱི་དངོས་པོ་དགའ་ལས། དང་པོ་དུས་གསུམ་མཉམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་
 མིད་པ་ལ་མི་གནས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པས་རྩྱ་ལོ་ཤི་མཐར་མི་གནས་པའི་གཞི་
 ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་སྟོང་རྩེས་ཞི་བ་བྱང་འདས་ལ་མི་གནས་པ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་བསམ་བསམ་པ་རོལ་
 གྱི་མཐར་མི་གནས་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ཡུམ་སྟེང་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མིན་
 པས་འབྲས་བུའི་ཡུམ་ལ་རིང་བ་ནི། མིང་དང་དངོས་པོའི་མཆན་མར་འཛིན་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །བཞི་པ་
 འབྲས་བུའི་ཡུམ་སྟེང་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དེ་ལ་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ནི། ཐབས་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་
 དང་ལྷན་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །ལྔ་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་པའི་
 གཞི་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ལ་ཆགས་པ་གསུམ་སོ། །དུག་པ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་
 ཀྱི་ནི། ཆགས་པའི་མཐའ་མ་ལུས་པ་འགྲོག་པའི་གཞི་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་འདར་གསུམ་སོ། །བརྟན་པ་སྦྱར་བ་
 ནི། གཞུགས་སོགས་ལ་ཞེན་པ་བཀག་གནས་སྒྲོམ་པ། ཉན་རང་གི་སྦྱར་བ་ལུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་དེ། དེ་ལ་
 བརྟེན། །ཤུལ་བརྟུ་གཉིས་སུ་བཞེད་དོ། །བརྒྱད་པ་སྦྱར་བ་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི། སྦྱར་བ་དེ་དག་ཡུལ་
 དང་ཡུལ་ཅན་དུ་རྟོཾ་བ་མི་དམིགས་པར་མཛུངས་པར་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞིའོ། །དགའ་བ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
 མཐོང་ལམ་གྱི་སྦྱིའི་མཆན་ཉིད་བཤད་ཐེན་ལ། བྱང་པར་གྱི་ཆོས་སྦྱར་བ་འདིའི་འབྲས་བུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་

མཐོང་ལམ་ལུགས་ལ་འཕེན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་བྱག་གོ། སོགས་པ་རང་རྒྱལ་དང་བྱང་
སེམས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་མཛོན་ཏོགས་ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་ལུགས་བསྟན་གྱི་
མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲ་བ་ནི། གུན་མེས་མཚན་ཉིད་པ་ཉིད་དུ་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱད་
ཀྱིས་བསྟུས་པ་ནི། གཉེན་པོ་གུན་མེས་སོ། །

བཞི་པ་རྣམ་གུན་གྱི་དངོས་པོ་བརྒྱ་གཅིག་ལས། དང་པོ་རྣམ་པ་ནི། གཞི་དང་། ཡེ་མེས་ཀྱི་
ཁྱེ་བྲག་རྒྱུར་པའི་བསྐྱོན་བྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་གསུམ་མཐུ། བརྒྱ་བདུན་ཅུ་
ཅ་གསུམ་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱུར་པ་ནི། དབང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་རྣམ་པ་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་སྐྱོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉི་
ལུང་། བཅས་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་པ་རྒྱུར་པ་པོ་ནི། ཆོགས་བསགས་པས་ཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་རྫོད་
དུ་བྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཉན་པ། འཛིན་པ། མི་བརྗེད་པ། རྒྱལ་བཞེན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྫོད་བཞེད། །གསུམ་
པ་རྒྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། རྒྱུར་པའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཐན་ཡོན་ཏེ། དེ་ལ་བརྒྱ་
བཞིའོ། །བཞི་པ་རྒྱུར་པའི་རྫོན་ནི། རྒྱུར་པ་ལ་བར་དུ་གཏོང་བའི་ལས་སོ། །དེ་ལ་ཞེ་བྱག་གོ། ལྷ་པ་
རྒྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དང་བཅས་པ་སྟེ། ལྷན་པ་ནི། རྒྱུར་པའི་རུས་པ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། དེ་
ལ་གོ་གཅིག་གོ། རྒྱག་པ་བསྟན་པ་ལ་འདུག་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས།
རྒྱུར་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་མ་སྟེས་གོང་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་བྱུར་
པའི་དགེ་བ། དན་པ་ཉིད་གཞག་གིས་བསྟུས་པའོ། །ཐེག་ཚེན་གྱི་ནི་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུར་བྱུར་
པའི་དགེ་བ། དབང་ཐོང་ཐོང་ཐོང་མ་བྱུར་པའོ། །འཕགས་པས། དང་པོ་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ལ་དབང་
པོར་ནི་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། དབང་པོའི་དོན་མེད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་ཉོན་
མོངས་བཞེས་རགས་པ་མི་ཁོས་པ་ལ་སོགས་པར་འཕེན་པར་བྱེད་པ་ལས་ཐར་པ་རྒྱུར་ལས། དེའི་ཆ་
སྟེ། རྒྱགས་གཅིག་ལ་མཐུན་པ་སྟེ། ཐན་འདོགས་ཤིང་བསྐྱེད་པའོ། །ཡང་ན། ཐར་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་
པོན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་ཐན་འདོགས་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཏེ། འཕགས་པས། ཐར་པ་ནི།
བྲལ་པའི་བྱང་པར་ཡིན་ལ། དེའི་ཆ་ལ་ཐན་པས་ན། ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་
པ་ལ། དང་པ། བརྟོན་འབྲས། དན་པ། ཉིང་འཛིན། མེས་རབ་སྟེ། ལུང་། ཡང་ན། རྒྱུར་འཕྲིང་ཆེ་
གསུམ་སྟེ། རྫོབ་དཔོན་གྱིས། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་སེམས་དང་རིམ་བཞེན་རྒྱུར་རོ། །འཕགས་པས།

ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་དང་། མ་ངེས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་སུ་ངེས་པ་སྟེ། གསུམ་ལ་
བཞེད་པར་གསལ་ལོ། །ཡང་ན། ཚོགས་ལམ་རྒྱུད་འཁྲིང་ཆེ་གསུམ་སྟེ། འདིས་ས་མཆོམས་ཀྱང་བསྟན་
ལ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་པལ་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མེན་པར་འདོད་པ་བཀག་གོ། འདི་ཐོབ་ནས་
དགེ་བའི་ས་པོན་ཆད་པ་མི་སྲིད་དོ། །བདུན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། སེམས་
ཅན་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ལོ་ཀ་པའི་རྟོགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བཞིའམ། བརྩ་
གཉིས་སོ། །བརྒྱད་པ་རྟེན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པས་སྟོབ་པ། བྱང་རྒྱལ་ལས་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་ཚོགས་
ཏེ། དགེ་འདུན་ནི། ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟར་བར་ངེས་པའི་རྟོགས་དང་ལྡན་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཏེ། དེ་
ལ་སྦྱོར་མཐོང་སྟོན་གསུམ་པ་གསུམ་སོ། །དགུ་པ་ཡན་ལག་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་། ཞི་བ་ལྷུང་འདས་
མཉམ་བཞིན་གྱི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་འཁོར་འདས་རང་བཞིན་མེད་པར་མཆོངས་པར་སྟོན་པའོ། །དེ་
ལ་དངོས་དང་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་སོ། །བརྩ་བ་ཉི་ལྔ་པ་ཡན་ལག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་སྐྱ་ན་མེད་
པ་སྟེ། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་སྟོན་བརྒྱུད་ཀྱི་ལོ་གཉིས་པ་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་
པའི་བྱིར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་སྟོན་བརྒྱུད་དག་པ་གཉིས་སོ། །བརྩ་གཅིག་པ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་
པའི་ཡན་ལག་ཐབས་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་ནི། གང་ཞིག་ལུལ་བརྩལ་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པས་
འཕྲིན་ལས་ལུན་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱར་རྒྱར་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྩལོ། །ཐབས་མཁས་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྩ་
གཅིག་པོ་འདི་ནི། རྣམ་པ་ཀུན་མཛོད་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་སྦྱར་ཅེ་མོང་མཛོད་རྟོགས་ཞེས་བཤད་པ་དེའི་
རྟོགས་ནི། བསྐྱེད་སྟོན་པར་ཏུ་གྱུར་པར་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་རྟོན་དེ། དེ་ལ་བརྩ་གཉིས་སོ། །གཉིས་
པ་རྣམས་པར་འཕེལ་བ་ནི། བསྐྱེད་སྟོན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཅེ་སོ། བསྟོན་ནམས་ལུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་
པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྩ་བྱུག་གོ། གསུམ་པ་ངེས་པར་བརྟན་པ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཆོས་དང་སེམས་ཅན་གྱི་
དོན་མི་གཏོང་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་འཕེལ་རང་དབང་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་སོ། །བཞི་པ་སེམས་ཀྱན་
དུ་གནས་པ་ནི། བསྟོན་ནམས་མང་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་མཆོག་ དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་
པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆེ་འཁྲིང་རྒྱུད་གསུམ་སོ། །ལྷ་པ་མཐོང་ལམ་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་ཐིན་ལ། ཁྱད་ཆོས་
བསྐྱེད་སྟོན་པར་ཏུ་གྱུར་པའོ། །བྱུག་པ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ནི། བསྐྱེད་སྟོན་པར་ཏུ་གྱུར་པ་སྟོན་

སྤང་རྟོག་པ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོར་བསྟོན་པའི་གོ་སྐབས་ལྟེ་བལྟལ་ལོ། །ལམ་གཉིས་
པོ་པོ་སོ་སྟེ། དེ་རེ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་འབྲུག་པ་གཞུང་རྟོག་ཟློག་པ་གཞུང་རྟོག་ཟུམ་འཛིན་རྟོག་པ།
བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ། རྣམ་པ་བཞི་བཞི་ཡོད་པས་དེའི་གཉེན་པོ་སྤྱོད་བཏེར་བསྟོགས་ཀྱི་ལམ་དང་།
འབྲུག་པ་པར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པ་བཞི་རེ་རེ་ལའང་དགུ་དགུ་སྟེ། ལུས་ཅུ་ཅ་དྲུག་དྲུག་གོ།
བདུན་པ་སངས་རྒྱལ་ལ་ལམ་གཞན་གྱི་པར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། རྣམ་མཁུན་གྱི་དངོས་རྒྱ་
བསྐྱེད་སྟོན་རབ་རྒྱ་རྒྱར་བ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་དང་བྱུང་པར་གཉིས་སོ། །བརྒྱད་པ་བསལ་བྱ་ལོག་པར་
སྤྱབ་པ་ནི། སྟོ་སྤྱར་དུ་སྤྱུ་བྱའི་ལོག་རྟོག་རྣམ་མཁུན་ལ་དམིགས་པ། པར་ཆད་མེད་ཅེ་བསྟེན་པའི་སྟོན་
དུ་སྤྱང་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལ་ཉེ་བ་ལ་ལྟོས་པའི་བཅུ་དྲུག་གོ། འདི་པར་ཆད་མེད་ཅེད་སྤང་བྱ་མ་ཡིན་གྱི།
རྣམ་མཁུན་ལ་དངོས་སྤྱུ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཅོད་པའི་ལོག་རྟོག་ཡིན་པས་བདེན་གཉིས་ལ་ཁས་ལེན་གྱིས་
སྤང་པར་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུ་དང་བཅས་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་ནི། ཅེ་མོད་མངོན་རྟོགས་སོ། །

དྲུག་པ་མཐར་གྱིས་པའི་དངོས་པོ་བཅུ་གསུམ་ནི། སྤྱིན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། གང་ཞིག་
འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྤྱིན་པ་རིམ་གྱིས་སྟོན་པ་སྟེ། པར་སྤྱིན་གཞན་ལྟ་ལའང་དེ་ལྟར་སྤྱར་
རོ། །སངས་རྒྱལ་རྗེས་སུ་བློན་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། གང་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་
དམ་པར་མི་དམིགས་པར་ཀྱང་རྫོང་རྒྱ་སྤྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རིམ་གྱིས་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་པའི་གནས་སུ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་ཆོས་དང་། སྟོབ་པ་སྤྱིར་མི་
སྟོག་པའི་ཆོགས་དང་། སྟོན་པ་གསུམ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་སྤྱིན་པ་དང་། ལྷའི་གནས་སུ་སྤྱེས་
པའི་འཕགས་པ་ཞེས་སྤྱར་བས། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོར་བ་དང་། ལྷ་
རྗེས་སུ་བློན་པའི་མཐར་གྱིས་པའོ། །དངོས་མེད་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་མཐར་གྱིས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པས་རིམ་གྱིས་སྟོན་པའོ། །དེ་ལྟར་དགོན་མཆོག་
གསུམ་རྗེས་སུ་བློན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། ལྷག་མ་རྣམ་པ་བཅུ་ནི། མཐར་གྱིས་པའོ། །

བདུན་པ་སྤྱང་ཅིག་མའི་དངོས་པོ་བཞི་ནི། རྣམ་སྤྱིན་མིན་པ་དང་། རྣམ་སྤྱིན་དང་། མཆོན་
ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པ་སྟེ། བཞི་ནི། གང་ཞིག་ཟག་མེད་རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་མིན་པའི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བྱ་རྟོགས་སྤྱང་ཅིག་ལ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྣམ་སྤྱིན་དགེ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་།

ཀུན་བྱང་མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་དོ། །དེ་དག་གྲང་དངོས་པོ་ཐ་དང་
ཀྱིས་བྱེ་བ་མིན་པར་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱེ་བ་རྣམས་པ་བཞི་ནི། སྤྲད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་པ་ཡོ། །

བརྒྱད་པ་ཆོས་སྤྱིའི་དངོས་པོ་ལ་བཞི་ལས། དེའི་གཞི་ནི། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་ཆོས་སྤྱིར་
བརྟེན་པ་ཅམ་ཞིག་གོ། དེའི་པའི་རོ་བོ་ནི། རྣམས་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་པར་ཏེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྟེན་
དོ། །འདི་ལ། འཕགས་ས་ལ་ལོགས་པ་སྤྱི་གསུམ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཡོ། །ཞེས་འདོད་དེ། ལེགས་
སོ། །སློབ་དཔོན་གྱིས་ མཛད་པ་ནི། ཆོས་སྤྱིའི་ཞར་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་པས་སྤྱི་བཞི་ཡོ། །ཞེས་བཞེད་ལ།
འདི་དག་གི་དགག་སྤྱོད་འཆད་དོ། །འདིར་སྤྱི་བཞིའི་ཕྱགས་བཞོད་ན། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་ནི། གང་
ཞིག་ཐག་མེད་ཡེ་ཡེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་པ་ལ་སློང་བྱུང་གི་འོ་ས་ཀུན་གྱིས་དག་
པ་སྟེ། རྒྱུད་མྱར།

ཆོས་དབྱིངས་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་པ། །

ཞེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟོམས་འཇུག་གི། སྤྱི་བ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་ཤིང་པ་ཏེ། ཞེས་
སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ལ་ཡང་དག་པར་འོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱི་ནི། གང་ཞིག་བར་མ་ཆད་པར་མཆོག་
ཏུ་དག་པའི་འཁོར་བ་འདུལ་བྱེད་དོ། །དེ་འང་ངེས་པ་ལྷ་ལྟ་ཏེ། གནས་ངེས་པ་འོག་མིན་ཏེ། དེ་ལ་འགའ་
ཞིག་ ༡༥ འོག་མིན་པས་པའི་གོང་ན་ཡོད་པར་འདོད་ལ། འགའ་ཞིག་ བཀའ་ཆད་དེ་ཉིད་ཀྱི་འོགས་
ཤིག་ན་ཡོད་ཟེར་རོ། །རོ་བོ་ངེས་པ་མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་གིས་བརྒྱན་པ། འཁོར་ངེས་པ་ལ། ཨ་མུ་དང་།
མེད་བཟང་གླུ་རྒྱུ་རྒྱུ་དབང་གྲགས་པ། ནི། ས་བཅུའི་བྱང་མེས་ཀྱིས་བསྐྱོར་པར་འདོད། ཆོས་བཤེས་ས་བཅུ་
པའི་བྱང་མེས་མཁོན་པ་བསྐྱོར་པར་འདོད་དོ། །དུས་ངེས་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་དོ། །འོངས་སྤྱོད་
ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་འོངས་སྤྱོད་སྤྲན་མེད་པའི་དགའ་བདེ་ལ་རྫོགས་པར་འོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ།
རྒྱ་ཕྱགས་ཀྱིས། སྤྱོད་ས་གསུམ་བདུན་བཅུ་པ་ལས།

སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་སྤྱི་ནི། །མཚན་དང་དཔེ་བྱུང་རབ་འབར་ཞིང་། །

སྤྱི་བོ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཆོགས་གཟུགས། །རང་མོས་དབང་གིས་འཛིན་པར་བྱེད། །

བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་དཔག་མེད་ལས། །བྱང་བ་དེ་ནི་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ། །

ས་བཅུ་ལ་ནི་གནས་ནམས་ཀྱིས། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་སྦྲུང་གཟིགས་སོ། །

འདི་དེ་ཆོས་ཞོགས་ལོངས་སྦྱོང་བས། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ནམས་ཀྱིས་སྦྱང་བྱའོ། །

ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་ཁོ་ན་ལ། །གནས་པའི་ཆོ་ལ་སངས་རྒྱས་བརྟུན། །

འོག་མིན་གཞལ་ཡས་ཁང་དུ་ནི། །དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་སོ། །

བཅས་པ་ནི། ལུན་བ་སྟེ། རྟེན་སྦྲུང་གི་དབང་ངམ། ཡེ་ཤེས་དང་ལུན་བའོ། །སྦྲུང་བཞིར་འདོད་པའི་
ལུགས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཞན་ནི་སྦྲུལ་བ་དང་། །ཞེས་བཤད་ན་སྦྲུལ་བས། རོ་མོ་ཉིད་ཀྱི་སྦྲུལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྦྲུང་གཉིས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
སྦྲུལ་པའི་སྦྲུལ་ནི། གང་ཞིག་དག་མ་དག་སྦྲུང་ཆོགས་འདུལ་བྱེད་དོ། །དབྱེ་ན། བཟོ་དང་། སྦྲེ་བ་དང་། བྱང་
རྒྱལ་མཆོག་གི་སྦྲུལ་བ་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདའ་བར་སྟོན་བ་སྟེ། བཞེད། །མཆོག་གི་སྦྲུལ་བ་ནི། འོག་
མིན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་འདིར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་བ་སྟེ། རྒྱུད་ཟླར། དགའ་ལྷན་ནས་ནི་འཕོ་བ་
དང་། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལའང་མཆོན་དང་དཔེ་བྱད་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཟླར།

སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྦྲུལ་བ་ཆོས་ལ་ཞོགས་པར་ནི། །

ལོངས་སྦྱོང་ཞོགས་སྦྲུང་གཉིས་ལ་བརྟེན། །དག་པས་ཉི་དང་རིང་ནམས་ལ། །

ལོ་ལྟ་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །རྒྱ་དང་ནམ་མཁའ་རྒྱ་གཟུགས་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཆོས་སྦྲུལ་ནི། གང་ཞིག་གནས་ཡོངས་སུ་སྦྲུང་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དབྱེ་ན། ཉེར་གཅིག་གོ།
དེའི་མཛད་པ་ནི། ཆོས་སྦྲུལ་བདག་སྟོན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་ཅིང་ལུང་གིས་བྱུང་བར་འཇུག་པའི་ལས་ཉི།
དབྱེ་ན། ཉེར་བདུན་ནོ། །བཅས་པ་ནི། ལུན་བའམ་བསྟོར་བ་སྟེ། ཁར་བྱང་དོ། །ཁ་དང་ནི། རོ་མོ་ཉིད་སྦྲུང་

སྐྱ་གཞན་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། ལྷག་མ་གསུམ་པོ་དོ་མོ་ཐ་དང་དོ། །གངས་ངེས་ནི།
སྐྱ་བཞིར་བྱས་པས་ཆོས་ཉིད་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་དོ་མོ་ཉིད་སྐྱ། ཆོས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་
ཁོ་ནའི་ཡུལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་ཡན་ཆད་ཁོ་ནའི་ཡུལ། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡུལ་གསུམ་ཡོད་
པས་ལྷག་མ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་བདུན་ཅུས་དངོས་པོ་བརྒྱད་མ་ཆང་བ་མེད་པར་བཤད་ཅིང་
རྫོགས་པས་མང་མི་དགོས་ལ། གང་མ་ཆང་ཡང་དངོས་པོ་བརྒྱད་མི་རྫོགས་པས་ཉུང་ན་མི་འདུ་བའི་བྱིར་
གངས་ངེས་སོ། །གོ་རིམ་ཡང་ཁ་ཅིག་བཤད་པའི་རིམ་ལ། ཁ་ཅིག་དོན་གྱི་རིམ་པས་ལེགས་པར་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་དུག་སྟེ། སྐྱ་བ་བ་དང་། སྦྱར་བ་ལན་གཉིས་དང་། སྦྱོར་ལམ་ལན་གསུམ་དང་། གང་
ཟག་ལན་བཞི་དང་། རྟོག་པ་ལན་བཞི་དང་། ལཛོང་ལམ་ལན་ལྔ་དང་། སྦྱར་ལམ་ལན་དུག་སྟོན་པ་ལ་
སྦྱོས་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་གདམས་དག་གི་སྐབས་སུ་སྐྱ་བ་དང་ཞེས་བ་དང་། སྐྱ་བ་བ་བཞི་སྟོན་པ་སྦྱོས་
པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་བ་བ་བྱུང་པར་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེན། སྦྱོན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། གདམས་དག་གི་
བརྗོད་བྱའི་བྱུང་པར་དུ་བཤད་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྐྱ་བ་བ་རང་གི་མཆོད་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་སྟོན་པའི་བྱིར་
རོ། །ཡང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱར་དང་ཞེས་བ་དང་། རྣམ་ཀྱན་གྱི་སྦྱར་བ་གཉིས་སྦྱོས་ཏེ། སྦྱར་བ་གཅིག་ལན་
གཉིས་བསྟན་པའི་བྱིར་ཞེན། མི་སྦྱོས་ཏེ། དང་པོ་ཉན་རང་གི་སྦྱར་བ་ལུགས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཉན་རང་གི་
སྦྱར་བའི་གཉེན་པོའི་ཆ་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་རྣམས་བསྟུས་ཏེ་སྦྱོས་པ་རྣམ་ཀྱན་གྱི་སྦྱར་བ་ཡིན་
པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སུ་སྐྱ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་སྦྱོར་ལམ། རྣམ་ཀྱན་ཏུ། སྦྱོར་པའི་ལམ་ནི་
ཟབ་པ་སྟེ། །ཞེས་བ་དང་། ཅེ་སྦྱར་དུ། སྦྱོར་ལམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་ཞེས་བ་རྣམས་སྦྱོས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་
བྱུང་མེད་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་སོ། །ཞེན། མ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་སྦྱོར་
ལམ། གཉིས་པ་སྦྱོབ་པ་བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་དང་ལྟན་པའི་སྦྱོར་ལམ། གསུམ་པ་སྦྱོར་སྤང་རྟོག་པ་
སྦྱོང་བའི་གཉེན་པོའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁུན་དུ། སྐྱ་བ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱི་དང་། །ཞེས་བ་དང་། ལམ་ཤེས་སུ། མོག་མོག་

པོར་བྱེད་ཅེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ། སངས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །ཞེས་པ་དང་། སྒྲོབ་པ་བྱིར་
མི་ལྷོག་པའི་ཆོགས། །ཞེས་པ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ། ལམ་སྒྲོམ་པའི་གང་ཟག་ཏུ་བྱུང་མེད་པས་སོ། །ཞེ་ན།
སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་མཆོད་བྱེད། གཉིས་པ་གཤགས་ང་རྒྱལ་དང་བྲལ་
པའི་ཆ། གསུམ་པ་སྒྲོན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་བསགས་པ། བཞི་པ་ཉན་རང་དུ་མི་ལྷུང་ངེས་པའི་
རྟགས་ཐོབ་པའི་ཆ་ཡིན་པས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་མཁུར་དུ། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྷན་བརྟེན་པ། །ཞེས་པ་དང་། གཟུང་དང་འཛིན་
པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཞེས་པ་དང་། ཅེ་སྒྲོར་དུ། འཇུག་པ་དང་ནི་ལྷོག་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། མདོར་
བསྐྱུས་རྒྱལ་དང་སངས་རྒྱལ་གྱི། །ཞེས་པ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ། རྟོག་པར་བྱུང་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་
ངེས་ཏེ། དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒྲོར་ལམ་ཉན་རང་སྒྲོར་ལམ་ལས་བྱུང་བར་དུ་བྱེད་པའི་དགག་རྟོག་
གཉིས་པ་གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་དེའི་སྤང་བྱ་བསྟན། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་མོའི་སྤང་བྱ།
བཞི་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

ལྷ་པ་ནི། ལམ་ཤེས་སུ། བན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་སུ། ཉན་ཐོས་
ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་ཀུན་ཏུ། བསམ་མི་བྱུང་སོགས་བྱུང་བར་བྱས། །ཞེས་
པ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་པ་དང་། ཅེ་སྒྲོར་དུ། བསྐྱུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་
ལམ། །ཞེས་པ་རྣམས་སྒྲོས་ཏེ། མཐོང་ལམ་ཡང་ཡང་བསྟན་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྒྲོན་མེད་དེ། དང་པོ་
འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ། གཉིས་པ་ཐེག་དམན་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་
པའི་ལམ། གསུམ་པ་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་ལས་བྱུང་བར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ། བཞི་པ་སྒྲོབ་པ་བྱིར་
མི་ལྷོག་པའི་རྟགས་ཀྱི་ལམ། ལྷ་པ་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲོར་གྱི་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོའི་ལམ་ཡིན་
པས་སོ། །ཞེས་འཕགས་པ་ཕྱོང་སྤེལ་གསུང་ངོ་། །

དུག་པ་ནི། རྣམ་མཁུར་དུ། རེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །ཞེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་སུ།
འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་པ་དང་། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །ཞེས་པ་དང་།
རྣམ་ཀུན་ཏུ། རྩོམ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །ཞེས་པ་དང་། རྩོད་དང་ཅེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཞེས་

བ་དང་། དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །ཞེས་སོགས་སྒྲིམ་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དུ་བྱུང་བར་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། དང་པོ་བྱུང་རྒྱུ་ལེན་པ་དཔེ་སྦྱོར་ལམ་ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་ལས་བྱུང་བར་ལྟས་བྱུང་
བར་འཕགས་པ། གཉིས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། གསུམ་
པ་རང་རྒྱལ་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། ཡང་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་སྦ་
མ་རྣམས་ལས་དམིགས་རྣམ་གྱིས་བྱུང་བར་འཕགས་པ། བཞི་པ་ལེན་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་པའི་
སྦྱོར་ལམ་རྗེས་སྐོབ་ཀྱི་དམིགས་རྣམ། ལྷ་པ་སྦྱོར་ལམ་ལ་གནས་པ་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས། རྒྱལ་པ་སྦྱོར་
ལམ་ཅེ་སྦྱོར་ཡིན་པས་སོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། སྦྱོར་ལམ་ལན་བརྩ་གསུམ་བསྟན་ཟེར་བཞི། དེ་དག་གི་
ཉིང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བཞི་པ་དང་། རྟགས་པའི་ཆོས་རྒྱལ་གི་དང་པོ་བཞི་དང་། གོ་འཇུག་དང་། སྦྱོང་བ་
བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་པོ་ལྷ་དང་། ལྷ་བས་ལྷ་དང་། སྦྱོར་བཞི་ཕྱི་ཁ་ཅིག་དང་། མཐར་གྱིས་
བྱ་བ་རྣམས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་དོན་ཐ་དང་། ཁ་ཅིག་ཆོག་ཐ་དང་། ལ་ལ་རྒྱུའི་སྦྱོན་ས།
ལ་ལ་འབྲས་བྱའམ་རྟགས་ཀྱི་སྦྱོན་ས། ལ་ལ་མདོར་བསྟན། ལ་ལ་རྒྱས་བཤད། ཐམས་ཅད་ལ་དགོས་
པ་ཐ་དང་འེ་ཡོད་པས་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །རི་རྒྱུད་དུ།

སྦྱ་བའི་དམ་པ་སྦྱོང་གི་བཀའ། །རྣམ་ཁྲངས་དུ་མ་ཉིད་མཆིས་ཤིང་། །

སྒྲིམ་པ་ཡང་ནི་མ་མཆིས་ལ། །སྦྱོང་བའི་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ལགས། །ཞེས་སོ། །

སྦྱོགས་སྒྲུང་གིས།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་བརྟེན། །མདོར་བསྟན་དོན་ནི་འདི་དག་ཡིན། །

སྦྱར་ཡང་དོན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས། །དོན་དེ་ཉིད་ནི་བརྒྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། ལེགས་བཤད་དུ་བསྟན་བཤོ། །དང་པོ་ནི།
ཆོགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་ཡོད་པ་དེ་ལ། ཤེས་ནས་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་
ནི་ཆོས་ཅན། ལུས་ཀྱི་ལུས་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བརྟེན་བྱའི་གཙུག་པོ་དངོས་པོ་བརྒྱུད་ཀྱི་དོན་བསྟན་
ནས་དང་པོར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ནས་བརྗོད་ཀྱི་བར་ཆོགས་བཅད་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཅན།
ཡུམ་གྱི་ཡུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོགས་བཅད་དང་པོ་དེ་དག་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྐྱེད་ནས་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་བཅད་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཅན། ཡུམ་གྱི་ཡུམ་ལེགས་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུར་
བསྐྱེད་པ་དེ་ལྷན་ན་དང་པོ་གཉིས་གྱིས་མདོར་བསྐྱེད་པ་དང་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ནི། རྣམ་པར་མ་བཤོལ་ཞེས་པར་རོ། །གང་ན། བསྐྱེད་བཅོས་ཀྱི་བསྐྱེད་པའི་དོན་གྱི་ཆོག་
ལེའུར་བྱས་པ་ཡུམ་རྣམ་གཞག་རྣམས་ནི་ལོ། །གང་གིས་ན། སེང་བཟང་བདག་གིས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་
ནི། བཤོལ་མེད་གོས་ཡིད། བཤོལ་ན་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་བཅོས་མཛད་པ་པོ་
རྗེ་བཅུ་ཉིད་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་དང་། སོགས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
བར་ལོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་བསྐྱེད་བཅོས་མཛད་དག་གིས་ཡུམ་རྣམ་གཞག་འདི་འཆད་པས།
ཡན་ལག་རྒྱས་པཤད་དེ་དག་རྣམ་པར་བཤད་པས་ཡུམ་རྣམ་གཞག་བཤད་པར་བསམ་སྟེ་ལོ། །གཉིས་
པ་གོང་ལོག་གཉིས་ཀར་བཤོལ་ན། རྣམ་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་དུ་དོགས་ནས་སོ། །

དངོས་བརྒྱད་ཡུམ་མཛེས་རྒྱན་བཟང་བདུན་ཅུ་ལྟས། །

གྲངས་དང་གོ་ཤིང་ངེས་པའི་གོས་བཟང་ཅན། །

རྣམ་པའི་བྱི་མ་ཀུན་དང་རྣམ་བཤལ་བའི། །

ཡུམ་འདི་མཛོང་ན་མཁས་རྣམས་ཆགས་པར་འགྱུར། །

བསྐྱེད་པའི་ཆོགས་བཅད་དོ། །།།

ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དངོས་པོ་དང་པོ། རྣམ་མཁུན་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཇུག་ཡུལ་མཁུན་གསུམ། འཇུག་པ་སྟོར་བཞེ། ལྷགས་
འབྲས་ཆོས་སྐྱེའི་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། འབྲས་བུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམ་
མཁུན། རྒྱ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ལམ་ཤེས། རྒྱའི་གྲང་དོར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་
ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོམས་སྦྱར། བརྗོད་བྱ་ཆོས་
བཅུ་བཤད། སྐབས་བསྟར་བཤོ། །

དང་པོ་ལ། བཤད་པར་བཞེད་དེ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། རྣམ་མཁུན་ཉིད་དེ་བརྗོད་བྱར་བསྟན་
པའི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པའི་དོན་ནོ། །གང་གི་སྟོན་ནས་ན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཉེ། བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་ཅིང་གཏན་ལ་པལ་པའི་སྟོན་ནས་སོ། །གང་གི་ཆེ་ན། སྦྲར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ཤེར་བྱེན་གྱིས་
བསྟན་པའི་དོན་ལུས་རྣམ་གཞག་ཀུན་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ་ཤོ། །གང་དུ་ན། སྐབས་བསྐྱེད་ཀྱི་དང་པོར་
རོ། །དེར་སྟོན་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་པའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པའི་བྱེར་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན།
རྣམ་མཁུན་ཉིད་དོ། །གང་གིས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོན་པ་ཀྱི་བྱང་རྒྱལ་ལ་དམིགས་པས་བྱང་རྒྱལ་གྱང་ཡིན་
ལ། སྦྱང་རྗེའི་བསམས་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སེམས་དཔལ་ཡང་ཡིན་པས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔལ་སྟེ། མི་གཙང་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་མི་གཙང་བ་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེའང་བྱང་
རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། ཆེད་
དུ་གཉེར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་བྱེར་རོ། །

དང་པོ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ། དེ་ནམ་པར་
དག་ཕྱེད་གངས་ས་རག་ཅོད་པ། དེ་བསྐྱོམས་པའི་འབྲས་བྱ་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག
གངས་ས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅེ་མ་ལོག་པར་སྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྟོན་པའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། དེ་ཡང་དག་པར་གྲངས་ཏེ་
བསྦྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རང་བཞིན། སྟོན་པའི་རང་བཞིན། དེ་དག་གི་ཁྱད་
པར་རོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་རོ་མོ་འབྲས་བྱ་གསུམ་སོ། །ལྷ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་པའི་དང་། སྟོག་པའི་རྒྱུ། །

དང་པོ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོ་འཕྲུལ་
མཛོང་བའོ། །གཞན་ལས་ཐོས་པ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོན་ཐོས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རུབ་ཏུ་
ཉེ་བར་མཛོང་བ། སྤྱིགས་མའི་སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་པར་མཛོང་བ་སྟེ། རྒྱུན་བཞི་དང་། དེགས་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཐེན་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ། འཁོར་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱིས་མི་
འཛིགས་པ་སྟེ། ལྷ་བཞི་དང་། རང་དང་། གཞན་དང་། ལྷ་དང་། སྤྱིར་བའི་སྟོབས་ཏེ། སྟོབས་བཞི་སྟེ།
བརྩ་གཉིས་པོ་སོ་སོའོ། །ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་བར་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་འདྲིར་བསྐྱུས་ན་གསུམ་
སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཆགས་པའི་རྟེན། ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ། དེའི་རྒྱུ་རྟོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་དང་། བསམ་པའི་
རྟེན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལས་ཤེས་སྤྱི་རུང་གི་གང་ཟག་ལྟ་དང་མི་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ལས།

གང་ཆེ་རྒྱུད་གཉིས་གཙོ་བོ་ཡིས། ཆོས་ཀྱི་སྟོན་མ་འདི་བཤད་པ། །

དེ་ཆེ་ལྟ་མི་སྟོང་ཐག་བརྒྱ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱབས་འཕྲོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ། རོ་ཏ་ངེས། སྦྱབས་གསུམ་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་འབྱུང་བས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། སྙིང་རྩེ། དད་པ། འདོད་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་སྟག་བསྐྱེད་སྙེ་ཆོག་གས་ཀྱིས་གཟེར་བ་ལ་དམིགས་
བའི་སྙིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། ཇི་སྐད་དུ།

དེ་ལ་ཐོག་མར་རིགས་རྒྱས་པས། །སྙིང་རྩེའི་ས་ཐོན་རབ་སང་ཅིང་། །

སྙོར་དང་བསམ་པ་ལུན་ཆོག་གས་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་རབ་ཏུ་གཟུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆོག་གས་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱུང་དང་བཅས་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཅན་དུ་ཤེས་པའི་
དད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་སྙོན་མ་ལས།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ལ་དད་ལྷུང་ཅིང་། །

རྒྱལ་སྤྱུང་ནམས་ཀྱི་སྙྱིད་ལ་དད་བྱེད་པ། །

བྱང་ཆུབ་ཐུན་མེད་ལ་དད་ལྷུང་ནས། །

སྟེས་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྟེའོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱེད་པ་པོ་རང་གི་རང་རྒྱལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་འདོད་པའི་སྙོན་
པ་བརྩོན་འབྲས་དང་བཅས་པ་སྟེ།

གང་བྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། །ཆད་མེད་རྒྱུད་ཅིག་རེ་རེ་ལ། །

ཆོག་གས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཡི་བྱིར། །ཞུམ་པ་དང་དུ་བྱང་མི་བྱ། །

ཞེས་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྙོན་པའི་སེམས་ནི། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་བྱའོ། །ཞེས་
སེམས་སྙོན་པ་ལས་སྟེས་པ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འབྲུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
རྒྱལ་བསྐྱེད་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དགོས་ཏེ། རྒྱས་འབྲས་བྱ་བསྐྱེད་ཞེས་བས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་
ཤེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་པ་དགོས་ཏེ། ལྷུང་པར།

སངས་རྒྱུ་ཚེས་རྣམས་དགེ་བའི་བཞེས་ལ་བརྟེན་ཏོ་ཞེས། །

ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྤྲད་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

ལོ་ན། དེ་བཞིན་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཡང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་ཚོལ་བར་བྱེད། ཅེས་དགོན་
བརྟེན་ལས་བཤད་དོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། སྤང་བརྩོད་པའི་ནང་དུ་འདུས་པས་སོ། །ཆོ་ག་རྒྱུར་མི་དགོས་
སམ་ཞེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཆོ་ག་མེད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ཡང་ཡོད་པས་མ་སྦྱོས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་གི་རྒྱ་རྒྱེན་དེ་དག་མ་ཆང་ན། སྦྱོར་བ་ལྟོག་པོ། འགལ་རྒྱེན་མི་དགོས་པ་དང་།
མི་རྣམས་པ་དང་། སྤྲུག་པ་དང་། སྦྱིད་ལུག་པ་སྟེ། སྦྱོན་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཛིན་པ་དང་། ལྷ་མ་དང་
མཆོད་པར་འོས་པ་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་འགྱོད་པ་བསྦྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་བསྦྱེད་པ་དང་།
ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་བཟུགས་པ་དང་། ཆོག་སྤྲུབ་པ་ཅན་ལ་མ་ཡིན་པ་བརྩོད་
པ་དང་། སྦྱུང་དང་གཡོས་གཞན་ལ་ཉེ་བར་སྦྱོད་ཀྱི། ལྷག་པའི་བསམ་བསམ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། རྣལ་འབྱོར་ཆོས་
བཞི་དང་། རྟོག་ལྷ་སྦྱེས་པ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ལས། རིགས་དང་མི་ལྡན་པ། རྟོགས་ཐོགས་
ཀྱིས་ཐེན་པ། སྦྱིང་རྗེ་རྒྱུད་པ། འཁོར་བའི་སྤྲུག་བཟུལ་གྱིས་སྤྲུག་པ་སྟེ། བཞི་ལྟོག་པའི་རྒྱུར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། མཆོན་བྲ། མཆོན་གཞི་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་གསུམ་
སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ཟེ། གཞན་དོན་ཕུན་
ཆོགས་དང་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རོ་པོ་སྤང་བ་ཅན་གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་
བསྦྱེད་པའི་དམ་བཅདོ། །ཞེ་ན། སོ་སོ་སྦྱོར་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་རོ་པོ་སྤང་བ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཞེ་བ་སྤྲུལ། སོ་སོ་སྦྱོར་པ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོ་
སྟེ་ཞེས་པ་དང་། དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་མདོ་ལས། འཇིག་རྟོགས་ལ་ལྟ་བུ་ཡི་རབ་དང་མཉམ་པ་བསྦྱེད་ཀྱང་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྦྱོ་ཞིང་དེ་ལས་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྦྱོའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་སོ། །རྟོགས་
མ་བྱུབ་སྟེ། རོ་པོ་རང་མཆོན་བ་མི་སྤང་ཡང་རྣམ་པ་སྤང་བས་སོ། །ཞེ་ན། རྣམ་པ་སྤང་བས་རོ་པོ་སྤང་
བར་མི་འགྱུར་དེ། སྤྲུག་པའི་རྣམ་པ་སྤང་ཡང་རོ་པོ་སྤང་བར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོན་གྱི་རྩོམ་རིག་པ་གང་ཞིག་གཞན་གྱི་རྟོན་གྱི་བྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་
ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བའོ། །

སྟོན་པ་ཆེ་དང་ཆོས་པ་ཆེ། རྟོན་ཆེ་པ་དང་འབྱུང་བ་ཆེ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་པ་ཆེ། རྟོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སེམས་འབྱུང་བ། །

ཞེས་སྟེ་སྤྱི་བའི་འབྲས་བུ་གོ་ཆ་དང་སྟོར་པའི་བཙུན་འབྲས་གཉིས་དང་། རྟོན་བྱེད་པའི་ཡོན་
ཏན་རང་གཞན་ལ་མན་པའི་ཆེ་བ་དང་། འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་འབྲས་
པ་དང་ལྡན་པ། དམིགས་ལུལ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་རྟོན་བྱ་བ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
པ་འབྱུང་བ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། གཉལ་ཞིག་ནས། མཚན་ཉིད་དེས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་བྱེད་
པོ། ཞེ་ན། བྱེད་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་བྱུང་བར་ཅན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འདོད་
པ་ལ་འང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་ལ་མ་བྱེད་པ་མཚུངས་སོ། ། བསྒྲུབ་བྱ་ལ་སྒྲུབ་པར་མིང་བཏགས་པས་སྟོན་
མེད་དོ། ཞེ་ན། འོ་ན། འདིར་ཡང་འདོད་པའི་སྟུ། འདོད་པ་སོ་དང་འདོད་པར་བྱས་ཟིན་པ་གཉིས་ཀ་ལ་
འཇུག་པས་སྟོན་མེད་དོ། ལུབ་དགོངས་སུ། འོ་ན། རྟོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། རྟོན་པ་སྟེ། དེ་དང་ལྡན་ཅིག་
རྒྱུར་པའི་སེམས་དེ་རྩི་ལྟར་བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡིན་ཞེ་ན། བཤེན་ཏེ། རྟོན་དུ་གཉེར་བ་ནི། རྟོན་དུ་གཉེར་
བར་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་དེ། བྱེད་པ་སོའི་ཆོས་སྟོན་གྱི་སེམས་སོ་སོ་དང་། རྟོན་དུ་གཉེར་བར་བྱས་ཟིན་པ་ཉིད་
དེ། ལས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་མའི་སེམས་སོ་སོ་ཡང་རོ། ། དེའི་བྱིར་རྟོན་དུ་གཉེར་བ་བྱས་ཟིན་པའི་སེམས་རྣམ་
པར་རྫོགས་པ་མེད་པ་ཁོ་ན་ནི། བཙུན་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྟེ། དེ་ཡང་མཛོན་པར་འདོད་པའོ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པས་བྱང་ཆུབ། དེའི་རྒྱུར་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་གསོག་
པའི་འཕེལ་གསལ་པས་སེམས། དེ་རྒྱ་རྒྱན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་ལས་འབྱུང་བའམ་བྱང་བས་བསྐྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩོམ་རིག་གཞུང་། དེ་གཏན་ལ་དབབ། དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་གསུམ་
སོ། ། དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་སྤྱད་ཚུགས་མཛད་པ་ཞང་ཆོག་

ན་རེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་གཞི་སྒྲིན་ལམ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲིན་ལམ་གྱི་མཆན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། དེ་ལ་རྟོགས་པ་པན་རྒྱན་བརྟེན་
པའི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། དེ་རྟོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་རྟོགས་པ་ལ་སྟོས་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས། སྤྱང་ཇེས་སེམས་ཅན་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྱང་ཉིད་སྤྱང་ཇེའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་དགེ་བ། འཁོར་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ། འཕགས་པས། སེམས་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། རྣམ་པར་རིག་པའོ། །རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པ་
དེ་ནི་དེ་ལ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་གནས་ས་གྲུར་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་གྱི་གནས་
གྲུར་པ་ན་ཡེ་ཤེས་ཉིད་མཆན་གཞིར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ལས་གཞན་པ་ནི། སྒོ་ལྗེའི་ཤེས་པ། དུལ་
གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་ཀྱི། གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་མི་དམིགས། ཀྱན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད།
རྟག་ཏུ་བྱང་མ་བསྐྱེད་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་གཞི་མིན་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། བྱང་སེམས་འགོག་པ་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་དུས་ན་ཆོས་ཅན། སེམས་བསྐྱེད་མེད་
པར་ཐལ། ཡིད་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བྱང་སེམས་མིན་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། གནས་ས་གྲུར་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་དུས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་
ཐལ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ཡང་བྱང་སེམས་སུ་མི་འགལ་ཏེ། བྱང་སེམས་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པའི་དུས་བཞིན་
ནོ། །གནས་གྲུར་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པས་བྱབ་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི།

དེ་ཡི་རྩ་བ་སྤྱང་ཇེར་འདོད། །རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་པན་པར་སེམས། །

ཆོས་ལ་མོས་དང་དེ་བཞིན་དེའི། །ཡེ་ཤེས་ཆོལ་པར་དམིགས་པའོ། །

གོང་དུ་འདུན་པ་འགྲོ་བ་སྟེ། །སྒྲིན་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ཡི་རྟེན། །

ལམ་འགོག་པ་ནི་མི་མཐུན་སྒྲིགས། །སྤྲོད་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པའོ། །

བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་རང་བཞིན་གྱི། །དགེ་བ་འབེལ་བ་དེ་པན་ཡོན། །

པ་རོལ་ཕྱིན་ལ་རྟག་སྦྱོར་བ། །འདི་ཡི་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བརྟུང་། །

དེ་ཡི་མཐར་སྒྲུག་པ་ཡིན་ཏེ། །སོ་སོ་རང་གི་དེ་སྦྱོར་བས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །རྣམ་པར་ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པ་ལྟར་བརྟུ་སྟེ། རྩ་བ་སྦྱང་རྩེ་ཆེན་པོ། བསམ་པ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་པན་པར་སེམས་པ། མོས་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ། དམིགས་པ་ཐེག་ཆེན་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཆོལ་བའི་རྣམ་པར་དམིགས་པ། འགྲོ་བ་ཤོད་ནས་ཤོད་དུ་འདུན་པ། རྟེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ། རྟེས་དམིགས་མི་མཐུན་སྒྲིགས་ཐེག་པ་གཞན་གྱི་སེམས་སྤྲོད་ཞིང་དང་དུ་ལེན་པས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་གཅོད་པ། པན་ཡོན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བ་འབེལ་བ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྟག་ཏུ་པར་ཕྱིན་ལ་གོམས་པ། མཐར་སྒྲུག་སོ་སོའི་རང་གི་ས་ལ་སྦྱོར་བས། གང་ཞིག་ས་གང་ལ་ཞུགས་པའི་ས་དེན། དེའི་མཐར་སྒྲུག་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ་དང་། སྦྱེ་ཆུལ་དང་། ས་མཚམས་དང་། སྒོགས་དང་། བཞེད་ཆུལ་གྱིས་དབྱེ་བ་སྟེ། ལྷའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོན་འཇུག་གཉིས་ཏེ། འདི་ལ། ལོ་རྒྱ་བ་ན་རེ། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པ་ན་ཐོབ་པར་སྦྱོན་པ་སྦྱོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་པར་ཕྱིན་དུག་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཀྱང་། སྦྱོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིན་ལ། འཇུག་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བ་ནས་བརྩམས་ཏེ་འོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་བརྩེ་རྩ་མང་པོས་འདི་བཞེད་མོད། འཐད་པར་མ་མཐོང་སྟེ། སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་ལ་ཆོས་ཅན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ནས་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་ཐལ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་རྒྱ་མཚོ་སྦྱིན་གྱིས་སོ་སོ་སྦྱོ་བོ་ལ་ཡོད་པ་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ཡོ། །འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། སོ་

སོ་སྐྱེ་སོ་ལ་མེད་པའི་བྱེད། འདོད་ན། སྦྱོང་འཇུག་ཏུ།

མི་སྒྲིག་པ་ཡི་སེམས་ཀྱིས་སྤྱ། །སེམས་དེ་ཡང་དག་སྒྲངས་སྤྱར་ན། །

དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་གཉིད་ལོག་གས། །བག་མེད་སྤྱར་ཡུང་བསོད་ནམས་ཤུགས། །

རྒྱན་མི་ཆད་པར་དུ་མ་ཞིག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་རབ་དུ་འབྱུང་། །

ཞེས་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་སྐལ་ལྷན་ན་རེ།

འདུན་སོགས་གསུམ་གྱིས་དབྱེ་བ་ལས། །སྟོན་པའི་སེམས་ནི་ནམ་པ་གསུམ། །

འཇུག་པ་ཞེས་བྱའི་སེམས་ནམས་ནི། །བརྒྱ་དགུ་ནམས་སུ་འདོད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གསུམ་སྟོན་པ། ལྷག་མ་བརྒྱ་དགུ་འཇུག་པ་ཡིན་པས་
ཆོགས་ལམ་ན་མེད་དོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལའང་སྟོན་སྒྲ་མས་རེག་གོ། དེས་ན་ལམ་དུ་འགྲོ་འདོད་པ་ལྟར།
གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱུས་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་དམ། འགྲོ་བཞིན་པ་ལྟར། སྤྱུབ་པ་ལ་
སྟོབ་འདོད་པ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །སྦྱོང་འཇུག་ཏུ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྟན་ན། །ནམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

བྱང་ཆུབ་སྟོན་པའི་སེམས་དང་ནི། །བྱང་ཆུབ་འཇུག་བཉིད་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བར་འདོད་དང་འགྲོ་བ་ཡི། །ཁྱེ་བྲག་རི་ལྟར་ཤེས་པ་ལྟར། །

དེ་བཞིན་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །ཁྱེ་བྲག་རི་མ་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །

ཆོས་ཤེས་ཀྱིས། སྟོན་པ་ཙམ་ཆོགས་མ་སྒྲངས་པ་དེ་སྟོན་པ། ཆོགས་སྒྲངས་ནས་བར་ཆད་
མེད་ལམ་གྱི་བར་འཇུག་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒངས་པ་བརྟུ་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དོན་དམ་པའི་

སེམས་བསྐྱེད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གྲོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། རྩོས་སྟོབས་དགེ་བ་
གོམས་པ་ལས། མི་བརྟན་བ་དང་བརྟན་འབྱུང་བ། གཞན་གྱིས་བསྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་བཤད། ཅེས་
གཞན་གྱིས་བསྟན་ཅིང་ནམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། བརྟན་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། དེ་ལ་གྲོགས་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་སྟོབས་དང་། རྒྱ་རིགས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རིགས་རྒྱས་པའི་
སྟོབས་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྟེ་སྟོན་ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། ཆེ་འདིར་ཐོས་བསམ་སོགས་དགེ་བ་ཡང་ཡང་
གོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། ལྟ་ལས། དང་པོ་མི་བརྟན་པ། ལྷག་མ་བཞི་བརྟན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡི་ཤེས་ཆོགས་རབ་བསགས། །

ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡི་ཤེས་ནི། །སྟེས་བྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །

ཆོས་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ནི། །དེ་ཡི་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་ཉིད། །

མཆོག་ལ་སེམས་མཉམ་རྟེན་པའི་བྱིར། །དེ་ཡིས་རབ་དགའ་ཁྱད་པར་འཕགས། །

སྟེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དེ་ལ་སྟོ། །བསམ་བ་ཡང་ནི་དག་པ་དང་། །

ལྷག་མ་དག་ལ་མཁས་པ་དང་། །དེས་པར་འབྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པས་དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བར་ཐོབ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་བདག་
མེད་རྟོགས་པས་ཆོས་ལ་སེམས་མཉམ། བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། བདག་
གི་སྟག་བསྐྱེད་དང་འདྲ་བར་གཞན་གྱི་སྟག་བསྐྱེད་ཟད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ལ། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་བདག་དབྱེར་མེད་པར་རྟོགས་པས་སངས་རྒྱས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་
ཡང་ཁྱད་པར་བྱག་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ལ་ཐོས་པའི་ས་ཐོན་ཤེར་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་མ། བསམ་གཏན་གྱི་
བདེ་པའི་མངལ། སྟོང་རྩིས་པའི་མ་མ་སྟེ། བཞེས་སྟེ་བའི་ཁྱད་པར། སྟོན་ལམ་ཆེན་པོ་བརྟུ་སྟུབ་བས་
རྒྱ་ཆེ་བ། དཀའ་སྟུང་ཡུན་རིང་པོས་མི་སྟོབས་སྟོབ་བྱ། བྱང་ཆུབ་དང་ཉེ་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་ཐབས་ཤེས་

བས་བསམ་བ་དག་པ། ས་གཞན་གྱི་ཚུལ་ལ་མཁས་བས་ལྷག་མ་ལ་མཁས་པ། འདི་ནི་རྟོག་པ་ཅམ་
མོ། །ཞེས་ས་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་རྟོག་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ལ། དེ་ཉིད་ལ་མི་རྟོག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་བས་
ངེས་པར་འབྱུང་བའོ། །

དེ་ནི་བསྐྱེད་བས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཚྭ་ག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། སྐྱེས་ངེས་ལས། རྟོན་དམ་པའི་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ། སྐྱོས་པ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ། སིན་ཏུ་གསལ་
བ། རྟོན་དམ་པའི་སྦྱོད་ལུལ། འི་མ་མེད་པ། མི་གཡོ་བ་རྒྱང་མེད་པའི་མར་མེད་རྒྱུན་བཞིན་དུ་མི་གཡོ་
བའོ། །དེ་བྱུབ་པ་ནི། རྟག་ཏུ་གྲུས་བས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་རྣལ་འབྱོར་གོམས་པར་བྱས་པ་
ལས་འབྱུར་ཏེ། ཞེས་བས་སོ། །སྤྲ་མ་ཀྱན་རྩེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་ཚྭ་ག་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །
གསུམ་པ་ལ། དངོས་ཀྱི་རྟོན་དང་། ཅོད་སྤང་ངོ་། །དང་མོ་ནི།

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པ་དང་། །

རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞིན་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའོ། །

ཞེས་བས་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་ལ་མོས་པ་ལས་བྱུང་བ། ས་བདུན་པའི་བར་ལ་ལྷག་བསམ་དག་པ།
བརྒྱུད་པ་དགུ་བ་བརྩ་བ་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ། སངས་རྒྱས་ས་ལ་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །
གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ས་ལ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་དེ། ཡོད་ན། སྦྱིན་ལྟ་བུ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པར།

རྒྱལ་སྤྲས་རྣམས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ། །སྦྱིན་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ཡིན། །

ཞེས་པ་དང་། མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོད་ལམ་ཕྱོན་པར་
འདོད་བཤེས་བས་སོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། རྒྱལ་སྤྲས་ལ་ཡོད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཁེགས་ཤིང་།
སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་བཏགས་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་
གནས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོན་པར་རུང་ཞེས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། འོག་
མེན་དུ་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་ཉིད་འདོད་ཁམས་སུ་མཛད་པ་བརྩ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལང་
གཤེགས་ལས།

གཙང་མའི་གནས་དག་རྣམས་སྤངས་པའི། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་དགའ་བར། །

ཡང་དག་སངས་རྒྱས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་རྣམས་ནི་འདྲིར་འཆང་བྱ། །ཞེས་པས་སོ། །
བཞི་པ་ལ། མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་སྦྱར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་རྟེན་གཉིས་ཏེ།

བསྐྱེད་པ་ས་དང་འབྲུ་བར་འདྲ། །ཅེས་སོགས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ་བཀོད་དེ། དེ་ནས་རང་འཆང་བྱ་འདྲོད་པ་རྗེས་
ལྷ་བྱ། རང་གཞན་མཉམས་པར་འཆང་བྱ་འདྲོད་པ་མཉན་པ་ལྷ་བྱ། རྟོག་མར་རང་སངས་རྒྱས་ནས་དེ་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བྱ་དང་གསུམ་བྱ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གཞིགས་འབྲུས་བཅེ་བ་མེད་པའི་ཆོག་འཕགས་པ་པ་རོལ་ལ་སྦྱོད་
བཤོ། །མཛོད་ལས། ཉམས་པ་ཉེས་དམིགས་གྱི་དང་། ཐོབ་པ་མན་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་
གསུམ་སྟེ། དམ་བཅའ་ཉམས་པས་ཀྱང་གྱིས་སྤྲད། མིང་དོན་འཕྲོས་པས་རང་གཞན་ལ་གནོད། ཉེས་པ་
ཕྱི་བས་ངན་སོང་བྱ་སྟེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཡར་སྐྱབས་གནས། མར་སེམས་ཅན། བར་བྱ་རང་བསྐྱས་པས་
སངས་རྒྱས་མི་མཉེས། སེམས་ཅན་མི་མགྲ། རང་དོན་ཉམས་ཤིང་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འདིག་རྟེན་གྱིས་
སྤྲད་པ་སྟེ། གློ་བྲོས་རྒྱ་མཚོའི་མདོ་ལས། གློ་བྲོས་རྒྱ་མཚོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སེམས་ཅན་མ་བཞུལ་
བ་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་ཕྱོལ་བ་དམྱོལ་བ་དང་། དབྱུགས་མ་བྱིན་པ་དབྱུགས་དབྱུང་བ་དང་། ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་
ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སྤྱ་སྤྱ་ངན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱུགས་སྤྱང་ལ།
མང་བྱ་ཐོས་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཚོས་རྣམས་ལ་ཡང་བརྩོན་པར་
མི་བྱེད་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་དེ་ནི། ཇི་སྐད་བྱ་སྤྱས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་དང་བཅས་
པའི་འདིག་རྟེན་ལ་སྤྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུ་དེ་སྤྱན་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་འབྱ་
ཞིང་གཞིགས་འབྲུས་བྱེད་ལ་རྣམ་པར་སྦྱོད་དེ་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་མིན་ཉམས་པ་ལྷར་
མིང་དོན་ཤོར་ནས་ཆེ་འདྲིར་བཟ་མི་ཤིས་པ་སྤྲ་ཆོགས་འབྱུང་ཞིང་མེ་མོང་དང་བྱད་བཞིན་ནས། འགོ་
ནད་བཞིན་གཞན་ལའང་གནོད་དོ། །བརྒྱད་སྟོང་པར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྤྱན་འབྱེན་པར་རིག་པར་
བཤོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་སྟེ་དང་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། མཚམས་མེད་པ་

བས་ཆེས་ཆེར་མྱེ་བའི་ཕྱིར་དཔྱལ་བ་ལ་སོགས་ངན་སོང་ལས་མི་ཐར་ཞིང་ཞེས་ཏེ། ཐར་ཡང་ལམ་གོ་ལ་
བ་ཉན་རང་དུ་ལྟར་བ་སྟེ། ལྟར་བར།

སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་སེམས་བས་བས་ཀྱང་གིན་ཏུ་མྱེ། །

ཞེས་པ་དང་། རྟན་བ་ཉེར་གཞག་ལས། ལྟར་ཟད་ཅིག་བསམ་བ་ལས་མ་བྱིན་ན། ཡི་དྲགས་སུ་
སྐྱེ་ལོ། །དམ་བཅས་བ་ལས་མ་བྱིན་ན། སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་བས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་མཆར། བར་སྐྱབས་ཀྱི་འབྲས་བྱུང་ཡིད་བཞིན་
ཀྱི་ནོར་བུ་སེམས་ལ་རྟེན་བས་དགོས་འདོད་ཆར་བཞིན་ཏུ་འབབ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བྱུང་མཐོན་བར་
རྫོགས་པར་འཆང་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། རང་དོན་གཞན་དོན་གཉིས་དོན་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲིག་པས་དབེན་བས་ངན་འགྲོའི་འཇིགས་བ་མེད་ཅིང་། བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་ཐོབ་
བས་མཐོ་ངེས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་ངེས་པ་སྟེ། སྤྱོད་བར་ངེས་པའི་སྒྲིག་བ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པ་ནི། སྤྱོད་
འབྱུག་ཏུ།

སྒྲིག་བ་སྒྲོབས་ཆེན་མི་བཟད་བྱས་ན་ཡང་། །

དཔའ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིགས་བ་ཆེན་པོ་ལྟར། །

གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུད་ཀྱིས་སྒྲོལ་འགྱུར་བ། །

དེ་ལ་བག་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཅིས་མི་བརྟེན། །

ཞེས་པ་དང་། མ་ངེས་པའི་སྒྲིག་བ་བྱང་ནས་འབྱིན་པར་སྤྱོད་འབྱུག་ཏུ།

དེས་ནི་དུས་མཐའ་མེ་བཞིན་སྒྲིག་ཆེན་རྣམས། །

སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་སྒྲིག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

བྱེད་ཆད་མི་གསོག་པར་ཡང་།

མོ་ལྷན་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་། །

མཐའ་ཡས་ཉེས་པར་སྐྱོད་ལས་སེམས་རབ་བསྐྱམས། །

ཞེས་སེང་གའི་འོ་མ་ལྟར་གསུངས་སོ། །བསོད་ནམས་རྒྱབས་ཆེན་མོ་པ་པར་དཔའ་བྱེད་གྱིས་ཁྱེས་པ་ལས།

བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་གང་། །གལ་ཏེ་དེ་ལ་གཟུགས་མཆིས་ན། །

ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་ཀུན་གང་སྟེ། །དེ་ནི་དེ་བས་ལྷག་པར་འགྱུར། །

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི། །བྱང་མོ་ཇི་སྟེད་ཡོངས་བབྱུང་བ། །

དེ་སྟེད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །གཞན་དོན་ཏུ་རང་སྤྱུག་བསྐྱེད་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་པས་འདིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་མཆོད་
གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཏེ།

གཉིས་འཁེལ་བྱེད་པ་རྟག་ཏུ་དགའ་བ་དང་། །

བཅེ་ལྷན་བདེ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་དག་གིས་དགའ། །

ཞེས་པ་དང་། སྐྱོད་འཇུག་ཏུ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་ལྟར་པའི་སྐྱོད་ཅིག་ལ། །

སྟིང་པའི་བརྩོན་རར་བསྐྱམས་པའི་ཉམ་ཐག་རྣམས། །

རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཞེས་རབ་བརྟེན་ཅིང་། །

འདིག་རྟེན་ལྷ་མིར་བཅས་པའི་སྤྱུག་བྱང་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

དང་པོ། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ།

ཤར་རིའི་སྤེ་བའི་ལུང་ལས། ཤུ་རིའི་བྱས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡང་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཐ་ན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དུད་འགོར་
བྱུང་བ་ལའང་བྱག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་མཆེས། སེམས་ཅན་མགྲ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱིས་བསྐྱུང་བསྐྱབ་སྤྲ་བ་བྱེད་
པས་རང་དོན་འབྲུབ་སྟེ།

བསྐྱབ་བཏུས་སྟ།

འདི་ཉིད་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་མཆེས་བྱེད་ཡིན། །

སེམས་ཅན་སྤྲོན་པར་བྱེད་པའང་འདི་ཉིད་དེ། །

རང་དོན་ཡང་དག་འབྲུབ་པའང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་དོན། གཞན་དོན། གཉིས་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་སྐྱབ་ཀྱིས།

སེམས་ཅན་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་ཅན། །དེ་དག་སྲིད་པའི་འདམ་སྐྱེས་ཀྱང་། །

དེ་བྱང་ཉེས་པས་མ་གོས་པས། །རྩ་ཡི་བསྐྱེད་འདབ་མ་བཞེན། །

ཞེས་སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་དོན་འབྲུབ་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱང་པོ་བཞོད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འདོད་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་
སྟ་བུའམ་བས་རྟོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི། འཁོར་པའི་རྩ་ན་རྩ་བ་འདོན་པས་
ལྷགས་བྱ་ལྷ་བྱའོ་ཞེས་སོ། །དེས་པ་དང་མ་དེས་པ་ལ་འཇུག་པ་བྱག་རྒྱའི་མདོར། འཇམ་དཔལ། རིགས་
ཀྱི་བྱའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གང་ལ་ལས། ལྷགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་བཅོན་རར་བརྟག་པ་ཐམས་ཅད་
བཅོན་ར་ནས་བཏོན་ཏེ་འཁོར་ལོ་བསྐྱར་བའི་བདེ་བའམ་ཆངས་པ་ཉིད་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་བཞོད་པ་བས།
འཇམ་དཔལ། རིགས་ཀྱི་བྱའམ། རིགས་ཀྱི་བྱ་མོ་གཞན་གང་གིས། ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་ལ་དད་པའི་
སེམས་ཀྱིས་བརྟ་བ་ཐོབ་ཅིང། དེའི་བསྐྱགས་པ་ཡང་བཟོད་ན། འདི་ནི། དེ་བས་བསོད་ནམས་གངས་

མེད་པ་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱོད་འཇུག་ཏུ།

འགྲོ་བའི་འཆི་བདག་འཛོམས་བྱེད་བའི། །བདུད་ཅིའི་མཆོག་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བའི་དབུལ་བ་སེལ་བ་ཡི། །མི་ཟད་གཏིར་ཀྱང་འདི་ཡིན་ནོ། །

འགྲོ་བའི་ཉོན་མོངས་གཏུང་སེལ་བའི། །སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཤར་བ་ཡིན། །

འགྲོ་བའི་མི་ཤེས་རབ་རིབ་དག །དབྱིས་འབྱིན་ཉི་མ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་པས་མི་གཙང་བའི་
ལུས་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐུར། སྐུར་བས་གསེར་འགྱུར་དང་འབྲེལ། སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་བྱེད་པས་ས་པོན་
ལྷ་བུ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས། སྤྱོད་པོ་བཞོད་པར་གསུངས་པའི་དོན་བརྒྱས་ཏེ།

གསེར་འགྱུར་ཅི་ཡི་རྣམ་པ་མཆོག་ལྟ་བུ། །

མི་གཙང་ལུས་འདི་སྒྲངས་ནས་རྒྱལ་བའི་སྐྱུ། །

དེན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པར་སྐྱུར་བས་ན། །

བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རབ་བརྟན་བྱངས། །ཞེས་སོ། །

དཔལ་བར་འགྲོ་བའི་དོན་སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། གཡོ་བྱས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
པའང་སངས་རྒྱལ་གྱི་རྒྱར་གསུངས་ན། དགེ་བ་སྤྲ་འགའ་བྱས་ཏེ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ཅི་སྤྲོས་ཞེས་སོ། །
གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤྲོས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
སྒྲངས་པ་བརྟུན་ལས་བྱུང་བའི་སྤྲོས་པ་གཉིས་ལས། འདི་ལ། རྒྱ། རོ་པོ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་

ལ། སྤྱི་བའི་དང་། རྒྱལ་བའི་རྒྱ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ཉེན། རྒྱ། བདག་སྤྱོད་གསུམ་ལས།

དང་པོ་སྤྱབས་འགྲོ་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་ཏེ། སྤྱད་པར།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་སྤྱབས་སོང་སྟེ། །

སངས་རྒྱས་འབྲུག་བྱ་སྤྱོད་དུ་ཀུན་མཁུན་ཡིད་བྱེད་ན། །

མཁས་པས་རྒྱལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་གནས་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དང་པ་སྤྱིར་རྗེ་འདོད་པ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་དུ་སྤྱོད་པའི་རང་བཞིན་ལེགས་པར་གེས་པའི་
ལེན་པར་འདོད་པ་དགོས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། རི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྣམས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་སྤྱོད་པས་བསྐྱམས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་
སྤྱོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྤྱོད་པ་ཅན་གྱིས་བདག་སྤྱོད་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཁོར་རྒྱ་བར་མི་རུས་ཀྱི།
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གང་འདི་མདོ་སྤྱི་དང་དེ་དག་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་བཙས་པ་དེ་དག་ལ་བདག་གིས་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་རུས་པ་དང་ལྡན་པས་ཆོ་ག་རྣམ་དག་བྱས་པ་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་པ་ཉི་ཤུ་པར།

སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་གནས་ཤིང་མཁས། །རུས་དང་ལྡན་པས་སྤྱོད་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་ཐར་པར། བྱང་ལོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྤྱོད་པ་གཞུང་པ་ཡང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པའི་གནས་ལ་སྤྱོད་པ་ལྟར་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་རོད་དོ། །དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་མེད་ན། རྒྱལ་པ་བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མདོན་
སུམ་དུ་བསྐྱོམས་ཏེ་བདག་གིས་ཅི་རུས་པ་དང་སྦྱར་ཞིང་སྤྱོད་པ་གཞུང་དོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་བདག་སྤྱོད་དེ་དག་མ་ཆང་ན་སྤྱོད་པ་ལྟོག་ལ། ཀུན་ནས་དགྲིས་བ་ཆེན་པོས་ཅ་ལྟར་
སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་སྤངས་པས་རྒྱུན་ལྟོག་གོ། ཕྱལ་བས་ལྟོག་པར་བསྐྱབ་པར།
མི་བརྟེན་འགྲོད་པའི་བྱང་དུ་འབྱལ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོག་རྫོང་པར་བྱེད་པ་དང་ཞེས། བཤད་དོ། །ཅ་ལྟར་

ནི། ཞི་བ་ལྷ་ས།

དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་དགོང་འཕྲོག་ལ། །ཕས་ཕམ་བ་ཡི་སྤང་བར་འདོད། །

དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྤོང་བྱེད་ལ། །གཉིས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་བ་ཡིན། །

ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་དགེ་སྤོང་ལ། །དུར་སྤྲིག་འཕྲོག་དང་བརྟེན་བ་དང་། །

བཙོན་རར་འཇུག་པར་བྱེད་བ་དང་། །རབ་ཏུ་བྱུང་ལས་འབེབས་བ་དང་། །

སྟོག་བལ་བྱེད་བ་གསུམ་བ་ཡིན། །མཆོམས་མེད་ལྷ་མོ་བྱེད་བ་དང་། །

ལོག་པར་ལྷ་བ་འཛིན་བ་དང་། །ཁྲོང་ལ་སོགས་བ་འཛིག་བ་ནི། །

ཅ་བའི་སྤང་བར་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སྤོ་སྤྱངས་མ་བྱས་སེམས་ཅན་ལ། །

སྤྱང་བ་ཉིད་ནི་བརྟོན་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལ་ཞུགས་བ་དག །

རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་བ་སྤོག་བ་དང་། །སོ་སོ་ཐར་བ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །

ཐེག་བ་ཆེ་ལ་སྤོར་བ་དང་། །སྤོབ་པའི་ཐེག་བས་ཆགས་ལ་སོགས། །

སྤོང་བར་འགྱུར་བ་མིན་ཞེས་འཛིན། །ཕ་རོལ་དག་གྱང་འཛིན་འཇུག་དང་། །

རང་གི་ཡོན་ཏན་བརྟོན་བ་དང་། །རྟེན་བ་དང་ནི་བཀྱར་སྟེ་དང་། །

ཆོགས་བཅད་རྒྱ་ཡིས་གཞན་སྤོང་དང་། །བདག་ནི་ཐབ་མོ་བཟོད་བ་ཞེས། །

ལོག་བ་ཉིད་དུ་སྤྲོ་བ་དང་། །དགེ་སྤོང་ཆད་པས་གཙོད་འཇུག་དང་། །

དགོན་མཆོག་གསུམ་ནི་སྤྲིན་བྱེད་དང་། །སྤྲིན་བ་ལེན་པར་བྱེད་བ་དང་། །

ཞི་གནས་འདྲོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །ཡང་དག་འདྲོག་གི་མོངས་སྦྱོང་རྣམས། །

ཁ་ཏྲོན་བྱེད་ལ་སྦྱིན་པ་རྣམས། །དེ་དག་ཅ་བའི་ལྷུང་བ་སྟེ། །

སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོའི་རྒྱ། །མི་ལམ་འཕགས་པ་མཁའ་སྦྱང་པོའི། །

མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་བཞགས་པ་བྱ། །ཞེས་བཅོ་བརྒྱད་དམ་བཅུ་གསུམ་མོ། །

བསྐྱེད་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤང་བྱ་གཞི་
དང་བཅས་པ་སྦྱོང་བའི་སེམས་པ་དབང་རྒྱུ་ཆགས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལས་ཐོབ་པ་སྟེ། དེས་སྦྱོམ་པ་
མིན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བད་ལྷུང་
གི་སྦྱོམ་པར་མཆོན་རོ། །ཞི་བའི་ལྷས།

སྦྱོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་པ་རོལ་བྱིན་གསུངས་ཏེ། །

དེ་ལྷས་དེ་ནི་སེམས་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གྲེ་བྲག་ཏུ་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྦྱོང་བ་དང་། དགེ་བ་མཐའ་དག་སྦྱབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པའི་སེམས་པ། སྦྱོམ་པ། དགེ་བ་ཆོས་སྤུད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་གྱི་
མཆོན་ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགེ་བ་མཐའ་དག་གི་སྦྱོམ་དུ་གྱུར་པ་དང་། མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྦྱོམ་ཞིང་འཆིང་
བ་དང་། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཏུ་བདེ་བའི་མཆོག་སྟེར་བས། སྦྱོམ་པ་འོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོམ་པ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་ནི། སྦྱོམ་པ། དགེ་བ་
ཆོས་སྤུད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གསུམ་མོ། །ཐ་དད་ནི། རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
རོ་བོ་གཅིག་ཉིད། མི་དགེ་བ་སྦྱོང་བ། དགེ་བ་སྦྱབ་པ། སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་པའི་ཆ་ཐ་དད་ལ་སྦྱོམ་

པ་གསུམ་དུ་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན། རྟོན་བྱ་གཅིག་ཉིད། ལུན་པ་སེལ། རྟོན་སྤྱད། རིམས་ནད་ལ་མན་པ་
བཞིན་ནོ། །གྲངས་ངེས་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ལ། རང་གཞན་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་ཤིང་།
གཞན་གྱི་བྱ་བ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས། རང་གི་བྱ་བ་ལ། མི་དགེ་བ་སྦྱོར་བ་དང་། དགེ་བ་
སྤྱལ་བ་གཉིས་སུ་ངེས་པས་དང་པོ་སྟེ་མ་བ་དང་། གཉིས་པ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དུ་ངེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉམས་པ་ཉེས་དམིགས་ཀྱི་དང་། མོབ་པ་མན་ཡོན་གྱི་འོ། །དང་པོ་ནི། ཉམས་
མཁའ་སྤྱང་པོའི་མདོ་ལས། ལྷུང་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གིས་འབྲུལ་བར་ལྷུར་བ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཡང་དག་
པར་ཞུགས་པ་ལས་དང་པོ་བ་བདག་ནི། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུགས་པར་འབྱུར། ལྷུང་
བའི་དངོས་པོར་འབྱུར་ཞིང་ལྷ་དང་མི་དང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བདེ་བ་ལས་ཉམས་པར་འབྱུར། བན་སྟོང་དུ་
འཕྲོ་བར་འབྱུར། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་བྲལ་བ་དང་། འཁོར་བ་ན་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་འབྱུར་
རྟེ། །ཞེས་སོ། །ཉིང་རེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས།

རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རན་འཕྲོ་དེར་འཕྲོ་སྟེ། །དེ་ལ་ཐོས་པ་མང་པོས་སྦྱོབ་མི་རུས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུན་སྟོང་པ་སྤར་དང་འདྲ་བ་ལ། ལུན་སྟོང་མ་ཡིན་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ། ལས་མཐའ་དང་། སྦྱོད་པ་དང་། སྤྲེས་ཐོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། སྤྱི་བ་གཉིས་བག་ཆགས་ཀྱིས་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་
སྤར་བར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་ཆ་བཤོས་ནས་སྦྱོར་བས་མི་དགེ་བ་ཅི་རིགས་སྦྱོར་བ་དང་། བདེ་བའི་མར་བྱིན་
ལོགས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་དགེ་བ་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བཤོས་ནས་སྦྱོར་བས་དགེ་
བ་ཅི་རིགས་སུ་སྤྱལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ལུས་པའི་དོན་བྱེད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱིར་ད་ལྷ་ཉིད་ནས་
སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱའོ། །ཞེས་གོ་བཤོས་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཅི་རིགས་སུ་བྱེད་པ་རིམ་པ་བཞིན་
དུ་རྒྱལ་ཁྲིམས་གསུམ་གྱི་ལས་མཐའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལས་དང་པོ་པ་ལ་སྟེ་མ་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཙོ་ཆེ་བས་ཡི་དམ་གྱི་སྦྱོད་པ་ཡན་ལག་
བདུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་བྱ་ལ། མོས་པ་སྦྱོད་པ་ལ་དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་གཙོ་ཆེ་བས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
སྦྱོད་པ་བྱ་ཞིང་། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་ལ། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙོ་ཆེ་བས་སེམས་ཅན་བསྐྱེད་པའི་སྦྱོད་

པ་བྱུང་། །

གསུམ་པ་ནི། འགལ་སྐྱེན་མ་བྱུང་ན། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆུལ་ཁྲིམས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཕྱལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་མཛད་པ་ཆོས་ཆོལ་བ་རྟག་དུ་རྩ་བུའམ། སེམས་ཅན་སྤྲོན་པར་བྱེད་པ་དགའ་མཆོག་ལྟ་བུའམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་གཞོན་ཅུ་ནོར་བཟང་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་སྦྱངས་རྟོགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤྲོམ་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱའི་སྐབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་རྟོན་དང་བརྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་སྐབས་འགྲོ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དོ་མོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་པ་ཐ་དད་དེ། སྐབས་གནས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དབྱང་གཉེན་དུ་འཛིན་ཅིང་ཁས་ལེན་པའི་ཆ་ནས་སྐབས་འགྲོ། སྐབས་གནས་ཀྱི་གོ་འཕང་དེ་རང་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སྐོ་བསྐྱེད་པའི་ཆ་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དཔེར་ན། རྒྱལ་ས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་རྒྱལ་པོ་ལ་དབྱང་གཉེན་ཁྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་ས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྐོ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། རེ་ཏ་རིས། གཞན་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱུང་། །ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་སྒྲོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བར་བྱུང་། །ཞེས་ཞེས་ཁས་འཆེས་པ་འཇུག་པའི་སེམས་བསྐྱེད། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་དག་གཟུང་བར་ཁས་འཆེས་པ་སྒྲོན་པའི་སྤྲོམ་པ། སྤྲོམ་པ་བཟུང་བ་ལྟར་སྒྲོབ་པར་ཁས་འཆེས་པ་འཇུག་པའི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་པས་སེམས་བསྐྱེད་བརྟན་པར་བྱས་ནས་ཕྱིས་སྤྲོམ་པ་ལེན་པར་བཞེད་དོ། །རང་ཕྱགས་ཀྱིས། སེམས་བསྐྱེད་དང་སྤྲོམ་པ་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་སེམས་ཅན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཡིན་ལ། སྤྲོམ་པ་ནི། སྤོང་བའི་སེམས་པ་དབང་རྒྱུན་ལྡན་ཡིན་པས་སྤྲོམ་པ་སྦྱངས་ནས་མ་བཟང་བར་དུ་གཉིད་ལོག་པ་དང་བརྒྱལ་བའི་དུས་སྤོང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་ཁྱད་པར་མེད་ན། བསྐྱབ་བཏུས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པོ་སྐྱེ་པོ་ལ་ཡོད་པར་བསྐྱབས་ནས་དེའི་རྗེས་སུ། ཅི། སར་མ་རྩུང་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲོམ་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེ་ན། ཡོད་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བསྒྲོམ་པར་འགྱུར་པ་དང་།

བྱང་རྩལ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱབ་བ་ལ། །

ཞེས་བསྐྱབ་སེམས་ཐ་དད་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན། སེམས་ནི་བསྐྱེད་བགྱི་ཞིང་ཞེས་བ་
སྟོན་པ། སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱབ་བ་ལ་ཞེས་བ་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཡིན་པས། དེ་ཆོ་གས་སྒྲངས་ནས་
མ་བཟང་བར་དུ་བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བས་སྟོན་འཇུག་གི་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །ས་སྐྱ་
པའི་ཞལ་ནས། སྟོན་པའི་སེམས། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད། སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་
གསུམ། འཇུག་པའི་སེམས། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་མི་ཉམས་པར་སྤང་བ་
གསུམ་ལས། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱང་བ་སྟོན་པ་མ་ཡིན་ལ། སྟོན་འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་ལ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་
གཞི་དང་བཅས་བསྟོར་སེམས་ཡོད་ན། གཉིས་ཀའང་སྟོན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་པའི་མཆོད་ཉིད་ཡོད་
པའི་བྱིར་རོ། །འོན་ཏེ། ཞི་བ་ལྷས།

བྱང་རྩལ་སྟོན་པའི་སེམས་ལ་ནི། །འཁོར་ཆེ་འབྲས་སུ་ཆེ་འབྱུང་ཡང་། །

རི་ལྟར་འཇུག་པའི་སེམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་རྒྱུན་ཆགས་འབྱུང་བ་མེད། །

ཞེས་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་སྟོན་སེམས་རྒྱང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅམ་བ་དང་། དབུ་མའི་ཕྱགས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་
ཅམ་གྱི་གཞིར་ཕྱགས་དང་བསྐྱུན་པ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་བ་ལས་བརྒྱད་པ། སྟོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད། ཅན་
གོ་མི། རྩོམ་རྩོམ་ལ་སོགས་པས་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད་པ་སྟེ། འདི་ལ་བཞི་སྟེ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། མ་སྐྱེས་
པ་སྐྱེད་པའི་ཁྱད་པར། སྐྱེས་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་ཁྱད་པར། ཉམས་ན་བྱིར་བཅས་གྱི་ཁྱད་པར་
རོ། །དང་པོ་ནི། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྟོན་ལྟན་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལམ་སྟོན་ལས།

སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། །རྟག་ཏུ་སྟོན་གཞན་ལྟན་བ་ལ། །

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་བ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། སྟོར་བའི་དུས་སུ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ཅམ་བྱས་ཏེ། བསྐྱབ་བ་བརྟེན་བ་དང་བར་ཆད་
ཏེ་བ་ལ་སོགས་མཛད་དོ། །དངོས་གཞི་སྟོན་པ་སྤར་སྒྲངས་ནས་འཇུག་པ་བྱིས་ལེན་ནོ། །མཇུག་མཁུན་

བར་གསལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཛད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཅ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བར་སྒྲིམ་སྟེ། སྒྲིམ་བཅི་ཕུ་བར།

རྟེན་དང་བཀྲར་སྟེ་ཆགས་སོགས་ཀྱིས། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་སྟོད་པ་དང་། །

སྤྱག་བསྐྱེད་མགོན་མེད་གྱུར་པ་ལ། །སེར་སྤྲུམ་ཆོས་རྟོར་མི་སྟེར་དང་། །

གཞན་གྱིས་བཤགས་ཀྱང་མི་ཉན་པར། །ཁྱོས་པས་གཞན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །

ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སྤངས་ཏེ། །དམ་ཆོས་འབྱར་སྤང་སྟོན་བཅོ། །

ཞེས་པས་པམ་བཞི།

ཆུལ་ཁྱིམས་འཆལ་རྣམས་ཡལ་བར་འདོར། །

ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་བྱས་ཀྱན་ནས་དགྲིས་པས་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་། བརྟེན་པ་
ལ་སོགས་པས་བྱས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མིན་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲིན་པའི་སེམས་སྤངས་སམ།
ཀྱན་ནས་དགྲིས་པ་ཆེན་པོས་པམ་པ་བཞི་སྟེན་ན་སྒྲིམ་པ་བསྐྱར་ནས་ལེན། འཕྲིང་གིས་སྟེན་ན་གསུམ་
ལ་བཤགས། ཉེས་བྱས་རྣམས་གཅིག་ལ་བཤགས་སོ། །སྒྲིམ་བཅི་ཕུ་བར།

སྒྲིམ་པ་སྤྲར་ཡང་སྤང་བར་བྱ། །ཐེག་པ་འཕྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །

གཅིག་གི་མདུན་ཏུ་སྤྱག་མ་རྣམས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབུ་མ་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་བསྐྱེད་པ། འཇམ་དཔལ་ལས་བརྒྱད། སྟོབ་དཔོན་
ཁྱུ་སྟུབ་དང་ཞི་བ་ལྷ་ལ་སོགས་པས་བྱལ་ལེན་ཏུ་མཛད་པ་སྟེ། འདི་ལའང་སྤྲར་བཞིན་བཞི་ལས། དང་
པོ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྷན་ན། རྟེན་བྱན་སུམ་ཆོགས་པར་བྱ་ལ། མེད་ཀྱང་ཆོག་སྟེ། དང་པོ་སྟེ།
པའི་རྟེན་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། མདོ་ལས། ལྷའི་བྱ་གང་དག་གིས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་
པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་སོ། །སྟེས་ཟེན་
གནས་པའི་རྟེན་ཏུ་མ་དེས་ཏེ། དུད་འགྲོའི་རྟེན་ལའང་གནས་ཤིང་གཞན་དོན་ཏུ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲིམ་པ་

ཕུལ་ནས་སྒྲིག་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན། ལེན་འདོད་དང་བདེ་ཤེས་དོན་གོ་
ན། རྒྱལ་སོའམ། ལྷ་ལའང་སྒྲེའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྱོར་བ་སེམས་ཀྱི་ཐ་བ་སྦྱང་། དངོས་གཞི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཀྱི་ས་
སོན་གང་ལ། རྗེས་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་དེ་བརྟན་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་བཤམ།
གསོལ་བ་གང་ལ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་རྟེན་ལ་དཀོན་མཆོག་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བྱ། རྒྱལ་པོའི་སྐྱེད་ན་རྒྱལ་
རྟེན་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ་ནས་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པར་བསམ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པས་ཅི་འགྱོར་འབྲལ། ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་པའི་
ཁྲ་མ་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ངོ་ཐོར་བསྐྱོམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། དད་པས་ཡོན་ཕུལ། མཐུལ་དང་བྲལ་ཕུལ། ཐལ་མོ་སྦྱར་རྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ་ཁྲོད་ཀྱི་
བདག་ལ་དུས་གསུམ་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསྐྱོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། སྦྱབས་གསུམ་
སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྦྱལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་གསོལ་བ་
གང་པ་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་གྱིས་ཇི་ལྟར་རུས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱིན་ནོ་ཞེས་ཁས་ཁྲུང་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཞེ་ལྷས།

སྟིག་པ་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། །བསོད་ནམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །

སངས་རྒྱུས་བསྐྱལ་དང་གསོལ་གང་པ་ལ། །བདག་དང་གཞན་གྱི་ཕྱིར་བྱེད་དོ། །

ཡོངས་སུ་བསྟོར་བ་དེ་བཞིན་རྟེ། །བྱེ་བྲག་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག། །

དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །

ཞེས་པས་ནས་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་རྒྱ་མ་དཀོན་མཆོག་ལ་བདག་གཞན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཆོག་སྒྱོར་དངོས་ཐམས་ཅད་བྱེད་པར་བསམ་ལ། ཡན་ལག་བདུན་པ་དངོས་ལ། མཆོད་པ། སྟིག་

བཤགས། ཡི་རང་། འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ། གསོལ་བ་འདེབས་བ། བསྐྱོ་བ། ལྷུབས་སུ་འཕྲོ་བ་དང་བདུན་
ནོ། །དང་པོ་ལ་ལྷ། བསྐྱེད་ཅིང་ཕྱག་འཆལ་བ། བཀྱར་སྒྲིའི་མཆོད་པ། ཡོ་བྱད་ཆོས་སྒྲུལ་བ། ལུས་འབྲུལ་
བ། ལྷུབ་པའི་མཆོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་གི་སྤྱན་ལྷན་བདག་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅན་
ཕྱག་འཆལ་ཞིང་བསྐྱེད་པ་བྱེད་པར་བསྐྱོམ་སྟེ།

དུས་གསུམ་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །ཆོས་དང་ཆོགས་ཀྱི་མཆོག་བཙུངས་ལ། །

ཞིང་རྩལ་ཀྱན་གྱི་གངས་སྟེང་གི། །ལུས་བཏུད་ནས་ནི་བདག་ཕྱག་འཆལ། །

ཞེས་ལན་གསུམ་ཕྱག་བྱས་ནས། བསྐྱེད་པ་ཅི་ཡིས་བས་བསྐྱེད་དོ། །གཉིས་བ་དང་གསུམ་བ་ནི།
ཡོ་བྱད་ཀྱི་མཆོད་རྩས་སྒྲ་ཆོགས་དང་། བདག་པོས་ཡོངས་སུ་མ་བརྒྱང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱང་དཔག་ཏུ་མེད་
པར་སྒྲུལ་ནས་མཆོད་པར་བསམ་ཞིང་།

མེ་རྟོག་བདུག་པ་མར་མེ་དང་། །འི་དང་ལྷ་བཞོས་ཉིད་དང་ནི། །

ན་བཟའ་དང་ནི་རྒྱན་དང་གདུགས། །གར་དང་རྩལ་མོ་སྒྲ་དབྱངས་ནི། །

ཡིད་འོང་སངས་རྒྱས་སྟོད་ལུལ་དག །ནམ་མཁའ་མཐའ་དག་ཀྱན་ཁབས་བ། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷན་ནི། །ཆོས་སྒྲུལ་ནས་ནི་བདག་འབྲུལ་ལོ། །ཞེས་སོ། །

བཞེ་བ་ནི།

རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་རྣམས་ལ་བདག་གིས་ནི། །

བདག་གིས་ལུས་ཀྱན་རྣམ་བ་ཀྱན་ཏུ་འབྲུལ། །

སེམས་དཔའ་མཆོག་རྣམས་བདག་གི་ཡོན་བཞེས་ཤིག །

གུས་པས་བྱིད་ཀྱི་འབངས་སུ་མཆི་བར་བཀྱ། །

ཞེས་བྱ་བ་འདིས་བདག་གི་ལུས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་དབུལ་བར་བྱལོ། །ཟླ་བ་ནི། མཆོད་པར་
བྱ་བ་དང་། མཆོད་པར་བྱེད་པ་དང་། མཆོད་པ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དབྱེར་མེད་པར་དམིགས་ཏེ།

ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ལ་སོགས་བས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་མཛད་བ། །

དེ་བཞིན་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གསེགས། །མགོན་པོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་རྣམས་མཆོད། །

ཅེས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། བདག་དང་མཐའ་ཡས་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་བ་སྒོ་ཡུལ་དུ་བྱས་ལ།
བཤགས་བ་བྱས་པར་བསྟོམས་ཏེ།

ཐོག་མ་མེད་ལྡན་འཁོར་བ་ནས། །ཆེ་རབས་འདིའམ་གཞན་དག་ལ། །

བདག་གིས་མ་འཆའ་སྤྲིག་བགྱིས་པ། །བགྱིད་དུ་རྩལ་བ་ཉིད་དང་ནི། །

གཉི་ཟུག་འབྲུལ་བས་བདག་ཀོན་ཏེ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་གང་བགྱིས་པ། །

དེ་ནི་འཁྱོད་བས་གིན་ཏུ་སྤང་། །འཁྱོད་པར་བགྱིས་ཏེ་བདག་འཆགས་ཀྱི། །

འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉེས་བ་ལ། །ཉེས་པ་ལགས་པར་གཟུང་དུ་གསོལ། །

འདི་ནི་བཟང་པོ་མ་ལགས་བས། །མགོན་པོ་སྤྲུལ་ཆད་བདག་མི་བགྱིད། །ཅེས་བཛྲིད་དོ། །

གསུམ་བ་ནི། བདག་གིས་བྱས་བའི་དགེ་བ་ལ་དགའ་བ། །གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་བཙོས་
མ་མ་ཡིན་པར་བསྟོམས་ལ།

ཟག་བཅས་ཟག་བ་མེད་བ་ཡི། །དགེ་ལ་དགའ་བས་ཡི་རང་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་བ་ནི།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་སྤང་དུ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་བདག་བསྐྱུལ་ལོ། །

ཞེས་ལུས་ལོངས་སྟོང་ལུལ་བར་དཔེགས་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །

ལྷ་པ་ནི།

རྒྱལ་བ་ལྷ་རྩ་འདའ་བཞེད་རྣམས། །བསྐྱལ་བ་མཐའ་ཡས་བཞུགས་སུ་གསོལ། །

ཞེས་ལྷ་རྩ་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །

དྲུག་པ་ནི།

བདག་གི་དགེ་ཀུན་ལྟོས་མེད་པར། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོད། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ་བ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་བྱས་ལ།

བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་མོར་མཆིས་གྱི་བར། །

སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སྦྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཆོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །

ཆོགས་ལའང་དེ་བཞིན་སྦྱབས་སུ་མཆི། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསམ་བ་སྤྱད་བ་དང་། ཆོག་བརྗོད་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་བ་མང་ལྟར་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་རྩ་མོང་དང་འཁོར་བའི་སྤྱུག་བསྐལ་གྱིས་གཟིར་བ་འདི་སྤྱིང་ཇེ་སྦྱར་པའི་བསམ་བས། བདག་གི་ལུས་ལོངས་སྟོང་དགེ་རྩ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིན་ཞིང་གཞན་དབང་བར་བསྟོན། ད་ཕྱིན་ཆད་བདག་ལ་དེག་འཆོག་གེད་དམ། མི་སྦྱོར་བ་བརྗོད་དམ། ཆགས་སྤང་བྱེད་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྟོན། བདག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་བའི་ལོངས་སྟོང་དང་། སྤྱན་དང་། རྟོགས་པོ་མོ་དང་། བཟའ་བ་ལ་སོགས་བ་ཇི་ཅམ་དགོས་གྱི་བར་དུ་སྦྱོར་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཞེ་ཐག་པས་བྱ་སྟེ། ཞི་བ་ལྷས།

ལུས་དང་དེ་བཞིན་ལོངས་སྟོང་དང་། །དུས་གསུམ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་ཕྱིར། །པངས་བ་མེད་པར་གཏང་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དཔོན་སློབ་གཉིས་ཀ་མ་ཡེངས་པར་བྱས་ལ། རྒྱགས་པ་ཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་
རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། སངས་རྒྱལ་བཙོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རི་ལྗར་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་རྒྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་
བཞིན་དུ། བདག་གིས་བྱང་སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་
དང་། དབྱགས་མ་ལྷུང་བ་རྣམས་དབྱགས་དལྷུང་བ་དང་། ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་མ་འདས་བ་རྣམས་
ཡོངས་སུ་ལྷུང་ན་ལས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་བྱིང་། དུས་འདི་ནས་བཟུང་ཉེ་བྱང་ཆུབ་སྤྱིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་
པར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱེད། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཞེད་དོ། །ཡང་ན།

དགོངས་གསོལ་སྒར་དང་འབྲེལ་ལ། རི་ལྗར་ལྷོན་ཀྱི་བདེ་གཤེགས་ཀྱིས། །

བྱང་ཆུབ་རྒྱགས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ། །

དེ་དག་རིམ་བཞིན་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་ལ་ཐན་དོན་དུ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་བྱི་ཞིང་། །དེ་བཞིན་དུ་ནི་བསྐྱེད་པ་ལ། །

རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པར་བྱེ། །

ཞེས་ལན་གསུམ་གྱི་རྒྱུ་ལ། སློབ་དཔོན་གྱིས་ཐབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད། སློབ་མས་ལེགས་
སོ། །ཞེས་བྱེད། །

གསུམ་པ་གཉིས་ཏེ། རང་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་
མི་ལུས་ཐོབ། བསྐྱེད་པ་དང་མཇལ། སྒར་བཤད་པའི་ཐན་ཡོན་དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུ་
ལ་སྐྱེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའར་གྱུར་པས་སྒར་མ་ཤི་བ་དོན་ཅན་དུ་གྱུར། ད་ཕྱིན་ཆད་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བསྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེད་སྒྲུབ་པས་དག་དུ།

དེར་དུས་བདག་ཆེ་འབྲས་བྱ་ཡོད། །མི་ཡི་སྤྱིང་པ་ལེགས་པར་ཐོབ། །

དེ་རིང་སངས་རྒྱལ་རིགས་སུ་སྐྱེས། །སངས་རྒྱལ་སྐལ་སུ་བདག་དེང་གྲུ། །

དཀྱི་བདག་གིས་ཅི་ནས་ཀྱང་། །རིགས་དང་མཐུན་པའི་ལས་བཅུམས་ཏེ། །

སྐྱོན་མེད་བཅུན་པའི་རིགས་འདི་ལ། །རྩོག་བར་མི་འགྱུར་དེ་ལྟར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

བདག་གིས་དེ་རིང་སྐྱོབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྐྱུན་སྦྲར་འགྲོ་བ་བདེ་གཤེགས་ཉིད་དང་ནི། །

བར་དུ་བདེ་ལ་མགོན་དུ་པོས་ཟིན་ཀྱི། །ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་སོགས་དགའ་བར་བྱིས། །

ཞེས་བརྗོད་དོ། །

སངས་རྒྱལ་སྐལ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དམངས་པོས་བྱ་རྒྱེད་པ་ལྟར། རྒྱགས་དཀྱེས་པ་སྐྱེད་
ཅིག་ཅེས་བྱས་ལ་བསྐྱབ་བྱ་མདོ་ཅམ་བརྗོད། གཏང་རྒྱག་བཟང་པོ་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མདོར་བསྟན། སོ་སའི་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱལ་བར་བཤད།
ཆོས་གཅིག་གིས་དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་པ། དཀོན་མཆོག་གི་
གསུམ་གྱི་གཏུང་རྒྱན་མི་གཅོད་པ། སེམས་ཅན་སྒྲོམ་མི་སྦྱོང་བ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་ཆོས་གསུམ། ལྷུང་བ་
དང་། ལྷུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན། ལྷུང་བ་མེད་པ་དང་། ལྷུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ཆོས་བཞི། ལྷུང་པ། སྐྱེད་ལྷུག་པ། འཁོར་བའི་ཉེས་པས་སྐྱག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་མི་
མཐུན་ཕྱོགས་གསུམ་སྦྲང་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྐྱོན་པ་དང་། འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ།
འགལ་ཆེན་སྦྲང་བ་དང་། མཐུན་ཆེན་སྦྲབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱག་པའི་ཆོས་བཞི། མི་དགེ་བའི་ཕྱོགས་
པོ་བསྟན་པ། བསམ་པ་ཐྱག་དོག་པ། རྒྱད་འཁོན་དུ་འཛིན་པ། ཉེར་ལེན་མི་གསོད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་
དམན་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་བྲག་སྦྲང་པ་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱ་སྐྱལ་པ་འབྲས་བྱ་ལ་སྐྱོན་པ། ས་དང་ལམ་ཐམས་

ཅད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྒྲུམ་པ་ཐབས་ལ་སྒྲིན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རེ་བ་བསྐྱང་བར་བྱ་སྒྲུམ་པ་
འཕྲིན་ལས་ལ་སྒྲིན་པ་སྟེ། སྒྲེས་བྱ་དཔེ་པའི་སྒྲིན་པ་གསུམ་དང་། ཟུར་གྱི་སྒྲུང་བྱ་སྒྲིང་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་
མཐའ་དག་ལ་བསྐྱབ་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། འགལ་རྒྱུན་སྒྲུང་། མཐུན་རྒྱུན་སྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲིང་པའི་སྒྲིན་གཞན་
སྒྲིན་པ་ལ་རང་སྒྲིན་དགོས་པས་རང་སྒྲིན་པའི་གོགས་ཐོས་པ་ལ་མི་མོས། བསམ་པ་ལ་གཡེལ། སྒྲོམ་
པ་ལ་སྟོད་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་གོགས་གསུམ། སྒྲིང་པ་ལེ་ལོ་ཆེ་བ། སྒྲིང་པ་གཞན་མ་དད་པ། དངོས་
གཞིའི་དུས་སུ་མན་མི་འདོགས། འདོགས་ཀྱང་ཆོས་མ་ཡིན་པས་འདོགས་པ་དང་། རྗེས་ལམ་གོལ་བ་
ལ་སྒྲིང་བ་སྟེ། གཞན་དོན་མི་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ལྔ་སྒྲིང་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ། ཆེ་
འདྲིར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི་མན་ལོན། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས། རྟེན་དཀའ་བ་
བྲན་པ་སྟེ་གསུམ། ཕྱི་མར་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ། ཡན་ལག་བདུན་པ་དུས་གསུམ་དུ་བྱེད་པ། རྒྱལ་བ་སྤྲས་
བཅས་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་པ། བདུད་ལས་ཤེས་ཏེ་འབད་བས་སྒྲིང་བ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐབས་
གསུམ། འདི་ཕྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བས་གཅེས། སྒྲིང་ཆོས་
ལ་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བས་གཅེས། བྱེ་བྲག་དུ་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་དགོ་བ་གཞན་བས་ལྷག་ཅིང་མིག་
འབྲས་བས་གཅེས། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་དམིགས་བྱ་བས་གཅེས། འབྲུང་འབྲུང་གྱི་སངས་རྒྱུས་
ལ་སེམས་ཅན་རང་གི་འཆོ་བ་བས་གཅེས་པས་སྒྲུང་དུ་ཐོབ་བར་འདུན་པ་སྟེ། ལྷ་ན་མེད་པའི་འདུན་པ་
ལྔ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྩོན་མི་སྤྲོ་བ། གདུལ་བྱ་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྲིང་བ། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་
དཔའ་ལ་སྒྲིན་པའི་འདུལ་ཤེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྒྲིང་བ་སྟེ། དཀར་པོའི་
ཆོས་པཞི་དང་། ཆད་མེད་པ་པཞི་ལ་བསྐྱབ་པོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཔལ་ཐེང་མེད་གོ་སྤྲོས་ཞུས་པ་ལས། བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིན་ལམ་གསྐྱའི་སྒྲུང་
གི་བྱེ་མ་སྟེད་ཐམས་ཅད་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་པོ་གཅིག་གི་ནང་དུ་འདུས་ཏེ། དཔལ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་

པར་རོ། །ཞེས་དང་། མེད་གེས་ཞུས་པར།

མྱོང་དང་མྱོང་ཁྱེར་རྣམས་སུ་འཇུག་པར་ཁྱེད་ཀྱི་ལུ་ལ་རྣམས་སུ།

བྱང་ཆུབ་ལ་ནི་ཡང་དག་འདྲོད། །དེས་ནི་སེམས་འདོར་མི་འགྱུར་རོ།

ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པར། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད། འདི་ལྟར་བྱ་བ་མང་སྟེ། ཉིན་མཆན་
དུ་སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱབ་པར་མི་རུས་ཏེ། དེ་བས་ན། ཁྱོད་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
བྱང་ཆུབ་ལ་དད་པ་དང་དོན་དུ་གཉེན་པ་དང་སྟོན་པ་རྟག་པར་རྒྱན་དུ་བྱས་པ་ཡིད་ལ་བརྩུང་སྟེ།
སྟོམས་ཤིག་གཞན་གྱི་དགེ་བ་ལ་རྩེས་སུ་ཡི་རང་བར་གྱིས་ཤིག་རྩེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པ་བྱ་བར་བྱལ་ཅིག་
བྱལ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་རྒྱན་མོང་དུ་གྱིས་ཤིག་དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བར་ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྐྱོས་
ཤིག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱོད་དེ་ལྟར་བྱེད་ན། རྒྱལ་མིང་ཁྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བྱ་བ་ཡང་ཉམས་པར་མི་
འགྱུར་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆོགས་ཁྱེད་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། འཕགས་པ་ཡི་གེ་མེད་པ་ཟེ་
མ་ཉོག་རྣམ་པར་སྦྱང་མཛད་ཀྱི་སྦྱིང་པོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བྱ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་རྟག་པར་རྒྱན་
དུ་མཛོན་པར་བསྐྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་གང་བདག་མི་
འདོད་པ་དེ་གཞན་ལ་མི་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བྱ། གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཆོས་གཅིག་པོ་དེ་བསྐྱུངས་ན། དེས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ཐམས་ཅད་སྦྱང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་
བྱ། གང་བདག་གི་ཕྱོག་བངས་པར་འཛིན་པ་དེས་གཞན་གྱི་ཕྱོག་མི་གཅོད་དོ་ཞེས་མོགས་གསུངས་པ་
ལྟར་བསྐྱབ་པོ།

བཞི་པ་ནི། ཞེ་ལྟས།

ཉིན་དང་མཆན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །ཕྱང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་ཞིང་།

རྒྱལ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེན་པས། །ལྱུང་བའི་ལྷག་མ་དེ་ཞེ་བྱ།

ཞེས་པ་ལྟར་ཅ་ལྟར་བྱུང་བ་ཉི་མའི་སྐྱེས་ཆ་འདས་ན་གཏོང་བས། རྟོགས་བཞི་ཆང་བའི་བཤགས་
 བ་བྱས་ལ་སྦྲར་བྱང་། ཉེས་པ་གཞན་ནམས་བྱང་པོ་གསུམ་པའི་མདོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་པའི་ཡི་
 གེ་བརྒྱ་པ་ལ་མོགས་པས་བཤགས་པར་བྱའོ། །ཡང་ན། ཉམས་མཁའི་སྤྱིང་པོའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལས་དང་པོ་བ་ཉེས་པ་དང་བཅས་པས་ཐོ་རངས་ཀྱི་བྱུན་ལས་ལངས་ཏེ། ཁ་ཤར་ཕྱོགས་
 སུ་བསྟན་དེ་འདུག་ལ་ལྟའི་བྱ་སྐྱ་རེངས་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པར་བྱ་བ་འདི་སྐད་དུ་བཞོང་། སྐྱ་རེངས་
 སྐྱ་རེངས་བྱགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཅན། སྐལ་བ་ཆེན་པོ་ཅན་ཞིང་། འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཤར་མ་ཐག་ཏུ་བདག་
 ལ་བྱགས་རྗེས་འགའ་པས་པར་མཛོད་ཅིག་ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་བྱགས་རྗེ་ཅན་ལ་
 བདག་གི་ཆོག་གིས་སྟོན་ཏེ། བདག་གི་མི་ལམ་དུ་ཡང་དེ་སྟོན་པར་འཇུག་ཞིང་བདག་གི་ཐབས་དེས་སྐྱང་
 བ་བཤགས་པར་འཇུག་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཐབས་དང་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་མཛོད་
 ཅིག་ཅེས་སྐྱེས་ནས། དེས་དེའི་ཆེ་མལ་དུ་གཉིད་ལོག་པར་བྱ་སྟེ། སྐྱ་རེངས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཤར་མ་
 ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའི་སྤྱིང་པོ་འདིར་འོང་པར་འཇུག་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལས་
 དང་པོ་བ་དེའི་མི་ལམ་དུ་ཐ་མལ་པར་མདུན་དུ་འདུག་སྟེ་སྐྱང་བའི་ཅ་བ་དེ་ཡང་འཆགས་སུ་འཇུག་ཅེས་
 གསུངས་པ་བཞིན་བྱའོ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་བསྐྱེད་བྱང་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དམིགས་ལུལ། རབ་དབྱེ། ས་མཆམས་
 སོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རང་གི་རོ་པོ་གང་ལ་དམིགས་པའི་
 ལུལ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ། ཅ་བ་ནི། རྟོང་ཉིད་སྤྱིང་རྗེའི་སྤྱིང་པོ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་
 བསྐྱེད་པའི་མཆན་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་
 འདོད་པའོ། །མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཅི་ནས་བདག་སྒྲན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱ་བ་
 དང་། གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་དེ་ལྟར་དོན་དུ་གཉིད་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་
 རོ། །

འགྲེལ་པ་ལ། མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། མཆན་ཉིད་ལ་རྟོང་པ་སྦྲང་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
 ནི། རང་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་བྱུབ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་
 བ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་མོགས་པས་འབད་པར་བྱའོ་ཞེས་སེམས་པ་

དེ། མཚན་གཞི། བྱང་ཆུབ་མཚན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པར་མཚོན། གཞན་གྱི་དོན་དུ་ཡང་དག་པར་ཚོགས་
བའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་པ་དེའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་འགྲོ་བའི་བྱེ་
བྲག་ལྟར་འབྲས་བྱ་ཅམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟོན་པ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པའི་འོ་
བོ་ཉིད་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཚད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་པར་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ཉིད་
ནི་ཆོས་ཅན། ཇི་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། མ་ཡིན་པར་ཐལ། སེམས་ལས་བྱང་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལ་ནི། མཚན་སྤྱད་རྟོགས་སྤྱད་སྟེ། འདོད་པ་ནི། གཞན་དོན་བྱང་ཆུབ་དེ་ཐོབ་
པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིན་པས་འདུན་པའི་བྱེ་བྲག་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྱབ་
པ་ཡོད་དེ། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། སེམས་བྱང་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་སེམས། ཡུལ་ཁྲད་པར་དུ་
འཕགས་པ་གཞན་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པར་སྤང་བ་ཅན་དུ་འབྱུང་བ་མིན་ནམ་སྟེ། ཡིན་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

ལན་ལ། ལྷ་མིང་འབྲས་བྱ་ལ་བཏགས་པ་དང་། གྲོགས་མིང་གྲོགས་ཅན་ལ་བཏགས་པའི་ལན་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པར་ཐལ་ཟེར་རམ། འདོད་པའི་མིང་གིས་
སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་པ་མིན་པར་ཐལ་ཟེར། དང་པོ་ལ། འདོད་པ་དེ་སེམས་བསྐྱེད་དངོས་མིན་པ་
བདེན་མོད་ཀྱི་སྟེ། འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། མ་དེས་ཏེ། འདོད་པ་དངོས་མིན་པ་འོན་ཀྱང་སེམས་
བསྐྱེད་སྟོན་པའི་སྐབས་འདིར་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འདོད་པའི་མིང་གིས་ཉེ་བར་བཏགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་
པས་སེམས་བྱང་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་བཀོད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །འདི་ལ་འདོགས་པའི་རྒྱ་ནི།
སེམས་ཅན་སྤྱག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོར་རྩལ་པ་ལ་བལྟས་ནས་དེ་འདོན་པར་འདོད་པའི་བསམ་པ་དགེ་བའི་
ཆོས་ལ་འདུན་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡོད་ན། སངས་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར་བས་རྒྱ་འདོད་པའི་མིང་གིས་འབྲས་བྱ་སེམས་བསྐྱེད་ལ་བཏགས་ནས་བསྟན་
པ་ཡིན་ནོ། །ཏེ་ནི། གཞན་འཕྲུག་པོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། རྒྱ་མཚན་དེ་ལྟར་ན། གཞན་དོན་དོན་
དུ་གཉེར་བའི་དགེ་བའི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད། རྣམ་པར་ཏེ། བྱང་པར་དུ་འཕེལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བཏགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལན་གྱི་རྣམ་པ་བཅིག་ཏུ་ན། གྲོགས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདྲིམས་པའི་
རྒྱ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་གྱི་གྲོགས་སྒྲོན་ལམ་ནི། གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་དོན་དུ་གཉེར་བའི་
འདུན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། སྒྲོན་ལམ་དེ་དང་ལྷན་ཅིག་
སྦྱང་ཅིང་མཆོངས་པར་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སྒྲོན་ལམ་དེའི་སྒྲུབ་བཏགས་ནས་བསྟན་ནོ། །སེམས་
བསྐྱེད་པའི་སྐབས་ན། དོན་གཉེར་གཅི་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དགོས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་ལ་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་སྒྲོན་ལམ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྦྱོལ། ཞེས་ཤེས་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་བཏགས་པས་འདི་འཐད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་པ་ལྟ་སྟེ། སྤྱ་འབྲེལ། ཅ་བ། འབྲེལ་བ། དོན་བསྟུ། མདོ་གཞན་མ་གྲིས་པའི་རྒྱ་མཚན་
ནོ། །དང་པོ་ལ། ཡང་ནི། རིམ་པ་བཞེན་སྒྱར་བཤོ། རྫོའི་ངོ་མོ་གང་། འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ནི། གང་།
དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དེ་ནི་གང་ཡིན། གཞན་
གྱི་དོན་ནི། གང་ཡིན་ཞེན་ཅི་བཤོ། །

གཉིས་པ་ལ། བརྗོད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། བྱང་རྒྱལ་དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་ནི་ཤོ། །གང་གི་སྒྲོན་ནས་
ན། མདོར་བསྟུས་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་པའི་སྒྲོན་ནས་སོ། །རི་ལྟར་དུ་ན། མདོ་ནས་བཤད་པ་བཞེན་
དུ་ཤོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་ཏེ་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་དང་། གཞན་
གྱི་དོན་ནོ། །གང་གི་སྒྲོན་ནས་ན། བསྟུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒྲོན་ནས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རྫོ་ལོས་མི་ཟད་པ་དང་།
སྤྱང་པོ་བཀོད་པ་ལ་སོགས་པའི་མདོའི་དོན་དང་མི་འགལ་བར་རོ། །གང་ལས་ན། རྒྱལ་བའི་ལུས་རྒྱས་
འཕྲིང་བསྟུས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཆར་ལས་ཀྱང་རོ། །ཀྱང་ནི། མདོ་གཞན་བསྟུ་བཤོ། །གང་གིས་ན། ལུ་
རིའི་བྱ། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཆེན་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མདོན་པར་རྫོགས་
པར་འཆང་བྱ་བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་འོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྗོད་པར་བྱཤོ། །ཞེས་བྱང་རྒྱལ་ཤེས་
པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དག་གིས་བྱང་རྒྱལ་མདོར་བསྟན་ནོ། །རྒྱས་པཤད་སྦྱིན་པ་ལ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་
ཅད་ལ་སྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ལུ་རིའི་བྱ་འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་འཆེན་པོ་མི་གནས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་

ཤེར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཏེ། སྤྱིན་པར་བྱ་བ་དང་སྤྱིན་པ་པོ་དང་ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་
བཏང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །སོགས་པ་སྤྱིར་
བ་དང་མི་སྤྱིར་པའི་བྱ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཚུལ་གྱིས་ས། འབྲུགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བཟོད་པ། ལུས་དང་
སེམས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས། རྩ་སྤང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་བསམ་གཏན།
ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་འཆལ་བ་མི་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཤེར་ཕྱིན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
བྱང་ཆུབ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཅན་གྱི་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་
རི་ལྷ་བ་བཞིན་ཏུ་སྤང་འདས་ལ་དགོང་པས་གཞན་དོན་བསྟན་ཏེ། སེམས་ཅན་གང་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་སྤང་ལས་བསྐྱབ་པར་
འདོད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་
སྤྱིར་ལེན་པའི་དག་གིས་གཞན་དོན་མདོར་བསྟན་ནོ། །སེམས་ཅན་སེར་སྟ་ཅན་རྣམས་ནི། སྤྱིན་པ་ལ།
སོགས་པ་ཚུལ་གྱིས་སེམས་འཆལ་བ་རྣམས་ནི། ཚུལ་གྱིས་སེམས་ལ། གཞོད་སེམས་མང་བ་རྣམས་ནི། བཟོད་པ་
ལ། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ལ། སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཅན་རྣམས་ནི། བསམ་གཏན་ལ།
ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ནི། ཤེས་རབ་བྱུན་སྤྱི་ཆོགས་པ་ལ་དགོང་པར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གཞན་དོན་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་སྤྱིར་ལེན་པའི་དག་གིས་གཞན་
དོན་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །དེ་དག་གིས་རི་བ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་ལན་བསྟན་ཏོ། །

བཞི་པ་ནི། བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྷོ་ནུ་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་
དམིགས་ལུལ་ཡང་དག་པར་ཆོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་ནས། རྫོང་འོ་མོ་དངོས་མོར་ཞེན་པ་མེད་
པར་སྦྱུ་མ་སྦྱར་འདོད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིས་རི་བ་དང་པོའི་ལན་བསྟན་ཏོ། །

ལྷ་པ་ནི། གལ་ཏེ། བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་མདོར་རྣམས་ལས་གསུངས་ན། རི་ལྷར་གསུང་སྟོས་
དགོས་པོ། ཞེ་ན། གཙུག་ལག་གི་གཞུང་སྟེ། མདོ། སྐལ་པ་གྱི་དོན་བྱང་ཆུབ་དང་གཞན་དོན་སྟོན་པ་སྤྱིར་
ལེན་པ་ནི། རྒྱས་འཕྲིང་ཐམས་ཅད་ལས་ཀྱང་གསུངས་མོད་ཀྱི། ཆོག་མང་ན། གདུལ་བྱའི་རྫོ་འབྲུགས་
པར་འཕྱུར་དུ་དོགས་ནས་ཤེད་ཀྱི་ཁྱད་ཉིད་དུ་མ་བྱིས་ཀྱི། བརྩོན་མི་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། སྤྱི་འབྲེལ་ནི། རྒྱལ་དེ་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་པ་དམིགས་བ་དང་། རང་གི་
ངོ་པོ་དང་བཅས་པ་བརྟེན་ནས་བཤད་དེ་ཞེས་ངང་ངོ་། །གང་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དེའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
རྣམས་པ་ཉེར་གཉིས་སོ། །གང་གིས་ན། སྤྱི་འབྲེལ་བསྐྱེད་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་གསུངས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་
རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་
ཀྱིས་སོ། །འོག་གི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དུས་གང་གི་ཆེ་
ན། སྐབས་སུ་བབ་པས་དེ་ནི་སྟེ། ད་ལྟོ་ལོ། །

ཙ་བ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་སེམས་བསྐྱེད་ཅམ་དེ་ཡང་ངོ་། །དབྱེ་ངོ་། འདུན་བ་དང་མཚུངས་
པར་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ས་ལྟ་བུ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། བསམ་བ་དང་ལྡན་བ་གཤེས། ལྷག་
བསམ་དང་ལྡན་བ་རྒྱ་བ། སྤྱིར་བ་དང་ལྡན་བ་མ། སྤྱིན་བ་དང་ལྡན་བ་གཏོར། རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་བ་
རིན་ཆེན་འབྲུང་གནས། བཟོད་བ་དང་ལྡན་བ་མཆོ། བཙོན་འགྲུས་དང་ལྡན་བ་དོ་རྟེ། བསམ་གཏོར་དང་
ལྡན་བ་རི། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་བ་སྤྲོ། ཐབས་དང་ལྡན་བ་བཤེས་གཉེན། སྤོན་ལས་དང་ལྡན་བ་ཡིད་
བཞིན་ལོར་བྱ། ལྟོབས་དང་ལྡན་བ་ཉི་མ། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་བ་སྒྲུ། མདོན་ཤེས་དང་ལྡན་བ་རྒྱལ་པོ། ཆོགས་
གཉིས་དང་ལྡན་བ་མཛོད། བྱང་རྒྱལ་ཕྱོགས་མཐུན་དང་ལྡན་བ་ལམ་པོ་ཆེ། ལྷོར་རྟེ་ལྷག་མཛོད་དང་ལྡན་
བ་བཞོན་པ། གཟུངས་སྤོབས་དང་ལྡན་བ་བཀོད་མའི་རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་དགའ་ལྟོན་དང་ལྡན་བ་སྤྲོ་སྤྲོ། བཟོད་
གཅིག་ལས་ལྡན་རྒྱ་བོ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལྡན་སྤྱོད་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ནི། ཕྱི་
མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་ཁོ་ནའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ནི། སྤྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཁོ་ནའོ། །བར་བ་རྣམས་ཀྱི་མའི་རྒྱ་དང་
སྤྱི་མའི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཀའོ། །ཁྱངས་ངེས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་པ་ཉི་ལུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱ་དང་འབྲས་
བུའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་སོ་སོ་སྤྱོད་ནས་སངས་རྒྱུས་ལ་ཡོད་པའི་བར་གྱི་སྤོན་འཇུག་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུས་པས་མ་ཆང་བའང་མིན། ལྷག་བའང་མིན་པར་དེ་ཁོ་ནར་ངེས་སོ། །

འབྲེལ་པ་ནི། སྤྱོགས་དང་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་པའི་རྟགས་རྣམས་ཁྱངས་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ་
བཤད་པ་ནི། གཞན་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱང་རྒྱལ་ལ་འདུན་བ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། ལོ་
རྟོག་སྤྱོད་པའི་གཞི་ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་དཀར་པོ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆོགས་ཐམས་
ཅད་སྤྱོད་པའི་གཞི་ལས། ཉེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། ལྷ་ཡིའི་བུ་ནས་བཙོན་པར་བྱའོའི་བར་

བྱང་ཆུབ་མདོར་བསྟན་བཞིན་ནོ། །ཕྱིན་དྲུག་གིས་བསྐྱས་པ་འདི་ཕྱི་ལ་ཕན་བདེའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་
 པ་ནི། མི་འགྱུར་བས་གསེར་བཟང་པོ་འདྲ་སྟེ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་འགྱུར་བར་གནས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་འདི་བྱ་ནས་བྱའོའི་བར་བྱང་ཆུབ་རྒྱས་བཤད་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཚྭ་གས་
 མཐུན་སོགས་ཀྱི་བྱང་པར་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། དཀར་ཚྭ་གས་ཀྱི་ཆེ་
 བ་ཆེས་པ་སྟེ། གསར་པ་འདྲ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་དྲན་བ་ཉེར་གཞག་སོགས་མཐའ་དག་གོང་ནས་གོང་དུ་
 འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། དན་བ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 སོ། །མཁའ་གསུམ་གྱི་སྦྱར་བ་མཆོག་ཏུ་ལྷན་པའི་སྦྱར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། མེ་དང་འདྲ་སྟེ། མཁའ་གསུམ་
 གྱི་སྦྱིབ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་བྱད་ཤིང་སྟེག་པའི་ཕྱིར། འདི་ལ། བྱད་ཤིང་གིས་མེ་འཕེལ་བ་ལྷར་སྦྱར་བ་
 རྒྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་གཞན་དུ་མང་པོས་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། ཐམས་ཅད་ཤེས་བ་ཉིད་ལ་ཤེས་
 པ་དང་མཐོང་བས་བསྐྱས་ནས་འདའ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཤེར་ཕྱིན་བསྐྱོམ་པར་བྱའོ།
 །ཞེས་སོ། །འདི་དང་སྤྱི་མ་གཉིས་དགོན་བཅེགས་དང་རྒྱན་ལས་གོ་ཐོག་སྟེ་བཤད་པ་ནི། གཉིས་ཀ་ཡང་
 གཉིས་ཀར་འབྱུང་བར་བཤད་པར་བྱེད་པའོ། །སྤྱིན་པའི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། དུང་སོགས་
 གཏེར་ཆེན་པོ་འདྲ་སྟེ། ཟང་ཟེང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོས་བར་བྱེད་པ་དང་མི་ཟད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་སེར་སྤྱི་ཅན་རྣམས་སྤྱིན་པ་ལ་འཛོག་པར་འདོད་པ་དང་། ཉན་སོས་
 དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་པར་འདོད་པའི་བྱང་
 ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཤེར་ཕྱིན་པ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ལྷ་ལའང་དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་
 རོ། །རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་གནས་དང་འདྲ་སྟེ། ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་
 ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དེའི་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་སོགས་
 སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཉམས་པའི་མེ་དང་མཆོན་པ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོག་དུ་བབ་པས་ཀྱང་སེམས་མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། གཞོད་སེམས་
 ཅན་སོགས་སོ། །འཛོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེ་དྲེ་དང་འདྲ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་རྒྱ་འབྱས་ལ་ཡིད་
 ཆེས་པ་བརྟན་པས་བདུད་ལས་ཀྱིས་མི་བྱེད། ཤར་བདུད་ལས་ཀྱན་འཛོམས་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ལེ་མོ་
 ཅན་ལ་སོགས། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། རིའི་རྒྱལ་པོ་ལྷན་པོ་འདྲ་སྟེ། མཆོན་མར་དམིགས་པའི་

རྣམ་པར་གཤེད་བས་མི་བསྐྱོད་ཅིང་མི་གཡོ་བའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སེམས་རྣམ་པར་གཤེད་སོགས་
 སོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྲུལ་ཆེན་པོ་འདྲ་སྟེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྟོག་པ་ཤེས་
 བྱེད་སྒྲིབ་པའི་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། ཤེས་རབ་འཆལ་སོགས་སོ། །བྱིན་ཏུག་གི་
 དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདྲ་སྟེ། ཆད་མེད་
 བཞིས་གནས་སྐྱབས་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་སྟེ། ཡལ་བར་མི་འདོར་བའི་
 བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། དགོ་བའི་རྩ་བ་སེམས་བསྐྱོད་པ་གཅིག་ཅུམ་ཡང་ཐབས་མཁས་བས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་
 དུ་ཡོངས་སུ་བསྐྱོས་བས་མི་ཟད་པར་བྱེད་འདོད་སོགས་སོ། །གང་གིས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱིན་ཏུག་
 ལ་སྐྱོད་པར་འགྱུར་བའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་པོ་བཅུ་སོགས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་འདྲ་སྟེ།
 ཡིད་གྱིས་ཇི་ལྟར་སྒྲོན་པའི་འབྲས་བུ་འབྲས་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་གྱི་སྐུ་སྐྱབ་པར་འདོད་
 སོགས་སོ། །ཉི་མ་སོ་སོར་དེ་རྣམས་ལ་སྐྱོད་པ་དང་སྒྲོམ་པ་དང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲོབས་དང་ལྡན་པ་ནི།
 ཉི་མ་འདྲ་སྟེ། བསྐྱེད་པའི་དངོས་པོ་བཞིས་གདུལ་བྱའི་ལོ་རྟོག་ཡོངས་སུ་སྤྲོན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་འདས་
 གསུམ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། ཡོ་བྱད་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་
 སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཇི་ལྟར་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པར་
 བྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི། ཇི་ཟེའི་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་དབྱངས་སམ་སྐྱ་སྐྱན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་
 པ་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུན་ཅིང་དད་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྒྲོན་པའི་བྱིར། པར་བྱིན་ནི། གོང་མ་དགུ་ལའང་
 སྐར་རོ། །མདོ་ནི། སྤྲོན་པ་འདི་ལྟར་བྱིན་པས་ནི། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རུས་སོ་
 ཞེས་ཤེས་སོ་ཞེས་སོ། །ཟག་ཟད་སོགས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་སྟེ།
 མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་རྟོན་པ་བཞིས་གཞན་གྱི་དོན་རྒྱུད་མི་ཟ་བར་སྐྱབ་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། ཟག་པ་ཟད་
 པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་འདོད་ཅིང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱ་བར་
 འདོད་སོགས་སོ། །སྤྲོན་སོགས་བསོད་ནམས་དང་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནི།
 རྩས་མང་པོ་བཞག་པའི་བང་མངོད་དང་འདྲ་སྟེ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་མང་པོའི་མངོད་
 དེ། གནས་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་བཙུག་པོ་ལྡན་འདས་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་དགོ་འདུན་དང་བཅས་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བཞུགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བསོད་སྒྲོམས་གཅིག་གིས་

ཁྱད་པར་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །སྤྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་
ལྷན་བཞི། ལམ་མོ་ཆེ་དང་འདྲ་སྟེ། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་འཕགས་པ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གཤེགས་
ཤིང་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཇེས་སུ་གཤེགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། འདས་པ་དང་མ་ཕྱོན་པ་
དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཇེས་སུ་ཐོབ་པར་འདོད་སོགས་སོ། །བརྟེ་བ་
སྟོང་ཇེ་དང་ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་དང་ལྷན་བཞི། བཞེན་པ་རྟ་ཅང་ཤེས་འདྲ་སྟེ། ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འགྲོ་
བས་སྟིང་བ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པ་གང་དུ་ཡང་མི་སྤྱང་བར་སེམས་ཅན་གྱི་ཁྱར་བའི་
ཟླག་ཏུ་ཁྱེར་ཏེ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བར་འདོད་སོགས་
སོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་འཛིན་པའི་གཟུངས་དང་། གཞན་ལ་སྟོན་པའི་སྟོབས་པ་དང་ལྷན་བཞི། ལྷ་འཛིན་
ཅིང་མི་ཟད་པར་འཁྱོན་པའི་བཀོད་མའི་ལྷ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤར་ཐོས་པ་དང་སྤར་མ་ཐོས་ཐོས་འཕྱུར་གྱི་
ཆོས་འཛིན་ཅིང་མི་ཟད་པར་སྟོན་ཏུ་སྤར་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། སངས་རྒྱུ་པ་བཅོམ་ལྷན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་
བཤའ་བ་དང་འཆད་པ་དང་འཆད་པར་འཕྱུར་བ་དང་ཇི་སྟེད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། མདོ་དང་ཞེས་པ་ནས་ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་མ་ཐོས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཟུང་བར་འདོད་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྟོན་
བཞིའི་དགའ་སྟོན་དང་ལྷན་བཞི། ལྷ་སྟན་པ་སྟེ། ལྷའི་ར་ལྷ་འཕམ། ཐོས་ན་བདུད་རྩིས་ཆོམ་པར་འཕྱུར་བ་
ཀྱན་དགའ་བའི་སྤྱ་འདྲ་སྟེ། སྟིང་ཞི་ལས་ཐར་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གཞུང་བྱ་བ་
སྟན་པ་སྟོན་བཞི་སོགས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་སྤྱ་ཆོགས་
སྤྱ་སྟེས་པར་བྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་པ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་དང་དཔེ་འདུན་གྱི་སྤྱ་ཡང་
དག་པར་སྟོན་པར་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱར་བར་འདོད་སོགས་
སོ། །ཤ་བརྩུ་བ་མན་ཆད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྤྱ་ན་མེད་པའི་མི་སྟེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
པས་རང་གི་རང་གིས་འབྱུང་བ། བསྟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྷན་བཞི། ལྷ་མོའི་རྒྱན་དང་འདྲ་སྟེ།
ཤེས་པ་དང་ཤེས་བྱ་མཉམ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཤེས་དང་ཐུགས་ཇེས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ཐ་མི་དང་
པར་རྒྱན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། མདོ་ནི། ཐུན་པའི་མཐུས་ལྗོངས་པར་བྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་ཡིན་པ་
དེ་དག་མིག་གིས་གཟུགས་མཐོང་བར་བྱ་བར་འདོད་སོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་
དང་ལྷན་བཞི། སྟོང་གི་འཛིག་རྟེན་གྱི་འགྱོར་པ་འབྱུང་བའི་སྟོན་ལྟ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པས་དགའ་

ལྷན་གྱི་གནས་ན་བཞུགས་པ་དང་། སོགས་པ་འཕྲོ་ནས་ལྷན་པ་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱང་ཏུ་སྟོན་པར་
 རུང་བ་སྟེ། རྩལ་པའི་ཕྱིར་ལྷན་པ་ནི་དང་། ལྷ་བྱ་སྟེ་གཉིས་ཀྱང་ལ་སྦྱར་རོ། །དང་ནི། བསྐྱ་བཤོ། །མདོ་
 བྱི། སྤྱིའི་བྱ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོང་ལམ་སྟོན་པར་
 འདོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྦྱོང་པ་དང་ཆུལ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
 སྐྱའི་འཕྱིན་ལས་དང་གསུང་གི་འཕྱིན་ལས་དང་བྱགས་ཀྱི་འཕྱིན་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྟོན་ཏུ་འགྲོ་
 བ་དག་པ་དང་། སྤང་པོ་ཆེའི་ལྷ་སྤངས་ཀྱིས་ལྷ་བར་འདོད་པས་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 སོ། །དོན་བསྐྱའི། སྟོགས་དང་། དཔེ་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་བཅས་པ་དེ་ལྷར་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
 ས་གསེར་རྒྱ་བ་མེ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སྟོ་ལོས་མི་ཟད་པའི་
 མདོ་དང་མཐུན་པར་བཤད་པ་ཡིན་རོ། །

བཞི་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་ཆོས་ཅན། ལས་དང་པོ་པའི་ས་ནས་བཟུང་སྟེ་
 སངས་རྒྱལ་གྱི་པའི་བར་གྱིས་བསྐྱས་པ་ཡིན་རོ། །ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་སྐྱལ་སྐྱའི་བར་གྱིས་བསྐྱས་
 པ་དེ་ལྷ་ན་སྟེ། དེའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པོ། །ཞེ་ན། དེ་སྐྱབ་པ་ནི། ཆོགས་སྦྱོར། ས་བཅུ། རྒྱད་པར་གྱི་ལམ།
 སངས་རྒྱལ་གྱི་སམ་བསྐྱས་པ་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཉེར་གཉིས་ལྷིར་བཅས་པ་དེ་ལ་ཞེས་པ།
 དམིགས་ཀྱིས་བསལ་བ་ལ་བདུན་པའོ། །བསྐྱས་ཞེས་རྒྱད་པོ། །གང་ན། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་པོ་འདུན་
 པ་བསམ་པ་ལྷག་བསམ་དང་ལྷན་པ་གསུམ་ནིའོ། །གང་གིས་ན། ཐེག་ཆེན་ལས་དང་པོ་པའི་ས། ཆོགས་
 ལས་ཀྱིས་སོ། །དི་ལྷར་ན། དང་པོ་ཆོགས་ལས་རྒྱུད་དང་བར་བ་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཆེན་པོ་ནི་དེ་གྱིས་
 སོ། །གཉིས་པ་ནི། བསྐྱས་སོ། །གང་ན། གསུམ་པོ་དེའི་ཚོག་ཏུ་གཅིག་སྦྱོར་བ་དང་ལྷན་པ་ནིའོ། །གང་
 གིས་ན། ས་དང་པོ་ལ་འཇུག་པ་སྦྱོར་བའི་ལས་ཀྱིས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྐྱས་ཉེའོ། །གང་ན། བཞི་པོ་
 དེའི་ཚོག་ཏུ་སྦྱོན་པ་ནས་ཡེ་ཤེས་དང་ལྷན་པའི་བར་བཅུའོ། །གང་གིས་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
 དང་། སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་གྱི་བར་ས་བཅུས་སོ། །དང་པོ་མཛོང་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་སྟོས་པའི་
 ལས་ཀྱི་སྦྱོང་ལུལ་ཅན་ཡིན་རོ། །བཞི་པ་ནི། བསྐྱས་སོ། །གང་ན། བཅུ་བཞི་པོ་དེའི་ཚོག་ཏུ་མདོན་ཤེས་
 དང་ལྷན་པ་སོགས་ལྷ་ནིའོ། །གང་གིས་ན། རྒྱད་པར་གྱི་ལམ་ས་བཅུ་པའི་རྒྱད་པར་གྱིས་སོ། །ཞེས་ཨ་
 རྒྱ་དང་ཆོས་བཤེས་སོ། །དག་པའི་སར་འདོད་པའང་ཡོད་རོ། །ལྷ་པ་ནི། བསྐྱས་སོ། །གང་ན། བཅུ་དགུ་

སྔ་དེའི་འོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཐ་མ་གསུམ་ནིའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱུ་གི་སེམ་སོ། །རི་ལྷོ་ན།
བྱང་སེམས་གི་ས་དང་འབྲེལ་པ་སངས་རྒྱུ་གི་ས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པའི་ལམ་དང་། དངོས་ཏེ། སངས་
རྒྱུ་སའི་མཉམ་གཞག་དང་། མཇུག་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་གིས་རིམ་པ་བཞིན་བསྐྱུས་སོ། །ཡ་ལྷ་ནི། དངོས།
སྐྱ་གཉིས་སེམ་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་མ་བཞི་ཡིན་ལ། མཇུག་སྟེ། སྐྱལ་སྐྱེའམ་བྱ་སྐྱལ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
སངས་རྒྱུ་གི་སེམ་བསྐྱུས་པར་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་གི་སེམ་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །ས་
མཚམས་དེ་དག་གྲང་གཙུག་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

གཉིས་པ། གདམས་ངག།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། གདམས་ངག་བཙུ་སྒྲིབ་བསྐྱུས་པ་དང་། དགོ་འདུན་དགོན་
མཆོག་གྲེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྒྲ་འབྲེལ། ཙ་བ། འབྲེལ་བ། བྱངས་ངེས་གི་
སྒྲོ་ནས་དོན་བསྐྱེད་དང་བཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་གི་དབྱེ་བ་ཞར་ལ་བརྗོད་ནས་དེའི་རྗེས་ལ་གདམས་ངག་འཆད་པ་ལ།
འདོམས་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ལ་ན། བྱང་རྒྱལ་གི་སེམས་དང་པོ་འདུན་ལྷན་དང་། མོགས་པ་གཉིས་པ་
ལ་མོགས་པ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་ལའོ། །གང་གི་ཆེ་ན། སེམས་བསྐྱེད་རྣམས་གི་ས་མཚམས་སུ་
དགོས་པ་གཉིས་གི་ཕྱིར་གདམས་ངག་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའི་དུས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་སྟེ། དེའི་དུས་
སུའོ། །གང་གི་དོན་དུ་ན། རྒྱུའི་བྱང་རྒྱལ་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་སེམས་བསྐྱེད་དེས་འཕངས་པའི་ཆོས་
འབྲས་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་སངས་རྒྱུ་གི་ས་རྣམས་སམ། བསྐྱེད་བྱ་རྣམས་འབྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཏེ། རྗེས་བསྐྱུན་གི་དགོས་པའོ། །སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པ་རྣམས་མི་ཉམས་པར་ཡོངས་སུ་བསྐྱུང་བའི་
དོན་རྣམ། དབང་གིས་གོང་མ་གོང་མའམ་མངོན་པར་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གདམས་པའི་དགོས་
པའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱུ་གིས་སོ། །དེ་དག་གིས་གདམས་ངག་གི་མཚན་ཉིད་བསྐྱུན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་བྱང་རོ། །གང་ན། སྐྱལ་པའི་རྒྱ་གདམས་ངག་གི་ནིའོ། །རི་ལྷོ་ན་
ན། བྱངས་བཙུའི་བདག་ཉིད་དུའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། ཡུལ་བཙུར་ངེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུལ་བཙུག་གང་ཞེ་

ན། སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེས་འབངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རོ་མོ་ཉིད་ལུལ་ལ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཇུག་པ་
སྐྱབ་པའི་རོ་མོ་དང་། དེའི་དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས་དང་། རྟོན་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་
པ་ཆོས་ལ་སོགས་པའི་དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་། དེ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱ། ལུས་དག་གི་བདེ་
བ་ལ་མ་ཞེན་པའི་བརྟོན་འགྲུལ་དང་། བསྐྱེད་བྱ་རིམ་གྱི་དང་འགྲོ་བའི་རྒྱ། རྩོགས་བཅུ་ལྔ་ཡང་ཡོངས་སུ་
མི་དལ་བའི་བརྟོན་འགྲུལ་དང་། ལམ་གཞན་དུ་མི་འགྲོ་བའི་རྒྱ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་
བརྟོན་འགྲུལ་དང་། གཞན་ཀྱི་འིང་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ། སྐྱུ་ལྔ་དང་། རྣམ་མཁུན་རྟོགས་པའི་རྒྱ། མངོན་
ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྷག་དང་། ལཐར་སྤྱག་པའི་རྒྱ། མཐོང་ལམ་སྟོམ་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་བརྒྱའོ། །

དང་པོ། སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་མོ་ལ་འདོམས་པའི་གངས་པ་དག

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱབ་པ་རང་གི་རོ་མོ། དམིགས་ལུལ་བདེན་པ་བཞི། རྟོན་དགོན་མཆོག་
གསུམ། སྐྱབ་པ་སྐྱུ་སྐྱུ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལ་གངས་པ་པོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱང་
རོ། །གང་ལ་ན། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་རབ་དུ་དབྱེ་བཞེར་གཉིས་སྤར་རིམ་སྐྱེད་བཤད་པའི་བྱ་
བ་ཉམས་སུ་ཡེན་པའི་སྐྱབ་པ་པོ། །གང་གིས་ན། སྐྱེད་པ་སྐྱེད་འགྲུལ་སྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་པའི་རང་གི་རོ་མོ་
ལྟོག་རྒྱ་དང་བཅས་པ་དང་། བྱང་པོ་ལྔ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །ཡང་ན། རྣམ་པར་གཡེང་བའི་
རྣམ་རྟོག་བརྒྱའི་གཉེན་པོར་དངོས་མེད་དང་དངོས་པོ། སྟོ་འདོགས་དང་སྐྱར་འདེབས། གཅིག་དང་ཐ་དད།
རོ་མོ་ཉིད་དང་ཁྱད་བར། མིང་རིམ་ལ་བཞེན་དུ་དོན་དང་དོན་རིམ་ལ་བཞེན་དུ་མིང་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
ལུལ་བརྒྱུ་མི་དམིགས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སོ། །མདོ་ནི། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིམ་བཅས་ལྡན་འདས་ལ་འདི་
སྐྱེད་ཅེས་གསོལ་རྟོ། །བརྟོན་ལྡན་འདས་རིམ་ལ་ན། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ལུས་ལ་སྐྱེད་པར་བགྱི་ཞེས་
པའི་ལན་དུ་ལྷ་རིམ་བྱ་འདི་ལ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་ལུས་ལ་སྐྱོད་པའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ཡོད་བཞེན་
དུ་བྱང་སེམས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་ཡང་། བྱང་རྒྱལ་གྱི་
མིང་ཡང་། ལུས་ཡང་། ལུས་ཀྱི་མིང་ཡང་། སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བར། མི་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བར། སྐྱེད་ཀྱང་སྐྱེད་ལ་
མི་སྐྱེད་ཀྱང་མི་སྐྱེད་ཅེས་བྱ་བར། སྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་མི་སྐྱེད་པའང་མ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བར་གསུགས་ཀྱང་།

ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མི་དམིགས་
པའི་སྐབ་པ་དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མུ་འཇག་ལས་འདའ་བ་དང་། བྱིན་དྲག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྐྱོ་ཐོབ་པས་བསྐྱས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཉན་ཐོས་དང་། སོགས་པ་
རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པས་སོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོགས་པ་ནི། འོག་ཏུ་འད་དམིགས་པས་ལ་
མེད་པ་རྣམས་འདི་བཞིན་བཤད་དོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་འདི་བྱ་གཤེད་ཐོགས་བཅུ་རེ་ཞིང་གསྐྱའི་སྤྱུང་གི་
ཁྲེ་མ་སྟེད་ཀྱི་ལོ་ཀའི་ཁམས། དག་སྒོར་སྤྱི་འདི་བྱ་དང་མེད་འགལ་གྱི་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་སྟག་གིས་འདི་ལྟ་སྟེ།
འདམ་བྱ། འོད་མ། བྱ་རམ་ཤིང་། སྟེག་མ། འབྲས་ཀྱི་ཆལ་ལམ། ཉིལ་གྱི་ཆལ་ལྟར་གང་བར་གྱུར་ཀྱང་
དེ་དག་གི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དེས། བྱང་སེམས་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཉིན་གཅིག་བསྟོར་མས་པ་
ཅམ་གྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་མི་འགྲོ། སྟོང་དང་། བརྒྱ་སྟོང་ནས་གངས་ཆར་ཡང་། བགྲང་བར་ཡང་། རྒྱར་
ཡང་། དཔེར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོའོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སྤྱི་འདི་བྱ། འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་
ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མུ་འཇག་ལས་འདའ་བའི་དོན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་
ཉེ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རི་ལྟ་བུས་ན། བ་
སྟོང་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་སྟང་བ་ཀུན་རྫོབ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཅིར་ཡང་མ་སྟུབ་པ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་
མི་འདའ་བས་ཞེས་དེ་ལྟར་སྟོབ་པ་ནི། སྐབ་པ་ལ་འདོམས་པའི་གདམས་དག་གོ།

གཉིས་པ། དམིགས་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། བདེན་བཞིའི་མཚན་ཉིད། དེའི་པ། རང་
བཞིན། ཅོད་སྤང་ངོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་བཅས་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པ་དང་། ཟག་བཅས་རྒྱས་བསྐྱས་པ་
དང་། ཟག་མེད་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པ་དང་། ཟག་མེད་རྒྱས་བསྐྱས་པ་རིམ་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དེའི་གཞི། བདེན་པ་ཅམ་སོ། །དེའི་ངོ་བཞིའོ། །ཐ་དང་ནི། འགོག་བདེན་
ནི། གཞན་གསུམ་དང་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་ལ། སྟག་ཀུན་ལྟོས་པ་ཐ་དང་ལ་ལྟོས་ཉེ་ངོ་མོ་

གཅིག་པ་སྤྲོ། སྒྲ་མའི་ལས་ཉོན་གྱི་འབྲས་བུ་ཉིད། སྤྱི་མའི་རྒྱུར་ཡང་འབྱུར་སྤྲོད་བས་སོ། །གཅིག་ལ་
སྒྲོས་ཉེ་ངོ་མོ་ཐ་དད་ངོ། །ལམ་ཟག་བཅས་དང་སྤྱག་ཀུན་ངོ་མོ་གཅིག་པ་སྤྲོད་ངོ། །བྲངས་ངེས་ནི། ཐར་
བ་འདོད་པའི་གང་ཟག་གི་ཤེས་བྱ་དུས། སྤང་བྱ་ཀུན་འབྱུང་། ཐོབ་བྱ་འགོག་པ། བསྐྱེན་བྱ་ལམ་བཤེན་
དང་བཞིར་ངེས་ཉེ། ལྷན་སྒྲུང་།

ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །

བདེར་གནས་ཐོབ་བྱ་སྤྲོན་ནི་བསྐྱེན་བར་བྱ་བ་ལྟར། །

དུས་རྒྱ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །

ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་བར་བྱ་ཞིང་བསྐྱེན་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ན་བདེན་བ་བཞིར་བྱས་བ་ལ་འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་ངེས། འཁོར་བའང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་
སུ་ངེས་བས་ཀུན་འབྱུང་དང་དུས་རྒྱ་གཉིས་སོ། །སྤང་འདས་ཀྱང་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་སུ་ངེས་བས་ལམ་དང་
འགོག་པ་གཉིས་སུ་ངེས་སོ། །གསུམ་བ་ལ། སྤྱག་ཀུན་འགོག་ལམ་བཞི་ལས།

དང་པོ། སྤྱག་བསྐྱེད་བཤེན་པ།

དང་པོ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཉོན་གྱིས་བསྐྱེད་
བའི་སྤྲོད་བཅུད་ཀྱི་ལོ་ཀའོ། །

གཉིས་བ་ལ། རང་མཚན། སྤྱི་མཚན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་མ་ན་འཆི་མི་སྤྱག་པ་དང་ཐུད་
བ་ལྟ་དུས་འདི་དུས་ལ། སྤྱག་པ་དང་བཅས་བ་དང་འདོད་བ་བཅས་ཉེ་མ་རྟེན་བ་གཉིས་འབྱུར་བའི་དུས། ཉར་
ལེན་གྱི་ལུང་པོ་ལྟ་འདྲུ་བྱེད་ཀྱི་དུས་འོ། །

གཉིས་བ་ནི། མི་རྟག་དུས་རྟོང་བ་བདག་མེད་པའོ། །

གཉིས་པ། གུན་འབྲུང་བདེན་པ།

གཉིས་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་།
ལས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྒྱ། རོ་སྒོ། འབྲས་བུ། སྒོང་རྩལ་བཞིའོ། །རྒྱ་ནི། རྩེན་བཞི་སྟེ། རྩེན་རྩེན་ལ།
རང་རང་གི་རིགས་འདྲ་སྟེ། མས་བཞག་པའི་བག་ལ་ཉལ་མ་སྤངས་པར་ཡོད་པ། དམིགས་རྩེན། རྩེན་པ་
དང་མི་རྩེན་པར་སྤང་བ་སོགས་ཡུལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ། བདག་རྩེན། མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་འཛོལ་བ་
སོགས་རྩལ་བཞིན་མིན་པའི་ཡིད་བྱེད། དེ་མ་ཐག་རྩེན། རིག་པ་སྟེ། མཛོད་དུ།

སྤྲུལ་སྤངས་པར་མ་གྱུར་དང་། །ཡུལ་ནི་ཉེ་བར་གྱུར་བ་དང་། །

རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་སྟེ་བར་འབྱུར། །ཞེས་སོ། །

རོ་སྒོ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་དེ་བྱུང་བས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རབ་
ཏུ་མ་ཞི་བར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཐོང་སྤང་དང་། མྱོས་སྤང་དང་། དེ་དག་ལ་ཅོད་པ་སྤང་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལུགས་སོ། །

དང་པོ་ལ། འདོད་པ་ཁམས་ན། དུམ་མཐོང་སྤང་བརྒྱ། གུན་འབྲུང་འཕོག་པ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་དང་
ཐ་མ་བོར་བས་བདུན་བདུན། ལམ་ལ་ལྟ་བ་དང་པོ་གཉིས་བོར་བས་བརྒྱད་དེ། སོ་གཉིས་སོ། །མཛོད་དུ།

དེ་དག་བརྒྱ་དང་བདུན་བདུན་བརྒྱད། །ལྟ་བ་གསུམ་གཉིས་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ཁམས་གོང་གཉིས་ན་ཁོང་ཁོ་བོར་བས། དེ་དག་དགྲ་དང་བྱུག་བྱུག་བདུན་དུ་འབྱུར་བས་ཉེར་བརྒྱད་དོ། །

གཉིས་བ་ནི། འདོད་ཁམས་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྩམ་བརྩམ་སྟེ། བཞི་བརྩམ། ཁམས་གོང་གཉིས་ན།
ཁོང་ཁོ་མེད་དོ། །རྒྱུད་ཞི་གནས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འདིས་གཞོད་པ་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་
པར་འབྱུར་རོ། །བདག་གི་གཉེན་ལ་དེ་ལྟ་བུ་གསུམ། བདག་གི་དགྲ་ལ་ལན་བཏགས་སོ། །འདོགས་
སོ། །འདོགས་པར་འབྱུར་རོ་གསུམ་སྟེ། གུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་དངོས་པོ་དགྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་

དོ། །དེས་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་དགྲ་དགྲ་སྟེ། སོ་དྲུག་པ་གཉིས་སོ། །

དེའང་ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་གྱིས་བྱེ་ན། སྤྱག་ཀུན་ལ་དངོས་སུ་དང་། ལོག་པ་ལ་དང་། དབང་གིས་
ལོག་ཞུགས་དང་གསུམ། ལོག་ལ་ལམ་ལ་དངོས་སུ་དང་། ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་གཉིས་སོ། །དངོས་
སུ་ལོག་ཞུགས་ནི། བདེན་པ་བཞི་ལ་འཛིག་ལྟས་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་དང་བདག་གིར་བལྟས།
མཐར་འཛིན་གྱིས་རྟག་པའམ་ཆད་པར་བརྟུང་། ལོག་ལྟས་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་སྲིད་པར་སྦྱར་པ་བྱེད་པ།
མ་རིག་པས་ཡུལ་དང་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱོངས། ཐེ་ཆོས་གྱིས་གཉེན་པོ་ལ་སོམ་ཉི་མོས་ཏེ། ལྟས་སྤྱག་
ཀུན་ལ་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་ལ། ལོག་ལ་ལམ་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་བདག་མེད་ལ་སྒྲག་སྟེ་མཐར་སེམས་
པའི་ཁོང་ཁྱོད་དང་དྲུག་གིས་དངོས་སུ་ལོག་པར་ཞུགས་སོ། །དེ་ཡང་ལོག་ལམ་དང་། ས་གོང་མ་ལ་ཉོན་
མོངས་གྱིས་དངོས་སུ་དམིགས་མི་རུས་ཀྱང་། ཆོས་དེ་དག་ཏུ་བྱེད་པས་པ་ལ་དངོས་སུ་དམིགས་པས་
དངོས་སུ་ལོག་ཞུགས་སུ་བྱེད་པས་སོ། །ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་ནི། ལྟ་བ་ལ་མཆོག་འཛིན་གྱིས་ལྟ་བ་
དང་པོ་གསུམ་ལ་བཟང་པོར་བལྟས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པས་ལྟ་བ་དང་
འབྲེལ་པའི་སྟོང་རྟ་ལ་དག་གྲོལ་རེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་དུ་བལྟས། འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཡུལ་ལ་
དམིགས་པ་སྟོམ་སྤང་ཡིན་ཡང་ལྟ་བ་གསུམ་པོ་ལ་ཞེན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། གསུམ་པོས་ཁེགས་
པའི་ང་རྒྱལ་རྣམས་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་ནས་ལྟ་བ་དང་པོ་གསུམ་དུ་འབྲེལ་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་
འབྲེལ་པའི་ཕྱིར་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་སོ། །ཁོང་ཁྱོས་བདེན་པ་རྣམས་ལ་བདག་ལྷའི་དབང་གིས་དེ་
དང་མི་མཐུན་པའི་ལྟ་བའམ་བྱུང་མཐའ་ལ་མཐར་སེམས་པ་སྟེ། དབང་གིས་ལོག་ཞུགས་སོ། །དེ་ལྟར་
ན། ཉོན་མོངས་བརྒྱ་ཅུ་བརྟུ་གཉིས་མཆོད་གཞི། དེ་ཁོ་ན་གསར་དུ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བས་མཐོང་
སྤང་དུ་མཆོད། ཟག་བཅས་གང་ཞིག་མཐོང་ལམ་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། འདོད་ཆགས་ཁོང་ཁྱོད་རྒྱལ་མ་རིག་པ་བཞི། ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན།
དེའི་སྟེང་དུ་འཛིག་ལྟ་དང་མཐར་ལྟ་གཉིས་ཏེ། དྲུག་གོ། དེ་ནི་ད་འདོད་ཁམས་སུ་དྲུག་དང་། གཞུགས་
དང་གཞུགས་མེད་དུ་ཁོང་ཁྱོད་མ་གཏོགས་པ་ལྟ་ལྟ་སྟེ། བརྟུ་དྲུག་གོ། དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ས་གཅིག་དང་།
གཞུགས་པས་མ་གཏོགས་པའི་ས་བཞི། གཞུགས་མེད་སྟེ་མཆོད་བཞི་ས་བཞི་སྟེ། ས་དགྲ་ལ་འདོད་ཆགས་
དགྲ་དགྲ་བྱ་གཅིག་དེ་བཞིན་དུ་ང་རྒྱལ་བྱ་གཅིག་མ་རིག་པ་བྱ་གཅིག་འཛིན་ལྟ་

གཅིག་པོ་དོད་པའི་ཁོང་ཁྱོད་དག་སྟེ། བཞི་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་བཞི་མཚན་གཞི། སྟོན་སྤྱང་དུ་མཚོན། ཟག་བཅས་གང་ཞིག་སྟོན་ལས་ཀྱིས་གཞོན་པར་བྱ་བ་མཚན་ཉིད་དོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྟོན་པའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པ། རི་ལྷ་ར་མཐོང་བའི་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཆོས། སྟོན་པའི་ཤེས་པས་གཞོན་པར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། སྟོན་པས་སྤྱང་བར་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གལ་ཏེ་ལྷ་བ་ལྷ་ར་འབྱེད་ན། ང་རྒྱལ་ཡང་བདུན་དུ་དབྱེ་བར་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལྷ་ར་ན། བདེན་པ་བཞི་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པའི་ཆེ་དུལ་ལ་ལྷ་བ་ལྷ་ག་འཇུག་གཞན་གསུམ་ལ་གསུམ་དང་གཉིས་མ་གཏོགས་པ་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ། ང་རྒྱལ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་མེད་པས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལྷ་ར་ནའང་ལྷ་བ་ལ་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་སྤྱང་དུ་འདྲ་འགྱུར་ལ། ཕྱི་མ་རྣམས་མི་འགྱུར་ཞིང་། ལོག་པར་ཞུགས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ལྷ་ཡོད་པ། ང་རྒྱལ་ལ་དེ་འདྲི་ཁྱད་པར་མེད་པས་སོ། །ཡང་དུལ་ལ་འཛིག་ཆོགས་མཐར་འཛིན་ལོག་པར་འཇུག་གི་བདེན་པ་གཞན་གསུམ་ལ་ལོག་ཞུགས་མ་གསུངས་སོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམ་པ་བརྒྱ་བྱུང་དུ་སྟོན་ལ། དེ་ལ་དུལ་པའི་རྣམ་པ་སྟོང་པ་བདག་མེད་དང་འཛིག་ལྷ་འགལ་ལ། མི་རྟག་པ་དང་མཐར་འཛིན་འགལ་བས། དེ་གཉིས་ལོག་པར་འཇུག་གི་ཀུན་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་རྒྱ་སོགས་དང་མི་འགལ་བས་མ་བཟོད་དོ། །འོ་ན། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་རྒྱུར་འཛིན་པར་ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། བདག་གྱེད་པ་པོར་འཛིན་པ་ཡིན་པས་དུལ་པའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་ཡིན་ལ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་རྟོགས་པས་མི་སྟོང་བར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ།

དབང་ལྷག་སོགས་རྒྱུར་མཛོད་ཞེན་པ། རྟག་བདག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཡིས། །

རབ་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །དུལ་མཐོང་བས་སྤྱང་བྱ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་ལྷ་ར་ན། བདེན་པ་བཞི་བདག་མཐའ་དག་གིས་དབེན་པ། སྟོན་ཐལ་མི་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་སྟོན་ལ། དེ་དང་ལྷ་བ་དང་པོ་གཉིས་འགལ་བས་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པར་བཟོད་དོ། །ཡང་མཛོད་དུ།

བཞི་ནི་སྟོན་པས་སྤྱང་བྱ་ཉིད། །

ཅེས་པས་ལྷ་མིན་བཞི་སྒྲོམ་སྤང་བ་དང་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། རྒྱུན་མེད་དེ། ཉན་ཐོས་ལྷ་
ན། འཇིག་རྟེན་མཐར་འཛིན་ཀྱང་བཏགས་ནི། སྤངས་ཟིན་ལ། ལྷ་ན་སྒྲེས་ཁས་མི་ལེན་པའི་བྱིར་སྒྲོམ་སྤང་
བྱ་མ་བཞིན་དོ། །ཐེག་ཆེན་ལྷ་ར་ན། ལྷ་བ་ལྷ་ན་སྒྲེས་གཉིས་སྒྲོམ་སྤང་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་པས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་དེ། མཐོང་སྤང་གི་རིགས་
འདྲའི་འབྲས་བྱ་སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་ལ། རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་ལ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བ་མེད་དེ། དེའི་ཉོན་
མོངས་མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་གྱིས་འཛོམས་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་རྫོགས་པ་ན་ཆོས་ཅན།
མཐོང་སྤང་གི་གནས་ཀྱང་ཐོབ་པ་མིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར་
རོ། །འདོད་ན། མཐོང་ལམ་རྫོགས་པར་འགལ་ལོ། །རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། སངས་
རྒྱུས་གྱི་ཤེས་པ་སྤྲུལ་ལ། སྤང་བྱ་གཏན་བྲལ་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །རྟགས་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་
བྱ་མེད་པར་ཁས་སྤངས་ལ། དེ་ལས་གཞན་མེད་པར་ཡང་རིགས་པ་མཚུངས་བས་བྱལ་ལོ། །ཡང་རིགས་
ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། ཟག་མེད་དུ་ཐལ། སྤང་བྱ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཁུབ་པ་ཡོད་དེ།
ཀྱང་བཏུས་སུ། རི་ལྷ་ར་ན་སྤང་བྱ་མིན་ཞེས་པའི་ལན་དུ། ཟག་པ་མེད་པ་ནི། སྤང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་
བལྟའོ་ཞེས་སོ། །འདིས་ནི། བོ་དེན་ལེམ་པོ་སྤྱད་ཀྱང་སྤང་བྱ་མིན་པར་འདོད་པའང་བཀག་གོ། །ཡང་ཁ་
ཅིག་ན་དེ། འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་མཐོང་སྤང་གི་འབྲས་བྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། མཐོང་སྤང་སྤངས་བ་ཆོས་ཅན།
འཁོར་བར་སྒྲེ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འཁོར་བའི་རྒྱ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན། རྒྱ་ལྷགས་སྲིད་པ་ལན་
བཏུན་པ་དང་། བྱིར་ཁོང་སོགས་སྒྲེ་བར་ངེས་བས་བསལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱིར་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་སྤང་བྱའི་འབྲས་བྱ་འཁོར་བ་དུ་ཁའི་རྒྱ་མཚོ། བྱེ་བྲག་ཏུ་མཐོང་
སྤང་གི་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བྱ་ནི། རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དང་། རིགས་མི་འདྲ་གཙོ་ཆེར་ལུས་དག་གི་ཉེས་
སྦྱོད་དང་དན་སོང་གསུམ་སོ། །སྒྲོམ་སྤང་གི་འབྲས་བྱ་འདྲ་རིགས་འདྲ་བྱི་མ་དང་། རིགས་མི་འདྲ་ཁམས་
ཀསུམ་གྱི་ལུས་སོ། །དེ་དག་སྤངས་ཟིན་ནས་རིགས་འདྲའི་འབྲས་བྱ་མེད་ཅིང་མི་བསྐྱེད་ལ། རིགས་མི་
འདྲ་པའི་འབྲས་བྱ་མི་བསྐྱེད་ཀྱང་སྤང་བསྐྱེད་ཟིན་ཡོད་པ་སྲིད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། གལ་ཏེ་རིགས་ཆད་སེམས་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་མཐོང་ལམ་གྱི་གཞིམ་བྱར་བྱང་ངས། མི་

རུང་། རུང་ན། རིགས་ཆད་དུ་འགལ། མི་རུང་ན། མཐོང་སྤང་ཡིན་པ་ཉམས་ཞེ་ན། འདིར་དབྱ་མ་བས་
 རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་གཏན་ཆད་ནི། ཁས་མི་ལེན་ནོ། །རྒྱས་འབྱུང་གི་རིགས་ཆད་པ་ལ་ཟེར་
 བ། གཞོམ་དུ་རུང་ཡང་རིགས་ཆད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། སྤྲན་རྟེན་ན། ཉན་གསོར་རུང་པ་ལ་ནད་སྤྲན་གྱིས་
 གསོར་རུང་བ་ཞེས་པ་ལྟར། གཞོམ་དུ་རུང་བ་ཞེས་པ། ལམ་དེ་སྤྲེས་ན་སྤང་བུ་འགག་ཏུ་རུང་བ་ཡིན་ལ།
 རིགས་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་ལམ་སྤྲེས་ན། སྤང་དུ་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མཐོང་
 ལམ་ཆོས་ཅན། སྤོམ་ལམ་དུ་ཐལ། སྤོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རྟགས་མ་གྲུབ་སྟེ།
 འཕགས་པས། མཐོང་བའི་ལམ་གྱིས་སྤོམ་བས་སྤང་བར་བུ་བ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་སོ། །དེ་
 ཆོས་མཆོག་ན་ཡོད་པའི་མ་རིག་པ་ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཁས་བླངས་སོ། །ཞེ་ན། དེའི་ས་པོན་གྱི་
 གཉེན་པོར་ཁས་ལེན་པ་ལ་རྫོང་ཅིག་ ཁོ་པོ་ནི། ལྟན་སྤྲེས་ཀྱི་ས་པོན་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤོང་བར་མི་འདོད་
 དེ། ཀུན་བརྟུས་སུ། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་ཀུན་དུ་བརྟགས་པ་རྣམས་དང་། ཐེ་ཆོས་དང་། ལྟ་བའི་
 གནས་དང་། ལྟ་བ་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། གང་
 ཡང་ལྟ་བས་ཀུན་ནས་བསྤངས་པའི་ལུས་དང་དག་གི་ལས་དང་། རན་སོར་བའི་བྱང་པོ་དང་། ཁམས་
 དང་། སྤྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བར་བུ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་སོ། །མདོན་ལྷུང་གི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་པ་ལ་ཁུབ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཉིད་ལོག་པས་ཉོན་མོངས་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་རིགས་ཆད་ལ་
 མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤང་བུ་ཡོད་ན། ཀུན་བརྟུས་སུ། མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་པ་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཐོང་བས་སྤང་
 བར་བུ་བ་ལས་ལྟོག་པ་བྲག་པ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་བར། དེ་
 ལྟར་སོ་སོ་སྤྱེ་པོ་སྤོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། དང་པོར་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་མཐོང་བའི་ཤེས་པས་
 གཞོམ་པར་བུ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི། མཐོང་བས་སྤང་བར་བུ་བ་ཞེས་བྱའོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །

ཞེ་ན། སྤྲན་མེད་དེ། དང་པོ་ནི། སྤོང་བའི་ས་མཆོམས་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། མ་མཐའི་
 ས་མཆོམས་བསྟན་གྱི། དེའི་གོང་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིན་ན། ལོ་ཀ་པའི་ཆགས་བྲལ་
 ཁམས་གོང་མའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞོམ་བུ་མིན་
 པར་ཐལ། མཐོང་སྤོམ་གྱི་སྤང་བུ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་ཁས་བླངས་ཏེ། སྤོམ་སྤང་སོ་སྤྱེ་ལ་མེད་ཅིང་།
 མཐོང་ལམ་སྤྱིར་མི་རུང་བའི་རྟེན་ལ་མཐོང་སྤང་མེད་པར་ཁས་བླངས་ལ། རྟེན་དེ་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྱིར་མི་

རུང་བར་ལུང་གིས་འགྲུབ་པོ། །འདོད་ན། རྟོགས་མེད་གྲིས། དེ་ལ་ལོ་ག་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གྲུལ་
བའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ། གཞུགས་དང་གཞུགས་
མེད་པའི་ཁམས་སྒྲུབ་བར་བྱེད་པའི་ལོ་ག་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཞིམ་བར་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་
དག་ནི། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཉི་སྤྲུག་གི་བག་ལ་ཉལ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
བས་བསལ་ལོ། །ཡང་། སྒྲོམ་སྤང་དགྲུང་གངས་དེས་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་མཆོག་མན་ཆད་ནའང་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཉེ། དེས་ན། བྱེད་ལའང་དེར་ཐལ་ལོ། །རྟོགས་པ་གྲུབ་ན། སྒྲོམ་སྤང་རྟོག་
པ་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྱུར་ལམ་གྱི་བྱེད་པར་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྱུར་ལམ་ན་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ཅེ་མོའི་མངོན་པར་རྟོགས་པས་བསྐྱུས་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲོམ་པའི་
ལམ་གྱི་སྤང་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གངས་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་དེས་པར་འབྱེད་
པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་འདི་དག ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་
ནས། བྱེད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡང་བརྟེན་ཅེས་བས་བསལ་ལོ། །དེགས་ཆད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཆོས་ཅན།
སྒྲོམ་ལམ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ། སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཉེ། སྤང་བ་ན། སྤང་གཉིན་
དུ་འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། དེ་གཉིས་འབྲེལ་པས་བྱུང་བ་མེད་དེ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་ཡིན་པས་
སོ། །

བཞི་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། མཐོང་སྒྲོམ་ལམ་དང་ཀྱན་
གཞི་ངོ་པོ་གཅིག་གོ། ཞེའོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཉིན་པོའི་ས་བོན་གྱིས་སྤང་བྱའི་ས་བོན་སྤོང་ཞེའོ། །ངོ་ན།
ཀྱན་གཞི་ཆོས་ཅན། རྟོག་དུ་ལུང་མ་བསྐྱུན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྒྲོམ་དང་ངོ་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར།
འདོད་ན། ལུས་ཅུ་པར།

དེ་ནི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྐྱུན། །

ཞེས་བས་བསལ་ལོ། །སྒྱུར་ལམ་དུ་ཆོས་ཅན། མཐོང་སྤངས་བོན་སྤོང་བར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ས་
བོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་མེད་ན། དེ་གཉིས་སྤང་གཉིན་ཡིན་ཞིང་སྤོང་བའི་དམ་བཅའ་བྱུང་ངོ། །
གཉིས་པ་ནི། རི་ལྷར་སྤོང་བ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཅི་འདྲ་བ་དང་། གང་ཞིག་གང་ལས་སྤོང་བ་གསུམ་

མོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་བཞི་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་རབ་
 ཏུ་མ་ཞི་བར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། འབྲས་བུ་བདག་གཞན་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པས། ཉོན་མོངས་སྦྱེས་པ་དང་དུ་མི་ལེན་ཅིང་། མ་སྦྱེས་པ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཉེན་
 བོ་བཞེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདྲེས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པའས་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པས་
 སྟོང་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

སྟོང་ཉིད་ལྟ་བུས་ཐོལ་འབྱུར་གྱི། །སྟོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉེན་པོ་དེའང་བཞི་སྟེ། རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱེད་བའི་དང་། ཉེ་བར་སྟོང་བའི་དང་། རྩུགས་
 གཅིག་སྟོང་བའི་དང་། མཐའ་དག་སྟོང་བའི་གཉེན་པོའོ། །

དང་པོ་ནི། ཆོགས་ལམ་དུ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྟོོ་བཏགས་སྟོོ་འབྲུལ་པར་ཤེས་པས་སྟོང་བ་ལ་
 མངོན་དུ་རྩུགས་པར་བྱེད་བའི་ཕྱིར་སྤངས་འབྱུར་གྱི་ཅུ་ལེར་རྣག་དུ་སྦྲིན་དུ་འབྱུག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོར་ལམ་སྟེ། དེས་སྤང་བའི་ཡུལ་དང་འགལ་བ་སྟོང་བ་བདག་མེད་སོགས་གོམས་
 བས་གསལ་བར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རྣག་གཟག་བའི་རྒྱུན་གསོག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་གཉིས་མངོན་གྱུར་སྟོང་
 བའི་གཉེན་པོ། ས་བོན་གྱི་བྱས་པ་འཛོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྟེ། དེའི་ཞི་གནས་ཀྱིས་མཐོང་སྤང་གི་ངོ་པོ་སྟོང་ལ། ལྷག་མཐོང་གིས་
 ས་བོན་ཟད་པར་བྱེད་པས་རྣག་མཚོན་གྱིས་གཟག་པ་དང་། ཁ་འཕྲིམས་པ་བཅོར་བས་དག་པར་བྱེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་ནི་ཀུན་བཏགས་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོའོ། །

བཞི་པ་ནི། སྟོམ་ལམ་སྟེ། མཐོང་བའི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱས་པས་ལྷན་སྦྱེས་ཀྱི་ས་བོན་སྟོང་ཞིང་
 རྣམ་ཐོལ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་སྦྲིན་པར་བྱེད་དེ། རྣག་གཟག་བའི་སྟོམ་སོས་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤང་བུ་མངོན་གྱུར་མི་སྟོང་སྟེ། འདས་པ་འགག་ཅིང་མ་ཡོངས་པ་
 ས་སྦྱེས་ནས་དངོས་པོར་མེད་པས་སྤང་མི་དགོས་སོ། །ད་ལྟ་བའི་དུས་ན་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་དང་མཉམ་དུ་

འཇུག་པ་མེད་པས་སྤོང་བ་མིན་ནོ། །དེས་ན་ས་སོན་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེའང་བདེན་བཞིའི་ཆོས་བཟོད་བཞི་
སྐྱེས་པ་དང་མཐོང་སྤང་བཞི་གཅིག་ཅར་སྤོང་རྒྱུ། །ཨ་རྒྱ་ནི། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་ཆོས་བཟོད་བཞིས་
སྤོང་ལ། །ཁམས་གོང་གི་མཐོང་སྤང་རྗེས་བཟོད་བཞིས་སྤོང་རྒྱུ། །ཞེས། །དེ་ཡང་ལམ་སྐྱེས་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་ས་སོན་གཅིག་ཅར་སྤོང་སྟེ། བསྐྱུ་བར། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་སྤོང་བར་རིག་བར་
བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤོང་སྤང་ནི། རིམ་གྱིས་སྤོང་ལམ་ཆེ་འཕྲིང་དགྲ་དང་། རེ་རེ་ལའང་སྤོང་བའི་ལམ་ལ་
སོགས་པ་ཆ་དུ་མར་བྱེ་ནས་སྤོང་སྟེ། བསྐྱུ་བར། སྤོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་རིག་
བར་བྱ་སྟེ། ལམ་གོམས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །ས་སོན་གང་གི་གཉེན་པོ་དེ་
སྐྱེས་པ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་འགག་པ་དུས་མཉམ་གྱི། གཉེན་པོ་སྐྱེས་ནས་གདོད་སྤང་བྱ་སྤོང་དགོས་པ་མིན་
ནོ། །ས་སོན་དང་བྲལ་བས་བྱིས་བྱེན་དང་སྤང་གྲང་མི་སྐྱེ་བ་ནི། སྤངས་པའོ། །ཀུན་བདུས་སུ། གཉེན་
པོའི་རྣམ་པ་དེ་བྱུང་བ་དང་གནས་ངན་ལེན་གྱི་རྣམ་པ་དེ་འགག་པ་ནི། མཉམ་པས་མཉམ་པ་སྟེ། སྤང་བ་
དང་སྐྱེན་པ་འབྱུང་བ་དང་འགག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐོང་སྤང་
ས་སོན་ལས་གྲོལ་བའི་བྱིར་རྒྱུ། །ཞེ་ན། རང་གི་སྤྱར་གྲོལ་བའི་རྟགས་མ་གྲུབ། རང་སྐྱེས་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་གྲོལ་བ་ལ་བྱུང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པ་རྟོགས་ཞེས་བའང་། སྤྱ་
རོལ་དུ་མ་དག་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་གྱི། རང་སྐྱེས་དུས་ན་མཐོང་སྤང་གིས་མ་དག་པ་མིན་ནོ། །དཔེར་ན།
ཆད་མ་ལ་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཞེས་པ། རང་གིས་སྤང་མ་རྟོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་གྱི། རང་སྐྱེས་
དུས་ན་མ་རྟོགས་པ་མིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སེམས་པ་དང་བསམས་པའི་ལས་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
པ་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཏེ། དབྱེ་ན། འདོད་པའི་བདེ་འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་དང་། ངན་འགྲོའི་རྒྱ་བསོད་ནམས་
མིན་པ་དང་། །ཁམས་གོང་མའི་རྒྱ་མི་གཡོ་བའི་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་གྱི་ལས་ཏེ། མི་དགེ་བ་བརྩ་དང་། རྟག་བཙས་ཀྱི་དགེ་བ་བརྩའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡང་མིད་པའི་བག་ཆགས་འདོག་པའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱ། གང་དུ་སྐྱེ་བའི་ལས་ཀྱི་བག་

ཆགས་བསགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་དེ་དང་དེར་ཀུན་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། ཀུན་
འབྱུང་བ། སོ་སོ་རང་གི་རྒྱུ་དེས་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། སྤྱི་གནས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། སྤིང་ཅེའི་
བར་དུ་མཆོག་དུ་འབྱུང་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། རབ་སྤྱེ། སྤྱོན་མ་ཐོབ་པའི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། ཐོབ་པའི་
ལུས་འདའ་བའི་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་པས། རྒྱུན་ནོ། །

གསུམ་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ།

གསུམ་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད་དང་། ཟབ་
པ་དང་། དབྱེ་བའོ། །མཚན་ཉིད་ནི། ཐེ་བའི་ཐྱེང་ཅན་ལས། དགག་གཞི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འགོག་
བྱེད་ལམ་དང་། དགག་བྱ་ཉོན་མོངས་མི་འབྱུང་བ་གསུམ་མོ། །བསྐྱུས་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
ཆོས་གང་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགག་པར་བྱས་བའོ། །མདོ་ལས།

གང་དུ་མིག་དང་ན་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྣ་དང་ལྟེ་དང་ལུས། །

ཡིད་དང་དེ་བཞིན་མིང་དང་གཟུགས། །མ་ལུས་བ་ནི་འགག་འགྱུར་བ། །

ཞེས་བ་དང་། གང་དུ་མིག་འགག་པ་དང་ཁ་དོག་གི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་
བར་དུ་འགག་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་མེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་གནས་སྤྱི་ལྟར་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདུ་བྱེད་ལུང་སྤྱེ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཇིག་པ་ལས་འགོག་པ་དེ་གཞན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ།
འབྲེལ་མེད་དང་འདུ་བྱེད་མ་འཇིག་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཞན་མིན་ཞེས་མི་བྱ་སྟེ། འདུ་བྱེད་ཀུན་ནས་
ཉོན་མོངས་པ་མིན་པར་ཐལ་བས་སོ། །གཉིས་ཀ་ཡང་མིན་ཏེ། འགལ་བ་འདུ་བས་སོ། །གཉིས་ཀ་མིན་
པའང་མིན་ཏེ། གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པས་སོ། །དེས་ན། སྤྱི་བཞིར་བརྟགས་པ་ལས་འདས་ཏེ། སྤྱོད་པ་
པ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལོ་ཀའི་ལམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ས་བོན་ཉམས་སྤང་བ། བརྟེན་འགོག་པ་སྟེ།

བཏགས་པ་བ། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ས་མོན་ཀྱན་རྒྱ་བཅོམ་པས་འགོག་པ་དོན་དམ་པའི་སྟེ།
མཚན་ཉིད་པ་དང་གཉིས་སོ། །སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུས་བསྐྱས་པ་མ་རྒྱེགས་པ་དང་། མི་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་
བུས་བསྐྱས་པ་རྒྱེགས་པ་སྟེ། གཉིས་ལས། དབྱ་བཅོམ་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་ཐོལ་གྱི་འགོག་པ་དེ། མོ་
ཀའི་ལམ་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་ཐར་སྟོམས་འདུག་གི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་བརྒྱན་པས། རྒྱན་མེད་པ། གཉིས་
ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་ཐོལ་གྱི་འགོག་པ་རྒྱན་ཅན་ཏེ། གཉིས་དང་། བྱང་པོ་ལྷག་པཅས་ལྷག་མེད་གྱི་མྱང་
འདས། ལྷག་མ་ཡོད་མེད་གྱི་འགོག་པ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་དཔལ་ལེན་སེམས་རྣམས་གྱི་
མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་འགོག་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བར་
ཉེ་བར་གནས་པ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་འགོག་པ་སྟེ། ལྷོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པས་འགོག་པ། དུཤ་མེད་པས་ཞི་བ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱས་ཤིང་པ་
བཞིན་དུ་གཅང་བ་དང་བདེ་བའི་དངོས་པོར་གྱུར་པས། གྱུ་ཞོ་པ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པས་ཉག་པ་དང་བདེ་
བས་ཕན་པའི་གཞི་ཡིན་པས། དེས་འབྱུང་གི་མཚན་ཉིད་དང་བཞིའོ། །

བཞི་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ།

བཞི་པ་ལ། མཚན་གཞི་དང་། མཚན་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རྟེན་དང་བརྟེན་པ་
གཉིས་སོ། །རྟེན་ལ། ལུས་ཀྱི་དང་། སེམས་ཀྱི་རྟེན་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། ཉན་མོས་པ་ལྟར་ན། མཚན་མེད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཟ་མ་མ་
ནིང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དན་སོང་གསུམ། སྒྲ་མི་སྦྱན་པ། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྷ་རྣམས་རྣམ་
སྟོན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བས། ལམ་གང་གི་འདར་རྟེན་དུ་མི་བྱང་བར་འདོད་དེ།

མཛོད་དུ།

མཚན་མེད་པ་ཡི་ལས་རྣམས་དང་། ཉོན་མོངས་ཤས་ཆེན་དན་འཁྲོ་དང་། །

འདུམས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། སྒྲིམ་སྒྲན་སྒྲིབ་གསུམ་དུ་འདོད། ། ཅེས་སོ། །

ཁྱེ་བླག་ཏུ་ལམ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཆོག་ལམ་དང་། སྒྲིང་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྲིང་གསུམ་གྱི་མི་ཁོ་ན་ལ་
སྒྲེ་ཞིང་། སྒྲེས་ཟེན་ནི། འདོད་ལྟ་ལ་འང་ཡོད་ལ། ཆོས་མཆོག་ནི། མི་དང་འདོད་ལྟ་གཉིས་ཀ་ལ་གསར་
དུ་སྒྲེས་རུང་ངོ་། །མཐོང་ལམ་ནི། ཆོས་མཆོག་དང་ས་གཅིག་པས་འདོད་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་སྒྲེའོ། །སྒྲོམ་
ལམ་དང་མཐར་ལམ་ཁམས་གསུམ་གཤི་རྟེན་ལ་སྲིད་པར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ།

ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་གསུམ་མོ། །མི་ཡི་ནང་ནས་འཕེན་པར་བྱེད། ། ཅེས་སོགས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དང་པོ་སྒྲེ་པའི་རྟེན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྟེན་དང་འདྲ་ལ། སྒྲེས་ཟེན་གནས་པའི་རྟེན་
ཡང་གཞན་དོན་གྱི་དབང་གིས་རན་སོང་གི་རྟེན་ལ་འང་རུང་ངོ་། །ཁྱེ་བླག་ཏུ་ཆོས་མཆོག་དང་མཐོང་ལམ་
འདོད་པར་སྒྲེ་བ་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་ཞིང་། །ཁ་ཅིག་སྒྲོམ་ལམ་གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་མེད་པར་འདོད་
ངོ། །མི་སྒྲོམ་ལམ་གྱི་ཡོངས་སྒྲུ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་རྟེན་ལ། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ནི། འདོད་པའི་མི་སྒྲེས་པ་ཁོ་
ན་ལ། སྒྲུལ་སྒྲུ་ལམ་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྒྲ་ཆོག་ལ་ལ་བརྟེན་ནོ། །རྒྱན་སྒྲུག་པོ་བཞོད་པ་ལས།
འདོད་པར་མངས་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་བཤད་པ་དང་། ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གཞུགས་ཁམས་སུ་མི་འབྱུང་བར་
བཤད་པ་ནི། དེས་པ་ལྟར། ཡོངས་སྒྲུ་དང་། མཆོག་གི་སྒྲུལ་སྒྲུ་ལ་དགོངས་བསམ་འགལ་བ་མེད་ངོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོག་ལམ་ནི། ཐོས་བསམ་གྱི་རང་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་པས་འདོད་སེམས་
ལ་བརྟེན་པ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། སྒྲིང་མཐོང་གཉིས་ནི། བསྒྲོམས་བྱུང་ཡིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་
བསྒྲོགས། དངོས་གཞི་ཅམ་སོ། རྟོག་པ་མེད་ལ་དཔྱེད་པ་ཅམ་དངོས་གཞི་ཁྱད་པར་ཅན། དེ་གསུམ།
བསམ་གཏན་ལྟ་མ་གསུམ་སྒྲེ། རྟུག་ལ་བརྟེན་ནོ། །འདོད་སེམས་རྣམ་གཤེད་ཆེ་བས་ཞི་གནས་མེད་
ལ། གཞུགས་མེད་ལ་ལྟག་མཐོང་རྒྱང་བས་མི་བརྟེན་ནོ། །སྒྲོམ་ལམ་ནི། ས་རྟུག་པོ་དེ་དང་། གཞུགས་
མེད་དང་པོ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནོ། །སྲིད་ཅེ་རྒྱ་བ་མི་གསལ་བས་རྟེན་དུ་མི་རུང་ལ། བསམ་གཏན་གཉིས་
པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་རྟེན་བསྒྲོགས་བསམ་འོག་མའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་སྒྲེའོ། །མཛོད་དུ།

བསྒྲོམས་བྱུང་མི་ལྷོགས་མེད་པ་དང་། །ཁྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །

གཉིས་ནི་ཐོག་ནང་ཡོད་པའམ། །ཞེས་སོ། །ཐེག་ཆེན་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་ནི། བསམ་གཏན་གཞི་

པའི་རབ་མཐའ་ཞེས་པ། འདོད་པ་ནས་སྲིད་ཅེའི་པར་དུ་བྱེད་ནས་སྲིད་ཅེ་ནས་འདོད་པའི་པར་དུ་ལོག་
སྟེ། ཡང་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་པར་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ལ། སྒྲོམ་ལམ་ནི། ཁམས་
གསུམ་ས་དགྲུ་ལ་བརྟེན་པར་འདོད་དོ། འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེ་ལ་མི་བརྟེན་པར་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་
པའི་ལུགས་སོ། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གང་ཡང་། །

འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་ཅེ་ན། །བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤངས། །

ཞེས་བརྗོད་པ་ནི། ཐབས་ལ་མི་མཁས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས། དེ་
དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། ཞེས་ཁ་ཅིག་གིས། ཞེས་སོ། འགལ་ཞིག་གོང་དང་མཐུན་པར་བཞེད་
དོ། །ཨ་རྒྱ་ནི། ས་དགྲུ་ཞེས་པ། འཕགས་པས་ས་གཉིས་པ་ནས་བརྩ་བའི་པར་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཆེ་འབྲིང་
དགྲུ་ཡོད་པར་བཤད་པས་དེའི་ས་དགྲུ་ཡིན་རྟོ། །ཟེར་རྟེ། སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་དེ་མིན་རྟེ། འདོད་
པ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ས་དགྲུ་དག་ཏུ་རྣམ་པ་དགྲུ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཁམས་གསུམ་
དགྲུར་བཤད་པས་སོ། །སྤྱིར་ས་དང་པོ་ནའང་སྒྲོམ་ལམ་ཡོད་དེ། ཀྱན་བརྩས་སུ། ས་བརྩ་རྣམས་སུ་
སྒྲོམ་པའི་ལམ་ལ་ཞེས་པ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། ས་དང་པོ་ནའང་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཡོད་
པར་མངོན་ཏེ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོགས་སྒྲིབ་མཐོང་སྒྲོམ་མི་སྒྲོབ་ལམ་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་
ཉིད། མཆོན་བྲ། མཆོན་གཞི་ངོས་གཟུང་བ་གསུམ་ལས། མཆོན་ཉིད་ནི། བྱང་ཆུབ་དུ་བཟོད་
པའི་གོ་སྐབས་སྟེ་བལྟལ་གང་ཞིག་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའོ། །བྲེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་
ཆུབ་ཆེན་པོར་ཞེས་སྒྲུར་རྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོགས་ལམ་དེ་བསྒྲོམས་པས་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། རྒྱིབ་
པ་ལས་རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་སྒྲིབ་ལམ་སྟེ་བའི་སྤྲོད་དུ་རུང་བས་ཆོགས་ལམ་སོ། །ཀྱན་བརྩས་སུ།
དེ་བསྒྲོམས་པས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་གནས་ཀྱི་སྤྲོད་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སོ་ཐར་རམ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་བྱངས་ཏེ། དེ་སྒྲིམ་བའི་ཐབས་ལུས་དག་གི་ཉེས་
སྒྲིམ་ཞིང་ཟས་རན་པར་ཟ་ལ། ཉམ་གྱི་སྒྲིམ་སྒྲིམ་བཞི་ཆ་རེ་ཅམ་མི་ཉལ་བར་ཐོས་བསམ་དང་ཆོས་
སྒྲིམ་ལ་བརྟེན་ཞིང་བཞུགས་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །དེ་ན་ཆོག་གས་ལམ་
ཆེ་འཁྲིང་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་ལ། ཐོས་བསམ་གཙུག་ཆེ་ལ་བསྒྲིམས་བྱུང་ཡང་ཐལ་བའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་དོ། །ཀྱན་
བརྟུས་སུ། ཆོག་གས་ཀྱི་ལམ་གང་ཞེ་ན། སོ་སོ་སྤྱེ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། དབང་བའི་སྒྲོ་བསྐྱམས་བ་དང་།
ཟས་ཀྱི་ཆོད་ཤེས་བ་དང་། ཉམ་གྱི་ཆ་སྒྲིམ་དང་ཉམ་གྱི་ཆ་སྒྲིམ་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་བ་
དང་། དབྱེ་ཤེས་བཞིན་དུ་གནས་པར་མངོན་པར་དགའ་བའོ། །ཡང་གང་རྒྱུར་གྱུར་བའི་དགེ་བ་གཞན་
དང་། ཐོས་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསམ་བ་ལས་བྱུང་བ་དང་། བསྒྲིམས་བ་ལ་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱང་
རུང་སྟེ་ཞེས་སོ། །འགའ་ཞིག་བསྒྲིམས་བྱུང་མེད་པར་འདོད་དེ། འཕགས་བསམ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་ཐོས་བ་དང་བསམ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞན་
དུ་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྷ། ངོ་མོ། འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྒྱུན་བཞི་སྟེ། ལྷའི་རྒྱུན་ནི། ཆོག་གས་
ལམ་དུ་བདེན་པ་བཞི་བདག་མེད་དུ་ཐོས་བསམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་བག་ཆགས་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་གསོས་
བཏབ་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་བསྐྱུས་སུ།

ཐོས་སོགས་བག་ཆགས་མེད་པར་ནི། །དེ་འབྲས་སྟེ་བར་མི་རིགས་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

བདག་རྒྱུ། དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་གྱི་ཉེར་བཙོགས་སམ། དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲིམ་པའི་སྒྲིམ་
ལས། དཔྱད་གསུམ་རྒྱུ། བདེན་བཞི་རི་རྩ་བ་དང་རི་སྟེང་པ། དེ་ས་ཐག་རྒྱུ། ཆོས་མཚན་ཆད་པོ་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། མཚན་བྱ། མཚན་གཞི་ལ་དགག་སྒྲིབ་བསྐྱུར་བའོ། །དང་
པོ་ནི། རང་ལུགས་ཀྱི་ཟག་མེད་སྒྲིམ་ལམ་སྟེ་གོང་གི་ལོ་ཁ་ལས་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས། བྱང་རྒྱལ་རྒྱ་
བཟོད་པའི་གོ་སྐབས་ཕྱེ་བ་ལུལ་དུ་གྱུར་བའོ། །ཕྱེ་བྱག་རྒྱ་གསུམ་ལྡན་གང་ཞིག་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་
དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལ་བརྟེན་པ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་མཐོང་ལམ་གྱི་མཚན་
ཉིད་དོ། །གསུམ་ལྡན་གང་ཞིག་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་དང་ཆོས་ཅན་མཐོང་བ་རི་རྩ་བ་དང་རི་སྟེང་པ་མཐོང་བ་

པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྤངས་མཐོང་བ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གསུང་དུ་མཐོང་བས་
མཐོང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོས་བསལ་ལམ་སོ། །མཛོད་དུ།

མ་མཐོང་མཐོང་བྱིང་མཐོང་པའི་ལམ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་དེ། མཐོང་ལམ་ཇས་
གཅིག་ལ་ཐོག་བ་དུ་མར་སྒྲེད། །ཞེན།

དེ་མི་འཐད་དེ། མཐོང་ལམ་སྤྲད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་སྒྲེ་ཡང་། བྱེད་གས་ཀྱི་སྤྲད་ཅིག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
དུས་མཐའི་སྤྲད་ཅིག་མང་པོ་དགོས་པས་ཇས་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །གཞན་ཡང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་
མཐོང་ལམ་ཆོས་ཅན། བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་མེད་བར་ཐལ། ཇས་གཅིག་ཡིན་
པའི་བྱིར། འདོད་ན། ཨ་བྱས། དེ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བའི་བྱིར་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན།
དུལ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་བརྒྱད་རྣམས་བཟོད་བ་ཞེས་བཛོད་ལ། རྣམ་བར་ཐོལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་པོ། ཉོན་
མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་མཛོན་དུ་བྱེད་བ་རྣམས་ནི། ཤེས་པ་བརྒྱད་རྣམས་ཏེ་ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །འབྲོམ་
སོགས་ནི། སྤོང་བཅན་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བཟོད་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་རྣམས་གྲོལ་ལམ་ཇས་གཉིས་
སྒྲེད། །ཞེན། ཆོས་བཟོད་དང་ཇས་བཟོད་ཆོས་ཅན། དུས་ལྡན་མེད་བར་ཐལ། ཇས་གཅིག་པའི་
བྱིར། འདོད་ན། ཀུན་བདུས་སྟེ། དུལ་ལ་ཇས་སྟེ་ཉོན་མོངས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེན། དུལ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པའི་མཐུག་ཐོགས་སྟེ། དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་
གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་གྱུར་བ་ཟག་པ་མེད་པའི་
ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་བསལ་ལོ། །

འབྲེ་ལ་སོགས་ནི། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས། ཇས་བཟོད། ཇས་ཤེས་བཞི་ཇས་བཞིའོ། །ཞེན། ཆོས་
བཟོད་བཞི་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་མི་སྒྲེ་བར་ཐལ། ཇས་གཅིག་པའི་བྱིར། འདོད་ན། འཕགས་པས། མཐོང་
པའི་ལམ་གྱི་སྤྲད་ཅིག་མ་བརྒྱད་པ་ལ་བྱང་སེམས་རྣམས་ལ་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དགོས་པ་ཡིན་རྟོ། །དེ་
ལྟ་མ་ཡིན་ན། སྤྲད་ཅིག་མ་དགུ་པ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་སྤྲོས་པ་མེད་བར་འགོག་བར་ལྟར་བར་
འགྱུར་བས་སོ། །ཞེས་བསལ་ལོ། །ཉོན་མོངས་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་ནི། ལམ་ལ་ཇས་ཤེས་མཐོང་ཟེན་སྤྲོས་

གྱི། གསར་རྟོགས་མེད་པས་མཐོང་ལམ་མིན་ནོ། །དེས་ན་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔའོ། །ཞེ་ན། བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མིན་པར་ཐལ། གསར་རྟོགས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་མ་བྱུང་མཚུངས་ལ། འདོད་ན། སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔར་སྐྱེ་བ་ཉམས་སོ། །ཁ་ཅིག་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་སེམས་ཅམ་པའི་ལུགས། གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དབུ་མའི་ལུགས་སོ། །ཞེ་ན། འཕགས་པའི་ཉི་མའི་འབྲེལ་བ་ཆོས་ཅན། སེམས་ཅམ་ལུགས་སུ་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ལ་ཞེས་པས་སོ། །བསྐྱེ་བ་ཆོས་ཅན། དབུ་མའི་ལུགས་སུ་ཐལ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཏུ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ། སེམས་གཅིག་ཁོ་ན་སེམས་གྱི་རང་བཞིན་ལས་བརྒྱམས་ཏེ་མཐོང་བའི་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ནའང་སེམས་ཅམ་པ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། དབུ་མ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བར་ངེས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་གང་ལས་ཀྱང་བཤད་པའང་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་རྗེས་ལ་ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་རྟེན་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདེན་གསལ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ།

དེ་ནས་དེ་ནི་ལོ་ཀ་ལས། །འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་པ། །

རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏེ་མ་མེད། །འཛིན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །

དེའང་སྤྱག་བདེན་མཐོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པས་དུས་འདི་མཐོང་སྤང་སྤོང་བ་ཆོས་བཟོད། དེའི་རྗེས་ལ་མཐོང་སྤང་གིས་དག་པ་རྟོགས་པ་ཆོས་ཤེས། དེའི་རྗེས་ལ་དེ་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་རྟོགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ནི། རྗེས་བཟོད་དོ། །དེ་དེས་པར་འཛིན་པ་རྗེས་ཤེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞན་གསུམ་ལའང་སྤྱར་ཏེ། སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་གཟུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་ལ། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་འཛིན་པ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་སོ། །ཀུན་བདུས་སུ། གང་གིས་དུས་འདི་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ། དུས་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དུས་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་བཟོད་པའི་མཉམ་ཐོགས་སུ་

ནཱ་པར་ཤོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །དུལ་ལ་ཨེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན།
དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་མཉམ་ཞུགས་སུ། དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་
པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཀླུང་། །

ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་དུ་སྒྲུབ་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ལོ། །དུལ་ལ་ཨེས་སུ་རྟོགས་པའི་
ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཤེས་པ་གང་གིས་ཨེས་སུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་དེ་དེས་པར་འཛིན་པའོ། །དེ་བཞིན་
དུ། བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །ཡང་ན། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཨེས་ལ་སྦྱག་བདེན་རྟག་མི་རྟག་གི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་ཆོས་
བཟོད། རྟག་མི་རྟག་གི་སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད། དུལ་དང་དུལ་མིན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་ཡང་ཡིན་ལ་མངོན་སུམ་
དུ་འདྲ་བྱས་ཐོང་གི། དེ་ལ་གོམས་པ་ཤས་རྒྱུ་ཞིང་དེའི་སྒྲིབ་པ་མ་སྤངས་པས་དུལ་དང་དུལ་མིན་པའི་
སྒྲོས་བྲལ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མིན་ནོ། །ཨ་ལྷུས། གོམས་པ་ཕྱལ་དུ་བྱིན་པ་མ་ཡིན་པའི་གནས་
སྐབས་འདིར་གིན་ཏུ་གསལ་བ་མ་ཡིན། སོ་སོར་སྤང་བ་དང་ལྷག་པར་ཞེན་པ་དག་གིས་བཟོད་པས་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་སོ། །དེའི་ཨེས་ལ་དུལ་དང་དུལ་མིན་པའི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་པ་
ཆོས་ཤེས། དེ་ནས་སྤང་མི་སྤང་གི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་རྟོག་པ་ཨེས་བཟོད། བདག་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒྲོས་བྲལ་དུ་
རྟོགས་པ་ཨེས་ཤེས་ཏེ། གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ།

གཞུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །

ཞེས་པའི་འགྲེལ་པར་འཕགས་པས་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་སོ། །ཨ་ལྷུ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་
པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བརྒྱ་བྱ་ནི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་མ་ཡིན་གྱི། བ་སྤྱད་པའི་དུས་ཀྱི་
ཁྱད་པར་འབྲས་བུའི་བྱ་བ་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་སྟེ། དུལ་ནི། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་ཁོས་
པ་བརྒྱད་སྤངས་པའི་དལ་བ་ལ་སྐད་ཅིག་ཟེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་དག་གྱང་མཉམ་གཞག་དང་ཨེས་ཐོབ་ཅི་
རིགས་པར་ཡོད་དེ། བྱམས་སོགས་ལྟ་བུ་ཨེས་ཐོབ་ཡིན་ནོ། །ཨ་ལྷུས་དུལ་ལ་ཆོས་ཤེས་སོགས་གྱང་
ཨེས་ཐོབ་ཏུ་བཤད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལུང་རིགས་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་

བཅུ་དྲུག་ཏུ་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་ལ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ས་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ནི། མཐོང་བའི་
ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་གྱིས། འདིས་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་
ཡིན་པར་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། ། ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་
དེ་བཞིན་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་ནས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ལ། སྤང་བྱ་སྤྲོང་ཚུལ་
ལས། དེས་པ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་བཅུ་དྲུག་སྟེ། དཔེར་ན། སྟོན་ལམ་བཞིན་ནོ། ། སྤང་དགོངས་སྤྱ། དུམ་
ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པའི་སྐད་ཅིག་ཁོ་ན་ལ་མཐོང་བའི་ལམ་དང་། དུམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་ནི། སྟོན་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པ་དེ། སོ་སོར་རྟོགས་པར་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་
ལས་སྐད་ཅིག་གཅིག་པོ་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བས་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྟེ། མ་
རིག་པ་དང་བཅས་པའི་འཁོར་བ་བརྒྱད་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་རྣམས་སུ་མ་མཐོང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་
བའི་བདག་ཉིད་གྱིས་ན། གཙོ་བོའི་ཞེས་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་ལོ། ། འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོ་བྲགས་
པའི་རྣམ་པ་བྱེན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྩད་ནས་འབྲེན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་ན། དུམ་ལ་
ཆོས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་སྐད་ཅིག་བཙོ་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་མཐོང་བའི་ལམ་སོ་ཞེས་པ་ནི། བ་སྐད་དུ་བྱ་བ་
ཁོ་ན་ནོ། ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལྟ་སྟེ། བརྟགས་ན་མི་འཐད་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་མི་འཐད་པ་དང་། སྤང་བྱ་རིམ་གྱིས་
སྟོང་བར་ཐལ་བ་དང་། བཟོད་པ་ཆོས་མཆོག་ཏུ་ཐལ་བ་དང་། ཤེས་པ་སྟོན་ལམ་དུ་ཐལ་བ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་གང་ཡིན། ཆོས་ཅན་ནམ། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། མིག་
ཤེས་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་ཐལ་ལོ། ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཉིད་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་མཐོང་བ་ལ་བྱེད་ན། སྟོར་
ལམ་ལ་ཡང་རོ། ། ཆོས་ཉིད་མཛོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟེན་སྟོན་པ་ལ་བྱེད་ན། སྟོན་ལམ་ལ་ཡང་རོ། ། ། །
བྲག་གསར་མཐོང་ལ་བྱེད་ན། ས་གཉིས་པ་ལ་ཡང་རོ། ། ཆོས་ཉིད་ཅམ་གསར་མཐོང་ལ་བྱེད་ན། སྐད་
ཅིག་སྟེ་མ་ལ་དེ་བརྟན་ན། བྱི་མ་རྣམས་མཐོང་ཟེན་ལ་འབྲུག་པར་འགྱུར་རོ། ། མི་བརྟན་ན། སྟེ་མ་མཐོང་
ལམ་མིན་པར་འགྱུར་རོ། ། ཞེ་ན། མཐོང་བ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས། མཐོང་བ་ཡིན་པ་མིན་པ་ཅི་རིགས་སུ་
ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་སྟོ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་མི་འདོག་སྟེ། དུམ་པ་ལ་སྐད་ཅིག་དང་། བརྟགས་ཅན་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་དེ་བུམ་པའི་མཚན་ཉིད་མིན་པ་བཞིན་ནོ། ། དེས་ན་སྤང་བ་སྟན་པའི་

མཚན་ཉིད་དེའི་སྒྲིན་ས་མཐོང་ལམ་དུ་འཛིག་གོ། ཡང་རྗེས་བཟོད་དེས་བར་འཛིན་བ་རྗེས་ཤེས་ཡིན་ན།
 ཚེས་བཟོད་འཛིན་བ་ཚེས་ཤེས་ཡིན་ནམ། མིན། ཡིན་ན། རྣམ་གྲོལ་མངོན་དུ་བྱེད་བ་ཚེས་ཤེས་ཡིན་བ་
 ཉམས་སོ། །མིན་ན། དེ་དེས་བར་འཛིན་བ་གཞན་ཡོད་ན་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་བས་མང་བར་འགྱུར་བྱ་གར་
 བ་ཁ་ཅིག་ཞིང་། དེ་ཉིད་གྲིས་འཛིན་ན། རྗེས་བཟོད་ལ་འང་མཚུངས་བས་སྐད་ཅིག་བཅུ་གཉིས་སྟེ་འགྱུར་
 རོ། །དེ་འཛིན་བ་མེད་ན། མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ། །ཞེས་བའི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ།
 ཚེས་ཤེས་གྲིས་རྣམ་གྲོལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དུས་ན་ཚེས་བཟོད་ཀྱང་འཛིན་བས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། མཐོང་ལམ་ན་རྗེས་ཐོབ་ཡོད་བར་འདོད་བ་ལ། ཀུན་བཏུས་སྟེ་བཟོད་བ་དང་ཤེས་
 བ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་མ་མེད་བར་གནས་པའི་རྣམ་འབྱོར་ཅན་དུ་རིག་བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་འགལ་
 ལོ། །ཞེ་ན། མཉམ་གཞག་གིས་མ་བྱེད་པའི་རྗེས་ཐོབ་མེད་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི། གཏན་མེད་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་རྟགས་རྣམས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་བཤད་བས་སོ། །

གསུམ་བ་ནི། མཐོང་ལམ་ཚེས་ཅན། མཐོང་སྤང་རིམ་གྱིས་སྤོང་བར་ཐལ། །མཐོང་ལམ་རིམ་གྱིས་
 སྤྱེ་བའི་ཕྱིར། །འདོད་ན།

སྤྱོད་ཆེན་རབ་འཛིན་ས་ལས། མཐོང་བ་འདི་ལ་སྤྱར་མ་ཐག་ཏུ་ནི།

འཛིག་ཆོག་ས་ལྟ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྟལ་ཞུགས་དང་། །

ཐེ་ཆོམ་དང་ནི་ཉོན་མོངས་གསུམ་པོ་དག །

གཅིག་ཅར་སྤངས་ཏེ་འཕགས་པའི་བདེན་མཐོང་བ། །

དེ་བས་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཏུ་གསུངས། །

ཞེས་བ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྒྲིན་མེད་དེ། གཉེན་པོ་རེ་རེ་སྤྱེས་བ་ན། དེའི་རྟོགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་
 གཅིག་ཅར་སྤོང་བར་ལ་དགོངས་ཀྱི། སྤང་བྱ་མ་ལུས་བ་གཅིག་ཅར་སྤོང་བ་མིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཡིན་ན།
 མཐོང་སྤང་རྟོག་བ་ཚེས་ཅན། སྤོང་བ་དང་འཇུག་པའི་ལམ་གྱིས་སྤོང་བའི་ཁྱད་བར་མེད་བར་ཐལ། དུས་

གཅིག་ཅར་སྤང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་སྤྱོད་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཞེས་སོགས་དང་
འགལ་ལོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཅན། ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་སུ་ཐལ། མཐོང་སྤང་དང་བཅས་
བའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

རང་གི་རོ་སྐལ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་བཅས་བའི་རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤང་སྤྱད་བཞིན།

སྤྱིར་ཟེར་ན། མ་དེས་ཏེ། དེས་ན། ཆོས་མཆོག་འབྲིང་ལའང་ཐལ་བས་སོ། །

ལྟ་བུ་ནི། ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཆོས་ཅན། སྤྱོད་ལམ་དུ་ཐལ། ཆོས་ཉིད་མདོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་
ཟིན་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། དེས་ན། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལའང་ཐལ་ཞིང་། གཞན་
ཡང་། དེ་དག་གིས་ཀྱང་ཁྱིམ་དག་པའི་ཆ་གསལ་དུ་རྟོགས་ཏེ། ཀུན་ལས་བརྟུས་ཀྱི་འབྲེལ་བར། དེ་
དག་གིས་སྤྱོད་མ་མཐོང་བའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་རེ་རེ་ལའང་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་མིན་པར་ཐལ། དུམ་ཆོས་ཅན་རྟོགས་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུབ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡུལ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །ཞེ་ན། མ་དེས་ཏེ། མཐོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་
ལ་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །སྤྱི་ལམ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་ཡུལ་ནི། གཉིས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཁྲོ་ལོ་དང་། བརྒྱ་ལྟེན། དབང་པོ་རྣེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤང་ཅིག་
གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། བརྒྱ་བྱག་ལ་སོགས་པར་སྟེའོ། །ཞེས་འདོད་དེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་
ན། མཐོང་བའི་ལམ་དུས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཐོགས་ཤིང་། འདི་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་བརྩོན་འགྲུས་
དང་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པས་ན། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཆད་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། འོན་ཀྱང་གཅིག་དང་
བརྒྱ་བྱག་ཏུ་སྟེ་བའི་ལུང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་དང་བཞི་སོགས་ལ་ལུང་མེད་པས་འཐད་པ་དགལ།
ཞེས་པ་དང་མཐུན་པར་སྤྱང་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཅད་ལ་མཐོང་སྤང་
ས་པོན་དང་བཅས་པས་དག་པས་འཇིགས་པ་ལྟ་དང་བལ་ཏེ། མདོ་ལས།

ས་ཐོབ་གྲུར་མ་ཐག་ཏུ་འཛིགས་པ་ལྟ་དང་བལྟ། །

འཆོ་འཆད་དང་འཆི་དང་མི་བསྐྱགས་ངན་འཁྲོ་དང་། །

འཁོར་གྱི་འཛིགས་བལྟ་དེ་ལ་བག་ཆའི་རྣམ་པ་མེད། །

ཅེ་བྱུང་ཞེ་ན་བདེ་ལ་བདག་གི་གནས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ཡོངས་གཙོད་ལ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཐུག་བརྒྱ་གཉིས་དང་། དགའ་བ་དགྲ་དང་། སྒོན་ལམ་དང་འབད་
པ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་བརྒྱ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱན་བཞི། སྤང་བ་བརྒྱད། སྤྱང་རྩེ་
ཆེན་པོ་བརྒྱ་དྲུག ལས་སོ་གཉིས། སྟོབས་བརྒྱ། མ་འདྲེས་པ་བཙུ་བརྒྱ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་དོ། །

བཞི་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བཟོད་བའི་གོ་
སྐབས་ཐེ་བུལ་གང་ཞིག་སྒོམ་སྤང་སྤྱང་བའི་གཉེན་པོ་དོ། །ཡོ་ཀ་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་ཁམས་
གསུམ་གྱིས་བསྐྱས་པ། འདས་པའི་མཚན་ཉིད། གང་ཞིག་སྒོམ་སྤང་གནས་ངན་ལེན་སྤྱང་བའི་གཉེན་
པོ་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཁོ་ན་རྒྱན་ཏུ་གོམས་པར་བྱེད་པས་སྒོམ། བར་ཆད་མེད་
ལམ་ནི། འདིས་རྣམ་ཐོལ་ལམ་ཆོལ་བར་བྱེད་པས་ལམ། རྣམ་ཐོལ་ལམ་ནི། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
བཙལ་བར་བྱ་བས་ན། ལམ་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཐོགས་མེད་གྱིས། ཡོ་ཀའི་སྒོམ་ལམ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་བརྒྱད་དང་། ཡོ་
ཀ་ལས་འདས་པ་བདེན་བཞི་ཤིས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཆེ་འཕྲིང་དགྲར་བཞེད་དོ། །

འདིར་ཐག་བཙས་ཐག་མེད་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་
ལས།

དང་པོ་ནི། ཨ་ལྷ་ན་རེ། ཟག་བཅས་སྒྲིབ་ལམ་ནས་ཡོད་དེ། རྒྱུ་ཅི་བཟོད་པ་གསུམ་ན་མོས་པ་
གསུམ། ཆོས་མཆོག་རྒྱུ་ཅི་ན་བསྟོ་བ། འབྲིང་ན་ཡི་རང་ཡོད་ཅེས། །དེ་མེད་བཤེས་གཉེན་ནི། མོས་པ་
གསུམ་སྒྲིབ་ལམ་དུ་བཞེད་དོ། །དོན། སྒྲིབ་ལམ་ན་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་ཡོད་
པར་ཐལ། ཉག་ཏུ་གཞན་དོན་གྱི་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། གཉིས་དོན་མོས་པ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཡོད་དེ། རིམ་པ་ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་ནས། རང་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་རྣམས་པ་དགྲ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་
པ་ནི། དེ་ཡང་ཡུམ་ཁོ་ན་ལས་ཡིན་ཏེ། ཉག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་
སོ། །ཁ་ཅིག་ན་རེ། མོས་པ། ས་གཉིས་པ་གསུམ་པ་བཞི་པས་བསྐྱུས་། བསྟོ་བ་ལྷ་པ་དུག་པ་བདུན་པས་
བསྐྱུས། རྩེ་སྤྱི་ཡི་རང་བརྒྱུད་པ་དགྲ་པས་བསྐྱུས་སོ། །སྐྱུ་བ་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ནི། ས་བརྒྱ་པས་བསྐྱུས་
སོ། །ཞེ་ན། ས་བཞི་པ་ན་ཆོས་ཅན། གཞན་དོན་ཁོ་ནར་འགྱུར་པ་ཡོད་པར་ཐལ། གཞན་དོན་མོས་པ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། ལྷབ་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། གཞན་གྱི་དོན་ནི། གང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་པ་
སྟེ། ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན།

པམ་ཆེད་དོན་མེད་དོན་ཡོད་དང་། །རྣམ་ཀྱན་དོན་ཡོད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་ས་བདུན་མན་ཆད་དུ་གཞན་དོན་དུ་མི་འགྱུར་པ་མིད་པར་བཤད་པས་བསལ་ལོ། །གཞན་
ཡང་། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། ས་བརྒྱ་པས་བསྐྱུས་པ་མིན་པར་ཐལ། ས་དགྲ་མན་ཆད་ན་འང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ།

གཉེན་པོ་རྒྱུ་ཅི་རྒྱུ་ཅི་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་པས་སོ། །

སྐྱུ་བ་པ་སྒྲོམ་ལམ་ཡང་ས་གཉིས་པ་སོགས་ན་ཡོད་དེ། ལྷད་པར་ལྷ་པོ་ཡོད་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་
ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཟག་མེད། མན་ཆད་ཟག་བཅས་ཞེས་སམ། ས་བདུན་པ་ཡན་ཆད་ཟག་མེད། མན་ཆད་
ཟག་བཅས་སོ། །ཞེ་ན། མོས་པ་སྟོ་ཡི་རང་གསུམ་ཆོས་ཅན། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་དམ། བརྒྱུད་པ་ཡན་
ཆད་ན་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སངས་རྒྱུས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། སྒྲོམ་
པའི་ལམ་རྣམས་པ་གཉིས་ཏེ། དག་པ་ལོ་ག་པ་དང་། ལོ་ག་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་པས་བསལ་ལོ། །ཁ་

ཅིག་ནི། ཟག་པ་འབྱུང་དུ་བྱུང་མི་བྱུང་ངམ། རང་ལས་བྱུང་བའི་ཟག་པ་སྤངས་ལུང་ཕྱེད་མི་ཕྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འཛོམས་ན། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མོས་བསྐྱོལ་ཡི་རང་གསུམ་ཟག་བཅས་མིན་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཅེས་པ། ཟག་པའི་སྒྲོ་དུག་དང་འབྲེལ་མ་འབྲེལ་དང་། འདོད་པ་མེད་པ་མ་རིག་པ་ལྟ་བུའི་ཟག་པ་སྤངས་མ་སྤངས་དང་། ཤེས་སྤྱིམ་སྤངས་མ་སྤངས་ཀྱིས་འཛོམས་པ་ལ། འདིར་དང་པོ་གཉིས་མིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་པ་ལ་བྱས་ན། ཟག་བཅས་ཀྱང་ཟག་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཉོན་མོངས་ཆེད་དུ་གཉིང་ནས་མི་སྤོང་བ་ལ་བྱས་ན།

ཉོན་མོངས་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་འགྱུར། །

ཞེས་བ་ལྟར། བྱང་ལེམས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་མི་སྤོང་བས་ཟག་མེད་ཀྱང་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ་བས་སོ། །གསུམ་པ་དང་མཐུན་ཏེ། སྒྲོམ་ལམ་གཞིར་བྱས་ལ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྤྲུལ་གི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་སུ་ངེས་བས། དང་པོ་ཟག་བཅས། གཉིས་པ་ཟག་མེད་དེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་དང་བྲལ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ཡོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་བཅས་མོས་བསྐྱོལ་ཡི་རང་གསུམ་དག་པ་ལོ་ག་པར་སངས་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས་དང་ཆོས་བཤེས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་པས། མོས་པ་དགུ་རིམ་པ་ལྟར་སྒྲོམ་ལམ་དགུའི་རྒྱུ་ཐོབ་ནས་ཡོད་དེ། བསྐྱོལ་ཡི་རང་ཡང་དེ་དག་ན་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དོ། །འབྲེལ་ཆེས་ནས་ནི། བདག་ཏུ་ང་རྒྱལ་གྱི་ས་པོན་མ་ཟད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་ཁོ་ནར་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ཞེས་གསུངས་པས། སོ་སྤྱོལ་རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ། ས་དང་པོར་བདག་གཞན་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་གཉིས་དོན་མོས་པ། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ན་གཞན་དོན་མོས་པ་ཡོད་པར་བཞེད་དོ། །ཟག་མེད་ནི། མཉམ་གཞན་གི་ཡེ་ཤེས་པར་ཆད་མེད་ལས་ནི། སྤྱིམ་པ་སྒྲོམ་ལམ། རྣམ་གྲོལ་ལས་ནི། རྣམ་དག་སྒྲོམ་ལས་སྤྱེ། སྤང་བའི་དབྱེ་བས་ཆེ་འབྲིང་དགུའོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་ཟག་པའི་ས་པོན་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འཛོམས་གས། མཛོན་ལྟ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་འཛོམས་དང་པོ་ལྟར་ན། མཉམ་གཞན་ཀྱང་ཟག་བཅས་སུ་ཐལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མཉམ་གཞན་གིས་ཐེན་པའི་རྒྱུ་ཐོབ་ཟག་མེད་དུ་ཐལ་ཡོ། །ཞེ་ན། སྤྱིར་ཟག་པའི་ས་པོན་བདག་གཅིག་ཏུ་ཡོད་

ན། ཟག་བཅས་སྤྱུ་འགྲུར་ཡང་མཉམ་གཞན་ཟག་པའི་ས་ཐོན་ལས་རྩམ་གཞན་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཤེས་
སྤྱི་བ་གྱི་ཟག་པ་མངོན་གྱུར་ཡོད་མེད་གྱིས་འདྲི་གཞན་པ། རྩམ་ཐོབ་སྦྱོར་དུ་མི་ཆེ་སྟེ། ཤེས་སྤྱི་བ་མངོན་
འགྲུར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འབྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ། རང་དོན་མོས་པ་ཆོས་ཅན། དག་པ་ལོ་ཀ་པ་
མིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་པའི་ལམ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །དག་པ་ལོ་ཀ་པར་བཤད་པ་
ནི། ལུགས་གཞན་ཡིན་གྱི། འདིར་མི་གཞོད་དོ། །སངས་རྒྱུ་ཡི་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་ལུགས་ལ། སྦྱོར་
ལམ་ཆུང་དུ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྦྱུ་བ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། རང་དོན་མོས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ཁྲུ་བ་པ་ཡོད་དེ། འཕགས་པས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི། གང་གིས་རང་གི་དོན་ཉིད་སྦྱུ་བ་
པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྦྱུ་བ་པའོ། །ཞེས་བས་སོ། །འདྲི་ན།
སྦྱུ་བས་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གཞན་མཉམ་ཉིད་དུ་མ་རྟོགས་པར་ཐལ། སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྦྱུ་བ་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲི་ན།

སར་ཞུགས་པ་ལ་བྱང་ཆུབ་གྱི། །ཡན་ལག་རྣམ་པར་གཞག་པར་བཞིད། །

ཆོས་རྣམས་དང་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན། །མཉམ་བཞིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་བས་བསལ་པོ། །ཞེ་ན། བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་སོ། །ཡང་། སྦྱོར་ལམ་ཆེན་པོའི་
རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། སྦྱོར་ལམ་མིན་པར་ཐལ། སྦྱོར་སྤང་གི་གཉེན་པོ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། མཚན་
ཉིད་པ་མིན་པར་ཐལ་བ་འདྲི་བ་ཡིན་ནོ། །བདགས་པ་བ་མིན་པར་ཐལ་བ་ལ་ཁྲུ་བ་པ་མེད་དེ། ཨ་ལྷས།
རི་སྐད་བསྟན་པའི་སྦྱོར་པའི་ལམ་གྱིས་མཐའི་སྐད་ཅིག་ནི། སྤང་བྱ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཞེས་པ། རྣམ་
པར་དག་པ་ཤིན་ཏུ་བ་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱུ་དངོས་སོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བཞུགས་པའི་གོ་སྐབས་
ཐེ་བཙུལ་གང་ཞིག་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་རྟོགས་པས་ན། མི་སྦོལ་བ། སྦོལ་ལམ་གྱིས་བཅའ་པར་བྱ་
ལས་ལམ་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྫོང་ཆེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བཞེན་ནས་གནས་མ་ལུས་པ་ལྟར་བའི་ཟད་པ་དང་།
མི་སྐྱེ་བ་ཤིས་པ་འདི་ཡེ་ཤིས་སམ། མི་སྐྱེ་བ་འདི་ཆོས་བརྒྱུད། རྫོང་ཆེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་སྒྲོམ་སྤང་ཆུ་
བུའི་ཆུང་བུ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་སྟེ། སྤྱིར་བའི་ལམ་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་སོ། །སྤྱིར་བའི་ལམ་
ནི། ཆུར་སྐྱིབ་པས་མི་སྤེད་ཅིང་བར་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ནི་གཤིག་པ་སྟེ། སྒྲོམ་སྤང་ཆུང་བུའི་ཆུང་བུ་པ་
ཆེར་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཡོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་ནི། སྤང་བུ་ཟད་བར་སྤོང་བ། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤིས་
པ་འདི་དངོས་ཆུར་ཆུར་པ་ཡོ། །ཨ་ལྷུས། འགའ་ཞིག་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདི་འདྲ་མཐར་ཕྱིན་པ་འདི་ལམ་
དུ་བརྒྱུད་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་བཤད་པ་འདྲ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་འདིས་དེ་ཁོ་ནའི་དོན་འཆོལ་བས་ལམ། མ་
རིག་པ་དང་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པས་རིག་པ། རྟགས་འཛིན་ལ་སོགས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་ཆུར་བའི་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྐྱབ་པས་སྐྱབ་པ། རྟག་པ་ངེས་པར་འཁྱུང་བའི་གནས་སྐྱེ་
འགྲོ་བར་བྱེད་པས་ངེས་འབྱེན་ལོ། །

བཞི་པ་ལ། གལ་ཏེ་བདེན་བཞི་ལ་ཆོས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། དུལ་ལ་སོགས་རེ་འདི་མིང་གིས་
འདོགས་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། འཁོར་བ་འབྲས་བུས་བསྐྱུས་པ་ལ་དུལ་ཆོས་སུ་ཡོད་
པས་ཆོས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་སོ། །དགོས་པ། དུལ་འདི་བདག་ཉིད་དུ་ལྟར་བའི་མི་རྟག་པ་འདྲ་དུལ་ར་
རྟོགས་པ་དང་། མི་རྟག་པ་འདི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་ན། ལམ་སོགས་ཀྱང་དེར་དོགས་པར་འཁྱུར་བས་དེ་
དགག་པའི་ཕྱིར་དུའོ། །ཡང་ཆོགས་སྤྱིར་གཉིས་ལམ་བདེན་མིན་ཏེ། ལྟར་ཟླ་མང།

དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནིང་གིས། །

ཞེས་པ་མ་ཆད་བས་སོ། །ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་པ་མིན་མོད། རྗེས་མཐུན་པར་མི་འགལ་བས་འདིར་
བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་རྣམ་ཐོལ་ལམ་ལམ་བདེན་མིན་ཏེ། དག་གསལ་གཉེན་པོ་མ་ཆད་བས་
སོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། གཉེན་པོའི་དབྱེ་པ་མ་ཤིས་པ་འདི་སྤྲད་དེ། གཉེན་པོ་ལ། རྣམ་པར་སྤྱད་འབྱེན་པའི་གཉེན་
པོ། ཐོས་བསམ་གྱིས་ཐག་བཅས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བ་དང་། སྤོང་བའི་གཉེན་པོ། སྤྱིར་ཆ་
དང་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་སོ། །རྟོན་གཉེན་པོ། རྣམ་ཐོལ་ལམ་དང་། ཐག་བསྐང་བའི་གཉེན་པོ། ལམ་
དེ་ལས་གོང་མཉོན་མོངས་གཞན་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྟེ། བཞི་ཡོད་ཅིང་། གཞན་ཡང་ལྟ་མའི་
རྣམ་ཐོལ་རྣམས་ཕྱི་མའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་འཁྱུར་ཏེ། ཨ་ལྷུས། གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོགས་པའི་

ནམ་པ་ནམས་ཀྱང་སོ་སོར་བར་ཆད་མེད་པ་དང་ནམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོའོ། །རྟོགས་པའི་ནམ་
པ་ཐ་མ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། འཁོར་བའི་འབྲས་བུ་དུམ་ཁ། ལྷ་ཀུན་འབྱུང་། རྣམ་བྱང་གི་འབྲས་བུ་འགོག་
པ། ལྷ་ལམ་བདེན་ལ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལ་གདམས་པ། རི་ལྟར་གདམས་པ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་སྐྱེ་བ་དང་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་རྣམས་དུམ་ཁ་གསུམ་གྱིས་དུམ་
བས་ན། དུམ་ཁའི་བདེན་པ་ལའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཟག་བཅས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་གི་འབྲས་བུར་ལྷ་ར་བ་དུམ་ཁའི་བདེན་
པའི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ་དག་ཤེས་པ་དང་ཤེས་
བྱའི་སྟོན་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་སྟེ། བ་མེད་པའི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་གཅིག་ཅིང་དབྱེར་མེད་དོ། །ཞེས་འདོམས་
སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་བཙོན་ན་བཙོན་ཞེས་བྱའོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་ལྷུལ་པ་དང་། ཆོ་
དང་ལྟན་པ་ལ་ལྷ་འདི་བྱས་འདི་སྐད་ཅེས་གསལ་རྟོ། །བཙོན་ལྟར་འདས། བྱང་སེམས་ཆེན་པོས་རི་ལྟར་
ཤེར་བྱིན་ལ་བཙོན་པར་བགྱིས་ན་བཙོན་ཞེས་བཞོད་པར་བགྱི་ཞེས་ཞུས་ལན་དུ། འདི་ནས་ཆོས་ལ་
གདམས་པའི་བར་དུའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་
རྣམས་དུམ་ཁའི་རྩ་རིགས་ཀུན་འབྱུང་བར་འབགས་པའི་ཤེས་ཡུལ་དུ་བདེན་པ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། ཆོས་
ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཟག་བཅས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དུམ་ཁའི་རྒྱར་ལྷ་ར་བའི་ཀུན་
འབྱུང་དག་ངོ་བོ་ཐ་མ་དང་དེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་དབྱེར་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་ནི། དུམ་ཁ་ཀུན་འབྱུང་ཞིང་སྐྱེ་བ་དང་། དུམ་ཁ་ཀུན་འགོག་པ་དང་། ཆགས་སོགས་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བ་སྟེ། ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ལྟན་པའི་ཆོས་ཅན་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྟོན་པའོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན། འགག་པའི་ཆོས་ཅན་དུ་ཡང་དག་
པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །གཟུགས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཅན་ནས། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་
ཅན་དུ་ཡང་དག་པར་རྩེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རང་བཞིན་སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་གང་དུ་ཟག་པ་དང་བཅས་
བའི་དངོས་པོ་རྣམས་འགག་པ་འགོག་པའི་བདེན་པ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན། ལྷོང་བ་ཉིད་འགོག་བདེན་དེ།
དོན་དམ་བར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་སྟེ་བ་དང་། འགག་པ། སྤང་གཉེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྤར་ཡོད་ཉམས་པ་དང་སྤར་མེད་འཕེལ་
བ་དང་། སོགས་པ་དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འགོག་བདེན་དེ་ལ་ནི། དོན་དམ་བར་
ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆོས་གཟུགས་མེད་དོ། །ནས་ཀྱི་སྦྱས་བསྐྱུས་པ་ཆོར་བ་སོགས་མེད་དོ། །ལས་
ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་མ་རིག་པ་སྟེ་བ་མེད་དོ། །ཡང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཆ་གིའི་བར་དུ་སྦྱེ་བ་མེད་དོ། །རྣམ་བུ་གི་
ཆོས་མ་རིག་པ་འགག་པ་མེད་དོ། །ཡང་གིས་བསྐྱུས་པ་ཆ་གིའི་བར་དུ་འགག་པ་མེད་དོ། །རྟོགས་པ་ལོ་
སངས་རྒྱས་མེད་དོ། །ཀྱང་གི་སྦྱས་རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་མེད་དོ། །རྟོགས་བྱ་བྱང་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་ཡང་མེད་
དོ། །བར་དུ་ཡང་ཞེས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་བསྐྱུ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པའོ། །མདོའི། ལྷོང་བ་ཉིད་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི། མི་སྦྱེ་མི་འགག་ཅིང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན། འཕེལ་བ་མ་
ཡིན། འཕྲིབ་པ་མ་ཡིན། འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱང་བ་མ་ཡིན། གང་ཡང་འདི་
འདྲ་བ་དེ་ལ་ནི། གཟུགས་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ལྷོང་ལས་འདས་པའི་གོང་ཁྱེད་དུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ལམ་
བདེན་ལོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལམ་དང་། རིགས་སྦྱབ་དང་། དེས་འབྱེན་ལ་འདོམས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
དོན་དམ་བར་ལམ་སྦྱིན་སོགས་དང་བདག་ཉིད་རང་གི་རོ་པོས་སྦྱང་བའི་ཕྱིར་ལམ་སྦྱིན་སོགས་ལ་བདག་
ཉིད་དམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ། བཙོན་མི་བཙོན་དུ་མི་དམིགས་པར་སྦྱབ་ཅེས་བཞུན་
ནོ། །མདོའི། སྦྱིན་པའི་བར་ཕྱིན་ལ་བཙོན་ཞེས་བྱ་བའས། མི་བཙོན་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་དག་པར་ཆེས་སུ་
མི་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དོན་དམ་བར་སྦྱར་བ་པོ་དང་སྦྱར་ས་གཉིས་ཀ་སྦྱང་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ནང་སྦྱར་

བཤོ་སྟོང་བཞི་དེ་ནི། བྱི་སྒྲུང་ས་རིགས་སྒྲུབ་སྟོང་བཞི་དང་མཚུན་ལྡན་བ་དང་མི་ལྡན་བ་མ་ཡིན་བ་
 དེ་སྟོང་བ་དང་མི་སྟོང་བ་མ་ཡིན་བཞི་དུ་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོན་ནོ། །སོགས་བ་ནང་སྟོང་བ་
 པོ་མཚུན་མེད་སྟོན་མེད་ནི། བྱི་སྒྲུང་ས་མཚུན་མེད་སྟོན་མེད་ལ་སྟོང་མི་སྟོང་གི་སྟོས་བྲལ་དུ་རྟོགས་བ་
 ལ་སྐྱབས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་བཤོ། །སོགས་ཀྱི་དོན་སྟོང་བཞི་དེ་ལྟ་ལ་འཆད་བ་ནི། འཕགས་པས་དངས་
 བའི་མདོ་མ་མཐོང་བར་མཆོན་ནོ། །མདོ་ནི། སྟོང་བཞི་དེ་ལ་སྟོང་བཞི་དེ་གིས་སྟོང་བར་མི་བྱེད་དེ། སྟོང་
 བཞི་དེ་གི་རྒྱལ་འབྱོར་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མཚུན་མེད་སྟོན་མེད་ལའང་སྒྲུང་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དུས་གསུམ་མཉམ་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་མཐའ་འཁོར་བ་ནས་བྱི་
 མའི་མཐའ་སྒྲུང་འདས་སུ་ལྡན་བ་དང་མི་ལྡན་བ་སྟེ། སྟོང་མི་སྟོང་རལ། དེས་འབྱིན་ཡིན་མིན་གྱི་སྟོས་
 བྲལ་དུ་རྟོགས་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །མདོ་ནི། སྟོན་གྱི་མཐའ་ལ་བྱི་མའི་མཐའ་སྟོང་བར་མི་བྱེད་
 རོ། །ཞེས་སོ། །གོང་གི་དང་གིས། ཞེས་སྟོན་བ་བདེན་པ་ལ་འདོམས་བ་དང་ཞེས་བ་བསྐྱབས་ལ། ཞེས་
 བྱི་དེ་སྟོང་རོ། །

གསུམ་པ། རྟོན་དཀོན་མཆོག་གསུམ།

གསུམ་པ་ལ། བྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་དང་།
 དེ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའོ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐྱབས་གསུམ་
 གྱི་རོ་སོ། གུན་རྫོབ་དུ་སྐྱབས་གསུམ་དུ་གཞུགས་པ། དོན་དམ་དུ་སྐྱབས་གཅིག་དུ་བསྟན་པ།
 དཀོན་མཆོག་གི་སྐྱ་དོན་བསྟན་བཤོ། །

དང་པོ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི། རྒྱུད་རྒྱ་མ་ལས།

གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབྱས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས། །

སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཇིག་མེད་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །

མཁུན་བཅའི་རལ་གྱི་རྩོམ་ཆོག་བསྐྱམས་དུཤེས་ཐུག་གཅོད་མཛད་ཅིང་། །

སྒྲ་ཆོག་ལྟ་ཐེབས་ཀྱིས་བསྐྱོར་ཐེ་ཆོས་ཅིག་པ་འཛིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་པ་འདིས་ནི། ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྔན་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱམ་ཏེ། ཆོས་སྐྱེ་ནི། འདུས་བྱས་
ཀྱི་མཆོད་ཉིད་ཐོག་མར་སྦྱེ་བ། དབུས་སུ་གནས་པ། མཐར་འཛིག་པ་མེད་པའི་བྱིར་འདུས་མ་བྱས་པའི་
ཡོན་ཏན་ནོ། །སྒྲིས་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་བྱིར་ལྷན་གྱུ་བོ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་
རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་གཞན་ཀྱི་ཁྱེན་ཀྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་རྣམས་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བརྟོད་དུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་མཁུན་
པའོ། །དེ་ལྟར་མཁུན་ནས་དེ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཛིག་མེད་མོ་ཀ་ལས་འདས་
པའི་ལམ་སྟོན་པ་ནི། བཅེ་བའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་མཁུན་བཅའི་དུཤེས་ཐུག་གཅོད་པས། རལ་གྱི་དང་། ལྟ་
བ་དང་ཐེ་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱམས་པའི་མཐོང་སྤང་ནགས་ཐེབས་པོས་བསྐྱོར་བའི་ཅིག་པ་ལྟ་བུ་འཛིག་པར་བྱེད་
པས། རྩོམ་ལྟ་བུ་སྒྲེ། ལུས་པའོ། །དེ་དག་ལས། དང་མོ་གསུམ་མཇུག་བཞི་ནི། རང་དོན་ནོ། །བྱི་མ་གསུམ་
མཇུག་གཉིས་ནི། གཞན་དོན་ནོ། །

དེ་ཉིད་ལས།

འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷན་ཀྱིས་གྱུ་བ། །གཞན་ཀྱི་ཁྱེན་ཀྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །

མཁུན་དང་བཅེ་དང་ལུས་པར་ལྔན། །དོན་གཉིས་ལྔན་པས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ནི།

གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུ། །

བརྟག་པར་མི་ལུས་ངེས་ཆོག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། །

དེ་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྤང་ལྷན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །

ལྷན་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཛོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་པ་འདིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་ཆོས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ། འགྲོག་བདེན་ནི། སྤྱ་བཞིར་
བརྟག་མི་ཁུས་པས་རྟོག་གའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེས་ཆོག་སོགས་དང་བྲལ་བས་བརྟེན་དུ་མེད་
པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་དུ་མེད་པའོ། །ཞི་བ་ལ་གཉིས་
ལས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་བ་ཞི་བ་ནི། གཉིས་སྤྱ་མེད་པའོ། །དེའི་རྒྱ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་རྟོག་
ཞི་བ་ནི། རྟོག་པ་མེད་པའོ། །ལམ་བདེན་ནི། ཉི་མ་དང་ཆོས་མཐུན་ཏེ། ཉེན་ཉི་མའི་མེད་པས་དག་པ་
དང་། མེས་བྱ་སྤྱང་བར་བྱེད་པས་གསལ་བ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བའི་གོགས་ཀྱི་གཉེན་སོ་བྱེད་པས་
གཉེན་སོར་མཐུན་ཅོ། །ཡོན་ཏན་དང་སོ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་འགྲོག་བདེན་ནི། གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་དང་ལྷན་པའི་ལམ་བདེན་ནི། གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་
ཡིན་ཏེ།

བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་སོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །

གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་དགོ་འདུན་ནི།

སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་སོ་མེད་གཟིགས་པས། །

གང་དག་འཕྲོ་ཀྱན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །

རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྤྱི་བ་བ་མེད་པའི་རྫོ་མངའ་བ། །

སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡི་མེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། །

ཅེས་པ་འདིས་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་དགོ་འདུན་བསྟན་ཏེ། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་
གསལ་བ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་གཏོད་ནས་ངོ་སོ་མེད་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བདག་གཉིས་མེད་པའི་མཐའ་གཏོད་མ་ནས་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་རྗེ་ལྷ་བ་མཐུན་པའོ། །འཕྲོ་བ་

ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཡོད་པར་མཐོང་བ་དེ་སྤྱིང་བ་མཆེན་པ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་མོ་
ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་མཆེན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པ། ཡེ་ཤེས་དང་པོ་ཆགས་པའི་སྤྱིབ་པ་མེད་པ།
ཡེ་ཤེས་གཉིས་པ་ཐོགས་པའི་སྤྱིབ་པ་མེད་པ། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་དང་
ཉེ་བར་གནས་སྤྱར་པ་ལམ། ལུས་ཅན་ཀྱན་གྱི་སྦྱབས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པས་དམན་པའི་
སྤྱིབ་པ་མེད་པའོ། །དང་པོ་གསུམ་ནི། རིག་པ། ཕྱི་མ་གསུམ་ནི། རྣམ་པར་ཐོབ་པའོ། །

དེ་བཞིན་དེ་སྤྱིང་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །

སྒོ་ལྗན་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པའི་ཆོགས། །སྒྲ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

ཐེག་དམན་གྱི་དགེ་འདུན་ནི། །གཞན་པན་གྱི་བསམ་པ་མ་དག་པས་སྦྱབས་ཀྱི་འོས་མིན་པའི་ཕྱིར་མ་
སྒྲོས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སྤྱན་པ་བསྟན་པ་སྒྲོབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་གསུམ་པ་དང་བྱེད་གསུམ་པ། །

མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྦྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །

ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་བྱང་མེམས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། སངས་རྒྱས་
ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སྦྱབས་སུ་བཞག་གོ། ཆོས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་
པའི་དབང་གིས་ཆོས། དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་དུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་དང་། དགེ་འདུན་
ལ་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པའི་དབང་གིས་དགེ་འདུན་སྦྱབས་སུ་བཞག་སྟེ། གང་ཟག་དེ་དག་ཅང་
པའི་དོན་རྟོ། །

གསུམ་པ་ནི།

སྤྱང་ཕྱིར་སྦྱ་པའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །

ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །

དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱལ་ཉག་གཅིག་ཡིན། །

ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་ཅན་ཕྱིར། །ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །

ཞེས་ཏེ། ལུང་གི་ཆོས་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟེན་གས་པའི་ཆོས་ལམ་བཤེན་ནི། འདུས་བྱས་སྐྱ་
བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཕྱིར་དང་། འགོག་བཤེན་ནི། ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། དངོས་པོར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་
འདུན་རང་ཉིད་འཕྲིགས་པ་དང་བཅས་པས་སྐྱབས་ཆོས་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མིན་ནོ། །ཐུབ་
པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྐྱ་མངའ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་པོའི་ཆོགས་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པས་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ནི། སངས་རྒྱལ་ཁོ་ནའོ། །

བཞེ་བ་ནི།

འགྱུར་བ་དཀོན་ཕྱིར་ནི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་ལོ་ག་ཡི། །

རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། །

ཅེས་ཏེ། ཆོས་དྲུག་གིས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཕྱི་ལོ་ཆེ་ཆོས་མཚུངས་པར་བརྟེན་དེ། དཀོན་
པ་དང་། ཉེས་པ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུན་ལྡན་པ་དང་། བསམ་པ་དགེ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་དང་།
གཞན་བཙོས་མ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ལྷོད་སྦྱང་གིས་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་དྲུག་གོ། དེ་རྣམས་
རྒྱུད་ལྔ་མ་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་འོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱབས་འགྲོའི་
རང་བཞིན། བྱད་པར། བན་ཡོན་བལྟན་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

འདི་ནི་དེ་དངོས་འདོད་པས་ཁས་ལེན་དེ་ཡང་སྤྱོད་རྗེ་ལས་རིག་བྱ། །

དེ་ལས་རྣམས་པ་ཀུན་མཁྱེན་པན་དང་བདེ་བྱེད་དཀའ་ལ་སྐྱོ་བ་མེད། །

རེས་པར་འབྱུང་བ་ཐེག་པ་ཀུན་གྱིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་རྟག་ཏུ་ལྷན། །

བརྟ་དང་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྒྲོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་འགོ་འདི་མཆོག་ཡིན། །

ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ཉིད་འདོད་བས་སྐྱབས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། རོ་བོ་འོ། །དེ་འདྲ་རྒྱ་སྤྱང་རྩེ་ལས་
བྱུང་བས། དེ་ནི་རྒྱ་འོ། །དེ་ལས་རྣམས་མཁྱེན་ཐོབ་པ་འབྱས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཅད་ལ་པན་བདེ་
བྱེད་ཅེད་དཀའ་སྤྲད་ལ་མི་སྐྱོ་བ་ནི། བྱེད་ལས་སོ། །རེས་པར་འབྱུང་བར་བྱ་བ་ལ་ཐེག་པ་རྣམས་ཅད་
ཀྱིས་སྟོན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པ་ནི། ལྷན་པ་འོ། །རགས་པ་བརྟ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཐ་བ་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་ཐོབ་པ་བཞིན་ནི། དབྱེ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱུག་གིས་སྐྱབས་འགོ་འདི་རང་བཞིན་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི།

ཀུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་དང་ཟེལ་གཞོན་པར། །

དབྱེ་བའི་རང་བཞིན་དོན་རྣམས་བཞི་ཡི་བྱུང་བར་གྱིས། །

ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་སྐྱབས་རབ་སོང་བ་གང་། །

དེ་ཉིད་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ། །

ཞེས་ཏེ། འདིས་ཀུན་ཏུ་འགོ་བའི་དོན་དང་། ཁས་ལེན་པའི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ཟེལ་
གྱིས་གཞོན་པའི་དོན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐྱབས་འགོ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

གང་ཞིག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅད་བསྐྱེལ་བར་ཞུགས་པ་དང་། །

ཐེག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ཏུ་འགོ་ལ་མཁུམས་བར་ལྷན། །

གང་ཞིག་ལྷ་རྣམས་ལ་འཁོར་ཞིང་རོ་གཅིག་པ། །

དེ་འདྲི་རྫོ་ལྷན་དེ་འདིར་ཀུན་འཁོར་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་བར་ཞུགས་པར་སེམས་ཅན་ཀུན་འཁོ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་
མཁས་པ་ཐེག་པ་ཀུན་འཁོ། བདག་མེད་གཉིས་ལ་མཁས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀུན་འཁོ། འཁོར་འདས་རོ་གཅིག་
བ་སྤང་འདས་ཀུན་འཁོ་དང་བཞིའོ། །

གཉིས་བ་ནི།

གང་ཞིག་དགའ་བ་མང་པོས་བྱང་རྩབ་མཆོག་དོན་གཉེར། །

གང་ཞིག་སྦྱེ་བ་མེད་པར་དགའ་བ་ཡང་དག་སྟོང། །

གང་ཞིག་རྣམ་སངས་རྒྱས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀུན་མཉམ་འགྱུར། །

རྫོ་ལྷན་དེ་ནི་ཁས་ལེན་མཆོག་རྒྱ་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བ་སྟོན་ལམ་གྱི་བྱང་པར། སྦྱེ་བ་མེད་པར་དགའ་བ་སྟོང་
བ་སྦྱབ་པའི་བྱང་པར། སངས་རྒྱས་ཀུན་དང་མཉམ་བ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པའི་བྱང་པར་ཏེ། དེས་ཁས་ལེན་པའི་
བྱང་པར་བསྟན་ལ། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་ལེགས་པར་སྦྱེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་བྱང་པར་
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གདུང་མི་གཅོད་པ་དང་། རྫོན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའི་རྫོན་ས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བསོད་ནམས་ཕུང་ཆེན་སྲིད་གསུམ་གྱི་མ་སྲིད་པའི་བདེ་བ་དང་། །

དུམ་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་རབ་ཞི་རྫོ་མཆོག་བདེ་བ་དང་། །

ཆོས་མང་ཕུང་པོ་མཆོག་རབ་རྟག་པའི་སྦྱ་སྦྱེ་དགེ་བའི་ཆོགས། །

བག་ཆགས་སྟོན་ཅིང་སྲིད་དང་ཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ། །

ཅེས་ཏེ། དེ་ལ་ཚོས་འདི་ལ་མོས་པའི་དུས་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དུས་དང་། བསམ་བཞིན་དུ་
སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་དུས་དང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་དུས་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་
དུས་རྒྱུས་སུ་རིམ་བཤམ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པོ། །སངས་རྒྱས་པའི་དུས་ན་ཚོས་སྐྱེ་ནི། ཚོས་མཐའ་ཡས་པའི་
འབྲུང་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཚོས་མང་ཕྱང་པོ། ཚོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་རབ་ཟད་མི་ཤེས་པས་རྟག་
པ། ལྷོ་བས་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཚོགས་ཏེ། དེ་རྒྱུས་ནི། སྐྱེ་དང་། བག་ཆགས་ལྡོག་པ་དང་། འཁོར་
འདས་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། བརྒྱད་ནི། རྟོགས་པའི་དོན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི།

མོ་ལྡན་ཉན་ཐོས་ཚོགས་བཅས་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་དོན་ཆེན་དང་། །

མཐའ་ཡས་རྟག་རྒྱན་མི་འཆད་ཟད་མི་ཤེས་པས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན། །

དགེ་བ་དེ་ཡང་ལོ་ཀ་ལོ་ཀ་མ་ཡིན་ཡོངས་སྤྲིན་བྱེད། །

དབང་འཕྲོར་རྟེན་པ་དེ་ནི་ཕྱང་པོ་ཞི་བས་ཟད་མི་ཤེས། །

ཞེས་ཏེ། ལོ་ཀ་པའི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེ་བ། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པས་དོན་ཆེ་བ། ཡོངས་སུ་སྤྲིན་པར་བྱེ་
པས་ཆད་མེད་པ། དབང་འཕྲོར་པས་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྟེ། བཞིས་ཉན་ཐོས་རྒྱུས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ནོ།

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱལ་ས་སུ་འཁོར་བ་འདིར་སོང་དོན་ཆེན་ཏེ། །

དེ་ནི་ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་འཕེལ་འབྱུར། །

འཁོར་བ་འདི་ལ་སྤྲིང་རྩེའི་བསམ་བསམ་བྱུང། །

སུངས་མེད་འཕགས་ཆེན་ཚོས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བྱེད། །

ཅེས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་འཕེལ་བ་རང་དོན། བསམ་བ་འཁོར་བ་ལ་སྤྲིང་རྩེས་བྱུང་བ་དང་

སྦྱར་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་གཞན་དོན་ཏེ། དེ་གཉིས་པན་ཡོན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུལ་གང་ལ་དང་། རྒྱ་གང་གིས་དང་། ཚུལ་རིམ་རྣམས་དང་། རུས་རིམ་ཆོས་དང་། བསྐྱེད་བྱ་དང་། དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་དང་། པན་ཡོན་ནོ། །

དང་པོ་སྦྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་པ་ལས།

སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ནི། །ཐར་བ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱབས། །

ཞེས་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་། བྱེད་པར་ཉན་ཐོས་ལྟར་ན། མཛོད་ལས།

སངས་རྒྱས་དགེ་འདུན་བྱེད་པའི་ཆོས། །མི་སྦྱོབ་པ་དང་གཉིས་ཀ་དང་། །

སྤྱད་པ་འདས་ལ་སྦྱབས་སུ་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རུས་པས་འཛིགས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་དད་པས་འགྲོ་སྟེ།
པོད་རྒྱལ་མཆོན་དམ་པ་ལས།

འཛིགས་པས་ཉེན་པའི་མི་རྣམས་ནི། །ཕལ་ཆེར་རིམ་དང་ནགས་ཆལ་དང་། །

ལྷོན་ཤིང་སོགས་ལ་སྦྱབས་འགྲོ་སྟེ། །སྦྱབས་དེ་མཆོག་གྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། །

སྦྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །རུས་ཀྱང་ལས་མི་གྲོལ་ཏེ། །

གང་ཆེ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་དང་། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྦྱབས་སོང་། །

སྦྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །རུས་ཀྱང་ལ་གྲོལ་བར་འགྱུར། །

ཞེས་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་ཏ་ལ་ལར།

རྒྱལ་དང་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ལ་དད་གྱུར་ཅིང་། །རྒྱལ་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་སྦྱོད་ལ་དད་བྱེད་པ། །

བྱང་རྒྱལ་ལྷན་མེད་ལ་དད་གྱུར་ནས། །སྦྱོར་བྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་སྦྱོང་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུ་དམ་བཅའ་བ་སྟེ། སྟོན་པ་དང་། ལམ་དང་།
ལམ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པའི་ཐོགས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་རང་གི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུར་དམ་འཆོའོ། །དེའང་
གཞན་རྒྱུད་ལ་བྱུང་བའི་ཐོག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྒྱུ་འཛིན་པ་རྒྱུའི་སྐབས་འགོ། རང་ལ་འབྱུང་འགྱུར་
ལ་འབྲས་བུར་འཛིན་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་འགོའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་རིམ་སྤྱོད་འཆོའི་བར་དུ་འགོ་ལ། ཐེག་ཆེན་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ་
འགོའོ། །

ལྔ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐུན་མོང་གི་དང་། སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དང་
འཕྲོགས་པ། དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ། ཆུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
སྐྱབ་པ་སྟེ། བཞེད་པ། དབང་པོའི་སྐོ་བསྐྱམས་པ། སེམས་ཅན་ལ་སྦྱང་བཅེ་བ། དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་
ལ་བརྟེན་པ། སྟོན་པ་ཅི་ལྟས་སུ་ལེན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱུང་འདས་ཆེན་པོ་ལས།

གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐྱབས་འགོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགེ་བསྟེན་ཏེ། །

ནམ་དུའང་སྒྲ་ནི་གཞན་དག་ལ། །སྐྱབས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །

དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་ཆོལ་ན། །འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་སེམས་དང་བྲལ། །

དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སོང་བས། །སྤྲེལ་པ་ཅན་ལ་བྱག་མི་བྱ། །

ཞེས་པ་དང་། སྐྱབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་བ་ལས།

དགེ་བསྟེན་དུ་ནི་དམ་བཅས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་པོ་ནམས་བསྐྱང་བར་བྱ། །

སྤྲེལ་པ་གཞན་ལ་གྱུས་པ་དང་། །བྱག་དང་མཆོད་པ་རྣམས་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རྒྱས་པར་དེ་དང་། དག་ཤུལ་ཅན་གྱིས་ཞུས་པ་དང་། དད་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་

བ་ལ་འཕྲག་པ་དང་། གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་ཆེར་བཞུགས། །

དྲུག་པ་ལ། ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ། བཏན་མི་བཏན། གནས་སྐབས་
དང་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་འགྲོའོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་བ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །གཉིས་པ་
ནི། བཤད་ཐེན་ཏོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོན་མཆོག་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཤེས་ནས་དང་བ་ཐོབ་པ་ནི། བཏན་པ།
གཞན་ནི། མི་བཏན་པའོ། །བཞི་པ་ནི། འཇིགས་སྐྱོབ་དང་ལེགས་སྐྱོན་གྱི་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི། དེས་
འབྲུང་གི་ནི་མཐར་ཐུག་གི་སྐབས་འགྲོའོ། །

བདུན་པ་ལ།

རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་ཆོགས་ཀྱན་དང་། །ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་། །

ཞ་དང་འཆི་བ་དག་ལས་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད། །

འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །དན་སོང་དང་ནི་ཐབས་མེན་དང་། །

འཇིག་ཆོགས་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །སྤྱོད་མེད་སྐབས་ཀྱི་དམ་པའོ། །

ཞེས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་དང་། སྤྱོད་པའི་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལས་སྤྱོད་པ་འཇམ། འཆོ་
བ་འོན་ཡོང་སོགས། རྟ་བ་སོགས་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་སྤྱོད། དན་སོང་བ་རྣམས་དེ་ལས་ཐར་པ་དང་། ཐབས་
མེན་པ་སུ་སྤེགས་ཅན་གྱི་ལྟ་བ་རྣམས་དེ་ལས་ཡོག་པ་དང་། འཇིག་ཆོགས་ཐེག་པ་ཅས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་ཅན་
རྣམས་ཐུང་འདས་དང་། དེགས་མ་དེས་པ་རྣམས་ཐེག་དམན་ཏུ་མི་ལྷུང་བར་བྱས་ནས་སྤྱོད་པས་སྐབས་
སོ། །དེ་དག་ལ་དཔྱལ་དང་སྤྱི་བ་པའི་འཇིགས་པ་ལས་སྤྱོད་པའི་དབྱུང་གཉེན་ཞུ་ཞིང་། བསྐྱེན་ཏེ་སོང་
བའམ་བསྐྱེན་པར་སོང་བས་འགྲོའོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། གཉིས་ཏེ། མཐར་ཐུག་གི་དང་། གནས་སྐབས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། སངས་
རྒྱུ་ལ་སྐབས་སུ་སོང་བས་འཆང་རྒྱ། ཆོས་ལ་སོང་བས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། དག་འདུན་ལ་སྐབས་

སུ་སོང་བས་དགེ་འདུན་གྱིས་བསྐྱོར་བཤོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རྩོམ་བ་ཀུན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པ་ནི། མཛོད་ལས།

བསྟེན་གནས་ཀུན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། །སྐབས་སུ་སོང་བ་ལ་མེད། །

ཅེས་བ་དང་། སྐབས་གསུམ་བདུན་ཅུ་བ་ལས།

གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོའི་དགེ་བསྟེན་ནི། །དེ་ནི་རྩོམ་བརྒྱུད་རྩ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་སྐབས་བཞེན་མོར་འགྲུར་བ་ནི།

སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་སྐབས་ནི་དཔེ་མེད་མཆོག་ཏུ་འདོད། །

སྤྱི་ཆོགས་འཇིགས་འགྲུར་འཇིག་ཆོགས་ཀུན་དང་ཐེག་པ་དང་། །

དན་སོང་རྣམ་མང་དུཤུལ་ཐབས་མིན་སོང་བ་རྣམས། །

སྤྱི་དང་འཆི་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྣམས་ཀུན་ལས་སྤྱང་། །

ཞེས་བ་དང་། རྩེ་བྲག་དན་འགྲོར་མི་སྤྱི་བར་བག་མའི་རྟོགས་བརྗོད་ལས།

གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་སྐབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་དན་འགྲོར་མི་འགྲོ་སྟེ། །

ལྷ་ཡི་ལུས་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། །ལྷ་ཡི་ལུས་སུ་སྤྱི་བར་འགྲུར། །

དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་འང་སྤྱར་ནས་གསུངས་སོ། །གཞོད་བ་ཀུན་ལས་སྤྱང་སྟེ།

ལོ་ཀ་ཇི་སྤྱད་སེམས་ཅན་གྱི། །གཞོད་དང་ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ་ཀུན། །

བརྒྱུག་ཅིང་འཕྱོར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་སྐབས་ཆེན་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་སྟོན་ནི། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། གསུམ་ལ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ་
ནི། ཆོས་སྤང་བའི་སྟོན་སྟེ་ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་དམ་བའི་གངས་སུ་བགྱང་བ་ནི། དམ་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཤིང་ཡོག་བར་མོས་བའི་སྤྱི་བ་དང་
བྲལ་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་དང། ཆོས་དང། དགེ་འདུན་ལ་གངམས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་
གཉིས་ལས། གང་ལ་ན།

སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ལའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དུལ་དང་ཡུལ་ཅན་དང། མཚོན་བྱ་དང་མཚན་ཉིད་དང། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱ་མཚན་
ཅན་དུ་མི་སྦྱར་བར་གངམས་པ་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་ནི། དུལ་གཞུགས་སོགས་དང། དུལ་ཅན་རྣམས་མཆོན་ཉིད་དོན་དམ་བར་མི་དམིགས་བའི་
ཕྱིར་གཞུགས་སོགས་ཡུལ་དང། རྣམས་མཆོན་ཡུལ་ཅན་དུ་མི་སྦྱར་ཏེ། རྟོག་བར་མི་བྱེད་བའོ། །མདོ་ནི།
གཞུགས་ལ་རྣམས་མཆོན་གྱིས་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་དེ།

འདི་ལྟར་གཞུགས་ཉིད་ཡང་དག་བར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཚོན་བྱ་སངས་རྒྱས་དང། སངས་རྒྱས་སུ་མཚོན་བར་བྱེད་བའི་ཆོས་ཀྱི་མཚན་
ཉིད་རྣམས་མཆོན་ཉིད་དོན་དམ་བར་མི་དམིགས་བའི་ཕྱིར། སོགས་པ་སངས་རྒྱས་མཚོན་བྱ་དང། རྣམ་
མཆོན་ཉིད་མཚན་ཉིད་དུ་མི་སྦྱར་བའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་རྣམས་མཆོན་ཉིད་གྱིས་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་
དེ། འདི་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་བར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་དག་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མཆོན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་
པ་ཉིད་གྱིས་བྱང་རྒྱལ་དང་རྣམས་མཆོན་ཉིད་དོན་དམ་བར་མི་དམིགས་བའི་ཕྱིར་རྣམས་མཆོན་ཉིད་གྱིས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྟོགས་པས་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་བཞག་གོ་ཞེས་མི་སྦྱར་བའོ། །མདོ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ལ་རྣམས་མཆོན་ཉིད་
གྱིས་སྦྱར་བར་མི་བྱེད་དེ། འདི་ལྟར། བྱང་རྒྱལ་ཉིད་ཡང་དག་བར་རྗེས་སུ་མ་མཐོང་ངོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། བྱང་རྒྱལ་ཉིད་རྣམས་མཆོན། རྣམས་མཆོན་ཀྱང་བྱང་རྒྱལ་ཅེས་སོ། །འདིས་ནི། དམིགས་བར་བྱ་བ་ཡུལ་
ཤེས་བྱ་དང། དམིགས་བར་བྱེད་བའི་ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་མཉམས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་བའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་

ཡིན་ནོ་ཞེས་ལུང་འཛིགས་པ་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་ལ་འདོམས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཆོས་དགོན་མཆོག་ལའོ། །རི་ལྷར་ན། དུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ནི། དུལ་གཞི་དངོས་པོ་དང་། གཉེན་པོ་ལམ་དང་། རྣམ་བཤུད་པར་གྱི་ཆོས་སམ། ཆོས་ཉིད་མཐའ་དག་གིས་བསྐྱུས་པས་ན། གཞི་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་མོ་ཉིད་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་ནོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལམ་ཤེས་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལའང་སྤྱར་རོ། །མདོ་ནི། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་གྱི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ལའང་སྤྱར་རྟེ། མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུའི་དོན་དུ་ཡུམ་ལ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་ལུང་འཛིགས་པ་ཆོས་ལའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ལའོ། །རི་ལྷར་ན། འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འཛིགས་པ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་འདོམས་པའོ། །གང་ལ་འཇུག་ན། གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། རྒྱུད་ལས།

བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་པ་ཡིན། །

ཞེས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །ཞིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་ཤིང་དུ་སོང་བས་འཕགས་པ། ཐར་བ་ལ་བརྟོན་པའི་དགེ་བ་དང་ལྷན་བས་སྟོབ་པ། རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་རྣམས་སོ། །དབྱེ་རོ། །དེ་ལ་གངས་ཉི་ཤུའི། །གངས་ངེས་ནི། འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་རྒྱན་ཞུགས། ཕྱིར་ཐོང་། ཕྱིར་མི་ཐོང་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་ཐོང་ཕྱིར་མི་ཐོང་དགྲ་བཙུན་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། རྟོགས་བུ་ཆེན་པོ་བདུན་པོར་སངས་རྒྱལ་དང་ལྷན་ཅིག་བརྒྱུད་པོ་ལ་དབང་རྩལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། སོགས་པ་དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ལ་སོགས་པར་བྱེ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཉི་ཤུར་འཆད་པ་སྟེ། དེས་པའོ། །འོ་ན། དགྲ་བཙུན་པ་དང་ཉེར་གཅིག་ཏུ་འཇུར་རོ། །ཞེ་ན། མི་འཇུར་རྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགྲ་བཙུན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་མ་གཏོགས་པས་

སོ། ། ཇི་ལྟར་ན། གདོད་ནས་སྒྲེ་བ་མེད་བཞིན་དུ་རྩོགས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐུ་བའི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྤང་བའི་རྒྱ་བརྩོན་འགྲུས། སྐུ་བ་ལ་གཞན་གྱིས་
མིང་མི་འཛོག་པའི་རྒྱ་སྐྱེན་ལ། སྐུ་བ་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྩོགས་པའི་རྒྱ་མཛོན་ཤེས་དུག་སྐུ་བ་
མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་ལམ་ལ་གདམས་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྐུ་བ་པའི་རོ་སོ་བརྩོན་འགྲུས་ཡིན་པས། དེའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལེ་ལོ་སྤྲོང་བའི་རྒྱ་ནི།
སྦྱོམས་ལས་འཛིན་པའི་ལེ་ལོ་སྤྲོང་བའི་རྒྱ་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས། སྤྱིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོ་སྤྲོང་བའི་
གཉེན་སོ་མི་རལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས། བདག་ཉིད་ལ་བརྩམས་པའི་ལེ་ལོ་སྤྲོང་བའི་གཉེན་སོ་ལམ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་གདམས་པའོ། །

བཞི་པ། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས།

དང་པོ་ལ། བསྟན་ཅེས་དང་རོ། །གང་ལ་ན། མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཞེས་ཤུལ་གྱི་བདུན་
པའས། དེའི་ཆེད་ལ་ཞེས་རྒྱ་མཚན་གྱི་བདུན་པའོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། ཞེན་པར་འཕྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་དུའོ། །འདི་ལ། ཞེན་པར་འཕྱུར་ཞེས་དང་རོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དམ་བཅས་པའི་དོན་སྐུ་བ་པའི་བརྩོན་
འགྲུས་བརྩམས་བཞིན་གྱིས་སྤང་སེམས་བསྐྱེད་དུ་ཇི་སྐྱད་བཤད་པའི་དོན་བསྐུ་བ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྲོ་བས་
ནན་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་བའོ། །རྒྱ་གང་ལས་ན། ལུས་དང་། སོགས་པ་རྒྱ་གང་ཡིད་གྱི་བྱ་བ་རྟག་པ་ལ་བདེ་
བར་རོ་སྤང་བའི་བསོད་ནམས་ཉིད་གྱི་རྒྱ་ལས་ཉེ། ཞི་ལྟས།

སྦྱོམས་ལས་བདེ་བའི་རོ་སྤང་དང་། །གཉིད་ལ་བརྟེན་པའི་སྤེད་བ་དང་། །

འཁོར་བའི་དུལ་པ་མི་སྦྱོ་ལས། །ལེ་ལོ་ཉེ་བར་སྒྲེ་བར་འཕྱུར། །ཞེས་སོ། །

གང་ལ་ན། དབང་རྒྱལ་པའོ། །ཇི་ལྟར་བསྟན་ན། ལུས་དང་། སོགས་པ་རྒྱ་གང་ལ་སོགས་པའི་ཞེན་
བྱ་དེ་དག་རོ་སོ་ཉིད་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་བཞིན་དུ་བསྟན་ཅིང་། དེས་སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་གྱི་སེམས་མ་
སྒྲེས་པས་ལུས་ལ་སོགས་པར་མི་དམིགས་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡིན་པར་རོ། །མདོ་ནི། ལུས་མི་

དམིགས་པ་དང་། དག་མི་དམིགས་པ་དང་། སེམས་མི་དམིགས་པ་དེའི་ཆེ་ཞེས་པ་དང་། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་ཇེ་ཆེན་པོའི་སེམས་ཉི་པར་འཛོག་པ་དེ་ལྟ་ན། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་དག་
དང་ཡིད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ། ཡོངས་སུ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། ཡོངས་སུ་ངལ་བ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་ལོ། །རི་
ལྷར་ན། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་པོ་དང་། ཉས་ཀྱི་སྒྲིམ་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནས་ཡང་དག་རྫོགས་
པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ངལ་ཞིང་རྫོམ་པའི་ཡུལ་དུ་མ་གྲུབ་པས་རྫོམ་སེམས་མེད་པར་
གྱིས་ཕིག་ཅེས་བསྟན་ནོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྫོམ་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲོ་བར་འཇུག་པས་དེ་སྤང་བའི་
ཆེད་དུ་ལོ། །འདི་ལ་འད་སྒྲོ་བར་འཇུག་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་གི་ཆེ་ན། དུས་ལྷན་རིང་པོ་ཞིག་དུ་ལམ་ལ་
གོམས་བར་བྱས་ཀྱང་འདྲོད་པའི་དོན་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་པ་སོགས་མ་གྲུབ་པའི་ཆེ་ན་ལོ། །གང་ན། དུས་རྒྱུང་
ཟད་ལ་རིང་པོར་རྫོམ་པའི་དངངས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དབང་རྒྱལ་ལོ། །རི་ལྷར་ན། ཡོངས་སུ་སྒྲེ། ལྷག་
པར་དོ། །མདོ་ནི། བྱིན་བྲུག་ལ་སྦྱོད་པའི་ཆེ་གཞུགས་སུ་མི་རྫོམ་ཞེས་པ་ནས་བྱང་རྒྱལ་དུ་རྫོམ་པ་མེད་
པ་དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་ཀྱང་ཐུབ་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བྲུག་པ། ལམ་ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་བརྩོན་འགྲུས།

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་ཅེས་བྲང་དོ། །གང་ལ་ན། ལམ་ཡོངས་སུ་གཞུང་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ལོ། །རི་ལྷར་
ན། ཤེས་བྱའི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྒྲེས་པ་ཉིད་དུ་ལོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། བྲུགས་
བརྩེ་ཞེས་པ། གངས་དང་བགང་བྱ་གཞི་མཐུན་པར་བསྟན་པ་བ་གཉིས་པའི་བསྐྱ་བ་སྒྲེ། ཤར་ལ་སོགས་
པ་རྫོགས་བརྩེ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ལ་སོགས་པ་ལ་དགོས་པའི་
དོན་པེ་རེ་ཤེས་པའི་བྱིར་དུ་འང་ལམ་གྱི་ལུང་ནོད་ཅིང་དགའ་བ་སྤྱད་དགོས་ན། དེ་འདྲ་བདག་གིས་ག་ལ་

རྒྱལ་སྐྱེ་དུ་མེམས་ཞུས་པར་འགྱུར་བས་དེ་སྤང་བའི་བྱིར་ཆོས་སྤྱེ་མེད་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་
ན་སྤྱིལ་ཁྱུང་གཅིག་ལ་གནས་པའིན་དུ་ཕྱོགས་བརྩུ་ལྷ་ཞིང་སངས་རྒྱལ་ལ་ཆོས་ཉན་རྒྱས་སོ། །ཞེས་
བསྟན་ནོ། །མདོ་ནི། ཡེ་ཤེས་གང་དང་ལྡན་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལོ་ཀ་གདམ་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྤེད་ཀྱང་
མཐོང་ངོ། །དེ་དག་གི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་ཉན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ། སྐྱེ་ལ་ལ་གདམས་པ།

གཉིས་པ་ལ། གང་ལ་དང་། ཇི་ལྟར་གདམས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རྒྱ། རོ་པོ། འབྲས་
བུལ། རྒྱ་ནི། བྱིན་དུག་དང་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ཉིང་དེ་འཛིན་
སོགས་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། མིག་ལྔ་སྤྱང་པར་འདོད་པ་དང་ཐོབ་པར་འདོད་པས་བྱིན་དུག་ལ་བརྟེན་པར་
བུལ། །ཞེས་པ་དང་། རོ་པོ་ཉིད་མེད་པས། ཤེད་སྐྱེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྩ་འབྲུལ་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཞི་བསྟོམས་
པས་ཞེས་གསུངས་སོ། །

རོ་པོ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་རྟེན་རྩ་འབྲུལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལ་བཞི་ལས་ལུལ་
མཐོང་བའོ། །མཐོང་བ་དང་ནི་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུལ་ལྟ་བར་བྱེད་པ་དང་། གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་འཛིན་ཞིང་འཛིན་
པར་བྱེད་པས་ན། མིག་སྟེ། དེས་ཆོག་གོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་སྐྱེན་ཅམ་སོ། །དབྱེ་རོ་ལ། བོང་མ་རྣམས་མིང་། འོག་མ་རྣམས་
དོན་ཡིན་པས་གངས་བཞི་དང་སྤྱར་ཏེ། ཤེད་སྐྱེན་ནི། དངོས་པོ་སོ་སོར་དེས་པ་དཔག་ཆད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་
གསུམ་རྩུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་བས་དེའི་ལུལ་ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་མེམས་ཀྱི་སྐྱེད་ཤིང་མིག་
གིས་དཔག་ཆད་བརྒྱ་མཐོང་བ་ཡོད་དོ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཀྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁས་མཐོང་བ་ཡོད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་བས་ལྷག་པ་མི་མཐོང་སྟེ། འཕགས་པས། དེ་ནི། རྣམ་པར་སྤྱིན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་
ཀྱིས་ལུལ་སོ་སོར་དེས་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར་རམ། ཤེད་མིག་གི་བདག་པོའི་འབྲས་བུའི་ལུལ་ཅན་ཡིན་

ལ། དེའང་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
སོ། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྗེའི་སྤྱན་ནི། རྟོགས་བརྩའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་འཆི་འཕོ་བ་དང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་དང་གཞུགས་རྣམས་མཐོང་བས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། ལྷ་
རྣམས་ཀྱི་ལྗེའི་མིག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཤེས་ཀྱི། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྗེའི་མིག་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིའི་རིས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་
ཀྱི་སྤྱན་ནི། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཅིར་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡུལ་
ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པས་འདུས་བྱས་སམ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཅི་ཡང་མི་
ཤེས་ཏེ་ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟོགས་པ་དབང་པོ་ནོ་རྒྱལ་
སོགས་ཤེས་པས་དེའི་ཡུལ་ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཀྱི་མིག་གིས་གང་ཟག་འདི་དང་པའི་ཆེས་སྤྱོད་འབྱུང་
བའོ། །ཞེས་སོ། །གསུང་རབ་བརྩམས་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན། ཞེས་ངོ་པོ་ཉིད་མེད་པའོ། །སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱན་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་རྒྱུ་ཅིང་རྟོགས་པའི་
ཡུལ་ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་རྒྱུ་བ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེས་ལ་རྟོ་རྟེན་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་
བཞག་ནས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་པར་བྱེད་ཅེས་
སོ། །འབྲུག་རྟེན་གྱི་གཞུགས་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲུག་པའི་ཤེས་པ་ནི། ཤེས་ཏེ་འཛིན་དང་སྤྱོད་པས་
པར་འབྲུག་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ནི། ལྗེའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི། གནས་
དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཤེས་པ་དགྲུ་ནི། ཆོས་ཀྱི། རྟོ་རྟེན་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མིག་གོ། ཞེས་བཤད་པ་མཐོང་ངོ་། །ཐ་དད་ནི། ངོ་པོ་གཅིག་བཤད་ཡོད་
ངོ། །སངས་རྒྱུས་པ་ན་ངོ་པོ་གཅིག་གོ། ཕལ་ཆེར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ། ཡུལ་དང་ས་མཆམས་ཐ་དད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །ས་མཆམས་ནི། དང་པོ་ཆོགས་ལམ། གཉིས་པ་སྤྱོད་ལམ། གསུམ་པ་མཐོང་ལམ་ཆེས་ཐོག་
ན་ཡོད་ཟེར་ངོ་། །ཨ་རྒྱུས།

དང་པོའི་བག་ཅམ་སྟོག་ཆགས་པ་ལ་ཆེར་ལ། །

གསུམ་པའི་བག་ཅམ་རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་ཞུགས་ལ། །

བཞི་པའི་བག་ཅན་དག་བཅོམ་པ་ལའང་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

ལྷ་པ་རྩེས་མཐུན་པ་ས་བདུན་པ་ན་ཡོད་དེ། ས་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་སྦྱོན་ཐོབ་པ་
སྟེ་ཞེས་པས་སོ། །ཟུངས་རེས་ནི། ཡུལ་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྦྱོན་ལྷ་རེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྦྱོབ་པ་ལ་གཞན་གྱིས་རིང་མི་འདོག་ཅིང་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འཆང་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། མིག་
ལྷ་པོ་དེ་དག་ལ་བསྐབ་ནས་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་འཆང་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱོན་ལྷའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་སྦྱོས་བྲལ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རྩོག་ཅིག་པ་ཉིད་དུ་རྩོག་པས་
ཉེ་བསྐྱབ་པོ་ཞེས་སྟོབ་པོ། །དང་ནི། སྦྱོན་དང་ཡུལ་ཅན་སྦྱད་དོ། །

བརྒྱད་པ། མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་གདམས་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། གང་ལ་གདམས་པ་ལ་རྒྱ། རོ་པོ། འབྲས་བྲ། བྱེད་ལས།
ལྷན་པའི་ཡོན་ཏན། འཇུག་པའི་རབ་དབྱེ། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་
དང་བདུན་ནོ། །རྒྱ་ནི། ལྷན་མོང་དང་། སོ་སོའི་རྒྱ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ནི། ཉེན་ནི། ཐེག་ཆེན་པས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ལ།
ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མངོན་ཤེས་གང་དང་གང་། རྣམ་པ་
གང་དང་གང་གིས་སྦྱེ་བར་འཇུར་བ། དཔེར་ན། རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ཡུས་ཡང་བར་མོས་པ་སོགས་
རི་ལྗང་མཉམ་པར་བཞག་པ་བཞིན་དུ་ལན་མང་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པོ། །གཞན་ནི།
དངོས་གཞི་དག་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པོ། །

བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་ཐོབ་ནས། །མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། །

རི་ལྗང་རྣམ་གནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས། །མཐུ་བྱལ་བ་ཡི་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མདོ་ལས། ལྷའི་བདག་པོ་གཞན་ཡང་མར་མེ་བྱིན་པས་ནི། ལྷའི་མིག་སེལ་སྦྱང་དང་

མེག་དོན་པ་དང་སྤྱད་བྱངས་སྤྱན་པ་བྱེད་པས་ནི། ལྷ་འོན་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་བྱེད་པས་
ནི། གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་གཞན་དགེ་བའི་ཆོས་དྲན་པར་བྱེད་ཅིང་བསྐྱེད་པས་ནི། སྤྱན་གྱི་གནས་
རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ། གཞན་གྱི་འཁྲིད་པ་བསལ་བས་ནི། རྩ་འབྱུང་གི་མངོན་པར་ཤེས་
པ། ཆོས་བྱེད་པས་ནི། ཟག་པ་ཟད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་དག་པར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་ཀུན་
ལ་སྦྱར་རོ། །

དོ་ཤོ་ལ། མཚན་མཚོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་
ནས་ལུལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རིག་པ། སྤྱིར་མངོན་ཤེས་ཅམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བྱེ་བྲག་དུ་ཐེག་ཆེན་
མངོན་ཤེས་གྱི་མཚན་ཉིད། བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུལ་མངོན་
སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་སྤྱན་དང་བཅས་
པའོ། །བྱེ་བྲག་དུ་བདག་རྒྱུན་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩ་འབྱུང་གི་རྣམ་འབྱུང་སྤྱ་ཚོགས་ཡང་
དག་པར་འཁྲིར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཅིར་ཡང་མི་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་མཚུངས་སྤྱན་དང་བཅས་
པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། སྤྱ་སྤྱ་ཚོགས་ཉོན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་ལ་འབྲུག་པ། སྤྱན་
གྱི་མཐའི་སྤྱད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པ། གཞན་གྱི་སྤྱེ་བ་དང་འཆི་འཕོ་ཤེས་པ། སྤྱེ་བ་ལ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་
ཐབས་ཤེས་པ་སོགས་མངོན་ཤེས་དུག་གི་མཚན་ཉིད་རོ། །

སྤྱེ་དང་དག་སེམས་དགེ་དང་མི་དགེ་བསྐྱེད། །

དེ་ཡི་གནས་དང་འབྱུང་བ་མངོན་སུམ་གང་། །

ཤེས་པ་ཀུན་འཁྲོར་བ་དུ་དབྱེ་བཅས་ལ། །

ཐོགས་མེད་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པས། མངོན་ཤེས། ལུལ་དུས་ཐམས་ཅད་
བྱེ་བ་ཐོགས་མེད་དུ་བྱེད་པས་མཐུའོ། །རྒྱན་འབྲེལ་ལས། ཤེས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཐོགས་པ་མེ་
པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དྲང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་མངོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི་མདོན་ཤེས་ཅམ་སོ། །དབྱེ་རྒྱལ་སྤྱེ། རྩ་འབྲུག་གི་མདོན་ཤེས་གྱིས་
 ས་གཡོ་བ་དང་། གཅིག་ཏུ་རྒྱུར་ནས་མང་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། མདོན་ནི།
 ས་ཆེན་སོ་འདི་ཡང་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ལྷའི་རྩ་བའི་མདོན་ཤེས་གྱིས་ཚུགས་བརྩའི་མོ་
 ཀའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་གནས་པའི་སྤྱ་རྩུང་བྱ་དང་། གཅིག་ཤིས་ཆེན་སོ་ཐོས་པ་སྟེ། མདོན་ནི། ལྷ་དང་
 མི་གཉིས་ཀའི་སྤྱ་ཐོས་ཏེ་ཞེས་སོ། །གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་མདོན་ཤེས་གྱིས་གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་
 ཆགས་དང་བཅས་པ་དང་། སོགས་པ་བྲལ་བ་སོགས་ཤེས་པ་སྟེ། མདོན་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྡན་པའི་
 སེམས་སོ་ཞེས་ཡང་དག་པར་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །སྤོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་
 པའི་མདོན་ཤེས་གྱིས་རང་གཞན་གྱི་ཆེ་རབས་ཏེ། སྤྱེ་བ་སྤྱ་མ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ། མདོན་ནི། དེ་སྤྱེ་
 བ་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆེ་འདིར་བསམ་གཏན་མདོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་པའི་
 ལྷའི་མིག་ཅས་པས་ལྷའི་སྤྱན་བསལ་ཏེ། དེ་ནི། སྤོན་གྱི་རྣམ་སྤྱོད་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར་དོ། །འཕགས་པས།
 མིག་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ལྷས་བསྐྱུས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་གང་ཡིན་པ་ནི། རྣམ་པར་
 སྤྱོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། མདོན་པར་ཤེས་པས་བསྐྱུས་པ་ནི། མདོན་པར་འདུ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་
 ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྷ་བུའི་ལྷའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕྲོ་སྤྱེ་བ་དང་གཟུགས་སྤྱ་རགས་ཐམས་
 ཅད་མཐོང་བ་སྟེ། མདོན་ནི། ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ། མི་ལས་འདས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕྲོ་བ་
 དང་སྤྱེ་བ་ཡང་དག་པ་རི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཟག་པ་ཟད་པའི་མདོན་པར་ཤེས་
 པས་ཆགས་སོགས་ཉོན་ཐོངས་པ་དང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཤེས་བྱའི་སྤྱི་བ་པ་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་སྟེ།
 མདོན་ནི། མི་སྤྱེ་བ་མདོན་སྤྱུ་དུ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མདོན་པར་སྒྲུབ་ཀྱང་ཞེས་སོ། །ཐ་དད་ནི། ཅི་རིགས་
 པ་སྟེ། དང་པོ་ལྷ་བྱི་རོལ་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་འང་ཡོད་ཅིང་། དྲུག་པ་ཉན་ཐོས་ལ་ཉོན་སྤྱི་བ་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཅམ་
 ཞིག་ཡོད་ཀྱི། མཆན་ཉིད་པ་མེད་དོ། །ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆེན་སོ་ཡན་ཆད་ན། དང་སོ་ལྷ་ཅི་རིགས་
 པར་ཡོད་དེ། ལུབ་དགོངས་སུ། རི་ལྷ་རིགས་པར་ཆོགས་ཀྱི་སར་དང་གོང་མ་གོང་མའི་སེམས་ཀྱི་
 གནས་སྐབས་རྣམས་སུ་ཡང་མཆོག་དང་། རབ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་སྤྱན་ལྷ་རྣམས་སོ་
 སོར་ཐོབ་ལ། མདོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་རྣམས་ཀྱང་སྟེ་ཞེས་སོ། །དྲུག་པ་ས་བརྒྱད་པར་ཐོབ་སྟེ། རི་ལྷ་ར་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། མདོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་པ་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་ཅེན། ས་བརྒྱད་པ་

ལ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀ་སོ་སོར་ཐོབ་སྟེ་ཞེས་ཨ་བློའོ། །གངས་ངེས་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་མིན་
བ་དག་བས་གདུལ་བྱའི་གནས་ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། དག་དག་བས་ཅི་སྒྲིམ་པའི་ཆོག་ཐོས་ཤིང་ཤེས་
དང་། ཡིད་དག་བས་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་བ་དང་མཐུན་བར་འཇུག་བ་སྟེ། མ་འོངས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་དུ་
སོ། །ཆེ་རབས་བརྒྱད་དེ་འོང་བ་ཤེས་པ་རྟག་ལྟའི་གཉེན་སོ། །མ་འོངས་པའི་སྐྱེ་བར་འགྲོ་བ་ཤེས་པ་ཆ
ལྟའི་གཉེན་སོ། །ཁམས་གསུམ་ལས་ངེས་བར་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་མཐར་འཇིག་གི་གཉེན་སོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་
མ་གསུམ་དུ་ངེས་སོ། །ཀྱན་བརྟན་སྟེ། ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། རེས་སྟེ་ཐོབ་བ་དང་། སྤྱོད་བ་ལ་འཇུག་
དང་། འོང་བ་དང་། འགྲོ་བ་དང་། རེས་བར་འབྱུང་བའི་བྱེད་ཡང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ནི།

གང་གི་འཕགས་དང་ལྷ་དང་ཆངས་པ་ཡི། །གནས་བ་དཔེ་མེད་རྒྱ་ཆེས་རྟག་ཏུ་གནས། །

སྟོགས་སྟེ་སོང་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་དག །ཡང་དག་མཆོད་བྱེད་རྣམ་བར་དག་བ་སྐྱེད།

ཅས་ཏེ། འཕགས་པའི་གནས་སྤྱོད་ཉིད་སྟོགས་སམ་རྣམ་ཐར། ལྟའི་གནས་བསམ་གཏན་གཞུག་
མེད། ཆངས་པའི་གནས་ཆད་མེད་བཞི་སྟེ། དེ་དག་གིས་བདེ་བར་གནས་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མཆོ
བ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱོད་བ་དང་གསུམ་སོ། །འཕགས་པས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་མཉམ་བ་ཉིད་
དགོད་བ་དང་། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་བྱམས་པ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཡུལ་དང་ཐུད་བ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་
བྱ་བར་འོས་བ་དང་། ལུང་བསྟན་བ་གཉིས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་རྟག་ལས། མཐོང་བའི་ལས་ནི།

ཆགས་དང་འཇིག་བཅས་སེམས་ཅན་བཅས་པ་ཡི། །

པོ་ཀའི་ཁམས་ཀྱན་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་། །ཞེས་སོ། །

སྟོན་པའི་ལས་ནི།

དབང་ལྡན་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་དེ་དག་དང་། །རྣམ་བཅས་སྐྱ་ཆོགས་དག་ཀྱང་ཡང་དག་སྟོན།

ཞེས་ཏེ། དབང་བརྒྱད་དང་ལྷན་པས་འཛིག་ཆགས་དང་། རྩལ་སྤྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའོ། །

འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ནི།

འོད་ཟེར་བཏང་བས་ཤིན་ཏུ་རྒྱུཁ་བའི། །

ངན་སོང་བ་དག་མཐོ་རིས་འགྲོ་བར་བྱེད། །

བདུད་གནས་གཞུང་མེད་ཁང་མཐོ་མཛེས་བ་དག །

བདུད་བཅས་ཀྱན་ཏུ་བསྐྱོད་ཅིང་སྐྱག་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

རྣམ་པར་རོལ་པའི་ལས་ནི།

དེ་ནི་མཆོག་ཚོགས་ནང་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན། །དཔག་མེད་རྣམ་པར་རོལ་བ་ཀྱན་སྟོན་ཅིང་། །

ཞེས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་གྱི་འཁོར་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་མང་སོས་རྣམ་པར་ཅེ་བ་ཀྱན་ཏུ་
སྟོན་པའོ། །

སྤྲུལ་པའི་ལས་ནི།

ལས་དང་སྤྱེ་དང་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་རྒྱས་ཀྱན་གནས། །

ཞེས་ཏེ། བཟོའི་ལས་ཀྱི་གནས་དང་།

གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་ཉ་ལ་སོགས་པར་སྤྱེ་བ་དང་།

དགའ་ལྷན་ན་བཞུགས་པ་སོགས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་པའོ། །

ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལས་ནི།

ཡེ་ཤེས་དག་ལ་དབང་ཕྱིར་ཞིང་རྣམས་ཀྱན། །

ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་བསྐྱར་བྱིར་དག་པ་མཐོང་། །

སངས་རྒྱས་མཆན་མི་གྲགས་པར་སངས་རྒྱས་མཆན། །

ཡང་དག་བསྐྱགས་པས་དེ་དག་ཁམས་གཞན་འབྱེད། །

ཅེས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བས་སྟོང་གི་ཞིང་ཤེས་ལ་སྟོན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཆན་བསྐྱགས་པས། བརྟུང་གི་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་མེས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་བ་བསྐྱེད་རྣམས་
སངས་རྒྱས་དང་མི་འབྲལ་བར་སྤྱོད་པར་བྱེད་པའོ། །

ལྷ་པ་ནི།

འདབ་གཤོག་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་པའི་བྱ་བ་ཞིན་དུ། སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱས་པ་ཉིད། །

སངས་རྒྱས་ལས་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྐྱགས་པ་ཐོབ། །སྤྱོད་རྣམས་ལ་ཆོག་གཞུང་འོས་པར་འགྱུར། །

ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་སྤྱོད་པར་བྱེད་ཀྱས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐྱགས་པ། ཆོག་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་གཞུང་བར་འོས་པ་གསུམ་མོ། །

དྲུག་པ་ནི།

མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་རིག་པ་གསུམ། །

རྣམ་ཐར་བརྒྱད་དང་དེ་བཞིན་ཟིལ་གཞོན་བརྒྱད། །

ཟད་པར་སྤྱོད་མཆོད་བརྒྱ་དང་ཉིང་འེ་འཛིན། །

དབག་ཏུ་མེད་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་མཐུ། །

ཞེས་ཏེ། མཐུ་ནི། དེ་ལྟེ་བ་དྲུག་གིས་འཇུག་སྟེ། རིག་པ་གསུམ་ནི། སྟོན་གྱི་གནས་དང་། འཆི་འཛོ་
སྤྱོད་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་རིག་པའོ། །

བདུན་པ་ནི།

དེ་ནི་དབང་མཚོག་ཐོབ་པའི་སྐོར་དང་ལྷན། །

འགྲོ་བ་དབང་མེད་རང་དབང་བཞུགས་ཏུ། །

གཞན་ལ་མན་བྱ་གཅིག་ཏུ་མངོན་དགའ་སྟེ། །

སེཁྱེ་བཞིན་དུ་རབ་བརྟན་སྲིད་ན་སྟོང་། །ཅེས་སོ། །

ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚོག་ལ་དབང་ཐོབ་པས། འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པས་དབང་མེད་པ་རྣམས་རང་དབང་
ཡོད་པ་ལ་འགོད་པས་དབང་ཆེ་བ། ཉག་ཏུ་གཞན་ལ་མན་འདོགས་པར་དགའ་བས་དགའ་བ་ཆེ་བ། སྲིད་
པས་མི་འཇིགས་པས་མི་འཇིགས་པ་ཆེ་བ་གསུམ་སོ། །

གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་ན། གཞོད་མ་སྟེ། གཞོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོས་པ་དང་མཚན་མ་ཐམས་
ཅད་ཞི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའི། དེ་དག་ལ་སྟོན་སེམས་སུ་མ་བྱེད་ཅིག་ཅེས་སོ། །མདོ་ནི། མངོན་
པར་ཤེས་པ་དེ་དག་གིས་སྟོན་སེམས་སུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། འདི་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ཅིའི་དོན་དུ་ན། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྟེ། མདོ་ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་གཏོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དགུ་པ། མཐོང་ལམ་ལ་གདམས་པ།

བཞི་པ་ལ་གཉིས་ཉེ། མཐོང་ལམ་དང་། སྟོན་ལམ་ལ་གདམས་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། གང་
ལ་དང་། ཇི་ལྟར་རོ། །དང་པོ་ལ། ཡུལ་བདེན་པ་བཞིས་བསྐྱུས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱད་ཅིག་མ་བརྩུག་གི་
ངོ་མོ་ཉིད་བདེན་བཞི་ལ་ཚོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། ཇེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་བཞི་དང་། ཚོས་
ཤེས་པ་བཞི་དང་། ཇེས་སུ་ཤེས་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་པར་བྱེད་ཅེས་པར་རྟོག་པར་གྲགས་པ་ནི། གང་གིས་ན། ཐབས་ཤེས་ལུང་འབྲེལ་དུ་སྒྲུབ་པས་ནས་
འཁྱོར་པ་སྟེ། བྱང་མེས་པ་གཞུགས་སོགས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོག་ཅིང་མེད་པར་སྒྲུབ་ཅིང་དུ་རྟོགས་པས་
སོ། ། རི་ལྟར་ན། སྒྲུ་མ་མཁའ་རང་གིས་སྒྲུ་པ་ལ་ཞེན་པ་མེད་པ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་
མཛོན་པར་ཞེན་བྱ་དང་ཞེན་བྱེད་མེད་པའི་ལུས་ཅན་ཏེ། རོ་མོ་ཅན་ནས། གཞི་ཅན་དུ་རྟོགས་ཏེ། རྣམ་པར་
རྟོག་པར་ཞེན་དུ་མོ། ། མཛོན་སྒྲོམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་ཀྱན་བཏགས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྒྲིབ་པའི་
གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་མོ། ། མཛོན་ཏེ། ལུས་ལ་སྒྲིབ་པས་མིང་གི་བརྟན་བཏགས་པ་དང་། ར་སྒྲུབ་དུ་བཏགས་པ་
དང་། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ལ་བསྐྱུས་པར་བྱཏོ། ། ཞེས་སོ། །

བཅུ་པ། སྒྲོམ་ལ་གདམས་པ།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། གང་ལ་ན། ཐབས་མེད་སྒྲོམ་པའི་ལམ་ཆོས་ཅན། མཛོང་ལམ་གྱིས་ནས་
རྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲོམ་ལམ་མཛོན་ཉིད་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི་མེད་
དེ། མཛོང་ལམ་དང་སྒྲོམ་ལམ་དག་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པར་ཐ་དད་དུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། སྒྲོམ་ལམ་ཆོས་ཅན། མཛོང་ལམ་དང་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་རྟོགས་པར་ཐ་
དད་མེད་དེ། སྤང་རི་ཤད་དུ་བཤད་པའི་མཛོང་ལམ་གྱིས་མཛོན་སྒྲུབ་དུ་བྱས་པའི་དངོས་པོ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་
ཅམ་དེ་ལ་ཐ་མི་དད་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་
བྱས་ནི། འཁོར་འདས་དང་། ཐག་བཅས་ཐག་མེད་དང་། རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲེས་མ་སྒྲེས་ལའང་འཇུག་ཀྱང་།
འདིར་ལམ་དང་། འགྲོག་པ་སྟེ། དེ་དག་རོ་མོ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཐུན་ཐུན་གཅིག་ལས་གཅིག་རོ་མོ་ཐ་
དད་དུ་གདགས་པར་མི་རུས་ཀྱི། ར་སྒྲུབ་ཅམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་མོ། ། བསྐྱུས་པར། ས་རྣམས་
ཀྱི་ཐོབ་པ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེན། སྒྲུས་པ། གང་གི་ཆེ་ཡང་དག་པའི་སྒྲིབ་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཅིང་བསམ་པ་ལ་ཡང་
དག་པ་ཐོབ་པ་དེའི་ཆེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། ། ཞེས་སོ། ། དེས་ན་མཛོང་ལམ་གྱི་
རྒྱུན་ལོམས་པར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་ལམ་དུ་བཏགས་པ་ལའོ། །

གཉིས་པ་རི་ལྟར་ན། རྣམ་པར་སྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ། ། ཞེས་པར་རྟོག་པར་གྲགས་པ་དེ་ནི་མོ། ། ཅི་

དོན་དུ་ན། སྒྲིམ་ལམ་དེས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་སྒྲིབ་པ་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འོ། །འོ་ན།
སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་སྒྲིམ་སྤང་སྤོང་མི་རུས་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་དང་ཆོས་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པར་ཐ་དད་མེད་
བའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པར་ཐ་དད་མེད་པ་འོན་ཀྱང་སྒྲིམ་ལམ་གྱིས་སྒྲིམ་སྤང་སྤོང་བ་རྟོན་
ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱ་དང་འབྲས་ཤུའི་ཆོས་ཉིད་བསམ་གྱིས་མི་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོ་ནི། རབ་
འཕྱོར། འདུས་བྱས་གྱི་དབྱིངས་མེད་པར་འདུས་མ་བྱས་གྱི་དབྱིངས་སྟུགས་པར་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
སོ། །

བཞི་པ་ནི། གདམས་པ་གཉི་ཆོས་ཅན། རྣམ་པ་བཅུར་དེས་སོ། །བཅུ་པོ་འདི་ཅམ་ཁོ་ནས་དེ་ལ་
བརྟེན་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཤུན་སྟམ་ཆོགས་པར་འབྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །རྟོགས་བྱུབ་སྟེ། གནས་སྐབས་
དང་། མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཤུན་སྟམ་ཆོགས་པ་སྒྲུབ་པ་ལ། སྒྲུབ་པའི་ངོ་པོ། དམིགས་ལུལ། རྟོན། རྒྱ་བཞིར་
དེས་ལ། སྦྱིར་གདམས་པ་གཉི་ལྟར་བཤད་པ་བྱས་པ་ན། བྱང་རྒྱ་གྱི་སེམས་དང་། སེམས་དེས་འཕངས་
པའི་ཡིན་ཉན་གྱི་ཆོས་གྱི་ངོ་པོ་ཉིད་གྱི་ཡུམ་ལ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་སྟེ། ངོ་པོ་གང་ཞེ་ན། མི་དམིགས་པར་
སྒྲུབ་པ་བསྟན། སྒྲུབ་པ་དེའི་སྤང་དོར་གྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་བསྟན།
རྟོན་གང་ཡིན་སྟམ་པ་ལ། སྒྲུབས་གསུམ་བསྟན། རྒྱ་ལའང་འགལ་རྟེན་སྤོང་བ་དང་། མཐུན་རྟེན་སྒྲུབ་
པ་གཉིས་ལས། འགལ་རྟེན། བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོར་ཁྱད་པར་སོགས་མ་ཆགས་པའི་
བརྟོན་འབྲས་བསྟན། རལ་ནས་ལྟོག་པའི་གཉེན་པོར་མི་ལྟོག་སོགས་མི་རལ་བ་བསྟན། སྦྱིད་ལུག་ནས་
ཐེག་དམན་དུ་ལྷུང་བའི་གཉེན་པོར་ཐེག་པ་སོགས་ལམ་ཡོངས་སྟུ་འཛིན་པ་བསྟན། མཐུན་རྟེན་སྤང་དོར་
རང་གིས་ཤེས་པས་གཞན་གྱི་སོགས་སྒྲུན་ལྟ་དང་། ཆོགས་གཉིས་གསོག་པ་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་སོགས་
མདོན་ཤེས་དུག་དང་། དག་ཅིང་མཐར་ཐུག་པའི་རྒྱ་གང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་དང་སྒྲིམ་པའི་ལམ་དག་སྟེ།
དོན་གཉིས་ཤུན་སྟམ་ཆོགས་པ་སྒྲུབ་ཀྱིས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་གདམས་པ་གཉི་སྐབས་སྟུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འབྲེལ་ནི། འཆད་དོ། །གང་དུ་ན། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་སྐབས་སུ། གང་གི་དོན་དུ་ན། དེ་བཤད་ཆེན་གྱི་རྒྱལ་ས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དོ། །གང་གིས་ན། རྫོང་གྱེད་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོག་ས་བཅད་གཉིས་པོས་སོ། །

ཙ་བ་ལ། མཆོན་བྱེད་དཔེའི་དགེ་འདུན། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་འདུན། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་དང་གསུམ་སོ། །དང་པོ་ལ། ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་དང་། སྟོན་དུ་མ་སོང་བ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ལ། དེ་ཞིག་མཐོང་ལས་སྐྱད་ཅིག་བཙོ་ལ་གནས་པ་དབང་རྒྱལ་དང་བའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྣོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། དེ་དག་སྒྲར་སྟོན་སྒྲར་ཡེ་མ་སྒྲངས་བཤམ། ལོ་ཀའི་ལས་ཀྱིས་འདོད་བའི་སྟོན་སྒྲར་ལ་མཐོང་ཆད་སྒྲངས་ནའང་འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པའོ། །འདི་ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་མི་ནོ། །བྲག་བ་ནས་བརྒྱུད་ཀྱི་བར་སྒྲངས་ན། འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །འདོད་པ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བཤམ། དེར་མ་ཟད་གོང་མ་ཅི་ཡང་མེད་བའི་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་བར་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ན། འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་རྣམས་ལ་སེམས་སྐྱད་ཅིག་བཅུ་བྲག་བ་སྟེས་པ་ན། སྒྲར་འབྲས་བྱ་གང་ལ་ཞུགས་པ་དེའི་འབྲས་གནས་སུ་འགྱུར་དོ། །དབྱ་བཙོན་བར་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ། མཐོང་ལས་ཀྱིས་སྟོན་སྒྲར་སྟོང་མི་སྲིད་ལ། མཐོང་ལས་ཀྱི་སྟོན་དུ་སྲིད་ཅེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་མི་སྲིད་བའི་ཕྱིར་དོ། །དེའི་ཆེ་དབང་རྒྱལ་ནི། དད་བས་མོས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དབང་རྣོན་ནི། མཐོང་བས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོན། འདོད་བའི་སྟོན་སྒྲར་ལ་བཅུ་བྲག་བ་ལ་གནས་པ་དེ། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་འབྲས་བྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལས་མ་ཐོབ་བས་འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཁྱད་པར་དུ་བའི་ཕྱིར་འབྲས་བྱ་གཞན་ཐོབ་པ་ལ་མི་བརྟོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །མཛོད་དུ།

དབང་པོ་རྣོན་རྒྱལ་དེ་དག་ཏུ། །དད་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་བ། །

སྒྲིམ་པས་སྤང་བྱ་མ་སྤངས་ན། །འབྲས་བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ། །

རྣམ་ལཱི་བར་བཅོམ་གཉིས་པ་ལ། །དགྲ་བ་རྩྭ་ཆད་ཟད་པ་ཡིན། །

འདོད་པའམ་ཡང་ན་གོང་མ་ལས། །ཆགས་བྲལ་གསུམ་པ་ལ་ཞུགས་པ། །

གང་ཞིག་གང་ལ་ཞུགས་པ་ནི། །བརྩ་བྱ་བ་ལ་དེ་འབྲས་གནས། །

དེ་ཆེ་དབང་པོ་རྫོ་རྩལ་དག །དད་པས་མོས་དང་མཐོང་བས་ཐོབ། །

འབྲས་ཐོབ་འབྲས་བྱའི་ཁྱད་པར་གྱི། །ལམ་ཐོབ་མེད་པ་དེ་ཡི་ཕྱིར། །

འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །མི་བཙོན་པ་ནི་ཞུགས་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཅིག་ཅར་བ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་གཉིས་སོ། །

དང་པོ་ནི། ཀུན་བརྩས་སུ། གཅིག་ཅར་ལས་པར་འབྱིན་པ་ནི་གང་། བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་
རྟོགས་པར་བྱས་ནས་མི་ལྷོགས་པ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱིས་ཁམས་གསུམ་
ན་སྤྱོད་པའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་རྣམ་པས་གཅིག་ཅར་སྤྱོད་པ་སྟེ། འདི་ནི། རྩྭ་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བྱ་
དང་། དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་གཉིས་ལ་གདགས་སོ། །པལ་ཆེར་ནི། མཐོང་བའི་ཆོས་སམ། འཆི་བའི་
དུས་ཀྱི་ཆེ་ཀུན་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གལ་ཏེ་མི་བྱེད་ན་ཡང་། དེ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡིན་ཏེ།
སྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ཉིད་དུ་སྟེས་ཏེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན། རང་རྒྱལ་
བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྩྭ་ཞུགས། ཕྱིར་འོང་། ཕྱིར་མི་འོང་། དག་བཅོམ་པའོ། །

དང་པོ་ལ། འབྲས་བྱ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། བཤད་ཟིན་ལ། གནས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤང་པ་ལན་བདུན་
པ་དང་། རིགས་ནས་རིགས་སྟེའོ། །

དང་པོ་ནི། འབྲས་བྱ་ལ་གནས་པ་ཆེ་དེ་ལ་སྟོམ་སྤང་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་ན། ཆེ་བདུན་གྱི་བར་

དུ་སྒྲུབ་ལ། མཐོང་མཐོང་ལས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་དང་འབྲས་པའི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །ཐམས་ཅད་
 ཆེ་བདུན་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། བྱལ་ཤོས་ཡིན་པས་རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པའོ། །ཁྲེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་ནི།
 ལྟ་དང་མིའི་སྲིད་པ་ལན་བདུན། བར་དོ་ལན་བདུན་རྟེ། རྟེན་བརྒྱད་དུ་ལེན་ཡང་། བདུན་ཆོན་དུ་འབྲས་པའི་
 རྒྱུར་ལན་བདུན་པ་སྟེ། ཤིང་འདབ་མ་བདུན་པ་བཞིན་ནོ། །བར་སྐབས་སུ་འབགས་པའི་ལས་སྒྲུབ་དུ་བྱེད་
 ལ། ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་ན་ལས་མེ་འདའ་ཞིང་། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་སངས་རྒྱུས་འབྱུང་བ་མེད་པ་ན། རང་རྒྱལ་
 དུ་འགྱུར་རོ། །མཛོད་དུ།

འབྲས་གནས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་བྱ་མ་ཟད། །རེ་ལྟར་ཐོགས་ན་ལན་བདུན་པ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྒྲུངས་པ། མཐོང་ལས་གྱི་ཆེ་དེ་ལ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་གསུམ་མཁ།
 འབྲིང་གི་ཆེན་པོ་སྒྲུངས་པ། རྟོགས་པ། སྒྲོམ་ལས་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱུད་དུ་གསུམ་མཁ། འབྲིང་གི་
 རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པ། སྒྲུབ་པ། རྟོན་མོངས་གསུམ་སྒྲུངས་ན་གསུམ། བཞི་སྒྲུངས་ན་གཉིས་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་
 གཉིས་ལས། ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲུབ་ནི། མཐོང་ལས་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་ཐོབ་པ། འདོད་ལྷའི་ནང་དུ་
 ལན་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་སྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲུབ་ནི། མའི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལས་
 ཐོབ་པ། མིར་ལན་གཉིས་སམ། གསུམ་དུ་སྒྲུབ་ནས་སྒྲིང་དེ་འཇ། གཞན་དུ་སྒྲུབ་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ།
 མཛོད་དུ།

རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཞི་ལས་ཐོབ་པ། །ཆེ་གཉིས་གསུམ་དུ་རིགས་ནས་རིགས། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་ཁམས་གོང་མར་སྒྲུབ་པ་མི་སྲིད་དེ། འདོད་ཁམས་སུ་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་རྟེན་ཐོས་འབགས་
 པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་དང་ཁམས་གོང་མར་སྒྲུབ་པ་ལ། འབྲས་བྱ་ཐོབ་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། དབང་
 པོ་རྒྱལ་པོ་ལས་རྣོན་པོར་འཕོ་བ་མེད་དེ། །མཛོད་དུ།

འདོད་པར་ཆེ་ཡོངས་གྱུར་པའི་འབགས། །ཁམས་གཞན་དུ་ནི་འཕྱོ་བ་མེད། །

དེ་དང་གོང་མར་སྒྲུབ་པ་ནི། །ཡོངས་ཉམས་དབང་པོ་འཕྱོ་བ་ཐེན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ལྟ་མན་ཆད་སྒྲུངས་ །

པ། རྒྱལ་བ་སྤོང་བ་ལ་ཕྱོགས་བ་སྟེ། མཛོད་དུ། རྣམ་པ་ལྡེ་ལི་བར་བཅོས་པ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་ཞུགས་
བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ནས་བརྒྱུད་པ་སྤངས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ལ་འབྲས་གནས་ཅན་དང་། རྒྱུད་བར་ཅན་
བར་ཆད་གཅིག་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་རྒྱལ་བ་སྤངས་པ་ལྟར་ལན་གཅིག་སྟེས་
ནས་མིར་ལན་གཅིག་འོང་བ་སྟེ། དེས་འབྲས་གཅིག་ལས་མེད་བས་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་ངོ་། །མཛོད་དུ།

རྣམ་པ་རྒྱལ་བ་ཟད་ལྟར་པ། །དེ་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འབྲས་བུ་གཉིས་པ་ལ་གནས་པ་དེ་ཉིད། སྤངས་པ། ཆེ་དེ་ལ་ཉོན་མོངས་བདུན་རྣམ་
བརྒྱུད་སྤངས་པ། རྟོགས་པ། ཐག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་བདུན་རྣམ་བརྒྱུད་ཐོབ་པ། སྟེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་
སྤང་འདས་སམ། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་བ་སྟེ། དེ་སྤང་འདས་ལ་ཆེ་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་བཤོ། །ཕྱིར་མི་འོང་
གི་འབྲས་བུ་ལ་ཉོན་མོངས་གཅིག་གིས་བར་ཆོད་པས་ན། བར་ཆད་གཅིག་བཤོ། །མཛོད་དུ།

ཉིས་ཆ་བདུན་དང་བརྒྱུད་ཟད་པ། །ཆེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་བ་དང་། །

གསུམ་པ་ལ་ནི་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་བདུན་རྣམ་བརྒྱུད་
སྤངས་པ། དགུ་བ་སྤོང་བ་ལ་སྤྱིར་བཤོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགུ་ཟད་པ་ནས་བཅུ་མས་ཏེ་མིད་ཅེད་ཉོན་མོངས་བརྒྱུད་ཟད་
པའི་བར་ཐམས་ཅད་ཡིན་པས།

དེ་ལ་བཞི་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེ་ལ་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་གཟུགས་སུ་
ཉེར་འགྲོ། དེ་སྤངས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པ་གཟུགས་མེད་དུ་ཉེར་འགྲོ། ཐག་པ་
ཐམས་ཅད་ཟད་བར་བྱེད་པ་མཛོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ། ཐོབ་པ་འགྲོག་པ་ལུས་ཀྱིས་མཛོད་སུམ་དུ་བྱེད་
བཤོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཛོད་བར་འབྲུག་པ་ཅན་གྱི་ལས་ཅན་དང་། སྟེས་ནས་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་
ཅན་དང་། ལན་གངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཞིར་བྱས་པ། དབང་པོ་རྣོན་པོ་ཉོན་
མོངས་པ་རྒྱུད་ཏུ་གཞུགས་སུ་སྐྱེ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་སྤངས་པ། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཀུན་སྦྱོར་མ་སྤངས་པ་
དེ་ཉིད། གཞུགས་ཀྱི་བར་དོ་མངོན་པར་བྱུང་ནས་ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་བསྐོས་མ་ཉེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པར་
བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལའང་དབང་པོ་ལོགས་རྒྱུད་འཁྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱིས་བར་དོའི་ཆེ་སྟོང་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་དང་།
ཆེ་གཞུག་ཏུ་འདའ་བ། དཔེ་གསུམ་གྱིས་སྤྱར་བ་དང་། སྤྱར་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ལུན་རིང་མོ་ཞིག་ནས་
འདའ་བ་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་འཁྲིང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་འཁྲིང་ཏུ་གྱུར་པ། གཞུགས་
ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་གཅིག་སྤངས་ནས་འདའ་བ་ལ། འཁྲིང་པའི་རྣོ་འཁྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་གཞུགས་སུ་
སྐྱེས་མ་ཐག་ལྷག་བཅས་སུ་འདའ་བ་དང་། ཆེ་དཀྱིལ་ལ་འབད་རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་མངོན་པར་
འབྱུང་བ་དང་བཅས་ཉེ་འདའ་བ་དང་། ཆེ་གཞུག་ཏུ་འབད་མི་དགོས་པར་ཐོབ་པ་འབྱུང་བེད་པར་
འདའ་བ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ནི། དབང་རྒྱལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཆེ་བ། སྐྱེ་བ་གོང་ཏུ་བརྒྱུད་ནས་འདའ་བ་སྟེ།

འདི་ལ་ལྷག་མཐོང་གས་ཆེར་སྦྱོད་པ་འོག་མིན་གྱི་དང་། ཞི་གནས་གས་ཆེར་སྦྱོད་པ་སྤིང་ཅེའི་
མཐར་ཐུག་པར་འཁོ་བ་གཉིས་མོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པའི་རྟེན་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པས་བསམ་གཏན་
བཞི་པའི་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མཉམ་གཞིག་བདེན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཟག་མེད་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་རྗེས་
ཐོབ་ཟག་བཅས་ལོ་ཀའི་རྣམ་པ་ཅན་གཅིག་སྐྱེལ་བ་རྒྱུད་ཏུ་གསུམ་སྐྱེལ། བཞི་ལ་གཉིས་སྐྱེལ་བ་འཁྲིང་
པོ་དུག་སྐྱེལ། དུག་ལ་གསུམ་སྐྱེལ་བ་ཆེན་པོ་དགུ་སྐྱེལ། བརྒྱུད་ལ་བཞི་སྐྱེལ་བ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་བརྒྱ་གཉིས་
སྐྱེལ། བརྒྱ་ལ་ཐུ་སྐྱེལ་བ་ཆེས་ཆེར་ཆེ་བ་བཅོ་ཐུ་སྐྱེལ་ལས་མཉམས་ན། གཙང་མ་རིས་ཀྱི་ལྷ་ལྔར་རིམ་
པ་བཞིན་སྐྱེ་མོད། ཉམས་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་བར་དུ་འོངས་ཉེ། ཤིན་པས་བསམ་གཏན་དང་པོར་
སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་འོག་མིན་དུ་འདའ་བ་ལ་རྒྱལ་པའི་རྣོ་འཁྲིང་རྒྱལ་གསུམ་གྱིས་འཕར་བ་དང་།
བྱེད་ཏུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་བའོ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་པ་ནས་ཆངས་རིས་སུ་
སྐྱེས། དེར་བཅོ་ཐུ་སྐྱེལ་བ་སྐྱོམས་ནས་འོག་མིན་དུ་སྐྱེས་ཉེ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི།

འདོད་པ་ནས་ཚངས་ཤིས། དེ་ནས་གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གམ་གཉིས་སུ་སྐྱེས་ནས། དེ་ནས་
འོག་མེན་དུ་དྲག་བཅོམ་བ་ཐོབ་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། འདོད་པ་གནས་ཚངས་ཤིས། ཚངས་པའི་མདུན་ན་
འདོན། ཚངས་ཆེན་གསུམ་ལས། ཚངས་ཆེན་ནི། ལྷ་བའི་གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཙོ་བོ་གཅིག་དུ་
ཟད་པས་འཕགས་པ་རྣམས་མི་སྐྱེའོ། །བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་འོད་ཅུང་། ཚད་མེད་འོད། འོད་གསལ་
གསུམ། གསུམ་པའི་དགེ་ཅུང་། ཚད་མེད་དགེ་དགེ་རྒྱས་དང་། བཞི་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བའི་གནས་ཀྱི་ཡན་
ལག་སྤྱོད་མེད། བསོད་ནམས་སྐྱེས། འབྲས་བུ་ཆེ་གསུམ། འཕགས་པའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་མི་ཆེ་བ།
མི་གཏུང་བ། བྱ་ཚོམ་སྤང་བ། འིག་དུ་མཐོང་བ། འོག་མེན་ཏེ། གཙང་མ་ཤིས་ཀྱི་ལྷ་ལྷ་སྐྱེ། དེ་ཐམས་ཅད་
དུ་སྐྱེ་ཞིང་འོག་མེན་དུ་དྲག་བཅོམ་བ་ཐོབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གོང་དུ་འཕོ་བ་བསམ་གཏན་མ་སྐྱེལ་བར་ཞི་གནས་ཤས་ཆེར་བསྐྱོམས་ཤིང་སྐྱོམས་
འབྱུག་གི་རོ་སྤངས་པས་ཚངས་ཤིས་ནས་འབྲས་བུ་ཆེའི་བར་ཐམས་ཅད་དུ་སོང་ནས་གནས་གཙང་མ་
ཐོར་ཏེ། གཞུགས་མེད་བཞིར་རེམ་གྱིས་སོང་སྟེ། མཐར་དྲག་བཅོམ་བ་སྤྱད་ཅེ་ཐོབ་པའོ། །གོང་དུ་འཕོ་
བ་དེ་དག་བར་སྐབས་སུ་ཡང་སྤང་ན་ལས་འདར་རུང་ངོ་། །མཛོད་དུ།

དེ་དགེ་ཟད་པ་ཕྱིར་མི་འོང། །དེ་ནི་བར་སྐྱེས་འདུ་བྱེད་དང་། །

འདུ་བྱེད་མེད་ཡོངས་སུ་རན་འདལ། །གོང་དུ་འཕོ་བ་རྣམས་དེ་ནི། །

བསམ་གཏན་སྐྱེལ་ནས་འོག་མེན་འགྲོ། །དེ་འཕར་བྱེད་འཕར་ཐམས་ཅད་དུ། །

འཆི་འཕོ་གཞན་སྤྱད་ཅེ་མོར་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ། རྟེན་དེ་ལ་གཞུགས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ཡང་གཞུགས་
འདུ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་མ་བྲལ་བས་གཞུགས་མེད་དུ་སྐྱེས་ནས་དྲག་བཅོམ་བ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ།
སྤངས་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ། འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་འདའ་བ། གོང་དུ་འཕོ་བ་
ང་བཞིའོ། །བར་དོར་འདའ་བ་མེད་དེ། གཞུགས་མེད་ཀྱི་བར་དོ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཛོད་དུ།

གཞན་ནི་གཞུགས་མེད་འགྲོ་རྣམ་བཞི། །ཞེས་སོ། །

དེ་དག་མཐོང་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་མི་འོང་ཐོབ་པའི་དབྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་བྱེད་མི་འོང་ཐོབ་ཅིང་། ཁམས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་གཉེན་པོའང་ཆེ་དེ་ལ་རྫོགས་ནས་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་ཀྱི་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་སྟེ། མཛོད་དུ།

གཞན་ནི་འདི་ལ་སྤང་བ་འདུག ། ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། གཞན་འགའ་ཞིག་གྱུང་
ཡོད་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། མའི་རྟེན་ལ་བྱེད་མི་འོང་ཐོབ་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤིང་ཅིའི་བར་རྫོགས་
པར་བྱས་ནས། དེ་ནས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འབྲུག་ཐོབ་པར་བྱས་ཏེ་འདའ་བ་ལ། འདྲོད་པར་ཆེ་ཡོངས་
སུ་གྱུར་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་ན། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་འདའ་སྟེ། ཁམས་གོང་དུ་ནི་མི་འགྲོ་ལ་འདྲོད་པར་ཡང་མི་
སྤྱེ་བའི་བྱེད་རོ། ། ཆེ་ཡོངས་སུ་མ་གྱུར་དབང་པོ་རྒྱལ་ན་ཉམས་སྤིང་བས། བྱི་མ་ལ་གཞུགས་ཁམས་སུ་
སྤྱེས་ཏེ་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པས་སྤང་བ་ལས་འདས་པར་འབྱུང་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་
བྱེད་དོ། ། ཅིའི་བྱིར་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅི་ན། དེའི་ཆེ་སེམས་མེད་པས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཏེ་སྤྱེ་
བའི་བྱེད་རོ། ། དེ་ལས་ཡངས་ནས་འགོག་པའི་སྒྲིམས་འབྲུག་ནི། སྤང་བ་ལས་འདས་པ་དང་འབྱུང་བར་ཞི་
བ་ཡིན་ནོ། ། སྤུམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་པ། རྣམ་ཤེས་དང་བའི་ལུས། ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་སྤྲོན་མ་ཐོབ་པ་
ཐོབ་པར་འབྱུར་རོ། ། མཛོད་དུ།

འགོག་པ་ཐོབ་པའི་བྱེད་མི་འོང་། ། ལུས་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འདྲོད། ། ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། ཞུགས་གནས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱེད་མི་འོང་དེ་ཉིད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་
མོངས་གཅིག་སྤངས་པ་ནས་སྤིང་ཅིའི་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་སྤངས་པའི་བར་དང་། དེར་མ་ཟད་དགུ་བ་སྤྱོད་
པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྩི་རྩེ་བྱུང་བའི་ཉིང་འཛིན་ལ་གནས་པ་ཡང་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་
པ་སྟེ། མཛོད་དུ།

སྤིང་ཅི་བར་ཆད་བརྒྱད་ཟད་པ། ། དགྲ་བཅོམ་ཉིད་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །

དགྲ་པའི་བར་ཆད་མེད་ལས་ཡང་། །དེ་ནི་རྩོམ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་མོངས་དགྲ་པ་དེ་ཟད་པ་ཐོབ་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཟད་པ་ཤེས་པ་རྣམས་ཐོལ་གྱི་
ལས་དེ་ཐོབ་པ་ན། བསྐྱེད་པ་བར་བྱ་བ་མེད་པས། མི་སྒྲོལ། གཞན་དོན་བྱེད་པར་འོས། འདོད་ཆགས་དང་
བཅས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས། དག་བཙུང་བའོ། །མདོད་དུ།

དེ་ཟད་ཤེས་དང་དེ་ཟད་ཐོབ། །དེ་ཆེ་དེ་མི་སྒྲོལ་དག་བཙུང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པ་ལ། གནས་པ་བརྩ་བཞི། རང་རྒྱལ་སྟེ། ཉི་ཤུ་ལས།

དང་པོ་འབྲས་བུ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྩལ་པོ་དད་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ནི་མཐོང་བའི་
ལས་སྐད་ཅིག་བརྩ་བུ་ལ་བརྟེན་ནས་དད་པས་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་སྟེ། མདོད་ནི། བྱང་སེམས་
གང་མིའི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མི་དང་སྐལ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱེས་པ་དེ་ནི། བྱིར་མི་སྒྲོག་པའི་བྱང་
སེམས་མ་གཏོགས་པ་དབང་པོ་རྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོ། །བྱིར་མི་སྒྲོག་པ་བཞོལ་བ་ནི། ས་དེར་བྱིར་
མི་སྒྲོག་པ་ཐོབ་པ་དེ་དབང་རྩལ་ཡིན་མི་སྲིད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་ནི། མཐོང་ལས་སྐད་ཅིག་བརྩ་བུ་ལ་གནས་པ།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །མདོད་ནི། བྱང་སེམས་གང་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་གཞན་ནས།
དགའ་ལྷན་གྱི་ལྷའི་རིས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་འདིར་སྦྱེས་པ་དེའི་དབང་པོ་རྣམས་རྣོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤར་གྱི་དབང་རྩལ་དེ་ཉིད། འབྲས་བུ་བར་པ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ན། དད་པས་མོས་
པ་སྟེ། དད་པ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷག་པར་མོས་པས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའོ། །མདོད་ནི། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མི་
མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་བཞི་སྟུན་པར་བྱེད། བྱིན་བྱུག་ལའང་སྟོང་པར་བྱེད་ཅིང་། བསམ་གཏན་
ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་རྩ་ཆེ་རིང་པོ་རྣམས་སུ་སྦྱེས་ཏེ། དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གལ་ཏེ་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་
ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་སྦྱེ་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་དབང་པོ་རྩལ་པོར་འགྱུར་གྱི། རྣོན་པོར་མི་འགྱུར་བ་དག་ཡོད་
རོ། །ཞེས་སོ། །

མཁོ་བ་སྤྱང་གི་དབང་རྒྱུ་དེ་ཉིད་འབྲས་བུ་བར་བ་གཉིས་ལ་ཞུགས་པ་ན། མཐོང་ཐོབ་སྟེ། ཤེས་
རབ་ལྷག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་མཐོང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སྒྲེ་བཤོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཐབས་
ལ་མཁས་པ་གང་དག་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པའི་སྟོན་མས་འབྲུག་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་པར་ཞུགས་
ཤིང་ཞེས་སོ། །

འབྲས་བུ་ལ་གནས་པ་བརྒྱ་བཞིའི་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་མའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་ནི། འདོད་པའི་
ཉོན་མོངས་གསུམ་བཞི་སྤངས། དེའི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཐོབ་ཅིང་། སྒྲེ་བ་གསུམ་མཐ་གཉིས་སུ་མིར་
སྒྲེས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་
བུའམ། བྱམ་ཟེའི་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུའམ། ཁྱིམ་བདག་གི་རིགས་ཤིང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་
རྣམས་སུ་སྒྲེ་བའང་ཡོད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྟའི་རིགས་ནས་རིགས་སྒྲེ་ནི། སྤྱར་བཞིན་ལས། འདོད་ལྟ་བུ་བྱ་བ་སྒྲེ་བ་སྟེ། མདོ་ནི།
རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་དང་སྤྱལ་བ་མཉམ་པར་སྒྲེའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ནི། ལོ་ཀ་འདིར་ལན་གཅིག་འོངས་ནས་གཞན་དུ་
འདའ་བ་སྟེ། དེ་ཉིད་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་བདུན་ནས་བརྒྱད་སྤངས་པ།
དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ། སྒྲེ་བའི་ལྷག་མ་གཅིག་ལུས་པའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་གང་དག་བསམ་
གཏན་བཞི་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་བར་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་དག་མདོན་དུ་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དེ།
དེ་དག་ནི། ཆོ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ནི། རྣམ་ཡང་སྒྲེ་བའི་སྒྲེ་མཆེད་དུ་སྒྲེ་བ་གཉིས་པ་སྤྱབ་པར་མི་
བྱེད་པར་བྱེད་པར་དུ་འགྲོ་ཞི། གང་དང་གང་དུ་སྒྲེས་པ་དེ་དང་དེར་གཏན་མི་འོང་བ་སྟེ། དེའི་བར་དོར་
འདའ་བ་ནི། ཁམས་གཉིས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྟའི་རིས་གང་དུང་དུ་སངས་རྒྱུས་ནས་འདིར་བྱང་རྒྱལ་པ་ལ་
སོགས་སྟོན་པའོ། །མདོ་ནི། ཆངས་རིས་ཀྱི་ལྟ་རྣམས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྟ་རྣམས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲེ་བར་
འགྱུར་ཞིང་། དེར་སྒྲུན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་དུ་སངས་རྒྱུས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དག་
ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་སྤྱེས་ནས་འདའ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་སྤྱིལ་གྱུང་བཅས་པའི་འབྲལ་དུ་སེམས་དང་
པོ་བསྐྱེད་པ་དེ་སྤྱེས་ནས། དེས་སྤྱུ་རན་ལས་འདའ་བའོ། །མདོ་ནི། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བཞིན་གྱིས་
སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སངས་རྒྱ་ཞིང་ཞེས་བ་ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱུ་རན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་
བསྐྱལ་བ་འཇམ། བསྐྱལ་བ་ལས་ལྷག་པར་གནས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་འདུ་བྱེད་པ་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པས་ལས་
ལ་འདུག་པ་ཅན་ནོ། །མདོ་ནི། དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་དོན་ལ་ཉག་དུ་བརྩོན་པས་སངས་རྒྱལ་གྱི་
ཞིང་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་དུ་འགྲོ་འོ། །བྱང་སེམས་དེ་དག་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་
མེད་ཆད་མེད་པ་རྣམས་གྱིས་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སངས་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་འདུ་བྱེད་པ་མིན་པར་འདའ་བ་ནི། རིགས་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་སྤྱར་དུ་ཚུལ་བ་རྒྱུང་དུས་བྱང་
རྒྱལ་བའོ། །མདོ་ནི། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་བཞིན་གྱིས་བྱང་སེམས་གྱི་སྦྱོན་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་ནས་ཕྱིར་མི་ལྷོག་པའི་ས་ལ་ཡང་དེས་པར་གནས་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱོན་
པར་བྱེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གོང་དུ་འཛོལ་བ་ནི། གོང་དུ་འགྲོ་བའི་གང་དུ་སྤྱེས་པ་དེར་འདའ་བ་མིན་པ་སྟེ། དེ་ལ་འོག་མིན་དང་
མིན་ཅེར་འགྲོ་བ་གཉིས་ལས། འོག་མིན་འགྲོ་ནི། གསུམ་སྟེ། འཕར་བ་ནི། བསམ་གཏན་གསུམ་ལས་
ཉམས་པ་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་པས་ཆངས་རིས་སུ་སྤྱེས། དེར་བཞི་བ་བསྐྱམས་པས་བར་
རྣམས་དོར་ནས་འོག་མིན་དུ་སྤྱེ་བ་ནི། བརྒྱད་པའོ། །མདོ་ནི། བསམ་གཏན་བཞི་བ་བསྐྱབས་ཏེ་བསམ་གཏན་
ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་བསྐྱབས་ཏེ། ཆངས་རིས་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྤྱེས་ཤིང་དེ་
དག་དུའང་བསམ་གཏན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྤྱེས་ཤིང་དེ་དག་དུའང་བསམ་
གཏན་རྣམས་བསྐྱབས་ནས་འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་སུ་སྤྱེས་ཏེ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་པ་རྣམས་སུ་
སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱལ་དུ་སངས་རྒྱ་བ་དག་ཡོད་དེ་ཞེས་སོ། །

བྱེད་དུ་འཕར་བ་ནི། ཆངས་རིས་ནས་ཤི་འཕྲོས་ནས་གཅོང་མར་སྤྱེས་ཏེ་བར་གྱི་གནས་གཅིག་
ལས་ཀྱང་བརྒྱལ་ཏེ་འོག་མིན་དུ་སྤྱེ་བ་སྟེ། དགུ་པའོ། །མདོ་ནི། ཆངས་པའི་ལོ་ཀ་ནས་ཤི་འཕྲོས་ཏེ་

གནས་གཙང་མར་སྐྱེས་ཏེ། གནས་གཙང་མའི་གནས་གཅིག་གས་གཉིས་བཞུགས་ཏེ། འོག་མེན་དུ་སྐྱེས་
ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་ས་རྣམས་སུ་སྒྲུ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སངས་རྒྱུ་བ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུ་ནས་འོག་མེན་
དུ་འཇུག་བ་སྟེ། བུ་བཤོ། །མདོ་ནི། ཆངས་རིས་ནས་འོག་མེན་གྱི་སྤྱི་བར་དུ་སྐྱེས་ཏེ། ཐབས་མཁས་
བས་སེམས་ཅན་དཔུལ་བ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྒྲོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །

བུ་གཅིག་པ་ཤོད་དུ་འཕོ་བ་གཉིས་པ་སྤྱི་ཅེའི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བ་ནི། སྦྱོམས་པར་འཇུག་པ་
གཞན་རྣམས་བསྐྱབས་ཤིང་། གནས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེས་ནས་གནས་གཙང་མའི་བར་མ་ཞུགས་
བར་གཞུགས་མེད་པར་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་སྤྱི་ཅེར་སོང་སྟེ་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་ས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་
ནི། བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་བ་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་དག ཆངས་རིས་ནས་དགེ་རྒྱུ་གི་བར་
གྱི་སྤྱོད་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ནས་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྤྱི་བའི་ཅེ་མའི་བར་དུ་
སྐྱེ་བར་བྱེད་དེ། དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་ས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

བུ་གཉིས་པ་གཞུགས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་བཅོས་བ་ནི། འདི་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་གཞུགས་མེད་དུ་
སྐྱེས་ནས་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་ས་སུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་སྦྱོམས་
བར་འཇུག་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ནས་སྤྱི་བའི་ཅེ་མའི་བར་དུ་
སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ནས་སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་ས་སོ། །

བུ་གསུམ་པ། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་ནི། གང་ཞིག་གང་གི་མཐོང་བ་དེས་ཞི་བ་ཐོབ་
པར་བྱེད་ཅིང་། ཕྱིས་འདི་ཉིད་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་བྱང་སེམས་ཆེན་
པོ་དེ་དག་མཐོང་བ་དེ་དག་གྱང་སེམས་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་རིམ་གྱིས་ཡོངས་
སུ་ཐུང་ན་འདའ་བར་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བུ་བཞི་པ་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི། འགོག་པའི་སྦྱོམས་འཇུག་ཐོབ་པས་ཐུང་འདས་
དང་འདྲ་བའི་ཆོས་ལུས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། ཐོད་ཀླུ་ལ་སྦྱོམས་པར་ཞུགས་ཤིང་
སངས་རྒྱུ་གི་ཞིང་སྤྱོད་ཆོག་ས་སོ། །

ཞུགས་པ་ལྟ་བུ་བཟུང་བའི་མཆོག་འབྲས་ཞེ། ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད་མིང་ཅིའི་ཉན་མོངས་པ་བརྒྱུད་
སྤངས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་སྤང་བར་བྱེད་ཅིང་། བདག་ཉིད་
ཀྱང་ནམ་སྤྱོད་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཏུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བར་དུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་དེ་དང་འབྲལ་
བར་མི་བྱེད་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བཤེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཀྱི་བྱང་སེམས་ནི། སངས་རྒྱུས་མེད་ཅིང་ཉན་མོས་མེད་པར་བདག་ཉིད་
སངས་རྒྱུས་ནས་སྤྱོད་པར་ཆོས་སྤྱོད་ཅིང་། བདག་གཞན་ལ་མོས་པ་མེད་པར་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
སྤང་བར་བྱེད་པའོ། །མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་མི་བཞུགས་ཤིང་ཉན་མོས་མེད་པའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་སུ་རང་
བྱང་རྒྱལ་ཏུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པ་དག་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དང་ནི། རིམ་བཤེན་དུ་
སྤྱར་བའོ། །དེ་ལྟར་ཉི་ཤུ་ལོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྤྱིར་བཏང་ལ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པ་སྟེ། མདོ་ནི། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཛོན་པར་རྫོགས་པ་འདི་གང་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་སེམས་ཡིན་པར་གཤམ་
བར་བའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ས་དང་། གངས་དང་། མཚན་བཏགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དབྱེད་པ་གསུམ་སོ། །དང་
པོ་ནི། དང་པོ་གཉིས་ས་དང་པོ་ལ། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་གཉིས་ས་གཉིས་པ། གསུམ་
པ། བཞི་པ། ལྷ་པ་རྣམས་ལ། ས་དུག་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་འབྲས་ཞུགས། ས་བདུན་པ་ལ་ཕྱིར་འོང་བར་ཆད་
གཅིག་པ། ས་བརྒྱུད་པ་དང་དགུ་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་ཞུགས། ས་བརྒྱུད་པ་ལ་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་
གནས་ཐམས་ཅད། བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་དང་བཤེ་རུ་ལྟ་བུ་ཞེས་ཨ་མུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རྟ་གི་རྟེས་རྟེས་འབྲང་གཉིས་སྤྱོད་
ལས་དུ་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། འདི་སྤྱོད་པ་གནས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཡིན་པས་སོ་སྤྱོད་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་དང་།
འཕགས་པས། སྤང་ཅིག་མ་བརྒྱུག་པོ་དེ་རྣམས་ལ་བྱང་སེམས་དབང་པོ་རྩལ་པོར་གྱུར་པ་གང་ཡིན་པ་
དེ་ནི། དད་པའི་རྟེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བརྗོད། ཅེས་པ་དང་། འདིར་ཡང་འཕགས་པ་སྤྱོད་པ་ཞེས་པ་དང་
འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཤུ་རྟེ་པ་དང་བརྒྱ་ལྷུ་པ། དག་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་དོར་ནས་འོག་མིན་འགྲོ། འཕར་
གསུམ་ལས་ཐ་དད་དུ་བགྱང་བ་ནི། མི་འཐད་དེ། འཕགས་པས། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་བར་འགྲོ་བའི་

གོང་དུ་འཛོལ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི། རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་དེ་ཞེས། འོག་མིན་འགྲོ་འཕར་གྱི་དབྱེ་གཞིར་གསུངས་ལ། དབྱེ་གཞི་དབྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་དུ་བགྱང་ན། བརྒྱད་པ་འདྲ་རྩེས་འབྲང་གཉིས་ལས་ལོགས་སུ་བགྱང་དགོས་པར་འགྱུར་བས་ཉི་ཤུར་ངེས་པ་འདི་གཤོག་གོ།

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ཨ་རྩུས་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གོང་དུ་བྲིས་པ་དེ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། མདོ་ལས། བརྒྱད་པ་དང་། ལྷན་ཞུགས་འབྲས་གནས་དང་། སྤྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དང་། སྤྱིར་འོང་དང་། འོག་མིན་འགྲོ་རྣམས་ཐ་དང་དུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དང་པོ་རྩེས་འབྲང་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་དེ། དཔྱ་བཅོམ་པ་ནས་བགྱང་ན། བརྒྱད་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་ནས་རིགས་སྟེ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་དེ། འཕགས་པས། ལྷན་དུ་ཞུགས་པ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྟེ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཞེས་བས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་ཆད་གཅིག་པར་འདུས་དེ། འཕགས་པས། ལམ་གཅིག་སྤྱིར་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་ནི། ཞེས་སོ། །བཞི་པ་ནི། བར་དོར་འདའ་ལོགས་ཀྱི་དབྱེ་གཞི་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པས། ཉོན་མོངས་པ་དགུ་སྟངས་པའི་སྤྱིར་མི་འོང་བ་ཞེས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། རྣམ་པ་ཐུར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། འཕར་གསུམ་གྱི་དབྱེ་གཞི་ལོ། །ཡང་བྱང་མེས་པ་གཞུགས་མེད་དུ་སྟེ་བར་འདོད་པ་ལ། སྤྱད་པར།

བྱང་རྒྱལ་ཡོན་ཏན་མ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །

གཞུགས་མེད་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་དོན་དུ་གཉེར་མི་བྱེད། །

ཅེས་བ་དང་། གུན་བརྒྱས་སུ། གང་གཞུགས་མེད་པའི་ཁམས་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་བསམ་གཏན་དང་ལྡན་ལ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་བར། བྱང་མེས་པ་ནི། འདོད་པ་དང་གཞུགས་ན་སྟོད་པ་ཡིན་གྱི། གཞུགས་མེད་པ་ན་སྟོད་པ་ནི། མ་ཡིན་དེ། མེས་པ་ཅན་ཡོངས་སུ་སྤྱིན་པའི་གནས་མིན་པའི་སྤྱིར་དེ། མཐུའི་ཁྲད་པར་ཐོབ་པ་དག་དེར་མི་སྟེའོ། །ཞེས་པ་དང་། འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། བྱང་མེས་ཀྱིས་གཞུགས་མེད་ཀྱི་ཉིང་འེ་འདྲིན་གྱི་ཐོབ་པས་དེར་འགྲོ་བའི་རྣམ་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རལ། དེར་སོང་ན་གཞན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་འགྲོ་མིད་པ་ལ་དགོངས་ནས་དེར་འགྲོ་འོ་ཞེས་བཤད་པས་སོ། །ཡང་། ལྷ་ཆེ་

རིང་པོར་སྤྱི་བ་དེ་གང་ཡིན། འཕགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་
 སུ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་པས་སོ། །སྤྱིར་ལམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་ལས་མི་ཁོས་པ་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མི་
 དལ་ཟད་པ་དང་། ཞེས་སོ། །ཆོགས་ལམ་པར་མི་རིགས་ཏེ། འདི་ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་བཤད་པས་སོ། །ཞེ་
 བ། ཨོ་དཔལ་པ་ཁ་ཅིག ཕྱིར་མི་ལྷོག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། བལ་ཆེ་བས་བརྗོད་པ་སྤྱིར་བཏང་བ་ཡིན་གྱི།
 དེས་མ་ཁུབ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྷོག་པ་མ་གཏོགས་ཞེས་དམིགས་བསམ་ཡོད་ཅེས་སོ། །ཡུལ་གོང་ཀན་པ་
 ན་ལེ། ལྷ་ཆེ་རིང་པོ་གཉིས་ཏེ། མི་ཁོས་པ་དང་དེ་མ་ཡིན་མ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱི་རོལ་པའི་ལམ་
 གྱིས་ཆོགས་བྱལ་འགོག་པ་འདུལ་ཤེད་པའི་སྤྲོམས་འབྱུག་མི་གཤོ་བའི་ལམ་ལ། ཟར་ལམ་དུ་འཁྱལ་
 ཏེ་བསྐྱབས་བས་དེར་སྤྱེས་པའི་ཆེ་དག་བཙོམ་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་ང་རྒྱལ་དུ་བྱེད་ལ། ཤི་བ་ན་སྤྱི་བ་ལེན་པར་
 ཤེས་ནས། ལོ་ཀ་ན་དག་བཙོམ་པ་མེད་དོ། །ཞེས་ལོག་པར་ལྷ་བའི་དབང་གིས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་དེར་
 བྱང་སེམས་མི་སྤྱེད། །གཉིས་པ་བྱང་སེམས་འདི་ཉིད་སོ་སྤྱེད་དུས་སུ་བརྒྱ་ལམ་ན་བཤེས་གཉེན་ངན་
 པའི་སྤྱོད་པས་གྱིས་དེར་སྤྱེས་ཀྱང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་མཐུ་དང་། རང་གི་བྱང་རྒྱུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ལམ་ལས་
 ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བས་དེར་སྤྱེས་ཀྱང་མི་ཁོས་པར་སྤྱེས་པ་མིན་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། འདུལ་ཤེད་
 པ་པར་སྤྱེས་པ་ན། ཆོགས་བྱལ་འགོག་པས་དག་བཙོམ་པ་རང་རྒྱལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་ལ། ཁམས་གོང་
 གི་ཉེན་ལ་མི་དགེ་བ་མེད་པས་དེ་ལྷ་བྱེད་ལོག་ལྷ་ཡང་མི་རིགས་སོ། །དེས་ན། སྤྱིར་ཆོགས་ལམ་པའི་
 དུས་སུ་དེར་སྤྱེས་པ་དེ་དབང་རྒྱལ་དུ་འཐད་དོ། །ཡང་བར་དོར་འདའ་བ་གཞུགས་ཀྱི་བར་དོད་དང་། སྤྱེས་
 ནས་འདའ་བ་གཞུགས་ཁམས་སུ་དུལ་པའི་མཐའ་ཐོབ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། དེ་དག་ཐེག་དམན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། འདི་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས་སྤྱོན་མེད་དོ། །འཕགས་པས་ཆགས་
 བལ་སྤྱོན་སོང་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་དཔེར་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཐེག་ཆེན་
 གྱི་མིན་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། རྟོག་པ་ཡིན་པས་སྤྱོས་སྤང་རྟོག་པ་སྤྱོར་ལས་དུ་སྤྱོང་བ་མི་
 མིན་ལ། བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་སྤྱོན་དུ་སོང་བས་ཆགས་བལ་སྤྱོན་སོང་དུ་
 འགྱུར་ན། བྱང་སེམས་ལ་དེས་ཁུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྤྱིར་ལམ་དུ་དེ་དག་ཐོབ་པས་ཁུབ་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བྱང་སེམས་དེ་དག་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ནམ། བཏགས་པ་བ་
 ཡིན། མཆོན་ཉིད་པར་མི་རིགས་ཏེ། ཀུན་བདུས་སུ། ཅིའི་ཕྱིར་བྱང་རྒྱུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོན་མེད་པ་ལ་

ཞུགས་ན། རྒྱལ་དུ་ཞུགས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། རྒྱལ་ལ་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་
བྱིར་ལན་གཅིག་བྱིར་ཡོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་བཞིན་དུ་སྤྱད་པར་སྦྱེ་བ་ཚད་མེད་པ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་བྱིར་རོ། །ཅིའི་བྱིར་བྱིར་མི་ཡོང་བར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་གནས་ཤིང་
འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སྦྱེ་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ཡོ། །བཏགས་པ་བར་མི་རིགས་ཏེ། རྒྱ་མཚན་
ཅན་གྱི་སྤྱང་བཤད་བས་སོ། །ཞེ་ན། འདི་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱིར་མི་ལྟོག་པའི་འཁོར་ལོའི་མདོ་ལས་ཐེག་
ཆེན་ལུགས་ཀྱི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་དོ། །ཟེར་བ་ནི། མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་དེ་ལས།
གང་ལ་དགོངས་ཏེ་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་དུ་གསོལ། ཞེས་དགོངས་
པ་ཅན་དུ་བཤད་བས་སོ། །དེས་ན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོགས་པའི་རྒྱ་དགོངས་གཞི་ནི། མིང་དང་
དོན་འགའ་ཞིག་འབྲས་བུ་ལ་དགོངས་ཏེ། མདོ་དེ་ཉིད་ལས།

ལོག་པ་བརྒྱད་ལས་ཡང་དག་འདས། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་རེག །

ཡང་དག་བརྒྱད་ལ་ཞེན་པ་མེད། །དེ་བྱིར་བརྒྱད་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སངས་རྒྱས་མཐོང་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །སེམས་ཅན་དཔག་མེད་དང་པར་བྱེད། །

དེ་ནི་དེ་ལ་ཆགས་མེད་དེ། །དེ་བྱིར་རྣོ་ལྟན་དང་བས་འབྲང་། །

ཆོས་རྒྱན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ། །རྒྱན་དེ་ལས་ཀྱང་འདའ་མི་བྱེད། །

ཆོས་ཉིད་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་ཐོབ། །དེ་བྱིར་ཆོས་རྗེས་འབྲང་ཞེས་གསུངས། །

ལམ་ལ་རྒྱན་ཞེས་ངས་བརྗོད་དེ། །བསམ་དུ་མེད་པ་སངས་རྒྱས་ལས། །

གང་དག་ལ་ལ་དེར་ཞུགས་པ། །དེ་དང་དེ་ནི་རྒྱན་ལ་གཞོལ། །

གང་གིས་བྱང་རྩབ་འབྱུང་འབྱུང་བའི། །རྒྱན་རྣམས་མང་པོ་གང་གསུངས་པ། །

བདག་གིས་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས། །དེ་ཆོས་པ་ནི་འོང་བ་ཡིན། །

འཕྲོ་བ་རྣམ་གསུམ་གང་དུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཕྱིར་ཞིང་མི་འཕྲོ་སྟེ། །

སངས་རྒྱལ་ཆོས་རྣམས་ཐོབ་པས་ན། །དེས་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་ཞེས་བརྗོད། །

གང་གིས་སེམས་ཅན་རབ་སྤྱད་བསྟུན། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིས་བཅོམ། །

ཉོན་མོངས་པ་ལས་རབ་དུ་སྟོལ། །དེས་དེ་དག་བཅོམ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

མ་རིག་ནས་མཁའ་ཇི་བཞིན་དུ། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཆོན་ཉིད་མེད། །

འདི་ནི་མངོན་སྲུང་གྲུར་པས་ན། །རང་རྒྱལ་བ་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན། །

ཞེས་ཆ་འགས་འབྲ་བས་བཏགས་སོ། །བཏགས་པའི་དགོས་པ་ནི། ཐེག་དམན་དང་མིང་མཐུན་
བར་བརྗོད་པས་དེ་ལ་མོས་བ་རྣམས་བྱང་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལ་མཁས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དངོས་ཡིན་ན། གཞོད་བྱེད་ཡོད་དེ། རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མཆོན་ཉིད་པ་ནི། སྟེ་བ་བདུན་ལ་སོགས་
པ་བས་སྟག་པར་མི་ལེན་པ་ལ། འདི་གཞན་དོན་དུ་འདོད་པར་སྟེ་བ་ཆད་མེད་པ་ལེན་པའི་ཕྱིར།

འབྲེལ་བ་ལ་ལྷའི་དང་པོ་རྒྱན་ཞུགས་ལ་གསུམ་སྟེ། འབྲས་ཞུགས་དང་། འབྲས་གནས་ཅམ་དང་།
ཁྱད་པར་ཅན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་སེམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟུས་པ་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་
ཅིག་བཅོ་ལྔ་ལ་གནས་པ། རྒྱན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་སྟུབ་པ་ལ་བཅོན་པས་ན། འབྲས་
བྱ་དང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་དབང་རྒྱལ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་དང་། དབང་རྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་
གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་མ་སྤངས་པ། མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་བྱུག་ལ་
བཅོན་ནས་གནས་པ་ནི། རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་འབྲས་གནས་ཅམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་དེའི་འོག་ཏུ་རྒྱུན་ཞུགས་དེ་ཉིད། འདོད་པའི་སྒྲ་དང་མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་
ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་གནས་ཅམ་ལས། གཞན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་ལ་གསུམ་ལས། འབྲས་ཞུགས་ནི། རྒྱུན་ཞུགས་ཚྲོགས་པ་དེའི་འོག་ཏུ་
འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤངས་ལ། རྒྱུག་པ་སྤོང་བར་བརྩོན་པས། འབྲས་བྱ་གཉིས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི།
དེའང་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་དང་། དབང་རྩོན་མཐོང་ཐོབ་གཉིས་པོ་དག་ཞུགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ།
འབྲས་གནས་ལ་དབང་པོ་རྩོད་ཀྱིས་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་འབྲས་གནས་ཅམ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་སྤངས་ཤིང་། དེའི་གཉེན་
པོ་ཐོབ་པ། སྒྲེ་བ་རིགས་འབྲས་གཅིག་ལས་མི་ལེན་པ་ནི། ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་དེ་ཉིད་གཞན་ཏེ། འབྲས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་བར་ཆད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ།
ཅ་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཕྱིར་མི་འོང་ལ་གཉིས་ལས། ཞུགས་པ་ནི། ཕྱིར་འོང་དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
བདུན་ནས་བརྒྱད་སྤངས་ཤིང་། དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ། དགྲ་པ་སྤོང་བར་བརྩོན་པ་ནི། འབྲས་བྱ་གསུམ་པ་
ལ་ཞུགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འང་སྤྲ་མ་བཞིན་ཏུ་དབང་རྒྱལ་དད་མོས་དང་། དབང་རྩོན་མཐོང་ཐོབ་དག་ཞུགས་
པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དགྲ་སྤངས་ཤིང་།
དེའི་གཉེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི། ཕྱིར་མི་འོང་བ་སྟེ།

དེ་ལ་ལྷ་ལས། དང་མོ་སྤྲ་བན་ལས་འདས་པ་བཞིའི་བར་དོར་འདའ་བ་ནི། སྒྲེ་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་སྤངས།
མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་སྤངས་པས་གཞུགས་ཀྱི་བར་དོ་འབྱུང་བ་འཕམ་གྲུབ་པ་ན། ལམ་མངོན་ཏུ་
བྱས་ནས་དུམའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །སྒྲེ་བ་ནས་འདའ་བ་ནི། ཀྱན་སྦྱོར་གཉིས་ཀ་མ་སྤངས་པས། གཞུགས་
སུ་སྒྲེ་བ་ནས་དུམའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་འདའ་བ་ནི། གཞུགས་སུ་
སྒྲེ་བ་ནས་འདུ་བྱེད་དང་བཅས་པས་ལམ་མངོན་ཏུ་བྱས་ནས་དུམའི་མཐའ་ཐོབ་པའོ། །འདུ་བྱེད་མེད་པར་

གསུམ་པ། དེས་བྱེད་ཡན་ལག

འདའ་བ་ནི། གཞུགས་སུ་སྦྲེས་ནས་འདུ་བྱེད་མེད་པར་ལམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་དུལ་འཛེམ་འཛེམ་
བ་སྟེ། ཞེས་བྱ་བ་ནམ་པ་བཞིའོ། །ལྷ་བ་གོང་དུ་འཕོ་བ་ལ། འོག་མིན་དང་སྤྱིད་ཅེར་འཕྲོ་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། དེའི་འོག་དུ་བྱིར་མི་འོང་དེ་ཉིད། འོག་མིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པར་འཕྲོ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། ཆངས་རིས་
ནས་འོག་མིན་དུ་འཕར་བ་དང་། ཆངས་རིས་ནས་གནས་གཅང་མའི་བར་འོག་ལ། དེ་ནས་འོག་མིན་དུ་
འཕྲོ་བ་བྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆེ་འཕོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འོག་མིན་དུ་འཕྲོ་
བ་གོང་དུ་འཕོ་བ། སྤྱིད་ཅེར་འཕྲོ་བ་ལས་གཞན་རྣམས་པ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་བྱིར་མི་
འོང་དེ་ཉིད། སྤྱིད་ཅེར་མཐར་ཐུག་པར་འཕྲོ་བ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤངས་པས་གཞུགས་ཀྱི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དབྱེ་ན། མཐོང་བའི་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་ཞི་བ་ཐོབ་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་འགོག་པ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་པ་སྟེ། འོག་མིན་འཕྲོ་ལས་གཞན་རྣམས་པ་གཉིས་མོ། །

བཞི་པ་ནི། དེའི་འོག་དུ་སྤྱིད་ཅེར་ཉོན་མོངས་བརྒྱད་སྤངས་པ། དཔྱ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས་ཡིན་ལོ། །

ལྷ་བ་ལ། རང་རྒྱལ་ནི། དེའི་འོག་དུ་ཉོན་ཐོས་ཀྱི་སྡེ་སྡོད་ལ་དམིགས་ནས་རང་གི་ལམ་མངོན་པ་
བྱས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་མི་འབྱུང་བ་ན་རང་སངས་རྒྱལ་སུ་འབྱུང་བ་སྟེ། རྒྱུ་ཞུགས་ལ། བྱིར་འོང་གསུམ།
བྱིར་མི་འོང་བཅུ། དཔྱ་བཅོམ་འབྲས་ཞུགས། རང་རྒྱལ་ཏེ། ཉི་ཤུའོ། །ཅ་བར་འབྲས་གནས་གཉིས་དང་
ཞུགས་པ་གཅིག་གོ་སྤྲོ་བས་མ་བཤད་དེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། འབྲས་བྱ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ལ་གནས་
པ་དང་། འབྲས་བྱ་བཞི་པ་ལ་ཞུགས་པའི་གང་ཟག་ནི། གོ་སྤྲོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ན། བསྐྱས་པར་མ་བཤད་
དོ། །ཞེས་མོ། །འདི་དག་སྤྲོ་བ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་ཤེར་འབྱུང་སྒོ་གྲོས་དང་། གསེར་སྤྱིང་བས་
བཤད་པ་བཞིན་བྲིས་བའོ། །

གསུམ་པ། དེས་བྱེད་ཡན་ལག

གསུམ་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་མོ། །དང་
པོ་ནི། སྤྱིར་ལམ་གྱི་མཆོན་ཉིད། བྱང་རྒྱལ་དུ་བསྐྱོད་བའི་གོ་སྐབས་བྱེ་བའུལ་གང་ཞིག་དེས་འབྱེད་ཆ་
མཐུན་གྱི་ངོ་མོར་བྱུར་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཁའ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱུང་ཤིང་གི། རྒྱུད་པར་གྱིས་མེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་པར་དུ་འགྲོ་
བར་བྱེད་པས་རབ་རྩ་གྲུར་པའི་སྤྱོད་པ། བར་ཆད་མེད་ན་མཐོང་ལམ་གྱིན་ཏུ་ཉེ་བར་སྤྱེད་པས་ན། སྤྱོད་
ལམ། དེས་པ་ནི། མ་ལུས་པའམ་གཏོན་མི་བྱ་བར། འབྱེད་པ་ནི། འཛོམས་པའམ་རྟོགས་པ་སྟེ། མཐོང་
སྤང་འཛོམས་པའམ་དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ། ཆ་ནི། རྩལ་གཅིག་གསལ་ཐོབ་པ། མཐུན་པ་ནི།
དེ་ལ་མན་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱར་རྟོགས་པའོ། །མོས་པ་བརྟན་པ་ལས་ཡོན་ཏན་ལ་སོ་སོར་གནས་པར་འགྱུར་
བའི་ཕྱིར་མོས་སྤྱོད་གྱི་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞེསྟེ། ངོ་སོ། ཆེ་འབྲིང་། རྒྱུད་པར་གྱི་དབྱེ་བ། བྱེ་བའི་སྒྲོ་གང་ཡིན་དབྱེད་པའོ། །དང་
པོ་ནི། རྟོན་ཅེ་བཟོན་མཆོག་བཞེསྟེ། ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡིད་གྱི་
བརྟོན་པ་མ་གཏོགས་པ་དོན་ཐམས་ཅད་མི་མཐོང་གི། ཡིད་གྱི་བརྟོན་པ་ཁོ་ན་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་
དུ་སྤྱང་བར་མཐོང་བ་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྱང་བ་རྩུབ་ཟད་གསལ་པ་ནི། སྤྱང་བ་ཐོབ་པའི་ཉིང་དེ་འཛོན་ཏེ། ཆོས་
ལ་དེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོན་པ་དང་པོའོ། །

དེ་ནས་དེ་འདྲར་གྱུར་པ་ཡི། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་མཉམ་བཞག་པས། །

ཡིད་གྱི་བརྟོན་པ་མ་གཏོགས་པར། །དོན་ཀུན་རབ་རྩ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་སྟེ། བའི་ཕྱིར་མི་གནས་པའི་བྱེད་པ། བདག་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་
ལ་བརྟོན་འགྲུས་བརྟན་པོ་རྩེས་པ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འབྲིང་ཅམ་དུ་གསལ་པ་ནི། སྤྱང་བ་མཆོད་པ་སྟེ།

ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཕེལ་བའི་ཕྱིར། །བརྟོན་འགྲུས་བརྟན་པ་ཀུན་ཏུ་རྩམ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་སྤྱང་བ་འཕེལ་ནས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ཏེ། དོན་
དུ་སྤྱང་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཁོ་ནར་ཟད་གྱི། དོན་ལས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཐོང་བཞིན་ཏུ་གསལ་
བར་ཤེས་པའི་སྤྱང་བ་སྟེས་པ་ནི། གཞུང་བས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་བཟོན་པས་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་རྩལ་
གཅིག་ལ་ཞུགས་པ། འཛོན་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པས་ནི། རྗེས་སུ་སོང་བ་སྟེ། འདིའི་
སྐབས་སུ་གཞུང་བའི་རྣམ་གཤམས་ཤིང་། འཛོན་པའི་རྣམ་གཤམས་ལུས་སོ། །

ཆོས་ཀྱི་སྤང་བ་འཕེལ་ནས་ནི། །སེམས་ཅམ་ལ་ནི་གནས་པར་འགྱུར། །

དེ་ནས་དོན་ཀྱན་སྤང་བ་ནི། །སེམས་སྤྱ་རབ་རྩ་མཐོང་བར་འགྱུར། །

དེ་ཆེ་དེ་ཡི་གཟུང་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་དེ་སྤྱོད་འགྱུར། །

དེ་ནས་དེ་ལ་འཛིན་བ་ཡི། །རྣམ་པར་གཡེང་བ་འབའ་ཞིག་ལུས། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དོན་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་བ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་སྤང་བ་མེད་པའི་སྤང་བ་རྫོགས་པ་ནི།
བར་ཆད་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །

དེ་ཆེ་བར་ཆད་མེད་པ་ཡི། །ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སྤྱར་དུ་རེག།

འདི་ལྟར་དེ་ཡི་མཐུག་ཐོགས་སུ། །འཛིན་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་སྤྱོད་། །

འདི་དག་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ནི། །རྫོ་བར་གྱུར་སོགས་ཡིན་ཞེས་བྲ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆ་མཐུན་དེ་དག་གིས་མཐོང་ལམ་བསྐྱེད་མ་དེས་པ་དང་དེས་པ་དང་། ཆེ་འདི་ལ་
བསྐྱེད་དེས་པ་ཆོས་མཆོག་མ་གཏོགས་པ་རྣམས། ཆོས་ལ་དེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ཆུང་འཕྲིང་
ཆེ་གསུམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་དུག་སྒྲེ། རྗེས་སུ་མཐུན་པ་བ། བྱེད་པར་བ། རབ་རྩ་གཏོགས་པ་བ། གཞན་དུ་ཡོངས་
སྤྱ་བསྐྱར་བ་བ། སྤྱེ་བ་གཅིག་བ། ལྷན་གཅིག་བཤོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པའི་དགེ་
བ་དང་པོར་ཆུང་དུ་བྱུང་བཤོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་འཕྲིང་དུ་གྱུར་བཤོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆེ་དེ་ལ་བདེན་པ་
རྫོགས་པ་ཤས་ཆེན་པོར་གྱུར་བཤོ། །བཞི་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་ལས་རང་རྒྱལ་དུ། དེ་ལས་ཐེག་
ཆེན་སྤྱོད་ལམ་དུ་བསྐྱར་བཤོ། །ལྷ་པ་ནི། ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྱེ་བཤོ། །དུག་པ་ནི། ལྷན་ཐོགས་དེ་
ཉིད་ལ་མཐོང་ལམ་སྤྱེ་བཤོ། །

བཞི་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ལོ་རྒྱ་སོགས་ན་རེ། སྤྱོད་ལམ་མཉམ་

གཞག་གི་སྒྲོ་རྒྱལ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་ཡིན་གྱི། དེ་ན་རྟོག་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེ་ན། སྦྲར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། མཐོང་སྤངས་ས་སོར་འགའ་ཞིག་སྤངས་པར་ཐལ། རྟོག་བཅས་མིན་པར་ཐལ། སོ་སྦྱེའི་རྟོག་པ་མིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་འདོད་ན། ཀུན་བཏུས་སུ། ཤེས་བྱ་ལ་ལེགས་པར་མ་ཞུགས་པ་དང་། ལེགས་པར་ཞུགས་པ་དང་། སྦྱོབ་པ་དང་བཅས་པ་དང་། སྦྱོབ་པ་མེད་པ་དང་། རྒྱལ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ནི་བྱེ་བྲག་གོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །ཐལ་པ་བཞི་པ་ལ་བྱུང་པ་ཡོད་དེ། རྒྱལ་འཕྲོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། ཚུ་རོལ་མཐོང་པ་སོ་སྦྱེའི་རྟོག་པར་འགའ་ཏེ། ཨ་ལྷུ་ས། དེ་ལ་གང་གཅིག་ཤོས་རྣམས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ནི། དོན་དམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མ་འཁྲུལ་པར་མི་བརྟོན་དོ། །གཞན་དུ་ན། ཐམས་ཅད་རྒྱལ་འཕྲོར་པ་ཁོ་ནར་འགྱུར་གྱི། ཚུ་རོལ་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགའ་ལོ། །འདིས་ནི། སོ་སྦྱེའི་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོན་དམ་ལ་འཁྲུལ་པར་བརྟོན་པས་དོན་དམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་རྣམས་ལ་གཞོད་དོ། །འབྲེ་ན་དེ། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་སོ། །ཞེ་ན། སྦྲར་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསལ་སྤྲང་མེད་པར་ཐལ། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པ་ཡོད་དེ། རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་སྦྱ་རྟོག་ཡིན་ལ། དེ་ལ་གསལ་སྤྲང་འགའ་བས་སོ། །འདོད་ན། ཨ་ལྷུ་སོགས་ཀྱིས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྦྱེས་པ་དེའི་ཆོ་བཟོད་པའི་གནས་སྤྱབས་ཏེ་ཞེས་སོགས་དང་འགའ་ལོ། །

གཉིས་བཞི། སྦྱེའི་རོ་བོ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤང་འཁྲུལ་པ་དང་ཆ་འདྲ་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་བསྒྲོམས་པའི་སྦྱོབས་ཀྱིས་བསྒྲོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྤྲང་ཡོད་ཀྱང་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་སྐད་དུ།

རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །རྗེས་སུ་འབྲེལ་བཅས་ལྟོག་པ་དང་། །

ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཕྱིན་ཅི་ལོག །རྗེས་སུ་འབྲེལ་མེད་སྒྲོམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །

སོ་སྦྱེལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་། སྦྱོབ་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ལ་

དེ་མེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་ལ་སྤྱིན་ཅི་ལོག་གྱང་མེད་དེ་མེས་སུ་འབྲེལ་བ་འདྲ་མེད་པར་བཤད་
དོ། །དེས་ན་མཉམ་གཞག་ནི། སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་རྟོག་པ་མེད་པའི་འབྲེལ་ཤེས་ཡིན་ལ། མེས་ཐོབ་ན་དགེ་
བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཅིང་གདམས་དག་ཉན་ལ་མངོན་ཤེས་དང་སྤྱིང་མེ་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་
དོ། །དཀོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་འདི་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ནི། སོ་སོ་སྤྱོ་བ་ཡིན་
ནའང་གྱིས་པའི་རྒྱད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཤིང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་གཞུངས་དང་ནམ་
བར་ཐར་བ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྲངས་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱོད་ལམ་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། གཞུང་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་བྱུབ་པ་ལ་བདེན་
མེད་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེན། འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་གཞུང་
འཛིན་བདེན་མེད་དུ་བྱུབ་པ་མེད་དེ། གཞུང་འཛིན་བདེན་མི་བདེན་གྱི་སྤྱོས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
མཉམ་གཞག་ན་རྟོག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རྟོག་པ་སྤྱོད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཞེན། དེ་ནི། གཞུང་འཛིན་བདེན་པར་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་སྤྱོད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་བདེན་མེད་དུ་
རྟོག་པ་ཡོད་པར་འདོད་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། རོ་སོ་མདོར་བསྟན། བྱང་པར་བྱེད་ཆོས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་
ལས། སྤྱོད་པ་ཞི། ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་པ་དེ་ལྟ་བུའི་གདམས་དག་ཐོབ་ཅིང་། དེའི་དོན་དམིགས་པ་
བྱུག་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་དང་། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུས་བསྐྱོམས་པ་ལ་དེས་འབྱེད་
ཡན་ལག་འབྱུང་བས། དེས་པར་འབྱེད་པ་ནི། མཐའ་གཅིག་ཏུ་དེས་པ་སྟེ། མཐོང་ལམ་དེའི་ཡན་ལག་
། ལྷ་སྟེ། ཅུང་ཏུ། འཕྱིར། ཆེན་པོ། ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་སྟེ། བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་འཆད་དོ། །ཅེ་བ་ལ།
དྲ་པར་འཕགས་ཞེས་བྱང་དོ། །གང་ན། བྱང་སེམས་རང་གིས་གཞིགས་པའི་ལམ་གཞན་ལ་གསུངས་
ས། ཉེས་པ་དང་དུཤལ་ལས་སྤོབ་བས་སྤོབ་པའི་རྟོགས་པ་བྱོད་དང་། སོགས་པ་ཅེ་སོ་སོགས་ཀྱི་བདག་
ཏུ་རེ་རེ་ལ་རྒྱང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་བཅས་པ་རྣམས་སོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་དང་བསེ་བུ་རྟ་བུ་ནི།
དེ་རྒྱལ་དབང་རྟོན་ཏེ། དེས་རྟོགས་དང་སྤྱོད་པ་གཉིས་གྱང་བསྟན་ཏེ། འོག་ཏུ་འདྲམིགས་བསལ་མ་
པ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཅས་པ་ནི། ལྷན་ཅིག་པ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཤོད་སོགས་དག་
སོ། །གང་གིས་ན། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་བཞི་སྤྱོ་མ་

ལྷ་བྱ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་སྤྱ་ལྷ་བའི་གཉེན་པོའི་ནམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་གྱི་རྟོགས་པའི་རྒྱ་
དང་། ཐལས་མཁས་དང་བཤེས་གཉེན་གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སྤྱ་འཛིན་པ་དང་། རྟོད་སྟོགས་བཞི་པོ་རིམ་
པ་ཇི་ལྷ་བ་བཞིན་དུ་རང་གི་མཐོང་སྟོན་གྱི་ལམ་གྱིས་སྤྱོད་བར་འབྱུང་བའི་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་
པོ་མཆོངས་ལྡན་དུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། ལུས་སོ། །འཕགས་པས་རྒྱང་དུ་སྟོགས་རྣམ་པའི་བྱང་པར་
དང་དུག་དུ་བཞེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། རྟོག་པ་མ་གཏོགས་པ་བཞིར་བཞེད་དོ། །

འབྲེལ་བ་ལ་བཞི་སྟེ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་བྱང་པར་ལྷ་དང་ལྷན་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་
བྱང་པར་ལྷ་དང་བུལ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དམིགས་རྒྱལ་སྤྱ་ཆོགས་སྤྱ་བསྟན་པ་དང་། ཚོད་སྤང་
དོ། །དང་པོ་ལ། བྱང་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། །གང་ན། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ངེས་
འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་རྒྱང་འབྱིང་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་དོ། །ཆ་མཐུན་གང་ན།

རི་རྒྱུད་དུ།

བསོད་ནམས་ཆོགས་ནི་ཡང་དག་རྟོགས། །དེ་ནས་སྟོ་ལྡན་བསམ་པ་བརྟན། །

དད་སྟོགས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས། །རྒྱད་ནི་ཡོངས་སྤྱ་བསྟོས་ལྷུང་པ། །

བསྐལ་བ་གངས་མེད་ངེས་འབྱུང་བས། །ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ནི་འབྲུབ་བྱའི་ཕྱིར། །

མངོན་ཤེས་གངས་པ་དག་བསྟན་པ་ཡིས། །སྦྱོད་པའི་ས་ལ་རབ་དུ་འཇུག ཅེས་པ་ལྟར།

རྒྱ་ཐོས་པ་དང་། སྟོགས་པ་བསམ་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རབ་ཀྱི་མཐར་
ཕྱིན་པ་ཐོབ་པ། ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་ཏེ། ཆོགས་ལམ་གྱི་དད་པ་དང་། སྟོགས་པ་བརྟོན་འབྲུས་ལ་སྟོགས་
པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྟོགས་པའི་འོག་དུ་བྱུང་བ། སྤྱིའི་ངོ་མོ། ཡོ་ཀ་པའི་བསྟོས་སྤྱོད་གི་
རྟོག་པ། རྣམ་པ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་དང་རྗེས་སྤྱ་མཐུན་
པ་ལོ། །བཞི་གང་ཞེན། གཙུབ་ཤིང་གཙུབས་པ་ན་མེ་འབྱུང་བའི་སྤྱ་ལྷས་སྤྱ་རྟོད་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ་
མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་བྱང་ཤིང་ཐམས་ཅད་སྟེག་པའི་མེ་དང་འབྲུ་བའི་རྟོད་སྤང་བྱུང་བས་ན། རྟོ་བ་
དང་། དེའི་འོག་དུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་གཡོ་བའི་རྩ་མོ་དང་། དེའི་འོག་དུ་ཡོ་ཀ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཚོག་ལ་བཟོད་

པ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་ལོ་ཀ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་བཞིའོ། །ལྷུང་བ་དང་། ཕྱིན་པ་དང་།
 མོང་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་གོ། རྒྱར་ལྷུང་ན་རེ། ལྷུང་བ་དང་། རྣམ་པ་དང་། བྱེ་བྲག་རྣམས་དོན་གཅིག་
 གོ། ཞེས། རྒྱང་དུ་ལ་སོགས་པ་ནི། རིམ་གྱིས་སྦྱེ་བས་དང་པོར་སྦྱེ་བ་རྒྱང་དུ། བར་དུ་སྦྱེ་བ་འབྲིང་།
 བ་མར་སྦྱེ་བ་ཆེན་པོའོ། །ཡང་ན། བྱང་སེམས་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། དེའི་རིགས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རྣམས་པོ་
 དང་། སོགས་པ་འབྲིང་དང་། རྣམ་པོའི་བྱེ་བྲག་གི་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ནི། དད་པ་
 ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་རྒྱང་དུས་ལུལ་དུ་བྱས་པ་ནི། རྒྱང་དུ་ཞེས་སོགས་སུ་བཞེད་དོ། །མཇུག་ནི། སྤྱ་
 མ་དང་བྱི་མ་པན་རྩལ་ཏེ་གཉིས་ཀའང་ཡིན་པར་བསྟན་ནོ། །གང་ལས་ན། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་
 རྩོ་བ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ། །གང་གིས་ན། སྤྱ་ཡིས་ཏེ། འོག་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་
 པའི་དམིགས་པའི་ཁྱད་པར། མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་བདེན་བཞིའི་དངོས་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་ཕྱང་
 པོ་མི་རྟག་སོགས་སུ་འཛིན་པ་ཆོས་སུ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་སུ་མངོན་པ་སོགས་
 རས་ཞུགས་པ་སྟེ། ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་
 ཀྱི་རྒྱའི་ངོ་པོ་ཉིད་དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སེམས་མི་འགོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་
 སོགས་དང་། ཅེ་མོས་བསྐྱས་པའི་མཐོང་སྟོན་གྱིས་སྤང་པར་བྱ་བའི་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་
 འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྩལ་དང་འབྲེལ་བ་སྟེ། མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་ལམ་ལས་འཕགས་པའི་རྒྱ་མཆོན། ཉན་རང་ལ་དེ་དག་མི་ལྡན་
 པར་སྟོན་པ་ནི། འབྱུང་བའི་བྱང་ཞེས་བྱང་ངོ་། །གང་ན། ཉན་རང་དེ་དག་གི་རྩོ་བ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོར་
 ལྷུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ནིའོ། །གང་ལས་ན། ཉན་རང་གི་ལུགས་ཏེ། ལུང་ལས་སོ། །རི་
 ལྟར་ན། གཞུགས་སུ་རུང་བ་དང་། སོགས་པ་ཉམས་སུ་སྤྱང་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོན་ཉིད་ཅན་གྱི་དངོས་
 པོའི་ཕྱང་པོའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བུའི་གཉེན་པོ་ཉིད་
 ཀྱིས་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུལ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་ཞུགས་པ་དང་། ཐེག་དམན་རང་གི་ཐེག་
 པའི་འབྲས་བུའམ་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་སྟེ། རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
 དང་བལ་བ་དང་། རྣམ་རྟོག་བཞི་ནི། རང་གི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་གཤམ་མིན་པས་དེ་དང་ལྡན་ཡང་རང་གི་ལམ་
 ཀྱི་སྤང་བྱར་གྱུར་བའི་རྩལ་གྱིས་མི་ལྡན་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་ནི། དེ་ལྟར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིན་ཞེས་ཏུ་ངོ་། །གང་ན། བྱང་མེམས་རྣམས་ཀྱི་རེས་འབྲེད་ཆ་
མཐུན་ནིའོ། །གང་ལ་ན། བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ལའོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཏེ།
རྒྱ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲིབས་ཀྱིས། རི་ལྟར་ན། གསེར་སྒྲིང་པས། ཀུན་འབྱུང་། དུམ་ཁ། འགྲོག་པ། ལམ་ལ་
རེས་པ་བཞིན་ཏུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་སོ། །ཞེའོ། །ཤེར་འབྱུང་གྲོ་གྲིས་ཀྱིས། བདེན་བཞི་
ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་དང་། རྟོགས་བཞིན་པའི་འབྲས་བྱ་དང་། སྒྲོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་
ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། ཐ་མི་དང་པའི་བདག་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་སོ། །ཞེའོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས།
ཐེག་པ་མ་ལུས་པའི་རྒྱ་དང་། འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་བ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོར་
གནས་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དམིགས་རྣམས་ཀྱི་བྲག་དུ་མ་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་
ཀྱིས་སོ། །ཟེར་ཡང་། འདིར་འབྲེལ་ཆེན་ཆད་མར་བྱས་ཏེ་བཟོད་པ་འཕྲིང་གི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་
ནི་རྣམ་དག་གི་རྒྱའི་སྒྲོ་ནས། ཆོས་མཆོག་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་འབྲས་
བྱའི་སྒྲོ་ནས། བཟོད་པ་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཁ་ཅིག་ཏུ་ནི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས། ཁ་
ཅིག་ཏུ་ནི་སྒྲེ། གཞན་རྣམས་ལ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྣམས་པའི་སྒྲོ་ནས་རི་ལྟར་སྒྲིང་པ་བཞིན་ཏུའོ། །ལ་ནི་
ཕྱི་མ་སྤྱད་པའོ། །རེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་རྣམས་པ་གཞན་ཀྱིས་ཀྱང་བདེན་པ་བཞི་ལ་ལྷ་མ་བཞིན་ཏུ་སྒྲོ་སྒྲ་
ཆོགས་ནས་ཀུན་ཏུ་དམིགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཁོ་བོས་ནི། མང་ཏུ་དོགས་ནས་མདོར་
བསྟུས་ཏེ་རྣམས་པར་བཀོལ་བ་ཙམ་ཏུ་བཟོད་པར་འདོད་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་སྒྲོས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། བདེན་པ་བཞི་ལ་རྣམས་པ་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་དམིགས་པར་འདོད་པ་ལ། མཛོད་
ལས།

དེ་མེད་བཅུ་དྲུག་གཞན་རྣམས་མེད། །ཅེས་པ་དང་འགལ་པོ། །ཞེ་ན།

དེ་ནི། ཉོན་ཐྱིབ་ཙམ་གྱི་གཉེན་པོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་
པོར་སྒྲོ་མ་པས་སྒྲོན་མེད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པ་ནི། ལུན་འབྱིན་པ་སྒྲེ། སྒྲོན་བཟོད་པར་མི་བྱའོ་ཞེས་ཏུ་
ངོ་། །གང་ལ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་གང་དུ་ཡང་ངོ་། །གང་གིས་ན། ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་གཞན་
ལ་བརྟེན་ནས་ནིའོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་ན། ཐེག་ཆེན་འདི་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷ་སྒྲོན་སྒྲིང་འབྲས་ལས་རྣམས་
པར་གཞག་པ་གཞན་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་ངོ་། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ནི། གཞན་བསྐྱུ་བའི་ཕྱིར་

རྟོག་གོ་བ་ལག་ལེག་གིས་རང་གིས་རང་བཟོར་བྱས་ཀྱི། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།

དེ་བཀར་སྐྱབ་པ་ནི།

ཐར་ལུང་མ་བསྟན་ལྟན་ཅིག་བྱང་། སྦྱོང་ལུལ་མ་ཡིན་གྱུ་བ་དང་། །

ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་མེད་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤྲུག་གཞན་ཕྱིར། །

དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་བཀའ་མིན་བཀར་བཅོས་པ། བསྟན་པའི་བར་ཆད་ཡིན་ན། ལུང་བསྟན་པར་རིགས་
 ཏེ། རྒྱལ་པོ་གྱི་ཤིའི་མི་ལྷས་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཆེད་དུ་མ་དགོངས་ནས་བཏང་སྟོམས་སུ་མཛད་
 རོ། །ཞེ་ན། མི་རིགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་སྤྲུན་མངའ་བ་དང་། བསྟན་
 པ་སྤང་བ་ལ་བཅོན་པ་དང་། མ་ཁོངས་པ་མཁྱེན་པའི་མཐུས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་འབྱུང་བ་ལ་
 བཏང་སྟོམས་མི་དུང་རོ། །ཐེག་ཆེན་དང་། ཐེག་དམན་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་བ་ལ་བཀའ་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་
 བར་ཡང་ཐི་ལྟར་ཤེས། རྟོག་གོ་བས་བྱས་པ་མིན་ཏེ། ཐུབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་འདི་རྟོག་གོ་བའི་སྦྱོང་
 ལུལ་མིན་ཏེ། ལྷ་སྟེགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དེ་ལྟ་བུ་མི་སྤང་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཏེ་གཞན་ཞིག་སངས་
 རྒྱལ་ནས་བཤད་དོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བཀའ་ཉིད་དུ་བྱུབ་པོ། །གལ་ཏེ་
 ཐེག་ཆེན་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན། འདི་ཉིད་ཡིན་དགོས་ཏེ། འདི་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །མེད་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་མིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་མི་ཕྱིད་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཁྲུངས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་ཐེག་པ་མེད་པས་སོ། །ཁོ་ན་རེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འདི་
 ཉིད་ཐེག་ཆེན་ཡིན་པས་དེས་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པོ། །ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་མིན་
 ཏེ། དེ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱོལ་བའི་ཐབས་བསྟན་གྱི་གཞན་དོན་སྐྱབ་པའི་ཐབས་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་དང་། རང་
 དོན་ཁོ་ན་སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་དེས་འཆང་རྒྱ་བར་འགལ་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སངས་རྒྱལ་ཐོབ་པའི་ཐབས་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་དང་སྦྱོང་བ་རྣམས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

མ་ཆང་བ་དང་འགལ་བ་དང་། །ཐབས་མིན་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཕྱིར། །

དེས་ན་ཐེག་དམན་ནི། རང་ཀྱོལ་བ་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་བསམ་པ་དང་། དེའི་ཕྱིར་བཤད་པ་དང་། དེའི་
 རྒྱུ་རྐྱེད་བ་དང་། ཆོགས་གཉིས་རྒྱུང་བ་དང་། དུས་ཆེ་གསུམ་ཙམ་གྱིས་གྲང་ཀྱོལ་བའི་ཕྱིར་ན། ཐེག་

ཆེན་དང་འགལ་ཏེ། ཐེག་ཆེན་ནི། ཐམས་ཅད་དེ་ལས་སྒྲོག་པའི་བྱིར་རོ། །

བསམ་པ་དང་ནི་བསྟན་པ་དང་། །སྦྱར་བ་དང་ནི་སྟོན་པ་དང་། །

དུས་འགལ་བྱིར་ན་དམན་པ་གང་། །ཞེས་སོ། །

ཐེག་ཆེན་བསྐྱམས་ན། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་གཉེན་སྦྱོར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གནས་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཞེ་ལྷས།

ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡི། །ཐུན་པའི་གཉེན་སྦྱོར་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

ངོ་མོ་ཉིད་མེད་པ་སོགས་སྒྲིབ་ཇི་བཞིན་པའི་དོན་མིན་པའི་བྱིར་སྒྲིབ་ཇི་བཞིན་པར་བསམ་ནས་བཀའ་
མ་ཡིན་ཞེས་བརྒྱལ་བར་མི་བྱའོ། །ཁོ་ན་རེ། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག འདུལ་བ་ལ་སྤང་། ཆོས་ཉིད་དང་མི་
འགལ་བ་ཡིན་ན། བཀའ་འགྱུར་གྱི། ཐེག་ཆེན་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་ཆོས་ཅན། བཀའ་ཡིན་
ཏེ། ཡུམ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་རྟོག་པ་ཡིན་
ལ་དེ་འདུལ་བ་ལ་སྤང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བྱིར་བྱང་རྒྱལ་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡང་མི་འགལ་བའམ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་པའི་བྱིར་རོ། །

རང་གི་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དང་། །རང་གི་འདུལ་ལ་སྤང་བྱིར་དང་། །

ཟབ་པའི་བྱིར་དང་རྒྱ་ཆེའི་བྱིར། །ཆོས་ཉིད་དང་ནི་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་སོ། །

ཁོ་ན་རེ། དེད་སྡེ་པའི་སྡེ་སྟོད་དུ་མ་བྱུང་བས་བཀའ་མིན་ནོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། ཁྱེད་སྡེ་པའི་ཐེག་པ་
ཆོས་ཅན། བཀའ་མིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྟོད་དུ་མ་བྱུང་པའི་བྱིར། ཁྱལ་བ་ཡོད་མེད་མཚུངས་
སོ། །དེད་ཉན་ཆོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འོད་སྤང་ནས་སེང་གའི་བར་སྒྲུབ་བརྒྱུད་དེ་བཤད་བསམ་བཀའ་ཡིན་
ནོ། །ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་ཡང་བྱམས་པ་སོགས་མེད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བརྒྱུད་དེ་བཤད་བསམ་བཀའ་ཡིན་
པར་མཚུངས་སོ། །དེད་ཐེག་དམན་ནི། ཁྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་འོད་བསམ་བཀའ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་ན།

མོན། དེག་བྱེད་ཆོས་ཅན། བདེན་པར་ཐལ། གཞན་གཉིས་མཐུན་པར་བདེན་པར་འདོད་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་
རོ། །གལ་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་བཀའ་མིན་ནོ། །ཞེ་ན། མོན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་
ཆོས་ཅན། བཀའ་མིན་པར་ཐལ། རྩོད་པ་དང་བཅས་པའི་བྱིར་ཏེ། བྱི་རོལ་པ་རྣམས་དང་མི་མཐུན་པར་
རྩོད་པའི་བྱིར་དང་།

ཐེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐེ་མྱོད་ཀྱི་དོན་ལ་མི་མཐུན་པར་རྩོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མངོན་པ་ལ་མཐོང་ལམ་སྐད་
ཅིག་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བརྩ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། བརྩ་བྱག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། བདག་མེད་
མཐོང་བ་ཨས་སུ་འདོད་པ་དང་། བཏགས་པར་འདོད་པ་དང་། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་མར་འདོད་
པ་དང་། གཞུགས་ཅན་རྣམས་སྐད་ཅིག་ཏུ་མི་འདོད་པ་དང་། འདས་མ་འོངས་ཨས་སུ་ཡོད་མེད་ཏུ་འདོད་
པ་དང་། ཐོབ་པ་སོགས་ཨས་སུ་ཡོད་མེད་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཞུགས་མེད་ན་གནས་གཞན་དང་གཞུགས་
མེད་པ་དང་ཡོད་པ་དང་། བར་དོ་ཡོད་མེད་དང་། འདུལ་བ་ལ་བམ་པས་སྡོམ་པ་གཏོང་མི་གཏོང་སོགས་
དང་། དཔྱུལ་བའི་གཤེད་མ་སེམས་ཅན་ཡིན་མིན་སོགས་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་དང་། མཚུངས་ལྡན་རྟགས་དང་། ཡོངས་འཛིན་
དགེ་བཤེས་དང་། ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པོ། །དང་སོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོམས་སྦྱོར། བརྗོད་
བྱ་དམིགས་རྣམ་རྒྱ་གསུམ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ཆད་པའི་རྩོད་སྦྱོང་རོ། །དང་
སོ་ཞི། བཤད་དེ་ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན། དུལ་གང་ལ་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་གང་གིས་དང་། རྒྱ་དང་
བཅས་པ་དག་གོ། གང་གི་དོན་དུ་ཞེ་ན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་
ཆོས། དམིགས་རྣམ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་གདབ་པའི་བྱིར་དུའོ། །གང་གིས་ན།
བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་བདུན་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྫོང་ཅེ་བཟོད་མཆོག་གོ། རྫོང་ལ། ཅ་འགྲེལ་དོན་བསྟུ་གསུམ་ལས། དང་སོ་
ལ། རྫོང་རྒྱུད་དུ་དམིགས་པ་མི་རྟག་པ་དང་། དུཤ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བརྩ་བྱག་ དུཤ་ལ་སོགས་
པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་དངོས་པོའོ། །རྫོང་རྒྱུད་དུ་དེའི་རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་
བདེན་བཞི་དང་། དེའི་ཆོས་མི་རྟག་ལ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ལྷག་པར་དམིགས་པ་ལ་སོགས་

འགྲོག་པ་སྟེ། མེད་པའི་རྣམ་པས་སོ། །མདོ་ནི། འདི་ལ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཆེན་པོ་ཡུམ་ལ་སྦྱོང་བའི་
 ཆོ་གཟུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལྷག་པར་གནས་པ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་འདི་ནི།
 སྤྱི་རིའི་བྱ། བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐུན་པའི་ཆོས་ལ་སྟེན་པ་སྟེ། སྦྱོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཅི། མངོན་ཞེན་
 མེད་པ་དེ། མེད་དགག་ཡིན་ནམ། མ་ཡིན་དགག་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གཉེན་པོར་མི་རུང་། གཉིས་
 པ་ལྟར་ན། མིག་སོགས་ཀྱང་དེར་ཐལ་ལོ། །ཞེ་ན། མི་བདེན་པའི་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་བའི་ཡོད་
 མེད་ཏུ་འཛིན་པ་ནི། མངོན་ཞེན་ཡིན་ལ། དེའི་གཉེན་པོ་ཡོད་མེད་གཉིས་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཤེས་
 པའོ། །རྟོན་རྒྱང་ཏུ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་ལྷང་འདས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
 ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རྣམས་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་འདུ་བ་སྟེ། ལྷུབ་པ། འགོད་པ་སྟེ། དགག་པ་དང་བྲལ་
 པའི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་བ་རྗེ་རྗེ། འགོད་པ་མ་འཆལ། མ་
 དམིགས། ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གནས་པ་ནི།
 འདི་གནས་ཤིང་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་སྟེ། མིང་བྲལ་པ་ནི། དེ་མེད་པ་སྟེ། ལྷན་མི་འབྲེལ་། གནས་པ་ནི། ལྷན་
 འབྲེལ་པ་སྟེ། དེ་དག་དོན་དམ་པར་མེད་པའོ། །འདིའི་བྲལ་པ་དང་། འོག་གི་མེད་གཉིས། དོན་གཉིས་གཉིས་
 ལ་བསྟེན་གྱོ། མདོ་ནི། མིང་དེ་ཡང་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་གནས་པ་ཡང་མ་ལགས། གནས་པ་
 དང་བྲལ་པ་ཡང་མ་ལགས། གནས་པ་དང་བྲལ་པ་མ་ལགས་པ་ཡང་མ་ལགས་ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་
 དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མིང་ངས། ཐ་སྙད་ཏུ་བཏགས་པ་ཅོམ་གྱི་བྱང་པར་ཅན་གྱི་བདེན་
 པ་ཞེས། །མདོ་ནི། ཆོས་སུ་བཏགས་པ་ཅོམ་ཏུ་བས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་
 དག་སོགས་སུ་བརྗོད་ཏུ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། དཔེར་ན། མི་ལས་ཞེས་བགྱི་བའི་མིང་ནི། གང་གིས་ཀྱང་
 བརྗོད་ཏུ་མ་མཆིས་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟོན་ཆེ་འབྲིང་རྒྱང་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལ། རྟོན་རྒྱང་ཏུའི་དམིགས་པ་ནི། དུལ་དང་།
 སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་སོགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བརྟེན་པ་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུལ་ལ་སོགས་
 ཀྱི་རྣམ་པ་བརྟུ་བྱུག་གིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་ཞེས། །རྟོན་རྒྱང་ཏུ་དེའི་རྣམ་པ་ནི། དུལ་འདི་བདེན་
 པ་ལ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། སོགས་པ་ཀུན་འབྱུང་སྤང་བྱ་དང་། འགྲོག་པ་མངོན་སུམ་ཏུ་བྱ་བ་

དང་། ལམ་བསྐོས་བྱ་ལ་སོགས་སུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསྐྱར་སྟེ་ཡོད་
མེད་དུ་ཞེན་པ་ནི། རྒྱང་དུའི་དམིགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་རྒྱུན་དུ་འཛིན་པ་སྟེ། འབྲིང་སོགས་པ་ཀུན་ཤེས་པ་
ནི། རྒྱ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་དེ་ཉིད་དེས་པར་འཛིན་པ་སྟེ། ཆེན་པོའོ། ལྷནྱེས། དེ་ལས་ལྷོག་པར་
བཤད་དོ། །དེ་རྣམས་འགོག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཞེན་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །མདོར་ན།
བདེན་བཞིའི་བྱེད་པར་གྱི་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་བྱ་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྟོག་རྒྱུ་དེ། །གཞན་ཡང་
དེ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །རྒྱའི་བྱེད་པར་ནི། ཁོང་དུ་རྒྱུད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན། རྩོ་བ་
ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་དང་། སོགས་པ་ཅེ་མོ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དོ། །ཀྱང་ནི། རྩོ་བ་འབའ་ཞིག་
ཏུ་མ་ཟད་གྱི་ཞེས་པའོ། །དེ་ལྟར་ན། ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་
རྒྱའི་ངོ་བོ་ཡིན་པར་རོ། །རྟོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་སུ་སྤྱང་ཡང་སྤྱབ་པ་སྟེ། སྟེ་
བཅས་འཕེལ་བ། དགག་པ་སྟེ། དགག་པ་འཕེལ་གྱི་བ། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དེ། དམིགས་སུ་མེད་པའི་རྣམ་
པར་བསྐོས་པས་གངས་བཞེན་དུ་མི་དམིགས་ཤིང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དོན་དམ་པར་མཐོང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པས་མི་མཐོང་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའོ། །རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མིང་ཐམས་ཅད་མེད་པ་ཉིད་
གིས་བྱེད་པར་རྒྱུན་ནི། རང་རིགས་གསལ་བ་ཀུན་ལ་བྱེད་པའི་སྤྱི་དེ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི། གསལ་བ་རང་
མཚན་བརྟུན་པ། རྒྱུན་འདྲ་བ་ནི། སྤྱི་བརྟུན་པ་དེ་དག་འདུག་པའི་མཚན་ཉིད་བརྟུན་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཚན་
ཉིད་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་འོ། །རང་མཚན་ཀུན་རྟོག་ཏུ་ཡང་བརྟུན་བྱ་མིན་པས་དེ་དགག་མི་དགོས་ཤིང་།
རྒྱུན་མེད་དེ། དེ་ལ་ཞེན་པའི་བརྟུན་བྱ་མིན་པ་དགག་པས་སོ། །

རྟོག་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་དང་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་སངས་རྒྱུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་
པར་གྱི་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སོགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད། བརྟུན་པར་གསུམ་པའི་ཆོས་ཏེ། ཐོགས་བཅས་
ལ་གཞུགས་སོ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཀུན་ཏུ་ཐ་སྤྱད་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཐ་སྤྱད་པ་སྟེ། མིང་དུ་བཏགས་པ་
ཅས་ཀྱི་བདེན་བཞིའོ། །རྣམ་པ་ནི། ཐ་སྤྱད་ཅེས་དག་བ་དང་། སོགས་པ་མི་དག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་གྱི་
ཆོས་གང་ཏུ་ཡང་དོན་དམ་པར་བརྟུན་བྱ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྒྱལ་དེ་ལྟར་ན། གང་ལ་དམིགས་པ་ཡུལ་གྱི་བྱེད་པར་དང་། གང་གིས་དམིགས་
པ་རྣམ་པའི་བྱེད་པར་དང་། རྒྱ་དང་ཕྱན་པའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། རྩོ་བར་གྱུར་པ་ཡིན་

ཏེ། མཛོང་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མི་སྒྲེ་པའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་རྟག་པ་ཡིན་པའི་བྱེད་
རོ། །འོ་ན། འདི་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེས། འདི་ནི། པར་ཆད་མེད་ན་མཛོང་ལམ་
ཆེས་ཉེ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཅེས་པའི་དོན་བསྐྱེད་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཅེ་མོ་རྒྱུད་དུ་འདི་དམིགས་པ་ནི། རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པས། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་
རང་བཞིན་མེད་པ་སྟེ། བྲལ་པའི་བྱེད་གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་དམིགས་པའི་
རྩལ་གྱིས་གནས་བྱ་དང་བྲལ་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཞུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། དུམ་ལ་སྟོང་པས་
གཞུགས་ལ་གནས་པར་མི་བགྱིཌ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་དམ་པར་གཞུགས་
ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ།
གཞུགས་སོགས་སྟོང་ཉིད་དུ་ངོ་མོ་གཅིག་སྟོང་ཉིད་གཞུགས་སོགས་སུ་ངོ་མོ་གཅིག་པའི་བྱེད་
གཞུགས་སོགས་དེ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར་མི་གནས་ཏེ། མཛོན་ཞེན་
མེད་པའི་ཞེན་བྱ་དང་བྲལ་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་མི་རྟག་ཅེས་བགྱི་པར་གནས་པར་མི་
བགྱིཌ། །དེ་ཅིའི་སྦྱང་དུ་ཞེས། པཅོམ་ལྟན་འདས། འདི་ལྟར་གཞུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་གཞུགས་མི་རྟག་
པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། གཞུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཀྱི་སྟོང་པ་ཉིད་གང་ལགས་པ་དེའང་གཞུགས་མི་རྟག་པ་
མ་ལགས། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་གཞན་ན་འང་གཞུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་མ་མཆིས་ཏེ་ཞེས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་
དམིགས་རྣམ་ལས་སྒྲེས་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིད་དེ་འཛིན་
ནོ། །

འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་རྟག་
པ་ནི། མི་རྟག་པ་དེ་ཡི་ངོ་མོས་སྟོང་། སྟོང་ཉིད་ནི། སྟོང་ཉིད་དེའི་ངོ་མོས་སྟོང་པའི་བྱེད་དེ་དག་མི་རྟག་
སོགས་དང་། སྟོང་ཉིད་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ། མི་རྟག་པ་སྟོང་ཉིད་དུ་ངོ་མོ་གཅིག་སྟོང་
ཉིད་མི་རྟག་པ་སོགས་སུ་ངོ་མོ་གཅིག་པས་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་
གཞུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་
སུ་མ་གཞུང་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ངོ་མོ་ཉིད་བཀག་པས་ཆོས་རྣམས་ནི། གཞུགས་

ལ་སོགས་པར་མི་འཛིན་པ་སྟེ། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པས་བདག་གིས་མི་འཛིན་པ་སྟོན་ནམ། བདག་གིས་
གཟུང་བྱ་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་དོན་རྣམས་མོ། །མདོ་ནི། ཆོས་རྣམས་ལ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་པ་དང་མི་
འདོར་བ་གང་ལགས་པ་དེ་ནི། ཡུམ་ལགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་
པ་དེ་དག་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་དོན་དམ་པར་སྟོ་སོགས་ཀྱི་མཆན་མར་མི་མཐོང་བའི་བྲུང་པར་ཅན་གྱི་
གཟུགས་སོགས་སོ། །བརྒྱད་སྟོང་པ་ལས། གང་གཟུགས་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཞེས་པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་
བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་མ་རྟོགས་པར་བར་མ་དོར་ཡོངས་སུ་བྱ་དན་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་
པ་ནི། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཅེ་མོའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་གཟུགས་སུ་མེད་ཅིང་དམིགས་སུ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྟེ། དེས་པར་བརྟག་པའི་ཕྱིར་ཡུམ་
གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྣམས་པོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ནི། གང་། ཡུམ་འདི་ནི་གང་གི་
ཡུམ། འདི་ནི། ཅི་ཞིག ཅིའི་ཕྱིར་དེ་ལ་ཡུམ་ཞེས་བྱ་ཞེས་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
སོ། །འདི་ལ་འཕགས་པས་ཆོག་ཤང་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་
དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དང་། གཅིག་དེམ་པ་བཞིན་དུ་བདེན་བཞིའི་དབང་དུ་མ་བྱས་པ་དང་བྱས་
པའི་ཅེ་མོ་རྩེད་དུ་གཉིས་དང་། འབྲིང་དང་། ཆེན་པོའི་དམིགས་རྣམ་དུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དེ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། དངོས་པོར་ཞེན་པའི་རྩལ་
ཀྱིས་གནས་པར་མི་འོས་ཏེ། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་བྱུབ་སྟེ། གཟུགས་ལ་
སོགས་པ་ནི་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོས་སྟོང་སྟེ། གཟུགས་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་བྲལ། སོགས་པ་ཆོར་
བ་ལ་སོགས་པ་ཆོར་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
གནས་བྱ་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་སོགས་ནི། རྩེད་ཀྱི་དམིགས་པ་པོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་
ཆོས་ཅན། དེ་དག་ལ་རྟག་མི་རྟག་སོགས་དང་། སོགས་པ་བདེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་མི་གནས་པ་སྟེ།
མདོར་བར་ཞེན་བྱས་སྟོང་སྟེ། དོན་དམ་པར་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོང་
པ་ཉིད་དག་མན་རྩེན་གཅིག་གཅིག་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མི་རྟག་པ་
དང་། སོགས་པ་རྟག་པ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །མི་རྟག་པ་དང་། སོགས་པ་དུལ་ལ་སོགས་
པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དག་ཆོས་ཅན། བན་རྩེན་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་བྱམ་མོང་མིན་པའི་

རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་བྱུང་སྟེ། མི་རྟག་པ་དང་། སྟགས་པ་དུམ་པ་སྟགས་
པ་དང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམས་ནི་ཆོས་ཅན། རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་པན་རྩྭ་སྟོང་མིན་པ་མེད་དེ། ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་གཅིག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་མིན་པའི་མཚན་མ་མེད་པའི་གཞུགས་
སྟགས་ཅེ་མོ་འཕྲིང་གི་དམིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སྟགས་པ་ཆོས་ཅན། རང་གིར་མི་
བྱེད་པ་སྟེ། བདག་གིར་གཞུང་བྱས་སྟོང་སྟེ། དོན་དམ་པར་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་བཀག་པ་སྟེ། མེད་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ཀུན་ཏུ་རྒྱ་ཐོང་པ་ཅན་དཔར་པོར་བྱས་ནས་ཆོས་བདག་གིར་མི་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་གང་
ཡིན་པ་དེ་རྣམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཅེ་མོ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། མཚན་མར་མི་མཐོང་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན།
གཞུགས་ལ་སྟགས་པ་དེ་དག་གོ། གང་གིས་ན། དོན་དམ་པར་ན་གཞུགས་སྟོན་པོ་ལ་སྟགས་པའི་མཚན་
མར་དང་། སྟགས་པ་ཆོར་བ་ལ་སྟགས་པ་བདེ་བ་ལ་སྟགས་པའི་མཚན་མར་ངོ། །དེ་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ངོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། རྟག་ཅེས་དྲང་ངོ་། །གང་གིས་
ན། གཞུགས་སྟགས་ལ་དཔྱད་པའི་རྒྱུའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཞུགས་སྟགས་ཀྱི་ཆོས་སྟེ། མེད་དུ་དཔྱད་ཅིང་
ཤེས་རབ་དེའང་སྟེ། མེད་དུ་དཔྱད་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། ཅིར་
ཡང་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་པར་དེས་པ་སྟེ། ལུང་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་འབྲེལ་བ་ལུལ་གྱི་སྟོན་པ་མི་དམིགས་
པར་ངོ། །གང་མི་དམིགས་ན། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དེ། གཞུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ངོ། །

གསུམ་པ་ནི། མོང་དུ་བསྐྱར་པའི་རྩལ་དེ་ལྟར་ན། དམིགས་རྣམ་དང་ལྟན་པའི་རྟོག་པ་ཆེ་འཕྲིང་
རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན། ཅེ་མོར་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྟོབས་ཀྱི་ངོ་བོར་མ་གྱུར་
པས་མི་མཐུན་ཕྱགས་ཀྱིས་གཡོ་བའི་ནང་ནས་ཤོད་ལས་ཅེ་མོ་སྟེ། མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ངོ། །ཤོད་ཅེ་
གཉིས་དམིགས་རྣམ་འདྲ་བར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞེ་ན། ཤོད་ཅེའི་མིང་མཚུངས་ཀྱང་དོན་མི་མཚུངས་
པས་སྟོན་མེད་དེ། དོ་ཤལ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྩ་འབྲེལ་དོན་བསྐྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བཟོད་པ་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་ནི། སྟོང་
པ་ཉིད་ཀྱི་གཞུགས་སྟགས་སྟེ། དང་ཁྱད་པར་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་དམིགས་པའོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་
ནི། གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། བདེན་གཉིས་ཀྱི་ངོ་བོའི་སྟོན་པ་སྟེ། དང་
ཁྱད་པར་གྱི་དངོས་པོ་མེད་པ་ཉིད། གཞུགས་སྟགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ངོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ནི། རང་སྐྱོད་པོ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་
བར་སྐྱེ་བ་འཁོར་བ་མེད། དེས་འབྲུང་སྐྱེ། འགག་པ་སྤང་འདས་མེད་པའི་གཞུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི།
གཞུགས་ནི། གཞུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱོད་སྟེ། དེ་ལ་སྐྱེ་བའམ་དེས་བར་འབྲུང་བ་ཡང་མི་དམིགས་
སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པས་སྒོ་གསུམ། མཚན། ཞིང་དང་བཅས་པ་རྣམ་པར་
དག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་སོ། །མདོ་ནི། ལུས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དག་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཚན་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཆེན་
པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་སོགས་དེ་དག་ལ་རང་དང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་གཞུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་སྤྱོད་ན་
མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གཞུགས་སོགས་དེའི་
མཚན་མར་མི་བརྟེན་བརྟེན་མེད་པས་སམ། མདོན་ཞེན་མེད་པའི་ཕྱིར་མོས་མེན་ཏེ། མོས་པ་ཡིད་ལ་
བྱེད་པས་མཚན་མར་མ་ཞེན་ཅིང་། འདུཤེས་མེད་པ་སྟེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཡོངས་སུ་ཤེས་
པ་མེད་པའོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ལ་གནས་པ་མེད། ལྷག་པར་མོས་པ་མེད། ཀུན་ཤེས་པ་མེད་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་བཟོད་པ་རྒྱུད་དུའི་དམིགས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་ནི། གཞུགས་སུ་རུང་བ་ལ་སོགས་པ།
དེའི་རོ་བོ་ཉིད་ནི། ས་ལ་སོགས་པའོ། །རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། སའི་མཚན་ཉིད་སྤྱི་བ་ལ་སོགས་
པ་སྟེ། འདི་དག་དོན་དམ་བར་སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རང་བཞིན་གཅིག་པ་ཉིད་
གྱིས་གཞུགས་སོགས་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་དང་། ས་སོགས་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་མེད་
པའི་གཞུགས་སོགས་སོ། །འཕགས་པས། མཚན་ཉིད་ནི། སྤྱི་ཡིན་ཀྱི། རོ་བོ་ཉིད་བྱུང་བར་ཏེ། མཚན་
བྱུང་དེ་དག་པན་རྩལ་སྤྱོད་ཉིད་དུ་གཅིག་པས་བདེན་པའི་རོ་བོ་འཕམ། རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་མཚན་
དུ་བདགས་པའི་གཞུགས་ལ་སོགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དམིགས་པ་ཅན་ཏེ། ཕྱི་རོ་ལ་ཞེན་
པའི་རོར། དོན་དམ་བར་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་བདེན་པའི་དངོས་པོར་མེད་པ་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་དུ་གཞུགས་
སོགས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

བཟོད་པ་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་པར་ནི་དེ་ལ་ལས་
ཉོན་ལས་སྐྱེ་བ་འཁོར་བ་ཡང་མེད། སྤང་བོ་སྐྱེ་བ་འགག་པའི་སྤང་འདས་ཀྱང་མེད་དེ། དོན་དམ་བར་

གདོད་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྦྱོས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གང་གིས་ན། དག་པ་ཞེས་བྲང་རྒྱུ། །གང་
ན། ལུས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དེ། ཕྱི་ནང་གི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སོགས་
པ་དག་ ཡིད། མཚན་སོ་གཉིས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་སོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། གཞུགས་སོགས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་སྤོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཁོ་ནས་སོ། །རི་ལྷར་ན། ཡང་དག་པར་འདའ་བ་
གསུམ་གྱིས་ཏེ། རྣམ་སྤྱོན་ལས་འདའ་བ་ནི། ལུས་ཀྱི་ལས་གསུམ་དང་། དག་གི་ལས་བཞི། ཡིད་ཀྱི་
ལས་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པས་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་རྣམ་པར་དག་གོ། མཚན་སོ་གཉིས། གནས་ན་
གནས་པ་དང་། གསལ་པ་དང་། རྟོགས་པས་དག་གོ། སྤོང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པས་དག་གོ།
དན་འགྲོ་འཁྱུ་ལས་འདའ་བ་ནི། འདོད་ཆགས་དང་ལྷན་པའི་སེམས་མི་སྦྱོ་བ་ལ་སོགས་པའོ། །ཡོངས་སུ་
ཉམས་པ་ལ་ལས་འདའ་བ་ནི། རྟག་ཏུ་རྒྱས་ཏེ་སྦྱོའོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེས་པར་འབྲེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་
པའི་གནས་སྐབས་སུ་འདི་དག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་ཅུང་ཟད་ཅས་ཀྱིས་ནི་ཡིན་པོ་ཞེས་
གསུངས་པས། དཔེ་ཁ་ཅིག་ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་པ་འདི་མི་གཞུང་རྒྱུ། །

བཟོད་པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཞུགས་སོགས་
དང་། རྟག་མི་རྟག་ལ་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །དོན་དམ་པར་ན་རང་དང་སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་
དོན་བྱེད་རྩ་མི་རྩས་མས། རང་གི་མཚན་ཉིད། གཞུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་དང་། སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་སྦྱོ་
འཇིག་གནས་པ་སོགས་མི་འཐད་པས་ཏེ། ཡོད་པར་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གང་གིས་དམིགས་ན།
གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཅན། མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ཞེན་པས་མི་སྟོས་
ཏེ། མཚན་མར་མངོན་པར་ཞེན་བྱ་མེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་པ་ཉིད་
དུ་ཤེས་པས། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་སྟེ། མཚན་མར་ཡང་དག་པར་རྟོགས་བྱ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གདོད་མ་
ནས་རང་བཞིན་ཁོ་ནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ཏེ། གཞི་དང་བྲལ་པ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྷར་ན། དམིགས་རྣམ་དང་ལྷན་པའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
བཟོད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་རན་འགྲོར་སྦྱོ་བ་མེད་ཅིང་ཆོས་ཆེན་སོ་སྦྱོ་བ་མེད་པའི་
ཆོས་ལ་བཟོད་ཅིང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁོ་ན། བྱང་སེམས་ལ་བཟོད་པ་

ཐོབ་པ་ཡོད་ན།

བཟོད་ཐོབ་ངན་སོང་ཡོང་མི་ལྟར། །ཞེས་བཤད་པས།

བྱང་སེམས་རྣམས་བཟོད་བསྐྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ་ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། ལས་
གྱི་དབང་གིས་མི་འགྲོ་བ་ལ་དགོངས་ཏེ། བྱང་སེམས་གྱི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །གཞན་
དུ་ན། ལཱ་འི་བྱ་ལ་སོགས་པས་མཛེས་དགའ་ཁྲེར་ཏེ་དཔྱུལ་བར་རྒྱུར་སོང་དོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །

བཞེ་བ་ལ། ཅ་འགྲེལ་དོན་བསྐྱུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཆོས་མཆོག་རྒྱུ་དུའི་དམིགས་པ་ནི།
དེ་ཁོ་ནར་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རོ་པོར་ལྷུར་པའི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་གྱི་ཉིང་
དེ་འཛིན་ནི། ཆོས་རྣམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་
འཆང་བྱ་བའམ། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ཅད་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བས་བརྟག་གོ།
ཞེས་འབྲས་བུའི་སློན་ནས་སོ། །མདོ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དེས་རྣམ་པར་སྤྱོད་པའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ནི།
སྤྱར་དུ་ཐུ་མེད་བྱང་རྒྱུ་འཆང་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྷན་
པ་ལ་སངས་རྒྱུས་གྱིས་ལུང་སྟོན་ནི་ཞེས་ལུང་སྟོན་པའི་རྒྱ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་སོ། །མདོ་
ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་གང་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་དག་གིས་གནས་པ་དེ་ནི། སྤྱོན་གྱི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་
དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་སྒྲ་མེད་བྱང་རྒྱུ་འུང་ལུང་བསྟན་
ཏོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སློན་ནས་བྱང་སེམས་གྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་རང་གི་རོ་པོ་རྫོགས་
པ་ལ་སྤྱོད་དངོས་རྗེས་གསུམ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ནི་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། །གཞག་གོ། བཞག་པར་གྱུར་
ཏོ། །ཞེས་པའི་རྣམས་པ་ཟད་པའོ། །མདོ་ནི། བདག་གིས་མཉམ་པར་འཛོག་གོ། བདག་གིས་མཉམ་པར་
གཞག་པར་བྱའོ། །བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་རྣོམ་སེམས་སུ་གྱུར་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་གྱིས་བྱང་སེམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཡུམ་གསུམ་གྱི་ཐོབ་ཐུན་
གཅིག་གཅིག་དུ་རོ་པོ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བསྟན་མི་རྒྱས་པའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་གཟུགས་སོགས་
སོ། །མདོ་ནི། ཡུམ་ཉིད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཏོ། །ཉིང་དེ་འཛིན་ཉིད་ཀྱང་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའོ། །བྱང་

སེམས་ཉིད་ཀྱང་ཉིང་དེ་འཛིན་རྟོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོ་རྣམ་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་
 བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དཔལ་པར་མེད་པས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་རྣམ་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་
 མི་རྟོག་པ་ནི། ཐབས་དཔལ་པོ། །ཞེས་སོ། །མདོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའི་བྱེད་རྟོག་པ་མེད་དེ།
 དེ་ལྟར་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ལ་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་རྟོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཞེས་རིམ་པ་
 བཞེན་སྦྱར་བའོ། །དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ནི། དང་པོར་སྦྱེ་བ་ཆུང་དུ་དང་། བར་དུ་སྦྱེ་བ་འབྲིང་དང་།
 མཐར་སྦྱེ་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་རྟོ། །མདོ་ནི། དེ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་འབྱུར། ཡོངས་སུ་མི་འདོར་བར་འབྱུར།
 ཉེ་བར་འབྱུར། མདོན་པར་ཤེས་པ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་སྦྱར་དུ་ཐོབ་པར་འབྱུར། ཞེས་རིམ་པ་བཞེན་དུ་ཆ་
 མཐུན་བཞིའི་དོན་བཟུ་བ་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཆོས་མཆོག་ཆུང་དུ་འདི་དམིགས་པ་ནི། གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བར་མི་བྱེད་
 པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་བ་མེད་པ་དང་། གང་གིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོ་དྲུལ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་
 བ་དཔལ་བར་འབྲོ་བ་དང་། སོགས་པ་རིན་ཆེན་ལྷག་ཀྱང་ལ་སོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་
 གས། ཉི་ཤུ་བརྒྱེམ་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་དམིགས་སོ། །དེའི་རྣམ་པ་
 ནི། འཇུག་ཅེས་བྲང་རྟོ། །གང་ན། ཉིང་དེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བྱེད་པའམ། བྱ་བ་བྲན་མེད་པའི་
 འབྲས་བྱའོ། །རྒྱ་གང་གིས་ན། རང་གི་སྒྲོན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མཐུ་
 དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་སྒྲོ་བས་ཀྱིས་སོ། །གང་དུ་ན། ལ་ཀའི་
 ཁམས་ཐམས་ཅད་དུའོ། །རི་ལྟར་ན། གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་རི་ལྟ་བ་བཞེན་ལྷན་གྱིས་བྱུང་བར་རྟེ། འབད་
 རྩལ་མེད་པར་རྟོ། །ཆོས་མཆོག་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མཛད་ཅེས་བྲང་རྟོ། །གང་ལ་ན། འཛིན་པའི་
 རྣམ་པ་ཡོང་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ལྟན་པ་ཆོས་མཆོག་འབྲིང་
 གི་རྣལ་འབྱོར་པ་ལའོ། །གང་གིས་ན། འདས་པ་དང་ད་ལྟར་གྱི་སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །གང་ན།
 གསང་སྟེ། དེས་པར་བྱང་ཆུབ་འཕོམ་པར་ལུང་སྟོན་པར་རྟོ། །དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་
 རིགས་པའོ། །དེའི་རྣམ་པ་ནི། མི་འབྱུང་རྟོ། །ཞེས་བྲང་རྟོ། །གང་ལ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 རང་གི་རྟོ་སྟེ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་རྟོགས་པ་དེ་ཐོབ་པ་ལའོ། །གང་ན། ད་ལྟ་བ་དག་ནི། མཉམ་པར་བཞག་
 པའོ། །སོགས་པ་འདས་པར་བཞག་པར་གྱུར་རྟོ། །མ་འོངས་པ་ན་གཞག་པར་བྱའོ། །སྦྱུ་པའི་ཤེས་

པ་གནས་ངན་ལེན་གྱི་གཡེང་བ་སྒྲོམ་སེམས་དེའོ། །དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི། ངར་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ཐམས་
ཅད་གཡེང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས། དེ་དག་དེའི་ཆེ་འབྱུང་བར་མི་འཐད་པས་སོ། །ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོའི་
དམིགས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པས་སྒྲོམ་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། སྒྲོམ་བྱེད་བྱང་སེམས་དང་། བསྒྲོམ་
བྱ་ཡུམ་དང་དོན་གསུམ་པོ་བན་ཚུན་ཉེ། བྱང་སེམས་ཡུམ་དུ་ངོ་བོ་གཅིག ཡུམ་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་ངོ་བོ་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་སོ་སོར་བསྐྱར་མི་རུས་བའོ། །རྣམ་པ་གང་གིས་དམིགས་ན། བྱང་སེམས་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་བར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྒྲོམ་བྱ་སྒྲོམ་བྱེད་སྒྲོམ་ཉིང་དེ་འཛིན་
དུ་རྣམ་བར་མི་རྟོག་མྱེ། རྟོགས་བྱ་གསལ་བར་དམིགས་ཉེ་སྒྲོམ་པ་ནི། མཐོང་ལམ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་དམ་
པའོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟར་ན། དམིགས་རྣམ་དང་ལྡན་པའི་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་ཆོས་ཅན།
ཆོས་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ཉེ། མཐོང་སྒྲུང་དང་བཅས་པས་ལོ་ཀ་པའང་ཡིན་ལ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་
རྣམས་ཐོབ་པར་བྱེད་པས་མཆོག་གྲང་ཡིན་པས། ལོ་ཀ་པའི་ཆོས་བཟོད་པ་མན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཚད་ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་དབྱེ་བས་དོན་སྟོན་པར་བྱེད་པས་ན། ཁྱད་
པར་དུ་བྱས་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་བཟོད་པའི་སྤྱུས་དམིགས་པ་དང་རྣམ་པ་བཟོད་པར་བྱ་བ་
རིགས་པ་ཡིན་ནའང་། དམིགས་པ་མི་རྟོག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟོན་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཆོས་
དང་ཆོས་ཅན་བཟོད་པའི་སྤྱུས་བཟོད་པས་དེ་མ་གཤིགས་ཉེ། དམིགས་པས་ལོ། །དེ་ལས་གཞན་པའི་
དམིགས་པ་བརྩ་གཅིག་དང་། རྣམ་པ་བརྩ་གཉིས་པོ་ཐམས་ཅད་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆོས་བཟོད་པས་ཐམས་
ཅད་དུ་མཚུངས་པར་བཟོད་པ་ནི། མི་རིགས་ཉེ། ཆོས་ཅན་བསྐྱར་པར་རིགས་པ་ལ། ཆོས་ཅན་མ་བསྐྱར་
པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་པ་མིན་ཉེ། རྟོན་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་ནི། སྒྲོམ་བར་མི་རིགས་པས་སོ། །ཞེ་
ན།

གཉིས་པ་ལ། སྤྱུ་གཉིས་བཟོད་བྱ་ཐ་དད་མེད་པས་དང་། དོན་གྱི་ཡུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་
ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག་

ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་དང་དམིགས་པའི་ཆོས་ཅན་ཀུན་ཏུ་བརས་པ་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་དུ་
བཤད་ཅིང་རྟོགས་པས་སྒྲོམ་བར་མི་དེགས་པའི་སྒྲོན་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཆོས་བརྟུན་པས་ཆོས་ཅན་རྟོགས་
སམ་ཞེན། རྟོགས་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྟུན་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱོག་པ་གཞན་སྟོང་པ་
ཆོས་བརྟུན་གྱི་སྒྲུབ་དང་། མི་སྟོང་པ་ཆོས་ཅན་བརྟུན་པའི་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པར་མ་གཏོགས་པར་བརྟུན་
བུའི་དོན་ལ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་ལུགས་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། གང་བདེན་བཞིར་
གཏོགས་པའི་ཆོས་དམིགས་རྣམ་པ་བརྟུན་པའི་ཆེ། ཆོས་དེ་དག་བདེན་བཞིར་གཏོགས་པར་གྲགས་པའི་
ཕྱིར་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་གཉིས་ཀ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཅན་རྟོགས་སོ། །

འདིའི་མཐའ་དབྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྟོག་པ་ཁྱད་པར་ཕྱོག་པ་ཁྱད་པར་གཞན་
སྟོང་མི་སྟོང་གི་སྒྲོན་པ་བརྟུན་པའི་བྱེད་ཀྱི་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བ་ལང་ཞེས་བརྟུན་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
ཅན་བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པ་བརྟུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བ་ལང་ཉིད་ཅེས་བརྟུན་པ་ཆོས་ཅན། ཆོས་
བརྟུན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་བརྟུན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆོས་གཞན་
སྟོང་མི་སྟོང་ཅམ་དུ་ཟད་ཀྱི། དོན་ལ་བརྟུན་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་དོ། །དེ་གཉིས་ཀས་བ་ལང་
པ་ཡིན་པ་རྣམ་པར་བཅད་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས།

ཀུན་ལ་རྣམ་དང་དངོས་བརྟུན་པའི། སྒྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་དེ་ཉིད་དེ། །

དེས་ན་དེ་དག་བརྟུན་བྱ་ལ། ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་བརྟུན་བྱ་ཐ་དད་མེད་ན། བན་ཐ་དད་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་རོ་ཞེན། སྒྲོན་
མེད་དེ། བ་ལང་གི་གོང་བྱ་གཅིག་ལ་རྟུན་པ་མེད་པ་ཉི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་དག་ཡོད་
མོད་ཀྱི། མ་ཉི་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་པ་སྟེ། རང་གིར་མི་བྱེད་པའང་དེ་དག་
ཡོད་པ་ལ་མི་སྟོན་པར་རྟུན་པ་ཅན་ཅམ་དེ་རྟོགས་པར་འདོད་ན། དོན་དེ་ལྟ་བུ་གིས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟུན་
རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་ལ་བརྟུན་བྱས་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་ལ་རྟུན་པ་ཉིད་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པས། ཁྱད་པར་
གཞན་སྟོང་པ་དེ། ཆོས་བརྟུན་གྱི་བརྟུན་པའི་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཡང་ཁྱད་པར་གཞན་མ་ཉི་མ་ཡིན་པ་ལ་

སོགས་པ་མི་སྤོང་སྟེ། མི་འདོད་པ་མེད་པར་རྟ་རྟམ་པར་བཅད་པ་བྱུང་པར་གཞན་མ་སྤངས་པའི་བ་ཡང་
གི་རྩམ་ཤེས་པར་འདོད་ན། དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པར་གཞན་མ་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་བྱས་པའི་སྤྱུས་
འདི་ནི་རྟ་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྟོན་པས་བྱུང་པར་གཞན་མི་སྤོང་བ་ནི། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་བརྟེན་
བྱེ་བྲག་གི་རྩུའོ། །དེས་ན། ཆོས་ཅན་བརྗོད་པ་ལ་བ་ཡང་དཀར་པོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་གཞི་མཐུན་པ་དང་།
བ་ཡང་དཀར་རམ་སྟེ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་པར་དང་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་གཞིའི་དངོས་པོ་ཡང་སྤིང་ལ། ཆོས་
བརྗོད་ལ་དེ་དག་མི་སྤིང་དོ། །ཆོས་མཆོག་གི་ཆོས་དེ། སྤྱི་ཆོས་གཞན་དག་དང་འབྲེལ་རུང་བརྗོད་
ན། ཆོས་གཞན་མི་སྤོང་སྟེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པ་བཞིན། ཆོས་དེ་ཉིད་སྤྱི་པ་བརྟེན་པའི་ཆོས་གཞན་དག་
དང་འབྲེལ་མི་རུང་བརྗོད་ན། ཆོས་གཞན་སྤོང་སྟེ། སྤྱི་མི་རྟག་པ་ཉིད་ཅེས་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཞེད་
དེ། རྟམ་འབྲེལ་ལས།

བྱུང་པར་གཞན་ནི་སྤོང་བ་དང་། །མི་སྤོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །

བན་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟགས་པ་པོའི། །འདོད་པའི་རྩེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལན་གྱི་རྟམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་སྟེ་བ་པ་ལ་སྟེ་བ་སྤོང་རྟམས་པའི་
ཉེས་པ་སྤང་བའི་རྩར་ཆོས་ཅན་ལས་ཐ་དད་པར་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྤྱུས་བརྗོད་ཀྱང་དུས་ལ་སོགས་པའི་
བདེན་པ་བཞི་ནི། ཆོས་ཅན་ཡིན་ལ། དེར་གཏོགས་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པ་དང་རྟམ་པ་ཆོས་སུ་ཤེས་པར་
བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། མཛོན་པར་ཞེན་པ་དང་། སོགས་པ་དམིགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པ་
དང་ལྡན་པའི་བདག་ལ་སོགས་པ་ནི། ཇིས་དང་གཅིག་ཅར་གྱིས་དོན་བྱེད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་
པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོད་མས་བརྟགས་པ་ན། དེ་ཁོ་ནར་རི་བོར་དུ་བཞིན་དུ་སྦྱབ་པ་སྟེ་བ་དང་འགག་པ།
འཛིག་པ་དང་བྲལ་བར་སྦྱར་པའི་ཕྱིར། བདག་ལ་སོགས་པ་བདེན་པ་གཉིས་ཀར་མེད་པས་རྟེན་དུ་མི་
རིགས་ཀྱི། བདེན་བཞི་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པར་ཡོད་པས་རྟེན་ཡིན་ནོ། །ཁོག་མ་དག་ལ་ཡང་སྟེ།
གང་དུ་ཆོས་ཅས་ཞིག་བསྟན་པ་མཐས་ཅད་དུ་སྤར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་བཞི་ཁོ་ན་ཆོས་ཅན་
ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་

ཅེག་མདོད་ན་ཤེ། རྟོག་པ་པའི་འཆོན་ཉིད། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བུར་ལ་ཡུལ་དུ་འཁྲལ་བ་
དང་། རྣམ་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་དུ་འཁྲལ་བའོ། །ཞེ་ན། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་པ་ཆོས་ཅན། འདིར་
སྦྱོས་གཞུང་རྟོག་སོགས་ཡོད་པར་ཐལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སོགས་ལ་ཡུལ་དུ་འཁྲལ་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། འདིར་སྦྱོས་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་
དུ་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་ལའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ མཐོང་ལམ་ཅེ་
སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་འཛིན་རྟོག་གཞིར་བྱས་ལ་སོ་སྦྱེ་ལ་ཡོད་པ་རྣམས་འཛིན་རྟོག་གི། འབགས་པ་ལ་ཡོད་
པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན།
རྣམས་འཛིན་རྟོག་པར་ཐལ། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་འཛིན་རྟོག་སོ་སྦྱེ་ལ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རྟགས་མ་བྱལ་ན། མཐོང་ལམ་ཅེ་སྦྱོར་གྱི་སྤང་བུ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་
ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤང་བུ་རྣམས་རྟོག་ སྦྱོང་བྱེད་གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ། རྟོག་པའི་རང་བཞིན་དང་།
ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། མཆོན་མཆོན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྦྱོར་
རྟོག་པ་ལ། རྣམ་འཁྲལ་ལས།

ཤེས་གང་གང་ལ་སྦྱོང་ན་འཛིན། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པར་བརྟེན། །ཅེས་པ་ལྟར།

སྦྱོང་ན་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དང་། གཞུང་འཛིན་གཉིས་སུ་སྦྱང་བ་ཁམས་གསུམ་པའི་སེམས་སེམས་
བྱུང་ཐམས་ཅད་རྟོག་པར་བྱས་པ་གཉིས་སྦྱང་གི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་སྤྱད་དུ།

ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ནི། །

སེམས་དང་སེམས་བྱུང་ཁམས་གསུམ་གྱི། །ཞེས་པ་སྟེ། གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་འདིར་བྱི་མ་གཉིས་སྦྱང་གི་རྟོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། དེའི་མཆོན་ཉིད། ཡུལ་རི་ལྟ་བ་
བཞིན་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པའོ། །རི་བཞིན་ཡུལ། མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །ཞེས་པ་དང་། དེ་
ནི་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ཡི། །རོ་སོས་སྦྱང་པའི་མཆོན་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ། ཡོད་དོ། །ཡིན་ནོ། །ཞེས་
རྟོག་པ་སྦྱབ་རྟོག་ མེད་དོ། །མིན་ནོ། །ཞེས་རྟོག་པ་དགག་རྟོག་གཉིས་ལས། འདིར་བྱི་མའོ། །དེ་ལ་

གཉིས་ལས། གཞུང་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད། གང་ཞིག་གཞུང་བའི་རྟོན་ཅན་རྟོ། །དེ་ལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་
དང་། རྣམ་བུར་གཞུང་རྟོག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཉེས་པའི་གཞིའི་རྟོན་ཅན་རྟོ། །གཉིས་པ་
ནི། གང་ཞིག་གཉེན་པོའི་རྟོན་ཅན་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། འཛིན་རྟོག་གི་མཆན་ཉིད་གང་ཞིག་འཛིན་པའི་རྟོན་
ཅན་རྟོ། །

དེ་ལ་ཐུས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཐུས་འཛིན་གྱི་
རྟོན་ཅན་རྟོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ཞིག་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོན་ཅན་རྟོ། །འདིར་སྒྲིམ་བྱུང་བར་བྱེད་ཆོས་
གྱི་རྟོག་པ་བཞིའི་མཆན་ཉིད་ལ། སྤར་གྱི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་ཆེན་རྫོད་དང་ཅེ་མོ་དང་བཟོད་པ་དང་
ཆོས་མཆོག་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་བསྟན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྤར་བས་རྣམ་རྟོག་
དོན་ལ་མེད་པ་སྤར་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ལ་མེད་པ་སྒྲོ་བཏགས་
ནས་འཛིན་པས་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་སྟེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་ལས། མེད་པ་སྤར་བའི་ཕྱིར་ཡང་
དག་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་མེད་ཅིང་རྟོག་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་རྟོག་
པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རྟོག་པ་བཞིར་དབྱེ། དེ་ཉིད་སྤྱི་བཞིར་དབྱེ། མཐོང་སྤར་དང་སྒྲིམ་སྤར་དུ་དབྱེ། མངོན་
གྱུར་དང་ས་པོན་དུ་དབྱེ་བ་བཞིའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དབྱེ་གཞི། འདིར་སྒྲིམ་རྟོག་པ་ཅམ་མོ། །དབྱེ་
ངོ་ནི། སྒྲོབ་དཔོན་འདིའི་བཞེད་པས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་ རྣམ་བུར་གཞུང་རྟོག་
ཐུས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་སྟེ་བཞིའོ། །འབགས་པ་ནི། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་
དང་། གཉེན་པོ་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་གཞུང་རྟོག་གཉིས་སྤྱི་བཞེད་དོ། །རེ་རེ་ལའང་དགྲ་དགྲའོ། །ཐ་དད་
ནི། སྤྱིར་ངོ་པོ་གཅིག་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲིམ་བཞི་དངོས་པོ་ཐ་དད་དེ། ཆ་མཐུན་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་
ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ནང་ཆན་གྱི་དགྲར་དབྱེ་བ་ནི། ངོ་པོ་གཅིག་ལ་སྒྲོག་པ་ཐ་དད་གཅི་ཆེའོ། །གངས་པེས་
ནི། འདིར་སྒྲིམ་གྱི་རྟོག་པ་གཞིར་བྱས་པ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས། གཞུང་རྟོག་
དང་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སྤྱི་དེས་སོ། །དང་པོ་ལའང་ཡུལ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་བུར་ལ་རྟོག་
པ་གཉིས་ཡོད་པས་གཞུང་རྟོག་གཉིས་སྤྱི་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་ཐུས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་
རྟོག་པ་གཉིས་ཡོད་པས་འཛིན་རྟོག་གཉིས་སྤྱི་དེས་ལ། རེ་རེ་ལ་ཡུལ་དགྲ་དགྲ་ཡོད་པས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་

པ་དགའ་ངེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱི་རོལ་གཟུགས་སྒྲེ་ལ་རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ཁོ་ན་ལེ་སྟ། རང་གི་ཤེས་པ་སྐྱད་ཅིག་མ་
ལ་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་ཁོ་ན་ལེ་སྟ། གཞན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་རྟོག་པ་གཉི་གའི་སྟ། གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་
ཡུམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་སྟའོ། །འཕགས་པས། སྟ་དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དུག་གོ།
གཉིས་པ་ནི། སྐྱད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྷན་པའི་རྣམ་པར་རིག་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྐྱད་ཅིག་མ་གཞན་གྱི་
དེ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་དག་དང་བལ་པའི་ཡུམ་སོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཕགས་པས་རྟོག་པ་འདི་དག་སྒྲོམ་སྤང་དུ་མི་བཞེད་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་
པས། འདི་དག་གི་རགས་པའམ། ཀྱན་བཏགས་ཀྱི་ཆ་དེ་མཐོང་སྤང་། བྲ་བའམ། ལྷན་སྦྲེས་ཀྱི་ཆ་སྒྲོམ་
སྤང་ངོ། །

དང་པོ་ལ། འཇུག་ཡུལ་དུ་འབྱུང་པ་དང་། ལྷོག་ཡུལ་དུ་འབྱུང་པའི་བྲེ་བྲག་གིས་འཇུག་པ་དང་།
ལྷོག་པ་གཟུང་རྟོག་གཉིས། འཛིན་རྟོག་ལ། སོ་སོ་སྦྲེ་བོ་འཕགས་དབྲེ་བས། ཞེས་པའི་དོན། སོ་སྦྲེས་
ཇས་སྟ་ཡོད་པ་ཉིད་བདག་ཏུ་འཛིན་པས་དེ་ལ་དམིགས་པ་ཇས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །སོ་སྦྲེས་ཀྱང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་ཤེས་པ་ཡོད་པས་ཇས་སྟ་འཛིན་པས་མ་བྲལ་བོ། ཞེ་ན། དེ་ནི། མོས་པ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། འདིར་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འདོད་པ་སྦྱོན་མེད་དོ། །འཕགས་པས་བདག་
ནི་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཛིན་པས་དེ་ལ་ཞེན་པ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །འཕགས་པ་ལའང་
ཇས་འཛིན་ཡོད་དེ། ང་དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་སྟ་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སངས་ལོ་ཡམ་ལག་མ་སྤྱད་པར་ཞེས་བྲ་
བར་གྱུར་ཏོ། ཞེས་པས་སོ། ཞེ་ན། དེ་ནི་བར་དོན་ཡིན་གྱི། དེས་དོན་མ་ཡིན་མོ། །དེས་ན་སོ་སྦྲེ་དང་
འཕགས་པའི་འཛིན་པ་དམིགས་ཡུལ་དུ་སྦྱོན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། སོ་སོའི་སྦྲེ་བོ་ཡུལ་དུ་
བྱས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྲེས་བྲུ་ཇས་སྟ་ཡོད་པར་འཛིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་
བཏགས་པར་ཡོད་པར་འཛིན་པ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོམ་སྤང་ལ། འཕགས་པས། ཆོགས་སྦྱབ་ཏུ་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
གཉིན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་སྟེ། གཟུང་རྟོག་གཉིས། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དུ་བཏགས་པ་

ལ་བརྟེན་པ་དང་། བདག་པ་པའི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པ་ཞེས་པ་འདྲིན་རྟོག་གཉིས་སོ། །སྒྲིབ་དཔོན་གྱིས་
ནི། ཅེ་སྒྲིབ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མ་བཞིན་དུ་ཞེས་སྒྲིབ་པའི་དོན། འདུག་པ་གཞུང་རྟོག་རྟོག་པ་གཞུང་རྟོག་
ཇས་འདྲིན་རྟོག་པ། བདག་པ་པའི་རྟོག་པ་ལོ། །ཞེས་འབུམ་པ་གསུང་ངོ། །

བཞི་པ་ནི། རྟོག་པ་དེ་དག་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མཛོན་དུ་རྒྱར་གནས་པ་མཛོན་རྒྱར། མཛོན་དུ་རྒྱར་མེད་
ཀྱང་རྟེན་དང་ཐུང་ན་འབྱུང་བུང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི། ས་མོན་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་པ་འདི་དག་སྒྲུབ་རྟོག་དང་། དགག་རྟོག་ཏུ་བྱས་ནས་སྒྲིབ་ལམ་གྱིས་སྒྲོང་བར་
འདོད་པ་ནི། མི་མཛེས་སོ། །དེས་ན། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་ལམ་གྱི་དོ་མོར་གནས་པ། མཛོངས་པ་ན་རང་གི་
མཛོང་ལམ་གྱི་སྒྲར་བྱར་འབྱུར་བས་བྱུང་བར་འཕགས་ཏེ། ཉན་རང་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཞུང་བ་རང་བཞིན་མེད་པའམ། བརྟེན་པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པ་བྱོད་ལ། རྣམ་བྱུང་གི་གཞུང་
བ་རང་བཞིན་མེད་པའམ། དོན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པ་ཅེ་མོ། ཇས་འདྲིན་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་བཟོད་
པ། བདག་པ་པའི་རྟོག་རང་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་པ་ཆོས་མཚོག་ལ་མཚུངས་པར་ལྟན་ཏེ། སངས་རྒྱུས་ལེ་
ཤེས་ཀྱིས། དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན། ལུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་ལ་བརྟེན་
པ་ཅམ་དུ་ཤེས་པའོ། །གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན་པར་བྱིན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་བྱུང་
བའི་དངོས་པོ་ཁོ་ན་ལ་སེམས་ཅམ་དུ་རྣམ་པར་འདྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །འདྲིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། གང་ཟག་གི་ཇས་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན། འདྲིན་པའི་རྣམ་པ་གང་གི་ཇས་སུ་སྒྲོ་
བདག་པ་པ་གཙོ་བོར་སེམས་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལྟ་བུའི་ལུལ་གྱི་དངོས་པོ་འགྲོག་པར་བྱེད་པའོ། །དེར་
གདགས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ནི། གང་གིས་ན། དེར་གདགས་པ་ཅམ་ཡང་འདྲིན་པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་
འབྱེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བསམ་དགག་རྟོག་ཆ་མཐུན་བཞིའི་དོ་མོར་གནས་ཤིང་། བྱིས་སྒྲོང་བར་བྱུང་
པར་དུ་འཕགས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སྒྲིབ་པ་ཞེས་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ། འདུག་པ་ཞེས་པ་རྣམ་ཐོལ་
ལམ་གྱི་སྒྲར་བྱུང་བའི་མེད་པའོ། །མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་ཐོལ་ལམ་སྒྲོང་བའི་གཉེན་པོ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་
ན། གཞུང་རྟོག་དང་པོ་དང་། འདྲིན་རྟོག་དང་པོ་གཉིས་ནི། མཛོང་སྒྲོམ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲིབ་ལམ་ཞེས་པ་ཉེར་

བསྟོགས་ཀྱིས་གཅིག་ནས་བྱེ་སྟེ་རིམ་གྱིས་སྤོང་ངོ་། །ཐ་མ་གཉིས་ནི། ལམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲུག་པའི་གནས་
སྐབས་ཞེས་པ་བར་ཆད་མེད་པའི་ལམ་གྱིས་མ་ལུས་བར་གཅིག་ཅར་སྤོང་ངོ་། །

གསུམ་པ་ལ། རྣམ་དག་བསྐྱེད་པ་ལ་རྟོག་པ་རྣམ་བུར་གཞུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། ལུལ་རྣམ་བུར་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་ལྟར་ན། འདོད་དེ། གཞུང་རྟོག་དང་སོ་གང་ཡིན་པ་གཉིས་པའང་ཡིན་
པའི་སྟེ་ཡིན་པས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་ལྟར་ན། ཉགས་མ་བྱུབ་སྟེ། ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་སྟོབ་བསྐྱེད་
ལ་དེ་ལས་རྣམ་དག་སྟེ་བས་སམ་ཉོན་མོངས་པའི་རང་བཞིན་ལ་དགོངས་པ་སྟེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདི་
གཉིས་ནི། ཐ་དད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་སོ། །སྟེ་བ་ལ་རྟོག་པ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་ཏུ་ཐལ། སྟེ་
བ་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་པ་མ་བྱུབ། རྗེས་མཐུན་པ་རྣམ་བུར་
དུ་མི་འགལ་རྟེ། རྒྱད་ཟླར།

ཡང་དག་ཇི་བཞིན་མཐོང་པའི་ཕྱིར། །སྟེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་ལྷུར་ཀྱང་། །

སྟེང་ཐོའི་བདག་ཉིད་སྟེ་བ་དང་། །ཀ་དང་ན་དང་འཆི་བར་སྟོན། །ཞེས་སོ། །

མ་རིག་པ་ལ་རྟོག་པ་འཛིན་རྟོག་ཏུ་ཐལ། ལུལ་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། རྟོན་མེད་དེ།
མ་རིག་པའི་ལུལ་ལ་རྟོག་པ་ལ་མ་རིག་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་བརྗོད་པས་སོ། །ཡང་ན། འདོད་པ་ཡིན་རྟེ།
གཞུང་རྟོག་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་སྟེ་བཤད་པས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མཆོམས་སྒྲུར། མདོར་བསྟན། རྣམ་པར་བཤད། རོན་བསྟོའོ། །དང་སོ་ལ། བཤད་
དེ་ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། རྣམ་རྟོག་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཡང་སྟེ། ཡང་ནི། བསྟོབ་བའོ། །གང་གིས་ན། བར་
སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་སོ། །ཅིའི་དོན་དུ་ན། དེའི་དོན་གསལ་བར་བསྟན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཞུང་རྟོག་མདོར་བསྟན།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་རྟེ། གཞུང་རྟོག་མདོར་བསྟན། འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་ནོ། །དང་སོ་ལ་གཉིས་
རྟེ། ཅ་བ་འགྲེལ་བའོ། །དང་སོ་ལ། གཞུང་བར་རྟོག་པ་ནི། རྣམ་པ་གཉིས་རྟེ། སྟོན་པར་བརྒྱད་པའི་བྱ་བ་

བྱེད་པའི་གཞི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་དེའི་གཉེན་པོ་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་དེ་ནི། མོངས་པ་མ་རེག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགྲུ་དང་། རྣམ་བྱང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགྲུའི་བྱེ་བྲག་གིས་སོ་སོར་རྟེ། རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་དགྲུ་དགྲུའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུས་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཅམ་ནི། དབྱེ་གཞིའོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་གི་གཟུང་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་ནི། དབྱེ་བའི་རོ་བོའོ། །

གངས་ཤེས་ནི། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་གཞི་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དང་། མེས་ས་བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པ་ཉིད་གྱིས་སོ། །རྟེན་ཅན་ནི། རྟེན་ནི། དམིགས་ཡུལ། ཅན་ནི། ལྡན་པའི་སྤྲ་སྟེ། ཡུལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ནི། དེའི་རྟེན་ཅན་རྟེ། འོག་མ་ཐམས་ཅད་ལ་འང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་གཟུང་རྟོག་གཉིས་ལ། དབྱེ་རོ་རྣམ་པ་དགྲུ་དགྲུའོ། །གངས་ཤེས་ནི། མ་རེག་པ་དང་ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགྲུ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕྱང་པོ་དང་། སོགས་པ་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་དགྲུའི་རབ་རྩ་དབྱེ་བས་ཡུལ་ཅན་རྟོག་པ་དགྲུ་དགྲུར་ཤེས་སོ། །ཅ་བ་དང་འགྲེལ་པའི་སོགས་ནི། རོན་གཉིས་གཉིས་ལ་སྦྱར་རོ། །

འཛིན་རྟོག་མདོར་བསྟན་པ།

གཉིས་པ་ལ། ཅ་བ་འགྲེལ་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། གང་ཐག་ཐུག་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་དང་། སྤྲེས་བྱ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་གྱི་རྣམ་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་རོ། །གཉིས་པོ་དེ་ཡང་ཡུལ་བདག་རང་དབང་ཅན་གྱི་རོ་བོ་ལ་སོགས་པ་དང་།

ཕྱང་པོ་ལ་སོགས་པའི་རྟེན་དགྲུ་དགྲུ་ལས། རྟེན་ཅན་འཛིན་རྟོག་དགྲུ་དགྲུ་སྟེ། དཔེར་ན། གཟུང་རྟོག་ཡུལ་གྱིས་བྱེ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། ལུས་དང་། ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། འཛིན་རྟོག་ཅམ་སོ། །དབྱེ་རྩོམ་ནི། གཞུང་རྟོག་རྩ་མ་ཟད། འཛིན་རྟོག་གྲང་ཐུང་འཛིན་དང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྣམས་པ་གཉིས་ཡིན་ནོ། །གྲངས་ངེས་ནི། ལུས་འགའ་ཞིག་གིས་བདེན་པར་སྒྲོ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་ཐུང་སྤྱོད་པ་དང་། བ་སྒྲུབ་དུ་བཏགས་པ་ཅམ་གྱི་སྒྲེས་བུ་བཏགས་པར་ཡོད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ལའང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་འཛིན་རྟོག་གཉིས་ལ། དབྱེ་བའི་རོ་པོ་གཞུང་རྟོག་དགྲ་དགྲ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་དུ་སོ་སོར་ཉེ། དེ་དེ་ལ་རྣམས་པ་དགྲ་དགྲ་པོ། །གྲངས་ངེས་ནི། ལུས་བདག་རང་དབང་ཅན་དང་། གཅིག་བུ་ལ་སོགས་པ་དང་། ལུང་པོ་དང་། སོགས་པ་སྒྲེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་དགྲ་ཡོད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པའང་དགྲར་ངེས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ། རྟོག་པ་བཞི་པོ་དེ་ལ་བརྗོད་བྱ་མང་དུ་ཡོད་ནའང་མདོར་བསྡུས་ཉེ་རྟོག་པ་བཞིར་བཤད་པའི་དོན་འདི་ཡིན་ཉེ། གཞུང་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་པོ། །

གཞུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད།

དང་པོ་ལ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཞུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད་དང་། རྣམ་བུར་གཞུང་རྟོག་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི་སྤང་བུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གཞིའི་རྟེན་ཅན་གྱི་གཞུང་རྟོག་ཅམ་སོ། །དབྱེ་རྩོམ་གཞུང་བར་རྟོག་པ་དགྲ་པོ་རྣམས་སོ། །

གྲངས་ངེས་ནི། ལུས་གྱི་དབྱེ་བ་ལས་ཉེ། ལ་ཀུན་ལ་སྒྲུར་བས་ལུས་དགྲ་སྟེ། དང་པོ་བཞི་ཉོན་མོངས་པའི་རོ་པོ། དེ་ནས་གཉིས་ཉེས་དམིགས། དེ་ནས་གཉིས་དམིགས་པ། གཅིག་རང་བཞིན་ཅམ། རྣམ་བུར་ཐུང་མཐུན་པ་པོ། །ལ་གཞུང་བར་རྣམས་པར་རྟོག་པ་ཞེས་ཀུན་ལ་སྒྲུར་པོ། །ལས་འབྲས་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྟོང་ས་པ་མ་དེག་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། ཆོས་འདི་དག་ནི། ཁྱིས་པ་སོ་སོའི་སྒྲེ་པོས་ཇི་ལྟར་མདོན་པར་ཆགས་པར་བུ་བ་དེ་ལྟར་བུའི་རྣམས་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞུགས་དང་། སོགས་པ་རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལུང་པོའི་པོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ནང་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རྒྱུ་བ་ལ་སོགས་པ་མིང་བཞི་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་གཞུགས་ཀྱི་ལུང་པོ་ལ་དེ་ཁོ་ན་བྱེད་པའི་

ཆོས་རྒྱལ་སྤྲུལ་ལྷན་མཛོད་པར་ཞེན་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། མེད་པའི་ཆོས་དེ་དག་བཏགས་ནས་མིང་
 དང་གཟུགས་ལ་མཛོད་པར་ཞེན་ཞེས་སོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའོ། །མདོ་
 བློ། མེད་པའི་མཐའ་གཉིས་དག་ཏུ་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་ནས་ཆ་ཤིད་བར་ཀྱུན་ནས་
 ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྤང་ན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རང་བཞིན་མི་ཤེས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི།
 གཟུགས་ཀྱུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའོ་ཞེས་མི་ཤེས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་སོ། །མ་དད་པའི་རྒྱས་སྦྱིན་པ་ནས་
 མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་འབགས་པའི་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་
 གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཟུགས་སོགས་སྤང་མིགས་ཤིང་ཞེན་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁུན་
 ཉིད་དུ་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །བདག་དང་། སོགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་
 སོགས་པ་བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ནི། རིག་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་བདག་
 མི་དམིགས་ཤིང་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །ཉོན་མོངས་རང་བཞིན་གདོད་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་སྦྱེད་པ་སྟེ།
 སྦྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་འབྱུང་བ་ལ་སོགས་མེད་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་དག་པ་ནི། སྦྱེ་བ་མེད་པ།
 འབྱུང་བ་མེད་པ། མཛོད་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །མ་རིག་པ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་
 པས་ན། མ་རིག་པའི་རྟོག་པ་ཞེས་སོགས་སྤུངས་སྤྱད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པའི་རྟོན་ཅན་གྱི་གཟུང་རྟོག་ཅུམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་རྣམ་
 བྱང་གི་གཟུང་བ་སེམས་ཅུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་ལྟ་རྣམས་སོ། །

གངས་པེས་ནི། ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་ཏེ། རྣམ་བྱང་གི་ངོ་མོ་གཅིག རྒྱ་གཞུམ་། དམིགས་པ་
 གཅིག སྦྱོད་པ་གཅིག དབྱེ་བ་གཞུམ་སྟེ། དགུ་ལ་གཟུང་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྤྱད་དོ། །ཡང་
 བ། བྱང་པོ་སོགས་ཀྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས། བྱང་པོའི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་
 སོགས་སྤྱད་དོ། །རྣམ་བྱང་དུ་མ་སྤྱངས་པ་བྱང་པོའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། ཐབས་མི་མཁས་པས་གཟུགས་
 ལ་རྟོག་ཅིང་མཛོད་པར་ཞེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །མིག་ཤེས་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་ཤེས་སྦྱེ་བའི་སྦྱོ་སྦྱེ་
 མཆེད་བརྩམས་ཀྱི་དོན་དང་ངོ་། །མདོ་ནི། མིག་ལ་རྟོག་སོགས་སྤྱར་བཞིན་ནོ། །རིགས་འདྲ་སྦྱེད་པའི་
 ས་པོན་ཁམས་ཀྱི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། མིག་དང་གཟུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་སྤྱོད་རྟོག་
 སོགས་སོ། །རྟོན་འབྲེལ་མ་བྱུང་བ་ལས་བྱུང་བ་སྦྱེ་བའི་དོན་ནོ། །མདོ་ནི། མ་རིག་པར་རྟོག་ཅིང་སོགས་

སོ། །མེད་པ་ཅམ་བདག་ལྟེ་གཉེན་པོ་མེན་པའི་ཕྱིར་བདག་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནོ། །མདོ་
ནི། བར་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་སོགས་སོ། །མེད་པ་
ཅམ་དོན་གཉིས་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་སྐྱབ་བྱེད་མ་ཡིན་པས་དེ་སྐྱབ་བྱེད་ཕྱིན་དུག་གི་དོན་ནོ། །དོན་ཞེས་
གོང་མ་ཀྱང་ལའང་ཐོབ་སོ། །མདོ་ནི། ཕྱིན་དུག་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །ཡོད་པའི་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐྱབ་ཅིག་མ་
རྣམས་སྤང་བྱ་དང་བྱལ་རུས་བས་ཆོས་རྩ་བདུན་ཀྱི་ངོ་བོ་མཐོང་ལམ་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་
ཆོས་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །ཡན་ལག་དང་དམིགས་པས་འདའ་བའི་སྟོམ་ལམ་བསམ་གཏན་
སོགས་སོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །བསྐྱབ་པ་རྟོགས་པས་
མི་སྟོབ་པའི་ལམ་སྟོབས་སོགས་སོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་ཀྱི་བར་ལ་རྟོག་ཅེས་སོ། །

འཛིན་རྟོག་རྒྱས་བཤད།

གཉིས་པ་ལ། རྣམ་འཛིན་རྟོག་པ་དང་བདགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་
གཞི། གང་ཟག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དགུ་རྣམས་སོ། །བྱངས་ངེས། ལུལ་དང་པོ་བཞི་བདག་གི་མཆོན་ཉིད། ཕྱི་མ་རྣམས་རྟེན་ཆོས་
ཡིན་པས། ལ་རྣམས་ཀྱི་འཛིན་པ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྒྲུང་དོ། །གཞན་ལ་མི་ལྟོས་པས། བདག་རང་
དབང་ཅན་ལོ། །མདོ་ནི། བདག་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཆགས་མེད་པས་གཅིག་ཀྱི་
བདག་གོ། །མདོ་ནི། གཞུགས་ཉི་བར་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་རྒྱུར་པས་རྒྱུའི་བདག་གོ།
ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །རི་ལྷར་མི་དམིགས་ཤེ་ན། བདག་
ཉིད་དུའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བདག་གིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་གང་གསུངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་
ལ་བརྟུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་ཉི་ཁྱིལ་དང་བར་དོ། །མདོ་ནི། མིག་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །ཁོངས་སྟོད་པ་པོ་
དང་སྟུང་བྱ་ལ་སོགས་ཡིན་པས་ལྟ་བུ་པོ་དང་། སོགས་པ་བཟུ་བྱ་ལ་སོགས་པའི་བདག་གོ། །མདོ་ནི།
མིག་དང་གཞུགས་དང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་དམིགས་ཞེས་སོ། །བདག་ཅེས་པ་གོང་མ་ལའང་
འཛོམ་སོ། །མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྟེན་ནོ། །འོག་གི་རྟེན་ཞེས་པ་གོང་མ་

བཞི་ལའང་བྱང་ངོ་། །མདོ་ནི། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །ལོ་ལ་པའི་ལམ་
གྱིས་ས་ལོག་མ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་ནོ། །མདོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་མི་དམིགས་
ཞེས་སོ། །བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མདོན་སྤྱད་ཏུ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ནོ། །མདོ་ནི། འཕགས་པའི་
བདེན་བ་རྣམས་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རྣམ་ཐར་སྟོམས་འཇུག་གི་བདག་ཉིད་སྟོམ་པའི་ལམ་གྱི་
རྟེན་ནོ། །མདོ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་
མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་ནི། བྱ་བ་བྱས་པ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་རྟེན་ནོ། །མདོ་ནི།
སྟོབས་བརྩམ་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོ། །བྱང་པོའི་དོན་ལ་སོགས་པ་ནི། གཅིག་བྱུང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་
པའི་གཉེན་པོའི་སྟོགས་སྤུཤེས་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་གཞི། སྤྱི་བྱ་བ་དང་ལམ་ཐ་སྙད་ཏུ་བཏགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་
ཅེས་སོ། །དབྱེ་ངོ་། བཏགས་པའི་འཛིན་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དགུ་རྣམས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། ལུ་ལ་
གྱི་དབང་གིས་ཏེ། དང་པོ་བཞི་ལས་ཀྱི་སྤྱི་མ་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པ་ཅེས། ལྷག་མ་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱི་མ་ལས་བྱུང་བའི་བཏགས་པ་ཅེས་ཡིན་པས། ལ་བཏགས་པའི་འཛིན་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞེས་སྤྱར་
ངོ། །སྤྱངས་པའི་དོན་མེད་པས་གཞུགས་སོགས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལྷན་སྤྱོད་པའོ། །མདོ་ནི། རབ་འཁྱོར་འདི་
ཅི་སྤྱད་ཏུ་ཤེས་ས། གཞུགས་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤྱི་མའང་གཞན་ཞིག་ཡིན་སྤྱི་མ་མས་ཞེས་སོ། །མིག་སོགས་
ལྷན་སྤྱོད་པས་སྤྱེ་བའི་སྤྱོད་དོན་མེད་པས་སྤྱེ་མཆོད་ངོ། །མིང་ནི། མིག་ཀྱང་གཞན་ལ་སྤྱི་མའང་སོགས་
སྤར་བཞིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་དོན་མེད་པས་ཁམས་ལྷན་སྤྱོད་པའོ། །མདོ་ནི། མིག་དང་གཞུགས་དང་
མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་སྤྱེ་བའི་དོན་མེད་པས་རྟེན་
འབྲེལ་ལྷན་སྤྱོད་པའོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་མའང་གཞན་ལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའང་གཞན་ཞེས་
སོགས་སོ། །གཞིངས་ལྷར་གཏན་དུ་བ་མིན་པས་ཆོས་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོ་རྣམས་བྱང་ངོ་། །མདོ་ནི། བྱང་
རྒྱལ་གྱི་སྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོ། །སྤང་གཉེན་ཆོགས་པ་ཅེས་ཉིད་ཀྱིས་ངོ་བོར་མ་
བྱུང་བས་སྟོན་གསུམ་མཐོང་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། སྤོང་བ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྟོན་པ་མེད་པའང་
གཞན་ཞེས་སོ། །ཡན་ལག་དང་དམིགས་པས་འདའི། ལྷན་སྤྱོད་པའི་སྟོམ་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། བསམ་
གཏན་དང་གཞུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །ཀུན་བཏགས་པས་སྤོང་

པའི་བྱིར་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། སྤྱི་མཁའ་གཞན་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
གཞན་ལ་ཞེས་སོ། །སྤྱི་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་སྤྱི་བས་སོགས་མི་སྦྱོབ་པའི་ལམ་མོ། །མདོ་ནི། བྱང་
ཆུབ་ཀྱང་གཞན་ཞེས་སོགས་སོ། །སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་དང་ནི། རྒྱས་དབྱེ་བཤོ། །བཞི་པ་ནི། རྣམ་པ་དེ་ལྟ་
བུའི་རྣམ་རྟོག་རང་གི་ལམ་གྱི་སྤྱང་བྱར་ལྟར་པ་བཞི་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དོད་ཅེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་
པོ་གངས་བཞིན་དུ་མཚུངས་པར་ལྟན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་རྟོག་མཐའ་ཡས་ཀྱང་ལམ་དུ་གཏོགས་པའི་སྤྱང་
བྱ་རྟོག་པ་བསྟན་གྱི། གཞན་ནི། རྒྱང་དོར་བྱ་རྒྱ་མིན་པས་མ་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། གསུངས་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན། ཡོངས་སྤྱ་འཛིན་པའི་
ཁྱད་པར་ངོ་། །གང་གིས་ན། བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་སོ། །གང་དུ་ན། རྟོག་པའི་མཐུག་
ཐོགས་སུ་ཤོ། །མདོར་བསྟན་དང་གོ་ངེས་མི་མཐུན་ནོ། །ཞེ་ན། སྦྱོར་མེད་དེ། མདོར་བསྟན་དུ་ཆོགས་སྤྱ་
བཅད་པ་སྤྱར་བ་མཐུན་པར་ཉེ། ཐེབ་སྦྱོར་གྱི་ངོར་རྟོག་པའི་སྤྱར་གསུངས་ན་པར། རྒྱས་བཤད་དུ་ཡོངས་
འཛིན་དེའི་སྤྱི་བས་ཀྱིས་ཇི་སྐད་དུ་བཤད་པའི་རྟོག་པ་བཞི་པོ་ཉན་རང་སྦྱོར་ལམ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་
ཁྱད་པར་དུ་བྱེད་ཆོས་སྤྱ་འཐུང་ཞེས་བསྟན་པའི་བྱིར་མཐུག་དུ་བསྟན་ནོ། །ཡང་ནི། དེས་པ་བཞིན་སྤྱར་
བཤོ། །

ཅ་པ་ལ། རྣང་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་མཁས། བྱི་ཡོངས་འཛིན་དགེ་བཤེས། དེའི་མི་མཐུན་སྦྱོགས་
ཐོར་བ་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ། ཡོངས་འཛིན་ཡིན་ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན་སྦྱོར་ལམ་པཤོ། །གང་གིས་
ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱོས་བྲལ་སྤྱོད་བཞིད་སོགས་ལ་སེམས་མི་འགོང་སྟེ། ལྷན་དུ་འཛིགས་པ་མེད་པ་
དང་། སོགས་པ་གནས་མིན་པ་ལ་འཛིགས་པ་དང་དངངས་པ་དང་འཛིགས་པ་ངེས་པར་ལྟར་པ་སྤྱག་པ་
དེ་དག་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟར་ན། སྤྱག་པ་ལ་སོགས་པས་རྣམ་པ་ཀྱུན་ཏུ་ཤོ། །མདོ་
ནི། བྱང་སེམས་དེ་ལྟར་ཡུམ་ལ་སྦྱོད་པ་ནི། དངངས་པར་མི་འཐུར། སྤྱག་པར་མི་འཐུར། ཀྱུན་ཏུ་སྤྱག་
པ་དང་ལྟན་པར་མི་འཐུར་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ན། སྦྱོར་ལམ་པཤོ། །གང་གིས་ན། བན་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་
བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ། སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྐྱེད་པ་ལ་

སོགས་པའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། མི་མན་པ་སྤང་བའི་དོན་དུ་བདུན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་
སོ། །རྗེ་ལྷ་རྒྱལ། ཐབས་ཤེས་རབ་དང་མི་ལྷན་པ་ལས་རྣམས་པ་ཀུན་ཏུ་ཤོ། །མདོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གང་དེ་ལ་གཞུགས་མི་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་དེ་དཔེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་
སྟོན་ཅིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམས་མཁྱེན་ཉིད་མ་གཏོགས་པར་ཉན་ཐོས་གྱི་སའམ།
རང་རྒྱལ་གྱི་སར་ཡོངས་སུ་བསྟོར་མི་འཇུག་གོ།

གསུམ་པ་ལ། རྣང་གི་དང་ཕྱི་འཛིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་པོར་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཐབས་མཁས་
དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་དོན་དུ་སྟོན་པ་དང་རྣོན་པ་དང་། དངའས་པ་ལ་སོགས་པ་པོར་བཤོ། །མདོ་
ནི། དེ་ལྷར་ཐབས་མི་མཁས་པས་ཡུམ་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་དངའས་ཤིང་སྒྲག་ལ་ཀུན་ཏུ་སྒྲག་པས་
ཐེན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དགེ་བཤེས་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མདོ་སྟེ་འདི་དག་ནི། རང་གཞོར་བྱས་པ་སྟེ། མཉན་
པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་སྟོང་བའི་སྡིག་ཕྱོགས། ཕྱིན་རྒྱལ་ལས་བརྒྱུག་ཅིང་མོས་པ་མེད་པར་
བྱེད་དེ། ཞེས་སོགས་ལམ་སྟོང་བའི་སྡིག་ཕྱོགས། ཉན་ཐོས་གྱི་ས་མངོན་དུ་གྱིས་ཤིག རྒྱ་མེད་བྱང་
ཆུབ་གྱིས་ཁྱོད་ལ་ཅི་ཞིག་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་བདུན་གྱི་ལས་དག་མི་སྟོན་པ་འདི་ནི། སྡིག་པའི་
ཕྱོགས་པོར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྷར་འབྲས་བྱ་སྟོང་བའི་སྡིག་ཕྱོགས་རྣམས་པོར་བཤོ། །དེ་དག་ནི།
འཕགས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་བཤད་པ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་འདི་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་འཛིན་དགེ་
བཤེས་ཐབས་མཁས་སུ་འདོད་རོ། །འགྲེལ་པ་ལ། ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་པ་ནི་ཆོས་ཅན། ཡོངས་
སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཁྱེད་པར་ཅན་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ།

བཤེས་གཉེན་དུ་ལ་བཞི་བཏེར་ཞི་བ། །

ཡོན་ཏན་རྣམས་པ་བཙོན་བཅས་ཡུང་གིས་སྤྲུག

དེ་ཉིད་རབ་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ་མཁས་ལྷན། །

བཅེ་བའི་བདག་ཉིད་སྟོབ་སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

ཡོན་ཏན་གནིས་གང་ན། རང་དོན་ནི། ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་སྟུགས་ཀྱི་ཆོས་མེར་སྣ་དང་རྩལ་
 གླིམས་འཆལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་མི་ལྡན་པའོ། །གཞན་དོན་ནི། རྟོན་པར་བྱེད་ཅེས་དང་ངོ། །རྒྱ་གང་
 གིས་ན། རྟོང་ཉིད་སོགས་ལ་སེམས་དང་པོར་མི་དངངས། བར་དུ་མི་འགོད་ཞིང་། མཐར་མི་སྦྲག་པ་
 དང་། སོགས་པ་སེམས་བསྐྱེད་བསྟོད་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་མཁས་སོ། །གང་ན། དངོས་སོ་མཐའ་དག་
 ལོ། རི་ལྟར་ན། རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་སྟག་པ་ཤི་བ་བརྟུན་པའི་རྩལ་དུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་བཤམ། དབང་
 པོ་རྟོ་རྩལ་གྱི་རིམ་པ་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གང་ཐག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཟུང་
 བ་དང་འཛིན་པས་རྟོང་བ་ལ་སོགས་པར་རྟོན་ཏེ། མདོ་ལས།

དེ་བཞིན་རྟོད་མིན་ཉན་སོས་ཐེག་པ་དག

ཐེག་ཆེན་བཤད་པ་ཐོས་ན་སྒོངས་འགྱུར་ཞིང་། །

ཆད་པར་ལྟ་ལ་ངན་སོང་ལྟར་འགྱུར་བས། །

དེ་ན་དབང་པོ་བརྟགས་ཏེ་ཆོས་རྟོན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །

གལ་ཏེ་ཡོངས་འཛིན་གྱིས་བྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མི་རིགས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་རིགས་ཅན་གསུམ་
 གའི་རྟོན་པར་མཆུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། སངས་རྒྱལ་ལ་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་རང་གི་བསམ་པ་དང་
 རྟོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཡོངས་སུ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ཡིད་བཞིན་གྱི་འོར་བུ་བཞིན་
 ནོ། །

བཞི་པ། རྟོན་རང་བཞིན་གནས་རིགས།

བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྦྱབ་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་རིགས། གང་ལ་དམིགས་
 ཏེ་སྦྱབ་པའི་ཡུལ་དམིགས་པ། གང་གི་དོན་དུ་སྦྱབ་པའི་འབྲས་བུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ། རི་ལྟར་སྦྱབ་
 པ་རང་གི་ངོ་བོའོ། །

བཞི་པ། རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས།

དང་པོ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱབ་བྱེད་དང་། ཡོན་ཏན་
ཉིས་པ། རྟགས། དེས་ཚིག་ དབྱེ་བ། རིགས་ཆད་མ་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྟན་པ། དཔེ། འབྲས་བུའི་བྱེད་པར་
དང་བཅུ་ལོ། །དང་པོ་ཉན་ཐོས་ནི། ཐར་པའི་རིགས། མ་ཆགས་པའི་དགེ་བར་འདོད་དེ། མཛོད་དུ།

མ་ཆགས་འཕགས་རིགས་ཞེས་སོ། །

རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱས་པ་དང་། །དེ་ནི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་དང་། །

ཡོད་མེད་ཉིད་དང་། །ཞེས་པ་ལ།

སེམས་ཙམ་པས་སྐྱེ་མཆེད་དུག་གི་བྱེད་པར། རོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཙམ། འཆང་རྒྱ་བའི་སྐལ་
བ་དང་ལྷན་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སོ། །དེ་རྟེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ན་རྒྱས་
འགྱུར་རོ། །དེ་གཉིས་སྤྱི་མ་རྟེན་དང་། སྤྱི་མ་བརྟེན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་མ་ནི། རྒྱུའི་དངོས་པོར་
ཡོད་ལ། འབྲས་བུའི་དངོས་པོར་མེད་དོ། །དེ་ལ། བྱེད་ཀྱིས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འཛོག་
པའི་རྒྱ་མཆན་གང་ཡིན། ས་པོན་ནམ་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །ཞེ་ན། འོ་ན། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཀྱང་དེར་
འགྱུར་ཉི། རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་འདི་རིགས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་དབྱིངས་ནི།
རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཡིན་པས། མདོ་ལས། ཀྱི་རྒྱལ་བའི་སྤྲས་དག བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་
རིགས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྤྱར་ལེན་པ། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཡངས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་
འོད་གསལ་བ་སྟེ། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་
དགེ་བ་གང་ཞིག ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྤྱར་འགྱུར་བའོ། །རྒྱས་འགྱུར་རིགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འདུས་བྱས་ཀྱི་
དགེ་བ་གང་ཞིག རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་ཀྱི་རྒྱར་གྱུར་པའོ། །རྒྱད་ཟླ་ལས།

གཤེར་དང་འབྲས་བུའི་ཁིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་ནམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །

རོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །

རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱི་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །

དང་པོས་སྐྱ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་བྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྟེ། །སྲིད་རིགས་ཀྱི་ཁྱབ་པ་ཡི་དང་། །གནས་སྐྱབས་རིགས་ཐ་དད་
ཀྱི་དང་། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མཆོག་ཏུ་དང་། །རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སྟོང་ཞིང་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་དོ། །

དང་པོ་ནི། །སེམས་ཅན་ཆོས་ཅན། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་དེ། །སྲིད་པའི་དུམ་ལ་སྟོ་ཞིང་ཞི་
བ་ལ་འདོད་པ་དང་དོན་གཉེར་འབྱུང་བའི་བྱིར། །ཁྱབ་པ་ཡོད་དེ། །རྒྱད་མ་ལས།

གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །སྐྱག་ལའང་སྟོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །

སྲིད་པ་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྟོན་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

སྲིད་དང་སྲིད་པ་འདས་ལ་དེའི། །བདེ་སྐྱག་སྟོན་ཡོན་མཁོང་བ་འདི། །

རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་བྱིར་དེའི། །རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་བྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཅན། །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་དེ། །རྒྱ་ཁམས་སྣ་
ཆོག་པ་དང་། །རྒྱུན་ཐེག་པ་ཐ་དད་ལ་མོས་པ་དང་། །རེས་པ་དང་མ་རེས་པའི་སྐྱབ་པ་ཐ་དད་དང་། །འབྲས་
བུ་བྱང་རྩབ་གསུམ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །

ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྐྱབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །

འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་བྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་དུ་རེས་པར་བརྟེན། །ཅེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཆོས་ཅན། །མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དགེ་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པས་
ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་པ་དང་། །སྟོབས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་དང་། །གཞན་དོན་ཆེན་པོ་དང་།
སངས་རྒྱས་ཐད་པར་མི་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །

དེ་དག་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དང་། །ཐམས་ཅད་དང་ནི་དོན་ཆེན་དང་། །

མི་ཟད་པ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །རིགས་མཆོག་ཉིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཆོས་ཅན། གློ་སྤྱད་དང་བྲལ་བའི་སྤྲོད་ཉིད་ཡིན་
ཏེ། ཉོན་མོངས་བསལ་རྒྱ་མེད། རྣམ་བྱུང་དག་པའི་ཆོས་གཞག་རྒྱ་མེད་ཀྱང་གློ་སྤྱད་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་
སྤྲོད་གི། རང་བཞིན་དག་བས་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་ཆ་ལས།

འདི་ལ་བསལ་བྱ་སྟགས་ནས།

ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

གློ་སྤྱད་དག་གིས་ཁམས་སྤྲོད་གི། རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །

ཆ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྤྲོད་པ་མིན། །ཞེས་སོ། །

ཡང་ཁམས་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཅས་ཀྱི་
དུས་སྟེན་དག་པའང་ཡིན། མ་དག་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་མེད་ཀྱི་དུས་སྟེན་དེར་སྤྱད་དེ་མར་མ་སྤྱད་
པ་ཕྱིས་དག་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྒྱུད་ཆ་ར།

དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དན་སོང་དུ་འགྲོ་དཀའ། སོང་ཡང་ཐར་སྒྲ། དུལ་ཆེན་སོ་མི་སྤྱོད། འཁོར་བ་ལ་
སེམས་སྒྲོ་ཞིང་། དེའི་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་ཐན་ཡོན་ཏེ།

རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ། །འགྲོ་ཞིང་སྤྱད་དུ་ཐར་པ་དང་། །

དེར་ཡང་དུལ་ཆུང་དུ་སྤྱོད། །སྤྱོད་བཅས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རིགས་ལ་གནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་མི་ཐོབ་ཅིང་། ཡོན་ཏན་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་
བཞི་སྟེ། ཉོན་མོངས་མང་བ། མི་དགེ་པའི་གྲོགས་སོ། ཡོ་བྱེད་ཀྱིས་འཁོངས་པ།

བྲན་ལྟར་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའོ། །ཉོན་མོངས་གོམས་དང་གྲོགས་ངན་དང་། །

འཛོངས་དང་གཞན་གྱི་དབང་ཉིད་དེ། །མདོར་ན་རིགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་དག།

རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

ལ་པ་ནི། སྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་རྩལ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་སྤྱང་ཆེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་
དང་། དཀའ་སྤྱད་ལ་ཇི་མི་སྦྱུང་བའི་བཟོད་པ་དང་། སར་ཕྱིན་དུག་གི་དགེ་བ་ལ་སྦྱོད་པ་སྟེ། བཞི་ནི། བྱང་
སེམས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་རྟགས་སོ། །

སྒྲུབ་པའི་སྒྲིན་དུ་སྤྱང་ཆེ་དང་། །མོས་པ་དང་ནི་བཟོད་པ་དང་། །

དགེ་ལ་ཡང་དག་སྦྱོད་པ་ནི། །རིགས་ཀྱི་རྟགས་སུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

དུག་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ནི།

སྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་རིགས་ཞེས་བྱ། །ཞེས་ཏེ།

གོ་ཏ་ལས། གྲུ་ཏ་ར་ཞེས་བསྐྱར་ན། ཡོན་ཏན་སྒྲོལ་བའི་དོན་གྱིས་རིགས་ཏེ། དེ་ལས་ཡོན་ཏན་
དེ་དག་སྦྱེ་ཞིང་འབྱུང་བའོ། །ཡང་ན། གོ་སྒྲ་དོན་དགུ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཇི་སྒྲ་དུ།

དག་ཕྱོགས་ས་དང་འོད་ཟེར་དང་། །སྒྲུགས་དང་མིག་དང་རྫོང་ཆེ་དང་། །

མཐོ་ངེས་ཚུ་དང་དོན་དགུ་ལ། །མཁས་པས་གོ་སྒྲ་ངེས་པར་གདགས། །ཞེས་བཤད་ལ།

ཏ་ལ་ན་སྒྲོལ་བ་སུ་ཕྱོགས་སམ། སས་བསྐྱུས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲོལ་བ་སར་རིགས་སོ། །ཡང་
ན། སྤྱང་ཆེད་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རན་པར་ཐིམ་པའམ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་པས་ཀྱུ་ལ་སྟེ།
རིགས་སོ། །དེའི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཨ་བྱས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་
མཚན་ཉིད་ཅན་ཁོ་ན། འཕགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་
དང་། གཞི་དང་། སྦྲ་བ་དང་། རྒྱ་དང་། རྟེན་དང་། ཉེ་བར་གནས་པ་དང་། སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གནས་
དང་། ས་བོན་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་ཞེས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་བཟོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི།

རིགས་ནི་ངེས་དང་མ་ངེས་པ། །རྟེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་འཕྲོག་དང་། །

འཕྲོག་པ་ཉིད་དེ་མདོར་ན་རིགས། །དབྱེ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །

ཞེས་ངོ་མོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་མ་ངེས་གཉིས་སོ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་རྟེན་གྱིས་འཕྲོག་མི་འཕྲོག་གཉིས་ཏེ།
བཞིའོ། །ལང་གཤེགས་ལས། རྟེན་རང་ཐེག་ཆེན་དུ་ངེས་པ་གསུམ། མ་ངེས་པ་དང་། ཆད་པ་སྟེ། ལྷར་
བཤད་དོ། །དེ་ལ། རིགས་ངེས་པ་ནི། རང་གི་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ངེས་པ། མ་ངེས་པ་ནི། ལམ་གཞན་དུ་འང་
འགྱུར་མིད་པ་སྟེ། འདི་ལ་ཉན་ཐོས་བཤད་ཐེན་ལ། རང་རྒྱལ་ནི། བསེ་རུ་བཟུ་བྱ་བློད་ནས་ངེས་ཀྱི། དེ་
མན་ཆད་མ་ངེས། ཆོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བཟོད་ཆེན་ནས། རྒྱུ་རྩ་སྟོམ་ལམ་མཁ། མཐོང་ལམ་ནས་ངེས་
ཀྱི། དེ་མན་ཆད་མ་ངེས་སོ། །བྱང་སེམས་ལ་དབང་པོ་རྣོ་འཕྲིང་རྒྱལ་གསུམ་ལས་རྣོན། སྦྱར་ལམ་ནས་
ངེས་ཏེ། འབྲེལ་ཆེན་ལས། ལ་ལ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཡིན་ཀྱང་དབང་པོ་རྣོ་བས་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་
མཐུན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པ་
ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོགས་ལམ་མན་ཆད་མ་ངེས་ཏེ། ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། ཐར་བའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་ནི།
ཐེག་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་བྱང་རྒྱལ་ལས་བྱིར་མི་ལྟོག་པར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པས་ན། བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཞེས་
མི་བརྟོད་དོ། །ཞེས་སོ། །དབང་འཕྲིང་ནི། མཐོང་ལམ་ནས་ངེས་ཀྱི། དེ་མན་ཆད་མ་ངེས་ཏེ། ཨ་ལྷས།
དབང་པོ་འཕྲིང་ནི། རབ་རུ་དགའ་བར་བྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ། ཞེས་པ་དང་། ཇི་སྟེད་དུ་ས་རབ་རུ་དགའ་བ་མ་
ཐོབ་ཀྱི་བར་ངེས་པ་དང་ལྷན་པ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོ། །དབང་རྒྱལ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ནས་ངེས་ཏེ། ཨ་ལྷས།
དབང་པོ་རྒྱལ་བ་ནི། ས་མི་གཡོ་བ་ལ་བྱིར་མི་ལྟོག་སྟེ་ཞེས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ། ཐམས་ཅད་ངེས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་བྱིར་མི་ལྟོག་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་གཞག་གོ་ཞེས་སོ། །ས་བརྒྱལ་པ་མན་ཆད་ལ་མ་ངེས་པ་མིད་
དེ། རྒྱད་ལས། ཇི་སྟེད་ས་བརྒྱད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྟེད་ཐེག་པ་དཔལ་བས་འཇིགས། །ཞེས་དང་།

དཔའ་པོས།

ཡིད་ནི་མཚོག་རྩ་གཡོ་བས་ལྟོག། །དེ་བྱིར་དེ་ལ་དབུགས་མ་ལྟར། །

ས་བཞིན་གཡོ་མེད་མ་ཐོབ་པར། །བརྟན་མེད་མི་གཡོ་མི་སྟོགས་དགལ། །ཞེས་དང་།

ས་བརྩ་པའི་ས་བརྩུང་བར། སངས་རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་དེ་དག་མངོན་
 པར་སྤྱབ་པའི་སྟོ་ལ་བརྩུག་པར་མ་ལྟར་ན་ནི་འདི་དེའི་ཆེ་ཉིད་དུ་སྤྲ་བཅ་ལས་འདས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 སོ། །འོ་ན། སྤང་འདས་དེ་གང་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཇམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཡིན། དང་པོ་མི་རིགས་ཏེ། དེའི་
 སྤང་འདས་འདོད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་སྤངས་པའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མི་རིགས་ཏེ། སྟོན་སྤངས་
 སྤངས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྤང་འདས་མང་སྟེ། ཅེ་མོ་ཐོབ་པས་དགེ་ཅུ་ཆད་པའི། བཟོད་ཐོབ་ཀྱིས་བཅ་
 སོང་། བསམ་གཏན་ཐོབ་པས་དེའི་ཡན་ལག་རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱིས་ནི་སྤྲོད་པ་བརྩུང་བ། བྱིར་འོང་གིས་ནི་
 གཉིས་པ། བྱིར་མི་འོང་གིས་འདོད་ཁམས། དག་བཙུག་ཀྱིས་ལུང་སོ་སྟེག་བཙུག་མེད་དུ་ཡོངས་སུ་
 སྤྲ་བཅ་ལས་འདས་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ནི། དགོངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྲ་བཅ་ལས་འདས་པ་སྟེ། དགོངས་གཞི།
 དུས་དེ་སྤྲོད་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱུན་ཆད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགོག་པར་ལྟར་བའང་དགོངས་པ་
 ཅན་ཡིན་ལ། སར་ལྟར་བ་ནི། དགོངས་པ་ཅན་མིན་ནོ། །ཨ་རྒྱལ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་
 པའི་སར་ལྟར་བ་ནི། རྟོགས་པ་སྟེ་ཞེས་སོ། །

བརྩུང་བ་ནི། རིགས་ཆད་སྤྲོད་དམ། མི་སྤྲོད་ཅེ་ན། གཞན་དག་རིགས་སྟེ་མཆེད་ཀྱི་བྱང་
 པར་དུ་འདོད་པས་ཆད་པ་ཡོད་པར་འདོད་ལ། དེའང་མཆམས་མེད་བྱེད་པ་སོགས་གཅིག་དུ་ཉེས་པར་
 སྤྲོད་པ། ལོག་ལྟས་དགེ་ཅུ་ཆད་པ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་མ་སྟེས་པ། ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་ཆོགས་མ་རྫོགས་
 པ་དང་། བཞི་བ་ནི། རིགས་དམན་པས་ན། མེད་པའོ། །ཐར་པའི་རྒྱ་དང་བྲལ་བ་ནི། རིགས་གཏན་མེད་
 པའོ། །

ལ་ལ་གཅིག་དུ་ངེས་པར་སྤྲོད་ངེས་ཡོད། །ལ་ལ་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱན་དུ་བཙུག་།

ལ་ལ་ཐར་པའི་ཆ་མཐུན་དགེ་བ་མེད། །དཀར་པོ་དམན་པ་ཡོད་པ་རྒྱ་དང་བྲལ། །ཞེས་སོ། །

འདིར་ཆོས་ཉིད་ལ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་སུ་འདོད་པས་དེ་ཆད་པ་མི་སྤྲོད་དེ།

རྒྱུད་མ་པར།

རྫོགས་སངས་སྤྱི་ལོ་ལྟོ་བྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དཔྱེར་མེད་བྱིར་དང་། །

རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱན། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྱང་པོ་ཅན། །ཞེས་བ་དང་།

ལུས་དཔལ་མཆོག་དང་པོར། བྱང་སེམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་སྤྱང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་སོ། །རིགས་ཆད་བཤད་བ་ནི། རྣམ་པར་གྲོལ་བར་དཀའ་བ་ལ་དགོངས་བ་སྟེ། རོགས་མེད་ཀྱིས། འོག་སྟེད་ཅན་གཏན་ཡོངས་སུ་སྟ་ངན་ལས་མི་འདའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་གསུངས་བ་གང་ཡིན་བ་དེ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བའི་འོག་སྟེད་ཅན་ཉིད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ་ལྟོག་པའི་དོན་དུ་དུས་གཞན་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དགྲ་བ་ནི། དགེ་བ་མང་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་གསལ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ། མདོན་ཤེས་ལ་སོགས་མཐུ་དང་ལྡན་པས་སམ། མི་འགྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་དག་བས་གསེར་དང་འབྲས་སྟེ།

གསེར་གྱི་རིགས་བཞིན་ཤེས་བར་བྱ། དགེ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་གནས། །

ཡེ་ཤེས་དང་ནི་དྲི་མེད་ལྡན། །མཐུ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

རྒྱད་ལྔར།

རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་བ་དང་། དགེ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར། །

དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཞུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྟེན་པ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ།

རྒྱས་པར་དེ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྩ་བ་ནི། རིགས་ནི། འབྲས་བུ་བདེ་བ་ཐོབ་ཅིང་། དུམ་ཞི་བ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་དང་རང་གཞན་ལ་ཕན་བདེ་སྟེད་པའི་ཙ་བའོ། །

ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བྱང་རྒྱལ་གཉིད་བསྐྱེད་བྱིར། །

བདེ་དང་དུམ་ཞི་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ཐོབ་བྱའི་བྱིར། །

བདག་དང་གཞན་ལ་བན་བདེ་བྱེད་པ་ལྟམ་བུའི་ཕྱིར། །

རིགས་མཆོག་དེ་ནི་ཅ་བ་བཟང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། ཅོད་སྤང་རྒྱུ་། དང་པོ་ལ། རྩ་བཅའ་ཅ་
བ། རྩེལ་བ། རྩོན་བསྐྱེད་པ་ལས། དང་པོ་ནི། འཆད་བར་འགྱུར་བའི་སྐྱབ་བ་ཉམས་སྤྱེ་ལེན་བ་དང་ལྷན་
བའི་བྱང་སེམས་ལའང། སྐྱབ་བ་བརྟེན་བར་ལྷན་བའི་རིགས་ལ་སྤར་བེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་རི་སྐྱད་བཤད་
བ་གོ་སྐྱབ་སོགས་དང་། ཆོགས་སྐྱབ་སོགས་ཀྱི་རོ་པོ་མཐོང་ལམ་དང་། སོགས་པ། སྐྱམ་ལམ་ལ་སོགས་
བའི་སྐྱབ་བ་གཞན་ཡང་འགྱུར་བས་སྐྱབ་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་ནམ་གཞིར་བྱུར་བ་རིགས་འཆད་རྒྱུ་། །

གཉིས་པ་ལ། རྟེན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བརྗོད་ཅེས་ཀྱན་ལ་སྤྱར་རོ། །ཆོས་བྱུག་ནི། རྟོན་
ཀྱི་རྟེན་གས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ། །མདོ་ནི། རབ་འབྱོར་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། རྣམ་མཁའ་ལ་བྱའི་རྗེས་མེད་ཅིང་
མི་དམིགས་སོ། །རབ་འབྱོར་དེ་བཞིན་བྱ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཆོག་གི་དོན་མེད་ཅིང་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་
སོ། །དེ་ལ་ནམ་མཁའ་ནི། རིགས་ཀྱི་དཔེའོ། །བྱའི་རྗེས་སོགས་རྟེན་གས་པ། དེ་མེད་པ་ནི། རིགས་ཀྱི་
རང་བཞིན་ནོ། །ཆོག་གི་དོན་དང་གཞིའི་དོན། འགྱུར་བྱུང་རོ། །ཅེ་མའི་རྟེན་གས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། ཡང་
དག་པའི་མཁའ་ལ་གནས་མེད་ཅིང་སོགས་སོ། །བཟོད་པའི་རྟེན་གས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་
བྱའི་གཟུགས་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །ཆོས་མཆོག་གི་རྟེན་གས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སྐྱེ་མའི་སྐྱེས་བྱའི་
ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྟོད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་སོགས་སོ། །མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྟེན་གས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་བར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ལ་ཆོག་གི་དོན་མེད་
སོགས་སོ། །སྐྱམ་ལམ་ཀྱི་རྟེན་གས་པའི་ལོ། །མདོ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོག་གི་དོན་མེད་སོགས་སོ། །སྤར་
བྱའི་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བའི་ལོ། །མདོ་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདོན་བར་ཤར་བའི་ཆོ་སྤྲུལ་པའི་གནས་མེད་
སོགས་སོ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྟོང་བའི་ལོ། །མདོ་ནི། བསྐྱལ་བའི་མེ་འབར་བའི་ཆོ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གནས་
མེད་སོགས་སོ། །གཉེན་པོ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ། སྤངས་
པའི་ལོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་བར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྩལ་
ཁྲིམས་ངན་པའི་གནས་མེད་སོགས་སོ། །སྤྱིད་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ཤེས་རབ་སྟོང་བཅེར་བཅས་པའི་

པོ། །མདོ་ནི། ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་འོད་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །སྒྲིབ་མ་ཉན་ཐོས་སོགས་དང་ཐུན་མོང་
མེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པོ། །མདོ་ནི། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། གཟུང་དང་། སྐར་མ་དང་།
ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྒྲིག་གི་འོད་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །གཞན་གྱི་དོན་དག་ལེགས་གོང་ནས་
གོང་དུ་ཁྱེད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་གོ་རིམ་གྱི་པོ། །མདོ་ནི། རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་ལ་
གནས་མེད་སོགས་སོ། །སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དང་། མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་ཡེ་ཤེས་རྩལ་
བ་མི་མངའ་བར་ཏེ། ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུག་པའི་པོ། །མདོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཅོས་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འོད་ལ་གནས་མེད་སོགས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི། ཉེན་གྱི་དངོས་
པོ། མེད་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། རིགས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། རོ་བོ། གོ་རིམ། བྱངས་ངེས་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་ནི། རིས་པ་བཞིན་
དུ་སྒྲོན་པ་སྟེ། ཇི་སྟེན་དུ་ཞེས་པའི་དོན་ཏེ། བཅུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་ལོ་ཀའི་ངེས་པར་འབྱེད་པར་ཆ་མཐུན་
འོད་སོགས་བཞི་པོ་རྣམས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ནི། དེ་ནས་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་ཞེས་པའོ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་
གཉེན་པོ་ལོ་ག་ལས་འདས་པ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དག་གོ། དེའི་འོག་ཏུ་མཐོང་སྒྲོམ་གྱི་ལམ་དེ་དག་སྒྲེས་
པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས། དཔེར་ན། ལྷན་པོ་ལྷུང་བ་དང་སྒོ་འཕར་བཅད་པ་དུས་མཉམ་པ་ལྟར། གཉེན་པོ་ལམ་
དེ་དག་སྒྲེ་བ་དང་ལམ་དེ་དག་གི་མི་མཐུན་པའི་སྒྲོགས་འགག་པ་དག་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའོ། །དེའི་
འོག་ཏུ་སྤང་གཉེན་དེ་དག་མི་དམིགས་པར་རྫོགས་པས་སྤང་གཉེན་དེ་དག་སྒྲེ་བ་དང་འགག་པ་དང་ལྷན་
པའི་རྣམ་རྟོག་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་སྒྲོན་གྱི་གཞན་དོན་གྱི་འོད་པའི་སྒྲོན་ལམ་དང་སྒྲིན་པ་ལ་
སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་ཤེས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་སྒྲོབས་ཀྱིས་འཁོར་བ་དང་སྤང་བ་ལས་འདས་
པ་སྟེ། སྟིང་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང་ཐབས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ཐབས་ཤེས་རབ་
དེ་དག་སྒྲེས་པས་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལོ་ག་མཐའ་ཡས་སུ་འཕྲོ་བའི་
ཡེ་ཤེས་སྒྲོབས་བཅུ་ལ་སོགས་སོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འགྲོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་
སོ། །འགྲོད་ཅེས་ཟེར་ངོ་། །གང་ལ་ན། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལའོ། །རི་ལྟར་ན། གདུལ་བུའི་བསམ་
པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་པོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། ཉན་ཐོས་བསྐྱན་པ་ལ་གཞུག་པའི་ཕྱིར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་
དོན་ཡོད་པར་བཤད་པ་ལྟ་བུ་གཞུག་པ་ལ་ལྷེས་དགོངས་ཏེ།

ཉི་ཤུ་པར།

གཞུགས་སོགས་སྒྲེ་མཆེད་ཡོད་པར་ནི། །དེས་འདུལ་བ་ཡི་སྒྲེ་པོ་ལ། །

དགོངས་པའི་དབང་གིས་གསུངས་པ་སྒྲེ། །རྩས་ཏེ་སྒྲེ་བའི་སེམས་ཅན་བཞིན། །ཞེས་སོ། །

ཀུན་བཏགས་གཞན་དབང་ཡོངས་བྱུང་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་དོ། །ཡོད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་ན་ལས་འདས་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་མཆོན་ཉིད་ལ་ལྡེམ་དགོངས་སོ། །རྟེན་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་གསེགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྟེན་བཀུར་བྱས་ནས་གཞི་དཔེ་གཞི་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པ་སྒྲེ་འོ་ཞེས་པ་དང་། བདེ་བ་ཅན་དུ་སྒྲེ་བར་སྟོན་ལམ་བཏབ་ན་དེར་སྒྲེ་ཞེས་པ་དང་། ལ་ལར་སྒྲིན་པ་ལ་བསྟེན་ལ་གཞན་དུ་སྤྱད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་འཕྲོར་བ་བསྟེན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་ལའི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྟེན་པ་དང་། གང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དབའ་རྣམས་ལ་གཞི་དབང་བྱེད་པ་དེ་དག་མཐོ་རིས་སུ་འགྲོ་བར་བསྟེན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་སུ་ལུང་བསྟེན་པའམ། ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བཤད་པ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་ལྡེམ་དགོངས་ཏེ།

སངས་རྒྱས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །ལེ་ལོ་རྩལ་ཟད་ཆོག་འཛིན་དང་། །

ར་རྒྱལ་འདོད་ཆགས་སྦྱོད་པ་དང་། །འགྱོད་དང་མ་དེས་ལྟོག་པ་ནི། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་སྒྲེ། །དེ་ཡི་གཉེན་པོར་ཐེག་མཆོག་གསུངས། །ཞེས་སོ། །

སྒྲིབ་པ་མེད་ལ་སྒྲིབ་པོར་ཤེས། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་ལེགས་པར་གནས། །ཉོན་མོངས་བས་ནི་རབ་ཉོན་མོངས། །བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་ལ། སྒྲིབ་པོ་རྣམ་གཤེད་དོ། །དེ་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པོར་འཛིན་པ་དང་། ཉག་ག། བདེ་ག། གཅོང་ག། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མི་ཉག་སོགས་ལ་གནས། ལུན་རིང་པོར་དགའ་སྦྱད་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་བས་རབ་ཏུ་ཉོན་མོངས་པར་བྱས་ན་བྱང་རྒྱལ་ཐོབ་ཅེས་པ་བསྟེན་པ་ལ་ལྡེམ་དགོངས་སོ། །

ཉན་ཐོས་དང་ནི་ངོ་བོ་ཉིད། །དེ་བཞིན་ཉེས་པ་གདུལ་བ་དང་། །

མཛོད་པ་ཟེལ་བ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྗེས་པོར་དགོངས་པ་འདི་རྣམ་བཞི། །ཞེས་སོ། །
དགོངས་པ་ཅན་བཞི་ནི།

མཉམ་བ་ཉིད་དང་དོན་གཞན་དང་། །དེ་བཞིན་བྱ་ནི་དུས་གཞན་དང་། །

གང་ཟག་གི་ནི་བསམ་པ་ལ། །དགོངས་པ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་ཏེ།
མཛོད་བྱ།

ཆོགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་དག་དང་། །འགོ་བའི་དོན་ནི་སྦྱོད་པ་ཡིས། །

སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་སྟེ། །སྒྲ་ཆེ་རིགས་དང་ཆད་ཀྱིས་མིན། །

ཞེས་པས་རྒྱ་འབྲས་བྱེད་པ་གསུམ་མཉམ་པ་ལ་དགོངས་ནས། །ང་སངས་རྒྱུ་རྣམ་གཟིགས་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པ་དང་།

རི་སྐད་བྱ།

པ་དང་མ་ནི་གསལ་བྱ་ཞིང་། །

ཞེས་སོགས་དོན་གཞན་དང་། །གཉེན་པོའི་ལྗེས་དགོངས་གསུམ་པ་ལྟ་བུ་དུས་གཞན་ལ་སྟེ་བ་ལ་
དགོངས་པ་དང་། །བཞི་པ་ལྟ་བུ་གང་ཟག་གི་བསམ་པ་ལ་དགོངས་པ་པོ། །འདི་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ནི།
དགོས་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ལྗེས་དགོངས། །དགོངས་གཞི་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་དགོངས་པ་ཅན་ཏེ། །ང་ཙོ་
གཅིག་གོ། །དེ་དག་སོགས་པ་སྟེ། །དགོངས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སོ། །འདི་དག་གྲང་པལ་ཆེར་སེམས་
ཙམ་དང་བསྐྱེད་པ་ཡིན་གྱི། །འདིར་ངེས་པར་མི་བསམ་སྟེ།

ལྷ་སྒྲུབ་ཀྱིས།

འདི་དག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཙམ་ཞེས། །བྱུང་པ་ཡིས་ནི་གང་བསྐྱེད་པ། །

བྱིས་རྒྱམས་སྒྲག་པ་སྤང་དོན་ཏེ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་མ་ཉིད། །

སྤྱོད་ཉིད་བདག་ཉིད་ཚུལ་གཅིག་གི། །སེམས་འདི་ཉིད་ལ་ཀུན་བཏགས་དང་། །

གཞན་གྱི་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་པ། །ཉིད་དུ་ཡང་ནི་བཏགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་།

ཐེག་གཅིག་དང་དོན་དུ་བསྐྱན་བའང་དང་དོན་ཡིན་ཏེ།

ལྷ་སྒྲུབ་གྱིས།

ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་པར་དབྱེར་མ་མཆིས། །

ཁྱོད་གྱིས་སེམས་ཅན་གཞུག་པའི་ཕྱིར། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་པའོ། །

ཞེས་དེ་དག་དགོངས་པ་ཅན་དུ་བཤད་དོ། །དེའི་འོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་བྲང་དོ། །གང་ན།
གཞན་གྱི་དོན་གྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །རི་ཅམ་དུ་ན། །འཁོར་བ་རི་སྤྱིད་པར་རོ། །རི་ལྟར་ན། །འབད་ཚོལ་གྱི་
མཆན་མ་མེད་པར་སྤྱོད་གྱིས་གྲུབ་པར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། །བརྩ་གསུམ་པོ་འདི་ནི། །རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། །དེ་ལ་བྱུང་ཤིས། །དུག་པས་
བདུན་མན་ཆད། །བདུན་བརྒྱད་གཉིས་ས་བརྒྱད་པ་ཞེས་སོ། །ཆོས་པའེས་གྱིས། །དུག་པ་སྒྲོམ་ལས་
སྤྱོད། །བདུན་དགུ་གཉིས་ནི། །དུག་པའི་སྤངས་པ་དང་ཐོབ་པ། །བརྒྱད་པ་ནི། །ས་གསུམ་པ་ནས་དུག་པའི་
བར། །བརྩ་པ་ས་བདུན་པ། །བརྩ་གཅིག་པ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་བརྩ་པའི་བར། །བརྩ་གཉིས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པ་དང་། །སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པ། །བརྩ་གསུམ་པ་ནི། །བར་ཆད་མེད་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་འདོད་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། །སྒྲུབ་པ་ཆོས་ཅན། །བརྩ་གསུམ་པོ་འདི་ལ་ཆད་ལྷག་གི་སྤྱོད་མེད་དེ། །བརྩ་གསུམ་
པོ་འདིས་ཀྱང་། །སྤྱིས་བྱའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཆོག་གས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས།
འདིས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པའི་བྱིར་ཞེས་པ་ལྟར་ན། །བརྩ་གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སར་འདོད་པ་ཤེར་འབྱུང་སྒྲོ་སྒྲོས་ཀྱི་དང་། །འཕགས་པས། །སེམས་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ་ངེས་

པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་དང་ཞེས་པ་གཉིས་ཀ་ཁས་སྒྲུང་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྐྱབས་དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སོགས་ཐ་དད་པའི་བྱེ་
བྲག་གིས། བྱང་སེམས་རྣམ་པ་བརྩ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རྩ་བའི་ཁོ་ན་ལ་ཆོས་ཅན་སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞིའམ་རྟོན་ཏུ་སྐྱར་པའི་ཆོས་ཉིད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་དང་སྐྱབ་པའི་སྤྲོན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པས་དང་པོར་བཤད་
པར་རིགས་སོ། །ཞེ་ན། རྟོན་ལ་སྐྱེ་རིམ་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། འདི་ནི། འབྲས་བུ་སྤར་བཤད་ནས་རྒྱ་ཕྱིས་
འཆད་པ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་སོ། །ཡང་ན། འབྲས་བུ་སྐྱབ་པ། རྒྱ་རིགས་ལ་མི་འབྲུལ་པས། རྒྱ་རིགས་
རྟོགས་པར་བྱེད་པས་རྟོགས་པའི་གོ་རིམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཅོད་ལན་ནོ། ཅོད་པ་ལ། ཁས་སྒྲུང་བརྟོག་པ་དང་། ཐལ་བ་དགོད་པ་
གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རྟོན་ལ་འབྲུག་པས་ན། གལ་ཏེ་ལོ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁོ་ན་སངས་རྒྱུ་སོགས་
འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་འབྲུར་པའི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་དབྱིངས་དེའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཀྱི་བྱང་
སེམས་སྒྲ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པའི་རིགས་
ཅན་ཡིན་ནའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོགས་སྤྱོད་ཁོང་ཏུ་རྒྱུད་པས་འོ་ན་ནི་བྱང་སེམས་ཆོས་ཅན། དེ་ཁོ་ན་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་
རིགས་ཅན་མིན་པར་ཐལ། ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི་དེ་དང་གཞན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་ལ་འང་སྦྱིར་གནས་
པ་སྟེ། ཡོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་སྒྲུང་ས། དེའི་ཆེད་སྦྱུང་པའི་སྐྱེ་ལོ་སྐྱོ་སྤྱོས་དམན་པ་སྟེ། ཤེས་
རབ་རྒྱུད་པའི་རྩར་རྟོགས་པ་བསུས་ནས་ཅོད་ལན་པར་སྐྱབས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་སྟོན་པ་ནི། རིགས་
ནི་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་རིགས་སོ། །ཞེས་ཐ་དད་ཏུ་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན།

ལན་ལ། བསྟན་བཅོས་དང་། ལོ་ཀ་ལ་བྲགས་པའི་ལན་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་ནི། དཔེར་
ནའོ། །རིགས་རྩོམ་གཅིག་ཡིན་ཡང་རྟེན་གྱིས་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། སོགས་པ་རང་རྒྱལ་
ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སོགས་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པས་རིགས་ཐ་དད་འཐད་པར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་ཏུ་

ཆོས་དབྱིངས་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་འཕགས་པའི་ཆོས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དམིགས་
པའི་འཕགས་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཆོས་རྟོགས་པའི་རྒྱལ་འོ་ཐོར་རྣམ་པར་འཛོག་པ་སྟེ་རྒྱུར་རྒྱུར་པའི་སྒྲ་
ནས། དེའི་རིགས་ཉིད་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་སོ། ། ཞེས་བྱ་བའི་ལན་ཞིག་ཀྱང་གཟིགས་མིད་ཀྱིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲ་འགྲེལ་ནི། མདོ་གྱི། དེ་བཞག་ནས་སྒྲ་ཆོས་ཉིད་དུ་ལོ་ཀ་པའི་དག་
སྟེ། གྲགས་པའི་དཔེ་ཡིས་ལན་གཞན་དུ་སྟོན་ནོ། ། ཅ་བ་ནི། མཐར་ཐུག་རིགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་
པར་ཐལ་བ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱད་ལས།

ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་འབྱུང་ལ། ཐེག་པ་གཅིག་གི་འབྲས་བུར་གནས། ཞེས་སོ། །

གནས་སྐབས་རིགས་གསུམ་དུ་དབྱེར་མེད་པར་ཐལ་བ་ལ་ཁུབ་བ་མེད་དེ། བརྟེན་པའི་ཆོས་ཐ་དང་
གྱི་ཁྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་དེའི་དབྱེ་བ་ཐ་དང་ཡོངས་སུ་བརྟོན་དོ། ། འགྲེལ་བ་ནི། དཔེར་ན། ཉེར་ལེན་
འཛིན་པ་གཅིག་ལས་མདོན་པར་བྱབ་ཅིང་རྒྱུན་མེ་ལྟེ་གཅིག་གིས་སོ་བཏང་བ་རྟེན་རྒྱབས་དང། སོགས་
པ་ལྟར་བཟེད་ལ་སོགས་པ་གཅིག་ཉིད། བརྟེན་པ་ནང་གི་བཅུད་སྦྱང་ཅི་དང་། ལི་ཁར་སྟེ། བྱར་མ་དང་།
སོགས་པ་ཁར་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བུམ་པ་ཐ་དང་དུ་འཛོག་པ་དེ་བཞིན་དུ་བརྟེན་པའི་ཆོས་
ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཐ་དང་བཟེད་ཀྱིས་རྟེན་རིགས་ཐ་དང་བཟེད་
དོ་ཞེས་ཐ་སྙད་དུ་བསྟན་གྱི། རོན་དམ་པར་ཐ་དང་མིན་ཏེ། འཕགས་པས། རིགས་དེ་ནི། རྣམ་མཁའ་དང་
མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་མེད་པའོ། ། ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ། ལྷུབ་པའི་དམིགས་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་འགྲེལ་རྩ་བ། འགྲེལ་པ། དགག་སྐྱབ་བསྟན་པ་དང་བཞིའོ། ། དང་པོ་ནི། ལྷ་རི་
སྐད་དུ་བཤད་པའི་ལྷུབ་པའི་རྟེན་དུ་ལྷུར་པའི་བྱང་ལེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་ཡིན་སྟེ་ལྷ་པ་ལ་དེ་སྟོན་
ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་ཡིན་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམིགས་པ་
ནི། སེམ་བྱའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡིན་ཏེ། ཞེ་ལྷས།

རྒྱལ་སྐས་རྣམས་ཀྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་དེ་ཡང་ཐུང་བྱ་དགེ་བ་དང་། སོགས་པ་དོར་བྱ་མི་དགེ་བ་དང་། བཏང་སྟོམས་
སུ་གཞག་བྱ་ལུང་མ་བསྟན་དང་གསུམ་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སོ་སྤྱིས་བསྐྱུས་པ་ལོ་ཀ་པའི་རྟོག་བ་དང་། འཕགས་པས་བསྐྱུས་པ་གང་དག་ལོ་ཀ་
ལས་འདས་པར་འདོད་དང་། ཀྱན་བཏུས་སུ། ཟག་པ་དེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཟག་པ་དང་འབྲེལ་བ་དང་།
ཟག་པས་བཅེངས་པ་དང་། ཟག་པའི་ཐེས་སུ་འབྲེལ་བ་དང་། ཟག་པའི་ཐེས་སུ་མཐུན་བ་དང་། ཟག་པའི་
རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་དང་བཅས་པར་བཟུངོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཟག་པའི་སྒྲོ་བྱག་དང་འབྲེལ་བ་ཟག་
བཅས་དང་། ཟག་པའི་སྒྲོ་བྱག་དང་མ་འབྲེལ་བ་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། ཆོས་གང་དག་རྒྱུན་རྣམས་ཆོགས་
ཤིང་འདུས་ནས་བྱས་པ་དང་། སྤྱེ་འཛིག་གནས་འགྱུར་བཞི་དང་ལྟལ་བ་འདུས་མ་བྱས་དང་། སྒྲོ་བ་མ་སྤྱེ།
ཉན་རང་འཕགས་པའི་རྒྱད་ལའང་འབྱུང་བ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་རྣམས་དང་། ཆོས་གང་དག་ཐུབ་པ་སངས་
རྒྱལ་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མེན་པ་སྟོབས་སོགས་ཏེ། བརྒྱད་དོ། །མདོ་ནི། དགེ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་དང་། ལུང་
དུ་མ་བསྟན་བ་དང་། ལོ་ཀ་པ་དང་། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་
བ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་སྤྱེ། རབ་འབྱོར། དེ་
དག་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བསྟན་བཤད་སྒྲོ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུངོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཞིག་དམིགས་པ་བརྒྱ་
གཅིག་གི་དང་པོ་སྤྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་སོགས་དང་། ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་ལོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉན་ཐོངས་པའི་
ཉེས་པས་མ་གོས་པའི་རྣམ་བྱང་། དགེ་བའམ་བྱད་པར་མི་དགེ་བའི་གཉེན་མོར་གྱུར་པས་དགེ་བའི་ལས་
ཏེ། དགེ་སྦྱང་གི་རྒྱལ་ངེ་མ་མེད་པའི་ལམ་ཉིད་དང་། རྒྱལ་ཁིམས་ལ་སོགས་པ་སྤྱེ། རོ་བོ་ཉིད་དང་འབྲེལ་
བ་ལ་སོགས་པ་འོ། །དགེ་བའི་འགལ་བའི་མི་མཐུན་ཚྭ་གས་སུ་གྱུར་བ་མི་དགེ་བ་སྤྱེ། བསམ་བཞིན་མ་
མོར་བར་གཞན་གསལ་བ་སྟོག་གཅོད་པ་དང་། སོགས་པ་མ་བྱིན་པར་མེན་པ་ལ་སོགས་པ་ལུས་ཀྱི་

གསུམ། དག་གི་བཞི། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་མོ། །དགེ་མི་དགེ་གང་ཡང་མེན་པའི་ལས་ནི། ལུང་དུ་མ་བསྟན་
བ་སྟེ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། སོགས་པ་དག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་བཟོ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་
སྦྱོང་ལས་དང་རྣམ་སྟོན་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེའི་འོག་ཏུ་གསུམ་པོ་དེ་དག་ཉིད་ལོ་ཀ་བ་དང་། སོགས་པ་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་
ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་སྟེ། ལུང་དུ་སྦྱར་བའི་དབྱེ་བ། ཐུག་བཞི་ཉིད་ཀྱིས། དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་
བསྟན་དོར་བའི་ལྷག་མ་རྣམས་ཏེ། སོགས་ཀྱི་སྦྱར་རེ་ལ་སྦྱར་ཏེ། ཅ་བའི་གངས་སམ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་
སྟོན་པ་ནི། བྱིས་པ་ནི། འཕགས་པ་དང་མཁས་པ་དང་རྒན་པོའི་རྒྱས་གངས་པ་གསུམ་ལས། འདིར་དང་
པོ་སྟེ། དེའི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སོགས་པ་ནི།
ལོ་ཀ་བའོ། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་
པ་ནས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའོ། །གང་ཟག་གི་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་གཉེན་
པོ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱིས། མ་འོངས་པའི་ལུང་པོ་ལ་འདུན་པ་དང་། ད་ལྟར་བས་འདོད་ཆགས་པའི་ཉེ་བར་
ལེན་པ་དང་ལྷན་པའི་ལུང་པོ་ལྟ་དང་། ཁམས། གཟུགས་མེད། མངོན་ཤེས་ལྟའི་བར་ནི། ཟག་བཅས་
སོ། །བདག་དེར་ལྟ་བའི་གཉེན་པོ་འདོད་འདུན་དང་མ་འབྲེལ་བ་འདུན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་དང་། མ་འདྲེས་
པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་ནི། ཟག་མེད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་རྒྱ་རྒྱུན་ལ་རག་ལས་ནས་འབྱུང་བ་འདོད་ཁམས་
སོགས། ཁམས་གསུམ་དང་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་སོ། །རྒྱ་རྒྱུན་ལ་མི་ལྟོས་པ་
ཁམས་གསུམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་འདོད་ཆགས་ཟད་པ་སོགས་ཀྱི་འགོག་པ་ནི། འདུས་
མ་བྱས་སོ། །འཕགས་པའི་སྐྱེ་པོ་སྟེ། གང་ཟག་ཐམས་ཅད་དེ། བལ་ཆེར་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་བསམ་
གཏན་བཞི་དང་། ཆད་མེད་སོགས་ནི། ལུབ་པ་དང་གཞན་ཀྱི་ལུན་མོང་གི་ཆོས་དང་། ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱད་ལ་འབྱུང་བ་མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཀྱི་ཆོས་ཅན་ནམ།
སྟོབས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་མང་པོའི་ཆོས་ཅན་སྟོབས་བརྩ་དང་། མི་འཛིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ལུན་མོང་མིན་
པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱར་མ་དེ་ལྟ་བུར་དེ་ལྟ་བ་
བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་རིམ་གྱིས་དམིགས་པས་ཏེ། ལས་དང་པོ་བས་ཞེན་ནས་དམིགས་ལ། བྱི་རྣམས་

གྱིས་ཞེན་མེད་དུ་དམིགས་པའམ། ཡང་ན། དགེ་བ་སྒྲུབ་བྱ་ལ་སོགས་པར་རིམ་གྱིས་བསྐྱོན་ཞིང་སེམས་
པས་ན། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་སྒྲིན་ནས་དམིགས་པ་རྣམས་བ་བརྩ་གཅིག་གོ།

བཞི་པ་ནི། གཞན་དག་ ཆོས་ཉིད་རྟག་དུ་དག་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ན་དམིགས་པ་ཡིན་
ན། །སྐྱམ་ན། དམིགས་པ་ཆོས་ཅན། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་མི་སྤིང་བར་ཐལ། རྟག་དུ་དག་
པའི་བྱིར་རོ། །གལ་ཏེ།

རྒྱ་ཁམས་གསེར་དང་ནམ་མཁའ་རྣམས། །དག་པ་བཞིན་དུ་དག་པར་འདོད། །

ཅེས་སྒྲོ་བྱར་གྱི་ཕྱི་མ་དག་པའོ་ཞེ་ན། འོ་ན་ནི། དག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གཉེན་
པོ་ལ་ཞེན་པ་དང་། དེ་ཡོད་ན། སྤང་བྱ་ལ་ཞེན་པའང་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་མ་སྤངས་པས་དག་པ་སྐྱོགས་
གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །འོ་ན། ཁྱོད་ལ་འདྲ་དག་པ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། རྣམ་མཁུན་
ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི། དངོས་པོ་མེད་པའོ་ཞེས་པས་སོ། །ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ནི།
གཉིས་ཀྱི་དངོས་པོར་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པ་མེད་པ་ཡིན་པས་སོ། །དེས་ན། རང་བཞིན་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་
ནི། དེགས་ཡིན་ལ། རྣམ་འགྱུར་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་ནི། དམིགས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཡོད་ཅིང་། གཉིས་
ཀའང་གཉིས་ཀར་མ་བཀག་སྟེ། འབྲེལ་བས་དམིགས་པ་དག་པ་བྱུང་བར་དུ་འགྲོ་བ་འཕད་དོ། །

དུག་པ། སྐྱབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་པས། སྤྱི་འགྲེལ་ནི། དམིགས་པ་བརྩ་གཅིག་པོ་དེ་རྩ་བུ་ལ་སྐྱབ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྟོན་པ། ཙ་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་
བར་རོ། །གང་ན། རང་ཉིད་སངས་རྒྱུས་སྤྱི་འགྱུར་བར་འགྱུར་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་
འདིའོ། །ཡང་ན། རང་བྱུང་ནི། སངས་རྒྱུས་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་ནི། དེ་ཐོབ་པའི་སྐྱལ་པ་ཅན་ཡིན་པས་
རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་མིང་རོ། །གང་གིས་ན། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་དང་། སྤྱི་ཆེན་པོ་ཀྱན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་
བྱེད་པའི་ཆོས་སེམས་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་སྤང་བོ་ཆེན་པོ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་

པོ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེའི་ཕྱིར་སེམས་དབའ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱི་བ་
བ་གཉིས་བཀའ་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ། སྤྱང་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐབས་མཁས་པས་ལྟ་བུའི་
ནམ་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་དམིགས་པའི་རྩལ་གྱིས་ཆོས་སྟོན་ཞེས་སོགས་སོ། །ཆོགས་ལམ་
ནས་སངས་རྒྱུ་གྱི་བར་དུ་ཆགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པ། རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་
ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པའི་སེམས། ཉན་ཐོས་དང་རང་
སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་དང་བྱུན་མོང་མ་ལགས་པའི་སེམས། ཟག་པ་མ་མཆིས་ཤིང་ཁམས་གསུམ་དུ་
མ་གཏོགས་པའི་སེམས་གང་ལགས་པ་དེ་ལའང་རང་བཞིན་གྱིས་སྤོང་པའི་སྤང་དུ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་
པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བྱང་སེམས་ཞེས་བགྱི་བའི་བྱངས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པོ་ལ་ཆེན་པོ་
གསུམ་གྱིས་སོ། །

འབྲེལ་བ་ལ། ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱང་རྟོ། །གང་ན། ནམ་མཁེན་ཉིད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ནམ་པ་
ཐམས་ཅད་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་སྟོན་ནམ་མཁེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱུ་དང་། དེར་
བཟགས་པ་བྱང་སེམས་ནམས་གྱིས་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །དེ་ལྟར་ན། སྤངས་རྟོགས་གཞན་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་
གསུམ་དང་ལྡན་པས་ནམ་པ་གསུམ་དུའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསུམ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
རྩལ་དེ་ལྟར་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་རྟོ། །འོ་ན། གསུམ་པོ་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཆོགས་ནམས་དང་། སེམས་ཅན་
གྱི་སྟེ་ཆེན་པོ་རིགས་གྱི་ས་པ་ལ་སོགས་ཞུགས་པ་དང་གནས་པའི་གང་ཟག་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་
པའི་ཆོས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་སྟེ། བདག་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁོར་བ་དབཀག་ཏུ་མེད་
པར་གྱོ་ཆ་སྟོན་ཏེ། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པས་དེ་
དག་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ཐུང་ན་ལས་འདས་ཀྱང་འདས་པ་མེད་པར་རྟོགས་ལ། ཉན་ཐོས་དང་མ་འདྲེས་
པས་ཕྱིན་ཐུག་ལ་སྤྱད་དེ། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྩལ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་།
སེམས་ཅན་དེ་དེའི་དོན་དུ་འང་དེ་དག་ཐུང་འདས་མ་ཐོབ་བར་དུ་བདག་གིས་དེའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཐོང་བར་
བྱའོ་ཞེས་ཁས་རྒྱངས་ནས་ཕྱིས་ཆོགས་བསམགས་ཏེ་བྱང་རྒྱལ་འདོད་པ་རྟོ་རྟོ་བྱུང་བའི་སེམས་སོ། །སེམས་
བསྐྱེད་ཕྱིན་ཆད་ཆགས་སོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་སེམས་སོ། །རྟོག་

ཏུ་རྫོང་སེམས་མེད་པ་མི་བསྐྱལ་བའི་སེམས་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྐྱོ་བ་ཅིང་མི་གཏོང་ལ་རྫོང་བ་
མེད་པ་ཐན་བའི་སེམས་དང་། ཆོས་ལ་དགའ་བས་སྤྱང་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་
དང་། མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བར་བྱུང་གི་བར་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྷ་བྱ་ཏིང་འཛིན་གྱི་བར་ལ་མི་དམིགས་པས་གནས་
པ་མོས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལྟ་ནི། སེམས་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། བདག་ཏུ་ལྷ་བ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
བསྐྱར་བར་ལྷ་བྱའི་བར་གྱི་ལྷ་བ་རྣམས་སྤང་བའི་བྱིར་མི་དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་ཆོས་སྤྱན་བསྐྱོང་བ་
ཆེན་པོ་ཉིད་དང་། གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་པ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་སོགས་
རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་ལོ། ཉིད་ནི། དངོས་པོའི་རྒྱུ་ནོ། །དམིགས་པ་དང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱུང་བར་ནི། དུལ་
གྱི་ཆ་དམིགས་པ། འབྲས་བུའི་ཆ་ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ལྷུ་བ་པ་སྤྱི་འོ་པོ། གྲེ་བྲག་གི་ས་མཚམས། སོ་སོའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ།
སྤར་བཤད་པ་དེ་ལྷར་ལྷུ་བ་པའི་རྟོན་ཏུ་ལྷར་པ་རིགས་དང་། སོགས་པ་དམིགས་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམས་
བརྟེན་ནས་ལྷུ་བ་པ་དེའི་རང་གི་དོ་མོ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ནི། ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་ལུལ་
ལ་གོམས་པའི་མཐུ་མ་ཐོབ་པའི་བྱིར་བྱིར་དགེ་བ་སྟེ། དཀར་པོའི་ཆོས་སྤྱིའི་རྟོན་ཅན་སྐྱོ་བ་ནས་སྤྱོད་
པའི་བྱ་བ་ནི། མཐུན་གསུམ་ལུལ་གྱི་སྐྱབ་པའོ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཛོན་པར་རྟོགས་པར་རྟོགས་པ་དང་།
སོགས་པ་ཅེ་སྤྱོད་ལ་སོགས་པ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་ཡུན་རིང་དུ་འདྲིས་པའི་མཐུས་མཛོན་
པར་རྟོགས་པའི་སྐབས་རེ་རེ་ཞིང་ཡང་དགེ་བ་སྐྱབ་པ་རེ་སྟེད་པ་བྱིན་དུག་གི་རྟོན་ཅན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ་སྐྱབ་
ཏུས་པའི་བྱ་བ་ནི། སྤྱོད་པའི་སྐྱབ་པ་སྟེ། དང་པོ་སྤྱི་ཡིན་ལ། འདི་བྱུང་བར་འོ། །ཆོས་སྐྱུ་ནི། འབྲས་བུ་
ཡིན་པས། བྱ་བ་གཞན་མེད་པའི་བྱིར་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་མེད་དོ། །ཆོས་བཤེས་ཀྱིས། གོ་སྐྱབ་ནི། གཉིས་ཀ་
ཡིན་པ། གཞན་གསུམ་དང་པོར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འཇུག་སྐྱབ་ཆོགས་
ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ནས་ཡོད་ལ། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་དོ། །ཞེ་ན། འཇུག་སྐྱབ་ཆོས་
ཅན། ཆོགས་ལམ་རྒྱུད་ཏུ་ན་མེད་པར་ཐལ། མོས་སྤྱོད་གི་སས་བསུས་པའི་བྱིར་ རྟགས་མ་གྲུབ་ན།
སྤྱད་འབྲེལ་ལས། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་ནི། མོས་པ་སྤྱོད་པའི་ས་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་དང་
འགའ་ལོ། །དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཅན། བྱམས་པ་ལ་མེད་པར་ཐལ། རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ན་ན་ཡོད་པའི་བྱིར་

རྟོ། །འདྲོད་ན། འཕགས་པ་བྱམས་པས་བརྟེན་པ་ལྟར་དེས་པར་འབྱུང་བ་བྱ་བ་ཡིན། ཞེས་འགྲེལ་ཆེན་
ལས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ན། སྐུ་བ་པ་བཞི་དང་ལམ་བཞི་རིམ་པ་རིམ་པ་ལྟར་དེ་ལྟར་རིགས་པའི་རིམ་
པ་བཞིན་དུ་སྦྲར་བའི་ལམ་པ་དངོས་དང་། བརྒྱད་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་སྦྲར་བ་གསུམ་ལས། མཐོང་
ལམ་པ་བརྒྱད་པས་སྦྲར་བ་ཚོགས་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་གོ་ཆའི་སྐུ་བ་པ་དང་། དངོས་སུ་སྦྲར་བ་དེས་འབྱེད་
ཆ་མཐུན་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་འབྲུག་པའི་སྐུ་བ་པ་དང་། མངོན་སུམ་དུ་སྦྲར་བ་ཚོས་མཚོག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཚོགས་
སྐུ་བ་དང་པོ་བཙུག་། མཐོང་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ས་རབ་དགའ་དང་། མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐུ་བ་
སྟོན་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་བ་པའི་མཚན་ཉིད་ས་དགའ་དང་། སྟོན་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐུ་བ། བྱང་
པར་གྱི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྐུ་བ་པའི་མཚན་ཉིད་དེས་འབྱུང་སྐུ་བ་པ་ནུམས་སོ། །ཐོགས་མེད་ཀྱིས། གོ་ཆ་
དང་འབྲུག་པའི་སྐུ་བ་པ་དག་ནི། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བརྒྱད་པ་དང་དངོས་སུ་སྦྲར་བའི་རང་བཞིན། ཚོགས་
དང་མོས་པ་སྦྲོད་པའི་སམ་བཤུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་བ་པ་ནི། ཅེ་མོ་ནས་བརྒྱུས་ཏེ་གཟུངས་ཀྱི་
བར་ནི། མངོན་སུམ་དུ་སྦྲར་བའི་རང་བཞིན། ཚོས་མཚོག་ཆེན་པོ་བཤུས་པ་ཡིན་ནོ། །ས་དང་པོ་རབ་
ཏུ་དགའ་བའི་རང་བཞིན་དུ་བྱུང་བའི་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་བ་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཡིན་ལ། ས་
གཉིས་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་བཞིན། སྟོན་པའི་ལམ་གྱི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་བདག་
ཉིད་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐུ་བ་པ་ནི། ལམ་གཉིས་ཀའི་སྦྲོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ནོ། །དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐུ་བ་
པ་ནི། སྟོན་པའི་ལམ་པ་བཞིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱང་། དེ་ཉིད་འགྲེལ་
ཆེན་དུ་ཤེས་ལྗེད་དུ་གྲིས་ལ། བྱང་འགྲེལ་དུ་དེ་དང་མཐུན་པར་ས་མཚན་ས་བཞག་ཅིང་། ཨ་ལྷས་ཀྱང་དེ་
ལྟར་བཞེད་དོ། །དེས་འབྱུང་སྐུ་བ་པ་བརྒྱད་པ་ནི། ལྷན་མཐའི་སྤྲོ་ལོགས་མན་ཆད་ན་ཡོད་དེ། ལྷན་མཐའ་
ན་དེའི་འབྱུང་ས་ཡོད་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཚོས་བཤེས་དང་། ཤར་འབྱུང་ཆོ་གྲོས་ཀྱིས་རིམ་པ་རིམ་པ་ལྟར་བཞིན་སྦྲར་བ་དང་
འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། གཏོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པས་སོ། །ཚོས་བཤེས་ཀྱིས། དེ་ལྟར་སྐུ་བ་པ་
བཞི་ལམ་བཞིར་བསྟན་པ་ནི། དེ་ཞིག་གས་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། དེ་དག་དེ་དེ་ཞིང་ཡང་མཉམས་ཅད་
དུ་མི་འཁོར་བ་ས་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་མེན་ན། མཐོང་སྤང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྐུ་བ་

ཆོས་ཅན། མཐོང་ལམ་ན་མེད་པར་ཐལ། སྒོ་མ་ལམ་ཁོ་ནར་ཡོད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། ལུང་དང་འགལ་
ལོ། །ཡང་དེས་པར་འབྱུང་ས་ཆོས་ཅན། བརྒྱད་པོ་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། སྒོ་མ་ལམ་ན་འང་ཡོད་
པའི་བྱིར། ཞེ་ན། རྩབ་པ་མེད་དེ། སྒོ་མ་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་དུ་དེས་པར་འབྱུང་ས་ལ་དེ་
བས་ལྷག་པ་མེས་བྱ་ལ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་དའི་འབྱུང་ས་མེད་བས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི་སྟེ། གོ་འཇུག་ཆོགས་དེས་སོ། །དང་པོ་ལ། སྐྱ་འགྲེལ། རྩ་བ། འགྲེལ་པ་ལས། དང་
པོ་ནི། བཞི་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐྱབ་པ་བཞིའི་དང་པོ་གོ་ཆའི་བཙོན་འགྲུས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་བྱིན་དུག་
རེ་རེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བར་སྐྱབ་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་མདའ་མཚོན་གྱིས་མི་མིགས་པ་མི་དམིགས་
པ་གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་གསུངས་པ།

བདུན་པ། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱེ་གཞུང་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།

གངས་དང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་གོ་རིམ་དང་། །

དེས་པའི་ཆོག་དང་གོམས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། །

དེ་དག་རབ་དབྱེ་བསྐྱ་དང་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །

ཡོན་ཏན་པན་ཚུན་རྣམ་དེས་ཡིན་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་པ་བརྩའི་སྟེང་དུ་ཁྱད་པར་དབྱེད་པ་དང་བརྩ་གཅིག་གིས་བཤད་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ལ་བྱག་
སྟེ། རང་དོན། གཉིས་དོན། གཞན་དོན། ཐེག་ཆེན་ལས། བསྐྱབ་གསུམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བྱིན་དུག་ཏུ་གངས་
དེས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

མོངས་སྤྱོད་དང་ལུས་ལྷན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་དང་། །

འཁོར་རྩོམ་ལྷན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་མངོན་མཐོ་དང་། །

རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་ཉིད་མི་འགྲོ་དང་། །

བྱ་བ་རྣམས་ནི་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །

ཞེས་པར་བྱེད་དང་པོ་བཞེས་མོངས་སྤྱོད། ལུས། འཁོར། ལས་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་རྩོམ་པ་བཞེས་
མངོན་མཐོ་སྤྲུབ་པའོ། །བྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་དུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་ཅི་མ་ལོག་
པར་རྩོམ་པས་ངེས་ལེགས་སྤྲུབ་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི།

སེམས་ཅན་དོན་ལ་རབ་བརྩོན་པ། །གཏོང་དང་མི་གཞོད་བཟོད་པས་བྱེད། །

གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་པས། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད། །ཅེས་པས།

པར་བྱེད་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་གཏོང་བ་དང་མི་གཞོད་བ་དང་གཞོད་བ་ལ་བཟོད་པས་གཞན་དོན་
བྱེད་དོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་གནས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོལ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་གཉིས་ཀྱི་
གཞི་བྱེད་པས་རང་དོན་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མི་འཕོངས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འཆོ་དང་། །རྣམ་འཆོ་བཟོད་དང་བྱ་བས་མི་སྤྱོད་དང་། །

དགའ་བྱེད་ལེགས་པར་བཟོད་པ་དེ་ཡི་བྱིར། །གཞན་གྱི་དོན་ནི་རང་གི་དོན་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་པས་བྱེད་དུག་གིས་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་མི་འཕོངས་པ་དང་། མི་འཆོ་བ་དང་། འཆོ་བ་བཟོད་པ་དང་།

དགོས་པའི་སྒྲིགས་བྱ་བས་མི་སྒྲོ་བ་དང་། རྩ་འབྲུལ་ལ་སྒྲིགས་པའི་མཐུས་དགའ་བར་བྱེད་བ་དང་། མེ་
ཆོས་གཅོད་པའི་སྒྲོ་ནས་ལེགས་པར་བརྗོད་བ་དྲུག་གིས་གཞན་དོན་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ནི།

ལོངས་སྤྱོད་མངོན་པར་མི་དགའ་དང་། །རབ་གྲུས་གཉིས་ལ་མི་སྒྲོ་དང་། །

རྣལ་འབྱོར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །ཐེག་ཆེན་མཐའ་དག་འདིར་ཟད་དོ། །

ཞེས་བས་ལོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། བསྐྱབ་བ་ལ་གྲུས་བ་དང་། དུལ་ལ་མི་སྒྲོ་བ་དང་། དག་བ་ལ་
མི་སྒྲོ་བ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར། ལྷག་མཐོང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། དྲུག་གིས་ཐེག་ཆེན་ཐམས་
ཅད་བསྐྱུས་སོ། །ལྟ་བ་ནི།

ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་མ་ཆགས་ལམ། །དེ་ཐོབ་རྣམ་གཤེད་སྟོམ་བ་གཞན། །

སེམས་ཅན་མི་གཏོང་འཕེལ་བ་དང་། །སྒྲིབ་བ་རྣམ་པར་སྤྱོད་བ་གཞན། །

ཞེས་བས་ཡུལ་རྣམས་ལ་ཆགས་པའི་དང་། དེ་ཐོབ་པའི་རྣམ་གཤེད་སྟོམ་པའི་དང་། སེམས་ཅན་
མི་གཏོང་བའི་དང་། དག་བ་འཕེལ་བའི་དང་། ཉེན་མོངས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤྱོད་པའི་ལམ་དང་དྲུག་གོ།
དྲུག་པ་ནི།

བསྐྱབ་གསུམ་དབང་དུ་མཛོད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་བ་རོལ་བྱིན་བ་དྲུག། །

ཡང་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་གསུམ། །ཐ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་བ་གཉིས། །

གཅིག་ནི་གསུམ་ཆར་ལའང་གཏོགས། །ཞེས་བ་དང་པོ་གསུམ་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི། བསམ་གཏན་
སེམས་ཀྱི། ཤེས་རབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པའོ། །བཙུན་འབྲས་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་གཏོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཆན་ཉིད་ནི། སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། གཏོང་བ་ཆོས་བཞི་ལྟན་
ནོ། །ཆོས་བཞི་ནི། མི་མཐུན་སྒྲིགས་སེར་སྒྲ་ཉམས་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་
མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གང་ཅི་འདོད་བ་དེ་ལ་སྦྱིན་བས་འདོད་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་བ་དང་། སྦྱིན་བས་

བསྐྱུས་ནས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུལ་བ་རྩེ་ལྟ་བུ་བཞེན་ཏུ་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་གསུམ་མོ། །དེ་
བཞེན་ཏུ་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟན་དང་། མི་འབྱུགས་པ་ཆོས་བཞི་ལྟན་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་
སྒྲོ་བ་ཆོས་བཞི་ལྟན་དང་། སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཆོས་བཞི་ལྟན་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཆོས་བཞི་
ལྟན་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །

སྤྱིན་པའི་མི་མཐུན་ཁྱོགས་ཉམས་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྣམ་སྤྱིན་བྱེད་རྣམ་གསུམ། །དེ་བཞེན་ཏུ་གཞན་ལའང་འདོན་པ་བསྐྱུར་
རྟེན། །

གསུམ་པ་ལ། གོ་རིམ་ནི།

སྔ་མ་ལ་བརྟེན་བྱིས་སྤྱེ། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་བྱིར་དང་། །

རགས་པ་དང་ནི་སྔ་བའི་བྱིར། །དེ་དག་རིམ་པར་བསྐྱར་བ་ཡིན། །

ཞེས་བས་སྤྱེ་བའི་རིམ་པ་ནི། དགོངས་པ་ངེས་འབྲེལ་ལས། བྱང་སེམས་ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་
ལ་མི་ལྟ་ན་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྩེས་སྤྱ་བསྐྱེད་པར་ན། བཟོད་
པ་དང་ལྟན་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་པ་དང་ལྟན་ན། བཟོན་འགྱུས་ཅོམ་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོན་འགྱུས་
བརྩམས་ན། བསམ་གཏན་སྐྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་བསྐྱབས་ན། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་ཤེས་
རབ་ཐོབ་པོ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དམན་མཆོག་གི་རིམ་པ་ནི། སྔ་མ་སྔ་མ་དམན་ལ་བྱིས་བྱིས་མཆོག་
གོ། སྔ་རགས་བྱི་རིམ་པ་ནི། སྔ་མ་རྣམས་རགས་ལ། བྱིས་རྣམས་སྔ་བས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། རེས་ཆོག་ནི།

དབུལ་བ་འདོར་བར་བྱེད་པ་དང་། །བསིལ་བ་ཐོབ་དང་ཁྱོ་བཟོད་དང་། །

མཆོག་སྤྱོད་པ་དང་ཡིད་འཛིན་དང་། །དོན་དམ་ཤེས་པའི་བྱིར་བཤད་དོ། །

ཞེས་བས་རང་གཞན་གྱི་དབུལ་བ་འདོར་བ། ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་ལས་བསིལ་བ་ཐོབ་པ། ཁྱོ་

བ་བཅོད་པ། དགེ་བ་མཆོག་དང་སྒྲུབ་པ། ཡིད་ནང་དུ་འཛིན་བས་བསམ་གཏན། རོན་དམ་པ་ཤེས་པ་
ནམས་སོ། །

ལ་བ་སྒྲོམ་བ་ནི།

ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་པ་དངོས་པོ་དང་། །དེ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། །

བསམ་པ་དང་ནི་ཐམས་དག་དང་། །དབང་སྒྲུབ་ཉིད་ལ་བརྟེན་པར་བརྟེན། །

ཅེས་པས་རྒྱ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་དང་། སྒྲོན་ལམ་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྒྲོབས་ལ་བརྟེན་པ་བཞིས་
དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་། རོ་སྒྲུབ་པ་དང་། རྩེ་སྒྲུབ་པ་དང་། མངོན་པར་དགའ་བ་
ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བཞིས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། རོམ་མི་ཤེས་པ། རྒྱ་ཆེན་པོ། དགའ་བ། བན་
པ། མ་གོས་པ། དགེ་བའི་བསམ་པ་སྟེ། དུག་གིས་བསམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་དག་པའི་
ཐམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། སྒྲུབ་དང་སྒྲུབ་པ་དང་སྒྲོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་པ་དང་གསུམ་གྱིས་དབང་འབྱོར་
པ་ལ་བརྟེན་པ་ལོ། །

དུག་པ་རབ་དབྱེ་ལ། སྒྲིན་པ། རྩེ་ལེན་ས། བཅོད་པ། བཅོལ་འབྱུང་། བསམ་གཏན། ཤེས་རབ་
ཀྱི་དབྱེ་བ་དུག་ལས་དང་པོ་ནི།

དོན་རྣམས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་དང་། །རྩ་བའི་སེམས་པ་ལ་བརྟེན་དང་། །

ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལུན་ཆོགས་དང་། །གཉིས་རྩེས་འཛིན་དང་རྟོགས་བྱེད་དང་། །

སེར་སྒྲ་མེད་ལྡན་དེ་ལ་ནི། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་འཇིགས་གཏོང་། །

སྒྲིན་པ་དེ་འབྱར་ཡོངས་ཤེས་ནས། །མཁས་པ་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །

ཅེས་བཅོལ་དུག་སྟེ། ལེན་པ་པོ་རྣམས་ལ་དོན་གཏོང་བ། རོ་སོ་མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་
ཅིག་སྟེས་པའི་སེམས་པ་རྒྱ། ལུས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལུན་ཆོགས་འབྲས་བུ། རང་གཞན་རྩེས་སྒྲུབ་འཛིན་
ཅིང་བྱང་རྩེ་ཆེན་པོའི་ཆོགས་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་ལས། སེར་སྒྲ་མེད་པ་ལྡན་པ། ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མི་

འཛིགས་པའི་སྒྲིན་པ་གསུམ་འཇུག་པའི་དོན་ནི། །

གཉིས་པ་ནི།

ཡན་ལག་དྲུག་ཞི་བསམ་པས་ཟེན། །བདེ་འཁོར་གནས་པ་སྒྲིན་བྱེད་དང་། །

ཉེན་དང་ཞི་དང་འཛིགས་པ་མེད། །བསོད་ནམས་ཚོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། །

བདར་བཏགས་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་སྟེ། །སྒྲོམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཡོད། །

ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་འབྲེལ་སོགས་སོ། །ཡན་ལག་དྲུག་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པར་གནས་པ། སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པས་བསྐྱམས་པ། ཆོ་ག་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། སྒྲིད་ལུལ་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ། ཁ་ན་
མ་ཐོ་བ་ཐ་ར་པ་ཅམ་ལ་ཡང་འཛིགས་པར་ལྟོ་བ། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྣམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་སྒྲོབ་པ་
རྣམས་ངོ་སོ། ཞི་བ་སྤང་འདས་ཀྱི་བསམ་པས་ཟེན་པ་རྒྱ། བདེ་འཁོར་སྒྲེ་བ་འབྲས་བྱ། ཡོན་ཏན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཉེན། ཉེན་མོངས་ཀྱིས་གདུངས་པ་ཞི་བ། མི་དགེ་པའི་རྒྱུ་འཛིགས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་
འཁོན་རྣམས་མེད་པས་འཛིགས་པ་མེད་པ་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དང་ལྡན་པ་ལྡན་པ། བདར་
བཏགས་པ་སོ་ཐར་ཀྱི་སྒྲོམ་པ། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཐག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཏེ།
གསུམ་ནི། འཇུག་བཤོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མི་མཐེད་ཇི་མི་སྒྲུལ་ཤེས་དང་། །སྒྲིང་རྗེས་ཆོས་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །

མན་ཡོན་ལྷར་ནི་ཡང་དག་བཤད། །དེ་ནི་གཉིས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། །

དཀའ་ཐུབ་གཙོ་དང་ཀྱན་ཏུ་ལྡན། །དེ་ལ་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་འདོད། །

བཟོད་པ་དེ་འབྲེལ་སོགས་སོ། །གཙོད་པ་ལ་མི་མཐེད་པ། དུམ་ལ་ཇི་མི་སྒྲུལ་པ། ཆོས་ལ་ངེས་
པར་རྟོག་པ་བཟོད་པའི་ངོ་བོ་ཤོ། །སྒྲིང་རྗེས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་པ་སོགས་དགེ་བ་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱ།
འཁོན་མེད་པ། དབྱེན་མེད་པ། བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་མང་པ། འཕྲོད་པ་མེད་པར་འཆི་བ། སི་ནས་

བདེ་འཁོར་སྒྲེ་བ་ལྟ་འབྲས་བྱ། རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལས། དཀའ་ཐབས་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་ལྟན་
པ། སྒྲུབ་བཞད་པ་གསུམ་པོ་འཇུག་པའོ།

བཞི་པ་ནི།

དགེ་ལ་ཡང་དག་སྒྲོ་བ་དང་། དང་དང་འདུན་ལ་བརྟེན་པ་དང་།

འདུན་སོགས་ཡོན་ཏན་འབེལ་བྱེད་དང་། གཏུགས་ཉོན་མོངས་གཉེན་པོ་དང་།

མ་ཆགས་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། དེ་དག་ལ་ཡང་དེ་རྣམས་བདུན།

བརྟེན་འབྲས་དེ་འདྲ་སོགས་ཀྱི། དགེ་བ་ལ་སྒྲོ་བ་རོ་བོ། དང་བ་དང་དོན་གཉེར་རྒྱ། འདུན་པ་ཉིང་རེ་
འཛིན་སོགས་འབྲས་བྱ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་ལས། མ་ཆགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
དང་ལྡན་པ་ལྟན་པ། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་བརྟེན་འབྲས་རྩོམ་པ་དུག་ཐུན་མོང་དུ་གྱུས་
སྒྲོར་ཀྱི། བདུན་འཇུག་པའོ།

ལྟ་པ་ནི།

སེམས་ནི་ནང་དུ་གནས་པ་དང་། འདུན་དང་བརྟེན་འབྲས་ལ་བརྟེན་པ།

བདེ་བ་སྒྲེ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཛོན་ཤེས་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་དང་།

ཆོས་རྣམས་ཀྱང་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲེ། དེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམས་གསུམ།

བསམ་གཏན་དེ་འདྲ་སོགས་ཀྱི། སེམས་ནང་དུ་གནས་པ་རོ་བོ། འདུན་པ་བརྟེན་འབྲས་གཉིས་རྒྱ།
བདེ་བ་སྒྲེ་བ་འབྲས་བྱ། མཛོན་ཤེས་འཕགས་པ་ལྟ་ཆངས་པའི་གནས་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་ལས། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལྡན་པ་ལྡན་པ། རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་པ། རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱད་པ་ཅས། རྟོག་
དཔྱད་མེད་པ་གསུམ་འཇུག་པའོ།

བྱུག་པ་ནི།

ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རབ་རྣམ་འབྱེད། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །

ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་ཤིན་ཏུ་གྲོལ། ཤེས་རབ་འཆོ་བ་ལེགས་བཤད་དང་། །

ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། རེ་དག་ལ་ཡོད་དེ་རྣམ་གསུམ། །

ཤེས་རབ་དེ་འབྲར་མོགས་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡང་དག་རྣམ་པར་འབྱེད་བའོ་ལོ། བསམ་གཏན་ཉིང་དེ་
འཛིན་ཞུ། ཉོན་མོངས་པ་ལས་གྲོལ་བ་འབྲས་བུ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲ་ན་མེད་པར་འཆོ་བ་དང་ཆོས་ལེགས་
པར་བཤད་པ་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ལྡན་བ་ལྡན་པ། ལོ་ཀ་བ་དང་ལོ་ཀ་ལས་འདས་པ་རྒྱུང་
བྱེད་རང་དང་། ཆེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་རབ་གསུམ་འཇུག་པའོ། །

བདུན་པ་བསྐྱས་པ་ནི།

དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱན་རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། །

མཉམ་པར་གཞག་དང་གཉིས་ཀར་ཤེས་པར་བྱ། །

པ་རོལ་བྱེད་པ་གཉིས་དང་གཉིས། །

གཉིས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐྱས་པ་ཡིན། །

དཀར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཇེས། གཉིས་ཀ་གསུམ་དུ་འདུས་ལ། ཇེས་ཐོབ་ནི། སྦྱིན་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱས། མཉམ་གཞག་ནི། བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱས། གཉིས་ཀ་ནི། བཟོད་པ་
བརྟེན་འབྲས་ཀྱིས་བསྐྱས་པོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆགས་པ་བདུན་བདུན་ཏེ། དང་པོ་སྦྱིན་པའི་བདུན་ནི། ཡོངས་
སྦྱོད། ཕྱི་བཤོལ། དེ་ཅམ་ཀྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྣམ་སྤྲིན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེར་
སྒྲུབ་པའ་ཉལ། ཐེག་དམན་གྱི་ཡིད་བྱེད་འཁོར་གསུམ་དུ་རྟོག་པའི་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་ཆགས་པ་

སྟེ། བདུན་ལས་ཐོལ་བའོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཞན་ལ་འང་ཆགས་པ་དང་པོ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་ཚུགས་
མངོན་གྱིང། རྟག་པ་བག་ལ་ཉལ། གཞན་འགྲེལ། །

བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྦྱོན་བ་ནི། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་བ་མེད། །

ཆགས་བ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། །མ་ཆགས་མི་ཆགས་ཆགས་བ་མེད། །

དེ་བཞིན་དུ་གཞན་ལ་འང་སྦྱར་རོ། །

དགུ་བ་ཡོན་ཏན་ལ། ཡོན་ཏན་བཞི་བསྟན། མཆོག་བརྒྱད་བསྟན་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི།

སངས་རྒྱལ་སྤྱུལ་རྣམས་སྦོང་དང་སྤང་ན་རང་གི་སྟོག་ཀྱང་རྟག་ཏུ་གཏོང་། །

སྟོང་རྗེས་གཞན་ལ་ལན་ཡང་མི་རེ་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་དོན་མི་གཉེར། །

སྦྱོན་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་སྟེ་པོ་སེམས་ཅན་བྱང་རྩལ་གསུམ་ལ་འགོད། །

སྦྱོན་བ་ཡི་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་ཟེན་བས་ལོ་ཀ་དག་ན་མི་བཟད་བཞག །

རྒྱལ་བའི་སྤྱུལ་རྣམས་སྦོང་དང་བརྟོན་བའི་རང་བཞིན་རྩལ་ཁྱིམས་གསུམ་རྟག་སྤངས། །

མཐོ་རིས་མངོན་བར་མི་འདོད་ཡང་དག་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ལ་ཆགས་མི་བྱེད། །

རྩལ་ཁྱིམས་དེ་ཉིད་མན་ཆད་འདོན་བ་བསྐྱར་རོ། །

སྦོམ་བ་ནི། སྦོམ་བའི་རྩལ་ཁྱིམས་སོ། །བརྟོན་བ་ནི། དགེ་བ་ཆོས་སྤྱད་དང་། སེམས་ཅན་དོན་
བྱེད་དོ། །

སངས་རྒྱལ་སྤྱུལ་རྣམས་ཤིན་ཏུ་བྱ་དཀའ་དེ་བཞིན་མི་ཡི་གཞོད་ཀྱན་བཟོད། །

མཐོ་རིས་གཉེར་དང་མི་རྣམས་བས་མིན་འཛིགས་པས་མ་ཡིན་ལན་ལྟས་མིན། །བཟོད་བ་སྤྱང་མེད་
བ་སོགས་སོ། །བཟོད་བ་གཉིས་པོ་དུལ་ལ་ཇི་མི་སྦྱུལ་བ་དང་། གཞོད་བ་ལ་མི་མཛེད་པའོ། །

རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ལོ་ཆའི་སྤྱིར་བའི་བདག་ཉིད་བཙུན་འབྲུམ་དཔེ་མེད་བྱས། །
 རང་དང་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཆོགས་འཛོམས་བྱང་རྒྱལ་དམ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད། །
 བཙུན་འབྲུམ་སོགས་སོ། །
 རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་ཉིད་འཛིན་མང་ལྡན་བསམ་གཏན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ། །
 བསམ་གཏན་བདེ་བའི་ཕུལ་གྱིས་གནས་ཤིང་སྤྱིང་རྩེ་སྒྲེ་བ་དམན་ལ་བརྟེན། །
 བསམ་གཏན་སོགས་སོ། །
 རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་རྣམས་དེ་ཉིད་ཤེས་བྱ་གང་ཡིན་མཐའ་དག་རྣམ་ཀུན་ཤེས། །
 བྱ་དན་འདས་ལའང་སྒྲོ་ཡིས་ཆགས་རབ་མི་སྦྱེད་འཁོར་བར་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །
 ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་སྒྲེ་ལོ་ཐམས་ཅད་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་ལ་འགོད། །
 ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་ལོ་ཀ་དག་ན་མི་ཟད་བཞག །ཅེས་སོ། །
 དེ་ཉིད་ནི། བདག་མེད་གཉིས་སོ། །ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ནི། རི་སྟེང་བའོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་བ་དང་པོས་
 སྦྱིན་སོགས་རྒྱ་ཆེ། གཉིས་བས་རང་དོན་ལ་མ་ཆགས་པས་ཟང་ཟིང་མེད་པ། གསུམ་བས་སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བྱས་བས་དོན་ཆེ་བ། བཞི་བས་སྦྱིན་སོགས་ལྟ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ཟིན་བས་ལྷག་མེད་
 དུའང་མི་འཛད་ལ། ཤེས་རབ་ནི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བཟུང་བས་མི་ཟད་པ་སྟེ།
 རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཟང་ཟིང་མེད། །དོན་ཆེ་བ་དང་མི་ཟད་པ། །
 སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་བཞིར་ནི་ཤེས་བར་བྱ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པའི་རྟེན་བྱང་སེམས། སྦྱིན་པ་གསུམ་གྱི་གཞི་ནི། རང་གི་དངོས་སོ་ལུས་དང་།
 དན་སོང་དང་། འཁོར་བས་མི་འཇིགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་སོ། །རྒྱ་མཆན་སྤྱིང་རྩེའོ། །ཡོངས་
 སུ་བསྟོ་བ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དོན་གཉིས་རོ། །རྒྱ་ནི། སྦྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་གོམས་པའི་བག་ཆགས་

སོ། །ཡེ་ཤེས་འཁོར་གསུམ་མི་རྟག་པོ། །ཞིང་ནི། སྤྱིང་བ་དང་། དུལ་བ་དང་། རྟེན་མེད་པ་ཉེས་པར་
སྤྱིང་བ་དང་། ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ། །གནས་ནི། མོས་པ་དང་། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་དབང་
འབྱོར་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ། བཟོད་པའི་གཞི། སིན་ཏུ་དམན་
པས་གཞོད་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ། བཙུན་འབྱུང་གི་གཞི། བར་ཕྱིན་སྒྲོམ་པ་དང་དེའི་སྤང་བྱ་སྤྱིང་བ། བསམ་
གཏན་གྱི་གཞི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན། ཤེས་རབ་ཀྱི་གཞི། དེ་བཞིན་ཉིད། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཞིང་ཐེག་
ཆེན་ནོ། །གཞན་རྣམས་སྤང་བཞིན་ནོ། །

སྤྱིན་པ་ཉེན་དང་གཞི་དང་ནི། །རྒྱ་མཚན་དང་ནི་ཡོངས་བསྡུ་དང་། །

རྒྱ་དང་ཡེ་ཤེས་ཞིང་དག་དང་། །གནས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་མཆོག་ཏུ་འདོད། །

དེ་བཞིན་དུ་འདོན་པ་བསྐྱར་རོ། །བརྩ་བ་ལན་ཚུན་རྣམ་པར་དེས་པ་ནི། །

ལན་ཚུན་བསྐྱས་ཕྱིར་རབ་དཔེའི་ཕྱིར། །ཆོས་ཉིད་ཕྱིར་དང་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར། །

པ་རོལ་ཕྱིན་བྱག་རྣམ་ཀུན་ཏུ། །རྣམ་པར་དེས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་ཏེ།

ལན་ཚུན་བསྐྱས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བཟོད་པ་མི་འཇིགས་པའི་སྤྱིན་པས་བསྐྱས། བསམ་གཏན་
ཤེས་རབ་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པས་བསྐྱས། བཙུན་འབྱུང་གི། དེ་གཉིས་ཀས་བསྐྱས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་
བ་ཆོས་སྤྱད་ཀྱིས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་སོ། །གཞན་ཡང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རབ་དཔེ་ནི། རེ་རེ་
ལ་བྱག་བྱག་ཁང་བ་གཞུང་དུ་སྒྲོན་པ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ནི། སྤྱིན་སོགས་དོན་བརྟུན་དུ་དང་།
མདོ་ལ་སོགས་པ་རྫོང་བྱེད་ལན་ཚུན་བསྐྱས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་ཀྱི་ཕྱིར་ནི། སྤྱིན་པའང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་
ཡིན་ཏེ། ཡོངས་སྤྱིང་ལ་མི་ལྟ་ན། ཚུལ་ཁྲིམས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་སྤྱིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡིན་ཏེ། དགེ་སྤྱོད་གི་སྒྲོམ་པ་བྱངས་ན། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
དུ་གཞན་ལའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བརྩ་གཅིག་པ་ལ། འབྲས་བུ་དང་། དེས་པར་འབྱུར་བ། གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ། རྟག་ཏུ་བྱ་བ། གཙོ་

ཆེ་བ། ཚོགས་གཉིས། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་བྱང་པར་དང་བདུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བྲལ་འབྲས་རང་གི་
སྤང་བྱ་སྤངས་པ། ལྷ་མཁུན་བྱང་པར་ཅན་གྱི་སྒྲུ་མ། བདག་འབྲས་ཡོན་ཏན་བཞིའམ། སྤང་བཤད་བའི་
ལྷན་པ། སྒྲེས་བྱ་བྱེད་འབྲས།

སྦོད་ཉིད་དུ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་ལ་འགོད་པ་དང་། །

གཞོད་པ་ལ་ནི་བཟོད་པ་དང་། །དོན་བྱེད་པར་ནི་འགྲོ་བ་དང་། །

བསྟན་པ་འདི་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་གཙོད་པར་བྱེད་པ་འདི། །

མོ་ལྷན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ། །བན་འདོགས་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

རྣམ་སྒྲིན་ནི། རིན་ཆེན་ཐེང་བར།

སྦྱོན་བས་ཡོངས་སྦྱོང་ཁྲིམས་ཀྱིས་བདེ། །བཟོད་བས་གཞུགས་བཟང་བཅོམ་བས་བརྩི། །

བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྒོ་ཡིས་གྲོལ། །ཞེས་བ་ལྟར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

མོ་ལྷན་རྣམ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཕྱན་ཚོགས་སྦྱེད་ང་མི་སྦྱོད་ང་། །

ཏག་ཏུ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཉིང་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་པ་དང་། །

བྱ་བ་འབྱུང་དང་ལྷན་བྱུང་བའི། །བཟོད་པ་ཐོབ་ལ་ངེས་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

མཚོད་བསྟུན་ཡང་དག་བསྟངས་བ་དང་། །སྦྱིང་རྗེས་དགེ་བ་སྒྲོམ་པ་དང་། །

དེ་བཞིན་དགོན་པར་བག་ཡོད་དང་། །ཐོས་དོན་ངོམ་མི་ཤེས་པ་དང་། །

ས་རྒྱལ་གྲུ་ལ་བརྟན་པ་ཡིས། །གདོན་མི་ཟ་བར་བྱ་བ་ཉིད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་པ་ནི།

འདོད་པའི་ཉེས་དམིགས་ཤེས་པ་དང་། །འབྲུལ་བ་དག་ལ་རྟོག་པ་དང་། །

དུལ་དང་དུ་ལེན་ཉིད་དང་། །དག་བ་དག་ནི་སྒྲིམ་པ་དང་། །

བདེ་ལ་རོ་སྤང་མེད་ཉིད་དང་། །མཚན་མ་རྒྱལ་བར་མི་རྟོག་པ། །

ས་རྒྱལ་གྲུ་ལ་བརྟན་པ་ཡིས། །རྟག་དུ་བྱ་བ་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

ལྔ་པ་ནི།

ཆོས་སྤྱིན་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དང་། །མི་སྤྱེ་བཅོད་བ་ཐོབ་ཉིད་དང་། །

ཐེག་ཆེན་བཙུན་འབྲུལ་རྩོམ་པ་དང་། །མཐའ་ལ་སྤྱང་རྒྱུན་གནས་དང་། །

ཤེས་རབ་སྤྱོད་དང་ལྡན་རྒྱལ་གྱི། །ལ་རོལ་བྱིན་པའི་གཙོ་བོར་འདོད། །ཅེས་སོ། །

དྲུག་པ་ནི།

སྤྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསོད་ནམས་ཀྱི། །ཆོག་ས་ཡིན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །

གསུམ་པོ་གཞན་ནི་གཉིས་ཀ་སྟེ། །ལྔ་ཆར་ཡང་ནི་ཡེ་ཤེས་ཆོག་ས། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ནི།

རེ་བ་མེད་པའི་སྤྱིན་པ་དང་། །ཡང་སྤྱིད་མི་འདོད་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། །

ཐམས་ཅད་ལ་ནི་བཅོད་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་གྲུ་འབྲུང་བཙུན་འབྲུལ་དང་། །

དེ་བཞིན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་མིན། །ཤེས་རབ་ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི། །

པ་རོལ་ཕྱིན་པ་དུག་པོ་ལ། བརྟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་སྒྲུབ། ཁྲེས་པ་ལྟར་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཤད་ཅེས་ངང་དོ། །གང་ན། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་དེའོ། །རི་ལྟར་ན། མདོ་རི་ལྟ་
བ་བཞིན་དུའོ། །གང་གིས་ན་དུག་ཆན་དུག་གིས་སོ། །དེ་གང་ཞེ་ན། བསྐྱས་པ་ཡིས་སོ། །གང་ན། སར་
ཕྱིན་དུག་པོ་དེ་དག་གོ། །གང་དུ་ན། ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་དུག་དུའོ། །རི་ལྟར་ན། སོ་སོར་ཉེ། དེ་
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བའི་ཚུལ་དུའོ། །མདོ་ནི། སེམས་དབང་ཆེན་པོ་གྱི་ལའི་པར་ཕྱིན་ལ་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་
པ་ནི། སར་ཕྱིན་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཉེ། དེའི་ཕྱིར་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བགོས་ཞེས་བྱའོ། །ཁྲེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ། བྱེ་སྒྲེ་བཤད་པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ། དུག་ཆན་དུག་ལས། དང་
པོ་ལ། ཕྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྒྲུབ་པ་ན། ཆོས་ཀྱི་ཕྱིན་པ་དང་། སོགས་པ་ཟང་ཟེང་གི་ཕྱིན་པ་ལ་སོགས་
ཕྱིན་པ་ན། ཕྱིན་པའི་དགོ་བ་གཞན་དོན་དུ་བསྟོར་པ་ཕྱིན་པའི་གོ་ཆ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་
བྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟོར་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་། དེ་ཉིད་རྣམ་མཁུའི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ལ་བཟོད་ཅིང་ཐོས་
པ་སྟེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྟུན་པར་སྒྲུབ་ཉིད་བཟོད་པ་བཟོད་པའི་དང་། དེ་ཉིད་དགོ་བའི་ཆ་བགོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འདུན་པ་བསྐྱེད་པ་བཙོན་འབྲས་ཀྱི་དང་། དེ་ཉིད་ཉན་རང་གི་ཐེག་
པ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགོ་བ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོར་བ་ནི། བསམ་
གཏན་ཀྱི་དང་། དེ་ཉིད་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་གནས་པས་ཕྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། ཕྱིན་པ་པོ་དང་།
ལེན་པ་པོ་མི་དམིགས་པ་ནི། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གོ་ཆ་ཡིན་ལ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གོ་རིམ་
བཞིན་དུ། སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་པ་སྐྱར་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པར་གོ་བར་བྱ་སྟེ། དུག་
ཆན་དང་པོའོ། །དེ་དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཆང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱར་བར་བྱེད་པ་གཉིས་པ། བཟོད་
པ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་པ། བཙོན་འབྲས་ཆོས་པ་བཞི་པ། བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པ་ལྔ་པ། དེ་ལྟ་བུས་
ཤེས་རབ་སྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་དུག་པོའོ། །འདི་ནི། འདུམ་རྒྱུ་དུ་བསྟོར་པ་ཕྱིན་པ་ལ་སྐྱར་ལ། འཕགས་པ་
དང་འབྲེལ་ཆེན་གཉིས་ཀས་འདི་དང་མཐོང་ལམ་ཅེ་སྒྲུབ་གཉིས་ཀ་བསྟོར་པ་བསམ་གཏན་ལ་སྐྱར་པ་ལྟར་
ཐིས་པའོ། །ཡང་ན། དགོ་བ་བྱང་ཆུབ་དུ་བསྟོར་པ་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ། དུག་པོ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་
པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མི་དམིགས་པ་ནི། གོ་ཆའི་ཁྲེས་གསེར་གླིང་པའི་ལྟར་བཤད་དོ། །

བརྒྱད་པ། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་ནི། བསྐྱེད་པ་ལས་ན། གོ་ཆའི་སྐྱབ་པ་རྣམ་ཏུག་གོ། གང་བསྐྱེད་པ་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཐར་
ཕྱིན་ནོ། །གང་གིས་ན། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལས་སོ། །རི་ལྟར་ན། རྩར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟེ། དེ་
དེ་ལ་ཐམས་ཅད་ཆད་པར་རོ། །འོ་ན། སོ་ཏུག་ཏུ་འཇུག་རོ་ཞེས། ཏུག་ཆེན་ཏུག་གིས་རྣམ་པ་ལྟམ་ཏུ་ཅ
ཏུག་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་ཏུག་དང་གོ་ཆ་ཏུག་ཏུ་ཆོས་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཏུག་ཏུ་བསྐྱེད་སོ། །

བརྒྱད་པ། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འགྲེལ་ནི། ཚུལ་དེ་ལྟར་རྣམ་མཁུན་ཉིད་དང་ལྟན་པའི་མེས་ཀྱིས་
པར་ཕྱིན་རྣམས་མཆན་མར་མི་དམིགས་པའི་གོ་བཤོས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པ་འབྱུང་བས་སྐྱབ་པ་
གཉིས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་སྟོན་ནོ། །ཅ་པ་ལ། འཇུག་ལུལ་ཐེག་ཆེན་ངོས་བཟུང་བ་དང་།
དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་ལ། དཔྱེ་བ། བསྐྱེད་པ། མཆན་ཉིད་འོ། །

དང་པོ་ནི།

དམིགས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྐྱབ་པ་གཉིས་དག་དང་། །

ཡེ་ཤེས་བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་པ་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པར་གྱུར་པ་དང་། །

ཡང་དག་འགྲུབ་པ་ཆེན་པོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་སྟེ། །

ཆེན་པོ་འདི་རྣམས་དང་ལྟན་པ། །ཐེག་ཆེན་ཞེས་ནི་ངེས་པར་བཤོད། །ཅེས་རྟེ།

གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་དང་།
བདག་མེད་གཉིས་ཀ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བསྐྱེད་པ་གངས་མེད་གསུམ་ཏུ་གྲུས་སྦྱར་གྱི་བརྩོན་
འགྲུས་དང་། འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་མི་གོས་པའི་ཐབས་མཁས་པ་དང་སྟོབས་དང་
མི་འཛིགས་པ་སོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། བྱང་ཚུབ་པ་དང་སྤྱ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་
སངས་རྒྱས་འཕྲིན་ལས་རྟེ། དང་པོ་ལྷ་རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན། གཉིས་འགྲུས་རྒྱུའི་ཐེག་ཆེན་ནོ། །ཆེན་པོ་བདུན་

དང་ཕྱན་པའི་ཕྱིར་ཐེག་ཆེན་ཞེས་ངེས་ཆོག་ཏུ་སྐྱར་ཡང་རུང་རོ། །

གཉིས་པ་ནི།

རིགས་དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པ་དང་། །

སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་སྐྱབ་པ་དང་། །སྤྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་ཉིད་དང་། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད་དང་། །ཞིང་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་། །

མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་དང་སྤྱོན་པའོ། །ཞེས་ཏེ།

བཅུ་པོ་འདིས་ཐེག་ཆེན་བསྐྱེད་ཏེ། རིགས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱིན་བྱུག་སྐྱབ་པ་དང་། ས་དང་པོ་སྤྱོན་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། ས་བདུན་པའི་
བར་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་། མི་གནས་མྱ་ངན་འདས་
པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་བྱང་ཆུབ་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ། སྤྱིར་ཐེག་ཆེན་ནི། བཟོད་པ་གང་ཞིག ཆེན་པོ་བདུན་ལྟར། བྱང་པར་རྒྱུའི་
ཐེག་ཆེན་ནི། ཆེན་པོ་བདུན་ལྟར་གང་ཞིག འདིས་བཟོད་པར་བྱེད་པ། འབྲས་བུའི་ཐེག་ཆེན་ནི།
ཆེན་པོ་བདུན་ལྟར་གང་ཞིག བཟོད་བྱ་མཐར་ཐུག་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། ཤེས་པར་བྱ། ཞེས་དང་པོ། །གང་ན། འཇུག་པའི་སྐྱབ་པའོ། །རི་ལྗར་ན། དང་པོར་
ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཡིན་ལ། བྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱང་པར་རྟོགས་པས་འཛོག་པ་ཡིན་པར་
རོ། །ཡང་ན། འཇུག་པ་དང་། འཛོག་པ་དོན་གཅིག་ཏུའོ། །དབྱེ་ན་དུ་ཞེ་ན། དགྲ་ཡོད་དེ། དང་པོར་རང་
རང་གི་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཆོད་མས་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོང་ས་འཇུག་ལ་འཇུག་པའི་
སྐྱབ་པ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱར་ཏེ། མདོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོང་ས་བར་འཇུག་
པ་འདི་དག་གིས་སྤྱིན་པའི་པར་བྱིན་ལ་སྦྱོང་། ཅེས་སོགས་སོ། །དེ་ནས་ཆོག་ས་གཉིས་ལ་སྦྱོབ་པའི་
ཕྱིར་འཁོར་གསུམ་དག་པའི་སྤྱིན་སོགས་ལམ་ཤེས་པའི་པོ། །མདོ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་

ཉོན་མོངས་པ་རབ་ཏུ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ། །སྐུ་བ་འདི་ནི། སེམས་དཔལ་ཆེན་པོའི་
སྦྱོན་པའི་པར་བྱིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་ལྷག་པར་སོས་པའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་ལས་
ལའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་བྱང་རྒྱུ་གི་ཕྱོགས་གི་ཆོས་སོ་བདུན་སྟོམ་པ་
དང་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་བྱམས་པ་དང་། སོགས་པ་སྦྱང་རྗེ་སོགས་ཆད་མེད་པ་བཞི་
ལའོ། །མདོ་ནི། བྱམས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཡངས་པ། རྒྱ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། མི་གཉིས་པ། ཆད་
མེད་པ། འཁོན་མེད་པ། འགྲན་རྒྱ་མེད་པ། སྤྱི་བ་པ་མེད་པ། གཞོད་པ་མེད་པ། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་པ།
ཤིན་ཏུ་བསྟོམས་པ། ཕྱོགས་གཅིག་གི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐའ་གྲས་པ། རྣམ་མཁའི་
མཐའ་གཏུགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་པ་ཞེས་སོགས་ཏེ། དགྲ་དང་། གཉིས་དང་། གཉིས་ནི། སེམས་
ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཆད་མེད་དོ། །དེ་ནས་གཞན་དོན་གི་འཆིང་
བ་སྟོང་བ་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། གང་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་ཅེས་
ཀྱང་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ལས་དང་བྱ་བ་བྱེད་པོ་མི་དམིགས་པ་འཁོར་
གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་ལའོ། །མདོ་ནི། སྦྱོན་པ་སོ་དང་ལེན་པ་སོ་དང་སྦྱོན་པ་རྣམས་མི་དམིགས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་དམིགས་སུ་མེད་པ་དེ་ལྷར་ན་ཞེས་སོགས་སོ། །དེ་ནས་རང་གི་བསྐྱུ་བ་བྱ་བ་འབད་པའི་ཕྱིར་
ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལའོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ཉིད་དང་ལྷན་པའི་ཡིད་ལ་བྱ་བ་མ་འདྲེས་བས་སྟོམ་པར་རྣམ་
པར་གཞིག་པའི་དོན་དུ་བྱང་རྒྱུ་གི་ཕྱོགས་གི་ཆོས་སོ་བདུན་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་ཞེས་
སོ། །དེ་ནས་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པས་མངོན་ཤེས་དུག་ལའོ། །མདོ་
ནི། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ན་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱ་པར་སྟོོ་བས་རྣམ་པ་ཀུན་མཁའ་ཚུལ་ལའོ། །མདོ་ནི། རྣམ་མཁའ་ན་
ཉིད་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྟོར་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །

འགྲེལ་པ་ལ་རྟོག་པའི་རིམ་པས་ཡང་དག་པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་རྣམ་པ་དགུ་ནི་ཆོས་
ཅན། འབྲུག་སྐུ་བ་ཡིན་ཏེ། གང་ཞེག་བསམ་གཏན་སོགས་ཐེག་ཆེན་པའི་ཆོས་མཐའ་དག་སྦྱོར་པའི་བརྟེན་
འགྲུས་ཀྱིས་གཞོན་ཞིང་བསྟོན་པའི་རོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དོ། །དགུ་པོ་གང་ཞེན། དང་པོ་ནི། ཡང་དག་
པར་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱོར། བསམ་གཏན་དང་གཟུགས་མེད་པའི་སྟོམས་པར་

འཇུག་པ་ལ་རྣམ་པ་དང་རྟགས་དང་མཚན་མ་མི་དམིགས་པར་འཇུག་པ་སྟེ།

འདྲིའི་མཐའ་བཤད་པ་ལ། རོ་མོ་དང་། ཡན་ལག་དང་། སྟོན་པར་འཇུག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་
དང་། རྣམ་བྱུང་དང་། ཚད་དང་བྱུག་གོ། རོ་མོ་ནི། བསམ་གཏན་དང་མོ་ནི། འདྲི་བའི་ཉོན་མོངས་དང་
མི་ལྡན་ཞིང་འདྲི་བའི་དངོས་པོ་ལ་མི་དམིགས་པས་འདྲི་བ་པར་དབེན་པ། མི་དགེ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་
གིས་དབེན་པ། འདྲི་བའི་གཉེན་པོ་རྟོག་དཔྱད་དང་ལྡན་པ། དབེན་པ་ལས་སྟེས་པ། ལུས་སེམས་ཤིན་
ཏུ་སྤངས་པའི་དགའ་བདེ་དང་ལྡན་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྟོག་དཔྱད་སེམས་འབྲུག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ཏུ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་གཡེང་བའི་
དམིགས་པ་དང་བྲལ་ནས་ཅེ་གཅིག་དཔྱད་པའི་དམིགས་པ་དང་གཅིག་བས་ཞི་བ་དང་ནང་རབ་ཏུ་དྲང་
བ། རྟོག་དཔྱད་དང་བྲལ་ཞིང་ལྷགས་མི་རྟེན་པས་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་བྱུར་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། དགའ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཏང་སྟོན་པས་སུ་བྱེད་པའི་བྱིར་བྱེད་ཤིས་བཞིན་དང་
ལྡན་པའི་གཟུགས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྤངས་པའི་བདེ་བ་དང་ལྡན་པའོ། །

བཞི་པ་ནི། བདེ་སྤྱག་ཡིད་བདེ་མི་བདེ་དང་བྲལ་བ། དྲན་པ་དང་བཏང་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་དག་པ་
དང་ལྡན་པ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོན་པས་བ་དང་ལྡན་པའོ། །གཟུགས་མེད་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་ནི། སྟོན་
པོ་སོགས་ཁ་དོག་དང་གྲུང་དང་རྩ་བ་སོགས་སྤྱི་བ་བ་དང་། ཁང་བཟང་དང་སྦྱིད་མོས་ཆལ་སོགས་སྤྱ་
ཆོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལ་འདྲི་བ་ཆགས་དང་བྲལ་བས་དེ་རྣམས་སྤང་བ་མེད་པས་ནས་མཁའ་མཐའ་
ཡས་སོ། །ཞེས་དམིགས་ཤིང་མོས་པའོ། །རྣམ་ཤེས་ནི། ཤེས་པ་གང་གིས་ནས་མཁའ་མཐའ་ཡས་
སོ། །སྟམ་པའི་ཤེས་པ་དེ་ཁོ་ན་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་མོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཏུ་ནས་མཁའི་འདུ་ཤེས་བརྟོག་
སྟེ་སྟོན་པའོ། །ཅི་ཡང་ནི། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལ་སོགས་གོང་ཏུ་བསྐྱེད་པས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་
མེད་ཀྱི་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མ་རྟེན་ནས་མེད་དོ། །ཞེས་དམིགས་ཏེ་སྟོན་པའོ། །སྤྱི་དེ་ནི། ཅི་ཡང་མེད་
དོ། །སྟམ་པའི་འདུ་ཤེས་རགས་པར་མཐོང་ནས་རྟོག་ཅིང་། ཅི་ཡང་གི་འདུ་ཤེས་སྤང་བརྟོག་ཟིན་པས་
འདུ་ཤེས་མེད། འདུ་ཤེས་བྲ་བ་མ་སྤངས་པར་ཡོད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་དང་མོ་ལ་ཡན་ལག་ལྟ་སྟེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས། འདྲི་བ་དང་། གཞོད་

སེམས་དང་། འཆོ་བའི་རྟོག་པ་སྤྲོད་བས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག དགའ་བདེ་གཉིས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་དཔྱད་སོགས་གཉེན་པོ་འཇུག་ཅིང་པན་ཡོན་འབྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། རང་རབ་རྒྱ་དྲུང་། རྟོག་དཔྱད་སྤྲོད་བས་གཉེན་པོ། དགའ་བདེ་གཉིས་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་ཡན་ལག་ལྔ་སྟེ། དུན་བཤེས་བཞིན་བཏང་སྟོམས་གསུམ། དགའ་བ་སྤྲོད་བས་གཉེན་པོ། བདེ་བ་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །

བཞི་པ་ལ་ཡན་ལག་བཞི་སྟེ། དུན་བཤེས་སྟོམས་གཡོང་བའི་སྟོན་ཡོངས་སུ་དག་པ་གཉིས་ནི། བདེ་བ་སྤྲོད་བས་གཉེན་པོ། བདེ་སྒྲུག་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་པན་ཡོན། ཅེ་གཅིག་པ་གནས་སོ། །བཏང་སྟོམས་གཅིག་ཉིད། པན་ཡོན་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་མི་རུང་ངོ་། །ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གཉེན་པོ། ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་ཡིན་གྱི། གཅིག་མིན་ནོ། །གཟུགས་མེད་པ་རྣམས་ནི། ཡན་ལག་མི་འདྲ་བས་འདྲའ་བ་མིན་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་དང་ཅེ་གཅིག་པར་མཚུངས་པས་སོ། །དམིགས་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདྲའ་བ་ཡིན་ལ་ཞི་རགས་ཀྱི་ཁྱད་ཡོད་ངོ་། །རས་ཡུག་མཆུ་ཞེང་མཉམ་ཡང་ལྔ་སྟོམ་གྱི་ཁྱད་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་རབ་རྒྱ་རིག་པ་དང་། མོས་པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རབ་རྒྱ་དབེན་པ་དང་། དགའ་བ་སྒྲུད་པ་དང་། དཔྱད་པ་དང་། སྤྲོད་བའི་མཐའ་དང་། སྤྲོད་བའི་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། མཉམ་པར་གཞག་པའི་ས་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ཉོན་མོངས་དང་རྩུབའི་ཉེས་དམིགས་གས་ཆེ་ཞིང་རགས་པ་འདོད་པའི་དང་། དེ་ཕྱང་ཞིང་ཞི་བ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ཐོས་བསམ་གྱི་རིག་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་གཅིག་རྒྱ་སྟོམ་པའི་རྣམ་པས་ཞི་རགས་ཀྱི་མཚན་མ་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་

གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་སྒྲོམ་ཞིང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་ནི་རགས་སུ་མོས་བཤོ། །

གསུམ་པ་ནི། གོམས་བས་ཉོན་མོངས་པ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྟོང་བའི་ལམ་མོ། །

བཞི་པ་ནི། སྟོང་བ་ལ་དགའ་བས་ཉོན་མོངས་པ་འབྲིང་སྤངས་ཏེ། དཔེན་པའི་དགའ་བདེ་རྒྱང་དུས་
རེག་ལ། དུས་དུས་སུ་དད་བས་སྤྲུགས་པ་དང་གཉིད་དང་ཚོད་པ་དང་བལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རབ་དུ་དགའ་
བར་བྱེད་བཤོ། །

ལྔ་པ་ནི། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་སམ། མ་སྤངས་ཤེས་པའི་དོན་དུ་སྤྲུག་པའི་མཚན་མ་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ལ་སོགས་བས་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་རྟོག་བཤོ། །

དྲུག་པ་ནི། དེ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱང་དུ་གསུམ་སྟོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་ཐུག་
གི་བར་དུ་གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དྲུག་པོ་ཉིར་བསྒྲོགས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྟོང་མི་
ཉུས་པ་མེད་བས་ན། མི་ཚྭ་གས་པ་མེད་བཤོ། །

བདུན་པ་ནི། དང་པོའི་དངོས་གཞིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་འོག་མ་ནམས་དུལ་ཆེ་ཞིང་ཆེ་བྱང་། བོང་མ་
ནམས་དེ་ལས་ཕྱོག་བས་རགས་པ་དང་ཞི་བས་སྤང་བྱ་དང་སྤང་བྱར་ཤེས་ནས་དེའི་སེམས་འཛོག་པ་དང་
པོ། དེའི་འོག་དུ་ཡང་དག་པའི་སྟོར་བ་ཆོས་པ་གཉིས་ལ། འོག་མའི་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་སྟོང་བ་གསུམ་
ལ། འབྲིང་སྟོང་བ་བཞི་ལ། རོབ་བར་མངོན་པའི་ར་རྒྱལ་སྟོང་བ་ལྔ་ལ། རྒྱང་དུ་སྟོང་བ་དྲུག་ལ། དེ་ལྟར་
བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བྱ་དངོས་གཞི་ཉམས་སུ་སྟོང་བ་བདུན་པ་སྟེ། དེས་ཕྱིད་ཅའི་བར་དུ་སྒྲོམས་པར་
འཇུག་གོ།

བཞི་པ་ནི། སྟོང་བ་ལྷ་བ་ར་རྒྱལ་མ་རེག་པས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དུ་གྱུར་བས་བསྐྱེབས་ལ་ལུང་དུ་
མ་བརྟན་པར་འགྱུར་རོ། །

ལྔ་པ་ནི། དག་པའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ནི། དག་པའི་ཕྱིར་ཀྱན་ནས་དཀྱིས་པའི་ཁྲི་མ་དང་
བལ་བས་ནས་བྱང་ཞེས་བྱ་ལ། རབ་ཀྱི་མཐའི་ཆ་ལས་བྱུང་བའི་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ནི། ཡོན་
ཏན་ལྷན་པར་ཅན་མངོན་པར་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་ལས་སུ་རང་བས་མཆོག་དུ་འགྲོ་བར་

བྱེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱའོ། །

དུག་བཞི། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དེ་དག་ལ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོར་བསྐྱོམས་པས་བསམ་གཏན་བཞིའི་སྤྱི་
བ་གསུམ་གསུམ་འབྲུབ་པོ། །གཞུགས་མེད་ན། གཞུགས་མེད་ཁང་གི་གནས་གཞན་མེད་པས་སྤྱི་བའི་བྱེ་
བྲག་མེད་ཀྱང་རྒྱུད་ལ་སོགས་པར་བསྐྱོམས་པས་ཆེ་རིང་གུང་གིས་མཐོ་དཔན་དང་ཉོན་མོངས་མང་
ཉུང་གི་བཟང་དན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ལས་སྤྱ་རྒྱུད་པའི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐར་བྱིན་དུག་ལ་དང་།
མཐོང་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་དང་། མི་སྒྲོབ་པ་དང་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་རོ། །མི་སྒྲོབ་ལམ་ལ་འཇུག་སྒྲུབ་
མེད་ཅེས་ཨ་མ་ཟུ་ཟེར་རོ། །

ཆད་མེད་པ་བཞི་ལ། རྒྱ། རོ་པོ། འབྲས་བུའོ། །རྒྱ་ནི།

བདེ་དང་དུལ་དེ་རྒྱ་ལས། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའི་སྤྱིང་རྩེ་སྟེ། །

རྒྱ་དང་བཤེས་གཉེན་རང་བཞིན་ལས། །བྱང་རྒྱབ་སེམས་དབའི་སྤྱིང་རྩེའོ། །

ཞེས་བས་བདེ་བ། དུལ། དེའི་རྒྱ་བཏང་སྒྲོམས་རྣམས་སྤྱིང་རྩེའི་དམིགས་སྤྱིན་པོ། །གཞན་ནི། དབྱེ་
བ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །རྒྱ་རིགས་སམ། ཀྱན་གཞིའི་ས་བོན། བདག་སྤྱིན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན། དེ་
ས་ཐག་སྤྱིན་རིག་པའི་རང་བཞིན་པོ། །

རོ་པོ་ལ། མཚན་མཚན་གཞི་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།

བརྟན་པས་ཆངས་པའི་མི་མཐུན་སྤངས། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྡན། །

དམིགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཇུག །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྤྱིན་བྱེད། །ཅེས་པས།

གཞོད་སེམས་སོགས་མི་མཐུན་ཚུགས་སྤངས་པ། གཉེན་པོ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། དམིགས་
པ་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པ། བྱེད་ལས་སེམས་ཅན་སྤྱིན་པར་བྱེད་པ་
ནི། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དོ། །བྱེ་བྲག་དུ་བདག་སྤྱིན་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་
བདེ་བ་དང་འབྲུད་པར་འདོད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་པོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་རྟེ། དུལ་དང་བྲལ་

བར་འདོད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་མི་འབྲལ་བར་འདོད་པ་དང་། ཆགས་སྤང་གིས་ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་
མེད་པར་འདོད་པའོ། །

སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་པ་ཅན། །འབྲུང་དང་བྲལ་བའི་དགོངས་པ་ཅན། །

མི་འབྲལ་བ་ཡི་དགོངས་པ་ཅན། །ཕན་བདེའི་དགོངས་ཚུད་ལ་བྱག་འཆལ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ཆངས་པར་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཆངས་པའི་གནས་སོ། །བྲེ་བྲག་ཏུ་འབུམ་རྒྱུ་
ཏུ། སེམས་ཅན་ཆད་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོགས་ཆད་མེད་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་ཆད་
མེད་པ་ཐོབ་པའི་རྒྱར་གྱུར་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆད་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཆད་མེད་པ་ཞེས་
བྲལ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ། གསུམ་དང་། རྒྱག་དང་། བརྩར་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། བྲེ་བྲག་
གི་དབྱེ་བ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། ལྷ་བ་དང་། ས་མཆམས་དང་། དམིགས་པ་དང་། བསམ་བཞེས་མོ་ནས་
དབྱེ་བ་བཞིའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་གཉིས་
བདེན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ལྷ་མ་ལྷ་བུའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གསུམ། སེམས་
ཅན་དང་། ཆོས་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྲམས་སོགས་གསུམ་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་རྒྱས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་
བྲམས་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྲམས་པ་
ནི། ཆོས་ལ་དམིགས་པའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བརྟོན་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་བྲམས་
པ་ནི། དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ཐོག་མར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། ཆོགས་སྤྱོད་
བའོ། །སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི། ས་བདུན་པའི་བར་རོ། །བརྟོན་པ་ཐོབ་པ་ནི། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་རོ། །

གསུམ་པ་ནི།

བཟན་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་དག་བདེ་འདོད་དང་། །དུལ་ཡིས་ཉམ་ཐག་དང་བདེ་བ་དང་། །

ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དེ་དག་བསྟན་བཅོས་དང་། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་འཇུག །

ཅེས་པས་བདེ་བ་འདོད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་བར་ལ་དམིགས་པ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་
ལ། ཚད་མེད་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཆོས་ལ་འཇུག་པ་ཆོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་ཆོས་
སྤྱི་ཉོག་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་འཇུག་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་ལ་དམིགས་པ་འོ། །

བཞི་པ་ནི། བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་རེ་དག་ལ། ལྡན་བར་གྱུར་ཅིག་ལྡན་བར་བྱའོ། །སྒྲུབ་པ་གསུམ།
རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། སྟོན་ལམ་དང་། གོ་ཆའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བྱམས་སོགས་གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་ལ། བྱམས་པ་གསུམ་ནི། མོས་སྦྱོང་དུ་སེམས་ཅན་ལ་དང་། ས་བདུན་པའི་བར་དུ་དེ་
བཞིན་ཉིད་ལ་དང་། ས་བརྒྱད་ཡན་ཆད་དམིགས་མེད་ལ་དམིགས་པ་འོ། །སྤྱིར་རྗེ་གསུམ་ནི། དུལ་ཅན་
དང་། ཉེས་སྦྱོང་མང་བ་དང་། རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་
གསུམ་མོ། །དགའ་བ་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་བདེ་བ་དང་། བདག་གི་ཆོགས་ཆོགས་པ་དང་། དམ་པའི་
ཆོས་ཀྱི་ངོ་མྱུང་བ་ལ་དམིགས་པ་འོ། །བཏང་སྟོམས་གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཡོད་
མེད་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོགས་ཆོགས་པར་བྱ་བ་ལ་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། རྟེན་
པ་བྲགས་པ་བསྟོད་པ་བདེ་བ་བཞི་དང་། དེ་ལས་ལྷོག་པ་བཞི་སྟེ། ལོ་ཀའི་ཆོས་བརྒྱུད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་
དུ་དམིགས་པ་འོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་པ་བྱག་སྟེ།

བཀྲོན་ལ་བརྟེ་དང་མ་རུངས་པ་ལ་བརྟེ། །ཀུན་ལུགས་ལ་བརྟེ་བག་མེད་རྣམས་ལ་བརྟེ། །

ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་ལ་སྦྱིང་རྗེ་དང་། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་སྦྱིང་རྗེའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རབ་འབར་དབྱ་ཡི་དབང་དུ་སོང་། །དུལ་ཡིས་ནོན་སྟན་པས་བསྐྱིབས། །

བརྟོད་དཀའི་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་ཞུགས། །འཆིང་བ་ཆེ་དང་ཡང་དག་ལྟ། །

ཟས་ཆེན་དུག་དང་འབྲེས་ལ་ཞེན། །ལམ་ནི་རབ་ཏུ་སྟོར་ལྷུང་བ། །

ལམ་གྱི་ལ་རབ་ཞུགས་སྟོབས་རྒྱུང་བའི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྩོ། །ཞེས་ཏེ།

འདྲོད་ཁམས་ཀྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། བདེད་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱས་པ་དང་། དུལ་མེད་ཀྱིས་
ནོན་པ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྟོངས་པ་དང་། རིགས་ཆད་དང་། སྤྱི་སྤྱོད་ཅན་དང་། སྟོམས་འབྲུག་
གི་བདེ་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་། མདོན་བའི་ད་རྒྱལ་ཅན་དང་། རིགས་མ་དེས་པ་ཐེག་དམན་ལ་ཞུགས་པ་དང་།
བྱང་སེམས་ཆོགས་མ་རྩོགས་པ་སྟེ། བརྩ་ལ་དམིགས་པ་སྟེ། དུག་དང་། བརྩར་དབྱེ་བ་གཉིས་སྤྱིང་རྩོ་
དབྱེ་བའོ། །

འབྲས་བུ་ལ་གཉིས་ཏེ། མ་བསྟོམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དང་། བསྟོམས་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།

བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའི་གཞོད་སེམས་དང་། །རྣམ་འཆི་མི་དགའ་གཞོད་སེམས་དང་། །

འདྲོད་པའི་འདྲོད་ཆགས་དང་ལྷན་པས། །ཉེས་དམིགས་རྣམ་པ་མང་ལ་རེག །ཅེས་ཏེ།

ཆད་མེད་བཞི་མ་བསྟོམས་ན། བྱམས་པའི་མི་མཐུན་སྟེགས་གཞོད་སེམས། སྤྱིང་རྩོ་རྣམ་འཆི་
དགའ་བའི་མི་དགའ་བ། བཏང་སྟོམས་ཀྱི་གཞོད་སེམས་དང་། འདྲོད་ཆགས་ཀྱིས། རང་དང་གཞན་
གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་ཅིང་། མཐོང་ཆོས་ལ་རྒྱལ་བྱིས་ཉམས་པ་དང་བཅས་པས་བདག་ཉིད་འབྱོར་བ་
དང་། གཞན་ཀྱིས་རྟེན་པ་མི་སྟོར་བ་དང་། ལྷ་དང་སྟོན་པས་སྟོན་པ་དང་། གྲགས་ངན་འབྱུང་ངོ་། །ཕྱི་
མ་ལ་མི་ཁྲིམ་པར་སྟོལ། །ཆེ་འདི་ལ་ཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་ཐོབ་པ་བྱི་མར་ཐོབ་པ་ཀུན་ཉམས་པས་
ཡིད་ལ་དུལ་ཆེན་པོ་ཐོབ་སྟེ།

ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཇོམས་སེམས་ཅན་འཇོམས་ཤིང་རྒྱལ་བྱིས་པ་འཇོམས། །

ཉམས་བཅས་རྟེན་པ་དམན་ཞིང་སྤང་དང་དེ་བཞིན་སྟོན་པས་སྤྲ། །

ཚོད་བཅས་མི་སྣུན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོས་གནས་སུ་སྟེ། །

ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་དུལ་ཆེན་པོ་ཐོབ། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་དང་། གཙོ་པོར་སྤྱོད་རྗེའི་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་
བྱུང་། །དང་པོ་ནི།

ཆངས་པས་གནས་པས་གནས་པ་ཡི། །ཆོ་ལྷན་ཉག་ཏུ་འདོད་པར་སྟེ། །

དེས་ནི་ཆོགས་རྣམས་རྫོགས་བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སྤྱོན་བྱེད། །

ཀུན་ཏུ་ཆངས་དང་མི་འབྲལ་ལ། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་བྲལ། །

བག་མེད་གྱུར་ཀྱང་དེ་ཡི་རྒྱུ། །མི་ཐད་པས་ཀྱང་མི་འགྱུར་པོ། །ཞེས་ཏེ།

ཆུ་ཆངས་པའི་གནས་དེ་ལས་གང་འདོད་པའི་གནས་སུ་སྟེ་བ་རྣམས་སྤྱོན། ཆོས་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
བདག་འབྲས། སེམས་ཅན་སྤྱོན་པར་བྱེད་པ་སྟེས་བྱ་བྱེད་འབྲས། ཉག་ཏུ་དེ་དང་མི་འབྲལ་བ་ཆུ་མཐུན།
མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནོད་སེམས་སོགས་དང་བྲལ་བ་བྲལ་འབྲས་སོ། །ཡང་ན། སྤར་བ་གད་པའི་ཉེས་པ་
དེ་དག་མེད་ཅིང་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་དེའི་སྤྱོན་གྱིས་མ་གོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉེས་པ་འདི་ཀུན་བྱམས་སོགས་ལ། །ལེགས་པར་གནས་ལ་མི་འབྱུང་སྟེ། །

ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སེམས་ཅན་གྱི། །དོན་དུ་འཁོར་བ་ཡོངས་མི་གཏོང་། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་རྗེའི་རྩ་བ། བཟོད་པའི་སྤོང་པོ། གཞན་དོན་བྱ་བར་སེམས་པའི་ཡལ་ག་ སྤྱོན་
ལམ་གྱི་ལོ་མ་སྟེ་བ། བཟང་པོའི་མེ་རྟོག་སེམས་ཅན་སྤྱོན་པར་བྱེད་པའི་འབྲས་བྱ་སྟེ།

སྤྱོད་རྗེ་དང་ནི་བཟོད་དང་སེམས་པ་དང་། །སྤྱོན་ལམ་སྟེ་བ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྤྱོན་བྱེད། །

དང་པོ་རྩ་བ་མ་མ་འབྲས་མཆོག་ལྟན། །འདི་ནི་སྤྱོད་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོན་ཡིང་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རྣམ་སྤྱང་མངོན་བྱང་ལས། གསང་བའི་བདག་པོ། ཐམས་

ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི། སྤྱིང་རྗེའི་ཙ་བ་ལས་བྱུང་བས་ན། བྱུང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་
ཡིན། ཐབས་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་།
ཕྱིན་དུག་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་རྣམས་པར་དག་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་དང་། ཨ་
ཟུལ། བསྐྱོམ་བྱ་སྐྱོམ་བྱེད་སྐྱོམ་པ་མི་དམིགས་པའི་ཆེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྐྱོམ་ཞེས་པའོ། །ཞིང་སྤྲ་ཆོགས་སུ་
འཁོ་བ་སོགས་བྱེད་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དུག་དང་རྣམ་མཁྱེན་ཉིད་དག་པའོ། །

དགུ་པ། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཆོགས་སྐྱབ་པ་ཅུ་བདུན་སྟེར་བཅུན་པ་དང་། རྟོགས་དགའ་བ་ལྟེ་བྲག་ཏུ་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྱ་འབྲེལ་ནི། དེ་ལྟར་འབྲེལ་པའི་སྐྱབ་པ་བྱས་པ་ལ་ཆོགས་
སྐྱེ་བས་སྐྱབ་པ་གསུམ་པ་བྱུང་ཆུབ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་ལྡན་ནོ། །ཙ་བ་ལ། ཤེས་
པར་བྱ་ཞེས་པར་དོ། །གང་ན། བཅེ་བ་སྤྱིང་རྗེ་དང་། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་། སོགས་པ་རྩལ་ཁྲིམས་
ལ་སོགས་པ་དུག་སྟེ། གོང་མོག་ཏུ་དམིགས་བསལ་མ་སྐྱོམ་པ་རྣམས་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞི་
གནས་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། ལྷག་མཐོང་ཤེས་རབ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་
གང་ཡིན་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཉིང་དེ་
འཛིན་ཀྱི་འབྲས་བྱ་བ་སོང་ནམས་དང་། རྟོགས་མཐུན་སོགས་ལམ་དང་། གཟུངས་བཞི་དང་། རབ་
དགའ་སོགས་ས་པ་ཅུ་དང་། གཉེན་པོ་བརྒྱད་དེ། བཅུ་བདུན་པོ་དེའོ། །རི་ལྟར་ན། ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའི་
རིམ་པ་ཡིན་པར་དོ། །འབྲེལ་པ་ལ། རོ་པོ། དེས་ཆེག་ གངས་དེས་གསུམ་སོ། །རོ་པོ་ལ། སྐྱབ་ཅེས་
པར་དོ། །གང་ན། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དོན་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་སམ། བྱུང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཐའ་དག་གོ།
རི་ལྟར་ན། དོན་དམ་པར་སྐྱབ་པ་མེད་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བར་སྐྱུ་ས་
ུ་བུའི་རྩལ་དུའོ། །གང་གིས་ན། བཅུ་བདུན་པོ་རྣམས་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་ཏེ་སྐྱབ་པས་སོ། །བཅུ་
བདུན་པོ་གང་ཞེ་ན། མངོན་གྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ། གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ་ཞེས་
བསྟེན། རི་ལྟར་ན། སེམས་དབང་ཆེན་པོ་གོ་ཆ་ཆེན་པོ་བཞོས་པ་ཞེས་བསྟེན་པ་ལགས་ཞེས་ལུས་པའི་

ལན་དུ། ཆོགས་དང་པོ་བརྒྱ་གསུངས་པ་ལ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡིང་རྩེ་ནི། །མཉམ་པར་ཤེས་བྱ་དེ་བསམ་ཕྱིར། །

བསྐྱབ་ཕྱིར་འདོད་ཆགས་བྲལ་ཕྱིར་དང་། །མི་དམིགས་ཕྱིར་དང་དག་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཏེ།

ཆོར་བ་གསུམ་ག་རྩུལ་མཉམ་པར་རྟོགས་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་སྡིང་རྩེ་བ་དང་། ཡོངས་སྐྱོབ་
དང་། འཆོ་བ་སྤངས་པ་དང་། བདག་གཞན་སྡིང་རྩེ་གསུམ་མི་དམིགས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་
བཟོད་པའི་ཕྱིར་སྡིང་རྩེ་ཆེན་པོ་སྟེ། མདོ་ནི། སེམས་ཅན་དཔལ་བ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩུལ་རབ་རྩ་བཅིལ་ནས་
དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོས་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ལ་བྱུག་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
སྟེ་བརྗོད་དོ། །ཞེས་སོ། །སྡིན་པའི་པར་ཕྱིན་ཏེ། མདོ་ནི། ཟས་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཟས་ཞེས་སོགས་
སོ། །ཆུལ་ཁྲིམས་ནི། མདོ་ནི། སྤྱི་ལའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་ཞེས་སོགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་རྩ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ཏེ། མདོ་ནི།
བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་གནས་ཤིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཅད་ཀྱང་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོར་ཁིང་འཛོག་
ལ་རབ་རྩ་འགོད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །བཅོན་འགྲུལ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་
མདོ་འདོན་པ་བསྐྱར་ལ་བཤད་དོ། །

ཡང་དག་གནས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །སེམས་ལ་སེམས་ནི་འཛོག་ཕྱིར་དང་། །

ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། །ཞི་གནས་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་ཡིན། །

ཞེས་བསམ་ཉིང་དེ་འཛོན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ལ་སེམས་འཛོག་པའི་ཆུལ་གྱིས་གཞན་དོན་དང་།
པར་ཕྱིན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་ཏེ། མདོ་ནི། རྣམ་མཁྲེན་ཉིང་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་ཤིང་
སེམས་བསྐྱེད་པ་གཞན་གྱི་གོ་གི་འབྱེད་དེ་ཞེས་སོ། །ཆོས་རབ་རྩ་འབྱེད་པའི་ལྷག་མཐོང་སྟེ། མདོ་ནི།
རང་གི་མཆན་ཉིང་སྦྱོར་བ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱད་དུ་གོ་ཆ་མ་མཆིས་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པར་རིག་པར་བགྱེད་ཞེས་
སོ། །ཤེས་རབ་དང་སྡིང་རྩེ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། མ་བཅེངས་མ་རྟོལ་བ་དེའི་རྣམ་མཁྲེན་
ཉིད་དུ་མདོན་པར་རྟོགས་པར་འཆང་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གང་ལགས་

ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། ལྷ་གསུངས་ཏེ།

མངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྫོགས་བྱ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྤྱོད་བྱ་དང་། །

སྤྱར་ཐོབ་བྱ་བ་འབྲུབ་བ་དང་། །ལམ་རྒྱུན་མི་གཙོད་པ་ལ་མཁམས། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་ཀྱན་ལ། །ཐབས་ནི་མཚུངས་པ་མེད་བ་སྟེ། །

ཐབས་མཁམས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །དེ་དག་དོན་ཀྱན་སྦྱབ་པར་བྱེད། །ཅེས་བསམ།

མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བསྐྱེད་པའི་དངོས་སོ་བཞི་དང་། བཀགས་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་གསོལ་བ་
བསྐྱེད་པ་བཞི་དང་། གཞུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་དང་། མི་གནས་པའི་སྤྱང་འདས་ཏེ། ཐབས་
ལྷ་སོ་ལ་མཁམས་པས་དོན་ཐམས་ཅད་སྦྱབ་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཕྱི་ནང་གི་དངོས་སོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་སྟེ། དེ་
ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བྱུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་དམིགས་པའི་ཆུལ་གྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྐྱོདོ། ཞེས་སོ། །དོག་ནས་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་
སྦྱང་བ་ཉིད་སོགས་སོ། །བསོད་ནམས་མང་སོ་སྟེ། བའི་རྒྱ་ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། །མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི།
འདི་ལྟ་སྟེ། དབའ་བར་འགྲོ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་སོགས་སོ། །མཐོང་བ་དང་། སོགས་པ་སྒྲོམ་པ་ལ་
སོགས་པའི་ལམ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི། འདི་ལྟ་སྟེ། དུན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་དང་སོགས་
སོ། །ཆོག་དང་། སོགས་པ་དོན་དང་། གསང་སྤྱགས་དང་། བཟོད་པའི་རྒྱའི་གཞུངས་ཏེ། མདོ་ནི། ཨ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི། མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོདོ། ཞེས་སོགས་ཏེ།

འདི་ལ་གསུམ། རོ་སོ། དབྱེ་བ། བྱེད་ལས་སོ། །དང་སོ་བཟོད་པའི་གཞུངས་ནི། ཨ་ར་པ་ཅ་ལ་
སོགས་པའི་ཡི་གཤེད་དོན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲོ་བཀགས་ནས་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་
ན། ཡི་གཤེད་དེའི་དོན་དོན་དམ་པ་ལ་བཟོད་པ་སྦྱེ་སྟེ། དཔེར་ན། ཨ་སྦྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་སྒྲོ་བཀགས་
ཏེ་བསྒྲོམས་པས་སྒྲོམ་པ་རྫོགས་པ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་བཟོད་པ་སྦྱེ་སྟེ། དེ་ནི།
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་སྟེ། ཐབས་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་ཨི་ཁི་མི་ཁི་ལ་སོགས་
པའི་སྤྱགས་དེ་དག་གི་བརྟེན་བྱ་གང་ཡིན་བསམ་པས། དེ་ལ་བརྟེན་བྱ་གང་ཡང་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་ནས་

བཤོད་བྱ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་དེའི་བཤོད་བྱ་ཡིན་ནོ། །སྤྱི་ཞིང་། དེ་བཤོད་བྱ་དང་བྲལ་བར་མོས་ཏེ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤོད་པ་དང་བཤོད་པར་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དང་བྲལ་བ། བཤོད་དུ་མེད་པར་བསྐྱེམས་པས་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཏགས་ཀྱིས་སྤོང་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་མཐོང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་བཤོད་དུ་མེད་
པར་རྟོགས་པས་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ནི་གཞུངས་ཏེ། ལྷོལ། །དེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤང་བའི་ཡོ་
ཤེས་དང་མཐུན་པའི་དོན་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་བཤོད་པའི་བཤོད་བ་སྟེའོ། །དེ་ནི། གཞུངས་ཀྱི་བཤོད་
བ་ཡིན་ལ། སྤྱིང་ལམ་ན་ཡོད་དོ། །

ཆོག་གི་གཞུངས་ནི། ས་ཐོབ་ནས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་མེས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པའི་ཆོས་
མིང་དང་ཆོག་དང་ཡི་གེའི་ཆོགས་ཆད་མེད་པ་རྣམས་རིམ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་མ་བཤེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་
བ་དང་ཤེས་རབ་སྟེ། མིང་གཞན་ཆོས་ཀྱི་གཞུངས་ཞེས་བྱའོ། །དོན་ཀྱི་གཞུངས་ནི། སྤང་བཤུང་བའི་ཆོས་
རྣམས་ཀྱི་དོན་ཆད་མེད་པ་རྣམས་དུས་དཔག་ཏུ་མེད་པར་མི་བཤེད་པར་འཛིན་པའི་དྲན་བ་དང་ཤེས་རབ་
པོ། །གསང་སྤྱགས་ཀྱི་གཞུངས་ནི། བྱང་མེས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་དབང་ཐོབ་པས་སྤྱགས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་
བྱིན་གྱིས་ཚོབ་སྟེ། སྤྱགས་ཀྱི་ཡི་གེ་འདི་རྣམས་ཆོ་ག་འདི་ལྟ་བུས་མེས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཡམས་དང་།
ཉེ་བར་འཆོ་བ་དང་། ཉན་འགོ་བ་དང་། འབྲུགས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བའི་ཆེད་དུ་དང་། སྤྱག་བ་ཐམས་ཅད་
དང་། རན་འགོ་ཐམས་ཅད་ཟད་པའི་ཆེད་དུ་བྱུབ་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་དོན་
དེ་རྣམས་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་དེས་འབྱུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་ཚོབ་པའི་ཡོ་ཤེས་དེ་སྤྱགས་མཆན་ཉིད་ལ།
དེའི་དཔེགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཡི་གེ་དེ་དག་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་། ལྷུང་སྤྱི་ཡོ་ཤེས་
དང་སྤྱིང་ཆེན་ནི། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་དང་། འགོ་བ་སྤྱི་བ་པས་གསང་སྤྱགས་སོ། །དེ་ཉིད་མ་རིག་བ་སྤྱིང་ཞིང་།
རིག་བ་སྤྱིད་པས་རིག་སྤྱགས་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ཉིད་རྣམ་མཁུན་ཀྱི་གཞི་ཡིན་པས། གསང་སྤྱགས་ཀྱི་
གཞི་ཞེས་བྱའོ། །ཡི་གེ་རྣམས་དེའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱིན་གྱི་རྣམ་སྤྱིན་ལས་བྱུང་བ་དང་། ཆེ་འདིར་མང་དུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་གཉིས་
ཅུང་དུ་དང་། ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེའང་ས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ཅུང་དུ། ཞུགས་
ལ་མ་དག་པ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་ཀྱི་འཕྲིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཆེན་པོ་སྟེ།

རྣམ་སྒྲིན་སྒོམ་ལ་གོམས་པ་དང་། ཉིང་འེ་འཛིན་གྱི་གཞུངས་དག་ནི། །

ཆུང་བྱ་དང་ནི་ཆེན་པོ་སྟེ། ཆེན་པོ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོས་གཞན་ལ་སྟོན་པ་དང་། རང་གིས་འཛིན་པ་སྟེ།

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དང་ཡང་། ཉེ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན་ནས་ནི། །

རྒྱལ་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་དག་ཀྱང་། སྟོན་ཅིང་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད། ཅེས་སོ། །

ས་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་འོག་ནས་འཆད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སམྐ་ར་ནི། ཆོགས་ཡིན་ལ། སྤ་ནི། ཡང་དག་པར་འབྱུང་བ། ཟླ་ནི། འོ་ཤོ། ར་ནི།
འཛིན་པ་སྟེ། སྤར་སྤར་བསྐྱབས་པས་ན། སྤྱིང་ཇེ་དང་། སོགས་པ་བྱིན་དུག་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས།
འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་འོ་ཤོ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་འོ་ཤོས་སྐྱབ་ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་བྱིང་
ན། སྤྱིང་ཇེ་ལ་སོགས་པ་བརྩ་བདུན་ནི། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཆོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་ན། ཆོགས་ཡིན་
པས་ཆོགས་ཀྱི་སྐྱབ་པའོ། །འདི་དག་ཆོས་མཆོག་གི་འོག་ནས་ཡོད་མེད་ཅེ་ན། ཆོགས་ཙམ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་རྣམ་པ་མཐུ་ཅན་དུ་སྤྱར་པས་བྱང་ཆུབ་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་སྦྱོར་བའི་ཆོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཆོས་མཆོག་
ཆེན་པོ་ནས་ཡོད་ཀྱི། དེ་མན་ཆད་ན་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཆོགས་སྐྱབ་ཆོས་ཙན། རྣམ་པ་བརྩ་བདུན་དུ་ངེས་སོ། ཉེ་བས་མང་མི་དགོས། ཉུང་
ན་མི་འདུ་བའི་བྱིང་པོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་དང་། ས་དང་། གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ཁང་
པོ་ལ། ལུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ས་མཆོམས་དང་། ལུལ་སྟོང་ཉིད་བསྟན་པ་གཉིས་སོ། ཁང་པོ་ལ། དག་ག་
བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་པེ། སྟོང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་སྦྱར་ལམ་དུ་སྦྱིད་ཆུལ་དུ་རྫོགས།
མཐོང་ལམ་དུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་གསར་དུ་རྫོགས། སྟོམ་ལམ་དུ་རྫོགས་ཟེན་སྟོམ། སངས་རྒྱལ་གྱི་སར་
ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི། ཉི་ཤུ་པོ་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་མེད་དོ། ཞེ་ན། མཐོང་ལམ་ན་ཆོས་ཙན། སྐྱེ་བ་

གཉིས་པ་གཞག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྲངས་པ་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། ཡེ་ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁྲུབ་པ་ཡོད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། རྟོང་བ་ཉིད་གསུམ་པོ་འདི་དག་ནི། ཉོན་མོངས་པའི་
སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྦྲངས་པའི་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་
དང་བཅས་པ་སྦྲངས་པའི་རྟེན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་བྱུང་ཉིད་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ན། སངས་རྒྱུ་
ཀྱི་ས་ལ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་བས་སོ། །འདོད་ན། མཐོང་ལམ་དུ་འགལ་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚོགས་སྒྲུབ་གཞན་བསལ་བ་དེ་ལ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ནི། ལུལ་རྟོང་བ་ཉིད་ཉི་ཤུ་
ཡོད་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ཡེ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པ་ལས། རང་དང་སོགས་ལ་རྟོང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་ཀྱང་ལ་སྦྲར་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དང་པོ་རང་དང་ཕྱི་དང་ཕྱི་རང་གཉིས་ཀ་གསུམ་ནི། རྟོང་ལམ་
སྒྲི་ནའོ། །ཨ་རྒྱ་ནི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་བརྒྱུད་ཏེ་ཡོད་དོ། །ཞེས། རྟོང་བ་ཉིད་ནི། ཆོས་
མཆོག་ན་ཡོད་དེ། དེས་རྟོང་ཉིད་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་རྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆེད་པོ་ནི། ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་བའི་
དོན་གྱིས་ས་དང་པོ་ལའོ། །དོན་དམ་པ་ནི། མཆོག་གི་དོན་གྱིས་ས་གཉིས་པ་ལའོ། །འདུས་བྱས་ནི། རྒྱ་
མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་གིས་ས་གསུམ་པ་ལའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་
གྱིས་ས་བཞི་པ་ནའོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། རྒྱད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་ལྔ་པ་ནའོ། །ཐོག་མ་
དང་ཐ་མེད་པ་ནི། ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱུང་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་དྲུག་པ་ནའོ། །དོར་བ་མེད་པ་ནི།
ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་གྱིས་ས་བདུན་པ་ནའོ། །རང་བཞིན་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་ནི། འཕེལ་འཁྲིབ་
མེད་པའི་དོན་དང་། ཞིང་ཡོངས་སུ་དགའ་བ་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་བརྒྱད་པ་ནའོ། །རང་གི་མཆོན་
ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་གཉིས་ནི། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་དགུ་པ་ནའོ། །དངོས་པོ་མེད་
པའི་ངོ་མོ་ཉིད་དང་། དངོས་པོ་གཉིས་ནི། ལས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཡིན་པས་ས་བརྒྱ་པ་ནའོ། །དངོས་པོ་
མེད་པ་དང་། རང་གི་ངོ་མོ་དང་། གཞན་གྱི་ངོ་མོ་གསུམ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྦྲངས་པའི་རྟེན་
དང་། རང་བྱུང་ཡིན་པས་སངས་རྒྱུ་ཀྱིས་ནའོ། །འདི་དག་ཨ་རྒྱ་དང་འགྲེལ་ཆེན་ནས་བཤད་པ་ལྟར་
ཐོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཡོད་མེད་ནི། གཙོ་ཆེ་བར་ཡོད་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལ། ས་དང་པོ་ལ་བདེན་བཞི་རྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། འདུས་བྱས་འདུས་མ་
བྱས་རྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེ་ན། རྟོགས་ཅམ་མེད་པའི་རྟོགས་མ་གྲུབ་ལ། གཙོ་ཆེར་

མེད་པ་ལ་བྱུང་བ་མ་གྲུབ་པོ། །ཡང་སྤྱང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་སམ། མངོན་སྤྱུང་དུ་རྟོགས།
དང་པོ་ལྟར་ན། སྤྱང་ལམ་ན་ཀྱུན་ཡོད་པར་འགྱུར་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། གཅིག་གྲང་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན། བསྐྱེད་པ་པོའི་སྤྱོད་ཀྱིས་རྩེས་ཐོབ་ལ་དེ་དང་དེ་ལ་ངེས་པ་སྤྱིད་རུས་སུ་རྟོགས་པའམ།
དེའི་སྤྱང་བྱ་སྤྱང་རུས་ཀྱིས་འཛོག་པས་སྤྱོད་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱང་ཉིད་ཉི་ཤུ་པོ་གང་ཞེ་ན། ལན་འདིར་སྤྱུས་པ་ནི། ནང་གི་སྤྱེ་མཆེད་དབང་པོ་དུག་ནི།
དེ་ལ་ཡོད་པའི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས་ཆོགས་པར་གནས་པ་མེད་ལ། དེ་ལ་སྤྱེ་བ་དང་འཛིག་པའང་
མེད་པས་དང་། བྱེ་རོལ་གཞུགས་སོགས་ལུལ་གྱི་སྤྱེ་མཆེད་རྣམས་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དང་།
མེས་ཀྱིས་ཐེན་པས་ནང་ཡིན་ལ། དབང་པོས་མ་བསྐྱུས་པས་བྱེ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ནི། དབང་པོའི་རྟེན་གྱིས་
བསྐྱུས་པ་རྣམས་རང་བཞིན་དེ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་པོ་
ནི། སྤྱང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་དེའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྱགས་བརྩ་ནི། དབྱིབས་ཆེ་བས་
ཆེན་པོ། དེ་ཉིད་ནི། དེས་སྤྱང་བས་དང་། ལྷ་རན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ནི། རོན་དམ་པ། དེ་ནི་བྲལ་བ་ཅམ་
ཡིན་པས་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྷ་རྟེན་ལས་སྤྱེས་པའི་ཁམས་གསུམ་ནི། འདུས་བྱས།
དེ་ནི་ཡོངས་སུ་མི་བྱུང་བས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། འདུས་བྱས་ལས་གཅིག་ཤོས་ཏེ། གཞན་སྤྱེ་
འགག་གནས་འགྱུར་བཞི་དང་བྲལ་བ་འདུས་མ་བྱས། དེ་ཉིད་དེར་གདགས་པའི་སྤྱེ་སྤྱེ་སོགས་མེད་པས་
དེའི་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་ནི། མཐར་འཛོག་གྱེད་དབྱས་མ་
བྱུང་བས་དེའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྱང་བས་དང་། འཁོར་བ་ཐོག་མ་དབྱས་དང་ཐམ་རྣམས་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྩེས་
སུ་སྤྱེས་པས་མཐའ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྱང་བས་དང་། དགོ་ཕྱོགས་སྤང་བ་དང་བཏང་བ་ལས་ཕྱོག་
པ་དོར་བ་མེད་པ་དེ་ནི། དེར་གདགས་པའི་སྤྱེ་དོར་བ་མ་བྱུང་བས་དེའི་ངོ་བོས་གྲང་སྤྱང་བ་དང་། འབགས་
པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་བྱས་པ་ནི། རང་བཞིན། དེ་ཉིད་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་མི་
འགྱུར་དང་བྲལ་བས་དེའི་ངོ་བོས་སྤྱང་བས་དང་། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱན་པན་རྩན་རྩོས་
པས་གཞག་གི། ཡོངས་སུ་བྱུང་བ་མེད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱང་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་
སྤྱེ་བ་དང་། སོགས་པ་འགག་པ་སོགས་སྤྱི་དང་། གཞུགས་སུ་རུང་བ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི།
རང་གི་མཆན་ཉིད། དེ་དག་པཏགས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོས་སྤྱང་བས་དང་། འདས་པ་དང་། སོགས་

པ་ད་ལྟར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པན་ཚུན་བརྒྱུག་ན་མི་དམིགས་པས་མི་དམིགས་པ། དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་
 བོ་བཏགས་པ་ཙམ་ཡིན་པས་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། ལྟན་པ་སྟེ། སྟོར་བ་ལས་བྱུང་བའི་ཚེགས་པ་
 འི། རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བདེན་པའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཚེགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་
 བོ་ཡིན་པས་དེས་སྟོང་པས་དང་། གཅིག་ཤོས་ཏེ། གཞན་ཉི་ཤར་ལེན་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱར་བོ་ནི། ངོ་བོ་
 སྟེ། དངོས་པོ་སྤངས་པ་ནི། མེད་པའི་དོན་ཡིན་པ་དེས་སྟོང་པས་སོ། །དངོས་མེད་ནམ་མཁའ་ལ་སོགས་
 པ་ནི། དངོས་པོའི་ཚོས་མེད་པ་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་ཕྱིར་དེའི་ངོ་བོས་སྟོང་པས་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བས་མ་བྱས་པས་ན། རང་གི་ངོ་བོ་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཉིད་བྱེད་
 པ་པོ་དོན་གཞན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པས་སོ། །རང་རང་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ནི། ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་
 བྱེན་ཏོ། །རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གིས་འཕངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཙན་ནང་སྟོང་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་
 རོ། །སྟོང་བ་ཉིད་ནི་ཉི་ཤར་དེས་བར། ཚོས་ཙན་ཉི་ཤར་དེས་པའི་དབང་གིས་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་གཞུང་གཉིས་ལས། དང་བོ་ནི། ས་ཞེས་པ། ཕྱི་རོལ་ཚོས་ཙན་གྱིས་བསྐྱས་པ་
 འབྱུང་བ་ས་དང་། རང་རིས་ཀྱི་སྤེལ་བསྐྱས་པ་ཐོས་པའི་ས་ལྟ་བུ་དང་། སྤང་བྱ་གཙོ་ཆེ་བ་ཁམས་གསུམ་
 ས་དགུ་ལྟ་བུ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པའི་ས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་
 པ་གང་ཞིག ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་། རང་རྒྱལ་ལམ་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་གཉིས་ཉན་རང་གི་ས་
 ཡིན་ལ། དབྱེ་ན། དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བ་ལ་སོགས་ལུངས། རྒྱག་གོ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ནི། མལ་པ་
 དད་པ་དང་མོས་སྦྱོད་ཀྱི་ས་དང་། བྱེད་པར་ཙན་འཕགས་པའི་སོ། །

འདི་ལ་གསུམ་ལས། མཚན་ཉིད་ནི། རང་བཞིན་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་བཅས་པ་གང་ཞིག རྟོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་རྟེན་ཏུ་སྦྱར་བ་ལོ། །བྱེད་གཏུ་ས་དང་པོའི་མཚན་
 ཉིད། གང་ཞིག སྟོང་བ་ཉིད་མཚན་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་སོགས།

སྟོང་བ་ཉིད་ནི་མཚན་རྟོགས་ནས། ཞེས་པ་ནས། ས་ཡི་མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ས་བརྩ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད་བཤད་མོད་ཀྱི། མང་བས་འཛིགས་པས་མ་བྲིས་
 སོ། །

མཚོན་བྱ་ནི།

འབྲུང་པོ་དཔག་མེད་འཇིགས་མེད་བྱིར། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་དེ་དག་ལ། །

བྱི་བྱིར་གོང་དུ་འགྲོ་ལྟན་བྱིར། །དེ་དག་ཉིད་ནི་སར་འདོད་དོ། །ཞེས་སོ། །

རྒྱ་མི་ཞེས་པ་ས་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྒྱ་ལས། རྒྱ་ཏེ། འབྲུང་པོ་སྟེ། སེམས་ཅན། མི་ལ། ཨ་མི་ཏ་ཞེས་
སྦྲར་ན། དཔག་ཏུ་མེད་པ། རྒྱ་ལ་ཨ་རྒྱ་ཞེས་སྦྲར་ན། འཇིགས་པ་མེད་པ། ཡང་། ཨ་མི་ཏ་ནི། དཔག་ཏུ་
མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཆད་མེད་པ་དང་ལྟན་པའི་ས་ལ། ཡང་རྒྱ་ལ། རྒྱ་ལ་རྒྱ་ལ་ཞེས་བསྦྲར་ན། བྱི་བྱིར་
ཏེ། ཡང་ནས་ཡང་དུ། ཡང་མི་ལ། ག་མི་ནི། འགྲོ་སྟེ། མདོར་ན། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་
འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བའི་བྱིར་རེ་རེ་ལའང་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་དང་ལྟན་པའི་
ས་དེ་དག་ལ་ཡང་ཡང་ས་གོང་སར་འགྲོ་བ་དང་ལྟན་པས་སའོ། །

དགེ་བ་སྦྱབ་པ་སྣ་ཚོགས་ལ། །དགའ་བས་རྟག་པར་ཐམས་ཅད་དུ། །གནས་བྱིར་བྱང་རྒྱུ་སེམས་
དཔའ་ཡི། །ས་རྣམས་གནས་པ་ཡིན་པར་འདོད། །ཅེས་ཏེ། དགེ་བ་སྦྱབ་པ་རྣམས་སྣ་ཚོགས་ལ་དགའ་
བས་རྟག་པར་གནས་པས་ན། ས་དེ་དག་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །

མཚན་གཞི་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བྱེ་བའི་བྱང་པར་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། དབྱེ་གཞི། བྱང་
སེམས་འཕགས་པའི་ས་ཅམ་སོ། །དབྱེ་ངོ་། བརྩམ་ཏེ། ར་དང་། དངོས་པོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་འབྲས་ཡིན་
པས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་བྱང་པར་བརྩམ་པ་སྤྱང་བྱ་ས་བརྩམ་ངེས་ཏེ། འབྲེལ་
ཆེན་ནས། མཐོང་ལམ་དང་། རྫོང་པའི་ལམ་ལ་ཡོངས་སུ་སྤྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་
ལ་སོགས་པའི་ས་བརྩམ་རྣམས་པར་བཞག་གོ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྟགས་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། རྒྱེ་བ་དང་། རྫོབ་རྩལ་དང་། སྤང་བྱ་དང་། སྤྱོད་པ་
དང་། སྤངས་རྟོགས་དང་། འབྲས་བྱའི་བྱང་པར་དང་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་ལ། རྟགས་པ་དང་། མི་རྣམས་
ཀྱི་རྟགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

སྤང་དང་བཅས་དང་མོས་བ་དང་། །མ་ཞུས་བ་དང་མི་དམན་ཉིད། །

གཞན་འིང་མི་འཛོག་བདག་ཉིད་དང་། །ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་རྟོགས་བ་དང་། །

ཀྱན་ལ་སེམས་ནི་མཉམ་བ་དང་། །དཀྱི་དང་ཐེས་སུ་ཆགས་མེད་དང་། །

ཐབས་ཤེས་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་ནི། །ཀྱན་ལ་རྟགས་སུ་འདོད་བ་ཡིན། །ཞེས་ཏེ།

ས་གང་ལ་ཞུགས་བ་དེ་ལ་སྤང་བ་དང་། མ་ཞུགས་བ་དེ་ལ་མོས་བ་དང་། ཐབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མ་
ཞུས་བ་དང་། དཀྱི་འཕྱུད་ལ་སེམས་ནི་དམན་བ་དང་། རང་གི་ས་ལ་གཞན་གྱི་འིང་མི་འཛོག་བ་དང་། ས་
ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བ་ལ་མ་ཁམས་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་བར་རྟོགས་བ་དང་། སྤྲོ་བ་དང་མི་སྤྲོ་བའི་
སྤྲོ་བ་དཀྱིར་མི་བརྟུབ་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་མོགས་ཀྱི་ཕུན་ཚོགས་ལ་ཆགས་བ་མེད་བ་དང་། མི་དཔེགས་
བར་སངས་རྒྱ་བའི་ཐབས་ཤེས་བ་དང་། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་དུ་སྐྱེ་བ་སྟེ། བརྩ་བོ་འདི་ས་ལ་
ཞུགས་བའི་རྟགས་སོ། །

གཉིས་བ་ནི། གསེར་འོད་དམ་བ་ལས། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དང་པོའི་སྤྲ་ལྟས་ནི། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་
སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་གཉེར་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྤྱོད་གིས་ཡོངས་སུ་གང་བར་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་
སོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ཏེ། གཉིས་བའི། སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་ལོ་ཀའི་ཁམས་ལག་མཐིལ་ལྟ་བུར་
གྱུར་བ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྤྱོད་དུ་མས་ལེགས་པར་བརྒྱན་བ་མཐོང་ངོ་། །

གསུམ་བའི། བདག་ཉིད་དཔའ་ཞིང་ལག་ཆ་དང་གོ་ཆ་སྤྲ་བ་ཐོགས་ནས་ཐས་ཀྱི་རྒྱལ་བ་ཐམས་
ཅད་འདུལ་བ་མཐོང་ངོ་། །

བཞི་བའི། རྟོགས་བཞི་ནས་རྒྱང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་བའི་སའི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་མ་རྟོག་སྤྲ་ཚོགས་མཛོན་བར་འཛོར་བ་མཐོང་ངོ་། །

ལྔ་བའི། རྒྱན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་བའི་བྱད་མེད་ཀྱི་མགོ་ལ་མ་རྟོག་ཅམ་བ་ཀའི་སྤྱོད་བ་འདོགས་
བར་མཐོང་ངོ་། །

དུག་པའི། རྩེང་ཐེས་སྐྱས་པའི་དང་ལྷན་པ། གསེར་གྱི་བྱེ་མ་བཤལ་བ། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དང་ལ།
ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་ལྷན་པའི་རྩལ་ཡོངས་སུ་གང་བ་ལ་མེ་རྟོག་ལྷན་ལ་དང་། ཀུ་སྤ་ཏ་དང་། བསྐྱེད་ཀར་
པོས་བརྒྱན་པའི་རྩལ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཉིད་ཅེ་དགའ་ཞིང་དགའ་མགུར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་མཐོང་ངོ་། །

བདུན་པའི། ཕྱོགས་གཡས་གཡོན་གཉིས་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བའི་གཡང་ས་མཐོང་སྟེ། དེ་ལས་
བདག་ཉིད་མ་རྩམས་མ་ཉམས་པར་སྐྱར་ལྟོག་པར་མཐོང་ངོ་། །

བརྒྱད་པའི། ཐུག་པ་གཉིས་ན་རི་དྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་རལ་བ་ཅན་ཅོད་བན་ཐོགས་པས་གཅན་
གཟན་སྤྱོད་མོ་ཐམས་ཅད་སྐྱག་པར་བྱེད་ཅིང་འདུག་པར་མཐོང་ངོ་། །

དགུ་པའི། འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་སྟེ། སྟེ་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་
སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ལ། མགོའི་སྟེང་ན་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱོད་ཐོགས་ཀྱིས་སྐྱས་པའི་གདུགས་དཀར་
པོ་འཛིན་པ་མཐོང་ངོ་། །

བརྒྱུ་པའི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་མཐོང་སྟེ། ཁ་དོག་གསེར་ལྟ་བུ། འོད་འདོམས་གང་པ། ཆངས་
བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་ཞིང་མདུན་གྱིས་བལྟས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་
ངོ་། །ཞེས་དེ་དག་མི་ལྟས་སུ་བཤད་དོ། །འོ་ན། རྩོད་ནས་གཉིད་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་བ་པ་ལྔ་ཟད་པར་
བཤད་པ་ལ། ས་ཐོབ་ནས་མི་ལྟས་འགའ་ལོ། །ཞེ་ན། སྤྱོན་མེད་དེ། འཇུག་པ་རང་དབང་མེད་པར་སྤྱད་
པའི་བདག་ཉིད། ཉོན་མོངས་པའི་གཉིད་མེད་ཀྱང་དེ་ལས་ལྟོག་པའི་དགེ་བའི་གཉིད་ཡོད་པས་མི་ལྟས་
མི་འགའ་ལོ། །སྐབས་མ་ཡིན་པར་མི་ལྟས་འདི་དག་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་རྣམས་བྱུང་ན། ཐུགས་
ཀྱི་མཐུའམ། བདུད་ཀྱི་ཕྱིན་ཀྱི་རྒྱབས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ས་རྣམས་ཀུན་ལ་རྣམ་ཀུན་ཏུ། ཁྲོ་ལྡན་རྣམས་ཀྱི་པན་ཡོན་ནི། །

ཞེ་གནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ལ། །ལྷ་པོའི་བདག་ཉིད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་ཏེ།

སྐད་ཅིག་དེ་རེ་ལ་གནས་ངན་ལེན་ཟད་པ་དང་། སྤྱོད་ཐོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་

དགའ་བ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་གནིས་དང་། ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་རྟོགས་པ་དང་། ཡང་དག་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པས་མ་རྟོགས་པ་དག་མཐོང་བ་སྟེ། གནིས་
ནི། ལྷག་མཐོང་གི་འོ། ཆོས་སྒྲུ་རྟོགས་ཤིང་དག་པའི་རྒྱར་པར་ཕྱིན་དུག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སྟེ། གནིས་
ཀའི་འོ། །

གནིས་པ་ནི། ས་དང་པོ་ལ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་གནིས་ཏེ། ཨ་མུས། སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་
ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱ་མོ་སོར་ཐོབ་ཅིང་སྟོམས་པར་འབྲུག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་མཐོང་བ་དང་། དེ་
རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རྒྱབས་ཀྱང་གིས་པ་དང་། འོ་ཀའི་ཁམས་བརྒྱ་གཡོ་བར་བྱེད་ཅིང་། སྒྲུང་པར་ཡང་བྱེད་
པ་དང་། ཞིང་བརྒྱར་འཕྲོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་བརྒྱ་ཡོངས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་བརྒྱར་
གནས་ཤིང་། སྟོན་དང་བྱི་མའི་མཐར་འབྲུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་བརྒྱ་རྣམས་པར་འབྲེད་པ་དང་། ལུས་
བརྒྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ལུས་དང་ལུས་ལའང་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་བརྒྱ་དང་ཕྱན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་
དོ། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐྱེས་ཏེ། ས་གནིས་པ་སོགས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོང་དང་། འབྲུམ་
དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་ཕྱག་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་ཕྱག་དང་། རྩེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་འབྲུམ་
ཕྱག་དང་། སྟོང་གསུམ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་མིན་དུ་སྒྲ་བ་སྟེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གངས་མེད་
པ་འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་མིན་དུ་སྒྲ་བ་སྟེད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བརྟོན་དུ་མེད་པ་བྲེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
འབྲུམ་ཕྱག་བརྒྱའི་རྩལ་མིན་དུ་སྒྲ་བ་སྟེད་དང་མཉམ་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི།

རྒྱ་ཕྱན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་ནི། །གཞན་ཡང་སྟོན་ལམ་དག་དང་ནི། །

ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དབང་འབྱོར་པའི། །དབང་གིས་སྟེ་བར་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པས།

མོས་སྟོད་པ་རྣམས་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འདོད་པར་སྟེ་བ་དང་། ས་ཐོབ་པ་རྣམས་དུང་འཕྲོ་ལ་
སོགས་པར་སྟེ་བ་སྟོན་ལམ་དང་། བསམ་གཏན་པ་རྣམས་སྟོག་ནས་འདོད་ཁམས་སུ་སྟེ་བ་ཉིང་རེ་འཛིན་
དང་། སྒྲུབ་པས་དགའ་ཕྱན་ན་གནས་པ་སོགས་དབང་འབྱོར་པའི་དབང་གིས་སྟེ་བ་སྟེ། བཞིན། དབང་
གིས་སྟེ་བའོ། །རྣམས་པར་སྟོན་པའི་སྟེ་བ་ནི། ས་བརྒྱ་ལ་གནས་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཛིན་བྱའི་སྟེང་

དང་། སྒྲིང་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དང་། འཐབ་བལ་དང་། དགའ་ལྡན་དང་། འབྲུལ་དགའ་དང་།
གཞན་འབྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། སྒྲིང་གི་བདག་པོ་ཆངས་པ་དང་། སྒྲིང་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་
དང་། སྒྲིང་གསུམ་གྱི་བདག་པོ་གནས་གཅང་མའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་པལ་ཆེར་སྒྲུབ། །

བཞི་པ་ནི།

ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །ལྷག་པའི་རྩལ་ཁྲིམས་ལྷག་སེམས་དང་། །

ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྗེས་སློབ། །ཅེས་ཏེ།

ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ནས་ས་གཉིས་པར་རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དང་།
གསུམ་པ་ལ་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་དང་། བཞི་པར་བྱང་རྩལ་གྱི་ཕྱོགས་མཐུན་ལ་མཁས་པ་དང་། ལྷ་པར་
བདེན་གཉིས་ལ་མཁས་པ་དང་། རྩལ་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། གསུམ་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
བ་ལ་སློབ་པོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པས་ས་བརྟན་པར་མཆན་མ་མེད་ཅིང་མཛོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས།
བརྟན་པར་མཆན་མ་དང་འདུ་བྱེད་གཉིས་ཀ་མེད་ཅིང་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དགྲུ་པར་སེམས་ཅན་
ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་དང་། བརྟ་པར་གཞུངས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་རྣམས་འབྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་
སྟེ།

འབྲས་བུ་དམ་པ་འདི་བཞི་ནི། །ས་བཞི་པོ་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཉིད་ཐག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྷ་སྒྲིང་བའང་ཡིན་ཏེ། ས་དང་པོར་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་ནས། གཉིས་པར་
རྩལ་ཁྲིམས་དང་། གསུམ་པར་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་། བཞི་པ་ལྷ་པ་རྩལ་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྒྲིང་བ།
དེ་ལས་གཞན་བཞི་ལ་འབྲས་བུ་བཞིའི་སྒྲིབ་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་པོ་གསུམ་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྲིང་
བས་རིམ་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཕྱོལ་བ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་སྟེ།

ཆོས་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་ནས་འདིར། །རྩལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནི་ཕུང་པོ་སྒྲིང་། །

དེ་ཡི་པོ་ག་ཏུ་ཉིང་འཛིན་དང་། །ཤེས་རབ་ཕུང་པོ་རྣམ་པར་སྒྲིང་། །

དེ་ལས་གཞན་པ་དག་ལ་ནི། སྒྲིབ་རྣམ་པའི་དང་ཚོགས་པ་ཡི། །

སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་རྣམ་པོ་ལ་དང་། །ཐོ་ལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྦྱང་། །ཞེས་སོ། །

ལྷ་པ་ནི། ས་ལ་འཇུག་པ་ལས།

ཡན་ལག་བརྒྱ་གཅིག་རྫོགས་ལྷར་པས། །རབ་དགའ་ལ་སོགས་ས་བརྒྱ་གཅིག །

མོངས་གཉིས་གནས་ངན་ལེན་གཅིག་སྟེ། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་པས།

སངས་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་བརྒྱ་གཅིག་ལ། རང་རང་གི་གནས་ངན་ལེན་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རེ་རེ་སྟེ།
བརྒྱ་གཅིག་དང་། སེན་ཏུ་མོངས་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ། ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་མོངས་པ་ནི། རིམ་པ་
བཞེན་དུ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དང་། ངན་སོང་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དང་། ལྷུང་བ་
ལྷ་མོའི་འཁྲལ་པའི་དང་། ལས་ཀྱི་འགྲོ་བ་སྤྲ་ཆོགས་པའི་དང་། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དང་། རོས་
པའི་གཟུངས་ཡོངས་སྤྲ་མ་རྫོགས་པའི་དང་། སྦྱོམས་འཇུག་ལ་སྟེད་པའི་དང་། ཆོས་ལ་སྟེད་པའི་དང་།
འཁོར་བ་ལ་སྤྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། ལྷུང་འདས་ལ་སྤྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་མངོན་དུ་
ཕྱོགས་པའི་དང་། འདུ་བྱེད་འབྱུང་བ་མངོན་སྤྱི་ལྷུང་པའི་དང་། གཟུགས་སོགས་མཆན་མ་མང་དུ་
འབྱུང་བའི་དང་། མདོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆན་མ་སྤྲ་མོ་འབྱུང་བའི་དང་། རབ་ཏུ་མཆན་མ་མེད་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་དང་མཆན་མ་མེད་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དང་། མཆན་མ་དག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་
ལ་སྒྲིབ་པའི་དང་། ཆོས་སྦྱོན་པ་ཆད་མེད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་ཆིག་དང་ཡི་གེ་ཆད་མེད་པ་དང་། བོད་ནས་
བོད་དུ་ཤེས་རབ་དང་སྒྲོ་བས་པ་དང་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དང་། སྒྲོ་བས་པ་ལ་དབང་
འཁྱོར་བ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དང་། མངོན་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དང་། གསང་བ་སྤྲ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་
དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཆགས་པ་དང་མ་རོགས་པ་ལ་སྒྲིབ་པའི་དང་། རབ་ཏུ་སྤྲ་མོའི་ཆགས་པ་
དང་རོགས་པའི་འོ། །ཤིན་ཏུ་མོངས་པ་དང་ཞེས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་དོ། །དེ་ནི། དཔོངས་པ་དེས་འགྲེལ་ནས་
བཤད་དོ། །

རྟག་པ་ལ། སྤྱད་བྱ་དངོས་དང་། དེའི་སྒྲིབ་པ་དང་། བྱེད་ལས་དང་། གཙོ་ཆེ་རྒྱུད་གི་བྱེད་པར་ཏེ།

བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བར་ཕྱིན་བཅུ་ཉེ།

དེ་སྐད་དུ།

སྒྲིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བཙོན་འབྲས། །བསམ་གཏན་དང་ནི་ཤེས་རབ་ཐབས། །

སྒྲིན་ལས་སྒྲོབས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་། །འདི་དག་པ་རོལ་ཕྱིན་བཅུ་ཉེ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། བར་ཕྱིན་བཅུ་ལྔ་འབྲས་བྱ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན། སྒྲིབ་པ་བཅུ་ཉེ། སྒྲིན་པའི་འབྲས་བྱ།
ལྷག་པོ་དང་། བདག་པོ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བྱ། བདེ་འཁྲོ་དང་། བཟོད་པའི་འབྲས་བྱ། སེམས་
ཅན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། བཙོན་འབྲས་ཀྱི་འབྲས་བྱ། སྒྲིན་ཡོན་འབྲི་ཞིང་འཕེལ་བ་དང་། བསམ་
གཏན་གྱི་འབྲས་བྱ། གདུལ་བྱ་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་འབྲས་བྱ། རྣམ་པར་ཕྱོལ་བར་བྱེད་
བ་དང་། བྱང་ཚུབ་རུ་ཡོངས་སུ་བསྡོམ་བ་ཐབས་ཡིན་ལ། དེའི་འབྲས་བྱ། སྒྲིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་
མི་ཟད་བ་དང་། པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད་པར་སྒྲེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྒྲིན་ལས་ཀྱི་འབྲས་བྱ། ཆེ་
རབས་ཐམས་ཅད་དུ་དགེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འབྱུང་བ་དང་། སོ་སོར་བརྟགས་པ་དང་། བསྐྱོམས་པའི་
སྒྲོབས་ཀྱིས་མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་བེམ་ཀྱིས་མི་ཚོན་པའི་འབྲས་བྱ། དགེ་བ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་འབྱེད་པ་
དང་། རོས་པའི་དོན་སྒྲུ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འབྲས་བྱ། བདག་གཞན་
ཆོས་ལ་ཡོངས་སྦྱོད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱེད་པའོ། །ལ་སྒྲིབ་པ་དང་ཞེས་ཀྱན་ལ་སྦྱར་རོ། །དེ་
སྐད་དུ།

ལྷག་པོ་དང་ནི་བདེ་འཁྲོ་དང་། །སེམས་ཅན་མི་གཏོང་སྒྲིབ་པ་དང་། །

ཉེས་པ་དག་དང་ཡོན་ཏན་རྣམས། །འབྲི་དང་འཕེལ་དང་འཇུག་པ་དང་། །

ཕྱོལ་བར་བྱེད་དང་མི་ཟད་དང་། །དགེ་བ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དང་། །

ངེས་པར་འབྱེད་དང་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཡོངས་སྦྱོད་པ་དང་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད། །ཉེས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། བར་ཕྱིན་བཅུ་ལྔ་འབྲས་བཅུ་ཉེ། དེས་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་

འཛིན་པ་དང་། གཞན་ལ་གཞོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་དང་།
ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྩ་འབྲུལ་ལ་སོགས་པས་གཞན་མཁྱེད་བར་བྱས་ཏེ་ལམ་ལ་འཕྱུང་བ་
དང་། ཡང་དག་པའི་གདམས་ངག་བྱིན་པས་ཐོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་བསྐྱོས་པས་མི་
ཟད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་ཅིང་ཐར་བྱིན་དུག་ལ་རྟག་
ཏུ་འཕྱག་པ་དང་། མི་མཐུན་སྟོགས་ཀྱིས་ཟེལ་གྱིས་མི་རྟོན་པས་པར་བྱིན་ལ་དེས་པར་འཕྱག་པ་དང་།
ཆོས་ལ་སྒྲ་རི་བཞིན་གྱི་མོངས་པ་དང་བྲལ་བས་ཤེར་བྱིན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ལ་ཡོངས་སྟོང་བ་
སྤང་ཞིང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྦྱོན་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་སྐད་དུ།

ལས་ནི་རྗེས་སུ་འཛིན་བྱེད་དང་། །གཞོད་མི་བྱེད་དང་དེ་ལ་བཟོད། །

ཡོན་ཏན་འཕེལ་དང་འཕྱུང་བྱས་དང་། །རྩམ་པར་ཐོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། །

མི་ཟད་པ་དང་རྟག་འཕྱག་དང་། །དེས་པར་ཡོངས་སྟོང་སྦྱོན་པར་བྱེད། །ཅེས་སོ། །

བཞི་བ་ནི། ས་བརྩལ་ལ་པར་བྱིན་བརྩལ་ལ་བཞིན་དུ་དེ་དེ་གཙོ་ཆེ་ལ་གཞན་པས་པའི་ཚུལ་དུ་
སྟོང་དོ། །དེ་སྐད་དུ།

བྱང་པར་ཅན་དང་བྱང་མེད་ནི། །ས་བརྩལ་དག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །

བདུན་པ་ལ། ས་བརྩལ་མཉམ་གཞག་ན་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བྱང་པར་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན།
ལྷ་མས་ཆོས་ཉིད་མ་རྟོགས་པར་ཐལ་ཡོ། །མེད་ན། སྤངས་པ་བྱང་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེ་སྟོན་
པ་ནི།

འབྲེལ་ཆེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའི་ཞེས་བསྟོན་པས་ཆ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྟོགས་སུ་བྱིན་ཀྱང་དེས་པ་སྟོང་པ་ལ་སྟོས་ནས་ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་བའི་
དོན་གྱིས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་བྱིར་ཞེས་པའི་དོན་བཤད་དེ་བསྟན་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་ཉིད་ཙམ་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱང་པར་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། དེས་པ་སྟོང་པ་ལ་སྟོས་ནས་བྱང་པར་ཡོད་
པར་བསྟན་པ་དང་། ཚད་སྤང་དང་གསུམ་སོ། །

དང་པོ་ལ། ས་དང་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
པར་བྱད་མེད་དེ། མཐོང་ལམ་དུ་ཆོས་ཉིད་ཅམ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དེ་ཉིད་སྒྲོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་
རྒྱུ་མཆན། ཆོས་ཉིད་ཆམས་མེད་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

ཇི་སྐད་དུ།

གཅིག་གི་སྒྲོང་ཉིད་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ཀུན་གྱི་སྒྲོང་པ་ཉིད། །ཅེས་སམ།

འཇམ་དཔལ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཅིག་ཡང་དག་པའི་མཐའ་གཅིག་ཡིན་ན། ཞེས་པས་སོ། །བྱབ་
པ་ཡོད་དེ། ཆམས་མེད་པ་གཅིག་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་རྟོགས་མི་འཐད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།

དོན་གྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །

ཆད་མ་རྣམས་ཀྱི་བརྟག་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་སོ། །

དེས་ན་སྒྲོམ་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་བྱིན་སྒྲོམ་པ་སྟེ། འཕགས་པས། ཇི་ལྟར་
མཐོང་བའི་དངོས་པོ་ལ་མངོན་དུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པས་དངོས་པོ་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་
དང་། ཨ་བླུས། མཐོང་བ་ཁོ་ན་རྒྱུ་དུ་ཤེས་པ་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ལ་ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཉམ་གཞག་ན་ཆོས་ཉིད་ཅམ་རྟོགས་པར་བྱད་པར་མེད་ཀྱང་ངེས་པ་སྤྱེད་ཚུལ་
ལས། སྤང་བྱ་སྤྱང་ཚུལ་ལས། ཇི་མས་དག་པ་རྟོགས་པའི་བྱད་ཡོད་དེ། འདི་ལྟར། ས་དང་པོར་ཆོས་
ཉིད་དེ་བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་འཕྲོ་བའི་དོན་དུ་རྟོགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ། གཉིས་པ་
ལ་ཆོས་ཉིད་དེ་སྤྱི་པ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་དུ་རྩད་བར་རྟོགས་པས་མཆོག་གི་དོན་དང་། གསུམ་པར་ཐེག་
ཆེན་གྱི་སྤྲེ་སྤྲང་ཐོས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པའི་དོན་གྱི་མཆོག་ཏུ་དང་།
བཞི་པར་ཆོས་ལ་སྤྱེད་པ་མེད་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་དོན་དང་། རྩ་པར་མེམས་དང་བསམ་པ་
རྣམ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་བརྩམ་རྟོགས་ཏེ། བདག་གཞན་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་དུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་
རྒྱུད་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དང་། དུག་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་གི་ཆོས་གང་
ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་དག་པ་མིན་པའི་དོན་དང་། བདུན་པར་མདོ་ལ་

སོགས་པའི་ཚེས་ཀྱི་མཚན་མ་ཐ་དད་མི་འབྱུང་བས་ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་དང་། བརྒྱད་པར་མི་སྤྱེ་བའི་
 ཚེས་ལ་བཟོད་བ་ཐོབ་པས་ཀྱང་བྱང་ཁྱི་གང་མེད་པར་རྟོགས་པས་ཁྱི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་པའི་དོན་དང་།
 ཉོན་ཡིད་གནས་སྒྱུར་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ལ་དབང་བ་དང་། དབང་ཤེས་ལྷ་
 ཡུལ་དང་བཅས་པ་གནས་སྒྱུར་པས་རི་ལྷ་འདོད་པ་བཞིན་སྟོན་པ། ཞིང་དག་པ་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་
 ཏུ་དང་། དགུ་པར་སོ་སོར་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཐོབ་པས་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། བརྒྱ་པར་རི་
 ལྷ་ར་བཞེད་པ་བཞིན་སྤྱུལ་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པས་ལས་ལ་དབང་བའི་གནས་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་
 ཏེ། དབང་དེ་གཉིས་ཡིད་ཤེས་གནས་སྒྱུར་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཚེས་ཉིད་བརྒྱ་ལ་སྤྱིབ་པ་བརྒྱ་ཡང་
 གངས་བཞིན་ཏུ་སྟོང་ངོ་། །

དེ་སྐད་དུ།

ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་དོན་མཚོག་གི་དོན། །རྒྱན་མཐུན་དོན་གྱི་མཚོག་ཉིད་དང་། །

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་དོན་དང་། །རྒྱད་རྣམས་ཐ་དད་མེད་དོན་དང་། །

ཉོན་མོངས་རྣམ་དག་མིན་དོན་དང་། །ཐ་དད་མེད་པའི་དོན་ཉིད་དང་། །

ཁྱི་མེད་འཕེལ་བ་མེད་དོན་དང་། །དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡི་གནས། །

ཚེས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་མ་རིག་པ། །ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་སྤྱིབ་པ་བརྒྱ། །

ས་བརྒྱའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །གཉེན་པོ་དག་ནི་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

དབང་བཞི་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཡང་། །ཡིད་དང་འཛིན་དང་རྣམ་པར་རྟོག་ །

སྒྱུར་བྱིར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་དང་། །ཞིང་དང་ཡེ་ཤེས་ལས་དག་ལ། །

དབང་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དབང་དེ་མི་གཡོ་ལ་སོགས་པའི། །

ས་གསུམ་ལ་ནི་རྣམ་བཞི་སྟེ། གཅིག་ལ་རྣམ་གཉིས་དེ་ལས་གཞན། །

དབང་རེ་རེ་ནི་འདྲ་བ་ཡིན། ཞེས་སོ། །

ཡང་སྐྱུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་བཞེད་པ་ལྟར། ས་བཅུའི་མཉམ་གཞག་རྣམས་ཆོས་དབྱིངས་སྒྲིམ་བྱལ་ལ་
སྒྲིམ་མཐའ་བཞེ་གང་དུངང་འཛིན་པ་མེད་པས་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །རྗེས་ཐོབ་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་ན་བྱུང་བར་ཡོད་པས་སའི་བྱུང་བར་འཐད་དོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་འོན་
ནི། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་གནས་སྐབས་ཁོ་ནར་པར་བྱིན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པའི་བྱིར་ས་གཞན་དེ་
དག་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེ་ན། བདེན་ཏེ། ས་ཐམས་ཅད་ནི། མཚན་ཉིད་གཅིག་པའི་བྱིར་སོ་ག་
ལས་འདས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་སྒྲིམ་རྣམས་བྱུང་བར་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །དག་པ་ལོ་ག་པའི་གནས་སྐབས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་ནི། ཁ་ཅིག་མཐོང་བའི་སྐད་ཅིག་མས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ཁ་ཅིག་སྒྲིམ་པས་བསྒྲུབ་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །སའི་བྱུང་བར་རྣམ་པར་བཞག་མཐའ་དེ་ལ་སྒྲིམ་པའི་བྱིར་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་
སོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཆོས་ཉིད་ཆ་མེད་པས་གཅིག་རྟོགས་པ་ན་ཐམས་ཅད་རྟོགས་ན། མཐོང་ལམ་པ་
ཆོས་ཅན། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་ཐལ། ཆོས་ཉིད་མཐའ་དག་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །འདྲོད་
ན། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་ཐོབ་པར་སྦྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་ཁོ་ལ་བའི་
མཚན་ཉིད། ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་རྟོགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་མི་འཐད་དོ། །ཞེས་པ་
དང་འགལ་སོ། ཞེ་ན། འདི་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདྲོད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཉམ་
གཞག་བྱུང་མེད་དོ། ཞེས་འདྲོད་ན། དེ་མི་འཐད་དེ།

ཐོགས་མེད་ཀྱིས།

སྦྱིན་མཐོང་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་འདིར་ཁྱོད་ཕྱོགས་གཅིག་སྒྲོ་གྲོས་ཅན། །

སྒྲོ་མིག་དག་པའི་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཐོང་མ་ལགས། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁྱེད་ཚོས་སྒྲུབ་དག་ཚོ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པ། །

ཤེས་བྱ་མཐའ་མེད་མཁའ་དབྱིངས་ཁྲུབ་པ་དེ་དག་གིས་ཀུན་མཛོད་། །

ཞེས་བྲངས་པ་དང་འགའ་ལོ། །

དེས་ན། རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཤིང་རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ཅམ་ཞིག་མཛོད་བར་ཐལ་ཟེར་ན། འདོད་དེ།

ལྷན་དེ་བས།

གང་གིས་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོད་པ། །དེ་ཡིས་དངོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཛོད་། །

ཞེས་བསམ་མཛོད་ལམ་གྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ཉིད། ཇི་མ་མ་ལུས་
པ་དག་པ་ན་རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲུབ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རོ་བོ་ཚོས་ཉིད་ཐ་དད་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །མདོ་ལས།
ས་བརྩལ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲིང་པོ་ཅུང་ཟད་མཛོད་རོ། །ཞེས་
སོ། །རོ་བོ་ཉིད་སྒྲུབ་ཁྱེད་པར་མ་ལུས་པ་མཛོད་བར་ཐལ་ཟེར་ན། ཁྲུབ་པ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཚོ་བྱར་གྱི་ཇི་མ་
མ་ལུས་པས་དབེན་བས་བྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་མཛོད་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆ་མེད་དུ་མ་གྲུབ་སོ། །མཛོད་ལམ་པ་
ཚོས་ཅན། མཚོག་གི་དོན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྤྱི་བ་བ་རྣམས་སྤངས་པར་ཐལ། ཚོས་ཉིད་དེ་དག་རྟོགས་པའི་
བྱིར་ཟེར་ན། རྟོགས་པ་ཅམ་ཡིན་པ་ལ་ཁྲུབ་པ་མེད། གསལ་ཞིང་དེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟགས་
མ་གྲུབ་སྟེ། ས་དང་པོར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་གསལ་ཞིང་དེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་སུ་རྟོགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་
ཡོད་ལ། གང་གོ་མས་པ་གསལ་ཞིང་དེས་པ་སྐྱེད་རྒྱས་པ་དེའི་སྤྱི་བ་པ་སྤོང་གི་མཛོད་བཅམ་གྱིས་སྤྲོང་མི་
རྒྱས་ཏེ། དཔེར་ན། བྱམ་པ་དང་། རླན་ཅིག་མ་མཛོད་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བྱམ་པ་མ་ཡིན་དུ་འཛིན་པ་
སེལ་གྱི། རྟག་འཛིན་བསལ་མི་རྒྱས་པ་བཞིན་ནོ། །

ཨ་མྱུས། ཆ་གང་གོ་མས་པ་གསལ་བ་ཉིད་ལ་སོགས་པས་སྟོ་བརྟགས་པའི་རྣམ་པ་སེལ་བར་རྒྱས་
པ་དེ་ཁོ་ན་ལ་དེའི་གོགས་ཀྱི་སྤྱི་བ་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་ཆད་མ་ཉིད་ཡིན་གྱི། གཞན་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རླན་ཅིག་
མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན། འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོའི་སྟེ་བོ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་ཅི་
ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་རྗེ་ཅམ་ཞིག་གསལ་བར་བྱས་ན། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་

པའི་རྒྱ་མཚན་དང་བུལ་བ་ཙམ་གྱིས་དེ་རྣམས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བྱིར་རྒྱུ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་
མཐོང་སྤང་རྣམས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བས་སྤོང་གི་སྒྲིམ་སྤང་ནི། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་མི་རུས་
སོ། །ཉན་རང་མཐོང་ལམ་བ་ཆོས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མཐོང་བར་ཐལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
མཐོང་བའི་བྱིར་རྒྱུ། །ཞེ་ན། ལྷ་སྤྱུབ་ལ་སོགས་པ་འདོད་བ་ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཇེས་ཐོབ་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་ཡོད་དོ། །ཞེ་ལོ། །ཡང་ན། ཆོས་ཉིད་ཆགས་མེད་བ་གཅིག་ལ་སྒྲོ་མ་འབྲུལ་བ་གཅིག་གིས་མཐོང་མ་
མཐོང་ཆ་གཉིས་མེད་ཀྱི། དེ་དག་གི་ཡུལ་མི་རྟག་སོགས་སྒྲིམ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བུལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཆ་
གས་མེད་པར་མ་བྱུབ་ཅིང་། ཤེས་པ་དེའང་སྒྲིམ་བུལ་ལ་ལྷོས་ཏེ་མ་འབྲུལ་བ་མིན་ནོ། །བྱིན་ཅི་ལོག་
དུ་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པ་དང་། མདོ་སྤང་འདས་ལས། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རིགས་མ་མཐོང་སྟེ། ཉིང་དེ་འཛིན་གས་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། ཤེས་རབ་གས་རྒྱུང་བའི་བྱིར་རྒྱུ། །བྱང་
སེམས་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་མོད་ཀྱི། མི་གསལ་ཏེ། ཤེས་རབ་གས་ཆེ་བའི་བྱིར་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་གས་
རྒྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་བས་སོ། །གལ་ཏེ་མི་གསལ་བའི་དོན་ཅི། མི་གསལ་བར་སྤང་བ་ཡིན་ནམ། མ་དེས་
བ་ཡིན། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། མཉམ་གཞག་ན་སྤང་བ་གཏན་མེད་པའི་བྱིར་རྒྱུ། །གཉིས་བ་ལྟར་ན། སྤང་
བྱས་པོན་སྤོང་བྱེད་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
བ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་སྤྱེས་པ་དེའི་ཆེ་བྱང་སེམས་ཀྱི་མཐོང་བའི་
ལམ་ཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྒྱུན་མེད་དེ། གསལ་བར་བཤད་པ་ནི། མཐོང་སྤང་གི་
སྤྱིབ་པ་སྤངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་དགོངས་ལ། མི་གསལ་བ་ནི། སྒྲིམ་སྤང་
གི་རྒྱུ་མས་མ་དག་པས་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་མི་གསལ་བ་སྟེ། དར་ལས་ཆོད་པའི་བྱམ་པ་མཐོང་བ་བཞིན་
ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། སངས་རྒྱུས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཨ་ལྷུས། ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཉིད་དུ་འཕས་ལེན་ན། རྣམ་པར་
རྟག་པའི་བདག་ཉིད་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་པ་མེད་པའི་བྱིར་ད་ལྟར་ཁོ་ན་རྟགས་པ་ཐམས་
ཅད་རྟོགས་པས་ན། སངས་རྒྱུས་ཉིད་རྟོགས་པར་འགྱུར་ལ་ཞེས་སོ། །དེས་ན། མ་དེས་པའི་མི་གསལ་
བ་ཡིན་ཡང་སྤང་བྱས་པོན་སྤོང་བྱེད་དུ་མི་འགལ་ཏེ། ས་པོན་གང་སྤོང་བའང་སྤངས་པ་དེ་ལ་ལྷོས་ཏེ་མི་
གསལ་བ་མིན་པའི་བྱིར་རྒྱུ། །

རྒྱུགས་དང་པོ་ལ། སྤྱིབ་དཔོན་འདི་དང་ཆོས་བཤེས་ལ་སོགས་པས་མཉམ་གཞག་ན་སྤང་བ་ཡོད་

བར་འདོད་དེ། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་དངོས་མོར་སྒྲུབ་པ་འདི། རྟོན་དམ་པར་དབྱེད་ན་རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྲུབ་མ་ལྟ་བུ་
 ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་པད་འདབ་ལྷར་མ་འདྲེས་པར་མཐོང་བ་དེའི་དུས་སུ་ཡོད་མེད་གང་དུ་འང་མི་འཛིན་པ་སྒྲོ་
 སྒྲར་དང་བྲལ་བའི་མི་རྟོག་པ་སྦྱེདོ། །དེས་ན་མིག་བརྩམ་པ་ལྟར་ཅིའང་མི་མཐོང་བ་མཐོང་ལམ་མིན་གྱི།
 ལྷ་ཚོགས་མཐོང་ཡང་སྒྲོ་སྒྲར་དང་བྲལ་བ་མཐོང་ལམ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་མདོ་ལས། ཅི་ཡང་མཐོང་བ་མེད་
 པ་ནི། རྟོན་དམ་པ་མཐོང་བའོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེ་ནི། ས་དང་ཐོ་ནས་བདུན་པའི་བར་
 དུ་སྒྲོ་སྒྲར་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་ཞེས་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་གཞུང་ངོ། །ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་དུ་སྒྲ་ཚོགས་
 འདི་དག་རྒྱལ་བླན་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲུང་ལ་མེད་པར་ཡང་མི་རྟོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ནི། དེ་མི་འཐད་
 དེ། ལུལ་དེ་ལ་ཤེས་པ་མི་སྦྱེ་བའི་དོན་ནི། མཐོང་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། མཐོང་བ་མེད་པ་ཁོ་ནའི་སྒྲིམ་པ་
 ནི། མཐོང་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཀ་བ་སོགས་མ་མཐོང་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐོང་ཞེས་ཟེར་བ་བཞིན་དུ།
 གཞུགས་སོགས་བདགས་པའི་ཚོས་གང་ཡང་མ་མཐོང་བ་ནི། རྟོན་དམ་པ་མཐོང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཞབས་
 གྱིས། ལུལ་ནི། འདུས་བྱས་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་འགལ་བས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དབེན་
 པར་སྦྱོད་ལུལ་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཞུངས་ལས།
 རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ངོས་དང་འདྲ་བར་རྒྱགས་སུ་རྒྱུད་
 རོ། །རྗེས་ལ་ཐོབ་པས་ནི། ཚོས་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་པ་ལྟ་བུའི་བར་དུ་གཟིགས་སོ། །ཞེས་པ་དང་། གུ་མུས།
 མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་སྐབས་ན། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་ལྟོག་པ་ན་དམིགས་པ་
 ལ་སོགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་མི་གསལ་ན་ནི་རྩ་བ་མཁྱེན་པ་མིན་པར་འགྱུར་ཏེ།
 ཚོས་ཉིད་གསལ་མི་གསལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེ་ན། ཚོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་སྒྲོ་བྱི་མས་
 དག་མ་དག་གིས་གསལ་མི་གསལ་དུ་བཞག་སྟེ། རྣམ་མཁའ་དག་པ་ལ་མིག་དག་མ་དག་གིས་གསལ་
 མི་གསལ་དུ་བཞག་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན། ཁྱེད་གསལ་བར་འདོད་པ་ལའང་དེར་འགྱུར་རོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། ས་ཕྱི་མ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཐར་རྒྱག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་ཀྱང་
 ཏུ་འདྲ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། མཚམས་སྒྲར་དང་། སའི་ཚོགས་དངོས་བཤད་པ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ལ། གསུངས་
 ཞེས་པ་དང་། །གང་ན། པར་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་བཅད་ཉི་ཤུ་ཙགས་སོ། །གང་ལ་ན། རྟོགས་པ་ཕྱི་མ་དང་

དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་སའི་ཆོགས་པའོ། །གང་གི་ཕྱིར་ན། ཐབས་གང་གིས་ས་བརྩ་ཡོངས་
སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་པའི་ཆོས་གང་དག་ཡིན་པ་དེ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རི་ཅམ་གྱིས་ན། ཐེག་ཆེན་ལ་
ཡང་དག་བར་ཞུགས་པ་ལགས་ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུའོ། །འོ་ན། ས་ཐོབ་ཐེན་སྤྱོད་ངས། ས་ཐོབ་པ་སྤྱོད་
ཞེ་ན། རང་གི་ས་དེ་ཐོབ་ཐེན་བྱེད་པར་སྤྱོད་ཞིང་ས་གོང་མའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྒྱར་ཡང་ངོ་། །འབྲེལ་
ཆེན་ནས། ས་གང་གི་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར་པའི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་རྣམས་རི་མིན་མ་རྩོགས་པ་དེ་
མིན་དུ་ས་དེ་ཡིན་ལ། རྩོགས་ནས་ནི། ས་གཞན་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ། རྒྱ་ས་དགའི་ཡོངས་སྤྱོད་དང་། འབྲས་བུ་ས་བརྩ་པའི་མཆན་ཉིད་གཉིས་སོ། །དང་པོ་
ལ། ས་དང་པོ། གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པ། ལྷ་པ། འབྲེལ་པ། བདུན་པ། བརྒྱུད་པ། དགུ་པའི་ཡོངས་
སྤྱོད་དང་དགུ་ལས། དང་པོ་ལ། ཅ་པ། འབྲེལ་པ་གཉིས་ལས། ཅ་པ་ལ། སྤྱོད་བྱེད་ཐབས་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་
ཤེས་རབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་ངང་ངོ་། །གང་ན། ས་དང་པོ་ནིའོ། །གང་གིས་
ན། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་རྣམས་པ་བརྩ་ཡིས་སོ། །བརྩ་གང་ཞེ་ན། དགེ་བ་སྦྱུབ་པའི་ལྷག་བསམ་དང་། སེམས་
ཅན་ལ་བན་པའི་དངོས་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་པ་ཉིད་
ཀྱི་ཆད་མེད་བཞི་སྦྱབ་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་སྦྱིན་པ་གཏོང་བ་དང་། དེ་དག་བྱེད་པའི་
བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ཐེག་དམན་ལ་མི་ལྟོས་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ལུས་ཆོལ་
བ་དང་། ཏྲག་ཏུ་བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་པའི་སེམས་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྦྱར་
རྟོགས་པ་སྟེ། མཐོང་ན་དགའ་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞུང་ཁ་ཅིག་ལས། སྦྱར་གཏོང་ཅེས་འབྱུང་སྟེ།
དེ་ལ་སེམས་གཏོང་བ་འཇམ། སྦྱར་གྱུར་ན་དགའ་བ་སྟེ། སྤྱི་ཏལ་ག་ཏེས་འབྱུང་བས་སོ། །སེམས་
ཅན་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོན་པ་དང་། དམ་བཅའ་རྩོགས་པར་བྱེད་པ་བདེན་པའི་ཆེག་ནི། བརྩ་པ་ཡིན་
པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྤྱོད་བྱེད་བརྩ་པོ་འདི་དག་རང་རང་གི་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་ནས་མཁའ་སྦྱུ་མ་ལྟ་
བྱུར་རྟོགས་ཏེ་བསྟོམས་པས། ས་དང་པོ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །མདོ་ལས། ས་དང་པོ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་བརྩ་པོ་འདི་དག་བྱ་སྟེ། བརྩ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། མི་
དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། འཛོལ་པ་

ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་རོ། །གང་ན།

བྱང་ཚུབ་ལ་ནི་ཉེ་བ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་སྒྲུབ་མཐོང་བ་ལ། །

རབ་ཏུ་དགའ་བ་སྤྱེ་འགྱུར་ཏེ། །དེ་ཕྱིར་རབ་དགའ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །

ཞེས་བཤམ། སྔོན་མ་བྱང་པའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པའི་དགའ་བ་སྤྱེས་པས་ན། ས་དང་པོ་རབ་ཏུ་
དགའ་བའོ། །གང་གིས་ན། ཐབས་ཤེས་གཉིས་ལས། ཐབས་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་ཏུ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་གཞི་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་དོན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གྲ་གྲུ་མེད་པའི་བསམ་བ་དང་།
རང་གི་དགོས་པ་ཆོས་སྤྱུང་དང་། གཞན་གྱི་དགོས་པ་འཕྲིན་ལས་ལ་པན་བ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཛིན་ཅིང་
རྣམ་མཐུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་བྱམས་
པ་སོགས་ཏེ། བསམ་བ་གསུམ་དང་། གཞན་ཟང་ཟེང་གིས་སྤྱད་པའི་སྦྱོར་བ་བདོག་པ་ཕྱི་ནང་གི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཉན་པའི་ཕྱིར་རྣམ་མཐུན་ལ་འཕོད་པའི་
དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ནས་མཁྱུ་བར་བྱེད་བ་དང་། བརྗོད་བྱ་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་
དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་མ་ལུས་པ་འདོད་ཅིང་ཆོལ་བ་དང་། རྒྱུད་མ་སྤྲིན་པས་བྲིས་ན་གནས་པ་
ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་ཞིང་ཆེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་ལུས་སྤྱང་བ་དང་རྟག་ཏུ་ཐུན་མེད་
པའི་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་སྤྱུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་བ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྲིན་པའི་དོན་དུ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་
དགེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། རི་སྐད་དུ་སྤྱུས་པ་བཞིན་བྱེད་པ་བདེན་པར་སྤྱུ་
བཞིན་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བརྩམ་སོ། །བརྩེ་དགོས་ཞེས་ན། ས་དང་པོའི་ཡོན་
ཏན་རྣམ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོགས་པར་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱང་པའི་རྒྱའི་བྱང་པར་བརྩེ་པོ་རང་རང་གི་ངོ་མོ་ཉིད་མི་དམིགས་པར་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་དག་ཁོ་རྣམ་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཅ་བ་ནི། ས་གཉིས་པར་རྩེ་བཞི་ཐེག་ཆེ་བས་རྩེ་བཞི་ཐེག་གསུམ་
དང་། དེ་བྱམས་པས་སྤེལ་བས་བྱས་པ་ཤེས་ཤིང་བྱིན་དུ་གཞོ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ལ་མི་ལྟ་

བས་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་སྡོད་དུ་བྱུང་བའི་གཞན་དོན་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙམ་བ་སེམས་ཅན་ལ་སྡོད་བཅེ་ཆེ་བ་དང་། གུས་པ་བསྐྱེད་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་མ་ལ་འགྱུར་སྟེ་གདན་སྟོབ་སོགས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱིས་སྟེ་བས་སྐྱེ་མ་ལ་གུས་པ་སྟན་ཅིང་དོན་སྦྱབ་པ་དང་། ཆོགས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་རྒྱལ་ཁྲིམས་ནས་བཟངས་པའི་བརྒྱུད་པ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་ས་གཉིས་བ་སྦྱང་རོ། །མདོ་ནི། ས་གཉིས་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་བརྒྱུད་ཡིད་ལ་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འགྲེལ་པ་ལ། རོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། །གང་ན།

འཆལ་རྒྱལ་རྩོམ་པའི་ཕྱི་བྱེད་ཀྱི། དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ཞེས་བྱ། །

ཞེས་པས་རྒྱལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་། ཐེག་དམན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱི་མ་མེད་པས་ན། ས་གཉིས་པ་ཕྱི་མ་མེད་པའོ། །ཐབས་གང་གིས་ན། དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དང་། ཉེས་སྦྱོང་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་ཉན་རང་གི་ཡིད་བྱེད་སྤངས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཕན་པ་ཅུང་ཟད་ཅིག་བྱས་པའང་ཉན་པས་རྒྱུད་བར་མི་བཅི་ཞིང་མི་བརྟན་པར་ཕྱིན་དུ་གཞོ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་གཞོད་པ་བྱས་པ་དང་། སོགས་པར་དུ་ཁ་དང་ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱབ་པ་ལ་འགྱུར་པ་མེད་པ་དང་། སྟེ་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་དེ་དེའི་ཕྱིར་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་དཔུལ་པར་གནས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། ཉེ་བར་ལུང་འབོགས་པ་མ་ཁན་པོ་དང་། སོགས་པ་སྦྱོབ་དཔོན་ལ་སོགས་པ་ལ་འདུད་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་བྱས་ནས་དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་རི་ལྟ་བུ་བཞེན་སྦྱབ་པ་དང་། ལས་གཞན་མེད་པར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕྱིན་དུག་ལ་བརྩོན་ཞིང་སྦྱོར་བས་སྦྱབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བརྒྱུད་གྱིས་སོ། །ཤེས་རབ་རི་ལྟ་བུས་ན། སྤྲུལ་སྤང་པོར་བསྟན་པ་བཞེན་དུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟེན་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་པ་བརྒྱུད་གྱིས་སོ། །བརྒྱུད་ཅི་དགོས་ཞེས་ན། ས་གཉིས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྒྱུད་དགོས་ཉེ། སྤྲུལ་བཞེན་ཞེས་དོན་གཉིས་སུ་བྱང་སྟེ། འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ། ཅ་བ་ནི། རང་གཞན་གྱི་མེས་རབ་སྦྱང་བ་མང་དུ་ཆོས་བས་མི་ངོས་བཞིན་དང་།
 བར་ཟིང་གི་རྟེན་པ་འདོད་པ་མེད་པར་ཆོས་སྦྱོན་པ་གཉིས་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སྦྱང་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་ཀུན་
 སྦྱང་བ་དང་། བྱ་དཀའ་བའི་སྦྱང་བ་སྦྱང་བ་འཁོར་བའི་ཉེས་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་
 སེམས་སྦྱང་བ་དང་ཆོས་པ་དང་ཁྱེད་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། རྣ་
 ལུ་ས་གསུམ་པ་སྦྱང་ངོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་གསུམ་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ལ་གནས་པར་
 བྱ་སྟེ། ལྷ་གང་ཞེན། འདི་ལྷ་སྟེ། མང་དུ་ཆོས་བས་མི་ངོས་ཞིང་། དེ་ལ་འང་མི་དགེར་མངོན་བར་མ་ཞེན་
 པ་དང་སོགས་སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བར་ངོ། །གང་ན།

ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་བ་ཆེན་པོ་ནི། །ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་ཕྱེད་པ། །

ཞེས་པའི་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྦྱོབ་ས་ཀྱིས་རང་གཞན་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱང་བ་ཕྱེད་བས་ས་གསུམ་པ་འོད་
 ཕྱེད་པའོ། །གང་གིས་ན། སངས་རྒྱུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཉན་བས་ངོས་མི་མེས་
 པར་འཛིན་པ་དང་། རྟེན་པ་དང་། སོགས་པ་བཀུར་སྟེ་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་ལྷ་བའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་
 ཆོས་རབ་དུ་སྦྱོན་པ་དང་། རང་གི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྟེན་སྦྱང་དང་། བརྟེན་པ་སེམས་ཅན་ཀུན་ཏུ་
 སྦྱང་བའི་དགེ་བ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེར་བསྡོར་བ་དང་ཐན་བཅུགས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་དང་མི་མཐུན་པ་
 གཞོད་པ་ཕྱེད་པ་དང་ཕྱིན་དུ་མི་གཞོ་བ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་བའི་ཉེས་པ་མཐོང་བས་གཞན་དོན་ལ་ཡོངས་
 སུ་མི་སྦྱོ་བ་དང་། རང་ལ་ལྟོས་ནས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་མི་ཕྱེད་པ། ངོ་ཆ་མེས་པ། གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་མི་
 དགེ་བའི་ཆོས་མི་ཕྱེད་པ། ཁྱེད་ཡོད་པ། ཉན་རང་གི་ཡིད་ཕྱེད་སྤངས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་བུའི་ཡོངས་སུ་
 སྦྱང་བ་རྣམས་ལ་ལྷ་པོས་སོ། །རྩི་ལྷ་བུས་ན། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་ངོ་མོ་ཉིད་དུ་མི་རྟོག་པའི་མེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་
 པས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་པས་སོ། །

བཞི་པ་ལ། ཅ་བ་ནི། རྟགས་ཉེ། དཔེན་པར་གནས་པ་དང་། རང་དོན་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་འདོད་པ་
 འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། ཆུང་དུས་ཆོག་མེས་པ་དང་། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་རྟོགས་པ་ཡང་དག་པར་སྡོམ་
 པ། ཆོས་ལ་ངེས་རྟོག་གི་བཟོད་པ་མི་གཏོང་བར་བསྐྱེད་ཅིང་བསྐྱེན་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་གསུམ་ཡོངས་སུ་
 མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་སྦྱང་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་

བ་མེད་ཅིང་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་བ་དང་། ལུས་ལ་སོགས་པ་བདོག་པ་ཀྱན་གཏོང་བ་དང་།
དགེ་བ་ལ་སེམས་མི་ཞུས་བ་དང་། དངོས་པོར་ལྷ་བ་མེད་པ་སྟེ། བརྩས་ས་བཞི་བ་གཞོན་ནོ། །མདོ་ནི།
བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བཞི་བ་ལ་གནས་པས་ཆོས་བརྩ་པོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་གཏང་བར་མི་བྱའོ། །བརྩ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྷ་སྟེ། དགོན་པར་གནས་པ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། གཞོན་པ་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བྱང་པོ། །གང་ན།

འདི་ལྷ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་ཆོས། །རབ་ཏུ་སྟེག་ཕྱིད་ཡོད་ལྷ་བྱ། །

དེ་དང་ལྷན་སྦྲེལ་ས་དེ་ནི། །གཉིས་པོ་སྟེག་པས་འོད་འཕྲོ་ཅན། །ཞེས་བསམ།

བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་མཐུན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་སྟེག་པའི་མེ་ཡིན་པས་ས་བཞི་བ་འོད་འཕྲོ་
བ་ཅན་ནོ། །གང་གིས་ན། ཉན་རང་གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དཔེན་པའི་དགོན་པར་གནས་པ་དང་། རྟེན་པ་ས་
ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་མདོན་པར་འདོད་པ་མེད་པ་དང་། རྟེན་པ་དངོས་པོ་བྱེད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ལ་དེ་བས་
ལྷག་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། ཐོབ་པ་ལ་རྫོམ་པ་མེད་པ་དང་། ཟས་བཟང་པོ་དང་། ཡང་ཡང་བ་དང་།
ལེན་པ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་བསོད་སྙོམས་བ་ཉིད་དང་། སོགས་པ་སྟན་གཅིག་བ་དང་། ཕྱིས་མི་
ལེན་པ་སྟེ། ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གོས་བཟང་པོ་དང་། འཇམ་པོ་དང་། མང་པོ་ལ་ཞེན་པ་
དགག་པའི་ཕྱིར་ཐུག་དར་ཁོད་བ་དང་། ཕྱིད་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་པ་སྟེ། གོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པ་གསུམ། གནས་འདུ་འཛི་ཅན་དང་། རྟེན་གཡོགས་ཅན་དང་། བསྐྱར་བ་དང་། གནས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་
ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་དགོན་པ་ལ། རྒྱ་གཞུང་མེད་པ། ཤིང་བྱུང་བ། དུར་ཁོད་པ་སྟེ། གནས་ཀྱི་དབང་དུ་
བྱས་པ་བཞི། ཉལ་སོགས་དང་། འདུག་ས་སྦྱོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དགག་པའི་ཕྱིར་ཅོག་བྱ་བ་དང་། གཞི་རི་
བཞེན་པ་སྟེ། སྦྱོང་ལམ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཉེ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་གཉིས་ཡང་དག་པར་
སྦྱོས་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱངས་པ། སྟོག་དང་། སོགས་པ་མེད་ས་སྦྱོང་བ་ལ་སོགས་པའི་
ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུགས་སྟེག་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་
ལྷ་བས་སྦྱོང་ཅིང་འདོད་པའི་སེམས་མི་བསྟེན་པ་དང་། གཏུལ་བྱའི་སྦྱོང་དང་འཆམ་པར་རྟག་འཛིན་བསྟོན་
པའི་ཕྱིར་མུ་རན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞིལ་ཞིང་འདས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདོག་པ་ཞོར་དང་། གཉེན་སྟུག་

དང་། ལུས་སྒྲིག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་རྒྱུ་ཡིན། ཚེན་པོ་གསུམ་དང་། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་
 སེམས་མི་ཞུམ་ཞིང་སྒྲོ་བ་དང་ལྷན་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཅིང་ཡང་མི་ལྟ་བ་དང་
 ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བརྒྱུ་སོ། ། ཇི་ལྟ་བུས་ན། སྒྲ་མ་ལྟ་བུ་ནམ་པ་བརྒྱུ་སོ། །

ལྟ་བ་ལ། ཅ་བ་ནི། འཛོམ་ཅེས་ཤང་ངོ། །གང་ན། ས་ལྟ་བ་ནི་དོ། ཇི་ལྟ་བུ་ན། ཡང་དག་པར་ཉ།
 རྒྱལ་པར་ངོ། །གང་གི་ཚེ་ན། ཁྱིམ་པ་སོགས་དང་འབྲིས་པ་དང་། སྒྲིན་བདག་གི་ཁྱིམ་པ་འཕྲེན་པ་སྟེ།
 སེར་སྒྲ་བྱེད་པ་དང་། བྱི་ནང་གི་འདུ་འཛིན་གྱི་འཛིན་གནས་སུ་གནས་སོགས་དང་། བདག་གི་ཡོན་ཏན་
 བརྗོད་དེ་བཟོད་པ་དང་། གཞན་སྒྲིན་བརྗོད་དེ་བརྒྱུ་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་ཡིན་པ་དཔྱད་སྤྱོད་
 འགྲོ་བའི་ལས་ཡང་ཡིན་པ་བརྒྱུ་དང་། ར་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་པས་ཁེངས་པ་དང་། སྒྲ་དོར་བྱིན་ཅི་ཅོག་ཏུ་ཞེན་
 པ་དང་། རྒྱོ་གྲོས་རན་པ་ཡིད་གཉིས་དང་། ཉན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་བཟོད་ཅིང་འདོད་པ་སྟེ། བརྒྱ་པོ་
 འདི་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་ནའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་ལྟ་བ་ལ་གནས་པས་ཚོས་བརྒྱུ་ཡོངས་སུ་སྤང་
 པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར། ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་བསྟེན་པ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་
 སོ། །འབྲེལ་པ་ལ། ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤང་ངོ། །གང་ན།

སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སྒྲིན་བྱེད་ཅིང་། །རང་གི་སེམས་ཀྱང་བསྤྱང་བའི་བྱིར། །

རྒྱོ་ལྟར་རྣམས་ཀྱིས་སྤང་དགའ་བ། །དེ་ཕྱིར་སྤང་དགའ་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་པས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་ཀྱིས་རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པར་
 མི་འགྱུར་བ་སྟེ། བྱ་དགའ་བ་གཉིས་བྱེད་པ་ས་ལྟ་བུ་སྤང་དགའ་བའོ། །གང་གིས་ན་རྟེན་པ་དང་། སོགས་
 པ་བཀུར་སྟེ་འཇགས་ཀྱི་དོན་དུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། སོགས་པ་ཁྱིམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་
 འགྲོགས་ཤིང་འབྲིས་པ་དང་། གཞན་ལ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་ཉེ་བར་མི་སྒྲིན་ཅིང་རྟེན་པ་ཐོབ་པ་ལ་སེར་
 ལྟ་བུ་བ་དང་། འཁོར་བའི་འདུ་འཛིན་སྒྲོ་བོ་མང་བའི་ཤོང་དང་། སོགས་པ་རང་དོན་གྱི་འདུ་འཛིན་རང་
 གི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་བདག་ལ་བསྒྲགས་པ་དང་། བྲག་དོག་གིས་གཞན་ལ་སྤོང་
 པ་དང་། སྒོག་གཅོད་སོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་ལས་བརྒྱུ་དང་། ཐོས་པ་དང་། སོགས་པ་རྩལ་ཁྱིམ་ས་
 སོགས་ཀྱིས་མཁས་ཤིང་བརྒྱན་པར་རྒྱུ་པས་བཤེས་གཉེན་གཞན་ལ་མི་འདུད་པ་དང་། དགེ་བ་ལས་

ཐོག་སྟེ་མི་དགེ་བ། མི་དགེ་བ་ལས་ཐོག་སྟེ་དགེ་བར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་དང་།
 སོགས་པ་ཐེ་ཆོས་ལ་སོགས་པ་སྒྲོ་སྒྲོས་ངན་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་གཏི་མུག་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མངོན་དུ་སྒྲིགས་པར་བྱེད་བཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུའི་སྤངས་བྱའི་མཚན་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་རྩ་ལ་བར་སྤོང་ཞིང་ཐོག་གཉེན་པོའི་ཆོས་དོན་ཏེ། སྤངས་བྱའི་ལྷགས་ཀྱིས་འཕངས་པ་
 ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་རྩམ་པ་བཅུས་སོ། །འདི་དག་པལ་ཆེར་མཐོང་ལམ་གྱིས་སྤངས་ཟིན་ཏོ། །ཞེ་ན། རགས་
 པ་རྩམས་སྤངས་ཀྱང་འདིར་སྤངས་པ་ལྟར་པར་ལེན་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །ས་བདུན་པ་ལ་འང་དེ་བཞིན་དུ་
 ཤེས་པར་བྱའོ། །རི་ལྷ་བུས་ན། སྤངས་བཞིན་དུའོ། །

རྒྱག་པ་ལ། ཅ་བ་ནི། འཛོལ་ཅེས་ཤང་ངོ། །གང་ན། ས་རྒྱག་པ་ནིའོ། །རི་ལྷ་ར་ན། ཡང་དག་པར་
 རོ། །གང་གིས་ན། ལམ་བསྐྱེད་པ་རྒྱག་དང་། ལམ་མིན་སྤངས་པ་རྒྱག་གིས་ཏེ། དང་པོ་ནི། སྤྱིན་པ་དང་།
 རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བཙོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་སྟེ། ཕྱིན་རྒྱག་རབ་
 དུ་རྫོགས་པས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ། ས་རྒྱག་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་རྒྱག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱིན་རྒྱག་གོ། ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སྤོང་མ་ཉན་ཆོས་དང་། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་
 གྱི་ས་ལ་དགའ་བའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་། རྫོང་ཉིད་ལ་སྒྲིག་པའི་སེམས་སྤངས་པ་དང་། མགོ་སོགས་
 བསྤངས་ན་མི་ཁྱུས་པ་དང་། བདོག་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་བཏང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་དང་། རང་ཉིད་
 དབྱལ་ཡང་སྤོང་བ་པོ་ལག་རྫོང་དུ་མི་སྤོང་བ་སྟེ། རྒྱག་གིས་སོ། །མདོ་ནི། གཞན་ཡང་། ཆོས་རྒྱག་ཡོངས་
 སུ་སྤངས་པར་བྱ་སྟེ། རྒྱག་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཆོས་ཀྱི་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤངས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །འགྲེལ་
 པ་ལ། ཀུན་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཤང་ངོ། །གང་ན།

ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་བརྟེན་ནས། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདལ། །

གཉིས་འདིར་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ས་ཞེས་བཤད། །ཅེས་པས།

ལུས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཁོར་འདས་མངོན་དུ་གྱུར་བས་ས་རྒྱག་པ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པའོ། །གང་གིས་ན། ཕྱིན་རྒྱག་རྫོགས་པ་དང་། དེའི་རྒྱས་སྤངས་བྱ་རྒྱག་སྤངས་པ་སྟེ། རང་
 དོན་གྱི་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་

པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས། ཉན་མོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་དགའ་ཞིང་མངོན་པར་འདོད་པའི་སེམས་
སྤོང་བ་དང་། ཚས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་ཚས་ཐམས་ཅད་དོ་བོ་ཉིད་མི་དམིགས་པ་
ལ་སྒྲག་པའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་སྤྱིན་པ་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་གོགས་
སྤོང་བ་པོའི་སྤྱོ་བོས། འོར་ལ་སོགས་པ་བསྐྱངས་ན་སེར་སྤྲུམ་ཟེལ་གྱིས་འོན་ནས་ཞུས་པའི་སེམས་སྤོང་
བ་དང་། ཕྱིན་པ་ལ་སྤྱོད་གཤེད་བཅོཅ་འབྱུང་གི་པར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་རབ་རྩ་སྒྲུབ་པའི་གོགས་བདོག་པ་
ཐམས་ཅད་རང་གི་ངང་གིས་གཏོང་བར་ཞུགས་པ་ལ་མི་དགའ་བའི་སེམས་སྤོང་བ་དང་། ཐབས་མཁས་
ཡུམ་རྫོགས་པས་མཐར་ཕྱིན་པའི་གོགས་ཟས་འོར་གྱིས་བཀྲེན་ཡང་སྤོང་བའི་སྤྱོ་བོ་ཐོབ་པ་མེད་པར་སྤོང་
བའི་སེམས་སྤོང་བ་སྟེ། སེམས་སྤོང་བ་ཀུན་ལ་སྦྱར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་
སོ། །རི་ལྟ་བུས་ན། སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་ལོ། །

བདུན་པ་ལ། སྤང་བྱ་སྤངས་པ་དང་། སྤོང་བྱེད་གཉིན་པོའི་ཁྱད་པར་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ཅ
བ་ནི། འཕྲོ་བ་ཅེས་པར་དོ། །གང་ན། ས་བདུན་བ་མེདོ། །གང་གིས་ན། འཛིན་བ་ཞེས་པ། དང་པོ་བརྒྱ་
བཞེད་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་སྦྱར་ཏེ། ང་རྒྱལ་གྱི་གཞིར་གྱུར་པའི་བདག་དང་། ཞུས་པའམ་འཛིག་པའི་
བདག་ཉིད་ཅན་སེམས་ཅན་དང་། སྐལ་བ་མཉམ་པའི་རིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱི་བར་དུ་གནས་པ་སྟོག་
དང་། འཕྲོ་བར་ཡང་ཡང་གནས་པས་གང་ཟག་དང་། སྤོན་ལྷུང་བ་ད་ལྟར་མེད་པ་ཆད་བ་དང་། ཡོད་
པ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བས་རྟག་པ་དང་། སྤང་དོར་གྱི་མཚན་མ་དང་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་དང་། མིང་ག་ཞུགས་
ཀྱི་ཕྱང་པོ་དང་། ས་པོན་འཛིན་པ་ཁམས་དང་། སྤྱོ་སྟོ་འབྱེད་པ་སྤྱོ་མཆེད་དག་དང་། འདོད་ཁམས་དང་
གཞུགས་ཁམས་གཞུགས་མེད་ཁམས་ཏེ། ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་རྟོག་པས་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་གནས་
པ་དང་། དེ་ལ་སྤང་དོར་དུ་འཛིན་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། རྣམ་མཁྲེན་ཐོབ་མི་རུས་ཞེས་སེམས་ནི་ཀུན་རྩ་
ཞུས་པ་དང་། གཞུགས་སྤྱོད་དང་རྫོང་བྱེད་དང་གང་ཟག་ལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དུ་དང་། འཆལ་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལའོ། །དེར་ལྟ་བུའི་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་ཞེས་བཞི་གལ་སྦྱར་
དོ། །ཚོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བས་རྩྭ་དང་། དེ་དང་འགལ་བ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་
སྟེ། ཉེས་བཅི་ཕྱི་ནི་རྒྱུད་གང་ལ་རྣམ་པར་ཆད་པ་སྟེ། སྤངས་པ་དེ་ཡིས་སོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ས་
བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཚོས་ཉི་ཤུ་མི་འབྱུང་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་རྩ་འཛིན་པ་དང་།

ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། གྲུག་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དྲང་ངོ་། །གང་ན།

བཟོད་གཅིག་ལམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །འིང་དུ་སོང་བའི་སར་འདོད་དོ། །

ཞེས་པས་ས་བདུན་པ་བཟོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བས་མཆོན་མར་འཛིན་བ་ལས་འིང་
དུ་སོང་བའོ། །གང་གིས་ན། ལུང་སོ་ལ་སོགས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གྱི་མཆོན་མར་དང་། སྟོག་ལ་
ཐུང་བྱར་དང་། གང་ཟག་གཅིག་ཏུ་དང་། གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པར་དང་། རང་དོན་འགྱུར་མེད་རྟག་པ་
དང་། འཁོར་འདས་ལ་རྒྱང་དོར་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྒྱ་རིགས་ཐ་དད་དུ་
དང་། ལུང་སོ་སྟེ་འཛིག་ཏུ་དང་། ཁམས་རང་གི་ཉེར་སྟོད་འཛིན་པར་དང་། ཕྱིན་པ་གྱི་སྟེ་མཆོད་ཐ་དད་དུ་
དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་དང་མོར་རྟོག་པས་གནས་པ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་ཆགས་པ་དང་།
གཞན་དོན་སྟུབ་མི་རུས་ཞེས་སེམས་ཀྱན་དུ་ཞུས་པ་དང་། གཟུགས་སྟུ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་། ཡན་ལག་
བརྒྱ་གཉིས་ལ་ཆོས་དང་། སྟེ་ས་བྱ་བྱང་བཞི་ལ་དགེ་འདུན་དང་། དགེ་བ་རྒྱུན་ཆགས་ལ་རྩལ་ཁྲིམས་སུ་
ལྷ་བའི་མཛོད་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟུང་པ་དང་། རྟོང་ཉིད་དང་འགལ་བར་
བརྟེན་པ་དངོས་པོར་ཞེན་པ་སྟེ། འཛིན་པ་ཞེས་བརྒྱ་དྲུག་ལ་སྦྱར་རྟེ། དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་ཏེ་ཉེས་པ་
དེ་ལྟ་བུ་ཉི་ཤུ་དང་བྲལ་ནས་ལྟོག་པའི་ཆོས་དོན་ནམ། རྟུགས་ཀྱིས་འམངས་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་རྣམ་
པ་ཉི་ལྔས་སོ། །རི་ལྷ་བྱས་ན། སྦྲ་མ་བཞིན་དུ་འོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྦྲ་འབྲེལ་ནི། སྦྲང་བུའི་དོན་གྱིས་འམངས་པའི་ཆོས་གཉིན་སོ་ཉིད་
བསྟན་པའི་ཕྱིར་སྟོན་ནོ། །ཅ་བ་ནི། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒྲོ་འོ་པོས་སྦྱང་བ་དང་། རྒྱུའི་མཆོན་མ་མེད་
པ་དང་། འབྲས་བྱ་ལ་སྟོན་པ་མེད་པ་སྟེ། གསུམ་ཤེས་པ་དང་། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་དགེ་
བ་བརྒྱ་རྟོན་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཉིད་དང་། སྦྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། དངོས་པོར་རྟོས་པ་མེད་པ་དང་།
འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
རྩལ་གཅིག་ཏུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་སྟེ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་ཤེས་
པ་དང་། ཕྱིན་པ་གྱི་སྟེ་མཆོད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གཉིས་མེད་པར་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། གཟུང་
འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཀྱན་དུ་འཛོམས་པ་དང་། མཆོན་མར་འདུ་ཤེས་དང་། ལྷ་བ་ལྟ་དང་། ཉོན་མོངས་ཆགས་

སོགས་སྤྱོད་པ་དང་། རྣམ་མཁུན་ལ་ཅེ་གཅིག་པ་ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ཐབས་
 ཤེས་རབ་ལ་མཁས་པ་དང་། རྟོག་པའི་སེམས་འདུལ་བ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་དང་། གཞུགས་སོགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། གཞི་མ་གྲུབ་པས་ཆགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སའམ། གནས་
 མིན་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་གར་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཞན་ཏུ་མཉམ་སྟེ། གཅིག་
 ཅར་འཕྲོ་བ་དང་། ཞིང་ཀྱན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་སྟེ། ལུས་ནི། ཇི་ལྟར་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་སྒྲུལ་ཞིང་
 རྟོན་པ་ཉིད་དང་གངས་ཉི་ཤུའོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་བདུན་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་ཉི་ཤུ་པོ་
 འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། ཉི་ཤུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤྱོད་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་
 བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ་། །གང་ན། ས་
 བདུན་པའོ། ཇི་ལྟ་བུས་ན། སྤྱ་མ་བཞེན་དུའོ། །གང་གིས་ན། བྱང་པོ་སོགས་བདག་གིས་དཔེན་པ་རྣམ་
 པར་ཐར་པའི་སྟོན་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་སོགས་མཆོན་མ་མེད་པ་དང་། སྟོག་སོགས་འབྲས་བུ་ལ་
 སྟོན་པ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་ཤེས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་དང་སྟོག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་ངོ་། །སྟོག་མི་
 གཅོད་པ་སོགས་དགེ་བ་བརྩའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་གསལ་པར་བྱ་བའི་གང་ཐག་དང་། གསོད་པའི་གང་ཐག་
 དང་། དེས་དེའི་སྟོག་གཅོད་པ་གཅོད་པ་མི་དམིགས་པ་དང་། སོགས་པ་མི་རྒྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལ་སྦྱར་
 ཏེ། དེས་གང་ཐག་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་ངོ་། །སྟེ་པོ་དུམ་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཅེ་བས་ཆད་
 འཛིན་སྤྱོད་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་
 ཆོས་པ་མེད་པས་རྟག་འཛིན་སྤྱོད་ངོ་། །འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྱང་དོར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་
 པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཏུ་རྟོགས་པས་མཆོན་འཛིན་སྤྱོད་ངོ་། །ཐེག་པ་གསུམ་ཀྱི་རིགས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
 ཆེན་པོའི་རིགས་སུ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པས་རྒྱུར་འཛིན་པ་སྤྱོད་ངོ་། །མིང་གཞུགས་གདོད་ནས་མི་སྟེ་བར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་བྱང་པོར་འཛིན་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་ངོ་། །ཁམས་རང་རང་གི་ངོ་བོས་སྤྱོད་པའི་ཆོས་
 ཐབ་པོ་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པའི་བཟོད་པ་ཁོང་ཏུ་རྒྱད་པ་སྟེ། མདོན་སུམ་ཏུ་རྟོགས་པས་ཁམས་སུ་འཛིན་པ་
 སྤྱོད་ངོ་། །ཤེས་བྱ་སྟེ་ནང་གི་སྟེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཐབས་གཞུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་
 རྟོན་པ་རབ་ཏུ་རྟོན་ཅིང་རྟོགས་པས་སྟེ་མཆེད་ཏུ་འཛིན་པ་སྤྱོད་ངོ་། །གཉིས་སྤྱང་གི་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་
 གཅོད་པའི་གཉེན་པོས་ཁམས་གསུམ་ལ་གནས་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་ངོ་། །གཞུགས་སོགས་ཀྱི་མཆོན་མར་

འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མེད་པ་དང་། འཛིག་ཆོག་པ་ལ་ལྟ་བུ་དང་། སོགས་པ་སོག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་འདྲར་
བ་དང་། འདྲོད་ཆགས་དང་། སོགས་པ་ཞེ་སྒང་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོར་བ་དང་གསུམ་གྱིས་
ཆགས་འཛིན་སྦྱོར་རོ། །གཞན་དོན་དུ་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་པ་སྦྱོམས་པས་ཁུམ་འཛིན་
སྦྱོར་རོ། །སྦྱང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་མི་འགོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་
པར་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་སུ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་བསྟོམས་པས་སེམས་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཆོས་སུ་
དང་། བདེན་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྦྱུང་ཐོབ་པས་དགེ་འདུན་དང་། ཆགས་ཤིང་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་
པས་ལྟལ་ཁྲིམས་སུ་ལྟ་བུ་འདི་མངོན་ཞེན་སྦྱོར་རོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་ཇི་ལྟར་འདྲོད་པ་
བཞིན་དུ་དུས་མཉམ་དུ་སྟེ། གཅིག་ཅར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བས་ན། སྟོང་བ་ཉིད་ལ་
ཅོད་པར་འཛིན་པ་སྦྱོར་རོ། །དམིགས་པ་ལ་ཞེན་པའི་སེམས་ཅན་འདུལ་པའི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་
པར་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་བདག་གི་ལུས་རྒྱལ་པོ་སོགས་སུ་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་འགལ་བར་བརྟེན་པའི་འཛིན་
པ་སྦྱོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་སྦྱོད་པ་གཉིན་སོ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་རོ། །ཀྱང་ནི། སྤྲ་མ་འབའ་
ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་ཅེས་པའོ། །སྤང་གཉེན་སྦྱར་རྩལ་འདི་ནི། འབྲེལ་ཆེན་ལྟར་གྲིས་པ་ཡིན་ནོ། །གསེར་གླིང་
བ་དང་། བོད་ཀྱིས་མི་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་ཀྱན་འཐད་པར་མ་མཐོང་རོ། །

བརྒྱད་པ་ལ། ཅ་བ་ནི། བཤད་ཅེས་བྱང་རོ། །གང་ན། ལས་ཉེ། ཡོངས་སྦྱོང་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་
ནིའོ། །གང་ལས་ན། མདོ་ལས་སོ། །བརྒྱད་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱན་གྱི་ཡིད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ཇི་ལྟར་བར་ཤེས་
པ་དང་། ཞིང་སྤྲ་ཆོག་པ་སུ་རྩལ་ལྟལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཅེ་བ་དང་། སྦྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་
བཟང་པོ་སྦྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་
དབང་པོ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་སོགས་ཤེས་པ་དང་། བརྟེན་གྱི་རྒྱལ་པའི་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་།
རྣམ་སྟོན་ལས་སྟེས་པའི་སྦྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པའི་ཉིང་འེ་འཛིན་དང་། གཞན་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་
ཤྭ་དང་པར་སྟེ། བ་ལེན་པ་དང་བརྒྱད་དོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་སོ་ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པས་ཆོས་
བཞི་སོ་འདི་དག་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
སེམས་ཁོང་དུ་རྩྭ་པར་བྱ་བ་དང་ཞེས་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་། ཆོས་བཞི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་

སྟེ། དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་དང་སོགས་ཏེ། བཞི་བྲག་གཉིས་སོ་སོར་བྱས་པ་ནི།
གང་ཡང་རྒྱང་བས་ས་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བར་ཤེས་པ་འདི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཕགས་པས་སོ། །དེ་ནི།
བྲག་བདུན་ལ་འདར་མཚུངས་སོ། །ཞེས་སེམས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། ཉམས་སུ་སྤྱོད་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་བྲང་ངོ། །གང་ན།

འདུ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་མི་གཡོ་བྱིང་། །མི་གཡོ་བ་ཞེས་ངེས་པར་བརྗོད། །

ཅེས་པས་ས་བརྒྱད་པ་མཚན་མ་ལ་ཚྲོལ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་ལ་ཚྲོལ་བའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་
ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་ལོ། །གང་གིས་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཆགས་པ་ཡོད་མེད་
སོགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པ་དང་། རྟོགས་བཅུ་འཇིག་ཁམས་སུ་སྤང་མི་སྤང་དུ་
བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྩ་འབྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དུ་མས་ཅེ་བ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་ཉེན་སྤོང་གྱི་ལོ་ཀ་
གསེར་དང་། སོགས་པ་དེལ་ལ་སོགས་པའི་ངོ་པོ་ལ་བཞུགས་མིག་མང་ངེས་སུ་བྱིས་པ་ལ་སོགས་
པས་ཡོངས་སུ་བསྐྱར་བ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་སྟེ། དེ་ལ་
སེམས་ཤིང་དཔྱོད་པས་སངས་རྒྱུ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྟ་འཇིག་སྤྱོད་
པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ཞིང་བཞེན་པ་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་དང་། ལྷང་
འབྲུག་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་མི་འཕོ་ཞིང་། ཉམས་པ་མེད་པའི་ཉིང་འཇིག་དང་། རྒྱལ་
པོར་སྐྱེས་ན། སེམས་ཅན་མང་པོའི་དོན་དུ་འབྱུང་བར་མཐོང་ནས་ངེས་གཞན་དོན་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲོ་སྟོན་
དུ་བཏང་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཇིན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་རྣམ་པ་
བརྒྱད་ཀྱིས་སོ། །ཇི་ལྟ་བུས་ན། རྩ་མ་བཞིན་དུ་ལོ། །

དགྲ་པ་ལ། ཅ་པ་ནི། སྤྱིར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་སྟོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་
དུ་ཆོས་སྟོན་པ་བྱུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ཆོག་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ཤེས་པ་དང་། ཟེལ་
ཀྱིས་མི་ཞོན་པ་སྟོབས་པ་རྒྱ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་དང་། བདག་པོ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་རྒྱ་ལམ་སྟོན་མེད་ཀྱི་
མངལ་དུ་འབྲུག་པའི་མཆོག་དང་། རིགས་པ་ཐང་པོ་དང་། བཅུན་པར་བྲགས་པའི་རུས་དང་། བྱང་སེམས་
བྱང་པའི་ཆོ་འབྱང་སྟེ། རྒྱད་དང་། བསྟོ་བ་ཉན་པའི་འཁོར་དང་། མངལ་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་དང་བྲག་

གོ། མངོན་པར་འབྱུང་བ་བྱུན་སྒྲུལ་ཆོགས་ནི། ཁྱིམ་མེད་པར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། གནས་བྱང་རྒྱལ་
 གྱིལ་འདྲེས་དང་། འབྲས་བྱ་ཡོན་ཏན་བྱུན་སྒྲུལ་ཆོགས་པ་ཡིན་ནོ། །མདོ་ནི། བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་
 དགུ་བ་ལ་གནས་པ་ས་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་སྟེ། བརྒྱ་གཉིས་གང་ཞིག་། འདི་ལྟ་སྟེ།
 སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། མངོན་དུ་བྱེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་པར་དོ། །གང་ན།

སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་སྒོ་བཟང་། །ས་དེ་ལེགས་པའི་སྒོ་བྱས་ཡིན། །

ཞེས་པས་ས་དགུ་བ་ཆོས་སྒྲོན་པ་ལ་མཁས་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་སྒོ་བྱས་པ་ཟེང་པོ་
 ཐོབ་པས་ན། ལེགས་པའི་སྒོ་བྱས་སོ། །གང་གིས་ན། པར་བྱིན་རྫོགས་པས་བསམ་པ་ལྟར་འབྲུབ་པའི་
 སྒྲོན་ལམ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ལྟ་དང་། སོགས་པ་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་
 བརྟམས་ཤིང་ཤེས་པ་ངེས་ཆོག་སོ་སོ་ཡང་དག་པ་དང་། རིག་པ་དང་ཕྱོག་པར་སྒྲུ་པའི་སྒོ་བས་པ་སོ་སོ་ཡང་
 དག་པར་རིག་པ་བཞོད་མའི་རྒྱུ་ལྟར་མི་ཟད་པ་དང་། སྒྲེ་པོ་དམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྒྲགས་པ་བྱུང་
 མེད་ཀྱི་སྒྲོན་སོ་གཉིས་སོགས་དང་བུལ་པའི་མའི་མངལ་དུ་འཕྱག་པ་དང་། རིགས་བཞི་ལས་རྒྱལ་པོའི་
 རིགས་སུ་འཁྱུངས་པ་བྱལ་བ་ལྟ་བུའམ། སོགས་པ་བྱམས་པ་ལྟ་བུ་བྱམ་ཟེའི་རིགས་སུ་གནས་པ་དང་།
 དང་པོ་མའི་མངལ་དུ་ས་བཅས་པར་ཉི་མ་དང་། སོགས་པ་བྱ་རམ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་ལས་སྒྲུས་པའི་རུས་
 ཉི་མའི་གཉེན་ལ་སོགས་པ་དང་། མ་དང་། སོགས་པ་པ་དང་ལེགས་པར་འབྲེལ་པའི་གཉེན་བདུན་བརྒྱད་
 རྒྱུ་ཆད་དུ་མོ་ཀ་པའི་ཉེས་པས་མ་གོས་ཤིང་དམ་པ་འབའ་ཞིག་བྱུང་པའི་ཆོ་འབྲང་དང་། རང་གི་སྒྲིན་
 པར་བྱས་པས་རང་དབང་པའི་འཁོར་འདུན་པའམ། ལྟ་སྟེ་ལྟ་བུ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། སོགས་པ་ཆངས་
 པ་ལ་སོགས་མངོན་པར་བརྟེན་པར་སྟེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། སོགས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས།

སྤྱིད་གསུམ་མི་ཉག་སྒྲོན་ཀའི་སྒྲིན་དང་འབྲ། །

ཞེས་སོགས་མདོ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོགས་བཅད་ཀྱིས་བསྐྱལ་ཏེ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། སངས་
 རྒྱས་པའི་རྟེན་ཡིད་བཞིན་གྱི་རྟོན་བྱ་དང་འབྲ་བར་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་བྱང་རྒྱལ་གྱི་ཤིང་། སྒྲོན་པ་
 འདི་ཡི་ཨ་ཁྱད་དང་། སོགས་པ་བྱམས་པའི་རྒྱ་ཤིང་ལ་སོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྟོན་

ལྷར་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་བརྩེ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྷ་
བུའི་བུན་སྒྲུབ་ཚོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམས་པ་བརྩེ་གཉིས་པོས་སོ། ། ཇི་ལྷ་བུས་ན།
སྤྲུལ་བཞིན་དུ་མི་དམིགས་པས་ཟིན་པའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བྱས་པའི་ཁྱད་པར་དག་གིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤྲ་འབྲེལ་ནི། བཤད་ཅེས་བྲང་རྒྱུ། །གང་ན། ས་བརྩེ་པའི་མཚན་
ཉིད་དོ། །གང་གི་སྒྲོ་ནས་ན། ས་འོག་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྫོགས་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་བསྐྱུ་བའི་
སྒྲོ་ནས་སོ། །གང་གི་ཆེན། ལྷའི་ས་དགྲ་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཐབས་ཤེས་རབ་རྒྱུད་འབྲེལ་དེ་
ལྷར་པེས་པར་བསྟན་ཟིན་ནས་སོ། ། ཇི་ལྷར་ན། ས་དགྲ་པའི་འབྲས་བུའི་ས་བརྩེ་བ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སྦྱོང་དེ་
དག་མ་བཤད་པར་རྒྱུ། །དེ་ཡང་ས་དགྲ་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་རྫོགས་པས་ས་བརྩེ་པའི་ལས་མངལ་
དུ་འབྲུག་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་དབྱུག་པས་དེ་དག་ལས་རིགས་གཞན་མེད་པ་ལ་དགོངས་སོ། ། ཅུ་བ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ལ་ཞུགས་པའི་སར་གནས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཅན། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྩེ་པ་ཡིན་
པར་ཤེས་པར་བྱའོ། ། ཉན་རང་རྫོགས་པའི་ས་བརྩེ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་དགྲ་པོ་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་
གཅིག་སྟེ། དེ་ལྷར་ས་དགྲ་ལ་ཡོན་ཏན་ཡར་ལྡན་དུ་ཐོབ་ཅིང་འདས་ནས། ལས་ལ་དབང་བའི་རྟེན་ཉིད་ལ་
སོགས་པ་སྒྲོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རྒྱུ། །མདོ་ནི། རིགས་ཀྱི་ས་དང་། བརྩེ་པའི་ས་
དང་། མཐོང་བའི་ས་དང་། བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། བྱས་པ་རྫོགས་
པའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་ཏེ། རབ་འབྱོར། དེ་ལྷར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་ས་དགྲ་པ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ས་ལ་གནས་པ་སྟེ། རབ་འབྱོར། དེ་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྩེ་པའོ། །ཞེས་སོ། །འབྲེལ་པ་ནི། ཤེས་
པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏོ། །ཞེས་བྲང་རྒྱུ། །གང་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དེ་ལ་གནས་པ་དེ་ནི་འོ། ། ཇི་ལྷར་ན།

སྒྲིན་བཞིན་གཉིས་ཀྱིས་ནས་མཁའ་ཆོས། །ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན། །

ཞེས་ཏེ། གཤམས་དང་ཉིང་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐོས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་གནས་པ་ནས་
མཁའ་ལྷ་བུ་ལ་ཁྱབ་ཅིང་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབབས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ས་བརྩེ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡིན་པར་
རྒྱུ། །འོ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འགལ་ཡོ། །ཞེ་ན། ས་བརྩེ་པ་ལ་ནི་བྱང་སེམས་སངས་རྒྱས་ལ་ཞུགས་
པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནར་བརྟེན་པར་བྱའོ། །སྒྲོབས་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཡོངས་སུ་

མ་རྒྱུགས་པས་ཡང་དག་པར་རྒྱུགས་པའི་སངས་རྒྱུས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཉི་ཁྱེ་ལས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་
 སངས་རྒྱུས་ཀྱི་སར་འཐད་དེ། མདོ་ནི། རབ་འཁྱོད་ཀྱི་བྱང་མེས་མཆོད་པོ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་ནི། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དུ་བརྒྱུད་དོ་ཞེས་སོ། །རྒྱ་མཆོད་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱ་ལ་དེ་ལྟར་ས་དགུ་འདས་
 རས་བྱང་རྒྱ་མཆོད་པོ་མ་ཐོབ་ཀྱིང་སྒྲོན་ལམ་གྱི་མཐུས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པ་
 མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱུས་པའི་སྤྱོད་བཤེས་པ་གང་གིས་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། ས་
 དགུ་གང་ཞེ་ན། དོན་དང་མིང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྤྱད་ཏེ་བཤད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་བྱང་རྒྱུ་
 ཐོབ་པའི་རིགས་དང་ལྡན་པ་ཆོས་མཆོག་གི་གནས་སྐབས་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། འབྲས་བྱ་དང་པོ་རྒྱན་
 རྒྱགས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་ལ་རྒྱགས་པ་ནི། དབྲ་བཙམ་འབྲས་གནས་ནས་བཟངས་ན་བརྒྱད་པ་ལ་འབབ་པས་
 བ། བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱན་དུ་རྒྱགས་པ་འབྲས་གནས་ནི། དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བས་མཐོང་བའི་ས་དང་། ལན་
 གཅིག་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་ནི། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་སོགས་དུག་སྤངས་ཏེ་སྤེལ་མོང་བྱས་པས་
 བསྐྱབས་པའི་ས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བ་འབྲས་གནས་ནི། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གནོད་སེམས་
 སྤངས་པས་འདོད་ཆགས་དང་བུལ་བའི་ས་དང་། དབྲ་བཙམ་པ་ནི། ལམ་གྱི་བྱ་བ་བྱས་པར་རྒྱགས་པས་
 བྱས་པ་རྒྱགས་པའི་ས་དང་། རྒྱ་ལ་ལམ་ཐོག་པ་གསུམ་གསལ་བར་རྣམ་པར་གཞག་པར་དགོངས་པས་
 འབྲས་བྱ་ལྟག་མ་གསུམ་ལ་རྒྱགས་པ་གསུམ་གཅིག་དུ་བསྐྱ་བ་ནི། བྱང་པར་གྱི་ཆོག་མེད་པས་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ས་དང་། རང་རྒྱལ་བསེ་བྱ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོགས་སྤོད་རྣམས་ཀྱི་ནི། རང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ས་རྣམས་དང་།
 སྤར་རི་སྤྲད་བཤད་པ་བྱང་མེས་ཀྱི་ས་རབ་དགའ་ལ་སོགས་དགུ་པོ་ནི། བྱང་མེས་ཀྱི་ས་ཞེས་གཅིག་
 ཁོ་ནར་བཟང་སྟེ། དེ་ལྟར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དགུ་པོ། །

གཉེན་པོའི་ཆོགས་ཀྱི་བྲག་དུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྤ་འབྲེལ་ནི། གཉེན་པོའི་ཆོགས་གསལ་བར་སྟོན་པ་ལ་བར་སྐབས་
 ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གསུངས་སོ། །ཅ་བ་ལ་བཞི་ལས། དཔྱེ་བཞི་ནི། མཐོང་ལམ་དང་། ཁོས་ས་པ་
 སྟེ། སྟོན་པའི་ལམ་དག་གོ། དཔྱེ་རོ་ནི། དེ་ལ་སྤར་བུའི་གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཐ་དང་
 བ། ལམ་ཆེར་ཐ་དང་དེ། དུས་སྤུ་ཕྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁངས་འེས་ནི། གཟུང་རྟོག་བཞི་དང་། འཛིན་
 པའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྟེ། བརྒྱད་ཡོད་པས་དེ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་པའི་གཉེན་པོ་བརྒྱད་

དུ་ཤེས་སོ། །འབྲེལ་བ་ལ། དཔྱེ་གཞི་ནི། ལམ་གཉིས་ལས་ལོགས་ན་གཉེན་པོ་མེད་བས་མཐོང་སྒྲིམ་གྱི་
 ལམ་གཉིས་པོ་ཁོ་ནའི་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དཔྱེ་རོ་ནི། གཞུང་བར་རྣམ་པར་
 རྟོག་པ་ལ། གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དངོས་པོ་ཅམ་གྱི་རྟེན་ཅན་དང་། གཉེན་པོའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། གཞུང་
 རྟོག་གཉིས་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ། གང་ཟག་ཐུས་སུ་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་དང་། སྒྲིམ་བུ་
 བཅུགས་པར་ཡོད་པའི་རྟེན་ཅན་ཏེ། འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ། བཞེ་པོ་མཐོང་སྒྲིམ་པོ་སོར་ཏེ། ཐ་དད་དུ་མཐོང་
 བའི་ལམ་ལ་སྤྱང་བས་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་དེ་གང་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པ་གསུམ་པའི་ལན་དུ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་གང་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ངེས་པར་
 འབྱུང་བར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཞེས་པ། བཞེ་ག་ལ་སྒྲུར་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་
 རོ། །སྒྲིན་པའི་མར་ཕྱིན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་རོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་
 དུ་ཟད་རོ། །མིང་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་དུ་ཟད་རོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཡང་གུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་
 དངོས་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ས་དང་། གཉེན་པོའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ས་སྟེ། གཞུང་རྟོག་གཉིས་དང་། གང་
 ཟག་ཐུས་སུ་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ས་དང་། སྒྲིམ་བུ་བཅུགས་པར་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ས་སྟེ།
 འཛིན་རྟོག་གཉིས་ཏེ། བཞེ་པོ་སོ་སོར་ཏེ། སྒྲིམ་པའི་ལམ་ལ་སྤྱང་བས་སྒྲིམ་སྤང་གཉེན་པོ་བཞི་སྟེ། མདོ་
 ནི། རིམ་པ་སྒྲར་ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་གནས་པར་འགྱུར་ཞེས་ཞུས་པ་བཞི་པའི་ལན་དུ། ཐེག་པ་དེ་གང་དུ་
 གནས་པར་འབྱུར་བ་མེད་དེ་ཞེས་སོགས་དང་། ཞུས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ཐེག་པ་དེས་སུ་ཞིག་ངེས་པར་འབྱུང་བར་
 འགྱུར་ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཐེག་པ་དེས་སུ་འང་ངེས་པར་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་
 རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་མི་དམིགས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པ་དམིགས་སུ་མེད་དོ། །མཐའ་ལས་འདས་པ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་ཕྱིར་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མི་དམིགས་པས་རྒྱན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་དམིགས་སུ་
 མེད་དོ། །ཞེས་སོགས་སོ། །གངས་ངེས་ནི། སྤང་བྱ་གཞུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བརྒྱུད་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་
 བའི་ཕྱིར་སྒྲིམ་པ་མཐོང་སྤང་གཉེན་པོ་ཀུན་རྫོབ། སྒྲིམ་སྤང་གཉེན་པོ་དོན་དམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་དུ་སྟེ། རྟོགས་པར་བྱ་བ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བྱ་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་རབ་
 ཏུ་དཔྱེ་བས་གཉེན་པོ་འང་བརྒྱུད་དུ་ཤེས་སོ། །སྒྲིམ་སྤང་གི་སྐབས་སུ་རྣམ་པ་ལ་བརྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་
 ནི། མཐོང་སྤང་བས་སྒྲིམ་སྤང་བར་སྟོན་པའོ། །

བཅུ་པ། དེས་པར་འབྱུང་བ་སྐྱབ་པ།

བཞི་བ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱང་གི་ཚྭ་གས་
 བསགས་པ་ནི། རང་སྤང་བུའི་གཡུལ་ལས་མ་རྒྱལ་བ་ལས་རྒྱལ་བའི་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཐོབ་པས་སྐྱབ་
 བ་བཞི་བ་དེས་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཉོན་ནོ། །ཙ་པ་ནི། ཤེས་པར་བྱ་ཞེས་ངང་དོ། །གང་ན། ཡུལ་
 གྱི་དབྱེ་བ་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདིའོ། །དེ་ལྟར་ན། དེས་འབྱུང་སྐྱབ་པ་ཡིན་པར་རོ། །བརྒྱད་གང་
 ཞེ་ན། དམིགས་སུ་མེད་པས་དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱད་ཏེ། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་སྟེ།
 མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་པོ་འདོད་ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་ལོ་ཀ་ཟེལ་གྱིས་མཆན་ཏེ་འབྱུང་བ་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཤེས་པར་བྱས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་དེ་ནི།
 རྣམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱང་རྩེས་མེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་ཆེན་འདི་
 ལ་འད་མེམས་ཅན་གཞལ་དུ་མེད། ཆད་མེད། གུངས་མེད་པའི་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །ཞེས་སོ། །མཆན་མ་
 མེད་པས་འབད་མེད་སྐྱུན་བྱུབ་སྟེ། མདོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་འད་འོང་བའམ་འགྲོ་བའང་མི་མཐོང་།
 གནས་བའང་མི་མཐོང་དོ། །ཞེས་སོ། །སྐྱོན་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལས་འདས་པར་དེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ།
 མདོ་ནི། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བསྐྱབ་ཅིང་རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ་ཞེས་
 སོ། །འབགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་གཏན་དུ་བའི་མཆན་ཉིད་ཅན་གྱི་དེས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ནི།
 འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་མེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལ་
 བསྐྱབ་ནས་རྣམ་མཁེན་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ཐོབ་པོ། །འཛོལ་བར་འཇུག་ཞེས་སོ། །ཤེས་བྱ་དང་ཤེས་
 པ་རྟོག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་མཁེན་ཉིད་དོ། །འདིར་དེས་འབྱུང་ཞེས་ཁྲིམ་པ་ནི། རྒྱ་དཔེ་ལ་མེད་པའི་བྱིར་
 མ་དག་པའོ། །མདོ་ནི། མེམས་ཅན་བྱང་རྒྱལ་ཡིན་པ་དེའི་བྱིར་བྱང་མེམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་རྒྱལ་དེས་
 གྱང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་སོ། །རྣམ་མཁེན་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་སྡོད་ཡུལ་ཅན་
 གྱི་དེས་འབྱུང་སྟེ། མདོ་ནི། སྐྱིན་པའི་པར་བྱིན་ནི། ལོ་ཀ་ལ་འད་ཡོད། ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའང་ཡོད་ཅེས་
 སོགས་སོ། །དེས་འབྱུང་ཡོད་མེད་ནི། སྟེན་སྡོད་ཀྱི་དབང་ཡིན་གྱི་ དོན་ཡོད་པར་གཅིག་གོ།

འབྲེལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། དབྱེ་གཞི་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་
 ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལ་སོགས་པར་དེས་པར་ཏེ། གདོན་མི་ཟ་བའི་ནར་འབྱུང་བའི་སྐྱབ་པ་ཅམ་ནིའོ། །དབྱེ་དོན་ནི།

ཆེད་དུ་བྱ་བའི་དེས་པར་འབྱུང་ལྟུང་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བརྒྱད་དོ། །གངས་དེས་ནི། གང་དེས་པར་འབྱུང་
 པར་བྱ་བའི་གཞི་རྣམས་པ་བརྒྱད་ཡིན་པས་གང་གིས་དེས་པར་འབྱུང་བྱེད་ལྟུང་བ་བརྒྱད་དུ་དེས་པས་དབྱེ་
 བ་ཡུལ་གྱིས་བཞག་ཅིང་། གོ་རིམ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱི་མ་ལ་འབྲེལ་བས་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་སོ། །གཞི་བརྒྱད་
 གང་ཞེན། རོག་མར་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སེམས་ཆེན་པོ་སོགས་སྔར་རི་སྐྱད་བཤད་པ་དང་།
 དེ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནུས་མཁའ་ལྷར་རང་བཞིན་
 གང་ཡང་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་
 བསགས་པ་ལས་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཁྱད་པར་ཏེ། རྒྱ་ཆེན་པོ་འཇམ་མཐའ་ལས་པར་རྟག་ཏུ་རྒྱན་
 མི་ཆད་པར་བྱེད་པ་དང་། འབད་པ་དང་བཅས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མ་ལུས་པ་མི་འབྲུབ་པས་འབད་
 ཆོས་གྱི་མཆོན་མ་མེད་པར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཉིད་གྱིས་འཁྲོ་འོང་གནས་གསུམ་མི་
 དམིགས་པའི་ལྷན་གྱིས་བྱུབ་པ་དང་། དེ་ཡང་མཐའ་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བས།
 རྟག་པ་དང་ཆད་པའི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་མོ། དུས་གསུམ་སྟོང་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 ཁྱད་པར་དང་། དེ་རྟོགས་པའང་ཐེག་པ་གསུམ་གའི་རྟོགས་པ་ཐོབ་པ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས། ཐོབ་བྱ་
 ཐོབ་བྱེད་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཐམས་ཅད་
 ཐོབ་པ་དང་། དེ་ཡང་རྣམས་མཁྱེན་མ་རྟོགས་པར་མི་འབྱུང་བས། སྔར་རི་སྐྱད་བཤད་པའི་རྣམས་མཁྱེན་
 ཉིད་དང་། དེ་ཡང་ལམ་མེད་པར་མི་འབྱུང་བས། རྣམས་མཁྱེན་དཔེ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་
 འཛིན་ནོ། །འབྱུང་གཞི་གཞན་ཡང་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། མ་གྲུབ་སྟེ། གང་དེས་པར་འབྱུང་པར་བྱ་བའི་གཞི་དེ་
 ལྟ་བུ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འབགས་པའི་ཆོས་གཞན་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ། ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་པར་གཞུང་བའམ་ཡུལ་གྱི་བདུན་པའོ། །སྐབས་ནི། རྣམ་
 མཁྱེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པས་ན། སྐབས་ཏེ། ལེའུའོ། །འོག་མ་རྣམས་ཀྱང་དེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དང་པོ་
 བོ། གཉིས་པ་ལ་རྟོགས་པའམ། ཡང་ན་མཆོག་གི་དོན་གྱིས་དང་པོ་སྟེ། རྣམས་མཁྱེན་ནི། སྐབས་མ་ལུས་
 པ་བསྐྱས་པའི་ཕྱིར་མཆོག་གོ། གོ་ནི། སྤྱིར་སྤྱད་པ་སྟེ། རྟོགས་པའི་ཆེག་གོ། ཡང་ན། འོག་གི་རྟོགས་
 སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་སྐུ་ལེའུ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱར་རོ། །ཞེས་རྩ་ཐ་རྩ་དྲ་གསུང་རོ། །

ཉེན་དང་སྤྲིན་བྱེད་དེ་འབྲས་ཐོབ་པ་དག །

རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ། །

འབྲས་བྱ་གསུམ་གྱི་སྦྱོབ་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞི། །

རྒྱ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་ལེགས་པར་བཤད། །

བསྐྱུ་བའི་ཆེགས་སུ་བཅད་པའོ།།

₹ 150/-

9 789384 244408

00001